

Джоан К. Ролінг
Гаррі Поттер і смертельні реліквії

Гаррі Поттер – 7

<http://palmbooks.nm.ru>

«Ролінг Дж. К. Гаррі Поттер і смертельні реліквії»: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА; Київ;

Аннотація

Гаррі звалив на свої плечі таємниче, небезпечне і майже нездійсненне завдання: знайти і знищити решту Волдеморових горюхаків. Ще ніколи Гаррі не почувався таким самотнім, а його майбутнє ще ніколи не здавалося йому таким похмурим... У цій заключній і чи не найяскравішій зі всієї "поттеріани" книзі Дж. К. Ролінг дає довгоочікувані відповіді на багато запитань. Її захоплююча манера оповіді з численними несподіваними сюжетними поворотами дарує неймовірну насолоду мільйонам читачів – тим, які трималися з Гаррі аж до самого кінця.

Джоан Кетлін Ролінг
Гаррі Поттер і смертельні реліквії

Присвята цієї книжки ділиться на семеро:

Нейл,
Джесіці,
Девідові,
Кензі,
Ді,
Анні
і тобі,

якщо ти тримався з Гаррі аж до самого кінця

О, ці страждання невимовні,
нестерпний вереск смерті,
коли холодне кров у жилах...
Цей жах, цю кровотечу не спинити

й нікому з нас не знести це прокляття.
Та є від цього ліки — тут вони,
шукати їх не треба на крайсвіту,
у невідь-кого, їх дадуть вони
в борні кривавій. Тож співаємо для вас,
боги підземні й темні.

Почуйте нас, володарі глибин — нам відгукніться, порятуйте нас. Благословіть дітей на повну перемогу.
Есхіл. "Узливальниці"

Смерть — це мандрівка світом. Так друзі долають океан — вони й далі живуть одне в одному. Адже вони присутні в чомусь всюдисущому, вони існують там і люблять. У цім божественнім люстрі вони стрічаються вічна-віч, а їхні розмови вільні й чисті. Це втіха для друзів, які нібито й померли, але їхня дружба — у найвищому сенсі — вічна, бо безсмертна.

Вільям Пенн. "Плоди самотності"

— РОЗДІЛ ПЕРШИЙ — Сходження Темного Лорда

Два чоловіки з'явилися нізвідки у вузькому залитому місячним сяйвом провулку розділені всього кількома кроками. На якусь мить вони завмерли, навзаєм цілячись у груди чарівними паличками, а тоді впізнали один одного, сховали палички під плащі і стрімко подалися в одному напрямку.

— Новини? — запитав вищий на зріст.

— Якнайкращі, — відповів Северус Снейп.

Зліва дорогу обмежували низькі зарості дикої ожини, а справа — високий, охайно підстрижений живопліт. Довгі, до кісточок, плащі чоловіків лопотіли від швидкої ходи.

— Думав, що спізнюся, — сказав Якслі, грубувате обличчя якого то виринали в місячному світлі, то ховалося в тіні гілляччя. — Вийшло складніше, ніж я сподівався. Та, думаю, він буде задоволений. Бачу, і ти впевнений, що зустріч вдасться.

Снейп кивнув, не розвиваючи думки. Вони завернули праворуч у широку під'їзду алею. Високий живопліт завернув разом з ними аж за масивні ковані ворота, що перегородили чоловікам дорогу. Не сповільнюючи ходи, вони мовчки підняли ліві руки, немовби когось вітаючи, і пройшли крізь ворота, наче ті були виковані з диму, а не з заліза.

Тисовий живопліт приглушував кроки. Щось зашелестіло праворуч: Якслі знову вихопив чарівну паличку, націливши її над головою супутника, проте це був звичайний білий павич, що велично походжав згори на живоплоті.

— Луціус полюбляє розкіш. *Павичі..* — Якслі пирхнув і сховав паличку під плащ.

З темряви наприкінці алеї проявився пишний будинок. На першому поверсі крізь ромбовидні шибки вікон мерехтіло світло. Десь у глибині темного саду за живоплотом жебонів фонтан. Коли Снейп і Якслі подалися до дверей, у них під ногами захрускотів гравій. Пропускаючи новоприбулих, двері відчинилися, хоч коло них начебто нікого й не було.

Передпокій був великий, тьмянний, пишно оздоблений, з чудовим килимом майже на всю кам'яну долівку. Блідолиці персонажі портретів на стінах проводжали очима Снейпа і Якслі, коли ті їх проминали. Біля важких дерев'яних дверей, що вели в іншу кімнату чоловіки зупинилися, часточку секунди мовби вагаючись, а тоді Снейп натис на бронзову клямку.

Вітальня була повна людей, що мовчки сиділи за довгим, вишукано оздобленим столом. Решту меблів було абияк відсунуто під стіни. Освітлював кімнату вогонь, що готів у чудовому мармуровому каміні, увінчаному позолоченим дзеркалом. Снейп і Якслі на мить затрималися на порозі. Коли очі звикли до слабкого світла, їм відкрилося химерне видовище: людина, явно непритомна, висіла догори ногами над столом і поволі оберталася, наче на невидимій мотузці, відбиваючись у дзеркалі і в гладенькій полірованій поверхні столу. На цю дивну людину ніхто й не дивився, крім блілого юнака, що сидів майже під нею. Здавалося, ніби його щось примушує щохвилини позирати вгору.

— Якслі. Снейп, — пролунав високий чіткий голос з чільного місця. — Ви ледь не спізнилися.

Той, хто це сказав, сидів прямо перед каміном, тож новоприбулі спершу бачили тільки його силует. Та наблизившись, розрізнили в напівтемряві його безволосе, схоже на зміїне, лице зі щілинами ніздрів і з палаючими червоними очима, які вражали вертикальними зіницями. Він був такий блідий, що аж мовби випромінював перламутрове сяйво.

— Северусе, сюди, — розпорядився Волдеморт, вказуючи на стілець праворуч од себе. — Якслі — біля Дологова.

Прибулі сіли на вказані місця. Більшість очей за столом були прикуті до Снейпа, і саме до нього першого звернувся Волдеморт.

— Отже?

— Володарю, Орден Фенікса планує забрати Гаррі Поттера з його безпечної схованки в суботу, як смеркне.

Це повідомлення явно зацікавило присутніх: дехто заціпенів, хтось засовався на місці, й усі погляди були прикуті до Снейпа з Волдемортом.

— У суботу... як смеркне, — повторив Волдеморт. Він так пильно вп'явся своїми червоними очима в чорні Снейпові, що дехто з присутніх не витримав і відвернувся, побоюючись, що їх самих спопелить цей лютий погляд. Однак Снейп спокійно дивився Волдемортові у вічі, і за якийсь час Волдемортове безгубе лице скривилося в подобі посмішки.

— Добре. Дуже добре. І вся ця інформація йде...

— З джерела, про яке ми говорили, — додав Снейп.

— Володарю...

Якслі нахилився над довжелезним столом, щоб краще бачити Волдеморта і Снейпа. Усі обличчя повернулися до нього.

— Володарю, я чув інше.

Якслі зробив паузу, та Волдеморт мовчав, тож він повів далі:

— Доліш, аврор, натякнув, що Поттера заберуть аж тридцятого, напередодні його сімнадцятиліття.

Снейп заусміхався.

— Моє джерело повідомило, що в них є плани заплутати сліди; це, мабуть, той випадок. Немає сумніву, що на Доліша накладено закляття "Конфундус". І не вперше, бо відомо, що він до нього сприйнятливий.

— Запевняю вас, володарю, що Доліш говорив цілком упевнено, — не погодився Якслі.

— Звичайно, упевнено, бо був конфундований, — напеліг Снейп. — Я запевняю тебе, Якслі, що бюро аврорів більше не братиме участі в охороні Гаррі Поттера. В Ордені переконані, що наші люди проникли в міністерство.

— Хоч у чомусь Орден не помилився, — хрипко захихотів присадкуватий чоловік неподалік од Якслі; дехто за столом також реготнув.

Волдеморт не всміхнувся. Втупивши погляд у тіло, що поволі оберталося над столом, він замислився.

— Володарю, — вів далі Якслі, — на думку Доліша, хлопця супроводжуватиме увесь загін аврорів...

Волдеморт підняв велику білу руку, і Якслі вмовк, ображено поглядаючи, як Волдеморт знову звернувся до Снейпа.

— Де тепер вони ховатимуть хлопця?

— Удома в когось із членів Ордену, — пояснив Снейп. — Це місце, за словами джерела, забезпечене всіма можливими рівнями захисту, на які спроможні в Ордені і в міністерстві. Гадаю, володарю, що шансів захопити його там буде мало — хіба що міністерство ще до суботи зазнає краху і це дасть нам змогу виявити й зняти всі їхні закляття.

— Ну, Якслі? — гукнув Волдеморт, і вогонь з каміна дивно відблискував у його червоних очах. — *Зазнає* міністерство краху до суботи?

І знову всі повернули голови. Якслі розправив плечі.

— Володарю, щодо цього я маю приємну інформацію. Мені нарешті вдалося — з великими труднощами і значними зусиллями — накласти закляття "Імперіус" на Пія Тікнесі.

Це справило враження на багатьох; сусід Якслі Дологов, чоловік з довгим перекошеним лицем, поплескав його по спині.

— Це вже початок, — сказав Волдеморт. — Але ж Тікнесі тільки один. Перш ніж я почну діяти, треба оточити нашими людьми Скрімджера. Невдалий замах на міністра відкине мене далеко назад.

— Так, володарю, це правда... але ж ви знаєте, що як керівник відділу дотримання магічних законів, Тікнесі підтримує регулярні контакти не тільки з самим міністром, а й з керівниками всіх інших міністерських відділів. Вважаю, що, здобувши контроль над таким високопосадовцем, ми легко підкоримо й інших, а тоді вони всі гуртом спробують скинути Скрімджера.

— Якщо тільки нашого друга Тікнесі не викриють раніше, ніж він загітує інших, — сказав Волдеморт.

— Так чи так, а мало ймовірно, що міністерство до суботи стане моїм. Якщо не можна буде добратися до хлопця в новому місці, то треба це зробити в дорозі.

— Тут ми маємо певну перевагу, володарю, — не вгавав Якслі, вперто намагаючись отримати схвалення своїх дій. — У нас тепер є кілька своїх людей у відділі магічного транспортування. Якщо Поттер являтиметься або скористається мережею порошку флу, ми відразу про це довідаємось.

— Він цього не зробить, — заперечив Снейп. — Орден уникає всіх видів транспорту, керованих чи контрольованих міністерством; вони не довіряють усьому, пов'язаному з цим органом.

— Це нам на руку, — сказав Волдеморт. — Йому доведеться пересуватися відкрито. Легше буде його схопити.

Волдеморт знову зиркнув на тіло, що поволі оберталося над столом, і повів далі:

— Я особисто подбаю про хлопця. З Гаррі Поттером пов'язано надто багато помилок. Деяких припустився я сам. Своїм життям Поттер тішиться радше через мої помилки, а не завдяки своїм перемогам.

Присутні з осторогою стежили за Волдемортом; кожен, і це було написано в них на обличчях, боявся, що саме його звинуватять у тому, що Поттер і досі живий. Однак Волдеморт, здавалося, говорив не стільки з ними, як сам з собою, розглядаючи непритомне тіло вгорі.

— Я виявив легковажність, тому від мене відвернулися щастя й удача, без яких не здійснити жодних задумів, окрім хіба що найвиваженіших. Але я помудрішав. Я розумію те, чого не розумів раніше. Я сам маю вбити Гаррі Поттера, і я це зроблю.

На цих словах, ніби у відповідь, зненацька пролунав жажливий, тягучий крик болю й розпачу. Багато хто з присутніх здригнулися й поглянули вниз, бо крик цей долинав мовби з-під їхніх ніг.

— Червохвосте, — проказав Волдеморт тим самим тихим замисленим тоном, не зводячи очей з тіла, що оберталося вгорі, — чи ж я не велів тобі простежити, щоб наш полонений поведився тихо?

— В-веліли, в-володарю, — зойкнув низенький чоловічок край стола, який сидів так низько, що на перший погляд здавалося, ніби його місце вільне. Він зліз із стільця й подріботів з кімнати, лишаючи по собі дивний відблиск срібла.

— Як я вже сказав, — продовжив Волдеморт, знову вдивляючись у напружені лиця послідовників, — тепер я краще все розумію. Наприклад, перш, ніж убивати Гаррі Поттера, я мушу позичити в когось із вас чарівну паличку.

На обличчях усіх присутніх проступив шок — так само він міг заявити, що хоче позичити в когось руку.

— Немає охочих? — запитав Волдеморт. — Стривайте... мені здається, Луціусе, що тобі чарівна паличка вже не потрібна.

Луціус Мелфой підвів голову. Вогонь з каміна надавав його шкірі жовтувато-воскового відтінку, а його очі були тьмяні й запалі. Він заговорив хрипким голосом:

— Що, володарю?

— Паличку, Луціусе. Мені потрібна твоя паличка.

— Я...

Мелфой скося зиркнув на дружину. Вона дивилася прямо перед собою, бліда, як і він, з довгим білявим волоссям, що спадало їй на спину, однак під столом її тонкі пальці торкнулися його руки. Після цього доторку Мелфой вийняв з плаща чарівну паличку й передав Волдемортові, а той, піднісши її до червоних очей, став пильно розглядати.

— З чого вона?

— З в'язи, володарю, —прошепотів Мелфой.

— А серцевина?

— Дракон... драконячі сердечні струни.

— Добре, — сказав Волдеморт. Вийняв свою паличку й порівняв довжину.

Луціус Мелфой мимоволі смикнув рукою; на якусь частку секунди здалося, що він сподівається отримати взамін Волдемортову чарівну паличку. Волдеморт уловив цей порух, і його очі лиховісно округлилися.

— Дати тобі паличку, Луціусе? Мою паличку? Дехто глузливо захихотів.

— Я дав тобі свободу, Луціусе, хіба тобі цього мало? Але я помітив, що останнім часом і ти, й твоя родина чогось не дуже щасливі... Чим тебе засмутила моя присутність у твоєму домі, Луціусе?

— Нічим... нічим, мій пане!

— *Брешеш*, Луціусе...

Здавалося, цей м'який голос сичав і після того, як безжальні вуста зімкнулися. Дехто з чаклунів ледве стримався, щоб не затрястись, коли сичання поголоснішало; щось важке сунуло по підлозі під столом.

Величезна змія поволі виповзла на Волдемортове крісло. Вона повзла і повзла, аж доки не завмерла на Волдемортових плечах: її шия була завтовшки з людське стегно, а очі з вертикальними щілинами зіниць дивилися не кліпаючи. Волдеморт неухважно погладив істоту довгими тонкими пальцями, не зводячи очей з Луціуса Мелфоя.

— Чого це Мелфой такі невдоволені своєю долею? Хіба вони не вдавали усі ці роки, що прагнуть мого повернення, зростання моєї могутності?

— Звичайно, володарю, — вимовив Луціус Мелфой. Тремтячою рукою він витер піт з верхньої губи. — Ми справді цього прагнули... і прагнемо.

Зліва від Мелфоя його дружина дивно й скуто кивнула, відвертаючи очі від Волдеморта й змії. Праворуч його син Драко, що постійно витріщався на заціпеніле вгорі тіло, зиркнув на Волдеморта й нажахано відвів очі, щоб не зустрітись з ним поглядом.

— Володарю, — сказала чорнява жінка голосом, що зривався від хвилювання, — для нас велика честь приймати вас тут, у нашому родинному домі. Не буває більшої втіхи.

Вона сиділа поруч з сестрою, така не схожа на неї своїм чорнявим волоссям, важкими повіками, поставою й поведінкою.

Якщо Нарциса сиділа заціпеніло й незворушно, то Белатриса аж тяглась до Волдеморта, неначе самих слів було замало, щоб передати її прагнення бути з ним.

— Не буває більшої втіхи, — повторив Волдеморт, трохи нахиливши голову вбік і розглядаючи Белатрису. — Почути таке від тебе, Белатрисо, це не абищо.

У лице їй ударила червона барва, а на очі від хвилювання аж навернулися сльози.

— Володарю, ви ж знаєте, що я кажу чисту правду!

— Не буває більшої втіхи... навіть порівняно з тією радісною подією, що сталася, як я чув, цього тижня у вашій родині?

Вона витріщилась на нього з роззявленим ротом, явно спантеличена.

— Не знаю, володарю, про що ви.

— Про твою небогу, Белатрису. І вашу теж, Луціусе й Нарцисо. Вона ж вийшла за вовкулаку, Ремуса Люпина. Ви, мабуть, цим пишаєтесь.

За столом вибухнув глузливий регіт. Дехто аж позгинався, обмінюючись глумливими поглядами, а хтось загував по столу кулаками. Здоровенна зміюка, невдоволена гамором, роззявила пащу й сердито засичала, та смертежери її не чули, радіючи з приниження Белатриси й Мелфойв. Белатрисине лице, яке щойно пашіло щастям, укрилося гидкими червоними плямами.

— Вона нам не небога, володарю, — перекрикнула вона повинь веселого реготу. — Ми з Нарцисою ні разу й не бачилися з сестрою, відколи та одружилася з бруднокровцем. Ми не маємо нічого спільного ані з цією почварою, ані з тим покручем, за якого вона вийшла.

— А ти що скажеш, Драко? — поцікавився Волдеморт, і хоч говорив він тихо, його голос добре вирізнявся серед знушальних вигуків та гикання. — Будеш няньчити вовченят?

Регіт вибухнув новою хвилею. Драко Мелфой з жахом глипнув на батька, що уважно розглядав свої коліна, а тоді піймав материн погляд. Вона ледь помітно хитнула головою й знову незворушно втупилася у протилежну стіну.

— Годі, — звелів Волдеморт, погладжуючи сердиту змію. — Годі.

Регіт мов обірвало.

— Чимало наших найдревніших родинних дерев за цей час трохи попідгнивало, — сказав він, а Белатриса благально дивилася на нього, затамувавши подих. — Щоб їх оздоровити, треба їх попідрізати. Відтяти хворі гілки, щоб зберегти дерево.

— Так, володарю, — прошепотіла Белатриса, знову заливаючись слізьми вдячності. — І якнайскоріше!

— Так і буде, — пообіцяв Волдеморт. — Як у вашій родині, так і в цілому світі... ми позбудемося червоточин, які нас роз'їдають, аж доки залишаться тільки ті, в чийх жилах тече справжня кров...

Волдеморт підняв чарівну паличку Луціуса Мелфоя, націлив на людину, що висіла над столом, і легенько махнув. Людина зі стогоном ожила й заборсалась у невидимих путах.

— Упізнаєш нашу гостю, Северусе? — запитав Волдеморт.

Снейп підняв очі на перевернуте обличчя. Смертежери теж придивилися до бранки, немов отримали дозвіл виявити цікавість. Коли її обернуло лицем до каміна, жінка промовила надтріснутим переляканим голосом:

— Северусе! Рятуй!

— Е-е, так, — сказав Снейп, коли полонянку знову розвернуло до нього спиною.

— А ти, Драко? — поцікавився Волдеморт, погладжуючи зміїну морду вільною рукою. Драко різко смикнув головою. Тепер, коли ця жінка отямилася, він уже не міг на неї дивитися.

— Але ж вона тебе не навчала, — сказав Волдеморт. — Для тих, хто не знає, скажу, що сьогодні до нас завітала Чаріті Бербидж, яка донедавна викладала в Гогвортській школі чарів і чаклунства.

За столом почулося схвальне мугикання. Дебела горбата жінка з гострими зубами хихикнула.

— Отож... викладачка Бербидж розповідала дітям чаклунів і відьом про маглів... про те, що вони не дуже й відрізняються від нас...

Якийсь смертежер плюнув на підлогу. Чаріті Бербидж знову розвернуло лицем до Снейпа.

— Северусе... будь ласка... благаю...

— Тиша, — звелів Волдеморт, ще раз махнувши Мелфоевою паличкою, і Чаріті замовкла, наче їй заткнули рота кляпом. — Не вдовольнившись розбещенням і засміченням голів чаклунських дітей, на тому тижні викладачка Бербидж опублікувала в "Щоденному віщуні" полум'яну статтю на захист бруднокровців. Чаклуни, за її словами, мали б визнати цих крадіїв їхніх знань та чарів. Виродження чистокровних, на думку викладачки Бербидж, цілком бажане... вона б воліла, щоб ми всі парувалися з маглами... або ж, зрозуміло, з вовкулаками...

Цього разу ніхто не засміявся: усі відчули у Волдемортовім голосі лють і презирство. Чаріті Бербидж уже втретє повернулася лицем до Снейпа. Сльози текли їй з очей і крапали на волосся. Снейп досить байдуже глянув, як її знову поволі розвертає від нього.

— *Авада Кедavra.*

Спалах зеленого світла осяяв кожнісінький закуток приміщення. Чаріті з розмаху гупнулася на стіл, аж той затрусився й заскрипів. Кілька смертежерів підскочили у кріслах. Драко аж упав на підлогу.

— Вечеря, Наджіні, — м'яко вимовив Волдемо́рт, і величезна змія, звиваючись, сповзла з його плечей на поліровану стільницю.

— РОЗДІЛ ДРУГИЙ — Світлої пам'яті

Гаррі стікав кров'ю. Стискаючи праву руку лівою й проклинаючи подумки все на світі, він штурхнув плечем двері своєї кімнати. Хруснула порцеляна: це він наступив на чашку з холодним чаєм, що стояла за дверима.

— Що за?..

Він роззирнувся. На сходовому майданчику будинку номер чотири на вулиці Прівіт-драйв нікого не було. Можливо, це Дадлі додумався влаштувати йому таку дурнувату пастку з чашкою. Піднявши закривавлену руку, Гаррі другою рукою позбирав черепки й кинув їх у переповнений бачок для сміття, що стояв у його кімнаті. Тоді пішов до ванни і підставив пальця під кран.

Страшенно дратувала безглуздість і недоречність того, що ще чотири дні йому не можна чарувати... хоча він мусив визнати, що рваний поріз на пальці дошкуляв би йому і з чарами. Він так і не навчився зцілювати рани, і тепер виявилося — особливо зважаючи на його найближчі плани — що це серйозна прогалина в його магичній освіті. Загадавши собі конче розпитати в Герміони, як це робиться, він узяв величезний клопоть туалетного паперу, спробував витерти розлитий чай, після чого повернувся в кімнату і з грюкотом зачинив за собою двері.

Цілісінький ранок Гаррі спорожняв свою шкільну валізу — вперше, відколи шість років тому її спакував. На початку кожного навчального року він просто вигрібав згори три чверті вмісту й накладав нові речі, лишаючи на дні купу мотлоху — старі пера, сушені очі жуків, розпаровані шкарпетки, що вже були йому малі. Кілька хвилин тому Гаррі запхав руку в цей непотріб і відчув різкий біль у підмізинному пальці правої руки, відсмикнув її й побачив, як з неї тече кров.

Далі він діяв обережніше. Знову ставши коло валізи навколішки, обмацав усе дно, видобув старий значок з ледь помітними переливами написів "Підтримуйте СЕДРИКА ДІГОРІ" та "ПОТТЕР-СМЕРДОТТЕР", потрісканий і спрацьований стереоскоп та золотий медальйон із запискою всередині, підписаною "Р.А.Б.", і аж тоді, нарешті, виявив, що саме його поранило.

Відразу впізнав. Це була п'ятисантиметрова скалка зачарованого дзеркальця, подарованого йому покійним хрещеним батьком Сіріусом. Гаррі її відклав і ще раз обережно обмацав валізу, шукаючи інших скалок, проте від останнього дарунка хрещеного не залишилося більше нічого, крім товченого скла, що ховалося в найглибших шарах мотлоху, мов жменька блискучого піску.

Гаррі сів і роздивився гострий уламок, об який порізався, однак не побачив там нічого, крім віддзеркалення власного зеленого ока. Тоді поклав уламок на ранкову газету "Щоденний віщун", що лежала непрочитана на ліжку, і, щоб притлумити раптовий потік гірких спогадів, жалів та сподівань, викликаних знахідкою розбитого дзеркальця, ще завзятіше накинувся на мотлох у валізі.

Минула ціла година, поки він остаточно її почистив, викидаючи непотріб, а решту речей розклав на стосики, залежно від того, чи пригодяться вони йому надалі. Склавав у куточку шкільну та квідичну мантиї, казанок, пергамент, пера й підручники, бо все це мало залишитися тут. Цікаво було, що зроблять з ними тітка й дядько; напевно, сплять уночі, мов свідчення якогось жахливого злочину. Свій маглівський одяг, плащ-невидимку, набір для виготовлення настійок, деякі книжки, фотоальбом, подарований колись Гегрідом, пачку листів та чарівну паличку він склав у старий рюкзак. У передній кишені опинилися Карта Мародера та медальйон із запискою, підписаною "Р.А.Б." Медальйон удостоївся такого почесного місця не через його цінність — він узагалі був нічого не вартий, — а через те, якою ціною він дістався. На столі біля полярної сови Гедвіги залишився чималий стос газет: по одній на кожен день, проведений Гаррі цього літа на Прівіт-драйв.

Він підвівся з підлоги, потягся й підійшов до письмового столу. Гедвіга й не поворухнулася, коли він почав гортати газети, кидаючи їх одну по одній на купу сміття. Сова спала чи вдавала, що спить; вона сердилася на Гаррі, бо він останнім часом досить рідко дозволяв їй вилітати з клітки.

Коли на столі майже не лишилося газет, Гаррі почав переглядати їх уважніше, шукаючи той випуск, що прийшов незабаром після його приїзду на Прівіт-драйв на літо. Він пригадав, що на першій шпальті була невеличка згадка про відставку Чаріті Бербидж, викладачки маглознавства в Гогвортсі. Нарешті він знайшов цю газету. Розгорнувши її на десятій сторінці, сів у крісло коло стола й перечитав усю статтю.

Ельфаес Додж. ЗГАДУЮЧИ АЛБУСА ДАМБЛДОРА

Я зустрів Албуса Дамблдора, коли мені було одинадцять років, у наш перший день у Гогвортсі. Ми відчували взаємну близькість, бо обох нас ровесники не приймали до гурту. Незадовго до вступу в школу я перехворів на драконячу вітрянку, і хоч був уже незаразний, однак багатьох відштовхувало моє подзьобане зеленкувате обличчя. Ну, а Албус прибув у Гогвортс з тягарем недоброї слави. Не минуло ще й року, відколи його батька Персіваля визнали винним у брутальному й скандальному нападі на трьох молодих маглів.

Албус не заперечував, що його батько (котрий так і помер у Азкабані) скоїв цей злочин; навпаки, коли я набрався відваги його про це запитати, він мене запевнив, що не сумнівається в батьковій вині. Та поза тим Дамблдор ніколи не обговорював цієї прикрої справи, хоч його не раз до цього підштовхували. Дехто навіть схвалював батьків учинок, припускаючи, що Албус теж маглоненависник. Усі вони помилялися, бо ж кожен, близький до Албуса, підтвердив би, що він ніколи не виявляв ані найменших антимаглівських тенденцій. Ба більше, саме завдяки своєму рішучому захистові прав маглів він у наступні роки здобув собі чимало ворогів.

Однак усього за кілька місяців власна Албусова слава затьмарила лихі поголоски, пов'язані з його батьком. Наприкінці першого навчального року вже ніхто й не згадував про нього як про сина маглоненависника, натомість усі відзначали, що в школі ще не було такого здібного учня. Ті з нас, кому випала честь бути його друзями, мали з цього значну користь, не кажучи вже про допомогу й підтримку, якими він завжди щедро ділився. Уже в поважному віці він мені зізнався, що ще тоді знав, що найбільшу втіху відчуватиме, навчаючи інших.

Він здобував усі можливі шкільні відзнаки й нагороди, регулярно листувався з такими видатними чарівниками того часу, як славетний алхімік Ніколас Фламель, відомий історик Батільда Бегшот та теоретик магії Адальберт Вофлінг. Деякі його праці було опубліковано в таких поважних наукових виданнях: "Трансфігурація сьогодні", "Проблеми замовлянь" і "Практичне зілляваріння". Перед Дамблдором відкривалася блискуча кар'єра, єдине питання було — коли саме він стане міністром магії. І хоч у наступні роки ходили чутки, ніби він претендує на цю

посаду, та насправді він не прагнув працювати в міністерстві.

Через три роки навчання у Гогвортсі до школи вступив Албусів брат Еберфорс. Вони дуже різнилися. Еберфорса анітрохи не приваблювали книжки, і він, на відміну від Албуса, полюбляв вирішувати суперечки двобоями, а не в розважливих дискусіях. Та не варто повторювати помилку тих, хто вважав, ніби брати не приятелювали. Попри те, що вони були дуже різні, хлопці легко знаходили спільну мову. Треба віддати належне Еберфорсу, адже постійно перебувати в тіні Албуса було не вельми затишно. Від цього потерпали всі його друзі, і це, безумовно, позначалося й на їхніх братерських стосунках.

Коли ми з Албусом закінчили Гогвортс, то вирішили, перш ніж братися до праці, здійснити разом традиційну навколосвітню подорож, щоб поспілкуватися із закордонними чарівниками. Та на заваді нам стала трагічна подія. Перед самою подорожжю померла Албусова мати Кендра, і Албус лишився єдиним годувальником у сім'ї. Я відклав подорож, щоб віддати шану Кендрі на її похороні, а тоді вирушив у мандрівку сам. Албус мусив тепер дбати про менших брата й сестру, грошей у них було мало, тому питання про нашу спільну подорож відпало само собою.

У цей період нашого життя ми контактували дуже мало. Я писав Албусові, описуючи, можливо, трохи нетактовно, свої враження від подорожі, починаючи з того, як ледве уник зіткнення з химерами в Греції, й закінчуючи експериментами з єгипетськими алхіміками. З його листів важко було щось дізнатися про його побут — либонь, страшенно одноманітний для такого блискучого чаклуна. Захоплений власними пригодами, я аж через рік, наприкінці подорожі, з жахом довідався про ще одну трагедію, що спіткала Дамблдорів: смерть його сестри Аріани.

Хоч Аріана хворіла вже давно, однак ця втрата, ще й одразу після смерті матері, стала для братів страшним ударом. Албусові близькі — а я зараховую себе до цих обраних — погоджуються, що Аріанина смерть і почуття своєї провини за неї (хоч насправді її, звісно, не було) залишили в серці Албуса невилгоїну рану.

Повернувшись додому, я побачив молодого чоловіка, що зазнав таких страждань, ніби прожив цілий вік. Албус став значно стриманіший, втратив колишню безтурботність. На додачу до всіх нещасть його стосунки з братом після втрати Аріани не тільки не поліпшились, а навпаки, погіршилися. (З часом усе владналося — в похилому віці їх пов'язували взаємини якщо не близькі, то принаймні доброзичливі). Албус рідко заводив розмову про батьків чи Аріану, і його друзі теж уникали згадок про них.

Хтось іще опише його перемоги. Численні Дамблдорові внески в скарбницю чаклунських знань, зокрема відкриття дванадцяти способів використання драконячої крові, служитимуть багатьом наступним поколінням. Це також стосується мудрості, яку він виявив, приймаючи рішення на посаді головного мага Чарверсуду. Ще й досі подекують, що жодна дуель між чаклунами не може зрівнятися з битвою між Дамблдором та Гріндельвальдом, що відбулася 1945 року. Її свідки описують, з яким жахом і захопленням вони спостерігали за двобоєм двох видатних чаклунів. Дамблдорову перемогу та її наслідки для всього чаклунського світу вважають поворотним моментом магічної історії, з яким можна порівняти хіба що запровадження Міжнародного статуту про секретність або падіння Того-Кого-не-Можна-Називати.

Албус Дамблдор ніколи не був пихатий чи зарозумілий. Він умів розгледіти щось цінне в будь-якій, здавалося б, упослідженій і жалюгідній особі, а те, що він так рано зазнав утрат, наділило його, на мою думку, великою людяністю і вмінням співчувати. Мені страшенно бракуватиме дружніх стосунків з ним, проте мою втрату годі й порівнювати з утратою, якої зазнав увесь чаклунський світ. Поза сумнівом, це він був найяскравіший і найулюбленіший гогвортський директор. Він помер, як і жив — прагнучи добра всім і до останньої хвилини готовий простягти руку допомоги навіть малому хлопчикові з драконячою вітряною, як у той день, коли ми з ним познайомились.

Гаррі дочитав і подивився на знімок, що супроводжував некролог. Дамблдор усміхався знайомою доброю усмішкою і позирав на Гаррі поверх схожих на два півмісяці окулярів, але хлопця не полишала думка, що директор не виправдав його надій, і сум його був приправлений приниженням.

Він думав, що добре знав Дамблдора, проте, прочитавши некролог, був змушений визнати, що фактично його й не знав. Він навіть не уявляв Дамблдора в дитинстві чи юності — неначе той народився відразу таким, яким його зустрів Гаррі — поважним, сивочолим і старим. Думка про Дамблдора-підлітка здавалася надто чудернацькою — це мовби уявити тупоголову Герміону чи приязного вибухозадового спрута.

У нього й думки не з'являлося розпитати Дамблдора про його минуле. Це було б дивно, навіть зухвало, адже врешті й так усі знали, що Дамблдор брав участь у легендарній дуелі з Гріндельвальдом, і Гаррі не додумався з'ясувати, як саме це відбувалося або якими іншими досягненнями прославився Дамблдор. Ні, вони завжди говорили тільки про Гаррі, про його минуле, його майбутнє, його задуми... і Гаррі подумав, що попри всі загрози й невизначеність, пов'язані з цим його майбутнім, він дарма не скористався втраченою тепер назавжди нагодою і не попросив Дамблдора розповісти про себе. Втім, колись на єдине особисте запитання до директора, той, здається, відповів не дуже чесно:

"А що бачите в цьому дзеркалі ви?"

"Я? Я бачу себе з парою товстих вовняних шкарпеток у руці"

Кілька хвилин поміркувавши, Гаррі вирвав некролог з "Віщуна", акуратно склав і поклав у перший том "Практичної захисної магії та її використання проти темних мистецтв". Кинув газету в сміття й оглянув кімнату. Тепер тут стало значно охайніше. Хіба що сьогоднішній "Щоденний віщун" недоречно залишався на ліжку, придавлений скалкою розбитого дзеркальця.

Гаррі підійшов до ліжка, забрав уламок дзеркальця і розгорнув "Віщуна". Зранку, забираючи скручену газету в сови-листоноші, він пробіг очима заголовки і, пересвідчившись, що про Волдеморта нічого немає, відклав її на потім. Тому тільки зараз побачив те, чого не помітив тоді.

Унизу першої шпальти над знімком Дамблдора, що стривожено кудись крокував, був менший заголовок: "ДАМБЛДОР — НАРЕШТІ ВСЯ ПРАВДА?"

Наступного тижня читайте шокуючу історію порочного генія, котрого багато хто вважає найвидатнішим чаклуном його покоління. Розвінчуючи популярний образ спокійного сивобородого мудреця, Ріта Скітер розповідає про бурхливе дитинство, протиправну юність, дорослі ворожнечі і таємні провини, що їх Дамблдор забрав з собою в могилу. ЧОМУ цей чоловік, якому пророкували посаду міністра магії, залишався простим директором? ЯКА була справжня мета таємної організації під назвою "Орден Фенікса"? ЩО насправді призвело до смерті Дамблдора?

Відповіді на ці та багато інших питань ви знайдете в скандальній новій біографії "Життя та сміття Албуса Дамблдора", написаній Рітою Скітер, ексклюзивне інтерв'ю з якою від Бетті Брейсвейт читайте на 13-й сторінці.

Гаррі рвучко розгорнув газету і знайшов тринадцяту сторінку. На початку статті містилася фотографія ще однієї знайомої особи: жінки в прикрашених коштовним камінням окулярах з ретельно закрученими білявими кучерями, що вишкірила зуби в привабливій, на її погляд, усмішці й махала йому пальцями. Намагаючись не звертати уваги на огидний знімок, Гаррі почав читати.

У житті Ріта Скітер набагато делікатніша й лагідніша, ніж можна судити з її відомих своєю нещадністю життєписів. Зустрівши мене в передпокої свого затишного дому, вона веде мене на кухню, де пригощає чаєм, шматочком ячного пирога і, звичайно ж, цілою виваркою гарячих пліток.

— Зрозуміло, що Дамблдор — просто знахідка для біографа, — каже Скітер. — Таке довге й насичене життя. Я впевнена, що моя книжка — тільки перша з дуже-дуже багатьох, присвячених цій постаті.

Слід сказати, що Скітер зреагувала блискавично. Її книжку на дев'ясот сторінок було написано всього за місяць, що минув з часу загадкової Дамблдорової смерті у червні. Я запитую, як їй вдалося створити книжку так супершвидко.

— Ой, якщо так довго працюєш журналісткою, то вкладатися в стислі терміни — твоя друга натура. Я знала, що чаклунська громада прагне почути цілісну історію, і хотіла перша вдовольнити цю потребу.

Я згадую недавні широко розрекламовані зауваги спецрадника Чарверсуду і давнього Дамблдорового приятеля Ельфасса Доджа, що у книжці Скітер фактів менше, ніж на вкладці в шоколадній жабці.

Скітер закидає голову й сміється.

— Ох цей Доджик! Пригадую, кілька років тому брала в нього інтерв'ю, присвячене правам русалок і водяників, щоб йому добре було. Повна шиза, йому здавалося, що ми сидимо на дні

озера Віндермір, і тому він увесь час мені радив берегтися форелі. І все ж таки звинувачення Ельфаеса Доджа, що в книзі забагато неточностей, знайшли відгук.

Чи справді Скітер вважає, що місяця достатньо для змалювання цілісної картини довгого й неординарного життя Дамблдора?

— Ой, дороженька, — сяє усмішкою Скітер, доброзичливо попліскуючи мене по руці, — ви ж не гірше за мене знаєте, скільки інформації можна здобути завдяки натоптаний торбинці з галеонами, відмові чути слово "ні" та гарному й гостренькому самописному перу! Та люди в чергу ставали, щоб вилити на Дамблдора якнайбільше бруду. Не всі, знаєте, вважають його аж таким чудовим, бо він не одній поважній особі наступив на мозіль. Але старенький Доджик може злізти з улюбленого гіпогрифика, бо я отримала доступ до джерела, заради спілкування з яким більшість репортерів залюбки пожертвували б своїми чарівними паличками, до джерела, яке ще ніколи не виступало публічно і яке було наближене до Дамблдора у найбурхливіший і найтривожніший період його юності.

Попередня реклама написаної Скітер біографії відверто натякає, що люди, які вірили в бездоганність Дамблдорівського життя, можуть зазнати шоку. "Що стало найбільшою несподіванкою під час її розслідування?" — запитую я.

— Що ви, Бетті, я не розкриватиму всіх таємниць, доки люди не придбають книжки! — сміється Скітер. — Але можу пообіцяти, що всіх, хто й далі вважає Дамблдора білим і пухнастим, мов його борода, чекає гірке розчарування! Скажімо, всі чули, як він обурюється Відомо-Ким, і ніхто й припустити не міг, що замолоду він і сам розважався темними мистецтвами! І хоч на старість він постійно закликав до терпимості, в юності він аж ніяк не був терпимий! Так, минуле в Албуса Дамблдора надзвичайно темне, вже не кажучи про його вельми сумнівну родину, згадок про яку він завжди старанно уникав.

Я запитую, чи Скітер має на увазі Дамблдорівського брата Еберфорса, чиє засудження Чарверсудом за зловживання магією викликало невеличкий скандал п'ятнадцять років тому.

— Ой, та Еберфорс — це тільки верхівка купи гною, — сміється Скітер. — Ні-ні, я пишу про значно гірші речі, ніж братова любов до видозмінення кіз, гірші навіть, ніж його батько-маглобій... зрештою, Дамблдор жодного з них не зумів угамувати, і їх обох засудив Чарверсуд. Ні, мене якраз заінтригували його мати й сестра, і трохи покопавшись, я виявила там ціле кубло мерзоти... але, як я вже казала, детальніше ви про все дізнаєтесь, прочитавши розділи з дев'ятого по дванадцятий. Я скажу одне — немає нічого дивного, що Дамблдор ніколи не розповідав, як йому зламали носа.

Якщо заплющити очі на всі ці родинні "скелети в шафі", невже Скітер заперечить блискучі магічні відкриття, здійснені Дамблдором?

— Він мав голову на в'язях, — визнає вона, — хоч нині багато хто сумнівається, чи саме його заслуга в усіх приписаних йому досягненнях. Так, у шістнадцятому розділі моєї книжки Айвор Ділонсбі стверджує, що він був відкрив вісім способів використання драконячої крові, коли Дамблдор "позичив" його записи.

Але, наполягаю я, важливість деяких Дамблдорівських досягнень усе ж годі заперечити. Скажімо, його знамениту перемогу над Гріндельвальдом?

— О, це добре, що ви згадали Гріндельвальда, — звабливо всміхається Скітер. — Боюся, що ті, в кого навертаються на очі сльози при згадці про видатну Дамблдорівську перемогу, повинні налаштуватися на справжню бомбу... можливо, навіть како-бомбу. Це дуже брудна справа. Я скажу одне — є підстави сумніватися, що ця легендарна дуель узагалі відбулася. Прочитавши мою книжку, дехто буде змушений зробити висновок, що Гріндельвальд просто вичаклював з кінчика своєї чарівної палички білу хустинку і спокійно пішов собі геть!

Скітер відмовляється детальніше обговорювати цю інтригуючу тему, через те ми переходимо до питання стосунків, які, поза сумнівом, найбільше зацікавлять читачів.

— О, так, — рішуче киває Скітер, — я присвятила цілий розділ взаєминам Поттера й Дамблдора. Їх можна назвати хворобливими, навіть зловісними. Знову ж таки, читачі повинні придбати книжку, щоб довідатися про все в деталях, однак немає сумніву, що від самого початку Дамблдор виявив нездорове зацікавлення Поттером. Чи це справді пішло хлопцеві на користь... Що ж, побачимо. Ні для кого не таємниця, що Поттер мав вельми неспокійну юність.

Я цікавлюся, чи Скітер і далі підтримує зв'язки з Гаррі Поттером, у якого вона торік узяла знамените інтерв'ю: у тій скандальній публікації Поттер наполегливо переконував, що повернувся Відомо-Хто.

— О, так, стосунки в нас зараз дуже тісні, — відповідає Скітер. — Бідолашний Поттер має небагато справжніх друзів, а ми зустрілися в один з найвизначальніших моментів його життя, під час Тричаклунського турніру. Я, мабуть, одна з не багатьох нині живих, хто знає справжнього

Гаррі Поттера.

І тут ми плавно переходимо до численних чуток про останні години Дамблдора. Чи Скітер вірить, що Поттер був присутній при Дамблдоровій смерті?

— Я не хочу багато говорити — усе це є в книжці, — але очевидці в Гогвортському замку бачили, як Поттер тікав з того місця відразу потому, як Дамблдор упав, стрибнув чи був зіштовхнутий. Згодом Поттер давав свідчення проти Северуса Снейпа, людини, на яку він, як відомо, давно вже гострить зуби. Чи все було так, як здається? Хай це вирішує чаклунська громада... прочитавши мою книжку.

На цій інтригуючій ноті я й прощаюся з нею. Немає сумніву, що з-під пера пані Скітер вийшов бестселер. А от легіони Дамблдорових прихильників, мабуть, з переляком чекають прикрих відкриттів про свого кумира.

Гаррі дочитав статтю, але й далі приголомшено вдивлявся в сторінку. Відразу й лють підкотили йому до горла, наче блювота; він зіжмакав газету й щосили жбурнув нею об стіну; вона впала на купу сміття, що назбиралося коло переповненого бачка. Він почав безтямно ходити по кімнаті, висовуючи порожні шухляди й беручи якісь книги, а потім знову ставлячи їх на місце. У голові відлунювали окремі фрази з Рітиного інтерв'ю: присвятила цілий розділ взаєминам Поттера й Дамблдора... їх можна назвати хворобливими, навіть зловісними... замолоду він і сам розважався темними мистецтвами... я отримала доступ до джерела, заради спілкування з яким більшість репортерів залюбки пожертвували б своїми чарівними паличками...

— Брехня, — закричав Гаррі й побачив у вікні сусіда з газонокосаркою, що зупинився й стурбовано глянув угору.

Гаррі бухнувся на ліжку. Уламок розбитого дзеркальця відлетів убік. Він підняв його й покрутив між пальцями, думаючи й думаючи про Дамблдора та всю ту брехню, яку на нього вилила Ріта Скітер...

Яскраво-синій спалах. Гаррі заціпенів, а його порізаний палець знову ковзнув по зазубреному краєчку дзеркальця. Йому це уявилося, здалося. Він озирнувся, але стіна була хворобливого персикового кольору, що відповідав смакам тітки Петунії: там не було нічого синього, що могло б відбитися в дзеркальці. Він знову придивився до дзеркальної скалки й нічого не побачив, крім відображення власного зеленого ока.

Йому примарилося, іншого пояснення нема. Примарилося, бо він думав про покійного директора. Якщо в чомусь і можна бути певним, то це в тому, що погляд ясних синіх очей Албуса Дамблдора ніколи вже його не пониже.

— РОЗДІЛ ТРЕТІЙ — Від'їзд Дурслів

Вхідні двері так грюкнули, що аж луна прокотилася по сходах, і почувся крик:

— Гей! Ти!

До Гаррі так зверталися ось уже шістнадцять років, тому він не мав жодних сумнівів, кого саме гукає дядько, проте відповів не одразу. Він ще й досі дивився на уламок дзеркальця, в якому, як йому здалося на часточку секунди, побачив Дамблдорове око. Аж коли дядько заревів: "ХЛОПЧЕ!" — Гаррі поволі звівся на ноги й пішов до дверей, зупинившись тільки, щоб схвати шматочок розбитого дзеркальця в рюкзак, набитий речами, які він візьме з собою.

— Та скільки ж можна! — гаркнув Вернон Дурслі, коли Гаррі нарешті з'явився на сходах. — Іди сюди, треба побалакати!

Гаррі зійшов униз, тримаючи руки в кишенях джинсів. Коли зайшов у вітальню, побачив там усіх трьох Дурслів. Вони були вбрані в дорожний одяг: дядько Вернон — у жовтувато-коричневу куртку на блискавці, тітка Петунія — в ошатне оранжево-рожеве, мов лососина, пальто, а Дадлі, дебелий, м'язистий і білявий двоюрідний брат Гаррі — в шкіряну куртку.

— Що? — запитав Гаррі.

— Сядь! — grimнув дядько Вернон. Гаррі підняв брови. — Будь ласка! — додав дядько Вернон і аж скривився, наче це слово подряпало йому горло.

Гаррі сів. Здається, він знав, про що йтиметься. Дядько закрокував туди-сюди, а тітка Петунія й Дадлі стурбовано стежили за його рухами. Нарешті, коли його велике бурякове обличчя аж зморщилося від зосередження, дядько Вернон зупинився перед Гаррі й заговорив.

— Я передумав, — повідомив він.

— Та невже? — глузливо обізвався Гаррі.

— Що за тон... — верескнула було тітка Петунія, проте Вернон Дурслі зупинив її помахом руки.

— Це все дурні балачки, — буркнув дядько Вернон, спопеляючи Гаррі свинячими очима. — Не вірю я ані слову. Ми залишаємось тут і нікуди не ідемо.

Гаррі подивився на дядька, відчуваючи і роздратування, і задоволення. Вернон Дурслі постійно, щодоби, міняв думку ось уже з місяць, то запаковуючи, то розпаковуючи багажник в результаті кожної такої зміни настрою. Найбільше Гаррі сподобалось, коли дядько Вернон, не знаючи, що Дадлі поклав у його розпаковану валізу свої гантелі, спробував її підняти, щоб поставити в багажник, і впав, ревучи від болю й усе проклинаючи.

— Ти оце кажеш, — вів далі Вернон Дурслі, крокуючи туди-сюди по вітальні, — що нам — Петунії, Дадлі й мені — загрожує небезпека. Від... від...

— Таких, як я, правильно, — підтвердив Гаррі.

— Ну, але я в це не вірю, — повторив дядько Вернон, знову зупиняючись перед Гаррі. — Я півночі не спав, міркував, і вирішив, що це змова, щоб заволодіти моїм будинком.

— Будинком? — перепитав Гаррі. — Яким будинком?

— *Оцим* будинком! — заревів дядько Вернон, і на чолі в нього запульсувала жилка. — *Нашим* будинком! Ціни на будинки ростуть мов на дріжджах! Ти хочеш, щоб ми забралися звідси, а тоді зробиш якийсь там фокус-покус, і ми не встигнемо й моргнути, як усі документи будуть переписані на тебе і...

— Ви що, геть очманіли? — здивувався Гаррі. — Змова, щоб заволодіти цим будинком? Невже ви й справді такі дурні, як здаєтесь?

— Не смій!.. — завищала тітка Петунія, але дядько Вернон знову її вгамував помахом руки: знущання над його зовнішністю — то ніщо порівняно з загрозою, що він її відчував.

— Якщо ви забули, — нагадав Гаррі, — то я маю будинок, мені його залишив хрещений батько. Навіщо мені здався цей? Щасливі спогади дитинства?

Запала тиша. Гаррі здалося, що його аргументи на дядька подіяли.

— Ти заявляєш, — дядько Вернон знову закрокував по кімнаті, — що цей лорд, як його...

— Волдеморт, — нетерпляче додав Гаррі, — і ми вже про це говорили сто разів. І я не просто заявляю — це факт, торік вам казав про це Дамблдор, а Кінгслі й містер Візлі...

Вернон Дурслі сердито згорбився, і Гаррі здогадався, що дядько намагається викинути з голови спогади про той несподіваний візит, коли на самому початку його літніх канікул їх відвідали двоє дорослих чаклунів. Поява на порозі Кінгслі Шеклболта й Артура Візлі неприємно вразила Дурслів. Утім, по-правді, Гаррі визнавав, що поява містера Візлі, котрий свого часу зруйнував тут піввітальні, навряд чи могла викликати захоплення в дядька Вернона.

— ...Кінгслі й містер Візлі добре все пояснили, — безжально тиснув на дядька Гаррі. —

Коли мені виповниться сімнадцять, захисні чари, що мене тут оберігають, припинять свою дію, і це вам загрожує не менше, ніж мені. В Ордені впевнені, що Волдеморт нападе на вас, щоб тортурами вибити з вас інформацію про моє перебування, або ж щоб узяти вас у заручники, бо думатиме, що я повернуся вас рятувати.

Дядько Вернон зустрівся поглядом з Гаррі. Гаррі був упевнений, що в цю мить обидва вони думали про одне. Тоді дядько Вернон відійшов, а Гаррі продовжив:

— Ви мусите десь заховатися, і Орден хоче допомогти. Вам пропонують дуже серйозний захист, найкращий з можливих.

Дядько Вернон нічого не сказав і далі кружляв по кімнаті. Сонце надворі уже висіло низько над кущами вовчих ягід. Сусідова газонокосарка знову заглухла.

— Я думав, що існує Міністерство магії? — спитав раптом Вернон Дурслі.

— Існує, — здивовано підтвердив Гаррі.

— То чого ж воно нас не захистить? Я думаю, що нас, невинних жертв, котрі нічого не скоїли, а просто дали притулок міченій людині, влада повинна захищати!

Гаррі розреготався, не в змозі стриматися. Це було так типово для його дядька — покладати надії на офіційні установи — навіть у тому світі, який він зневажав і якому не довіряв.

— Ви ж чули, що казали містер Візлі та Кінгслі, — відповів Гаррі. — На нашу думку, в міністерство проникли шпигуни.

Дядько Вернон крокував до каміна й назад, і так важко сопів, що пишні чорні вуса аж брижилися, а лице й досі буряковіло від зосередження.

— Гаразд, — буркнув він, знову зупиняючись біля Гаррі. — Гаразд, скажімо, ми погодимося на цей захист. Але я все одно не розумію, чому нас не може захищати той тип Кінгслі.

Гаррі ледве стримався, щоб не закотити очей. І це запитання він уже чув разів з десять.

— Я вже казав, — Гаррі зціпив зуби, — що Кінгслі захищає маг... тобто вашого прем'єр-міністра.

— Отож! Бо він найкращий! — вигукнув дядько Вернон, показуючи на згаслий телеекран. Дурслі помітили Кінгслі в новинах за спиною маглівського прем'єр-міністра під час відвідин якоїсь лікарні. І це, й те, що Кінгслі навчився добре носити маглівський одяг, не кажучи вже про спокій, яким віяло від його неквапної манери говорити низьким голосом, пояснювало доброзичливіше ставлення Дурслів до Кінгслі, аніж до інших чаклунів, хоча, до речі, вони ще не бачили його з сережкою у вусі.

— Він зайнятий, — повторив Гаррі. — Але Гестія Джонс і Дідалус Дігл — справжні професіонали в цій справі...

— Якби ми бачили їхні резюме... — почав було дядько Вернон, але тут Гаррі вже урвався терпець. Зірвавшись на ноги, він підбіг до дядька і вказав на телевізор.

— Ці всі нещасні випадки не випадкові... ці аварії, вибухи, поїзди, що сходять з рейок, і все інше, що сталося, коли ми востаннє дивилися новини. Люди зникають, помирають, і за всім цим стоїть він — Волдеморт. Я вже мільйон разів вам казав, що він убиває маглів для розваги. Навіть ця мряка — її накликали дементори, а якщо ви забули, хто це такі, то спитайте в рідного сина!

Дадлі конвульсивно затулив рота руками. Погляди батьків і Гаррі були звернені до нього, тож він поволі опустив руки й запитав:

— Їх що... стало більше?

— Більше? — засміявся Гаррі. — Більше, ніж ті двоє, що колись на нас нападали? Авжеж більше, їх тут зараз сотні, може, навіть тисячі, бо вони живляться страхом і розпачем...

— Гаразд, гаразд, — ревнув Вернон Дурслі. — Ми все зрозуміли...

— Хочеться вірити, — сказав Гаррі, — бо коли мені стукне сімнадцять, усі вони — смертежери, дементори, можливо, навіть інферії, тобто мертв'яки, зачаровані темним чаклуном — зможуть вас знайти й неминуче на вас нападуть. А якщо ви згадаєте, як намагалися втекти від чаклунів, то, думаю, погодитесь на допомогу.

На короткий час запанувала тиша, в якій мовби відлунював гуркіт, з яким багато років тому Гегрід розтрощив дерев'яні вхідні двері. Тітка Петунія дивилася на дядька Вернена; Дадлі не зводив очей з Гаррі. Нарешті дядько Вернон гарикнув:

— А як же моя робота? Як школа Дадлі? Навряд чи те ледаче чаклунське кодро про це думає...

— Невже до вас не доходить?! — крикнув Гаррі. — *Вони вас катуватимуть і вб'ють так само, як і моїх батьків!*

— Тату, — голосно озвався Дадлі, — тату... я піду з тими людьми з Ордену.

— Дадлі, — аж здивувався Гаррі, — уперше в житті ти сказав щось розумне.

Він зрозумів, що виграв битву. Якщо Дадлі так перелякався, що готовий прийняти допомогу від Ордену, то його батьки долучаться до нього, і мови не може бути, щоб вони розлучилися зі своїм Дадічком. Гаррі глянув на годинник, що стояв на каміні.

— Вони тут будуть хвилин за п'ять, — повідомив він, і, не діждавшись відповіді від Дурслів, вийшов з вітальні. Перспектива прощання — можливо, назавжди — з тіткою, дядьком та двоюрідним братом викликала в нього тільки позитивні емоції, проте відчувалась і певна ніяковість. Що треба казати одне одному на завершення шістнадцятирічного періоду взаємної неприязні?

Повернувшись до кімнати, Гаррі безцільно поторсав рюкзак, тоді пропхнув кілька горішків крізь ґратки Гедвіжиної клітки. Вони стукнули об дно, однак сова їх проігнорувала.

— Ми вже скоро поїдемо, зовсім скоро, — пообіцяв Гаррі. — І ти знову літатимеш.

Задзеленчав дзвінок у дверях. Гаррі повагався, а тоді вийшов з кімнати й зійшов по сходах: навряд чи Гестія й Дідалус самі дадуть раду з Дурслями.

— Гаррі Поттер! — пискнув схвильований голос одразу, як Гаррі відчинив двері. Низенький чоловік у рожево-бузковому капелюсі низько йому поклонився. — Це для мене честь, як завжди!

— Дякую, Дідалусе, — відповів Гаррі, обдаровуючи ніяковою усмішкою чорняву Гестію. — Добре, саме ви прибули... оце вони — мої тітка, дядько й двоюрідний брат...

— Добрий вечір, родичі Гаррі Поттера! — радісно привітався Дідалус, заходячи у вітальню. Видно було, що Дурслям анітрохи не сподобалось таке привітання; Гаррі навіть подумав, чи не передумують вони ще раз. Побачивши чаклуна й відьму, Дадлі міцніше притулився до матері.

— Бачу, що ви вже спаковані й готові. Чудово! План, як вам уже казав Гаррі, дуже простий, — Дідалус вийняв з камізельки велетенського кишенькового годинника й уважно його розглянув.

— Ми вийдемо раніше за Гаррі. Оскільки вдаватись до чарів у вашому домі небезпечно, бо Гаррі ще неповнолітній, і це може дати міністерству привід його заарештувати, то миль з десять-п'ятнадцять ми проїдемо, а тоді вже й роз'явимося в безпечне місце, яке для вас підібрали. Ви ж, мабуть, умієте водити машину? — чемно спитав він дядька Вернона.

— Чи я вмію?.. Та ж ясно, що вмію водити! — бризнув слиною дядько Вернон.

— Дуже мудро з вашого боку, сер, дуже мудро, бо в мене голова макітриться від усіх тих кнопок і ручечок, — зрадів Дідалус. Йому явно здавалося, що він цим лестить Вернону Дурслі, однак той з кожним Дідалусовим словом помітно втрачав віру в надійність цього плану.

— Навіть водити не вміють, — пробурмотів він тихенько й обурено настовбурчив вуса, та, на щастя, ні Дідалус, ні Гестія його не почули.

— А ти, Гаррі, — продовжував Дідалус, — зачекаєш тут своїх охоронців. У нас сталися невеликі зміни...

— Як це розуміти? — миттю озвався Гаррі. — Я думав, Дикозор прибуде й забере мене "Явленням-пліч-о-пліч".

— Не вийде, — скупко зронила Гестія. — Дикозор тобі сам пояснить.

Дурслі, що все це слухали, нічого не розуміючи, аж підскочили, коли хтось голосно верескнув: "*Скоріше!*"

Гаррі роззирнувся по кімнаті й аж тоді збагнув, що голос лунав з Дідалусового кишенькового годинника.

— І справді, скоріше. Графік у нас напружений, — сказав Дідалус, показуючи на годинника, а тоді поклав його назад у камізельку. — Гаррі, треба узгодити час твого виходу з будинку з роз'явленням твоєї родини. Щоб дія заляття припинилась, коли ви всі будете в безпечному місці. — Він повернувся до Дурслів. — Ну, що, всі спаковані й готові вирушати?

Ніхто йому не відповів: дядько Вернон спантеличено дивився на опуклу кишеньку Дідалусової камізельки.

— Може, нам зачекати в передпокої, Дідалусе? — пробурмотіла Гестія; напевно, вважала за нетактовне лишатися в кімнаті під час зворушливого, можливо, слізного прощання Гаррі з Дурслями.

— Не треба, — буркнув Гаррі, але після того, як дядько Вернон голосно гарикнув: — Ну, то бувай, хлопче! — все стало і так зрозуміло.

Дядько простяг було правицю, щоб потиснути руку Гаррі, проте в останню мить передумав, стиснув пальці в кулак і почав махати ним, наче метрономом.

— Готовий, Дадіку? — тітка Петунія метушливо перевіряла, чи не розстебнулася сумочка, щоб узагалі не дивитися на Гаррі. Дадлі нічого не відповів, а тільки стояв з роззявленим ротом, чимось схожий на велетня Гропа.

— Ну, то ходімо, — буркнув дядько Вернон.

Він уже був коло дверей, коли Дадлі пробелькотів:

— Я не розумію.

— Що ти не розумієш, Попульчику? — запитала тітка

Петунія, дивлячись на сина. Дадлі підняв товсту, мов свиняче стегно, руку й тицьнув пальцем на Гаррі.

— А чого він не їде з нами?

Дядько Вернон і тітка Петунія заклали на місці, неначе Дадлі щойно висловив бажання стати балериною.

— Що? — голосно перепитав дядько Вернон.

— Чого він не їде з нами? — повторив Дадлі.

— Ну, він... бо він не хоче, — пояснив дядько Вернон, люто зиркнувши на Гаррі й додав: — Ти ж не хочеш, правда?

— Анітрохи, — підтвердив Гаррі.

— От бачиш, — сказав дядько Вернон Дадлі. — Ну, все, ходімо.

Він рішуче вийшов з кімнати. Чути було, як відчиняються передні двері, але Дадлі не ворухнувся, і тітка Петунія, ступивши кілька непевних кроків, теж зупинилася.

— Що там ще? — ревно дядько Вернон, знову з'являючись у дверях.

Здавалося, ніби Дадлі бореться з такими складними думками, що словами їх годі й висловити. За кілька секунд болісної внутрішньої боротьби він запитав:

— А куди ж він поїде?

Тітка Петунія й дядько Вернон мовчки презирнулися. Видно було, що Дадлі їх налякав. Тишу порушила Гестія Джонс.

— Але ж... невже ви не знаєте, куди вирушає ваш небіж? — спантеличено запитала вона.

— Усе ми знаємо, — буркнув дядько Вернон. — До таких, як оце ви, вгадав? Усе, Дадлі, сідаймо в машину, ти чув, що сказали — ми поспішаємо.

І знову Вернон Дурслі покрокував до виходу, проте Дадлі не зрушив з місця.

— До таких, як ми?

Гестія була обурена. Для Гаррі це була не новина: чаклунів і чарівниць завжди приголомшувало те, як мало цікавляться життям славетного Гаррі Поттера його найближчі родичі.

— Усе нормально, — заспокоїв її Гаррі. — Це не має значення, чесно.

— Не має значення? — перепитала Гестія, а її голос лиховісно забринів. — Невже ці люди не усвідомлюють, через що ти пройшов? Яка небезпека тобі загрожує? Яке виняткове місце посідаєш ти в серцях антиволдемортового опору?

— Е-е... ні, не усвідомлюють, — зізнався Гаррі. — Вони, власне, вважають, що я — порожнє місце, але я вже звик...

— Я не вважаю, що ти порожнє місце.

Якби Гаррі не бачив, як ворухатися в Дадлі уста, він би не повірив. Кілька секунд він дивився на Дадлі, перш ніж усвідомив, що це сказав його двоюрідний брат; крім того, Дадлі увесь почервонів.

Приголомшений Гаррі знімає очі.

— Ну... е-е... дякую, Дадлі.

І знову було видно, як Дадлі бореться з надто важкими для висловлення думками. Нарешті він пробурмотів: — Ти врятував мені життя.

— Не зовсім так, — заперечив Гаррі. — Дементори хотіли в тебе взяти тільки душу...

Він здивовано подивився на двоюрідного брата. Вони практично не спілкувалися ні цього літа, ні торік, бо Гаррі дуже ненадовго повертався на Прівіт-драйв і переважно не виходив зі своєї кімнати. І тепер у Гаррі сяйнув здогад, що чашка з холодним чаєм, на яку він уранці наступив — то була ніяка не пастка. Гаррі був зворушений, та все ж відчув полегшення, коли зрозумів, що Дадлі вичерпав усе своє вміння висловлювати почуття. Ще кілька разів роззявивши рота, він почервонів і замовк.

Тітка Петунія заридала. Гестія Джонс схвально на неї глянула, але цей погляд змінився обуренням, коли тітка Петунія підбігла й обняла не Гаррі, а Дадлі.

— Т-ти такий солоденький, Дадічку... — ридала вона на його широких грудях, — т-такий гарний х-хлопчик... т-так чемно подякував...

— Та він і не думав дякувати! — розгнівалася Гестія. — Він тільки сказав, що не вважає Гаррі за пусте місце!

— Так, але з його вуст це прозвучало майже як "я тебе люблю", — сказав Гаррі, терзаючись між роздратуванням і бажанням посміятися з тітки Петунії, що стискала і м'яла Дадлі, наче той щойно виніс Гаррі з палаючого будинку.

— То ми їдемо чи ні? — заревів дядько Вернон, знову з'являючись у дверях. — Я чув, що в нас напружений графік!

— Так, так, їдемо, — відказав йому Дідалус Дігл, який ошелешено спостерігав за цим обміном "люб'язностями" і тепер намагався себе опанувати. — Нам справді час вирушати, Гаррі...

Він підбіг до Гаррі й обома руками стис його долоню.

— ...на все добре тобі. Сподіваюся зустрітися з тобою знову. Увесь чаклунський світ покладає на тебе свої надії.

— О, — зніяковів Гаррі, — добре. Дякую.

— Прощай, Гаррі, — Гестія теж потисла йому руку. — Усі наші думки будуть з тобою.

— Сподіваюся, все буде гаразд, — сказав Гаррі, зиркнувши на тітку Петунію й Дадлі.

— О, я певний, що ми ще станемо найкращими друзями, — бадьоро відповів Дігл, помахав капелюхом і вийшов з вітальні.

Гестія подалася за ним.

Дадлі обережно вивільнився з материних обіймів і підійшов до Гаррі, що ледве стримав бажання налякати його чарами. Дадлі простяг гладку рожеву долоню.

— Нічого собі, Дадлі, — здивувався Гаррі, а тітка Петунія знов заридала, — невже дементори дмухнули в тебе іншу людину?

— Не знаю, — пробурмотів Дадлі. — До зустрічі, Гаррі.

— Ага... — сказав Гаррі і потиснув Дадлі руку. — Можливо. Тримайся, Великий Дад.

Дадлі зобразив подобу усмішки й потупав з кімнати. Гаррі чув, як хрускотить під його важкими кроками гравій на доріжці і як грюкнули дверцята машини.

Тітка Петунія, що саме витирала лице хустинкою, озирнулася на цей звук. Вона не сподівалась опинитися наодинці з Гаррі. Квапливо запихаючи вологу хустинку в кишеню, сказала:

— Ну... до побачення, — і, не дивлячись на небожа, подалася до дверей.

— До побачення, — озвався Гаррі.

Петунія зупинилась і озирнулася. Якусь мить Гаррі мав дивне відчуття, ніби тітка хотіла щось йому сказати. Вона окинула його чудним несміливим поглядом і вже розтулила було рота, однак тоді, ледь-ледь сіпнувши головою, прожогом вискочила з дому вслід за чоловіком і сином.

— РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ —

Семеро Поттерів

Гаррі вибіг по сходах у свою кімнату й підскочив до вікна саме вчасно, щоб побачити, як Дурслева машина виїхала з заїзду і віддалилася по дорозі. На задньому сидінні між тіткою Петунією й Дадлі стирчав Дідалусів циліндр. Наприкінці Прівіт-драйв машина звернула праворуч, на мить відбила вікнами багрянець призахідного сонця й зникла.

Гаррі взяв Гедвіжину клітку, "Вогнеблискавку" й рюкзак, востаннє обвів поглядом свою неприродно охайну кімнату, незграбно спустився в коридор і склав там біля сходів клітку, мітлу й наплічник. Швидко смеркало й коридор повнився вечірніми тінями. Дивно було стояти тут мовчки й усвідомлювати, що назавжди покидаєш цей дім. Колись давно, як Дурслі їхали десь порозважатися, а його залишали тут, ці години самотності ставали для нього справжньою насолодою. Він похапцем висмикував щось смачненьке з холодильника й біг нагору погратися на комп'ютері Дадлі, або вмикав телевізор і перемикав канали, шукаючи щось до душі. Згадавши ті часи, Гаррі відчув дивну порожнечу в грудях, наче згадав про втраченого меншого брата.

— Ти не хочеш востаннє глянути на дім? — запитав Гедвігу, котра сердито ховала голову під крило. — Ми вже ніколи сюди не повернемося. Невже не хочеш згадати, як нам було тут гарно? Глянь, наприклад, на цей килимок під дверима. Які спогади... Дадлі його обблював, коли я врятував його від дементорів... А виявилося, що він усе ж мені вдячний, можеш у це повірити?... А торік влітку у ці двері ввійшов Дамблдор...

На якусь мить Гаррі згубив думку, та Гедвіга, замість допомогти її знайти, вперто ховала голову під крило. Гаррі відвернувся від входних дверей.

— А отут, Гедвіго... — Гаррі відчинив дверцята комірчини під сходами, — ...я колись спав! Ти мене тоді ще не знала... О, ти диви, яка ж вона малесенька, я вже й забув...

Гаррі подивився на складене в коморі взуття та парасольки, й пригадав, як він, прокидаючись, майже щоранку бачив на сходах над головою кількох павуків. Він тоді ще не знав про справжню свою натуру; ще не знав, як загинули батьки і чому з ним так часто траплялися різні дивні події. Але Гаррі й досі пам'ятав ті сни, що вже тоді його переслідували: тривожні сни, в яких спалахувало зелене сяйво, а якимось (дядько Вернон ледь не розбив машину, коли Гаррі розповів про цей сон) йому приснився летючий мотоцикл...

Раптом десь неподалік щось оглушливо заревіло. Гаррі рвучко випростався, вдарившись тім'ям об низький одвірок. Пробурмотівши кілька найсмачніших дядькових проклять, він побрів, спотикаючись, на кухню і, потираючи голову, визирнув з вікна в садочок за будинком.

Темрява, здавалося, взялася брижами, а повітря затремтіло. Одна по одній почали вигулькувати постаті, вивільнені з закляття "розілюзнення". Найбільше вирізнявся Гегрід у шоломі й захисних окулярах, верхи на величезному мотоциклі з чорною коляскою. Дехто злавив з мітел, а двоє зістрибнули зі схожих на скелети чорних крилатих коней.

Рвучко відчинивши задні двері, Гаррі побіг до прибулих. Залунали вітальні вигуки, Герміона обвила його шию руками, Рон поплескав по спині, а Гегрід запитав:

— Усьо файно, Гаррі? Готовий вирушати?

— Аякже, — радісно всім усміхнувся Гаррі. — Тільки я не сподівався, що вас буде так багато!

— Змінилися плани, — прогарчав Дикозор, тримаючи два величезні, натоптані мішки і з шаленою швидкістю озирваючи магічним оком то темніюче небо, то дім, то садок. — Усе розповімо, але спочатку сховаймося під дах.

Гаррі повів усіх на кухню, де, регочучи й базікаючи, всі посідали: хто на стільці, хто на відполіровані тійкою Петунією до блиску кухонні столи, а хто сперся на бездоганно чисті побутові прилади. Там були довготелесий Рон; Герміона, із заплетеним у косу непокірним волоссям; Фред та Джордж з однаковісінкими усмішками; довговолосий Білл, увесь у шрамах; лисючий добряк містер Візлі у перекошених окулярах; одноногий потертий у боях Дикозор, чиє ясно-блакитне магічне око постійно вертілося в очниці; Тонкс із коротким волоссям її улюбленого яскраво-рожевого кольору; посивілий Люпин, якому додалося зморшок; струнка вродлива Флер з довгими сріблясто-білими кучериками; лисий, чорний і кремезний Кінгслі; Гегрід з кошлатою гривовою й бородою, що мусив згорбитися, щоб не зачіпати головою стелі, та Мандангус Флечер, дрібний, брудний і заляканий, з понурами, мов у пса, очима й скуйовдженим волоссям. Серце в Гаррі мало не вистрибувало з грудей від радості: він їх усіх страшенно любив, навіть Мандангуса, якого ледь не задушив під час попередньої зустрічі.

— Кінгслі, ти ж маєш охороняти маглівського прем'єр-міністра! — гукнув Гаррі через кухню.

— Один вечір і без мене обійдеться, — відповів Кінгслі. — Ти важливіший.

— Гаррі, вгадай, що це? — запитала Тонкс зі свого місця на пральній машині й помахала йому лівою рукою, на якій виблискувала обручка.

— Ви одружилися? — скрикнув Гаррі, позираючи то на неї, то на Люпина.

— Шкода, що тебе не було, Гаррі. Ми не робили зайвого розголосу.

— Це класно, поздоро...

— Усе, все, поговоримо потім! — ревнув Муді, перекикуючи гамір, і на кухні запала тиша. Муді кинув собі під ноги мішки й повернувся до Гаррі. — Дідалус уже, мабуть, сказав тобі, що ми мусили відмовитися від плану "А". Пій Тікнесі перебіг на ворожий бік, і це нам дуже все ускладнило. Він розпорядився карати ув'язненням під'єднання цього будинку до мережі порошку флу, розміщення тут лети-ключів та спроби явитися чи роз'явитися. Усе це робилося буцімто для твого захисту, щоб не міг напасти Відомо-Хто.

Абсолютно безглузде пояснення, бо тебе тут і так захищають материнські чари. Насправді він зробив усе, щоб не дати тобі звідси безпечно вибратися.

— Друга проблема: ти неповнолітній, а отже, й досі маєш на собі Слід.

— Я не...

— Слід, Слід! — нетерпляче повторив Дикозор. — Чари, що відстежують магічну діяльність серед неповнолітніх, і завдяки яким міністерство довідується про підліткову магію! Якщо ти сам, чи хтось інший біля тебе накладе заляття, щоб тебе звідси забрати, Тікнесі негайно про це знатиме — а отже, і смертежери.

— Не можна чекати, коли Слід перестане діяти, бо щойно тобі виповниться сімнадцять, як ти позбудешся захисту, наданого матір'ю. Словом, Пій Тікнесі вважає, що загнав тебе в глухий кут.

Гаррі не міг не погодитися з невідомим йому Тікнесі.

— Що ж нам робити?

— Скористаємось єдиними наявними в нас транспортними засобами, єдиними, яких не виявить Слід, бо для їхнього використання не треба ніяких залять — мітлами, тестралами і Гегрідовим мотоциклом.

Гаррі бачив вади цього плану, однак прикусив язика, щоб Дикозор сам про все розповів.

— Так от, чари твоєї матері перестануть діяти за двох обставин: коли ти станеш повнолітній або... — Муді показав жестом на бездоганно чисту кухню, — ...коли перестанеш називати цей будинок своїм домом. Твій шлях і шляхи твоїх тітки з дядьком сьогодні

розійшлися, і ви всі чудово розумієте, що ніколи вже вам не жити разом. Правильно?

Гаррі кивнув.

— Отож, коли ти зараз звідси вийдеш, то дороги назад не буде, і чари зникнуть одразу за порогом. Ми вирішили зламати ці чари раніше, бо інакше лишається чекати, поки прийде Відомо-Хто і схопить тебе в ту саму мить, як тобі стукне сімнадцять.

— На наше щастя, Відомо-Хто не знає, що ми перевозимо тебе сьогодні. Ми злили міністерству дезінформацію, ніби ти залишишся тут аж до тридцятого. Однак ми маємо справу з Відомо-Ким, тож не можна покладатися тільки на те, що він чекатиме іншого дня. Він, очевидно, має зо два смертежери, які патрулюють небо в цьому районі. Тому ми забезпечили усіма можливими рівнями захисту дванадцять різних будинків. Усі вони мають такий вигляд, наче саме там ми збираємося тебе ховати, усі вони так чи так пов'язані з Орденом. Це мій будинок, Кінгслева хата, будинок Моліної тітоньки Мюріель... ти зрозумів задум.

— Так, — не зовсім чесно відповів Гаррі, бо він і далі бачив у цьому плані величезну прогалину.

— Ти полетиш до батьків Тонкс. Коли опинишся в радіусі захисних заклять, накладених нами на їхній будинок, то скористаєшся летиключем до "Барлогу". Питання є?

— Е-е... є, — відповів Гаррі. — Може, вони спершу й не знатимуть, до якого з дванадцяти захищених будинків я прямую, але ж незабаром усе збагнуть, коли... — він швидко полічив присутніх — ...чотирнадцятеро душ полетять до батьків Тонкс.

— Ага, — сказав Муді, — я ж забув згадати основне. Ми не полетимо всі чотирнадцятеро до батьків Тонкс. Сьогодні в небі виявиться семеро Гаррі Поттерів, і кожен матиме супутника, і всі такі пари летітимуть до різних безпечних будинків.

Муді вийняв з-під плаща баклажку чогось схожого на багно. Йому більше не треба було нічого говорити — Гаррі миттю зрозумів його задум.

— Ні! — крикнув він так, що аж голос забринів у кухні. — Не вийде!

— Я їх попереджала, що ти так це сприймеш, — трохи зарозуміло сказала Герміона.

— Якщо ви гадаєте, що я дозволю шістьом людям ризикувати життям!..

— ...бо ми ж ризикуємо вперше, — зіронізував Рон.

— Це зовсім інакше — прикидатися мною...

— Та з нас це нікому не подобається, Гаррі, — серйозним тоном сказав Фред. — Ти собі уяви: щось піде не так — і ми назавжди залишимося худючими рябими очкариками.

Гаррі не засміявся.

— Ви нічого не зможете без моєї допомоги, вам буде потрібне моє волосся.

— То що — наш план провалився? — зітхнув Джордж. — Це ж очевидно, що без твоєї допомоги ми не дістанемо жодної твоєї волосинки.

— Ну, так, тринадцятеро проти одного типа, якому заборонено користуватися чарами; у нас нема шансів, — додав Фред.

— Смішно, — скривився Гаррі. — Страшно дотепно.

— Якщо доведеться застосувати силу, так і буде, — прогарчав Муді і його магічне око аж затремтіло, коли він люто вп'явся ним у Гаррі. — Тут усі повнолітні, Поттере, і всі готові йти на ризик.

Мандангус знизав плечима й скорчив гримасу. Муді скося повернув у його бік магічне око.

— Не сперечаймося. Ми тільки час гаємо. Мені потрібне твоє волосся, негайно.

— Та це ж божевілля, нема потреби...

— Нема потреби! — прогарчав Муді. — Коли Відомо-Хто на волі й половина міністерства перейшла на його бік? Поттере, якщо нам пощастить, він заковтне фальшиву наживку й плануватиме захопити тебе тридцятого числа, але він був би ідіотом, якби не тримав десь тут на чатах одного-двох смертежерів, бо я й сам би так зробив. Поки діють чари твоєї матері, вони не можуть напасти на тебе чи на цей будинок, але дія чарів ось-ось закінчиться, а смертежерам приблизно відомо, де він розташований. Це наш єдиний шанс їх обдурити. Навіть Відомо-Хто не зможе розділитися на сім частин.

Гаррі перехопив Герміонин погляд, але відразу відвернувся.

— Отже, Поттере... кілька волосинок, якщо твоя ласка.

Гаррі зиркнув на Рона — той корчив йому гримаси, ніби підказуючи: "Та дай скоріше".

— Негайно! — крикнув Муді.

Усі погляди були звернені на нього, тож Гаррі схопив на маківці жмутик волосся й висмикнув.

— Добре, — Муді пошкутильгав до нього, на ходу витягаючи з баклажки затичку. — Сюди вкидай, будь ласка.

Гаррі кинув волосся в каламутну юшку. Коли воно торкнулося поверхні, настійка почала кипіти й диміти, і зненацька стала яскраво-золотиста й прозора.

— О, Гаррі, ти значно апетитніший за Креба з Гойлом, — пожартувала Герміона, але побачила підняті Ронові брови, почервоніла й виправилась: — Ти ж розумієш, про що я... Гойлів відвар завжди мені нагадував шмарклі.

— Так, прошу фальшивих Поттерів займати чергу, — сказав Муді.

Рон, Герміона, Фред, Джордж і Флер вишикувалися перед сяючою раковиною тітки Петунії.

— Одного не вистачає, — зауважив Люпин.

— Осьо, — похмуро буркнув Гегрід, схопив за комір Мандангуса й поставив одразу за Флер; та наморщила носа й ступнула крок уперед, опинившись між Фредом і Джорджем.

— Я ж ото казав, що ліпше б я був охоронцем, — пробурмотів Мандангус.

— Цить, — прогарчав Муді. — Я тобі вже теж казав, безхребетний хробаче, що як нарвемося на смертежера, то він захоче Поттера впіймати, а не вбити. Дамблдор завжди казав, що Відомо-Хто захоче покінчити з Поттером особисто. Якраз охоронцям і буде найгірше, бо смертежери їх убиватимуть не задумуючись.

Це не дуже заспокоїло Мандангуса, але Муді вже вийняв з-під плаща шість чарочок, роздав усім, і в кожному налив багатозільної настійки.

— Ну, всі разом...

Рон, Герміона, Фред, Джордж, Флер і Мандангус вихилили чарки. Усі зойкнули й скривилися, коли юшка потекла їм у горло. Їх миттєво почало роздувати й спотворювати, наче вони були з гарячого воску. Герміона й Мандангус на очах підросли; натомість Рон, Фред і Джордж зменшилися; чуби їхні потемнішали, а довге волосся Герміони й Флер ніби змоталося їм у голову.

Муді, якого це анітрохи не вразило, почав розв'язувати свої великі мішки, а як розігнувся, то перед ним, хекаючи й відсапуючись, стояло шестеро Гаррі Поттерів.

Фред і Джордж повернулись один до одного й сказали в один голос: — Ого... ми ж однакові!

— Хтозна, чогось мені здається, що я все одно гарніший, — роздивлявся своє віддзеркалення в чайнику Фред.

— Бе-е, — скривилася Флер, побачивши себе у дверцятах мікрохвильовки, — Білл, не дивись на мене... я бридка.

— Для тих, у кого одяг став завеликий, я маю менші розміри, — Муді вказав на перший мішок. — І навпаки. Не забудьте про окуляри, в бічній кишенці є шість пар. А як одягнетесь, то в другому мішку знайдете свій багаж.

Справжній Гаррі подумав, що нічого химернішого він ще не бачив — а йому доводилось бачити чимало дивовиж. Він дивився, як шестеро його двійників нишпорять у мішках, витягують одяг, надівають окуляри й запихають у мішки свої речі. Хотілось попросити їх поводитися делікатніше, коли вони почали безцеремонно роздягатися, виставляючи напоказ його тіло — чого, мабуть, не робили б зі своїм.

— Я знав, що Джіні набрехала про татуювання, — сказав Рон, розглядаючи свої голі груди.

— Гаррі, в тебе такий жахливий зір, — зітхнула Герміона, нап'ялюючи окуляри.

Одягнувшись, фальшиві Гаррі Поттери взяли з другого мішка по рюкзаку й по совиній клітці з опудалом полярної сови в кожній.

— Добре, — сказав Муді, коли перед ним нарешті вишикувались семеро екіпірованих Поттерів-очкариків з багажем у руках. — Пари будуть такі: Мандангус полетить зі мною, на мітлі...

— А чо' це я з тобою? — кркнув найближчий до дверей Гаррі.

— Бо саме за тобою треба пильнувати, — прогарчав Муді, що й справді вже не зводив з Мандангуса свого магічного ока: — Артур і Фред...

— Я — Джордж, — сказав близнюк, на якого вказував Муді. — Ви що, не можете нас розрізнити, навіть коли ми стали Гаррі?

— Вибач, Джордж...

— Та я вас підколов, я справді Фред...

— Не клей дурня! — гаркнув Муді. — Другий з вас... Джордж, Фред чи хто там він... хай буде з Ремусом. Міс Делакур...

— Я посаджу Флер на тестрала, — втрутився Білл. — Вона не любить мітел.

Флер підійшла й стала коло нього, обдарувавши Білла таким сентиментальним і відданим поглядом, якого, сподівався Гаррі, ніхто й ніколи більше не побачить на його обличчі.

— Міс Грейнджер теж на тестралі, разом з Кінгслі...

Герміона щасливо всміхнулася Кінгслі; Гаррі знав, що Герміона теж невпевнено тримається на мітлі.

— Роне, лишилися ми з тобою! — Тонкс радісно помахала Ронові, перекинувши кухонну підставку для чашок.

Рон не був такий задоволений, як Герміона.

— А ти зо мною, Гаррі. Всьо файно? — запитав трохи стурбований Гегрід. — Будемо на мотоцикль, бо я си заважкий для мітел і тестралів. Тіко ти будеш у тій колясочці, бо на самому мотоцикль тобі не стане мійсця.

— Чудово, — сказав Гаррі не дуже щиро.

— На нашу думку, смертежери очікують, що ти будеш на мітлі, — сказав Муді, мабуть, здогадуючись, що відчуває Гаррі. — Снейп мав досить часу, щоб розповісти їм про тебе все, тож якщо нарвемося на якихось смертежерів, то можна не сумніватися, що вони виберуть одного з тих Поттерів, що вільно володіють мітлюю. Ну, все, — він зав'язав мішок з одягом фальшивих Поттерів і пішов до дверей, — до відльоту лишається три хвилини. Немає сенсу замикати двері, бо вони все одно не стримають смертежерів, коли ті сюди припруться... Ходімо...

Гаррі кинувся в коридор по рюкзак, "Вогнеблискавку" й Гедвіжину клітку, а тоді долучився до всіх у темряві садочка за будинком. Довкола в руки наїзникам стрибали мітли; Кінгслі вже підсадив Герміону на великого чорного тестрала, а Білл допоміг Флер вилізти на другого. Гегрід стояв наготові коло свого мотоцикла, нап'явши захисні окуляри.

— Це той самий? Сіріусів мотоцикл?

— Вгадав, — радісно всміхнувся Гегрід. — Той раз, Гаррі, коли ти на ньому їздив, ти вміщавсі на одній моїй долоні!

Гаррі було трохи принизливо залізати в мотоциклетну коляску. Він тепер був значно нижчий за всіх. Рон глузливо вишкірився, побачивши, як він сидить, наче маленький хлопчик у дитячій машинці, що зіштовхується з іншими в парку розваг. Гаррі запхав під ноги рюкзак і "Вогнеблискавку", а Гедвіжину клітку втис між коліна. Сидіти так було страшенно незручно.

— Артур троха тут побавивси, — Гегрід і не помітив, як незручно влаштувався Гаррі. Він увівся на мотоцикл, аж той зарипів і загруз на кілька сантиметрів у землю. — Додав тут на кермі кілька цікавинок. А це осьо була моя задумка.

Він показав товстезним пальцем на фіалкову кнопку біля спідометра.

— Обережно, Гегріде, — застеріг містер Візлі, що стояв неподалік з мітлюю. — Я й досі не знаю, чи доцільно було його встановлювати, і взагалі, ним можна користуватися тільки в надзвичайних ситуаціях.

— Ну, добре, — сказав Муді. — Усі приготуйтеся. Треба злетіти одночасно, інакше весь наш хитромудрий задум піде коту під хвіст.

Усі осіддали мітли.

— Тримайся міцно, Роне, — звеліла Тонкс, і Гаррі помітив, що Рон винувато зиркнув на Люпина, перш ніж обняти її за талію. Гегрід завів мотоцикла. Той заревів, наче дракон, а коляска завібрувала.

— Удачі всім, — крикнув Муді. — Побачимося за годину в "Барлозі". На рахунок "три". Раз... два... ТРИ.

Мотоцикл скажено заревів, і Гаррі відчув, як загрозово нахилилася коляска. Вони стрімко злітали, очі сльозилися, а вітер здував з чола волосся. Навколо здіймалися вгору мітли, а неподалік промайнув довжелезний чорний хвіст тестрала. Ноги Гаррі, затиснуті в колясці Гедвіжиною кліткою та рюкзаком, боліли й почали терпнути. Було так незручно, що він навіть забув востаннє глянути на будинок номер чотири на вулиці Прівіт-драйв. Коли ж нарешті визирнув з коляски, то вже не розрізнув його серед інших будинків. Дедалі вище й вище злітали вони в небо...

І раптом невідомо як і невідомо звідки їх оточили. Щонайменше тридцятьо постатей у каптурах зависли в повітрі, утворюючи широке коло, всередині якого летіли члени Ордену, нічого не помічаючи...

Крики, спалахи зеленого саява зусібіч. Гегрід загорлав і мотоцикл перекинувся. Гаррі втратив будь-які орієнтири: вуличні ліхтарі світили над головою, крики лунали звідусіль, а він з останніх сил хапався за борти коляски. Гедвіжина клітка, "Вогнеблискавка" й рюкзак вислизали з-під колін...

— Не падай... ГЕДВІГО!

Мітла стрімко полетіла до землі, проте він спромігся вхопитися за лямку рюкзака й самісінький верх клітки якраз тоді, як мотоцикл вирівнявся й почав злітати далі. Секундне полегшення — і черговий вибух зеленого світла. Сова ухнула й упала на дно клітки.

— Ні... НІ!

Мотоцикл рвонув уперед. Гаррі побачив, як порозліталися смертежери в каптурах, коли Гегрід прорвав їхнє коло.

— Гедвіго... Гедвіго...

Однак сова лежала на дні клітки нерухомо й жалюгідно, наче поламана іграшка. Він не міг цього сприйняти, його охопив страх за інших. Озирнувся й побачив клубок тіл, спалахи зеленого світла, дві пари людей, що вдалині злітали на мітлах ще вище, але не розібрав, хто ж то був...

— Гегріде, треба повернутися, треба повернутися! — заволав він, перекрикуючи оглушливе ревіння двигуна, а тоді витяг чарівну паличку і притис Гедвіжину клітку до дна коляски, ніяк не вірячи, що вона померла. — Гегріде, РОЗВЕРТАЙСЯ!

— Я маю довести тебе живим, Гаррі! — прогорлав Гегрід, додаючи газу.

— Стій... СТІЙ! — закричав Гаррі. Та коли знову озирнувся, повз ліве вухо шугонули два струмені зеленого світла: четверо смертежерів вилетіли з кола й кинулись їх переслідувати, цілячись у широченну Гегрідову спину. Гегрід завиляв мотоциклом, проте смертежери не відставали. Шугонули нові закляття, і Гаррі, щоб ухилитися, зсунувся аж на дно коляски. Потім перекрутився, крикнув: — *Заклятус!* — і з його чарівної палички стрельнула червона блискавка, утворивши прогалину серед четвірки смертежерів-переслідувачів, бо ті, рятуючись, розлетілися на всі боки.

— Тримайси, Гаррі, зара ми їм покажемо! — ревно Гегрід, і Гаррі встиг побачити, як він натис товстезним пальцем зелену кнопку біля бензиноміра.

З вихлопної труби вилетіла стіна, справжня цегляна стіна. Гаррі аж шию вивернув, дивлячись, як вона розгорнулася й зависла в повітрі. Троє смертежерів встигли відхилитися і уникнути зіткнення, а от четвертому не пощастило. Він зник з очей, а тоді каменем полетів униз разом з уламками розтрощеної мітли. Один переслідувач загальмував, рятуючи його, але і смертежерів, і цю повітряну стіну поглинула темрява, коли Гегрід низько нагнувся над кермом і додав газу.

Повз Гаррі шугонуло ще кілька смертельних заклять від чарівних паличок тих двох смертежерів, що продовжували переслідувати; вони цілилися в Гегріда. Гаррі відповів новими приголомшливими закляттями. Червоні й зелені цівки зіткнулися в повітрі, розсипавши цілу зливу різнокольорових іскор, і в голові у Гаррі промайнули несамовиті думки про феєрверки і про маглів унизу, які не розуміють, що це діється...

— А осьо їм ще одна забавка, Гаррі! Тримайси міцно! — загорлав Гегрід і натис другу кнопку. Цього разу з вихлопної труби мотоцикла вилетіла величезна сітка, однак смертежери були напготові. Мало того, що вони вчасно ухилилися, але і той їхній напарник, котрий загальмував, щоб врятувати непритомного приятеля, вже їх наздогнав. Він вигулькнув з

темряви, і ось вони вже втрюх переслідували мотоцикл, стріляючи по ньому закляттями.

— А цього їм буде достатньо, тримайси, Гаррі! — крикнув Гегрід, і Гаррі побачив, як він з усього розмаху гахнув рукою по фіалковій кнопці біля сидіння.

Почулося оглушливе ревіння, яке ні з чим не сплутаєш, з вихлопної труби вирвався струмінь розжареного до білого з голубим драконячого полум'я, а мотоцикл з жахливим металевим скреготом кулею рвонув уперед. Гаррі побачив, що смертежери зникли з виду, рятуючись від смертоносного вогню, та водночас відчув, як лиховісно захиталася коляска. Від шаленого прискорення затріщали, відриваючись, металеві шурупи, що з'єднували її з мотоциклом.

— Усьо файно, Гаррі! — ревів Гегрід, якого від перепаду швидкостей відкинуло аж на спину. Мотоцикл тепер летів некерований, коляска несамовито крутилася в стрімких повітряних потоках.

— Я всьо зроблю, Гаррі, не журиси! — загорлав Гегрід і витяг з внутрішньої кишені куртки квітчасту рожеву парасольку.

— Гегріде! Ні! Дай я!

— РЕПАРО! Щось оглушливо бахнуло — й коляска зовсім відпала від мотоцикла. Гаррі за інерцією смикнуло вперед, а коляска почала падати...

У відчаї Гаррі націлився на неї чарівною паличкою і вигукнув: — *Вінгардіум Левіоза!*

Коляска, мов корок, шугонула вгору, крутячись як її заманеться; добре, що взагалі трималася в повітрі. Гаррі здобув частку секунди, щоб оговтатись, та повз нього знову полетіли закляття: це насувалося троє смертежерів.

— Я зара', Гаррі! — заволав звідкілясь із темряви Гегрід, проте Гаррі відчув, що коляска знову падає. Він якомога тісніше притисся до її дна, націлився на середню з трьох постатей і крикнув: — *Імпердіента!*

Закляття вдарило смертежера в груди. Він на мить химерно розкарячився в повітрі, наче зіткнувся з невидимим бар'єром, а один його напарник ледь у нього не врізався...

Коли коляска почала падати, послане смертежером закляття просвистіло так близько, що Гаррі довелося рвучко пригнутися за край — він аж зуба вибив об сидіння...

— Я зараз, Гаррі, я вже!

Велетенська рука вхопила Гаррі ззаду за мантию й висмикнула з коляски, що падала каменем. Гаррі, не випускаючи з рук рюкзака, заповз на заднє сидіння мотоцикла, спиною до Гегрідової спини. Вони рвонули вгору, далі від двох уцілілих смертежерів. Гаррі виплюнув з рота кров, націлився паличкою на коляску й закричав: — *Конфрінго!*

Він відчув жахливий, пекельний біль, коли Гедвіга вибухнула. Найближчого до неї смертежера просто здуло з мітли і він зник з очей. Його напарник повалився на спину й теж пропав.

— Я перепрошую, Гаррі, я си дуже перепрошую, — бідкався Гегрід, — я не мав то сам ремонтувати... тепер тобі замало тутка місця...

— Не страшно, тільки не зупиняйся! — гукнув у відповідь Гаррі, бо з темряви вигулькнуло, доганяючи їх, ще двоє смертежерів.

Під обстрілом їхніх заклять Гегрід почав виробляти петлі й зигзаги. Гаррі знав, що Гегрід не наважиться ще раз натиснути кнопку з драконячим вогнем, бо ж Гаррі й так увесь час зісковзував з сидіння. Він стріляв у переслідувачів приголомшливими закляттями, та це нічого не давало. Гаррі випустив на них ще одне блокуюче закляття. Найближчий смертежер ухилився і в нього з обличчя злетів каптур. І Гаррі побачив, як червоне сяйво його чергового приголомшливого закляття освітіло якесь дивне й безтямне обличчя Стенлі Шанпайка... Стена...

— *Експеліармус!* — закричав Гаррі.

— Це він, це він, це справжній!

Гаррі добре чув цей вигук смертежера в каптурі, незважаючи на оглушливе ревіння мотоциклетного двигуна. Наступної миті обоє переслідувачів розвернулися назад і зникли.

— Гаррі, що си стало? — заревів Гегрід. — Де вони?

— Не знаю!

Проте Гаррі злякався. Смертежер у каптурі крикнув "це справжній" — як же він

довідався? Гаррі роззирнувся в темній порожнечі й відчув її зловісність. Де ж це вони?

Він перекутився на сидінні, щоб дивитися вперед, і вчепився за Гегрідову куртку.

— Гегріде, повтори фокус з драконячим вогнем, тікаймо звідси!

— Ну, то тримайся міцно, Гаррі!

Знов почулося несамовите ревіння й скрегіт, а з вихлопної труби шугонув біло-голубий вогонь. Гаррі відчув, що ось-ось зірветься з сидіння, а Гегрід повалився на нього спиною, ледве втримуючи в руках кермо...

— Я си гадаю, що ми від них утекли, Гаррі, ми своє зробили! — закричав Гегрід.

Але Гаррі не був такий певний. Його охопив страх, коли він озирався довкола, придивляючись, звідки вигулькнуть переслідувачі... Чому вони повернулися назад? Один з них ще мав чарівну паличку... "Це він, це справжній"... вигукнули вони, коли він зробив спробу роззброїти Стена...

— Ми майже на місці, Гаррі, ще троха й усе! — крикнув Гегрід.

Гаррі відчув, що мотоцикл почав потроху знижатися, хоч вогники на землі були ще далекі, мов зорі.

І тут шрам на його чолі почав пекти, наче від вогню. Коли обабіч мотоцикла зринуло по смертежеру, ще два смертельні закляття, випущені ззаду, пролетіли за кілька міліметрів од Гаррі...

І тут Гаррі побачив його. Волдемо́рт летів, мов несений вітром дим, без мітли чи тестрала, його змієподібне лице виблискувало в темряві, а білі пальці піднімали чарівну паличку...

Гегрід заревів з переляку й скерував мотоцикла вертикально вниз. Хапаючись за соломинку, Гаррі навмання кидав у вир ночі приголомшливі закляття. Він бачив, як повз нього пролетіло чиясь тіло, і зрозумів, що у когось влучив, однак тут же почув, як щось бабахнуло і з двигуна полетіли іскри. Мотоцикл падав по спіралі вниз, цілком вийшовши з-під контролю...

Цівки зеленого світла знову шугонули повз них. Гаррі не тямив, де небо, а де земля. Його шрам палав, він щомиті очікував смерті. Якось постать у каптурі на мітлі була зовсім поруч, він побачив, як вона піднімає руку...

— Ні!

З лютим криком Гегрід стрибнув з мотоцикла на того смертежера. Гаррі з жахом побачив, як Гегрід і смертежер зникають унизу, бо їхня спільна вага була завелика для мітли...

Ледве тримаючись коліньми за мотоцикл, що падав каменем, Гаррі почув Волдемо́ртів крик:

— *Мій!*

Це був кінець. Він уже не бачив і не чув Волдемо́рта. Помітив іншого смертежера, що відлітав кудись убік, і почув:

— *Авада...*

Пекучий біль у шрамі змусив Гаррі заплющити очі, а його чарівна паличка почала діяти на власний розсуд. Він відчув, як вона потягла його руку по колу, немовби величезний магніт, побачив крізь напівзаплющені повіки струмінь золотистого вогню, почув якийсь тріск і лютий крик. Смертежери зарепетували, а Волдемо́рт крикнув: — *Hi!*

Невідомо як ніс Гаррі опинився за якийсь сантиметр від кнопки з драконовим вогнем. Він ударив по ній вільною рукою — і мотоцикл вистрілив у повітря вогнем, шугонувши прямісінько до землі. — Гегріде! — гукнув Гаррі, з останньої сили чіпляючись за мотоцикл. — Гегріде... *Акцію Гегрід!*

Мотоцикл, притягуваний землею, набирав швидкість. Гаррі, обличчя якого було на рівні керма, нічого не бачив, крім далеких вогників, що з кожною миттю наближалися. Він зараз розіб'ється й нічого вже не вдієш. Він знову почув за спиною крик...

— *Паличку, Селвіне, дай мені свою паличку!*

Він відчув Волдемо́рта до того, як побачив. Скоса глянув у його червоні очі, впевнений, що це останнє, що він бачить у житті: Волдемо́рт знову приготувався вразити його закляттям...

І тут Волдемо́рт пропав. Гаррі глянув униз і побачив Гегріда, що лежав на землі, розчепіривши руки й ноги. Він щосили рвонув на себе кермо, щоб не врізатися в нього, навіпацки шукаючи гальма, і зі страхітливим гуркотом, аж здригнулася земля, шубовснув у якийсь заболочений ставок.

— РОЗДІЛ П'ЯТИЙ —

Полеглий воїн

— Геріде?

Гаррі силкувався видертися з купи металолому і шкіри, намагався встати, однак руки не знаходили в багnistій воді опори. Він не розумів, де зник Волдеморт, і боявся, що той от-от налетить на нього з темряви. Щось гаряче й вологе стікало з чола й підборіддя. Він виповз зі ставка й пошкутильгав до великого темного тіла, що лежало на землі — до Геріда.

— Геріде? Геріде, скажи щось... Однак темна купа не ворухнулась.

— Хто тут? Це Поттер? Ти Гаррі Поттер? Гаррі не впізнав цього чоловічого голосу. Тоді закричала жінка:

— Вони розбилися, Тед! Упали в саду! У Гаррі паморочилася голова.

— Геріде, — безтямно повторив він, і коліна його підкосилися.

Опритомнівши, він усвідомив, що лежить навznak на подушках, і відчув пекучий біль у ребрах і в правій руці. Відсутній зуб знову виріс. Шрам на лобі й досі пульсував.

— Геріде?

Він розплющив очі й побачив, що лежить на диванчику в незнайомій яскраво освітленій вітальні. Світловолосий черевань поглядав на Гаррі з тривогою.

— З Герідом усе гаразд, синку, — сказав черевань, — Дружина ним опікується. А як ти почуваєшся? Ще щось поламане? Я полагодив тобі ребра, зуба й руку. До речі, мене звати Тед, Тед Тонкс — Дорин батько.

Гаррі звівся й сів занадто швидко — з очей посипалися іскри, стало млосно, запаморочилось у голові. Волдеморт...

— Не хвилюйся, — Тед Тонкс поклав Гаррі руку на плече й примусив його лягти на подушки. — Ти ледь не розбився. А що взагалі сталося? Поламався мотоцикл? Знову перестався Артур Візлі зі своїми маглівськими штуkenцями?

— Ні, — сказав Гаррі, а шрам його пульсував, наче відкрита рана. — Смертежери, багато... гналися за нами...

— Смертежери? — різко перепитав Тед. — Як це — смертежери? Я думав, вони не знають, що тебе перевозять цієї ночі.

— Вони знали, — відповів Гаррі.

Тед Тонкс звів очі до стелі, ніби міг бачити крізь неї небо.

— Ну, тоді ми знаємо, що наші захисні чари спрацювали. Ближче, ніж на сто ярдів, вони не зможуть сюди підібратися.

Тепер Гаррі зрозумів, чому зник Волдеморт. Це сталося в тій точці, де мотоцикл перетнув бар'єр орденських чарів. Він лише сподівався, що чари діють і далі. Уявив, що поки вони говорять, Волдеморт висить на висоті сто ярдів над ними і намагається проникнути у величезну прозору бульбашку, яку Гаррі подумки собі намалював.

Він спустив з дивана ноги; мусив на власні очі побачити Гегріда, щоб переконатися, що той таки живий. Та не встиг устати, як відчинилися двері і в них протиснувся Гегрід — з обличчям закривавленим і брудним. Він трохи шкутильгав, проте якимось дивом лишився живий.

— Гаррі!

Перекинувши два маленькі столики й фікус, він двома велетенськими кроками перетнув кімнату і з такою силою обійняв Гаррі, що ледь не зламав йому щойно зрощені ребра. — Шляк би й'го трафив, Гаррі, і як ти зумів з того видряпатись? Я вже боявся, що нам обом капець.

— Та я теж. Я й сам не вірю...

Гаррі замовк на півслові — він помітив жінку, яка зайшла до кімнати вслід за Гегрідом.

— Ти?! — вигукнув він і сягнув рукою в кишеню, проте вона була порожня.

— Твоя чарівна паличка в мене, синку, — мовив Тед, торкаючись нею Гарріної руки. — Вона впала біля тебе, і я її підняв. А кричав ти на мою дружину.

— Ой, я... пробачте.

Коли місіс Тонкс підійшла, стало видно, що вона не така вже й схожа на свою сестру Белатрису — волосся мала світло-каштанове, а очі більші й добріші. Однак після викрику Гаррі вона, здавалося, трохи насупилась.

— Що з нашою дочкою? — спитала вона. — Гегрід казав, що ви втрапили в засідку. Де Німфадора?

— Не знаю, — відповів Гаррі. — Ми не знаємо, що з іншими.

Жінка презирнулася з Тедом. Гаррі побачив вирази їхніх облич і його охопив страх та відчуття провини. Якщо хоч хтось загинув, то це сталося через нього, тільки через нього. Він погодився на цей план, дав їм своє волосся...

— Летиключ, — зненацька згадав він. — Треба повернутися в "Барліг" і все з'ясувати... тоді ми вас повідомимо або... або Тонкс повідомить, якщо вона...

— З Дорою все буде добре, Дромедо, — заспокоїв жінку Тед. — Вона знає свою справу, бувала вже з аврорами і не в таких бувальцях. Летиключ у нас, — сказав він Гаррі. — Він відлітає за три хвилини, якщо хочете — можете скористатись.

— Хочемо, — сказав Гаррі. Схопив рюкзак і закинув на плече. — Я...

Він глянув на місіс Тонкс, щоб попросити пробачення за той страх і тривогу, яких на неї нагнав, проте не зумів витиснути з себе слів, які б не звучали порожньо й нещиро.

— Я скажу Тонкс... Дорі... щоб повідомила вас, якщо вона... Дякую, що нас підлатали, дякую за все. Я...

Він був радий покинути кімнату й піти за Тедом через невеликий коридорчик до спальні. Гегрід ішов за ними, пригинаючись, щоб не стукнутись головою об одвірок.

— Оце він, синку. Летиключ.

Містер Тонкс вказував на срібну щіточку для волосся, що лежала на туалетному столику.

— Дякую, — сказав Гаррі і простяг до неї пальця, готовий до відльоту.

— Хвилиночку, — роззирнувся Гегрід. — Гаррі, а де Гедвіга?

— Вона... в неї влучили, — відповів Гаррі. Він раптом по-справжньому це усвідомив; він засоромився сліз, що набігли на очі. Сова була його другом, його єдиним зв'язком з магічним світом, коли він змушений був вертатися до Дурслів. Гегрід простяг величезну руку й боляче поплескав його по плечах.

— Нічо, — сказав грубувато. — Нічо. Вона си жила довго й fajно...

— Гегріде! — попередив Тед Тонкс, бо щітка для волосся спалахнула яскраво-синьо, і Гегрід ледве встиг покласти на неї пальця.

Щось смикнуло Гаррі в районі пупа, немовби він упіймався на невидимий гачок, і потягло в порожнечу, де він шалено закрутився, відлітаючи разом з Гегрідом від містера Тонкса, не відпускаючи пальця від летиключа. За кілька секунд його ноги гупнули з розмаху об тверду землю і він упав на руки й коліна на подвір'ї "Барлогу". Почув якісь крики. Відкинув згаслу щітку, підвівся, похитуючись, і побачив місіс Візлі та Джіні, що вибігали сходами із задніх дверей. Гегрід, що теж гепнувся, приземляючись, тяжко зводився на ноги.

— Гаррі? Ти справжній Гаррі? Що сталося? Де всі інші? — лементувала місіс Візлі.

— Як де? Невже ще ніхто не повернувся? — важко дихав Гаррі. Відповідь читалася на

зблідлому обличчю місіс Візлі.

— Смертежери вже чекали, — пояснив Гаррі. — Нас оточили відразу, як ми злетіли... вони знали, що це мало бути цієї ночі... не знаю, що сталося з іншими. Нас переслідувало четверо, ми все робили, щоб утекти, а тоді нас догнав Волдеморт...

Він чув у своєму голосі нотки самовиправдання, ніби благав її зрозуміти, чому він не знав, що сталося з її синами, але...

— Слава Богу, що з тобою все добре, — зітхнула вона, пригортаючи Гаррі, хоч він відчував, що на це не заслуговує.

— Часом не маєш якогось бренді, Молі? — тремтячим голосом запитав Гегрід. — Щоб поправити здоров'я.

Вона могла б вичакувати пляшину, проте кинулася в дім, і Гаррі зрозумів, чому — місіс Візлі не хотіла, щоб у цю мить бачили її лице. Він обернувся до Джіні, і та відразу задовольнила його невисловлене бажання отримати хоч якусь інформацію.

— Рон і Тонкс мали повертатися перші, але спізнилися до свого летиключа, і він прилетів без них, — показала вона на іржаву бляшанку з-під олії, що лежала на землі неподалік. — А цей, — тицьнула вона пальцем у старовинні парусинові туфлі, — мав повернутися з татом і Фредом, вони мали прилетіти другі. Ви з Гегридом мали бути треті, а Джордж і Люпин, якщо встигнуть, — зиркнула вона на годинник, — прибудуть з хвилини на хвилину.

Знову з'явилася місіс Візлі з пляшкою бренді і вручила її Гегридові. Той розкрутив кришечку й видудлив бренді одним духом.

— Мамо! — крикнула Джіні, показуючи на місце за кілька кроків.

Темряву осяяло синє світло, що дедалі яскравішало, а тоді з'явилися Люпин і Джордж. Якийсь час вони ще крутилися, а тоді попадали. Гаррі миттю збагнув — сталося щось погане. Люпин підтримував непритомного закринавленого Джорджа.

Гаррі підбіг до них і підхопив Джорджа попід ноги. Удвох з Люпином вони понесли Джорджа в будинок, через кухню занесли до вітальні й поклали на диванчик. Коли лампа освітила Джорджеву голову, Джіні зойкнула, а Гаррі відчув, як у грудях щось обірвалося: у Джорджа не було одного вуха. Голову й шию збоку заливала яскрава червона кров.

Не встигла місіс Візлі нахилитися над сином, як Люпин уже схопив Гаррі за руку й доволі безцеремонно поволік назад у кухню, де Гегрід усе ще намагався протиснути в двері своє масивне тіло.

— Йой! — обурився Гегрід. — Ану пусти! Відпусти Гаррі! Люпин його проігнорував.

— Яке створіння сиділо в кутку, коли Гаррі Поттер уперше зайшов у мій кабінет у Гогвортсі? — запитав він, легенько струснувши Гаррі. — Відповідай!

— Е-е... здається, гринділ в акваріумі?

Люпин відпустив Гаррі й притулився спиною до серванта.

— Що то всьо має значити?! — заревів Гегрід.

— Вибач, Гаррі, але я мусив перевірити, — стисло пояснив Люпин. — Нас зрадили. Волдеморт знав, що тебе забиратимуть сьогодні, а сказати йому про це могли тільки ті, хто безпосередньо розробляв план. Ти міг виявитися самозванцем.

— А чо ти тоді й мене не перевіриш? — засопів Гегрід, що й досі не міг протиснутися в двері.

— Ти напіввелетень, — пояснив Люпин, дивлячись на Гегрида. — Багатозільна настійка діє тільки на людей.

— Жоден член Ордену не сказав би Волдемортові, що ми вирушаємо сьогодні, — заперечив Гаррі, бо ця думка була жахлива, він не вірив, що хтось на таке здатний. — Волдеморт аж наприкінці мене наздогнав, спочатку він не знав, котрий справжній я. Якби він був посвячений у наш план, то з самого початку знав би, що я буду з Гегридом.

— Волдеморт тебе наздогнав? — різко перепитав Люпин. — І що сталося? Як ти врятувався?

Гаррі стисло розповів, як смертежери, що за ним гналися, якимось чином розпізнали в ньому справжнього Гаррі, як вони припинили гонитву, а тоді, мабуть, викликали Волдеморта, і той з'явився буквально за мить перед тим, як вони з Гегридом досягли рятівного прихистку в батьків Тонкс.

— Вони тебе впізнали? Але як? Що ти зробив?

— Я... — Гаррі намагався згадати. Уся ця подорож зливалася в суцільну смугу паніки й розгубленості. — Я побачив Стена Шанпайка... знаєте, того хлопця, що працював кондуктором на "Лицарському автобусі"? І я спробував його роззброїти, замість... бо він же не усвідомлював, що робить. Його ж, мабуть, імперіуснули?

Люпин мав ошелешений вигляд.

— Гаррі, та про яке ти роззброєння говориш! Вони тебе хотіли впіймати і вбити! Принаймні приголомшуй їх, якщо не готовий убивати!

— Ми ж були на висоті кількесот метрів! Стен був сам не свій, а якби я його приголомшив і він би зірвався вниз, то відразу б загинув, не треба було б і "*Авади кедаври*". Два роки тому "*Експеліармус*" урятував мене від Волдеморта, — виключно додав Гаррі. Люпин йому нагадав глузливого гафелпафця Захаріаса Сміта, котрий висміював Гаррі за намагання навчити роззброюванню Дамблдорову армію.

— Так, Гаррі, — ледве стримуючись, прохрипів Люпин, — і це сталося на очах у смертежерів! Ти вже мені вибач, але в мить, коли тобі загрожувала нагла смерть, це був, м'яко кажучи, незвичний хід. А повторювати його сьогодні на очах у смертежерів, які були присутні під час того першого випадку або про нього чули — це було просто самогубство!

— То я що, мав убити Стена Шанпайка? — сердито вигукнув Гаррі.

— Звичайно, ні, — заперечив Люпин, — але смертежери... чесно кажучи, і всі інші... сподівалися, що ти у відповідь нападеш. "*Експеліармус*" — корисне закляття, Гаррі, проте смертежери вважають, що ти тільки ним і користуєшся, і я вимагаю, щоб так більше не було!

Після Люпинових слів Гаррі почувався ідіотом, однак у душі в нього ще жевріла жаринка непокори.

— Я не вбиватиму людей тільки тому, що вони перейшли мені дорогу, — сказав Гаррі. — Це Волдемортив стиль.

Люпин не встиг нічого відповісти: Гегрід нарешті протиснувся в двері, пошкандибав до стільця й сів. Стілець одразу розламався.

Не звертаючи уваги на Гегрідові нарікання й вибачення, Гаррі знову звернувся до Люпина:

— А з Джорджем усе буде гаразд?

Від цього запитання Люпинове роздратування ніби випарувалось.

— Гадаю, що так, хоч вухо вже не відновити, бо його відірвало закляттям...

Знадвору долинув якийсь шум. Люпин кинувся до дверей. Гаррі перестрибнув через Гегрідові ноги й вибіг надвір.

Там, на подвір'ї, з'явилися дві постаті, і Гаррі, підбігаючи до них, побачив, що це Герміона, яка поверталася до свого нормального вигляду, та Кінгслі. Обоє трималися за зігнутий вішак для одягу. Герміона кинулася Гаррі в обійми, а от Кінгслі не виявив ані найменшої радості від зустрічі. Гаррі побачив з-за Герміоніного плеча, як він підняв чарівну паличку й націлювався Люпинові в груди.

— Які останні слова сказав нам Албус Дамблдор?

— "*Гаррі — наша найбільша надія. Довіртеся йому*", — спокійно відповів Люпин.

Кінгслі націлював паличку на Гаррі, однак Люпин сказав:

— Це він, я вже перевірів!

— Добре, добре! — буркнув Кінгслі, ховаючи чарівну паличку під плащ. — Але хтось же нас зрадив! Вони знали, що це буде сьогодні!

— Схоже, що так, — погодився Люпин, — але вони, здається, не чекали, що Поттерів буде семеро.

— Невелика радість! — сердито зауважив Кінгслі. — Хто ще повернувся?

— Тільки Гаррі, Гегрід та ми з Джорджем. Герміона затулила руками рота, щоб ніхто не чув, як вона застогнала.

— Що було з тобою? — запитав у Кінгслі Люпин.

— П'ятеро гналися, двох поранив, одного, можливо, вбив, — скоромовкою протарабанив Кінгслі, — і ще ми бачили Відомо-Кого, він долучився до погоні напівдорозі, але досить швидко зник. Ремусе, він уміє...

— Літати, — домоворив за нього Гаррі. — Я теж його бачив, він гнався за нами з Гегрідом.

— Тепер ясно, чому він зник... погнався за тобою! — вигукнув Кінгслі. — А я не зрозумів, чого це він пропав. А що його змусило обрати іншу жертву?

— Гаррі занадто чемно повівся зі Стеном Шанпайком, — пояснив Люпин.

— Зі Стеном? — перепитала Герміона. — Я думала, він у Азкабані.

Кінгслі невесело гмикнув.

— Герміоно, там явно сталася масова втеча, але в міністерстві, мабуть, це все зам'яли. Я бачив Траверса — у нього злетів каптур, коли я в нього влучив закляттям — а він теж мав би бути там. А що було з тобою, Ремусе? Де Джордж?

— Йому відірвало вухо, — сказав Люпин.

— Вухо?! — зойкнула Герміона.

— Снейпова робота, — додав Люпин.

— Снейпова? — вигукнув Гаррі. — Ви не казали...

— У нього під час гонитви злетів каптур. "*Сектумсемпра*" — це Снейпів коник. Я не зміг йому відплатити, бо мусив тримати пораненого Джорджа на мітлі — він утратив багато крові.

Запала тиша, всі четверо глянули в небо. Там не було ані найменшого руху. Зірки дивилися на них незворушно й байдуже, і їх не заступали летючі постаті їхніх друзів. Де Рон? Де Фред і містер Візлі? Де Білл, Флер, Тонкс, Дикозор і Мандангус?

— Гаррі, поможи! — хрипко гукнув Гегрід, бо знову застряг у дверях. Радий, що може відвернути думки від сумного, Гаррі визволив Гегріда і подався через порожню кухню до вітальні, де місіс Візлі та Джіні лікували Джорджа. Місіс Візлі уже зупинила кровотечу, і в світлі лампи Гаррі виразно бачив сяючу діру там, де було Джорджеве вухо.

— Як він?

Місіс Візлі озирнулася й пояснила:

— Я не зможу відростити вуха, бо його знищено темною магією. Та могло бути й гірше... він хоч живий.

— Так, — погодився Гаррі. — Слава Богу.

— Я чула, ще хтось прибув на подвір'я? — поцікавилася Джіні.

— Герміона й Кінгслі, — відповів Гаррі. Слава Богу, — прошепотіла Джіні. Вони подивилися одне на одного. Гаррі захотів її обійняти, притулити до себе, не переймаючись присутністю місіс Візлі, та не встиг він скоритися цьому пориву, як з кухні почувся гуркіт падіння.

— Кінгслі, я доведу, хто я такий, як побачу сина, а зараз відійди, бо гірше буде!

Гаррі ще не чув, щоб містер Візлі так кричав. Він увірвався у вітальню, лисина блищала від поту, окуляри на носі перекошилися. Фред забіг за ним, обидва були бліді, проте цілі й неущкожені.

— Артуре! — заридала місіс Візлі. — Ой, слава тобі Господи!

— Як він?

Містер Візлі упав навколішки біля Джорджа. Уперше, відколи Гаррі знав Фреда, той не міг сказати ні слова. Він уп'явся очима в братову рану, наче не міг повірити в побачене.

Ніби відчувши прихід брата-близнюка та батька, Джордж поворухнувся.

— Як ти почувашся, Джорджику? — прошепотіла місіс Візлі.

— Наче святий, — пробурмотів він.

— Що з ним таке? — перелякано прохрипів Фред. — Струс мозку?

— Наче святий, — повторив Джордж, розплющуючи очі й дивлячись на брата. — Бачиш... я тепер просвітлений. Бо маю *просвіт*, Фред. Зрозумів?

Місіс Візлі заридала з новою силою. Бліде Фредове обличчя розчервонілося.

— Жалюгідно, — пирхнув він. — Примітивно! Знаючи стільки анекдотів і жартів про вухо, вибрати якийсь просвіт?

— Зате, — усміхнувся Джордж заплаканій матері, — тепер ти, мамо, нас розрізнятимеш.

Він роззирнувся по кімнаті.

— Здоров, Гаррі... ти ж Гаррі, правда?

— Так, це я, — підтвердив Гаррі, підходячи до дивана.

— Принаймні ти прибув сюди цілий, — сказав Джордж. — А чому біля ліжка хворого не

видно Рона й Білла?

— Вони ще не повернулися, — пояснила місіс Візлі. Джорджева усмішка зів'яла. Гаррі подивився на Джіні й жестом попросив її вийти з ним з кімнати. Коли вони проминали кухню, вона тихенько сказала:

— Рон і Тонкс мали б уже повернутися. Їм добиратися було недовго, бо тітка Мюріель мешкає не так далеко звідси.

Гаррі нічого не сказав. Він постійно відганяв від себе страх, з перших хвилин у "Барлозі", проте зараз нестерпний жах його огортав, залазив під шкіру, пульсував у грудях, не давав дихати. Коли вони зійшли з ганку на темне подвір'я, Джіні взяла його за руку.

Кінгслі крокував туди-сюди, глипаючи в небо щоразу, як розвертався. Гаррі пригадав дядька Вернона, який мільйон років тому так само крокував по кімнаті. Гегрід, Герміона і Люпин стояли пліч-о-пліч, мовчки дивлячись угору. Ніхто й не озирнувся, коли Гаррі та Джіні долучилися до їхньої мовчазної нічної вахти.

Хвилини здавалися роками. Від найменшого подуву вітерцю всі аж підскакували й прислухалися до шелесту куща чи дерева в надії, що з-під нього, відгортаючи листя, вибереться ще хтось із відсутніх членів Ордену, живий і неушкоджений...

І тут прямисінько над ними з'явилася мітла, що стрімко мчала до землі...

— Це вони! — заволала Герміона.

Тонкс приземлилася з довгим ковзанням, розкидаючи за собою грудки землі й камінчики.

— Ремусе! — крикнула Тонкс, падаючи з мітли прямо Люпинові в обійми. Його бліде обличчя закам'яніло; йому, здавалося, відняло мову.

Рон очманіло побрів до Гаррі й Герміони.

— Ти жива, — встиг він пробурмотіти, перш ніж Герміона міцно його обняла.

— Я думала... я думала...

— Я в нормі, — поплескав її по спині Рон. — Нормально все.

— Рон був просто чудовий, — лагідно сказала Тонкс, послаблюючи свої обійми Люпина. — Неймовірний. Приголомшив одного смертежера прямо в голову, а ви спробуйте на льоту влучити з мітли в рухому ціль...

— Це правда? — пильно глянула на Рона Герміона, не випускаючи його з обіймів.

— Завжди цей здивований тон, — трохи роздратовано буркнув Рон, вивільняючись. — Ми останні повернулись?

— Ні, — відповіла Джіні, — ще й досі чекаємо Білла з Флер та Дикозора з Манадангусом. Піду скажу мамі з татом, що ти живий... Вона побігла в дім.

— Чого ви затрималися? Що сталося? — сердито запитав Люпин у Тонкс.

— Белатриса, — відповіла Тонкс, — прагне вбити мене не менше, ніж Гаррі. І дуже старалася це зробити. Ох, попадеться вона мені, ця Белатриса! Але ми точно поранили Родольфуса... а потім прибули до Ронової тітоньки Мюріель, але не встигли на летицлюч, і вона метушилася коло нас, наче квочка... У Люпина заходили жовна на щоках. Він кивнув головою, але нічого не зміг сказати.

— А з вами що було? — Тонкс обернулася до Гаррі, Герміони й Кінгслі.

Вони розповіли про свої пригоди, але відсутність Білла, Флер, Дикозора й Мандангуса сковувала їх, мов крига, і цей холодний тягар було дедалі важче ігнорувати.

— Я мушу повернутися на Даунінг-стріт, у резиденцію прем'єра. Я ще годину тому мав там бути, — сказав нарешті Кінгслі, востаннє глянувши в небо. — Повідомте, як повернуться.

Люпин кивнув. Помахавши рукою, Кінгслі рушив у темряву до воріт. Гаррі почув легенький ляскіт, коли Кінгслі роз'явився за ворітьми "Барлогу".

Містер і місіс Візлі збігли з ганку, Джіні за ними. Батьки спершу обняли Рона, а тоді повернулися до Люпина й Тонкс.

— Дякую вам, — сказала місіс Візлі, — за наших синів.

— Не кажи дурниць, Молі, — зніяковіла Тонкс.

— Як там Джордж? — поцікавився Люпин. — А що з ним? — стривожився Рон.

— Йому відірвало...

Проте останні слова місіс Візлі заглушив радісний крик: з темряви спланерував і приземлився у дворі тестрал. З нього зіскочили Білл і Флер, розкошлані од вітру, проте

неушкоджені.

— Білл! Слава Богу, слава Богу...

Місіс Візлі кинулася до нього, та він тільки на мить її пригорнув. Дивлячись батькові у вічі, Білл повідомив:

— Дикозор загинув.

Ніхто не озвався, не ворухнувся. Гаррі відчув, як у грудях щось обірвалося й полетіло кудись глибоко під землю, назавжди його покидаючи.

— Ми самі бачили, — сказав Білл. Флер кивнула головою, і в світлі з кухонного вікна зблиснули сльози на її щоках. — Це сталося тоді, як ми вирвалися з кола. Дикозор і Данг були недалеко від нас, вони теж прямували на північ. Волдеморт... а він уміє літати... погнався за ними. Данг запанікував, я чув, як він кричав, Дикозор намагався його зупинити, але той роз'явився. Волдемортове закляття влучило Дикозорові прямо в обличчя, він упав з мітли і... ми нічого не могли вдіяти, нічого, у нас самих на хвості сиділо їх з півдесятка...

Біллові перехопило дух.

— Звісно, ви нічого не могли вдіяти, — сказав Люпин.

Усі стояли й дивилися одне на одного. Гаррі не міг досягнути гіркої звістки. Дикозор загинув... не може такого бути... Дикозор, такий витривалий, такий відважний, він завжди виходив з води сухий...

Ніхто нічого не сказав, та всі раптом усвідомили, що вже немає сенсу стояти на подвір'ї, й мовчки пішли за містером і місіс Візлі в "Барліг", у вітальню, де реготали Фред і Джордж.

— Що таке? — запитав Фред, побачивши їх. — Що сталося? Хто?..

— Дикозор, — відповів містер Візлі. — Загинув. Усмішки близнюків перетворилися на болісні гримаси.

Ніхто не знав, що робити. Тонкс тихо плакала в хустинку. Гаррі знав, що їх з Дикозором поєднували дружні стосунки, вона була його улюбленицею, його протеже в міністерстві магії. Гегрід сів на підлогу в кутку, де було найбільше вільного місця, і витирав очі своєю хустинкою-як-скатертинкою. Білл підійшов до буфета й вийняв пляшку вогневіскі й чарки.

— Прошу, — він помахом чарівної палички роздав присутнім дванадцять повних чарок, а тринадцяту підняв сам.

— За Дикозора.

— За Дикозора, — повторили всі і випили.

— За Дикозора, — трохи запізно сказав Гегрід, гикнувши. Вогневіскі обпало Гаррі горлянку; цей вогонь ніби знову запалив почуття, проганяючи заціпеніння й відчуття нереальності, додаючи відваги.

— То Мандангус зник? — перепитав Люпин, вихиливши чарку до дна.

Атмосфера в кімнаті миттю змінилась. Усі напружено дивилися на Люпина, воліючи, щоб він говорив далі, і водночас, здалося Гаррі, боялися того, що можуть почути.

— Я знаю, що ти думаєш, — сказав нарешті Білл, — я сам про це міркував. Вони нас чекали, правда? Але нас не міг зрадити Мандангус. Вони ж не знали, що буде семеро Поттерів, це їх спочатку спантеличило. А якщо ви вже забули, то нагадаю, що саме Мандангус запропонував отак їх надурити. Чого ж він тоді відразу не розкрив їм усі карти? Гадаю, що Данг просто перелякався. Він не хотів у це втручатися, але Дикозор його примусив, а тоді за ними погнався Відомо-Хто. Тут кожен запанікує.

— Відомо-Хто діяв саме так, як і сподівався Дикозор, — шморгнула носом Тонкс. — Дикозор казав, що той шукатиме справжнього Гаррі біля найдосвідченіших, найвправніших аврорів. Спочатку він гнався за Дикозором, а коли Мандангус їх розкрив, полетів за Кінгслі...

— Т'ак, це все дьуже добге, — втрутилася Флер, — та все одно не пояснює, звідки вони знали, що ми забираємо 'Аггі сьоготні. Хтось був дьуже недбалий. Хтось пятакати язиком і виказав дату вильоту. Це єдине пояснення, чому вони знали дату, але не весь плян.

На її вродливому обличчі блищали сльози. Флер з викликом поглядала на всіх, мовби підбурюючи щось їй заперечити. Ніхто не заперечив. Тишу порушувало тільки гикання Гегріда, що безуспішно затуляв рот хустинкою-як-скатертинкою. Гаррі глянув на Гегріда, який зовсім недавно ризикував власним життям, щоб урятувати Гаррі... на Гегріда, котрого він любив, котрому довіряв, який колись здуру вибавкав життєво необхідну Волдемортові інформацію в

обмін на драконяче яйце...

— Ні, — голосно промовив Гаррі, й усі здивовано повернулися до нього: вогневіскі ніби додало гучності його голосу.

— Тобто... якщо хтось і зробив помилку, — пояснив свою думку Гаррі, — і бовкнув зайве, то це ж не було навмисне. Не можна нікого звинувачувати, — додав він знову неприродно голосно. — Треба довіряти одне одному. Я вірю вам усім і не думаю, що хтось із вас міг здати мене Воддемортові.

Після цих слів знову запала тиша. Всі дивилися на нього. Гаррі відчув, як пашіє лице, і випив ще ковток вогневіскі. П'ючи, подумав про Дикозора. Дикозор завжди з сарказмом ставився до Дамблдорової готовності довіряти людям.

— Чудові слова, Гаррі, — несподівано озвався Фред.

— Правильно, правильно, — додав Джордж, упівкою поглядаючи на Фреда, в якого сіпався кутик рота.

Люпин подивився на Гаррі з дивним виразом обличчя, так, ніби його жалів.

— Думаєте, я дурень?! — вигукнув Гаррі.

— Ні, думаю, що ти такий, як Джеймс, — заперечив Люпин, а він недовіру до друзів вважав найбільшою ганьбою.

Гаррі знав, на що натякає Люпин: на те, що батька зрадив його товариш, Пітер Петігрю. Його охопила незрозуміла лють. Хотів заперечити, але Люпин відвернувся від нього, поставив чарку на столик і звернувся до Білла:

— Є ще одна робота. Я запитаю Кінгслі, чи він...

— Ні, — миттю заперечив Білл, — я це зроблю, я піду.

— Куди ви зібралися? — запитали в один голос Тонкс і Флер.

— Треба забрати Дикозорове тіло, — пояснив Люпин.

— А це не може?.. — почала було місіс Візлі, благально дивлячись на Білла.

— Зачекати? — договорив за неї Білл. — Невже ти хочеш, щоб його забрали смертежери?

На це ніхто нічого не заперечив. Люпин і Білл попрощалися й пішли.

Усі, крім Гаррі, попадали на стільці. Раптовість і неминучість смерті висіли в повітрі, мов мара.

— Я теж мушу піти, — озвався Гаррі. Десять пар очей злякано звернулося до нього.

— Не кажи дурниць, Гаррі, — застерегла його місіс Візлі. — Що ти верзеш?

— Мені не можна тут лишатися. Він потер чоло — знову почало пекти. Понад рік не було такого болю.

— Поки я тут, ви всі в небезпеці. Я не хочу...

— Та що за нісенітниця! — обурилася місіс Візлі. — Усе сьогодні робилося для того, щоб безпечно тебе сюди переправити, і, слава Богу, вдалося. І Флер уже погодилась, що весілля буде тут, а не у Франції, ми все підлаштували так, щоб залишатися тут разом і помагати тобі...

Вона нічого не зрозуміла. Тепер він почувався ще гірше.

— Якщо Волдемент довідається, що я тут...

— Та як же він довідається? — здивувалася місіс Візлі.

— Гаррі, є ціла дюжина місць, де ти зараз міг би бути, — сказав містер Візлі. — Він ніяк не може знати, в якому із захищених будинків ти перебуваєш.

— Та я ж не за себе турбуюся! — вигукнув Гаррі.

— Ми знаємо, — спокійно продовжував містер Візлі, — але всі наші сьогоднішні зусилля ні до чого, якщо ти нас покинеш.

— Ніде ти си не підеш, — прохрипів Гегрід. — Бодай ти скис, Гаррі, після всього, що ми пережили, доставляючи тебе сюди!

— Я що, дарма втратив вухо? — обурився Джордж, підводячись на подушках.

— Я знаю, що...

— Дикозор не захотів би...

— Я ЗНАЮ! — заревів Гаррі.

Він відчував, ніби його загнали в кут і шантажують. Невже вони гадають, що він не знає, скільки вони для нього зробили, неville не розуміють, що саме тому він і хоче звідси піти, поки своєю присутністю не завдав ще більших страждань? Запала довга й ніякова тиша, під час якої

його шрам і далі поколював і пульсував. Нарешті цю тишу порушила місіс Візлі.

— А де Гедвіґа, Гаррі? — запитала вона, піддобрюючись. — Можемо поставити її біля Левконії й погодувати.

У грудях все стислося. Він не міг сказати їй правди. Допив вогневіскі, уникаючи відповіді.

— Чекай, Гаррі, от піде поголос, що ти знов це зробив, — озвався Геґрід. — Вислизнув від нього, поборов его, коли він тебе ледве не злавав!

— Це не я, — понуро заперечив Гаррі. — Це моя паличка. Моя чарівна паличка діяла сама собою.

Трохи помовчавши, Герміона лагідно заперечила:

— Але ж це неможливо, Гаррі. Ти, мабуть, хотів сказати, що насилав чари, сам того не усвідомлюючи, що ти діяв інстинктивно.

— Ні, — не погодився Гаррі. — Мотоцикл падав, я навіть не знав тоді, де Волдеморт, а моя паличка сама крутнулася в руці, знайшла його й поцілила закляттям, причому таким, якого я й не знаю. Я ще не вичакловував золотого полум'я.

— Нерідко, — сказав містер Візлі, — у стресовій ситуації можна витворити чари, про які ніколи й не мріяв. Таке часто буває з маленькими дітьми, які ще не ходять до школи...

— Це було щось інше, — заперечив Гаррі, зціплюючи зуби.

Шрам палав вогнем. Він був сердитий і роздратований.

Найбільше його дратувало, що вони всі вважають, ніби він володіє такою ж силою, як Волдеморт. Ніхто нічого не сказав. Він розумів, що йому не повірили.

Та й сам він, зрештою, ніколи не чув про чарівні палички, що самостійно насилають чари. Шрам несамоовито болів. Гаррі ледве стримувався, щоб не застогнати. Пробурмотівши щось про свіже повітря, поставив чарку й вийшов з кімнати.

Коли проходив темним двором, великий, скелетистий тестрал глянув угору, з шурхотом розправив свої здоровенні кажанячі крила і знову почав скубти траву. Гаррі зупинився біля хвіртки в садок, що позаростав дикими рослинами, дивився на них, потираючи лоба, й думав про Дамблдора.

Він знав, що Дамблдор би йому повірив. Дамблдор знав би, чому і як чарівна паличка Гаррі почала діяти самостійно, бо в Дамблдора були відповіді на всі питання. Він знав про палички все, він пояснив Гаррі, який дивовижний зв'язок існував між його чарівною паличкою і Волдемортовою... Але Дамблдор, як і Дикозор, як Сіріус, як його батьки, як бідолашна сова, був там, де ні з ким із них Гаррі вже не порозмовляє. Він відчув, як запекло в горлі, однак не через вогневіскі...

І раптом біль у шрамі став просто пекельний. Він ухопився за чоло й заплющив очі, а в його голові почувся гнівний верескливий крик. *"Ти ж казав, що все вийде, якщо взяти чужу чарівну паличку!"*

Перед очима раптом з'явилося видіння змарнілого старого чоловіка, що лежав у лахмітті на кам'яній підлозі й волав жахливим, тягучим криком, повним нелюдського болю...

— Ні! Ні! Благаю вас, благаю...

— Ти збрехав Лордові Волдеморту, Олівандере!

— Я не брехав... клянусь, не брехав...

— Ти захотів допомогти Поттерові, щоб він від мене вислизнув!

— Клянусь, я не хотів... я вважав, що чужа чарівна паличка подіє...

— То поясни, що сталося. Луціусову паличку знищено!

— Я сам не розумію... зв'язок... існує... тільки між вашими двома паличками...

— Брешеш!

— Прошу... благаю вас...

І Гаррі побачив білу руку, що піднімає чарівну паличку, відчув напад Волдемортової лютої злості, побачив, як той виснажений старий корчиться в агонії...

— Гаррі?

Видіння зникло так само раптово, як і почалося. Гаррі дрижав у темряві, вчепившись у садову хвіртку, серце гупало, шрам поколював. Минув якийсь час, поки він усвідомив, що біля нього стоять Рон і Герміона.

— Гаррі, вертайся в дім, — прошепотіла Герміона. — Ти вже передумав нас покидати?

— Залишайся, старий, — Рон гупнув Гаррі по спині.
— Що з тобою? — зазирнула в обличчя Герміона. — У тебе жахливий вигляд!
— Кращий, мабуть, — тремтячим голосом відповів Гаррі, — ніж в Олівандера...

Коли він переповів їм побачене, Рон був приголомшений, а Герміону це теж страшенно налякало.

— Це ж мало припинитися! Твій шрам... з ним такого вже не повинно бути! Не відкривай цей зв'язок — Дамблдор казав тобі заблокувати мозок!

Гаррі нічого не відповів, і вона схопила його за руку.

— Гаррі, він уже підкорив собі міністерство, й газети, і половину чаклунського світу! Не впускай його ще й у свою власну голову!

— РОЗДІЛ ШОСТИЙ — Упир у піжамах

Шок від втрати Дикозора висів над будинком усі наступні дні. Гаррі постійно сподівався, що той ось-ось зайде у задні двері, як і інші члени Ордену, що снували туди-сюди, приносячи різні новини. Гаррі відчував, що тільки активними діями він розвіє почуття провини й горя, і що він якнайскоріше повинен узятися за пошук і знищення горокраксів.

— Ти ж нічого не вдієш з тими... — Рон беззвучно проказав губами слово *"горокраксами"*, — поки тобі не стукне сімнадцять. На тобі й досі є Слід. Та й хіба тут ми не можемо все розпланувати з таким самим успіхом, як і деінде? Чи, може, — Рон перейшов на шепіт, — ти вже знаєш, де вони, ті відомо-що?

— Не знаю, — зізнався Гаррі.

— Здається, Герміона щось там досліджувала, — згадав Рон. — Казала, що розповідь, як ти вже будеш тут.

Вони сиділи за сніданком. Містер Візлі й Білл щойно відбули на роботу, місіс Візлі пішла нагору будити Герміону й Джіні, а Флер подалася приймати ванну.

— Тридцять першого Слід перестав діяти, — сказав Гаррі. — Це означає, що я ще мушу тут сидіти всього чотири дні. А тоді я зможу...

— П'ять днів, — твердо виправив його Рон. — Треба залишитися на весілля. Якщо ми його пропустимо, вони нас повбивають. Гаррі зрозумів, що "вони" — це Флер і місіс Візлі.

— Невже вони не усвідомлюють, як це важливо?..

— Звичайно, ні, — знизав плечима Рон. — Та й звідки їм про це знати. Але раз ти про це згадав, я хотів би побалакати на цю тему.

Рон зиркнув на двері, перевіряючи, чи не повертається місіс Візлі, і підсунувся ближче до Гаррі.

— Мама намагалася все вивідати у мене і в Герміони. Що ми задумали робити. Тепер візьметься за тебе, тож готуйся. Тато й Люпин теж допитувалися, але ми їм сказали, що

Дамблдор велів тобі нікому не розповідати, крім нас, і вони відчепилися. Але не мама. Вона настроєна рішуче.

Не минуло й кількох годин, як Ронове передбачення здійснилося. Після обіду місіс Візлі покликала Гаррі, щоб він допоміг з'ясувати, чи не йому, бува, належить шкарпетка, яка, як їй здавалося, могла випасти з його рюкзака. Загнавши його в кут у крихітній посудомийні при кухні, вона відразу пішла в наступ.

— Рон і Герміона щось там вигадують, ніби ви всі троє кидаєте Гогвортс, — почала вона невимушеним буденним тоном.

— О, — розгубився Гаррі. — Так. Кидаємо.

У кутку крутнувся відтискний валок для білизни, викидаючи щось схоже на камізельку містера Візлі.

— Можна запитати, чому ви відмовляєтеся від освіти? — продовжила місіс Візлі.

— Ну, Дамблдор доручив мені... одну справу, — пробурмотів Гаррі. — Рон і Герміона про це знають і хочуть допомогти.

— І яка ж це "справа"?

— Вибачте, я не можу...

— Скажу відверто — ми з Артуром маємо повне право знати, і, думаю, містер та місіс Грейнджери зі мною погодяться! — наполягала місіс Візлі.

Гаррі боявся натиску "стурбованих батьків". Тож примусив себе подивитися їй прямо в очі, відзначивши при цьому, що вони теж були карі, як і в Джіні. Це не допомогло.

— Місіс Візлі, Дамблдор не хотів, щоб про це знав ще хтось. Даруйте. Рон і Герміона не зобов'язані йти зі мною, хай вирішують...

— Не думаю, що й *ти* повинен кудись іти! — відкинула вона удавану байдужість. — Ви тільки-тільки стаєте повнолітні! Це повна нісенітниця! Якби Дамблдорові треба було зробити якусь справу, то він мав у своєму розпорядженні увесь Орден! Гаррі, ти, мабуть, не так його зрозумів. Можливо, він розповідав тобі про щось таке, що він сам хотів би зробити, а ти подумав, що він доручив це *тобі*..

— Я все зрозумів правильно, — категорично заперечив Гаррі. — Це маю зробити я.

Він віддав їй шкарпетку з візерунком у вигляді золотого очерету, яку мав упізнати.

— Це не моя, бо я, до речі, не фанат "Калабані Юнайтед".

— Ой, авжеж, ні, — підозріло швидко повернулася до недбалого тону місіс Візлі. — І як я сама не здогадалась. Гаррі, поки ти ще в нас — допоможеш готувати весілля Білла й Флер? Ще стільки роботи.

— Так... я... звичайно, — погодився Гаррі, збентежений несподіваною зміною теми.

— От молодець, — зраділа вона, усміхнувшись і вийшла з посудомийні.

З тієї миті місіс Візлі так завантажила Гаррі, Рона й Герміону підготовкою до весілля, що вони геть не мали часу думати про щось інше. Її поведінку можна було, звісно, пояснити тим, що вона хотіла відвернути всіх від думок про Дикозора та про жах їхньої недавньої подорожі. Та коли два дні минули в безперервному чищенні ножів і виделок, добиранні весільних стрічок, бантів і квітів відповідних кольорів, дегномізації саду та готуванні цілих стосів маленьких канапочок, Гаррі почав підозрювати, що в неї на думці було щось інше. Усі завдання місіс Візлі підлаштовувала так, щоб Гаррі не опинявся поряд з Роном чи Герміоною. З того першого вечора, коли він розповів їм, як Волдемоорт катував Олівандера, ще ні разу не вдавалося поговорити з ними наодинці.

— Мама, здається, думає, що, не даючи вам зібратися й усе розпланувати, вона вас тут затримає, — сказала впівголоса Джіні, накриваючи з Гаррі стіл до вечері на третій день після його прибуття.

— І що ж, на її думку, станеться? — пробурмотів Гаррі. — Хтось інший уб'є Волдеморта, поки ми тут робимо канапочки? Він це сказав не подумавши, й побачив, як зблідла Джіні.

— То це правда? — спитала вона. — Це те, що ти збираєшся зробити?

— Я... та ні... я пожартував, — ухильно відповів Гаррі.

Вони дивилися одне на одного, і в очах Джіні Гаррі побачив щось більше, ніж звичайну тривогу. Раптом до нього дійшло, що це він уперше опинився з нею наодинці ще відтоді, як вони ховалися в потаємних закутках Гогвортських угідь. Не сумнівався, що вона теж про це

подумала. Обое аж підскочили, коли відчинилися двері й зайшли містер Візлі, Кінгслі та Білл.

На вечерю до них часто прибували інші члени Ордену, бо тепер їхня штаб-квартира перемістилася з площі Грімо, дванадцять, у "Барліг". Містер Візлі пояснив, що після загибелі Дамблдора, їхнього тайнохоронця, всі ті, кому Дамблдор довірив таємницю про розташування штабу на площі Грімо, ставали по черзі тайнохоронцями.

— А оскільки нас двадцятєро, то це дуже послаблює дію чарів Довіри. Удвадцятєро більше можливостей для смертежерів видобути з когось таємницю. Годі сподіватися, що вона втримається надовго.

— Але ж Снейп давно вже, мабуть, виказав смертежерам адресу? — запитав Гаррі.

— Річ у тім, що Дикозор захистив її кількома протиснейповими закляттями на той випадок, якщо він знову там з'явиться. Ми сподіваємося, що вони достатньо потужні, й не тільки його не підпускатимуть, а й запечатають йому рота, коли він захоче розповісти про цей будинок. Проте стовідсоткової певності немає. Це було б божевілля — і далі користуватися цим будинком як штаб-квартирою тепер, коли його захист такий ненадійний.

Того вечора на кухні зібралося стільки людей, що важко було орудувати ножами й виделками. Гаррі опинився пліч-о-пліч із Джіні. Згадка про те неказане, що майнуло між ними, викликала в нього бажання опинитися бодай через кілька душ від неї. Він як міг уникав торкатися її руки, і тому ледве міг різати курку.

— Нема новин про Дикозора? — спитав Гаррі в Білла.

— Жодних, — відповів Білл.

Вони не могли влаштувати йому похорон, бо Білл з Люпином так і не знайшли його тіла. Важко було з'ясувати, де він упав, беручи до уваги темряву й хаотичність бою.

— У "Щоденному віщуні" не було ані слова про його смерть чи про те, що знайшли його тіло, — вів далі Білл. — Та це ще нічого не означає. Зараз багато чого замовчується.

— І досі ще не скликали слухання про неповнолітні чари, які я наслав, рятуючись від смертежерів? — через стіл запитав Гаррі в містера Візлі, і той похитав головою. — Тому, що розуміють, що в мене не було іншого вибору, чи тому, що не хочуть, щоб усі знали про Волдемортів напад на мене?

— Гадаю, що друге. Скрімджер не хоче визнавати ні того, що Волдемо́рт знову при силі, ані масової втечі з Азкабану.

— Ну, так, навіщо ж казати людям правду? — скривився Гаррі, так міцно стискаючи ножа, що на правій руці проступив білий, ледь помітний шрам зі словами: "Я не повинен брехати".

— Невже в міністерстві нема кому з ним боротися? — сердито запитав Рон.

— Та є, Роне, але люди залякані, — відповів містер Візлі, — бояться, що наступними зникнуть вони, і що нападуть на їхніх дітей! Скрізь ходять паскудні чутки; я, наприклад, не вірю, що викладачка маглознавства з Гогвортса пішла у відставку, її вже кілька тижнів не бачили. Тим часом Скрімджер цілими днями сидить, замкнувшись у кабінеті. Сподіваюся, що він там розробляє хоч якийсь план.

У паузі місіс Візлі чарами відсунула порожні тарілки й подала яблучний пиріг.

— Нам тгеба вигішити, як тебе замаскувати, 'Аггі, — сказала Флер, коли всім подали десерт.

— Для весілля, — пояснила вона, побачивши його розгублений вигляд. — Сегед наших гостей, згозуміло, не буде смегтешегів, але не можна гагантувати, що після к'елиха шампанського в когось не гозв'яжеться язик.

Гаррі зробив з цих слів висновок, що вона й далі підозрює Геґріда.

— Слушно, — сказала місіс Візлі з чільного місця за столом. Начепивши на кінчик носа окуляри, вона переглядала велетенський перелік справ, які треба було зробити, нашкрябаний нею на довжелезному сувої пергаменту. — Роне, ти нарешті прибрав у своїй кімнаті?

— Навіщо? — вигукнув Рон, спересердя кинувши ложку. — Навіщо прибирати в моїй кімнаті? Нам з Гаррі вона подобається така, як є!

— Юначе, за кілька днів — весілля твого брата...

— Вони що, братимуть шлюб у моїй кімнаті? — лютував Рон. — Ні! То навіщо, заради Мерліна, з його обвислим лівим...

— Не говори так з матір'ю, — суворо урвав його містер Візлі. — І роби, що сказано.

Рон сердито зиркнув на батьків і накинувся на останні шматочки яблучного пирога.

— Я допоможу, там же й мої лахи, — сказав Гаррі Ронові, проте місіс Візлі заперечила:

— Ні, любий Гаррі, краще допоможи Артурові почистити курник, а тобі, Герміоно, я буду вдячна, якщо ти перестелиш постіль для мосьє й мадам Делякурів, ти ж знаєш, вони прибувають завтра, об одинадцятій ранку.

Та виявилось, що біля курчат роботи мало.

— Не варто, е-е, казати про це Молі, — попросив містер Візлі Гаррі, заступаючи вхід у курник, — але, е-е, Тед Тонкс прислав мені те, що лишилося від Сіріусового мотоцикла, і я, е-е, переховую... тобто зберігаю його тут. Фантастичні Речі: там є вихлопна ніжка... здається, так воно називається... є чудесний акумулятор і є чудова нагода з'ясувати, як діють гальма. Я хочу його скласти знову, якщо Молі не... тобто, якщо я матиму час.

Коли вони повернулися в дім, місіс Візлі ніде не було видно, тож Гаррі крадькома піднявся до Ронової кімнатки на горищі.

— Та прибираю, прибираю!.. А, це ти, — полегшено зітхнув Рон, коли в кімнату зайшов Гаррі. Рон знову ліг на ліжко, з якого, здається, щойно встав. У кімнаті був такий самий розгардіяш, як і впродовж усього тижня. Єдина зміна — що в кутку сиділа Герміона, в ногах якої муркотів її пухнастий рудий Криволапик, а вона сортувала на дві величезні купи книжки, з яких деякі, як упізнав Гаррі, належали йому.

— Здоров, Гаррі, — привіталася дівчина, коли він сідав на свою розкладачку.

— А як тобі вдалося змитися?

— Ой, просто Ронова мама забула, що вчора ми з Джіні вже перестелили постіль, — пояснила Герміона, кинувши на одну купу "Нумерологію і граматику", а на другу — "Розквіт і занепад темних мистецтв".

— Ми саме говорили про Дикозора, — сказав Гаррі Рон. — Я думаю, він вижив.

— Але ж Білл на власні очі бачив, яку нього влучило смертельне закляття, — засумнівався Гаррі.

— Воно-то так, але Білла теж обстрілювали, — не здавався Рон. — Може, він щось не те побачив?

— Навіть якщо смертельне закляття й не влучило, він усе одно впав метрів із трьохсот, — додала Герміона, зважуючи в руці "Квідичні команди Британії та Ірландії".

— Він міг захиститися закляттям "щит"...

— Флер казала, що йому вибило з руки чарівну паличку, — заперечив Гаррі.

— Ну, якщо вам так хочеться, щоб він загинув, — роздратовано буркнув Рон, кулаком поправляючи зручніше подушку.

— Та ж ясно, що не хочеться! — Герміона була шокована. — Це просто жахливо, що він загинув! Але будьмо реалістами!

Гаррі вперше уявив собі Дикозорове тіло, застигле, як колись Дамблдорове — тільки магичне око ще крутилося в очниці. Відчув і певну відразу, і химерне бажання розсміятися.

— Мабуть, смертежери замели по собі сліди, тому його ніхто й не знайшов, — розважливо припустив Рон.

— Ага, — погодився Гаррі. — Як з Барті Кравчем, якого перетворили на кістку й закопали в Гегріда на городі. Можливо, вони трансфігурували Муді й зробили з нього опудало...

— Перестаньте! — розпачливо крикнула Герміона. Зляканий Гаррі озирнувся саме в ту мить, коли вона розридалася над *"Спеленовою абеткою складів"*.

— Ой, не треба, — забідкався Гаррі, злязючи із старенької розкладачки. — Герміоно, я не хотів тебе засмутити...

Однак Рон стрімко вискочив з ліжка, аж заскреготали іржаві пружини, і підбіг до неї перший. Однією рукою пригорнувши Герміону, другою він виловив у кишені джинсів бруднючу носову хустинку, якою перед цим витирав на кухні плиту й духовку. Схопив чарівну паличку, націлив на цю ганчірку й сказав:

— *Terreo!*

Паличка висмоктала майже увесь жир. Рон із вельми задоволеним виразом вручив ще паруючу хустинку Герміоні.

— Ой... дякую, Роне... вибачте мені... — Вона висякалася й почала гикати. — Це ж так жах-хливо, правда? З-разу після Дамблдора... Я просто н-не можу уявити мертвого Дикозора, він завжди був такий живучий!

— Ага, це так, — Рон міцніше її пригорнув. — А знаєш, що він би нам сказав, якби був тут?

— П-постійна пильність, — витерла очі Герміона.

— Правильно, — кивнув Рон. — Порадив би нам зробити висновки з того, що сталося з ним. А мій висновок — не довіряти тому боягузливому вилупку Мандангусу.

Герміона невпевнено всміхнулась і нагнулася по книжки. Наступної миті Рон відсмикнув руку від її плеча і Герміона впустила йому на ногу "*Жахливу книгу жахів*". Книжка вирвалася з паса, яким була обв'язана, й боляче гризнула Рона за гомілку.

— Вибач мені, вибач! — забідкалася Герміона, а Гаррі тим часом віддер книжку від Ронової ноги і знову надійно її обв'язав.

— А що ти робитимеш з цими книжками? — поцікавився Рон, шкандибаючи до ліжка.

— Хочу вирішити, які нам треба взяти з собою, — пояснила Герміона. — Коли будемо шукати горокракси.

— О, точно, — ляснув себе по лобі Рон. — Я ж і забув, що полювати на Волдеморта ми будемо в пересувній бібліотеці.

— Ха-ха, смішно, — саркастично відказала Герміона, дивлячись на "*Спелменову абетку складів*". — Цікаво... чи доведеться нам перекладати руни? Цілком можливо... краще її взяти, про всяк випадок.

Вона кинула абетку на більшу купу і взяла "*Історію Гогвортсу*".

— Слухайте, — сказав Гаррі.

Він випростався. Рон і Герміона подивилися на нього з дивною сумішшю покори й небажання коритися.

— Я знаю, що після Дамблдорівого похорону ви казали, що хочете податися зі мною, — почав Гаррі.

— Почалося, — закотив очі Рон.

— Ми так і знали, — зітхнула Герміона й знову взялася за книжки. — Я таки візьму "*Історію Гогвортсу*". Навіть якщо ми туди більше не повернемося. Мені буде погано без неї...

— Послухайте! — повторив Гаррі.

— Ні, Гаррі, це *ти* послухай, — відказала Герміона. — Ми йдемо з тобою. Це було вирішено багато місяців тому... навіть років.

— Але...

— Заткнися, — порадив Рон.

— ...ви добре все обмірковували? — наполягав Гаррі.

— Зараз скажу, — Герміона зі злістю жбурнула на купу непотрібних книжок "*Трапези з тролями*". — Я вже кілька днів складаю речі, щоб ми були готові вирушити будь-якої миті, а це, якщо хочеш знати, потребувало доволі складних чарів, не кажучи вже про викрадення всіх Дикозорових запасів багатозільної настійки прямо з-під носа Ронової мами.

— А ще я видозмінила пам'ять своїм батькам, і вони тепер переконані, що насправді їх звати Вендел та Моніка Вілкінзи, що вони все життя мріяли переселитися в Австралію, і нарешті переселились. Це щоб Волдемортові важче було їх вистежити й витягти інформацію про мене... а то й про тебе, бо я, на жаль, багатенько їм про тебе розповідала.

— Якщо я вцілію після нашого полювання за горокраксами, то знайду маму з татом і розвію чари. А якщо ні... я застосувала досить добрі чари, вони їм забезпечать спокійне й щасливе життя. До речі, Вендел і Моніка Вілкінзи не знають, що в них є дочка.

Герміонині очі знову наповнилися слізьми. Рон ще раз встав із ліжка, ще раз її пригорнув і сердито зиркнув на Гаррі, немовби докоряючи за відсутність такту. Гаррі не знав, що й казати, тим більше, що незвично було бачити, як Рон повчає інших тактовності.

— Я... вибач, Герміоно... я не...

— Не знав, чи ми з Роном розуміємо, що може статись, якщо ми подамося з тобою? То ми розуміємо, Роне, покажи Гаррі, що ти зробив.

— Не-а, він же щойно їв, — завагався Рон.

— Показуй, нехай знає!

— Ну, добре. Гаррі, йди сюди.

Рон уже вдруге забрав руку з Герміониних плечей і поплівся до дверей.

— Іди.

— Навіщо? — здивувався Гаррі, але вийшов за Роном з кімнати на крихітний сходовий майданчик.

— *Десендо*, — пробурмотів Рон, цілячись чарівною паличкою в низеньку стелю. Над їхніми головами відкрилася лядя й до ніг їм спустилася драбина. З квадратного отвору долинув жахливий напівстогін-напівцмакання і засмерділо, наче в каналізації.

— Це що, твій упир? — запитав Гаррі. Він так ще й не бачив істоти, яка іноді порушувала нічну тишу.

— Ага, — підтвердив Рон, вилазячи по драбині. — Ходи глянеш на нього.

Гаррі поліз за Роном у вузьку ляду. Просунув голову й плечі — і помітив у напівтемряві істоту, що, роззявивши величезну пащеку й згорнувшись клубочком, міцно спала недалеко від ляди.

— Він же... він якийсь... Хіба упирі носять піжами?

— Ні, — зітхнув Рон. — Та й волосся в них не руде, і прищів немає.

Гаррі оглядав створіння з деякою огидою. За розмірами й формою тіла воно нагадувало людину, і вбране було, як роздивився Гаррі, коли очі звикли до темряви, в стару Ронову піжаму. Гаррі добре знав, що упирі зазвичай слизькі й лисі, а цей був волохатий і весь обсипаний запаленими фіолетовими пухирями.

— Він — це я, розумієш? — сказав Рон.

— Ні, — заперечив Гаррі. — Не розумію.

— Поясню в кімнаті, бо сморід мене вже дістав, — сказав Рон. Вони злізли, й Рон повернув драбину на горище. Герміона в кімнаті й досі сортувала книжки.

— Коли ми звідси підемо, упир житиме в моїй кімнаті, — сказав Рон. — Здається, він цього дуже чекає... хоч важко сказати, бо він тільки стогне й пускає слину... але коли я про це кажу, він радісно киває. Отже, він буде мною з тяжкою формою бризкухи. Класно, га?

Гаррі дивився спантеличено.

— Класно! — сам себе похвалив Рон, помітно розчарований, що Гаррі не оцінив його геніального задуму. — Коли ми втрюх не з'явимося в Гогвортсі, то всі подумують, що ми з Герміоною, мабуть, подалися з тобою. І смертежери відразу причепляться до наших родин, щоб вивідати інформацію, де ми поділися.

— Сподіваюся, що всі вважатимуть, ніби я кудись поїхала з батьками, бо зараз багато чаклунсько-маглівських родин задумуються про те, щоб десь переховатися, — сказала Герміона.

— Ми не зможемо сховатися цілою родиною, бо це буде дуже підозріло, та й не зможуть усі наші покинути роботу, — провадив далі Рон. — Тому ми вигадасмо байку, ніби я важко захворів на бризкуху й тому не поїхав до школи. Якщо хтось прибуде це перевірити, то мама й тато покажуть їм у моєму ліжку упиря, обсипаного пухирями. Бризкуха дуже заразна, тому ніхто не захоче до мене наблизитися. І це нічого, що він не вміє говорити, бо таке буває через запалення язика, коли грибок поширюється на ротову порожнину.

— А твої батьки вже знають про цей задум? — поцікавився Гаррі.

— Тато знає. Він допомагав Фредові з Джорджем видозмінювати упиря. А мама... та ви ж бачили, яка вона зараз. Вона не погодиться на наш від'їзд, поки ми справді не поїдемо.

У кімнаті запанувала тиша, порушувана тільки легким бухканням книжок, що їх Герміона й далі складала на дві купи. Рон сидів і дивився на неї, а Гаррі поглядав то на нього, то на неї, неспроможний щось сказати. Дії, до яких вони вдалися для захисту своїх родин, переконали його, що вони справді збираються податися з ним, і що вони добре усвідомлюють, як це небезпечно. Хотілося їм сказати, як він це цінує, та важко було знайти потрібні слова.

Тишу порушили приглушені крики місіс Візлі на чотири поверхи нижче.

— Мабуть, Джіні пропустила порошок на якомусь кільці для серветки, — скривився Рон. — Не знаю, чого ті Делякури мають припертися сюди аж за два дні до весілля.

— Сестра Флер буде дружкою, вона мусить прибути раніше, а саму її не відпустять, бо ще мала, — пояснила Герміона, нерішуче розглядаючи *"Балачки з Бабою -Ягою"*.

— Гості не допоможуть мамі позбутися стресу, — зітхнув Рон.

— Нам ще треба вирішити, — Герміона з огидою кинула в кошик для сміття "*Теорію захисних чарів*" і взяла "*Оцінку Рівня магічної освіти в Європі*", — куди саме ми звідси подамосся. Я знаю, Гаррі, що ти хотів насамперед відвідати Годрикову Долину, і я розумію чому, але... ну... чи не повинні ми спершу пошукати горокракси?

— Якби ми хоч знали, де їх шукати, ті горокракси, то я б з тобою погодився, — Гаррі сумнівався, що Герміона зрозуміє його прагнення повернутися в Годрикову Долину. Це пояснювалося не тільки його бажанням провідати могили батьків: його туди підштовхувало потужне, хоч і незбагненне відчуття, що там сховано відповідь на важливі для нього запитання. Можливо, лише через те, що він там учілів після Волдемортівського смертельного закляття. Тепер, коли йому невдовзі доведеться повторити цей подвиг, Гаррі відчував потяг до місця, де це сталося, сподіваючись усе це збагнути.

— А ти не думаєш, що Волдемоорт стежить за Годриковою Долиною? — запитала Герміона. — Може, він якраз і чекає, що ти захочеш провідати батьківські могили, коли нарешті матимеш свободу пересування?

Про це Гаррі не подумав. Поки він шукав відповіді, заговорив Рон, який, очевидно, міркував про щось своє.

— Той тип Р.А.Б., — сказав він, — знаєте, той, що вкрав справжній медальйон?

Герміона кивнула.

— Він же писав у записці, що збирається його знищити, правда?

Гаррі підтяг до себе рюкзак і вийняв фальшивий горокракс, у якому й досі лежала записка від Р.А.Б.

— "*Я викрав справжній горокракс і маю намір негайно його знищити*", — прочитав Гаррі.

— Може, він і справді його знищив? — запитав Рон. — Або вона? — вставила Герміона.

— Не має значення, — знизав плечима Рон, — головне, що нам менше роботи!

— Але нам усе одно треба знайти справжній медальйон, — сказала Герміона. — З'ясувати, знищений він чи ні.

— А коли горокракс опиниться в наших руках, як його знищити? — поцікавився Рон.

— Ну, — відповіла Герміона, — я дещо дослідила на цю тему.

— Як це? — здивувався Гаррі. — Невже в бібліотеці були книжки про горокракси?

— Не було, — почервоніла Герміона. — Дамблдор їх вилучив, але... не знищив.

Рон вирячив очі і виструнчився на ліжку.

— Заради Мерлінових штанів, скажи, як ти зуміла добратися до горокраксових книжок?

— Це... це не була крадіжка! — Герміона розпачливо поглядала то на Гаррі, то на Рона. — Це ж були бібліотечні книжки, хоч Дамблдор і забрав їх з полиць. До речі, якби він *справді* не хотів, щоб хтось до них дістався, то заховав би надійніше...

— Давай по суті! — поквапив Рон.

— Ну... це було просто, — ледь чутно промимрила Герміона. — Вистачило замовляння-викликання. Ну, знаєте... *Акцію*. І... вони прилетіли з Дамблдорівського кабінету прями́сінько в дівчачу спальню.

— Але коли ж ти це зробила? — захоплено й водночас з недовірою глянув на Герміону Гаррі.

— Відразу після його... Дамблдорівського... похорону, — ще тихіше прошепотіла Герміона. — Коли ми вирішили покинути школу й вирушити на пошуки горокраксів. Я пішла тоді нагору по річці, й мені... Я вирішила, що треба якнайбільше про них дізнатися... я була сама... то й спробувала... і вдалося. Книжки залетіли у вікно і я... їх узяла.

Вона ковтнула слину й благально сказала:

— Я не вірю, що Дамблдор би розсердився, бо ми ж не використаємо цю інформацію для виготовлення горокракса.

— Хіба ж ми що кажемо? — здивувався Рон. — А де ж ці книжки, до речі?

Герміона якусь мить понишпорила у купі і витягла звідти великий том у вилинялій оправі з чорної шкіри. Тримала його з відразою й страхом, наче дохлятину.

Тут є чіткі інструкції, як виготовляти горокракс. "*Таємниці найтемнішого мистецтва*"... жахлива книга, неймовірно жахлива, просякнута лихою магією. Цікаво, коли саме Дамблдор

вилучив її з бібліотеки... якщо він цього не зробив ще до того, як став директором, то Волдеморт, поза сумнівом, устиг вивчити всі інструкції.

— А навіщо ж тоді він питав у Слизорога, як робити горокракс, якщо сам про це читав? — засумнівався Рон.

— Він хотів дізнатися в Слизорога, що буде, якщо розщепити душу на семеро, — сказав Гаррі. — Дамблдор не сумнівався, що Редл уже знає, як робити горокракс, хоч і розпитує про це Слизорога. Твоя правда, Герміона, він запросто міг узяти всю інформацію звідси.

— І що більше я про них читала, — вела далі Герміона, — то жахливішими вони видавались, і я дедалі менше вірила, що він справді зробив шість горокраксів. Ця книжка застерігає, що душа стає дуже крихка після того, як її розділити тільки навпіл, лише для одного горокракса!

Гаррі пригадав, як Дамблдор йому казав, що Волдеморт переступив межі "звичайного зла".

— А не можна якось склеїти її назад? — запитав Рон.

— Можна, — силувано всміхнулася Герміона, — але це була б нестерпно болюча процедура.

— І як? Як це зробити? — зацікавився Гаррі.

— Каяттям, — відповіла Герміона. — Треба щиро покаятися в тому, що накоїв. Там є примітка під текстом. Біль від цього може бути смертельний. Я чомусь не уявляю, щоб Волдеморт на таке пішов.

— Правда, — погодився Рон, перш ніж Гаррі встиг розкрити рота. — А в цій книзі написано, як знищити горокракс?

— Так, — Герміона гортала крихкі сторінки з таким виразом, ніби розглядала зогнили нутрощі, — бо вона застерігає темних чаклунів, настільки потужні закляття повинні вони накладати. Як я зрозуміла, один з небагатьох надійних засобів знищення горокракса було саме те, що Гаррі зробив з Редловим щоденником.

— Що, треба простромлювати його василісковим зубом? — перепитав Гаррі.

— То нам пощастило, бо в нас добрячий запас василіскових зубів, — сказав Рон. — А я ще собі думав, що з ними робити.

— Це не конче має бути зуб Василиска, — терпляче пояснила Герміона. — Це має бути щось таке руйнівне, щоб горокракс не зміг відновитися. Отруту Василиска можна знешкодити єдиним засобом: надзвичайно рідкісними...

— ...слізьми фенікса, — договорив за неї Гаррі.

— Точно, — підтвердила Герміона. — Проблема полягає в тому, що існує дуже мало таких руйнівних, як василісова отрута речовин, і всіх їх небезпечно носити з собою. Але доведеться щось придумати, бо горокракс не розколоти, не розтрошити й не розбити. Треба зробити щось таке, щоб він не зміг магічно відновитися.

— А якщо ми навіть знищимо горокракс, — поцікавився Рон, — чому та частинка душі, що в ньому містилася, не зможе переселитися й далі існувати в чомусь іншому?

— Бо горокракс — це цілковита протилежність людині. Помітивши, як спантеличено на неї дивляться Гаррі й Рон, Герміона квапливо пояснила:

— Роне, якби я взяла зараз меч і тебе ним простромила, я анітрохи не зашкодила б твоїй душі.

— Це мене страшенно втішило б, — пожартував Рон. Гаррі засміявся.

— До речі, так воно і є! Я маю на увазі, що душа завжди залишається жива й недоторкана, хоч би що сталося з тілом, — вела далі Герміона. — А от з горокраксом усе навпаки. Існування частинки душі, що в ньому перебуває, залежить від її вмістилища, від її зачарованого тіла. Без нього вона помирає.

— Коли я простромив той щоденник, він ніби й справді помер, — Гаррі пригадав, як з продертих сторінок потекло, мов кров, чорнило, і як закричала, зникаючи, частинка Волдемортової душі.

— І от коли щоденник було належним чином знищено, частка душі, захована в ньому, вже не могла існувати. Джіні ще перед тобою намагалася позбутися щоденника, викинувши його в унітаз, але він знову став як новенький.

— Зачекай, — спохмурнів Рон. — Та частка душі, що була в щоденнику, оволоділа Джіні. Як це так вийшло?

— Доки магичне вмістилище недоторкане, частка душі, що перебуває у ньому, може залітати в особу, що занадто зблизилася із зачарованим предметом, і так само з неї вилітати. І не треба довго його тримати чи взагалі до нього торкатися, — додала вона, перш ніж заговорив Рон. — Я маю на увазі емоційну близькість. Джіні виливала щоденникові своє серце і стала дуже вразлива. Це небезпечно — захопитися горокраксом чи стати від нього залежним.

— Цікаво, як Дамблдор знищив персня? — замислився Гаррі. — І чого я його не спитав? А тепер уже ніколи...

Він замовк на півслові. Думав про все те, чого не встиг запитати в Дамблдора, і скільки змарнував можливостей довідатися більше... довідатися про все...

Тиша розлетілася на шматки, коли двері кімнати розчахнулися з такою силою, що аж затряслися стіни. Герміона скрикнула і впустила з рук *"Таємниці найтемнішого мистецтва"*; Криволапик метнувся під ліжко й обурено зашипів; Рон зіскочив з ліжка, послизнувся на обгортці від шоколадної жабки і вгатився головою в стіну, а Гаррі інстинктивно схопив чарівну паличку ще до того, як усвідомив, що дивиться на місіс Візлі, волосся якої було розпатлане, а лице перекошене від люті.

— Вибачте, що порушила вашу тиху бесіду, — голос її аж тремтів. — Я розумію, що вам потрібен відпочинок... але в моїй кімнаті лежить штабель весільних подарунків, їх треба посортувати, а мені чомусь здавалося, що ви погодилися мені допомогти.

— О, так, — перелякана Герміона зіскочила на ноги, від чого книжки порозліталися, — допоможемо... пробачте нам...

Кинувши страдницький погляд на хлопців, Герміона вибігла з кімнати за місіс Візлі.

— Ми наче ельфи-домовики, — пожалівся впівголоса Рон, розтираючи голову, коли вони з Гаррі теж рушили слідом. — Тільки без жодного задоволення від праці. Скоріше б те весілля минуло.

— Ага, — погодився Гаррі, — тоді в нас не залишиться роботи — крім як знайти горокракси... справжні тобі канікули, га?

Рон засміявся, та коли побачив величезну гору весільних дарунків, що чекала їх у кімнаті місіс Візлі, сміх йому наче вимкнуло.

На другий день об одинадцятій годині ранку прибули Деляжури. До того часу Гаррі, Рон, Герміона та Джіні були вже доволі негативно настроєні до родини Флер, тому Рон вельми неохоче потупав нагору вибирати собі нерозпаровані шкарпетки, а Гаррі так само неохоче спробував пригладити своє волосся. Коли їх усіх було визнано достатньо причепуреними, вони повиходили на сонячне подвір'я зустрічати гостей.

Гаррі ще не бачив, щоб там було так прибрано. Іржаві казани та старі гумові чоботи, що зазвичай захаращували задній ганок, зникли. Їх замінили два кущі трясучок у великих вазонах обабіч дверей, і хоч не було ані найменшого вітерцю, їхні листочки ліниво погойдувалися і струменіли, створюючи привабливий ефект хвильок. Курей позамикали, двір підмели, а всі рослини в саду і на городі підрізали, підскубли і загалом навели лад, хоч Гаррі, якому подобався зарослий сад, подумав, що тепер усе стало якесь жалюгідне без звичного контингенту пустотливих гномів.

Він давно вже втратив лік захисним заклинанням, накладеним на "Барліг" Орденом і міністерством. Ясно було одне — тепер ніхто не зміг би потрапити за допомогою чарів безпосередньо сюди. Ось чому містер Візлі пішов зустрічати Деляжурів на вершину ближнього пагорба, куди ті мали прибути з летиключем. Першим звуком, що засвідчив їхнє наближення, став незвично високий і пронизливий сміх, а належав він, як виявилося, містерові Візлі, який незабаром виник у воротах, нав'ючений багажем. За ним ішла вродлива білява жінка в довгій зеленкуватій мантиї — зрозуміло, це була мати Флер.

— *Матан!* — вигукнула Флер, кидаючись їй у обійми. — *Papa!*

Мосє Делякур був далеко не такий привабливий, як його дружина — на голову нижчий, вельми огрядний, з гострою чорною борідкою. Проте видно було, що він добродушний. Незграбно підійшовши в чоботях з високими підборами до місіс Візлі, він двічі поцілував її в кожную щоку, від чого та аж почервоніла.

— Ви мали б'яхато тугбот, — сказав він низьким голосом. — Флег нам казала, що ви дьюже б'яхато пратсьювали.

— Ой, та то нічого, нічого! — защебетала місіс Візлі. — Які там турботи! Рон зірвав зло, підгиливши ногою гнома, що визирав з-за куща трясучок.

— Догога пані-добгодійко! — мосьє Делякур, сяючи усмішкою, не випускав руку місіс Візлі зі своїх пухкеньких долонь. — Ми надзвитшайно гаді, що незабагом об'єднаються наші сім'ї! Дозвольте пгедставити мою дгужину, Аполіну.

Мадам Делякур плавно ковзнула до місіс Візлі і, нагнувшись, теж з нею розцілувалася.

— *Encnание*, — сказала вона. — Ваш тшоловік гозповідав нам такі куметні істогії!

Містер Візлі маніакально зареготав. Місіс Візлі зміряла його поглядом, від якого той негайно стих і напустив на обличчя вираз, що найкраще пасував би під час візиту до тяжко хворого приятеля.

— І ви вже, звісно, знайомі з нашою молотшою дотшкою, Габгіель! — сказав мосьє Делякур. Габріель нагадувала Флер у мініатюрі. Їй було одинадцять років, довге сріблясто-біле волосся спадало їй до пояса. Дівчинка подарувала місіс Візлі сліпучу усмішку й обняла її, а тоді кинула на Гаррі променистий погляд, закліпавши віями. Джіні голосно кахикнула.

— Ну, прошу заходити! — весело запросила місіс Візлі й повела Делякурів у будинок, постійно примовляючи "*Ні, прошу!*", "*Після вас!*" і "*Та що ви!*"

Делякури, як незабаром стало ясно, виявилися приємними й люб'язними гостями. їх усе задовольняло й вони страшенно захотіли допомагати у весільних приготуваннях. Мосьє Делякур давав оцінку "*спагтани!*" усьому, починаючи з розстановки стільців і закінчуючи туфельками дружок. Мадам Делякур чудово володіла всілякими замовляннями, пов'язаними з домашнім господарством, і миттю начистила до блиску плиту та духовку. Габріель хвостиком ходила за старшою сестрою, намагаючись усіляко допомогти, й безупинно щось торохкотіла по-французьки.

Недоліком було те, що "Барліг" не був розрахований на таку кількість людей. Містер і місіс Візлі спали тепер у вітальні, після того, як перекричали протести мосьє і мадам Делякурів і віддали їм свою спальню. Габріель спала разом з Флер у колишній кімнаті Персі, а Білл мав поділитися кімнатою з Чарлі, своїм дружною, коли той повернеться з Румунії. Можливості щось разом планувати просто не було, і з розпачу Гаррі, Рон та Герміона добровільно викликалися годувати курей — хоч би для того, щоб вирватися з переповненого людьми будинку.

— Вона все одно не залишає нас самих! — обурився Рон, коли вже другу його спробу організувати зустріч на подвір'ї зірвала місіс Візлі, вийшовши з величезним кошиком випраної білизни.

— Як добре, що ви вже нагодували курей, — зраділа вона. — їх треба буде знову замкнути перед тим, як завтра прийдуть робітники... ставити весільне шатро, — вона зупинилась біля курника перепочити. Вигляд мала дуже втомлений. — "Шикарні шовкові шатра"... чудова фірма. Білл їх супроводжуватиме... ти, Гаррі, краще не виходь з дому, поки вони тут будуть. Мушу сказати, що складно організувати весілля, якщо навколо стільки захисних заклять.

— Вибачте, — шанобливо пробурмотів Гаррі.

— Ой, та ну тебе! — одразу відреагувала місіс Візлі. — Я ж не те мала на увазі... твоя безпека набагато важливіша! До речі, Гаррі, я хотіла спитати, як ти збираєшся святкувати свій день народження. Сімнадцять років — це важлива дата...

— Я не хочу зайвого галасу, — швидко пояснив Гаррі, уявляючи цей додатковий тягар для них усіх. — Справді, місіс Візлі, цілком вистачить звичайної вечереї... це ж якраз напередодні весілля...

— Ну, дивись мені. Я б хотіла запросити Ремуса й Тонкс, можна? А що скажеш про Гегріда?

— Було б добре, — зрадів Гаррі. — Тільки нащо вам зайва морока.

— Та що ти таке кажеш,... яка там морока...

Вона окинула його довгим пильним поглядом, сумно всміхнулася й пішла. Гаррі дивився, як вона змахнула чарівною паличкою біля мотузки для сушіння білизни, як вологе прання вистрибнуло з кошика й само розвісилось, і раптом відчув, що його гризе сумління за всі ті

незручності й увесь той біль, що він їй завдав.

— РОЗДІЛ СЬОМИЙ — Заповіт Албуса Дамблдора

Він брів по гірській дорозі, омитий холодно-синім світанковим сяйвом. Далеко внизу, повите туманом, лежало село. Чи той чоловік, якого він шукав, там? Чоловік, такий йому потрібний, що ні про що інше він не міг і думати; чоловік, який знав відповідь на те, що його турбувало...

— Гей, прокидайся.

Гаррі розплющив очі. Він знову лежав на розкладачці в брудній Роновій кімнатці на горищі. Сонце ще не зійшло, і в кімнатці було досить темно. Левконія спала, сховавши голівку під крихітне крильце. Шрам на Гарріному чолі поколював.

— Ти бурмотів крізь сон.

— Справді?

— Ага. "Грегорович". Весь час повторював "Грегорович". Гаррі був без окулярів, і Ронове обличчя трохи розпливалося.

— Який Грегорович?

— Хіба я знаю? Це ж ти казав.

Гаррі замислився, потираючи лоба. Йому здавалося, що він десь чув це ім'я, однак не міг пригадати де.

— Здається, його шукає Волдемо́рт.

— Йому не позаздриш, — співчутливо сказав Рон.

Гаррі сидів на ліжку і розтирав шрам, остаточно прокинувшись. Намагався пригадати, що саме бачив уві сні, проте в уяві виникали тільки гори на обрії та обриси маленького села в глибокій долині.

— Думаю, він за кордоном.

— Хто, Грегорович?

— Волдемо́рт. Думаю, він десь за кордоном, шукає Грегоровича. На Британію це було не схоже.

— Ти знову зазираєш йому в голову?

Голос у Рона був стурбований.

— Тільки не кажи, будь ласка, Герміоні, — попросив Гаррі. — Хоча як вона може заборонити мені бачити сні...

Дивився на клітку з маленькою Левконією і думав... чому ім'я "Грегорович" йому знайоме?

— Здається, — проказав помалу, — він якось пов'язаний з квідичем. Тільки я не можу... не можу згадати, як саме.

— З квідичем? — перепитав Рон. — Може, ти про Горговича?

— Про кого?

— Драгомир Горгович, загонич, його два роки тому за рекордну суму купили "Гармати з Чадлі". Лідер сезону з незабитих квафелів.

— Ні, — заперечив Гаррі. — Я точно не думав про Горговича.

— І я намагаюсь не думати, — зітхнув Рон. — До речі, з днем народження.

— Справді, я й забув! Мені сімнадцять!

Гаррі схопив чарівну паличку, що лежала біля розкладачки, націлився на захарашений столик, де вчора поклав окуляри, й сказав: — *"Акціо окуляри"* ! — Хоч до них можна було дістати рукою, він невимовно зрадів, коли вони метнулися до нього — принаймні, до того моменту, поки окуляри не тицьнули його в око.

— Класно, — пирхнув Рон.

Насолоджуючись зняттям Сліду, Гаррі примусив літати по кімнаті різне Ронове добро, від чого Левконія прокинулася і збуджено затріпотіла в клітці крильцями. Ще Гаррі спробував чарами зав'язати шнурки на кросівках (потім кілька хвилин розплутував той вузол руками) і просто для розваги перетворив на Ронових плакатах жовтогарячі мантиї гравців "Гармат із Чадлі" на блакитні.

— Ширінку раджу застібати вручну, — порадив Рон, і за хихотів, коли Гаррі негайно перевірів, чи все там гаразд. — Це тобі дарунок. Тільки розгорни тут, бо це не для маминих очей.

— Книжка? — здивувався Гаррі, беручи в руки прямокутний пакунок. — Це що, відхід від традицій?

— Це не просто книжка, — відповів Рон. — Вона на вагу золота: *"Дванадцять абсолютно надійних способів причарувати відьму"*. Пояснює все, що треба знати про дівчат. Якби я її мав торік, то точно знав би, як позбутися Лаванди і як ходити з... словом, мені її дали Фред із Джорджем, і я багато чого навчився. Ти здивуєшся, але чарівною паличкою там багато не вдієш.

Зайшовши на кухню, вони побачили на столі цілу гору подарунків. Білл і мосьє Делякур уже закінчували снідати, а місіс Візлі балакала з ними, чаклуючи над сковорідкою.

— Гаррі, Артур просив поздоровити тебе з повноліттям, — усміхнулася місіс Візлі. — Він мусив раненько їхати на роботу, але на вечерю повернеться. Там нагорі наш даруночок.

Гаррі сів за стіл і почав розгортати квадратний пакунок, на який вона вказала. Там був годинник, дуже схожий на той, що містер і місіс Візлі подарували на сімнадцятиліття Ронові. Він був золотавий, а замість стрілок на циферблаті кружляли зірки.

— Це традиція — дарувати чарівникові годинника на повноліття, — пояснила місіс Візлі, стурбовано поглядаючи на нього від плити. — На жаль, він не такий новий, як Ронів, він, власне, належав моєму братові Фабіану, а той не дуже дбав про речі, тому він трошки погнутий ззаду, але...

До кінця своєї промови місіс Візлі не виголосила, бо Гаррі встав і обійняв її. Він намагався вкласти в ці обійми багато неказаних слів, і вона, мабуть, їх зрозуміла, бо незграбно поляпала його по щоці, а коли він її відпустив, трохи недбало змахнула чарівною паличкою, від чого половина бекону вилетіла зі сковороди на підлогу.

— З днем народження, Гаррі! — Герміона вбігла на кухню й додала до гори подарунків і свій. — Нічого особливого, але маю надію, що тобі сподобається. А ти йому що подарував? — запитала вона Рона, однак той вдав, що не чує.

— Ану, що там принесла Герміона? — вигукнув Рон.

Вона йому купила новенький стереоскоп. У інших пакунках були зачарована бритва від Білла й Флер ("О, вона голить дьуже глатенько, — запевнив мосьє Делякур, — тільки тгеба вигазно казати, що тобі потгїбно... інакше в тебе виявиться тгохи менше волосся, ніж ти спотївався..."), шоколадні цукерки від Делякурів і величезна коробка найновіших виробів фірми "Відьмацькі витівки Візлів" від Фреда з Джорджем.

Гаррі, Рон і Герміона не засиділися за столом, бо коли прийшли мадам Делякур, Флер та Габріель, на кухні стало тісно.

— Я все тобі поскладаю, — весело пообіцяла Герміона, забираючи дарунки в Гаррі. — Я майже готова, Роне, чекаю тільки, коли виперуться усі твої труси...

Ронове бурмотіння урвав звук відчинених дверей на другому поверсі.

— Гаррі, можеш зайти на хвилинку?

Це була Джіні. Рон різко зупинився, проте Герміона взяла його під лікоть і потягла по сходах. Відчуваючи хвилювання, Гаррі зайшов у кімнату Джіні.

Він ще ні разу тут не бував. Кімната була маленька, але світла. На одній стіні висів великий плакат чаклунської групи "Фатальні сестри", а на другій — фотографія Гвеноги Джонс, капітанки відьомської квідичної команди "Святоголові гарпії". Письмовий стіл стояв біля відчиненого вікна, що виходило в садок, у якому колись вони з Джіні вдвох грали у квідич проти Рона з Герміоною, і де тепер стояло велике, перламутрово-біле весільне шатро. Золотистий прапор, що його увінчував, був на одному рівні з вікном Джіні.

Джіні глянула Гаррі у вічі, набрала повітря й сказала:

— Поздоровляю з повноліттям.

— Ага... дякую.

Вона не зводила з нього очей; йому нелегко було витримати цей погляд — неначе він дивився на сліпуче світло.

— Гарний краєвид, — кволо пробурмотів він, показуючи на вікно.

Вона не звернула на ці слова уваги. І він її не винуватив.

— Я не могла придумати, що тобі подарувати, — сказала вона.

— Нічого й не треба.

Вона й на це не звернула уваги.

— Не знала, що тобі може пригодитися. Велике не підійде, бо не зможеш узяти з собою.

Він крадькома на неї зиркнув. Сліз не було. Серед багатьох чудових рис, які йому подобалися в Джіні, було й те, що вона дуже рідко рюмсала. Він якось навіть був подумав, що дитинство серед шести братів її загартувало.

Вона підступила на крок ближче.

— То я й подумала подарувати таке, щоб ти мене пам'ятав, коли, ну знаєш, зустрінеш на своєму шляху яку-небудь віїлу.

— Якщо чесно, то навряд чи я матиму час для подібних зустрічей.

— І ось що я придумала, — прошепотіла вона й почала його цілувати так, як ще ніколи не цілувала, і Гаррі теж її цілував, і це була блаженна мить забуття, палкіша за вогневіскі; на світі, крім Джіні, не лишилося нічого, вона була в його обіймах, однією рукою він пригортав її за спину, а другою пестив довге запашне волосся, що так солодко пахло...

За їхніми спинами з грюкотом відчинилися двері, й вони відскочили одне від одного.

— Опа! — знущально сказав Рон. — Вибачайте.

— Роне! — Герміоні в нього за спиною трохи забило дух. Запала напружена тиша, а тоді Джіні промовила незворушним голосом:

— Ну, то з днем народження, Гаррі.

Вуха в Рона стали бурячкові, а Герміона занервувалася. Гаррі хотів було грюкнути в них перед носом дверима, але відчув, ніби крізь щойно відчинені двері в кімнату залетів холодний протяг, і всі чари попередньої миті луснули, мов мильна бульбашка. Разом з Роном у кімнату ввірвалися всі підстави й причини припинити ці стосунки з Джіні, бути від неї якомога далі, а все блаженне забуття розвіялось.

Він глянув на Джіні, хотів їй щось сказати, хоч і не знав, що саме, та вона вже відвернулася від нього. Він подумав, що цього разу вона, мабуть, таки не втрималася від сліз. Не знав, як її заспокоювати на очах у Рона.

— Ще побачимось, — буркнув їй і вийшов з кімнати вслід за друзями.

Рон злетів по сходах і через ще й досі набиту людьми кухню вискочив у двір. Гаррі намагався від нього не відставати, а Герміона боязко дріботіла ззаду.

Нарешті, опинившись на свіжоскошеному газоні, де не було сторонніх вух, Рон різко обернувся до Гаррі.

— Ти ж її кинув. Навіщо тепер крутиш їй голову?

— Нічого я не кручу, — заперечив Гаррі. Тим часом підбігла Герміона.

— Роне...

Але Рон підняв руку, щоб замовкла.

— Вона так страждала, коли ти з нею порвав...

— Я теж. Ти знаєш, чому я це зробив, і знаєш, що я цього не хотів.
— Але ти знову почав її охмуряти, і вона почне на щось надіятися...
— Вона не дурна й розуміє, що нічого не буде, вона не сподівається, що ми... колись одружимося...

Щойно він це сказав, як у його уяві зринула яскрава картина — Джіні в білій сукні, вінчається з високим безликим і неприємним незнайомцем. В одну коротку мить його вразило розуміння: її майбутнє вільне й нічим не обтяжене, а в нього... попереду нема нічого, крім Волдеморта.

— Якщо ти за кожної нагоди почнеш її мацати...

— Такого більше не буде, — хрипко відказав Гаррі. День був безхмарний, проте йому здалося, що сонце вже зайшло. — Ясно?

Крізь Ронове обурення проступила ніяковість. Погойдавшись на підборах, він сказав:

— Ну що ж, тоді той... ага.

Того дня Джіні вже не шукала нагоди побути з Гаррі віч-на-віч; жодним поглядом чи жестом вона не виказувала, що в її кімнаті перед цим було щось більше, ніж звичайна чемна розмова. Та все одно Гаррі відчув полегшення, коли прибув Чарлі. Це була неабияка розвага — дивитись, як місіс Візлі змушує Чарлі сісти на стілець, погрозливо піднімає чарівну паличку й оголошує, що зараз нарешті підстриже його по-людському.

Якби день народження Гаррі святкували на кухоньці "Барлогу", то вона просто луснула б ще до прибуття Чарлі, Люпина, Тонкс і Гегріда. Тож столи для гостей поставили в саду. Фред і Джордж вичаклювали кілька червоних ліхтарів, прикрашених великими цифрами "17", і розвісили їх у повітрі над гостями. Завдяки доглядові місіс Візлі Джорджева рана була чиста й охайна, проте Гаррі ніяк не міг звикнути до темної діри біля його скроні, хоч близнюки постійно жартували з цього приводу.

З кінчика Герміоніної палички вирвалися фіолетові та золоті стрічки і мальовничо прикрасили дерева й куші.

— Гарно, — похвалив Рон, коли останнім помахом палички Герміона позолотила листя дикої яблуньки. — У тебе добрий смак на такі штуки.

— Дякую, Роне! — задоволено й трохи розгублено сказала Герміона. Гаррі відвернувся, усміхаючись сам до себе. Його розсмішила думка, що, переглядаючи книгу *"Дванадцять абсолютно надійних способів причарувати відьму"*, він неминуче наштотхнеться на розділ, присвячений мистецтву компліментів. Він піймав погляд Джіні й усміхнувся їй, проте згадав обіцянку Ронові й поспіхом почав розмову з мосьє Делякуром.

— З дороги, всі з дороги! — заспівала місіс Візлі, заходячи у хвіртку з чимось схожим на велетенський, завбільшки з пляжний м'яч, сніч. За мить Гаррі збагнув, що це його святковий торт. Місіс Візлі утримувала його в повітрі чарівною паличкою, не ризикуючи нести на руках через нерівний двір. Коли торт нарешті опинився посеред столу, Гаррі вигукнув:

— Це просто диво, місіс Візлі!

— Ой, та що там, дорогенький, — з любов'ю відказала вона. Рон за її спиною підняв угору великий палець і беззвучно проплмавав: *"Молодець"*.

Гостей, що прибували ще до сьомої години, зустрічали на початку вулички Фред і Джордж, і заводили в дім. Гегрід з такої okazji нап'яв свій найкращий — і найогидніший — бурий ворсистий костюм. Люпин, тиснувши Гаррі руку, всміхався, та Гаррі помітив, що він смутний. Це було дивно, бо Тонкс поряд з ним аж сяяла.

— З днем народження, Гаррі, — вона міцно його обняла.

— Сімнайцятка, га? — сказав Гегрід, приймаючи з Фредових рук чарчину-як-цеберчину вина. — Шість років з того дня, як ми здибалися, пам'ятаєш, Гаррі?

— Туманно, — засміявся Гаррі. — Це тоді, як ти вибив двері, нагородив Дадлі свинячим хвостиком і повідомив, що я чарівник?

— Деталі я си забув, — пирхнув Гегрід. — Роне, Герміоно, як ся маєте?

— Добре, — відповіла Герміона. — А ти?

— Йой, та незле. Багато праці, у нас народилися єдинорожата, я вам покажу, коли повернетесь... — Гаррі намагався не дивитися у вічі Ронові й Герміоні, поки Гегрід понишпорив у кишені. — Осьо, Гаррі... не знав, що тобі подарувати, а тоді згадав про се. — Він витяг

невеличкий волохатий капшучок на довгому шнурочку, щоб носити на шиї. — З кротячої шкурки. Якщо сюди щось си покласти, то вже ніхто, крім власника, не годе́н буде тово забрати. То дуже рідкісна річ.

— Дякую, Гегріде!

— Та що там, — махнув здоровенною, як накривка від сміттевого бачка, ручиською Гегрід. — А осьдечки й Чарлі! Завше мені подобавси... гей! Чарлі!

Підійшов Чарлі й тужливо провів рукою по новій коротесенькій стрижці. Він був нижчий за Рона, кремезний, з безліччю опіків та подряпин на м'язистих руках.

— Здоров, Гегріде, як життя?

— Все не мав си часу сісти й написати тобі. Як там Норберт?

— Норберт? — засміявся Чарлі. — Норвезька хребтоспинка? Тепер ми її називаємо Норберта.

— Шо... Норберт — се дівчина?

— Дівчина, — підтвердив Чарлі.

— Як ти знаєш? — здивувалася Герміона.

— Вони набагато зліші, — пояснив Чарлі. Озирнувся і перейшов на шепіт: — Щось тата довго немає. Мама вся мов на голках.

Друзі подивилися на місіс Візлі. Вона розмовляла з мадам Делякур, час від часу позираючи на ворота.

— Мабуть, почнемо без Артура, — оголосила вона гостям за якусь хвилину. — Мабуть, його затримали в... ой!

Усі це побачили одночасно з її словами: смуга світла пролетіла над подвір'ям і впала на стіл, а там перетворилася на срібного горностоя, що став на задні лапки й заговорив голосом містера Візлі.

— Зі мною буде міністр магії.

Патронус розчинився в повітрі, а рідні Флер і далі здивовано дивилися туди, де він щойно зник.

— Нас тут не повинно бути, — одразу сказав Люпин. — Гаррі... вибач... поясню іншим разом...

Він схопив Тонкс за руку й потяг за собою. Обоє підбігли до паркана, перелізли й зникли. Місіс Візлі стояла збентежена.

— Міністр... а чому?... Нічого не розумію...

Та ніколи було обговорювати цю тему — за секунду прямо з повітря біля воріт виник містер Візлі в супроводі Руфуса Скрімджера — гриву сивого волосся легко було впізнати.

Новоприбулі попрямували через двір у садок, до освітленого ліхтарями стола, де всі сиділи мовчки, дивлячись, як вони наближаються. Коли Скрімджер зайшов у коло ліхтарного світла, Гаррі побачив, що за час від їхньої попередньої зустрічі він дуже постарів, страшенно схуд і змарнів.

— Вибачте, що потурбував, — сказав Скрімджер, дошкutilьгавши до стола й зупинившись. — Тим паче, що я непроханий гість.

Якусь мить він дивився на велетенський торт у вигляді сніча.

— Бажаю довгих років життя.

— Дякую, — відповів Гаррі.

— Мені треба поговорити з тобою наодинці, — сказав Скрімджер. — А також з містером Рональдом Візлі та міс Герміоною Грейнджер.

— З нами? — здивувався Рон. — А чому?

— Поясню, як будемо самі, — сказав Скрімджер. — Є тут де поговорити? — запитав він містера Візлі.

— Є, аякже, — відповів схвильований містер Візлі; — Є, е-е, у вітальні, підійде?

— Показуй дорогу, — звернувся Скрімджер до Рона. — Тобі, Артуре, нема потреби йти з нами.

Встаючи разом з Роном та Герміоною, Гаррі побачив, як містер Візлі стурбовано Perezирнувся з місіс Візлі. Мовчки йдучи з гостем у будинок, Гаррі розумів, що друзі думають те саме, що й він: Скрімджер якимось чином довідався, що вони зібралися покинути Гогвортс.

Скрімджер нічого не казав, поки вони проходили крізь захаращену кухню до вітальні. Хоч садок ще був оповитий м'яким золотавим вечірнім сяйвом, у будинку було вже темно. Зайшовши, Гаррі помахом чарівної палички запалив гасові лампи, і вони освітили вбогу, проте затишну вітальню. Скрімджер усівся в продавлене крісло, де зазвичай сидів містер Візлі, лишивши Гаррі, Ронові й Герміоні диванчик, на який вони ледве втислися. Щойно стихли пружини, Скрімджер заговорив.

— Я маю до вас кілька запитань, але, гадаю, краще поговорити віч-на-віч. Якщо ви, — показав він на Гаррі й Герміону, — не проти зачекати нагорі, я почну з Рональда.

— Нікуди ми не підемо, — заперечив Гаррі, а Герміона енергійно закивала. — Говоріть або з усіма разом, або ні з ким.

Скрімджер окинув Гаррі холодним, оцінюючим поглядом. У Гаррі було таке враження, ніби міністр думає, чи варто розкривати свою ворожість так рано.

— Що ж, нехай буде разом, — знизав він плечима. Прокашлявся. — Я тут, як ви, мабуть, здогадуєтесь, з приводу заповіту Албуса Дамблдора.

Гаррі, Рон і Герміона презирнулися.

— Бачу, це для вас несподіванка! Ви що, не знали, що Дамблдор вам дещо залишив?

— Е-е... нам усім? — перепитав Рон. — Тобто й мені з Герміоною?

— Так, ваму...

Але Гаррі не дав йому договорити.

— Дамблдор загинув понад місяць тому. Чого ви так довго не віддавали те, що він нам залишив?

— Невже не зрозуміло? — озвалася Герміона, перш ніж Скрімджер устиг роззявити рота. — Хотіли перевірити, що він нам залишив. Ви не мали на це права! — вигукнула вона тремтячим голосом.

— Я мав повне право, — заперечив Скрімджер. — За Декретом про виправдану конфіскацію міністерство має повноваження конфіскувати об'єкти заповіту...

— Цей закон було ухвалено, щоб чаклуни не передавали в спадщину предмети, пов'язані з темними мистецтвами, — перебила Герміона, — і перш ніж вилучати майно покійного, міністерство має володіти неспростовними доказами, що ці предмети незаконні! Хочете сказати, що Дамблдор намагався передати нам щось закляте?

— Міс Грейнджер, ви збираєтесь присвятити свою кар'єру вивченню магічного права? — поцікавився Скрімджер.

— Не збираюся, — відрізала Герміона. — Я хочу приносити людям користь!

Рон засміявся. Скрімджерові очі метнулися на нього й знову назад, коли заговорив Гаррі.

— І чого ви вирішили віддати наші речі? Не вигадали зачіпки, щоб залишити їх собі?

— Ні, просто минув тридцять один день, — одразу пояснила Герміона. — Вони не мають права затримувати предмети на довше, хіба що доведуть їхню небезпечність. Правильно?

— Рональде, ти можеш сказати, що мав з Дамблдором близькі стосунки? — запитав Скрімджер, пускаючи повз вуха Герміонині слова. Рон розгубився.

— Я? Не... не дуже... це Гаррі завжди...

Рон глянув на Гаррі з Герміоною й побачив, що Герміона свердлить його поглядом "нічого-не-кажи!", проте шкоду вже було зроблено. Скрімджер був такий задоволений, ніби почув саме те, чого сподівався і що бажав почути. Як шуліка накинувся він на Ронова відповідь.

— Якщо ти не мав близьких стосунків з Дамблдором, то як ти поясниш той факт, що він тебе згадує у своєму заповіті? Він визначив усього кілька спадкоємців. Абсолютна більшість його майна — власна бібліотека, магічне знаряддя та інше особисте майно — перейшла у володіння Гогвортсу. Чому ж він виділив саме тебе?

— Я... не знаю, — пробелькотів Рон. — Я... коли я казав, що ми не були близькі... я мав на увазі, що він до мене ставився приязно...

— Не будь такий скромний, Роне, — втрутилася Герміона. — Дамблдор дуже тебе любив.

Це було перебільшення. Як Гаррі знав, Рон і Дамблдор ні разу не розмовляли наодинці, і якихось прямих контактів між ними практично не було. Та Скрімджер, здається, їх не слухав. Він сягнув рукою під плащ і вийняв значно більшого капшука, ніж той, що Гегрід подарував Гаррі. Дістав з нього сувій пергаменту, розгорнув і прочитав уголос.

— *"Остання воля й заповіт Албуса Персіваля Вульфрика Браяна Дамблдора"...* ага, ось воно... *"Рональду Біліусу Візлі я заповідаю свій світлогасник з надією, що він згадає мене, коли ним користуватиметься"*.

Скрімджер дістав з торбинки предмет, який Гаррі вже бачив: схожий на звичайну срібну запальничку, він, одначе, міг одним-єдиним клацанням висмоктати все світло з будь-якого місця, а потім повернути його назад. Скрімджер нахилився й передав світлогасник Ронові, який спантеличено покрутив його між пальців.

— Це дуже цінна річ, — сказав Скрімджер, спостерігаючи за Роном. — Можливо, навіть унікальна. Явно власна Дамблдорова розробка. І чого це він заповів тобі таку цінність?

Рон розгублено знизав плечима.

— Дамблдор навчав тисячі учнів, — не вгамовувався Скрімджер. — Однак у своєму заповіті він згадує тільки вас трьох. Чому це так? Візлі, як саме ти мав використовувати його світлогасник?

— Вимикати світло, мабуть, — промимрив Рон. — Що ще з ним робити?

Видно було, що Скрімджер і сам не має припущень. Якусь мить він пильно придивлявся до Рона, а тоді знову розгорнув Дамблдорів заповіт.

— *"Міс Герміоні Джін Грейнджер я заповідаю свій примірник "Казок барда Бібла" з надією, що вони будуть для неї цікаві й повчальні"*.

Скрімджер дістав з торбинки невеличку книжечку, на вигляд таку саму древню, як і *"Таємниці найтемнішого мистецтва"* нагорі. Палітурка її була в плямах і місцями обдерта. Герміона мовчки взяла її в Скрімджера. Поклала книжку на коліна й дивилася на неї. Гаррі побачив, що назва написана рунами. Він так і не навчився їх читати. Поки він дивився, на тиснені символи впала сльоза.

— Як ти гадаєш, Грейнджер, чому Дамблдор залишив тобі цю книгу? — запитав Скрімджер.

— Він... він знав, як я люблю книжки, — хрипким голосом відповіла Герміона й витерла рукавом очі.

— Але чому саме цю книгу?

— Не знаю. Мабуть, думав, що вона мені сподобається.

— Чи ти коли-небудь говорила з Дамблдором про різні шифри чи інші способи передачі таємної інформації?

— Ні, не говорила, — знову витерла рукавом сльози Герміона. — І якщо в міністерстві за тридцять один день не знайшли в цій книзі таємних шифрів, то сумніваюся, що мені це вдасться.

Вона притлумила в собі ридання. Друзі сиділи так тісно, що Ронові важко були висмикнути руку, щоб обняти Герміону за плечі. Скрімджер повернувся до заповіту.

— *"Гаррі Джеймсу Поттеру"*, — прочитав він, а в грудях у Гаррі аж стислося від хвилювання, — *"я заповідаю слич, уійманий ним у його першому в Гогвортсі квідичному матчі, як нагадування про нагороди, що здобуваються наполегливістю і вмінням"*,

Коли Скрімджер витяг крихітного, завбільшки з горішок, золотистого м'ячика, той досить кволо затріпотів срібними крильцями, а Гаррі відчув явне розчарування.

— Навіщо Дамблдор залишив тобі слич? — запитав Скрімджер.

— Не маю поняття, — відповів Гаррі. — Мабуть, через те, що ви прочитали... щоб нагадати мені, що можна здобути, якщо бути... наполегливим.

— Гадаєш, це просто символ на згадку?

— Мабуть, так, — сказав Гаррі. — Бо що ж іще це може бути?

— Тут я запитую, — Скрімджер підсунув своє крісло трошки ближче до диванчика. Надворі смеркало. Весільне шатро за вікнами нависало над живоплотом, мов біла примара.

— Я помітив, що святковий торт теж у формі слича, — допитував Гаррі Скрімджер. — Чого б це?

Герміона глузливо розсміялася.

— О, це не можна пов'язувати з тим фактом, що Гаррі чудовий ловець, це було б занадто очевидно, — знущалася вона. — А в цукровій глазурі, мабуть, приховано таємне послання від Дамблдора!

— Навряд чи в глазурі щось приховано, — сказав Скрімджер, — а от снич може бути прекрасною схованкою для маленького предмета. Думаю, ви знаєте чому?

Гаррі знизав плечима. А от Герміона на це відповіла. Гаррі подумав, що прагнення правильно відповідати стало такою її міцною звичкою, що вона просто не спроможна стриматися.

— Бо сничі володіють пам'яттю плоті, — пояснила вона.

— Що?! — вигукнули одночасно Гаррі й Рон. Обидва вважали, що Герміоніні квідичні знання нічого не варті.

— Правильно, — підтвердив Скрімджер. — До снicha не торкаються голими руками, перш ніж його випустять на полі, бо навіть майстер, що його виготовляє, робить це в рукавицях. Снич так зачаклований, що визначає, хто перший до нього торкнувся, якщо його вловили два ловці одночасно і виникла суперечка. Цей снич, — підняв він угору крихітний золотистий м'ячик, — пам'ятатиме твій доторк, Поттере. Я припускаю, що Дамблдор, попри всі його вади, мав видатні чаклунські здібності і міг зачарувати цього снicha так, щоб він відкривався тільки тобі.

Серце Гаррі закалатало. Він був упевнений, що Скрімджер не помиляється. Що зробити, щоб не торкатися снicha голими руками на очах у міністра?

— Ти нічого не кажеш, — сказав Скрімджер. — Може, ти вже знаєш, що міститься в сничі?

— Ні, — заперечив Гаррі, міркуючи, як удати, ніби торкається снicha, і не торкнутися насправді. Якби ж він володів виманологією, добре володів — він би прочитав Герміоніні думки; він просто відчував, як гуде її мозок.

— Тримай, — тихо сказав Скрімджер.

Гаррі подивився в жовті міністрові очі й зрозумів, що вибору немає, треба скоритися. Простяг руку, а Скрімджер нахилився й навмисне поволі поклав снicha на Гарріну долоню.

Нічого не сталося. Коли Гаррі стис пальцями снicha, його втомлені крильця затріпотіли й завмерли. Скрімджер, Рон і Герміона пожадливо вдивлялися в м'ячик, частково закритий пальцями — мовби сподівалися, що він на щось перетвориться.

— Ефектна сцена, — холоднокровно промовив Гаррі. Рон з Герміоною засміялися.

— Це все, мабуть? — Герміона зробила спробу встати з диванчика.

— Не зовсім, — настрій у Скрімджера помітно погіршився. — Дамблдор залишив тобі в спадок ще одну річ, Поттере.

— І що ж це? — знову відчув хвилювання Гаррі. Цього разу Скрімджер не став читати заповіт.

— Меч Годрика Грифіндора, — сказав він.

Герміона й Рон заціпеніли. Гаррі пошукав очима інкрустоване рубінами руків'я, однак Скрімджер не поспішав витягати меч зі шкіряного капшука, який, власне, був явно замалий для меча.

— То де ж він? — запитав Гаррі з підозрою.

— На жаль, — відповів Скрімджер, — Дамблдор не був власником цього меча, щоб передавати його в спадщину. Меч Годрика Грифіндора — важливе історичне надбання, що належить...

— Він належить Гаррі! — гаряче заперечила Герміона. — Меч сам його обрав, це Гаррі його знайшов, це йому меч з'явився з Сортувального Капелюха...

— Згідно з достовірними історичними джерелами, цей меч може з'явитися будь-якому достойному грифіндорцеві, — повідомив Скрімджер. — Та це не робить його винятково власністю Поттера, хоч би що там вирішив Дамблдор. — Скрімджер почухав свою неголену щоку, свердлячи очима Поттера. — Як ти думаєш, чому?..

— Дамблдор хотів подарувати мені меча? — договорив за нього Гаррі, ледве стримуючи роздратування. — Може, подумав, що він прикрасить мою стіну?

— Це не жарти, Поттере! — прогарчав Скрімджер. — Може, Дамблдор вірив, що тільки мечем Годрика Грифіндора можна завдати поразки спадкоємцю Слизерина? Може, він хотів віддати тобі цього меча, Поттере, бо вірив, як і багато хто, що саме тобі судилося знищити Того-Кого-Не-Можна-Називати?

— Цікава теорія, — незворушно відказав Гаррі. — Чи хтось колись пробував штрикнути

цим мечем Волдеморта? Може, міністерству варто залучити до цього своїх працівників, а не гаяти час на дослідження світлогасників чи замовчування втеч з Азкабану? Ви що, пане міністре, замикаєтесь у кабінеті, щоб розібрати сніча? Люди гинуть, я сам був за волосину від смерті, Волдеморт гнався за мною, він убив Дикозора, проте міністерство про це не зронило ні слова, всі мовчать, наче води в рот понабирали! І ви ще сподіваєтесь на нашу з вами співпрацю?!

— Тебе заносить! — крикнув Скрімджер, встаючи з крісла. Гаррі теж зіскочив на ноги. Скрімджер пошкутитьгав до Гаррі й боляче штрикнув його в груди кінчиком чарівної палички — вона пропала Гларрі дірку у футболці, неначе запалена сигарета.

— Гей! — вигукнув Рон, схоплюючись і хапаючись за свою паличку, однак Гларрі його зупинив:

— Ні! Хочеш дати йому зачіпку нас заарештувати?

— О, згадав, що ти вже не в школі? — гаркнув Скрімджер, важко дихаючи прямо в обличчя Гларрі. — Згадав, що я не Дамблдор, щоб вибачати тобі нахабство й непокору? Носишся зі своїм шрамом, наче з короною, Поттере, та не тобі, сімнадцятирічному пацанові, казати мені, що я маю робити! Давно вже пора тобі навчитися поважати інших!

— Повагу треба заслужити, — відрізав Гларрі. Затряслася підлога. Почулися квапливі кроки, двері розчинилися й забігли містер та місіс Візлі.

— Ми... почули начебто... — почав містер Візлі, стривожено дивлячись на Гларрі й міністра, що стояли буквально ніс у ніс.

— ...якісь крики, — важко дихала місіс Візлі.

Скрімджер відсахнувся на кілька кроків від Гларрі, дивлячись на дірку, яку пропалив у його футболці. Він уже шкодував, що не стримався.

— Це... нічого, — прохрипів міністр. — Мені... прикро через таке твоє ставлення, — додав він, ще раз пильно вдивляючись в обличчя Гларрі. — Ти, здається, вважаєш, ніби в міністерстві не бажають того, чого ти... і Дамблдор... бажали. Ми повинні працювати разом.

— Мені не подобаються ваші методи, пане міністре, — відказав на це Гларрі. — Пам'ятаєте?..

Він удруге підняв праву руку й показав Скрімджерові шрами, що й досі проступали зверху на долоні білими літерами: *"Я не повинен брехати"*. Скрімджерове лице закам'яніло. Він одвернувся, нічого не кажучи, й пошкутитьгав з кімнати. Місіс Візлі поспішила за ним. Гларрі чув, як вона зупинилася біля задніх дверей. Через одну-дві хвилини пролунав її голос:

— Його вже нема!

— Що він хотів? — запитав містер Візлі, дивлячись на Гларрі, Рона та Герміону, поки місіс Візлі бігцем поверталася.

— Віддати те, що нам лишив Дамблдор, — пояснив Гларрі. — Вони тільки зараз нарешті ознайомили нас з його заповітом.

Невдовзі в садочку, за столами, три предмети, одержані від Скрімджера, переходили з рук у руки. Усі захоплено вигукували, розглядаючи світлогасник та *"Казки барда Бідла"*, а також ремствували, що Скрімджер відмовився віддати меч, хоч ніхто не розумів, навіщо Дамблдор залишив Гларрі старого сніча. Коли містер Візлі уже втретє чи вчетверте вивчав світлогасник, місіс Візлі нерішуче сказала:

— Гларрі, дороженький, усі такі голодні, ми не хотіли починати без тебе... може, подавати вже вечерю?

Усі якось квапливо повечеряли, поспіхом заспівали "Многая літа", швидко проковтнули торт — і свято закінчилось. Гегрід, якого запросили на завтрашнє весілля, але який ніяк не вмістився б у вже й так переповненому "Барлозі", пішов розбивати собі намет на сусідньому полі.

— Зустрінемось нагорі, — прошепотів Гларрі Герміоні, коли вони допомагали місіс Візлі прибирати в саду. — Як усі полягають спати.

У кімнатці на горищі Рон розглядав світлогасник, а Гларрі наповнив Гегрідів гаманець із кротячої шкурки, але не грішми, а найціннішими для нього речами, хоч деякі з них, мабуть, не варті були нічого: Картою Мародера, уламком Сіріусового зачарованого дзеркальця та медальйоном Р.А.Б. Він міцно затяг шнурок і повісив капшучок на шию, а тоді сидів собі,

тримаючи старого сніча й дивлячись, як той кволо тріпоче крильцями. Нарешті в двері постукала Герміона і навшпиньки зайшла.

— *Глушлято*, — прошепотіла вона, махнувши чарівною паличкою в бік сходів.

— Ти ж не схвалювала це закляття? — здивувався Рон.

— Часи міняються, — відповіла Герміона. — Ану, продемонструй нам світлогасник.

Рон одразу послухався. Тримаючи його перед собою, клацнув. Єдина їхня лампа негайно згасла.

— Річ у тім, — прошепотіла Герміона в темряві, — що того самого ефекту можна досягти перуанським порошком "Розчинної темряви".

Почулося легеньке клацання, кулька світла з лампи полетіла на стелю й знову всіх освітила.

— Усе одно він класний, — наче виправдовуючись, сказав Рон. — А ще кажуть, Дамблдор сам його винайшов!

— Я знаю, та навряд чи він вписав тебе в заповіт тільки для того, щоб ти вимикав нам світло!

— Думаєш, він знав, що міністерство конфіскує його заповіт і дослідить усе, що він нам заповів? — поцікавився Гаррі.

— Безперечно, — сказала Герміона. — Він не міг написати в заповіті, чому дарує нам ці речі, та все одно незрозуміло...

— ...чому він нічого не натякнув, як ще був живий? — договорив за неї Рон.

— Саме так, — погодилася Герміона, гортаючи *"Казки барда Бідла"*. — Якщо ці речі такі важливі, що варто їх передавати прямо під носом у міністерства, то він мав би нам якось пояснити... хіба що вважав, що це й так очевидно.

— І помилився, га? — знизав плечима Рон. — Я завжди казав, що він ненормальний. Геніальний і все таке, але шизонутий. Заповів Гаррі старого сніча... якого біса він це зробив?

— Поняття не маю, — сказала Герміона. — Коли Скрімджер примусив тебе, Гаррі, його взяти, я була переконана, що має щось статися!

— Ну, так, — погодився Гаррі. Пульс у нього прискорився, коли він підняв пальцями сніча. — Я ж не збирався перенапружуватися на очах у Скрімджера.

— Що ти маєш на увазі? — не зрозуміла Герміона.

— Як я зловив сніча у своєму найпершому квідичному матчі? — нагадав їй Гаррі. — Ти що, забула?

Герміона була спантеличена. Зате Рон почав хапати ротом повітря й несамовито показувати то на Гаррі, то на сніча, поки до нього не повернувся дар мови.

— Це ж той, що ти його ледь не ковтнув!

— Точно, — підтвердив Гаррі, й серце його калатало, коли він притис губи до сніча.

Той не відкрився. Розчарування й крах надій закипіли всередині й Гаррі опустив золотистий м'ячик. Але Герміона раптом скрикнула:

— Напис! На ньому щось написано, дивіться!

Від подиву й хвилювання Гаррі трохи не випустив сніча з рук. Герміона не помилялася. На гладенькій золотистій поверхні, там, де кілька секунд тому нічого не було, з'явилися три слова, виведені навскоси тоненькими буквами. Гаррі впізнав Дамблдорів почерк.

"Я відкриваюся наприкінці".

Ледве він прочитав, як слова знову зникли.

— *"Я відкриваюся наприкінці..."* Що б це означало? Герміона й Рон, нічого не розуміючи, похитали головами.

— Я відкриваюся наприкінці... *наприкінці*... відкриваюся наприкінці...

Та скільки б і з якими інтонаціями вони не повторювали ці слова, їхній зміст розгадати не вдавалося.

— А меч, — сказав урешті-решт Рон, коли вони вже кинули спроби розтлумачити напис на снічі. — Чому він хотів, щоб Гаррі успадкував меч?

— І чому нічого мені не сказав? — неголосно промовив Гаррі. — Меч був *там*, висів торік на стіні в його кабінеті під час усіх наших розмов! Якщо він хотів мені його передати, то чому не передав ще тоді?

Враження було таке, ніби він сидить на іспиті з питанням, на яке має знати відповідь, але загальмований мозок нічого не підказує. Може, він торік чогось не вловив під час довгих розмов з Дамблдором? Може, він мав знати, що це все означає? Може, Дамблдор сподівався, що він усе збагне?

— А ця книжка, — замислилася Герміона, — *"Казки барда Бідла"*... я й не чула про такі казки!

— Не чула про *"Казки барда Бідла"*? — недовіжливо перепитав Рон. — Ти що, жартуєш?

— Не жартую! — здивувалася Герміона. — А ти їх знаєш?

— Та звичайно ж!

Гаррі відволікся від думок і глянув на них. Це ж було безпрецедентно — щоб Рон прочитав книжку, про яку не знала Герміона. Але Рона теж спантеличили їхні здивовані погляди.

— Та перестаньте! Усі старі дитячі казки написав Бідл! *"Фонтан фортуни"*... *"Чаклун і горщик-стрибунець"*... *"Бєбіті Ребіті та її реготлива кукса"*...

— Що-що? — захихотіла Герміона. — Яка остання назва?

— Та ну вас! — розгублено подивився Рон на Гаррі й Герміону. — Невже ви не чули про Бєбіті Ребіті?..

— Роне, ти добре знаєш, що нас виховували магли! — урвала його Герміона. — Коли ми були маленькі, нам не читали цих казок, нам розповідали про *"Білосніжку й семеро гномів"* чи про *"Попелюшку"*...

— Це що, якась хвороба? — перепитав Рон.

— То це дитячі казки? — уточнила Герміона, знову нахилиючись над рунами.

— Ага, — непевно підтвердив Рон, — тобто всі знають, що ці старі казки колись переповів Бідл. Не знаю, які були оригінальні версії.

— Цікаво, чому Дамблдор подумав, що мені треба їх прочитати?

Щось хруснуло на сходах унизу.

— Мабуть, це Чарлі, поки мама спить, хоче крадькома відростити собі волосся, — нервово припустив Рон.

— Але нам і так пора вже лягати, — прошепотіла Герміона. — Не можна ж завтра проспати, бо буде біда.

— Не можна, — погодився Рон. — Жорстоке потрійне вбивство, скоєне матір'ю молодого, може трохи зіпсувати загальний святковий настрій. Я вимикаю світло.

І він клацнув світлогасником відразу, як Герміона вийшла з кімнати.

— РОЗДІЛ ВОСЬМИЙ — Весілля

Назавтра о третій годині дня Гаррі, Рон, Фред і Джордж стояли в саду біля великого й

білого весільного шатра, очікуючи прибуття гостей. Гаррі випив величеньку дозу багатозільної настійки і став двійником рудого маглівського хлопця з місцевого села Отері-Сент-Кечпола, у якого Фред замовлянням-викликанням викрав кілька волосинок. Задум був представляти Гаррі як "кузина Барні" й вірити, що серед численної родини Візлів він якось замаскується.

Усі четверо стискали в руках схеми розсаджування гостей, щоб допомагати людям знаходити їхні місця. Сила-силенна офіціантів у білих мантиях та музик у золотих піджаках прибула ще з годину тому, і всі ці чаклуни тепер сиділи недалеко під деревом. Гаррі бачив, як над ними розвівається синя хмарка люлькового диму.

За спиною в Гаррі, крізь вхід у шатро, виднілися численні ряди легких золотистих стільців, розставлених по обидва боки довжелезної багряної килимової доріжки. Стовпи, що підпирали шатро, були обвиті білими й золотими квітами. Фред і Джордж почепили величезну в'язку золотих повітряних кульок прямісінько над тим місцем, де Білл і Флер незабаром мали стати подружжям. Надворі ліниво кружляли над травичкою та живоплотом метелики й бджоли. Гаррі почувався доволі незручно. Маглівський хлопець, чиєї подоби він набрав, був трохи гладший за нього, і через те у вечірній мантиї в розпал спекотного літнього дня йому було гаряче й тісно.

— Коли я женитимусь, — Фред осмикнув комір мантиї, — то не звертатиму уваги на такі дурниці. Одягнете, що захочете, а маму я зачарую повним тілов'язом, поки все не закінчиться.

— Зранку вона ще була порівняно нічого, — зауважив Джордж. — Трошки поплакала, що немає Персі, але кому він тут потрібен? Ой, щоб я провалився, повна готовність, вони вже йдуть.

Прямо з повітря в дальньому краю двору почали з'являтися яскраві барвисті постаті. За кілька хвилин сформувався весільний кортеж, що звивистою змією посунав через садок до шатра. Екзотичні квіти й зачаровані пташки тріпотіли пелюстками й крильцями на капелюшках чарівниць, а на краватках чаклунів виблискувало коштовне каміння. Збуджений гамір дедалі голоснішав, поступово заглушуючи дзижчання бджіл, коли процесія наблизилась до шатра.

— Розкішно, я здається бачу кілька кузин-віїл, — витягував шию Джордж, щоб краще роздивитися. — їм треба допомогти збагнути наші англійські звичаї, я цим займаюся...

— Не спіши, Безвушко, — сказав Фред, рвонув повз зграйку середніх літ відьом, що йшли на чолі процесії, і запропонував: — "Ось... *permettez-moi* щоб *assister vous*", — парочці симпатичних французьких дівчат, які захихотіли й дозволили йому завести їх у шатро. Джорджеві довелося відводити відьом середніх літ, Рон запропонував свої послуги старому міністерському колезі містера Візлі Перкінсу, а Гаррі дісталася стара глухувата пара.

— Здоров був, — пролунав знайомий голос, коли він знову вийшов з шатра й побачив попереду черги Тонкс і Люпина. З такої okazji вона стала білявкою. — Артур нам сказав, що тебе можна впізнати по кучерявому волоссю. Вибач, що вчора втекли з дня народження, — додала вона пошепки, поки Гаррі вів їх по проході. — У міністерстві зараз панують антивокулацькі настрої, і ми подумали, що наша присутність тобі зашкодить.

— Та нічого, я все розумію, — сказав Гаррі, звертаючись не стільки до Тонкс, як до Люпина. Люпин на мить усміхнувся, та коли вони відвернулися, Гаррі побачив, що його обличчя знову набрало нещасного вигляду. Він не міг цього збагнути, але не було коли заглиблюватись — через Гегріда стався певний збій. Переплутавши Фредові вказівки, він замість сісти на магічно збільшене й зміцнене крісло в задньому ряду, втелюючись одразу на п'ять стільців, і вони тепер нагадували купу розкиданих золотистих сірників.

Поки містер Візлі ремонтував стільці, а Геглід горлав, просячи вибачення у всіх, хто його слухав, Гаррі поспішив до входу, де побачив Рона віч-на-віч з чаклуном надзвичайно ексцентричного вигляду. Він був трохи косоокий, з довгим, до плечей, білим волоссям, що нагадувало цукрову вату, в шапочці з китицею, що теліпалася перед носом, та в мантиї яєчного кольору, від якої аж мерехтіло в очах. На шиї, на золотому ланцюзі, виблискував якийсь чудернацький знак, схожий на трикутне око.

— Ксенофілій Лавгуд, — простяг він руку Гаррі, — ми з дочкою живемо тут, за горою, тож дуже люб'язно з боку добрих Візлі, що вони нас запросили. Здається, ти знаєш мою Луну? — запитав він Рона.

— Знаю, — відповів Рон. — А що, вона не з вами?

— Вона затрималась у вашому чарівному садочку привітатися з гномами, ними там аж кишить! Як мало чаклунів розуміє, скільки цікавого можна навчитися в мудрих гномиків... або, якщо називати правильно, *"гернумблусів гарденсадних"*.

— Наші знають багацько лайок, — сказав Рон, — але то їх, мабуть, навчили Фред і Джордж.

Гаррі саме заводив у шатро групу ворожбитів, коли до нього підбігла Луна.

— Салют, Гаррі! — привіталася вона.

— Е-е... мене звати Барні, — пробурмотів збитий з пантелику Гаррі.

— О, то ти й це змінив? — весело поцікавилась Луна.

— А як ти впізнала?..

— О, з виразу обличчя, — пояснила дівчина.

Як і батько, Луна була вбрана в яскраво-жовту мантию, яку доповнила великим соняшником у волоссі. Коли очі звикали до сліпучої жовтизни, загальне враження було навіть доволі приємне. Принаймні з її вух не звисали редиски.

Ксенофілій, захоплений розмовою зі знайомим, не чув, про що говорили Луна й Гаррі. Розпрощавшись зі співрозмовником, він повернувся до дочки, котра, піднявши пальця, сказала:

— Татку, дивися... один гномик мене таки вкусив!

— Як чудово! Гномівська слина надзвичайно корисна! — зрадів містер Лавгуд, хапаючи Луниного пальця й розглядаючи сліди укусу, з якого сочилася кров. — Луно, дитино моя, якщо ти сьогодні відчуєш у собі паростки талантів — скажімо, несподіване бажання заспівати оперну арію чи декламувати вірші русальською мовою — не стримуйся! Можливо, тебе наділили цим даром гернумблуси!

Рон, що проходив повз них, голосно пирхнув.

— Рон хай собі сміється, — незворушно сказала Луна, коли Гаррі вів її та Ксенофілія до їхніх місць, — але батько дуже серйозно досліджував чари *гернумблусів*.

— Справді? — відказав на це Гаррі, котрий давно вже постановив собі не сперечатися з Луною щодо специфічних поглядів її батька. — Може, все ж змастити чимось цей укус?

— Ой, та навіщо, — Луна замріяно смоктала пальця, розглядаючи Гаррі з голови до п'ят. — Ти такий елегантний. Я казала татові, що більшість буде у вечірніх мантиях, проте він вважає, що на весілля треба одягати сонячні кольори, на щастя.

Луна з батьком відпливла, зате знову з'явився Рон зі старою відьмою, що вчепилася йому в руку. Гачкуватий ніс, почервонілі очі та оздоблений пір'ям рожевий капелюшок робили її схожою на злого фламінго.

— ...і волосся в тебе дуже довге, Рональде, я ледь не переплутала тебе з Джіневрою. Мерлінова борода, а що це нап'яв на себе Ксенофілій Лавгуд? Він же схожий на омлет. А ти хто? — гавкнула вона на Гаррі.

— О, так, тітонько Мюріель, це наш кузин Барні.

— Ще один Візлі? Ви плодючі, наче гноми. А Гаррі Поттера немає? Я хотіла з ним познайомитись. Він начебто твій товариш, Рональде, чи ти просто вихвалявся?

— Ні... він не зміг прибути...

— Гм-м. Знайшов відмовку? Значить, не такий тупий, як здається на знімках у газеті. Я оце щойно вчила молоду, як краще носити мою діадему, — крикнула вона Гаррі. — Гоблінської роботи, знаєш, вона в нашому роду вже кілька століть. Вродлива дівчина, та все одно... французенка. Ну що, знайди мені гарне місце, Рональде. Мені вже сто сім років і я не можу довго стояти.

Проходячи повз Гаррі, Рон кинув на нього виразний погляд, а потім досить довго не повертався. Гаррі встиг провести з десяток гостей до їхніх місць, коли вони нарешті зустрілися біля входу. Шатро заповнилося майже вщерть, і чи не вперше у дворі не було черги.

— Кошмар, ця Мюріель, — пожалівся Рон, витираючи рукавом лоба. — Раніше вона щороку приїжджала на Різдво, а потім, слава Богу, образилася, бо Фред з Джорджем підклали їй за вечерею під крісло какабомбу. Тато завжди каже, що вона викреслить їх із заповіту... наче їм не все одно, вони ж і так будуть найбагатші в нашій родині, якщо в них і далі так піде... ого, — додав він раптом, закліпавши очима, коли до них підбігла Герміона. — Ти така гарна!

— Завжди цей здивований тон, — перекривила його Герміона, однак усміхнулася. Вона була вдягнена в легеньку бузкову сукню, до неї такої ж барви тифельки на шпильках; волосся її було гладеньке й сяє. — Твоя славетна тітонька Мюріель з тобою б не погодилася. Я щойно зустрілася з нею нагорі, коли вона передавала Флер свою діадему. Каже: "О Боже, це та, з маглівського роду?", — а тоді: "Погана постава й кістляві гомілки".

— Не бери близько до серця, вона з усіма така нечемна, — сказав Рон.

— Говоримо про Мюріель? — втрутився Джордж, разом з Фредом виходячи з шатра. — Мені вона щойно заявила, що в мене вуха криві. Стара кажаниха. Шкода, що з нами вже нема дядька Біліуса, ото був жартівник на весіллях!

— Чи це не той, що побачив Гріма й через добу помер? — запитала Герміона.

— Так, він під старість став трохи дивакуватий, — підтвердив Джордж.

— Та перед тим, як шизонутися, він був душею кожного товариства, — додав Фред. — Видудлить, бувало, цілу пляшку вогневіскі, вискочить на танцмайданчик, задер мантию й починає витягати букети квітів з...

— О, так, бачу, веселун був хоч куди, — пирхнула Герміона, а Гаррі аж падав зі сміху.

— Але чогось ні разу не був жонатий, — додав Рон.

— Ти мене дивуєш, — зіронізувала Герміона.

Вони так весело реготали, що не помітили запізненого гостя, чорнявого юнака з великим гачкуватим носом і густими чорними бровами, доки той не простяг Ронові своє запрошення і не сказав з прикутом до Герміони поглядом:

— Ті дуже гарна.

— Вікторе! — скрикнула дівчина, впустивши маленьку вишиту бісером сумочку. Та гупнула об землю, невідповідно голосно до свого розміру. Герміона зашарілася, кинулась її піднімати й сказала:

— Я й не знала, що тебе... Господи... приємно бачити... як ся маєш?

Ронові вуха знову запалали. Оглянувши Крумове запрошення з таким виглядом, ніби не вірив жодному написаному там слову, він занадто голосно запитав:

— Як це ти тут опинився?

— Мене запросили Флер, — підняв брови Крум.

Гаррі, котрий нічого не мав проти Крума, потис йому руку. Відчуваючи, що найрозсудливіше було б одвести Крума якомога далі від Рона, запропонував показати, де він має сидіти.

— Твій друг не дуже радо мене бачити, — сказав Крум, коли вони зайшли у вщерть переповнене шатро. — Чи се твій родич? — додав він, зиркнувши на руде й кучеряве волосся Гаррі.

— Троюрідний брат, — промимрив Гаррі, але Крум уже не слухав. Його поява викликала справжній ажітаж, особливо серед кузин-віїл, адже він, зрештою, був славетний квідичист. Поки гості витягували шиї, щоб його роздивитися, Рон, Герміона, Фред та Джордж побігли проходом до своїх місць.

— Пора сідати, — сказав Гаррі Фред, — а то нас зараз розтопче наречена.

Гаррі, Рон і Герміона сіли на свої місця в другому ряду, за Фредом і Джорджем. Герміона й досі була рожева, а Ронові вуха так само яскраво палахкотіли. Він пробурмотів до Гаррі:

— Ти бачив його ідіотську борідку?

Гаррі щось нерозбірливо буркнув.

Нервові очікування наповнило тепле шатро. Загальний гомін то там, то там розривали вибухи збудженого реготу. Містер і місіс Візлі пройшлися серед гостей, усміхаючись і махаючи руками родичам. На місіс Візлі була новесенька мантия аметистового кольору та в тон до неї капелюшок.

За мить при вході в шатро підвелися Білл і Чарлі, обидва у вечірніх мантиях, з великими білими трояндами в петельках. Фред захоплено свиснув, а кузини-віїли захихотіли. І тут усі змовкли, бо залунала музика — здається, із золотих повітряних кульок.

— О-о-о! — вигукнула Герміона, крутнувшись на стільці, щоб бачити вхід.

Усі присутні чаклуни й чарівниці захоплено зітхнули, коли в проході з'явилися мосьє Делякур та Флер. Флер ніби линула по воді, а мосьє Делякур аж підстрибував, сяючи радістю.

Флер була в дуже простій білій сукні і, здавалося, випромінювала потужне срібне сяйво. Якщо раніше на тлі її блиску всі навколо здавалися безбарвними, то сьогодні промінці її саява робили ще вродливішим кожного, кого торкалися. Джіні та Габріель, обидві в золотистих сукнях, здавалися ще гарнішими, ніж завжди, а, дивлячись на Білла, коли Флер до нього підпливла, ніяк не можна було сказати, що він колись мав справу з Фенріром Грейбеком.

— Пані й панове, — пролунав співучий голос, і здивований Гаррі побачив перед Біллом і Флер того самого низенького чаклуна з кущиками ріденького волосся на голові, що був розпорядником на похороні Дамблдора. — Ми зібралися сьогодні, щоб відсвяткувати єднання двох вірних душ...

— Ну от, моя діадема все врятувала, — театральним шепотом обізвався тітка Мюріель. — Але мушу сказати, що у Джіневри завелике декольте.

Джіні озирнулася, усміхаючись, підморгнула Гаррі й швиденько відвернулася. Гаррі відлетів подумки далеко від весільного шатра, згадуючи вечори, проведені наодинці з Джіні у потаємних куточках шкільних угідь. Здавалось, це було тисячі років тому, вони й тоді були якісь нереальні, немовби він крав ці прекрасні години з життя когось нормального, когось без шраму в формі блискавки на лобі...

— Чи ти, Вільям Артур, береш Флер Ізабель?..

У першому ряду місіс Візлі та мадам Делякур тихенько схлипували в мереживні хустинки. Трубний глас з дальнього краю шатра сповістив усім, що Гегрід вийняв свою хустинку-як-скатертинку. Герміона озирнулася й осяяла Гаррі усмішкою. Її очі теж були повні сліз.

— ...і я оголошую вас пов'язаними на все життя.

Чаклун з ріденьким волоссям підняв чарівну паличку над головами Білла та Флер, і на них посипалася злива срібних зірочок, огортаючи їхні сплетені в цілунку постаті. Фред і Джордж перші заплескали в долоні, а тоді вгорі луснули золотаві повітряні кульки. З них випурхнули райські птахи і впливли крихітні золоті дзвіночки, доповнюючи своїми співами та передзвоном радісний гамір гостей.

— Пані й панове! — звернувся чаклун з ріденьким волоссям. — Прошу встати!

Усі так і зробили; тітонька Мюріель голосно бурчала. Чаклун махнув чарівною паличкою. Стільці, на яких досі сиділи гості, граціозно зникли в повітря, а брезентові стіни шатра зникли — і всі опинилися під своєрідним балдахіном на позолочених стовпах, з краєвидом на залитий сонцем фруктовий сад та довколишні поля. З центру шатра розлилося озеро рідкого золота і утворило блискучий танцювальний майданчик. Завислі в повітрі стільці розташувалися навколо накритих білими скатерками столиків, і граціозно опустилися разом з ними дотолу, а музики в золотих піджаках подалися на сцену.

— Усе як по маслу, — дав схвальну оцінку Рон, коли з усіх боків з'явилися офіціанти — одні несли срібні таці з гарбузовим соком, маслопивом та вогневіскі, а інші — височенні хиткі стоси пиріжків та бутербродів.

— Треба піти їх привітати! — Герміона встала навшпиньки, щоб побачити те місце, де зникли в юрбі вітальників Білл та Флер.

— Ще встигнемо, — низав плечима Рон, схопив з таці, яку повз них проносили, три маслопива й подав одне Гаррі. — Герміоно, це тобі. Треба зайняти столик... тільки не там! Не біля Мюріель...

Рон повів їх через порожній танцмайданчик, позираючи на ходу то ліворуч, то праворуч. Гаррі не сумнівався, що він постійно пасе очима Крума. Поки дійшли до другого краю шатра, майже всі столи були вже зайняті. Найвільніший був той, де самотньо сиділа Луна.

— Можна біля тебе? — запитав Рон.

— Ой, так, — зраділа вона. — Тато пішов вручати Біллові й Флер наш дарунок.

— А що це — довічний запас гурдикоренів? — поцікавився Рон.

Герміона хотіла стукнути його під столом ногою, проте влучила в Гаррі. Від болю йому аж засльозилося в очах і якийсь час йому було не до розмови.

Заграв оркестр. Перші на танцмайданчик вийшли під загальні оплески Білл та Флер. За мить до них приєдналися містер Візлі з мадам Делякур та місіс Візлі з батьком Флер.

— Я так люблю цю пісню, — сказала Луна, погойдуючись у такт мелодії, а кількома секундами згодом вона встала й пішла на танцмайданчик, закружляла там на місці, однісінька,

заплющивши очі й вимахуючи руками.

— Вона класна, правда? — захоплено вигукнув Рон. — Завжди у своєму репертуарі.

Проте його усмішка раптом зів'яла: на звільнене Луною місце впав Віктор Крум. Герміона не змогла приховати радісного хвилювання, але Крум цього разу не обдарував її компліментами. Він насупився й запитав:

— Хто той чоловік у жовте?

— Це Ксенофілій Лавгуд, батько нашої приятельки, — пояснив Рон. Його забіякуватий тон натякав, що вони не глузуватимуть з Ксенофілія, хоч їх явно до цього підштовхували.

— Пішли потанцюємо, — зненацька запропонував він Герміоні.

Для неї це була приємна несподіванка, вона підвелася й вони удвох розчинилися в дедалі густішій юрбі на танцмайданчику.

— О, вони тепер ходити разом? — відразу засмутився Крум.

— Е-е... та ніби, — відповів Гаррі.

— А ти хто? — запитав Крум.

— Барні Візлі.

Вони обмінялися потисками рук.

— Ти, Барні... ти добро знати того чоловіка Лавгуд?

— Ні, тільки сьогодні познайомився. А що?

Понад краєм келиха Крум пильно вдивлявся у Ксенофілія, що балакав з кількома ворожбитами по той бік танцмайданчика.

— Бо, — пояснив Крум, — якби він не бути гостем Флер, я б його викликати на дуель, негайно, тут і тепер, за те, що он носити той мерзенний знак на грудях.

— Знак? — перепитав Гаррі, теж приглядаючись до Ксенофілія. На грудях у того виблискувало дивне трикутне око. — А що? Що в ньому поганого?

— Гріндельвальд. То знак Гріндельвальда.

— Гріндельвальда... темного чаклуна, що його переміг Дамблдор?

— Саме так.

М'язи на щелепах у Крума зарухались, наче він щось жував. Потім він сказав:

— Гріндельвальд убити багато люди, наприклад, мого діда.

Звичайно, він не був могутній у ця країна, бо казати, що він боїться Дамблдора... і марно, якщо згадати його кінець. Але це... — він показав пальцем на Ксенофілія. — Це його символ, я його відразу впізнав. Гріндельвальд його викарбувати на стіні в Дурмстренг, коли він був там учень. Деякі ідіоти робити копія у свої книжки й на одяг, щоб шокувати інших, справляти на вони враження... аж поки ми, ті, що втратили через Гріндельвальда рідних, показати їм, де раки зимувати.

Крум погрозово хруснув пальцями й люто зиркнув на Ксенофілія. Гаррі розгубився. Неправдоподібно було, щоб Луний батько виявився прихильником темних мистецтв, до того ж ніхто в шатрі ніби й не здивувався цьому трикутному, схожому на руно, знакові.

— А ти... е-е... впевнений, що це Гріндельвальдів?..

— Я не помиляюся, — холодно процідив Крум. — Я багато років ходити повз той знак і добро його знати.

— Може бути й таке, — припустив Гаррі, — що Ксенофілій просто не розуміє значення цього символу. Лавгуди доволі... дивні люди. Він міг його десь підібрати й подумати, що це профіль якого-небудь зім'ятого хропача чи ще когось.

— Профіль чого?

— Ну, я сам не знаю, що то, але вони з дочкою на канікулах вирушали в експедицію на пошуки хропачів...

Гаррі відчував, що йому важко пояснити звичаї Луни та її батька.

— Це вона, — вказав на Луну, що й далі танцювала сама, розмахуючи руками над головою, наче відганяла комарів.

— Чому вона це робити? — здивувався Крум.

— Мабуть, хоче позбутися руйносіма, — упізнав знайомі симптоми Гаррі.

Крум, видно, не розумів, знущається з нього Гаррі чи ні. Він вийняв з-під мантиї чарівну паличку й погрозово постукав себе по стегну. З кінчика палички вилетіли іскри.

— Грегорович! — вигукнув Гаррі голосно і Крум здригнувся, проте Гаррі був такий схвилюваний, що й не помітив.

Побачивши Крумову чарівну паличку, він усе пригадав: її брав і пильно оглядав перед Тричаклунським турніром Олівандер.

— А що з ним? — підозріло перепитав Крум.

— Він майстер чарівних паличок!

— Я знати це, — кивнув Крум.

— Він зробив твою паличку! Ось чому я й подумав... квідич...

Крум дивився на нього з дедалі більшою підозрою.

— Як ти знати, що мою паличку зробити Грегорович?

— Я... я десь це читав, здається, — пробурмотів Гаррі. — У... фанатському журналі, — вигадував він на ходу, і Крума це трохи заспокоїло.

— Я й не пам'ятати, що розмовляти з фанатами про своя чарівна паличка, — знизав він плечима.

— То... е-е.. цікаво, де зараз Грегорович? Крум спантеличено замислився.

— Кілька роки тому він піти у відставку. Я бути серед останніх, хто купити чарівна паличка Грегоровича. Вони найкращі... хоч я знати, що ви, британці, надавати перевагу Олівандеру.

Гаррі нічого не відповів. Він удавав, що дивиться, як і Крум, на танцюристів, а насправді тяжко замислився. Отже, Волдеморт шукав славетного майстра чарівних паличок, і Гаррі добре розумів причину: це було викликано непередбаченою реакцією Гарріної палички тієї ночі, коли Волдеморт гнався за ним у небі. Гостролиста паличка з феніксовою пір'їною перемогла позичену чарівну паличку, чого Олівандер не міг ані передбачити, ані збагнути. Чи Грегорович мав глибші знання? Чи справді був кращим за Олівандера майстром і знав недоступні тому таємниці чарівних паличок?

— Ця дівчина дуже гарна, — сказав Крум, повертаючи Гаррі до дійсності. Крум показував на Джіні, котра щойно долучилася до Луни. — Вона теж твоя родич?

— Так, — роздратувався раптом Гаррі, — і вона вже зустрічається з одним хлопцем. Дуже ревнивий. І здоровенний, як троль. Краще з ним не стикатися.

Крум зітхнув.

— Што доброго, — допив він келиха і встав, — у тому, щоб бути відомим у світі квідичистом, якщо всі гарні дівчата уже хтось розібрали?

І він пішов, а Гаррі взяв у якогось офіціанта бутерброд і почав пробиратися до переповненого танцмайданчика. Він хотів знайти Рона й розповісти йому про Грегоровича, але Рон посеред майданчика саме танцював з Герміоною. Гаррі притулився до золотистого стовпа і розглядав Джіні — як вона витанцьовує з Фредовим та Джорджевим другом Лі Джорданом. Водночас намагався не ображатися на Рона за те, що сам же йому й пообіцяв.

Він ще не бував на весіллях, і тому не міг оцінити, наскільки чаклунські весілля відрізняються від маглівських, хоч був чомусь упевнений, що в маглів не буває весільних тортів, прикрашених кремовими феніксами, які злітають угору, коли торт розрізають, або пляшок шампанського, що самі собою літають у натовпі. Вечір густішав і нічні метелики закружляли під навісом, освітленим летючими золотими ліхтарями, а забава тільки набирала обертів. Фред і Джордж давно вже зникли в темряві з парочкою Флериних кузинок. Чарлі, Герід і ще якийсь присадкуватий чарівник у м'якому фіолетовому капелюсі виспівували в кутку про Одо-героя.

Рятуючись у юрбі від якогось п'яного Ронового дядька, котрий не міг доп'ясти — Гаррі син йому чи ні, Гаррі помітив старенького чаклуна, що однісінький сидів за столом. Гриву сивого волосся, яка робила його схожим на відцвілу кульбабу, увінчувала поїдена міллю феска. На когось він був схожий. Гаррі не довго ламав голову, бо раптом збагнув, що це Ельфаєс Додж, член Ордену Фенікса й автор Дамблдорівого некролога.

Гаррі підійшов.

— Можна біля вас сісти?

— Прошу, прошу, — відповів Додж доволі високим, хрипким голосом.

Гаррі нахилився.

— Містере Додж, я — Гаррі Поттер. Додж аж охнув.

— Мій любий хлопчику! Артур казав мені, що ти десь тут, замаскований... я такий радий, це така честь!

У пориві радості Додж налив Гаррі келих шампанського.

— Я думав тобі написати, — прошепотів він, — після Дамблдорової... така трагедія... і для тебе теж...

Доджеві очі раптом наповнилися слізьми.

— Я читав некролог, який ви написали для "Щоденного віщуна", — сказав Гаррі. — Я не знав, що ви так добре знали професора Дамблдора.

— Так само, як будь-хто інший, — зітхнув Додж, витираючи очі серветкою. — Звісно, я знав його найдовше, якщо не брати до уваги Еберфорса... а люди чомусь *ніколи* не враховують Еберфорса.

— До речі, про "Щоденний віщун"... не знаю, чи ви бачили, містере Додж?..

— Ой, кажи на мене просто Ельфаєс, хлопчику.

— Ельфаєсе, не знаю, чи ви читали інтерв'ю Ріти Скітер про Дамблдора?

Додж аж побагровів зі злості.

— Так, Гаррі, читав. Ця жінка, чи, точніше сказати, стерв'ятниця, замучила мене проханнями з нею поговорити. Мені прикро зізнаватися, але я повівся з нею брутально, назвав її надокучливою мухою, що скрізь пхає носа — а в результаті, як ти читав, вона звела наклеп на моє психічне здоров'я.

— У тому інтерв'ю, — вів далі Гаррі, — Ріта Скітер натякала, що замолоду професор Дамблдор цікавився темними мистецтвами.

— Не вір ані слову! — негайно заперечив Додж. — Жодному, Гаррі! Нехай ніщо не запламує твоєї пам'яті про Албуса Дамблдора!

Гаррі поглянув у шире, засмучене лице Доджа й відчув не заспокоєння, а роздратування. Невже Додж думає, що це так легко, що Гаррі міг просто взятий не повірити наклепам? Невже Додж не розуміє, що Гаррі має бути впевнений, він мусить знати все?

Мабуть, Додж запідозрив, що Гаррі щось таке відчуває, бо занепокоївся й квапливо додав:

— Гаррі, Ріта Скітер — це жахлива... Та його перебило різке гикання.

— Ріта Скітер? Ой, це таке чудо, завжди її читаю!

Гаррі й Додж глянули вгору й побачили тітоньку Мюріель, що стояла з келихом шампанського в руці, а на її капелюшку гойдалося пір'я.

— Вона, до речі, написала книжку про Дамблдора!

— Привіт, Мюріель, — сказав Додж. — Так, ми оце щойно обговорювали...

— Гей, ти там! Дай мені стільця, мені вже сто сім років! Ще якийсь рудочубий кузин Візлі перелякано зіскочив зі стільця, а тітка Мюріель на диво легко й спритно його схопила й усілася між Доджем та Гаррі.

— Здоров ще раз, Баррі, чи як там тебе звати, — кивнула вона Гаррі. — То що ти там казав про Ріту Скітер, Ельфаєсе? Знаєш, що вона написала Дамблдорову біографію? Ніяк не дочекаюся, щоб її прочитати, треба не забути замовити книжку у "Флоріша й Блотса"!

Додж заляк і спохмурнів, а тітонька осушила свій келих і клацнула кістлявими пальцями офіціантові, щоб подав іще один. Ще раз добряче хильнула шампанського, відригнула, й сказала:

— Чого ви надулись, як дві жаби? Перед тим, як він став шанований і поважний, і все таке, про Албуса ходили дуже цікаві чутки!

— Непереверені наклепи, — Додж знову став червоний, мов редиска.

— Хто б ото казав, Ельфаєсе, — гикнула тітонька Мюріель. — Я помітила, як ти у некролозі обминав непевні місця!

— Прикро, що ти так думаєш, — відповів крижаним тоном Ельфаєс. — Запевняю, я писав від щирого серця.

— Ой, та всі ми знаємо, як ти обожнював Дамблдора. Думаю, ти все одно вважатимеш його святим, навіть якщо виявиться, що він позбувся своєї сестри-сквибки!

— Мюріель! — вигукнув Додж.

У грудях у Гаррі похололо — і не через крижане шампанське в його келиху.

— Що ви маєте на увазі? — запитав він М'юріель. — Хто сказав, що його сестра була сквибка? Здається, вона тяжко хворіла?

— Неправильно тобі здається, Гаррі! — тітка М'юріель втішалася викликаним її словами ефектом. — Та що ти можеш про це знати? Усе сталося за багато років до того, як тебе задумали, і скажу чесно — навіть ті з нас, що тоді жили, так і не дізналися, що сталося насправді. Ось чому я ніяк не діждуся прочитати, що там накопала Скітер! Дамблдор так довго мовчав про ту свою сестру!

— Неправда! — прохрипів Додж. — Цілковита брехня!

— Він ніколи мені не казав, що його сестра була сквибка, — мимохіть вирвалося в Гаррі.

— А чого б це він мав тобі казати? — верескнула М'юріель, крутнувшись на стільці й придивляючись до Гаррі.

— Причина, що Албус ніколи не говорив про Аріану, — втрутився Ельфаєс заціпенілим од хвилювання голосом, — цілком, мушу сказати, зрозуміла. Він був такий пригнічений її смертю...

— Ельфаєсе, чого її ніхто не бачив? — пронизливо крикнула М'юріель. — Чому половина з нас і не підозрювала про її існування, поки з будинку не винесли труну і не влаштували похорон? Де був святий Дамблдор, коли Аріана сиділа замкнена у підвалі? Сяяв у Гогвортсі і чхати хотів на те, що діється у нього вдома!

— Як це "замкнена у підвалі"? — перепитав Гаррі. — Що це означає?

Додж мав нещасний вигляд. Тітка М'юріель знову реготнула й відповіла: — Дамблдорова мати була жахлива жінка, просто жахлива, і в інших вселяла жах. Маглівського роду, хоч, як я чула, прикидалася іншою...

— Ніким вона не прикидалася! Кендра була чудова жінка, — жалюгідно прошепотів Додж, але тітонька М'юріель не звернула на нього уваги.

— ...зрозуміла й дуже владна, з тих відьом, для яких народити сквибку — смертельне приниження...

— Аріана не була сквибкою! — прохрипів Додж.

— Це ти так кажеш, Ельфаєсе. Поясни тоді, чого вона не вчилася в Гогвортсі! — вигукнула тітонька М'юріель. Вона глянула на Гаррі. — У наші часи сквибів воліли не згадувати. Але щоб піти на такі крайнощі, як фактично ув'язнити маленьку дівчинку в будинку і вдавати, що її не існує...

— Кажу тобі, такого не було! — обурювався Додж, проте тітка М'юріель не вгавала, і далі звертаючись тільки до Гаррі.

— Сквибів зазвичай віддавали в маглівські школи й заохочували їх інтегруватися в маглівську спільноту... це було значно милосердніше, ніж знаходити їм місце в чарівницькому світі, де б вони завжди були людьми другого сорту. Зрозуміло, що Кендрі і в страшному сні не могло наснитися, щоб віддати дочку до маглівської школи...

— Аріана була хвороблива! — розпачливо втрутився Додж. — Її здоров'я було надто слабке, і не дозволяло їй...

— Не дозволяло вийти з дому? — гикнула М'юріель. — Але її не поклали в лікарню Святого Мунга і ні разу не викликали до неї цілителів!

— Слухай, М'юріель, ну як ти можеш знати, чи...

— До твого відома, Ельфаєсе — мій кузин Ланселот був у ті часи цілителем у клініці Святого Мунга, і цілком конфіденційно розповів нашій родині, що Аріани там не бачили. А це, на Ланселотову думку, було вкрай підозріло!

Здавалося, Додж ось-ось розридається. Тітка М'юріель, страшенно собі подобаючись, клацнула пальцями, щоб їй подали ще шампанського. Оніміль Гаррі згадав, як колись його замикали Дурслі, ховали від чужих очей, хоч єдиним його злочином було чаклунське походження. Невже Дамблдорова сестра зазнала такої самої долі, тільки з іншої причини: ув'язнена була за те, що їй бракувало магічних задатків? І неville Дамблдор покинув її напризволяще, подавшись у Гогвортс, щоб показати там свій талант і геніальність?

— Так от, якби Кендра не померла перша, — підсумувала М'юріель, — то я подумала б, що це вона прикінчила Аріану...

— Та як ти можеш, М'юріель? — застогнав Додж. — Щоб мати вбила рідну дочку?

Подумай, що ти говориш!

— Якщо та мати, про яку йдеться, могла рідну дочку на довгі роки ув'язнити, то чом би й ні? — знизала плечима тітка Мюріель. — Але ж я кажу, що тут не сходиться, бо Кендра померла раніше за Аріану... хоч і невідомо, з якої причини...

— Ой, та хто ж її міг убити, як не Аріана, — спробував поглузувати Додж. — Чом би й ні?

— Так, Аріана могла піти на відчайдушний вчинок заради свободи і в бійці вбила Кендру, — задумливо сказала тітка Мюріель. — Заперечуй, заперечуй, крути головою скільки хочеш, Ельфаєсе! Ти ж був на Аріаніному похороні?

— Був, — підтвердив тремтячими вустами Додж. — І я не пам'ятаю сумнішої й трагічнішої події. Албус був убитий горем, з розбитим серцем...

— І не тільки з серцем. Це ж на похороні Еберфорс розквасив Албусові носа?

Додж і до цього мав переляканий вигляд, та то було ніщо проти того, яким він став тепер. Склалося враження, ніби Мюріель проштрикнула його ножом. Тітка голосно зареготала й відсморбнула черговий ковток шампанського, що потекло їй з підборіддя.

— Як ти?.. — прохрипів Додж.

— Моя мати приятелювала зі старою Батільдою Бегшот, — радісно повідомила тітонька Мюріель. — Я підслухала під дверима, як Батільда все це матері описувала. Бійка біля труни! Еберфорс, казала Батільда, крикнув, що в смерті Аріани винний Дамблдор, а тоді вдарив його в обличчя. За її словами, Албус навіть не захищався, що дуже дивно, бо у двої Албус міг знищити Еберфорса зі зв'язаними за спиною руками.

Мюріель знову хильнула шампанського. Переказ давніх скандалів захоплював її не менше, ніж лякав Доджа. Гаррі не знав, що й думати і кому вірити. Він хотів знати правду, а Додж тільки те й робив, що сидів і кволо мекав про Аріанину хворобу. Гаррі не вірив, що Дамблдор не втрутився б, якби така жорстокість чинилася в його домі, і все ж таки в усій цій історії було щось дуже дивне.

— І я тобі ще щось скажу, — Мюріель, гикаючи, допила ще один келих. — Думаю, Батільда багато чим поділилася з Рітою Скітер. Усі ці натяки в її інтерв'ю про важливе джерело з Дамблдорів оточення... та всі ж знають, що вона була з ним під час тих подій, пов'язаних з Аріаною — і все стає на свої місця!

— Батільда ніколи б не стала розмовляти з Рітою Скітер! — прошепотів Додж.

— Батільда Бегшот? — перепитав Гаррі. — Авторка "*Історії магії*"?

Це ім'я й прізвище було на палітурці одного з підручників Гаррі, хоч і не з тих, які він уважно читав.

— Так, — відповів Додж, хапаючись за питання Гаррі, мов за соломинку. — Найобдарованіший історик магії і давня Албусова приятелька.

— Я чула, що вона вже геть здуріла, — бадьоро повідомила тітка Мюріель.

— Якщо це так, то те, що Скітер цим скористалася — справжнє безчестя, — обурився Додж, — і як тоді можна вірити сказаному Батільдою?!

— О, існують засоби видобувати давні спогади, і Ріта Скітер, безперечно, добре їх знає, — відказала тітка Мюріель. — Та якби Батільда й здуріла, то все одно в неї лишилися якісь старі фотографії, можливо, навіть листи. Вона багато років знала Дамблдора... вже тільки заради цього варто було побувати в Годриковій Долині.

Гаррі захлинувся маслом. Додж стукав його по спині, а Гаррі кашляв, дивлячись крізь сльози на тітоньку Мюріель. Коли до нього знов повернувся дар мови, він запитав:

— Батільда Бегшот живе в Годриковій Долині?

— О, так. Скільки себе пам'ятаю, вона завжди там жила! Коли Дамблдори переселилися туди після ув'язнення Персівалю, вона була їхня сусідка.

— І Дамблдори жили в Годриковій Долині?

— Так, Баррі, я ж уже сказала, — роздратовалась тітка Мюріель.

Гаррі почувався спустошеним, порожнім. Ані разу за шість років Дамблдор і слова не зронив, що вони обидва жили і втратили найрідніших людей у Годриковій Долині. Чому? Можливо, Лілі та Джеймс поховані недалеко від Дамблдорів матері й сестри? Можливо, Дамблдор, провідуючи на цвинтарі рідних, проходив повз могили Лілі та Джеймса? Проте він не сказав про це Гаррі... не вважав за потрібне...

Гаррі не міг пояснити навіть самому собі, чого це було так важливо, але відчував, що небажання Дамблдора сказати про це спільне для них місце, спільне минуле, було рівнозначне брехні. Він дивився перед собою, нічого не бачачи, тож навіть не помітив, коли з натовпу вийшла Герміона, аж поки вона не підсунула до нього стільця.

— Я вже не маю сили танцювати, — захекано пожалілася вона, знімаючи туфельку й розтираючи стопу. — Рон пішов шукати маслопиво. Трохи дивно, але я щойно бачила, як Віктор відскочив від Луниного батька, здається, вони сперечалися... — Вона стишила голос, дивлячись на нього. — Гаррі, що таке?

Гаррі не знав, з чого почати, та це вже не мало значення. У цю саму мить на танцювальний майданчик, пронизавши намет, упало щось велике й срібне. Прямо посеред юрби розгублених танцюристів граціозно й легко приземлилася рись. Усі голови повернулися до неї, а ті пари, що опинилися найближче, завмерли в безглузвих танцювальних позах. Патронус широко роззявив рота й заговорив гучним, глибоким, повільним голосом Кінгслі Шеклболта.

— *Міністерство зазнало краху. Скрімджер мертвий. Вони вже йдуть.*

— РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТИЙ — Місце для схованки

Усе ніби сповільнилося і вкрилося туманом. Гаррі й Герміона скочили на ноги й витягли чарівні палички. Багато хто лише тепер усвідомив, що сталося щось дивне. Голови були повернуті до сріблястої дикої кішки, яка невдовзі розтанула. Тиша поповзла холодними хвилями з того місця, де щойно був патронус. І раптом хтось закричав.

Гаррі й Герміона кинулися в охоплену панікою юрбу. Гості розбігалися хто куди. Багато хто роз'являвся. Захисні чари довкола "Барлогу" було зламано.

— Роне! — крикнула Герміона. — Роне, де ти?

Поки вони прокладали шлях через танцмайданчик, Гаррі бачив, як у юрбі то тут, то там виникають постаті в накидках і масках; тоді побачив Люпина й Тонкс з піднятими чарівними паличками й почув, як вони кричать одночасно: — *Протеґо!* — і крик цей луною відгукнувся зусібіч...

— Роне! Роне! — гукала Герміона і, ледь не плачучи, протискалася разом з Гаррі крізь юрбу охоплених жахом гостей. Гаррі схопив її за руку, щоб не загубитися в натовпі, і тут понад їхніми головами вдарив струмінь світла, та Гаррі не збагнув, було це захисне закляття, чи щось набагато лиховісніше...

І ось з'явився Рон. Він схопив Герміону за вільну руку, й Гаррі відчув, як її розвернуло на місці. Хтось ніби відімкнув йому зір і слух, і його оповила темрява; він відчував тільки Герміонину руку та те, як його протягує крізь простір і час, подалі від "Барлогу", подалі від нападників-смертежерів, і, можливо, від самого Волдеморта...

— Де ми? — почувся Ронів голос.

Гаррі розплющив очі. Якусь мить думав, що вони так і не покинули весілля: їх і далі оточували люди.

— Це вулиця Тотенгем-Корт-Роуд, у Лондоні, — захекано пояснила Герміона. — Ідіть, не зупиняйтеся, треба знайти, де вам переодягтися.

Гаррі так і зробив. Вони то швидко йшли, то бігли підтюпцем по широкій темній вулиці, забитій нічними гульвісами, облицьованій вже зачиненими крамницями, а над ними мерехтіли зірки. Повз них прогрімів двоповерховий автобус, і зграйка веселих пияків провела їх зацікавленими поглядами — Гаррі й Рон і досі були в парадних мантиях.

— Герміоно, нам нема в що перевдягтися, — розгубився Рон, коли якась молода жінка, побачивши його, пронизливо захихотіла.

— Чого я не взяв з собою плаща-невидимку? — проклинав подумки свою дурість Гаррі. — Цілий рік тягав його з собою і ось...

— Усе добре, я взяла і плащ, і ваш одяг, — сказала Герміона. — Спробуйте поводитися нормально, поки... тут, мабуть, можна.

Вона завела їх у бічну вуличку, а тоді у надійний затінок темного провулка.

— Ти кажеш, що маєш плаща й одяг... — насупився Гаррі на Герміону, бо в руках у неї була тільки маленька вишита бісером сумочка, в якій вона саме нишпорила.

— Так, усе тут, — підтвердила Герміона й на очах в ошелешених Гаррі й Рона вийняла дві пари джинсів, пуловер, бурячкового кольору шкарпетки і, нарешті, сріблястий плащ-невидимку.

— Як же ти в чорта?..

— Невиявне закляття "подовжувач", — пояснила Герміона. — Непросте, але, здається, я все зробила правильно. Принаймні зуміла запахнути все, що нам тут буде потрібно. — Вона легенько труснула делікатною на вигляд торбинкою, і там загуркотіло, неначе в трюмі вантажного корабля перекочувалися важкі контейнери. — От чорт, це, мабуть, книжки, — забідкалася вона, зазираючи в сумочку, — а я ж усі посклала тематично... ну, нічого... Гаррі, бери плащ-невидимку. Роне, швиденько перевдягайся...

— Коли ти все встигла? — спитав Гаррі, поки Рон скидав мантию.

— Я ж вам казала ще в "Барлозі", що давно вже склала все необхідне, якби раптом довелося поспіхом тікати. Коли ти, Гаррі, вранці переодягся, я поклала сюди твій рюкзак... просто відчувала...

— Ти просто чудо, — сказав Рон, подаючи їй зв'язану у вузол мантию.

— Дякую, — ледь помітно всміхнулася Герміона, запихаючи мантию в сумочку. — Будь ласка, Гаррі, вдягни плащ!

Гаррі накинув на себе плащ-невидимку й зник. Аж тепер він почав усвідомлювати те, що сталося.

— А інші... всі, хто був на весіллі...

— Нам зараз не до них, — прошепотіла Герміона. — Полюють на тебе, Гаррі, і якщо ми повернемося, то піддамо всіх ще більшій небезпеці.

— Це правильно, — підтвердив Рон, ніби наперед знаючи, що Гаррі почне сперечатися, хоч і не бачив його обличчя. — Там були майже всі члени Ордену, вони все зроблять.

Гаррі кивнув, але згадав, що вони його не бачать і сказав:

— Угу. — Проте подумав про Джіні і його зсередини обпалило жахом, наче сірчаною кислотою.

— Ходімо, пішли, нам треба рухатись, — сказала Герміона.

Вони повернулися бічною вуличкою на головну дорогу, де на протилежному боці група чоловіків горлала пісень, непевною ходою плентаючись тротуаром.

— Цікаво — чого саме на Тотенгем-Корт-Роуд? — запитав у Герміони Рон.

— Поняття не маю, просто вигулькнуло в голову, але я впевнена, що нам безпечніше перебувати серед маглів, бо ніхто й не подумає, що ми тут.

— Точно, — погодився, озираючись, Рон, — але ти не почувашся тут трохи... беззахисно?

— А де краще? — Герміона зіщулилась, коли чоловіки з того боку вулиці до неї засвистіли. — Навряд чи ми зможемо зняти номери в "Дірявому казані". І площа Грімо відпадає, якщо туди може потрапити Снейп... Можна було б у будинок моїх батьків, але існує

ймовірність, що вони й там шукатимуть... ой, та коли ж ці дурні заткнуться!

— Альо, кицюню! — загорлав найп'яніший з чоловіків з того боку вулиці. — Хильнути хочеш? Кидай свого рудого і йди до нас!

— Пішли десь посидимо, — швиденько запропонувала Герміона, бо Рон уже й рота роззявив, щоб крикнути щось у відповідь. — Дивіться, отут непогано, ходімо!

Це була невеличка й занедбана нічна кав'ярня. Легкий шар жиру блищав на пластику столиків — зате всередині нікого не було. Гаррі перший ковзнув у кабінку, а Рон сів поруч з ним, якраз навпроти Герміони, яка опинилася спиною до входу, чим явно була невдоволена й озиралася так часто, наче її судомило. Гаррі не подобалося сидіти на місці. Коли вони йшли, то створювалася ілюзія, що в них є якась мета. Він відчував, як закінчується дія багатозільної настійки і руки під плащем набувають звичної форми і розміру. Вийняв з кишені окуляри й надів.

Минула одна-дві хвилини, і Рон сказав:

— Знаєте, а "Дірявий казан" звідси недалеко, це ж на Черінг-Крос...

— Роне, нам не можна! — негайно заперечила Герміона.

— Та ми туди підемо не ночувати, а тільки рознюхаємо, що діється!

— Ми знаємо, що діється! Волдеморт захопив міністерство! Що нам ще треба знати?

— Усе-все, я просто дав ідею!

І знову запала напружена тиша. Підійшла, жуючи жуйку, офіціантка, і Герміона замовила два капучіно. Оскільки Гаррі був невидимий, то було б дивно, якби вони замовили щось і для нього. В кав'ярню зайшло двоє дебелих роботяг, вони ледве втислися в сусідню кабінку. Герміона заговорила пошепки:

— Треба знайти якесь тихе місце, роз'явитися й податися за місто. А звідти вже пошлемо вістку Орденів.

— А ти що, вже вмієш робити балакучого патронуса? — запитав Рон.

— Я багато над цим працювала й думаю, що зумію, — відповіла Герміона.

— Головне, щоб це нашим не зашкодило, хоч їх, можливо, вже заарештували. Господи, яка гидота, — скривився Рон, сьорбнувши пінної, сіруватої кави.

Офіціантка це почула, окинула Рона злісним поглядом і пішла до нових клієнтів брати замовлення. Гаррі побачив, як один з роботяг, білявий здоровань, махнув на офіціантку, щоб відійшла. Та обурено на нього витріщилась.

— Може, йдемо звідси, не хочу я пити ці помії, — сказав Рон. — Герміоно, а ти маєш маглівські гроші, щоб заплатити?

— Маю. Ще перед "Барлогом" я зняла всі гроші з рахунку, якийсь дріб'язок, — Герміона зітхнула і потяглася до сумочки.

Роботяги зробили однакові рухи, і Гаррі миттєво відтворив їх, навіть не усвідомивши, що робить. Усі троє вихопили чарівні палички. Рон, котрий на кілька секунд пізніше збагнув, що діється, кинувся через стіл і штовхнув Герміону на лаву. Потужні смертежерські закляття розтрощили кахлі на стіні — там, де щойно була Ронова голова, а Гаррі, й досі невидимий, крикнув:

— *Заклятус!*

Білявого здорованя-смертежера вдарило в лице струменем червоного світла і він упав непритомний. Його напарник не бачив, хто випустив закляття, тому знову націлився в Рона. З кінчика його чарівної палички вилетіли блискучі чорні мотузки і обв'язали Рона з голови до п'ят. Офіціантка заверещала й кинулася до дверей. Гаррі випустив у смертежера з перекошеним лицем, який зв'язав Рона, ще одне приголомшливе закляття, проте не влучив і воно зрикошетило од вікна й дісталось офіціантці, яка бухнулася мішком перед самими дверима.

— *Експульсо!* — заревів смертежер, і стіл, за яким стояв Гаррі, розлетівся на друзки. Вибуховою хвилею його жбурнуло об стіну, і Гаррі відчув, що паличка вислизає з руки, а плащ спадає з плечей.

— *Петрифікус тоталус!* — закричала звідкілясь Герміона, і смертежер повалився, наче статуя, з хрускотом приземляючись лицем прямо на мішанину з битої порцеляни, розтрощеного стола й розливої кави. Герміона, трясучись, як у пропасниці, і струшуючи з волосся скалки скляної попільнички, вилізла з-під лавки.

— *Д-діфіндо*, — вона націлила паличку на Рона, і він аж заревів з болю, бо його джинси роздерлися на коліні і там виник глибокий поріз. — Ой, вибач, Роне, руки тремтять! *Діфіндо!*

Розрізані мотузки впали додола. Рон звівся на ноги і потрусив затерпими руками. Гаррі підняв з підлоги чарівну паличку й поліз через уламки й скалки до білявого здорованя-смертежера, що лежав розпластаний на лаві.

— Я мав би його впізнати, він був тієї ночі, коли загинув Дамблдор, — сказав Гаррі. Перевернув ногою чорнявого смертежера. Очі в того бігали, поглядаючи то на Гаррі, то на Рона, то на Герміону. — Це Дологов, — упізнав Рон. — Пам'ятаю його зі старих плакатів про розшук. А той здоровило, мабуть, Торфін Роу.

— Яка різниця, як їх звати! — трохи істерично вигукнула Герміона. — Як вони нас знайшли? І що нам тепер робити?!

Якимось чином її паніка очистила думки Гаррі.

— Замкни двері, — звелів він їй, — а ти, Роне, погаси світло.

Він дивився на паралізованого Дологова й швидко міркував. Клацнув замок у дверях. Рон світлогасником занурив кав'ярню в темряву. Гаррі чув, як ті чоловіки, що перед цим дражнилися з Герміони, чіпляються на вулиці до якоїсь іншої дівчини.

— Що нам з ними робити? — прошепотів у темряві Рон до Гаррі, а тоді ще тихіше додав:

— Повбивати їх? Вони б нас повбивали. Щойно ледь це не зробили.

Герміона здригнулася й відступила на крок. Гаррі труснув головою.

— Просто зітремо їм пам'ять, — сказав він. — Так буде краще, бо тоді ми зіб'ємо їх усіх зі сліду. Якщо ж ми цих повбиваємо, то стане ясно, що ми тут були.

— Як скажеш, — полегшено зітхнув Рон. — Тільки я ще ні разу не насилав чарів забуття.

— Я теж, — додала Герміона, — хоч знаю це теоретично. Вона глибоко вдихнула, щоб заспокоїтись, націлилась чарівною паличкою Дологову в лоб і проказала:

— *Забуттятус*.

Одразу ж очі в Дологова стали несфокусовані й сонні.

— Блискуче! — зрадів Гаррі й поплескав її по спині. — Тепер візьмися за другого й за офіціантку, а ми з Роном поприбираємо.

— Поприбираємо? — оглянув Рон напівзруйновану кав'ярню. — Навіщо?

— Думаєш, їм не стане цікаво, що тут сталося, коли вони опритомніють у кав'ярні, яка наче побувала під бомбами?

— А, так, ясно...

Рон трохи помучився, доки спромігся витягти з кишені чарівну паличку.

— Не дивно, що вона застрягла! Герміоно, ти запакувала мої старі джинси, вони вже на мене малі.

— Ой, вибач, — прошипіла Герміона, відтягуючи офіціантку подалі від вікна, і Гаррі почув, як вона бурмоче пропозицію, куди мав би запхати свою паличку Рон.

Повернувши кав'ярню до попереднього стану, друзі затягай смертежерів назад у їхню кабінку й посадовили їх, попритулявши до стін, один навпроти одного.

— Як же вони нас знайшли? — не вгавала Герміона, дивлячись на непритомних смертежерів. — Як дізналися, де ми?

Вона глянула на Гаррі.

— Гаррі... ти не думаєш, що на тобі й досі є твій Слід?

— Це неможливо, — заперечив Рон. — За чаклунським законодавством Слід припиняє свою дію в сімнадцять років, його не можна вчепити на дорослу людину.

— Це ти так знаєш, — засумнівалася Герміона. — А що, як смертежери знайшли спосіб почепити Слід на сімнадцятирічного?

— Але ж за минулу добу біля Гаррі не було жодного смертежера. Хто міг почепити на нього Слід?

Герміона нічого не відповіла. Гаррі відчув себе заразним, нечистим: невже смертежери й справді знайшли його саме так?

— Якщо я не можу користуватися чарами, і ви не можете користуватися чарами біля мене, не виказуючи нашого місця перебування... — почав було він.

— Ми тебе не покинемо! — твердо урвала його Герміона.

— Нам треба знайти надійну схованку, — сказав Рон. — Щоб усе обміркувати.

— Площа Гримо, — запропонував Гаррі. Двоє його друзів аж роти пороззявляли.

— Не кажи дурниць, Гаррі, туди може проникати Снейп!

— Ронів тато казав, що вони захистилися від нього закляттями... та навіть якщо вони не подіють, — з притиском до дад він, бо Герміона вже хотіла було заперечувати, — то й що? Клянуся, я нічого так не прагну, як зустрітися зі Снейпом!

— Але...

— Герміоно, а де ще? Це для нас найкращий варіант. Снейп — це тільки один смертежер. А якщо Слід і далі на мені, то куди б ми не поткнулися, скрізь на нас чигатимуть цілі зграї смертежерів.

Герміона не сперечалася, хоч видно було, що сперечатися їй хочеться. Поки вона відмикала двері, Рон клацнув світлогасником, випускаючи на волю світло кав'ярні. Тоді Гаррі розпочав відлік, і на рахунок "три" вони зняли закляття з трьох своїх жертв. Коли офіціантка та смертежери сонно заворушилися, Гаррі, Рон і Герміона крутнулися на місці і знову зникли в дедалі густішій темряві.

Минуло кілька секунд, легені Гаррі знову змогли дихати вільно, і він розплющив очі. Вони стояли посеред знайомого маленького занедбаного майдану. Високі вбогі будинки дивилися на них зусібіч. Будинок номер дванадцять теж виднівся серед них, бо про його існування їм сказав Дамблдор, тайнохоронець будинку. Отож вони подалися до входу, шокілька кроків перевіряючи, чи ніхто їх не переслідує і не стежить за ними. Забігли на кам'яні східці, й Гаррі вдарив по вхідних дверях чарівною паличкою. Почулося металеве клацання та брязкіт ланцюга, двері зі скрипом відчинилися й вони швиденько переступили поріг.

Коли Гаррі зачинив за собою двері, старомодні газові світильники ожили, осяявши мерехтливим світлом довгий коридор. Усе тут було так само, як пам'ятав Гаррі: морок, павутиння, а на стінах голови ельфів-домовиків, що кидали химерні тіні на сходи. Довгі темні порт'єри завішували портрет Сіріусової матері. Не на своєму місці була тільки підставка для парасоль з тролевої лапи. Вона лежала на боці, наче її оце щойно ще раз перекинула Тонкс.

— Здається, тут хтось був, — прошепотіла Герміона, вказуючи на підставку.

— Вона могла впасти, коли звідси відходив Орден, — промимрив Рон.

— А де ж закляття проти Снейпа? — запитав Гаррі.

— Може, вони починають діяти тільки тоді, як він з'являється? — припустив Рон.

Вони трималися близьенько одне коло одного на килимку біля дверей, не наважуючись заходити в будинок далі.

— Не можемо ж ми стояти тут вічно, — сказав Гаррі й ступив крок уперед.

— *Северус Снейп?*

З темряви почувся шепіт Дикозора Муді, і друзі аж підстрибнули з жаху.

— Ми не Снейп! — прохрипів Гаррі, але щось просвистіло над ним, наче струмись холодного повітря, і язик його скорчився в роті, не даючи змоги говорити. Та не встиг він помацати його пальцем, як язика відпустило.

Його друзі, видно, теж пережили ці неприємні відчуття. Рон ледь не блював, а Герміона, затаючись, сказала:

— М-мабуть, це б-було з-закляття "язиков'яз", вичаклуване Дикозором проти Снейпа!

Гаррі боязко ступив ще один крок. Щось заворушилося в темному кінці коридору й не встигли вони вимовити й півслова, як з килимової доріжки підвелася фігура — висока, сіра, наче порошок, і жахлива. Герміона заверещала, і на цей вереск відгукнулася й місіс Блек, порт'єри перед портретом якої відхилилися. Сіра фігура линула до них дедалі швидше й швидше, її довжелезні, до пояса, волосся й борода розвівалися за спиною. Лице було запале й безплотне, з порожніми очницями. Знайома до жаху, страхітливо змінена, вона підняла висохлу руку, вказуючи на Гаррі.

— Ні! — закричав Гаррі, піднявши чарівну паличку, але на думку не спало жодне закляття. — Ні! То не ми! Ми вас не вбивали...

На слові "вбивали" фігура вибухла, залишивши по собі хмару куряви. Очі в Гаррі засльозилися, він закашлявся й озирнувся. Побачив Герміону, що припала до підлоги біля дверей, затуляючи руками голову, і Рона, котрий дрижав з голови до ніг, незграбно гладив її по

плечах і примовляв:

— Усе д-добре... він з-зник...

Курява висіла навколо Гаррі, наче туман, перехоплюючи синє саяво газових світильників, а місіс Блек і далі репетувала.

— *Бруднокровці, нечисть, мерзенні виродки, ганьба нашого роду...*

— ЗАТКНИСЯ! — заревів Гаррі, спрямовуючи на неї чарівну паличку. Щось ляснуло, шугонули червоні іскри, і порт'єри знову затулилися, примусивши місіс Блейк замовкнути.

— Це... це був... — схлипнула Герміона, а Рон допоміг їй підвестися.

— Так, — погодився Гаррі, — тільки не справжній. Просто, щоб налякати Снейпа.

"Цікаво, чи це подіяло, — подумав Гаррі, — чи, може, Снейп відкинув цю страхітливую фігуру так само мимохідь, як убив справжнього Дамблдора?" Намагаючись угамувати нерви, він пішов коридором далі, остерігаючись, чи не з'явиться ще якесь жахіття, проте ніщо вже не ворухилося, крім мишки, що пробігла вздовж плінтуса.

— Перш ніж іти далі, треба все перевірити, — прошепотіла Герміона, підняла чарівну паличку й промовила:

— *Гоменум ревеліо*. Нічого не сталося.

— Ти щойно пережила великий шок, — лагідно сказав Рон. — Яке це було закляття?

— Таке, як треба! — сердито огризнулася Герміона. — Це було закляття для виявлення людської присутності, і тут зараз немає нікого, крім нас!

— ...та старого Порошенка, — додав Рон, вдивляючись у місце на килимовій доріжці, з якого щойно вигулькнула була фігура з пороку.

— Ходімо нагору, — запропонувала Герміона, перелякано придивляючись до килима, і перша пішла по скрипучих сходах до вітальні на другому поверсі.

Герміона махнула чарівною паличкою, щоб запалити старі газові світильники, і, здригаючись від протягів, сіла на канапі, міцно охопивши себе руками. Рон підійшов до вікна й ледь-ледь одхилив важку оксамитову порт'єру.

— Нікого не видно, — доповів. — А якби на Гаррі залишався Слід, то вони б уже десь тут були. Я знаю, що вони не можуть зайти в будинок, але... що таке, Гаррі?

Гаррі скрикнув від болю — його шрам знову запалав і щось майнуло в голові, наче яскраве світло на воді. Він побачив велику тінь і відчув як тіло пронизала лють, що йому не належала, сильна й короттса, мов удар струмом.

— Що ти побачив? — запитав Рон, підступаючи до Гаррі. — Побачив його у мене вдома?

— Ні, просто відчув злість... він дуже злий...

— Але це могло бути в "Барлозі", — голосно вигукнув Рон. — Що ще? Ти нічого не бачив? Він когось закляв?

— Ні, я просто відчув злість... важко сказати...

Гаррі почувався зацьковано й розгублено, а Герміона аж ніяк не допомогла, спитавши переляканим голосом:

— Знову шрам? Та що ж це таке? Я думала, цей зв'язок розірвано!

— Було розірвано, на якийсь час, — промимрив Гаррі. Шрам і далі болів, заважаючи зосередитись. — Я... я думаю, зв'язок відновлюється щоразу, як він втрачає контроль над собою, так і раніше було...

— Тоді ти маєш закрити доступ до мозку! — різко сказала Герміона. — Гаррі, Дамблдор не хотів, щоб ти користувався цим зв'язком, він хотів, щоб ти його розірвав, для того ти й мав навчитися блокології! Інакше Волдеморт може вселити у твій мозок фальшиві образи, згадай...

— Та я не забув, дякую, — огризнувся крізь зціплені зуби Гаррі. Йому не треба було нагадувати, що Волдеморт колись використав зв'язок між ними, щоб заманити його в пастку, і що все це тоді закінчилося смертю Сіріуса. Краще б він не розповідав їм, що бачив і що відчував. Тепер Волдеморт здавався ще загрозливішим, немовби намагався проникнути в кімнату через вікно, а біль у шрамі ставав дедалі нестерпніший і дедалі важче було з ним боротися: так, ніби стримуєш з останніх сил напад блювоти.

Він повернувся спиною до Рона й Герміони, вдаючи, що розглядає на стіні старий гобелен з фамільним деревом Блеків. Тут Герміона заверещала. Гаррі вихопив чарівну паличку й крутнувся на місці, побачивши срібного патронуса, що залетів у вікно вітальні, приземлився

перед ними на підлозі, згустився в горноста́я й заговорив голосом Ройового батька.

— *Родина в безпеці, не відповідайте, за нами стежать.* Патронус розчинився й зник. Рон чи то заскiмлив, чи то застогнав і впав на канапу. Гермiона сіла біля нього, хапаючи його за руку.

— З ними все нормально, все нормально! — прошепотіла вона, а Рон ледь помітно всміхнувся і обняв її.

— Гаррі, — сказав він з-над Гермiоніного плеча, — я...

— Нічого-нічого, — сказав Гаррі, ледь не вмiлюючи від болю в шрамi. — Це ж твоя родина, ясно, що ти переживаєш. Я б теж переживав. — Він подумав про Джіні. — Та я й *переживаю*.

Біль у шрамi сягав найвищої точки, так, як це було в саду в "Барлозі". Він ледве-ледве розчув Гермiонiні слова:

— Я не хочу залишатися сама. Може, візьмемо спальні мішки — я їх прихопила — і переночуємо всі разом?

Гаррі почув, що Рон погодився. Більше він не міг боротися з болем, мусив йому скоритися.

— Я в туалет, — промимрив він і швидко вийшов з кімнати, ледве стримуючись, щоб не бігти.

Насилу дійшов. Замкнув тремтjчими руками за собою двері й обхопив руками голову, що розліталася від болю. Упав на підлогу, а тоді, забившись в агонії, відчув, як лють, що йому не належала, охоплює його душу, побачив довгу кімнату, освітлену тільки каміном, і білявого здорованя-смертежера на підлозі, що верещав і корчився. Над ним нависала худа постать з чарівною паличкою, а сам Гаррі говорив високим, холодним, безжальним голосом.

— Ще щось, Роул, чи закінчимо й згодуємо тебе Наджiні? Лорд Волдемо́рт цього разу навряд чи вибачить... Ти мене викликав, щоб повідомити, що Гаррі Поттер знов утік? Драко, дай Роулу ще раз відчути гіркоту нашого невдоволення... скоріше, якщо не хочеш сам зазнати мого гніву!

У камiн полетіло поліно. Полум'я здійнялося вгору, освітивши на мить охоплене жахом бліде загострене лице. Відчуваючи, ніби виринає з глибокої води, Гаррі кілька разів глибоко вдихнув і розплющив очі.

Він лежав розпластаний на холодній чорній мармуровій підлозі, перед самісіньким його носом стирчав хвіст однієї з тих сріблястих зміюк, що підтримували ванну. Гаррі сів. Виснажене й перелякане Мелфоеве обличчя й досі тремтіло перед його очима. Гаррі ледь не знудило від побаченого, від того, що Волдемо́рт примушував робити Драко.

Хтось різко затарабанив у двері, й Гаррі аж підскочив, почувши дзвінкий Гермiонiн голос.

— Гаррі, тобі потрібна твоя зубна щітка? Я принесла.

— Ага, чудово, дякую, — спробував він відповісти якомога буденніше, а тоді встав, щоб відчинити двері.

— РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ — Крічерова оповідь

Рано-вранці Гаррі прокинувся у спальному мішку на підлозі вітальні. У просвіті між важкими порт'єрами виднілося небо — холодного ультрамаринового кольору, що нагадувало водянисте чорнило. Щойно починало світати, скрізь лежала тиша, яку порушувало тільки глибоке, повільне дихання Рона та Герміони. Гаррі глянув на темні тіні, що простелилися від них на підлозі. Рон учора в пориві галантності наполог, щоб Герміона спала на подушках від канапи, тому контури її тіла трохи вивищувалися над його силуетом, її напівзігнута рука лежала на підлозі, а пальці ледь не торкалися Ронових. Гаррі подумав, що вони, мабуть, позасинали, тримаючись за руки. Від цієї думки йому стало на диво самотньо.

Він подивився на темну стелю й засновану павутинням люстру. Не минуло й доби, як він стояв на сонці біля входу у весільне шатро, чекаючи появи весільних гостей. Здавалося, це все було в іншому житті. Що буде далі? Він лежав на підлозі й думав про горокракси, про страшне й складне завдання, яке лишив для нього Дамблдор... Дамблдор...

Горе, що гнітило його з дня Дамблдорової загибелі, тепер відчувалось інакше. Звинувачення, які він почув на весіллі від М'юріель, угніздилися в голові, неначе хвороботворні віруси, вони заражали спогади про чарівника, якого він боготворив. Невже Дамблдор міг таке допустити? Невже він був, як Дадлі, що радів, коли когось зневажали й мучили — головне, щоб не його самого. Невже він відвернувся від рідної сестри, яку тримали фактично в ув'язненні?

Гаррі думав про Годрикову Долину, про могили, Дамблдором ніколи не згадувані, про таємничі предмети, які їм заповів Дамблдор без жодного пояснення, і відчув, як темрява набрякає його обуренням. Чому Дамблдор нічого йому не сказав? Чому не пояснив? Може, Гаррі взагалі був йому ні до чого? Чи, може, Гаррі був для нього просто знаряддям, яке треба відшліфувати й нагострити, не удостоюючи зайвою увагою й довір'ям?

Гіркі думки, що обсіли Гаррі, не давали змоги полежати ще. Відчайдушно прагнучи якоїсь дії, щоб трохи забутись, він вислизнув зі спального мішка, взяв чарівну паличку й навшпиньки вийшов з кімнати. На сходовому майданчику прошепотів: — "*Лумос*", — і почав підніматися по сходах, освітлюючи паличкою дорогу.

На третьому поверсі була кімната, в якій вони з Роном ночували, коли востаннє тут були. Зазирнув у неї. Дверцята шафи були відчинені, постільна білизна подерта. Гаррі згадав про перекинуту тролеву ногу вниз. Хтось влаштував трус у будинку, коли його покинув Орден. Снейп? Чи, може, Мандангус, який поцупив з цього будинку чимало речей і до, і після смерті Сіріуса? Гаррі зупинив погляд на портреті, що іноді зображав Фінеаса Нігелуса Блека, Сіріусового прапрадіда, однак зараз у рамі не було нічого, крім натягнутого брудного полотна. Очевидно, Фінеас Нігелус ночував у директорському кабінеті в Гогвортсі.

Гаррі піднявся сходами далі, аж доки дістався найвищого поверху, де було тільки двоє дверей. На тих, перед якими він опинився, висіла табличка "*Cirius*". Гаррі ні разу не бував у спальні хрещеного батька. Він штовхнув двері, тримаючи чарівну паличку високо, щоб краще все освітити.

Кімната була простора і колись, мабуть, ще й гарна. У ній стояло велике ліжко з різьбленим дерев'яним узголів'ям, височенні вікна були завішені довгими оксамитовими шторами; з канделябра, вкритого товстим шаром порошу, ще й досі стирчали недогарки свічок, а застиглий віск звисав, немов бурульки. Тонкий шар пилу вкривав картини на стінах та узголів'я ліжка; павутиння тяглося від канделябра до великої дерев'яної шафи, а коли Гаррі ступив крок у кімнату, то почув метушню потривожених мишей. Сіріус-підліток заліпив стіни такою кількістю плакатів та знімків, що з-під них майже не проглядалися сріблясто-сірі шовкові шпалери. Гаррі подумав, що Сіріусові батьки не могли протидіяти приклеювальним чарам, які так міцно тримали оздобу на стінах, бо навряд чи вони поділяли смаки свого старшого сина. Видно було, що Сіріус робив усе можливе й неможливе, щоб подратувати батьків. Декілька виляналих грифіндорських прапорів, колись червоно-золотих, лише підкреслювали його відмінність від слизеринської родини. Було багато знімків з маглівськими мотоциклами, а ще (Гаррі не міг не оцінити Сіріусової зухвалості) — кілька плакатів з напівоголеними маглівськими дівчатами в бікіні. Гаррі збагнув, що це магелки, бо їхні зображення були нерухомі, із застиглими на папері збляклими усмішками та скляними очима. Контрастувала з усім єдина на цих стінах чаклунська фотографія, яка зображала чотирьох учнів Гогвортсу що стояли пліч-о-пліч і всміхалися в об'єктив.

Гаррі з великою радістю впізнав батька. Його неслухняне чорне волосся стирчало ззаду так само, як і в Гаррі, і він теж носив окуляри. Поруч з ним стояв безтурботний красень Сіріус, його дещо самовпевнене обличчя було набагато молодше й веселіше, ніж Гаррі доводилось бачити. Праворуч від Сіріуса стояв Петігру, нижчий на півтори голови пухкий курдупель, із сльозливими очима, який аж сяяв з утіхи, що його взяли в цю найкрутішу компанію на чолі із загальними улюбленцями-бунтарями Джеймсом і Сіріусом. По ліву руку від Джеймса був Люпин, уже тоді трохи пошарпаний, але також перейнятий духом радісного подиву, що його визнали й прийняли... чи, може, Гаррі бачив усе це на фотографії, бо знав, як воно було насправді? Спробував зняти знімок зі стіни — він же, зрештою, належить тепер йому, бо Сіріус усе йому залишив — однак знімок не ворухнувся. Сіріус зробив усе, щоб батьки не змінили інтер'єру кімнати.

Гаррі оглянув підлогу. Небо за вікном яснішало. Світанок висвітлив клаптики паперу, книжки та різні дрібні предмети, розкидані по килимі. Сіріусову кімнату теж, мабуть, обшукували, хоч речі, що тут були, чомусь розцінили як переважно нікчемні. Деякими книжками, вочевидь, так сильно трусили, що повіддирали палітурки, і вся підлога була всіяна тепер висхлими на сонці сторінками.

Гаррі схилився, підняв і оглянув кілька аркушів. Один був зі старого видання *"Історії магії"* Батільди Бегшот, а другий — з інструкції до мотоцикла. Третій аркуш був написаний від руки й пожмаканий. Гаррі його розгладив.

Дорогий Гультяю,

Дякую, дуже дякую тобі за подарунок для Гаррі на день народження! Він ним просто захоплений. Йому тільки рік, а він уже скрізь гасає на іграшковій мітлі, і такий собою задоволений! Я додаю фотографію, щоб ти побачив сам. Мітла піднімається всього на два фути над землею, але він уже ледь не вбив kota і розтросив жакливу вазу, яку мені прислала на Різдво Петунія (я не нарікаю). Зрозуміло, Джеймс вважає, що все це дуже смішно, й каже, що з хлопця виросте чудовий квідичист, треба тільки поховати увесь посуд і не зводити з нього очей.

Ми дуже гарно й затишно відсвяткували день народження — за часм, були тільки ми та стара Батільда. Вона завжди була до нас люб'язна, а в Гаррі закохана просто до нестями. Шкода, що ти не зміг приїхати, але справи Ордену понад усе, а Гаррі ще малий і не розуміє, що це його перший день народження! Джеймс трохи дратується, що мусить тут сидіти під замком, він намагається цього не показувати, але я ж бачу... крім того, його плащ-невидимка й досі у Дамблдора, і тому нема змоги виходити на прогулянки. Якби ти нас відвідав, він би дуже зрадив. Минулої неділі тут був Червик, він дуже пригнічений — можливо, так на нього вплинула звістка про Маккінонів. Я цілий вечір проплакала, коли це почула.

Батільда забігає ледь не щодня, це дивовижна старушенція, вона знає стільки цікавих історій про Дамблдора, хоч навряд чи він зрадив би, якби довідався! До речі, сумніваюся, що у все можна вірити, бо не дуже схоже на правду, щоб Дамблдор...

У Гаррі затерпли руки й ноги. Він стояв непорушно, тримаючи заанімілими пальцями цей дивовижний аркуш, а в його грудях мовби відбулося тихе виверження емоцій — радість і смуток у рівних дозах стугоніли в його жилах. Хитнувшись до ліжка, він сів.

Ще раз перечитав листа, однак якогось нового сенсу не знайшов, тому почав вивчати її почерк. Вона писала "г" так само, як і він. Переглянув листа і знайшов усі ці літери до одної — і кожнісінька була мовби дружній помах руки з потойбіччя. Цей лист — неймовірний скарб, свідчення, що Лілі Поттер жила, насправді жила, що її тепла рука колись торкалася цього аркуша, виводила чорнилом ці букви, ці слова про нього, про Гаррі, її сина.

Нетерпляче відганяючи непрохані сльози, він перечитав листа, цього разу зосередившись на змісті. І ніби чув забутий голос.

У них був кіт... можливо, він загинув, як і його батьки, в Годриковій Долині... або втік, як не стало кому годувати... Сіріус купив йому першу мітлу... його батьки знали Батільду Бегшот, можливо, їх познайомив Дамблдор? *"Його плащ-невидимка й досі у Дамблдора"*... щось тут було дивне...

Гаррі замислився над маминими словами. Чому Дамблдор забрав Джеймсів плащ-невидимку? Гаррі добре пам'ятав, як директор сказав йому кілька років тому: *"Мені не треба плаща, щоб стати невидимим"*. А може, він був потрібен якомусь менш обдарованому членові

Ордену, і Дамблдор його тільки передав? Гаррі читав далі...

"Тут був Червик"... Зрадник Петігру був "пригнічений"? Може, він знав, що бачить Джеймса й Лілі востаннє?..

А тоді знову Батільда, яка розповідала неправдоподібні історії про Дамблдора: *"не дуже схоже на правду, щоб Дамблдор..."*

Щоб Дамблдор що? Багато було не дуже схожого на правду з того, що говорили про Дамблдора — наприклад, те, що він колись отримав найнижчі оцінки на іспиті з трансфігурації, або те, що він у свій час захоплювався, як і Еберфорс, чаруванням кіз...

Гаррі звівся на ноги і вивчив підлогу — можливо, десь тут є закінчення листа. Він хапав різні папери, в запалі ставлячись до них не з більшою повагою, ніж той, хто копірився тут раніше. Витягав шухляди, трусив книжками, вилазив на стільці, щоб обмацати рукою зверху шафу, заповзав під ліжко та крісло.

Нарешті, лігши долілиць на підлогу, помітив під комодом подертий аркуш. Коли витяг його, то виявилось, що це досить великий клапоть фотографії, про яку писала в листі Лілі. Чорнявий малий, заливаючись сміхом, гасав на крихітній мітлі, то вилітаючи зі знімка, то залітаючи назад, а за ним ганялися чийсь ноги, скоріше за все Джеймсові. Гаррі поклав фотографію разом з материним листом у кишеню й продовжив пошуки другого аркуша.

Минуло ще чверть години, і він був змушений визнати, що закінчення листа пропало. Можливо, цей аркуш десь загубився за ці шістнадцять років, що минули з його написання, а може, його забрав той, хто обшукував кімнату? Гаррі ще раз перечитав листа, шукаючи тепер якихось натяків, чим міг бути цінний другий аркуш. Сумнівно, щоб смертежерів зацікавила його іграшкова мітла... потенційно корисною могла бути тільки інформація про Дамблдора. *"Не дуже схоже на правду, щоб Дамблдор..."* Що?

— Гаррі? Гаррі! Гаррі!

— Я тут! — відгукнувся він. — Що сталося?

За дверима затупотіли кроки, і в кімнату ввірвалася Герміона.

— Ми прокинулися й не знали, де ти! — пояснила вона, задихаючись. Тоді озирнулася й гукнула:

— Роне! Я його знайшла!

Роздратований Ронів голос озвався луною на кілька поверхів нижче.

— Добре! Скажи йому, що він дурко!

— Гаррі, будь ласка, не зникай, ми так перелякалися! Чого ти взагалі сюди пішов? — Вона окинула поглядом розгاردіш у кімнаті. — Що ти тут робив?

— Глянь, що я знайшов.

Він показав листа від матері. Поки Герміона читала, Гаррі дивився на неї. Дочитавши, вона глянула на нього.

— Ой, Гаррі...

— А ще оце.

Він дав їй подерту фотографію, і Герміона всміхнулася, дивлячись на малого, що гасав туди-сюди на іграшковій мітлі.

— Я шукав закінчення листа, — сказав Гаррі, — але його тут немає.

Герміона роззирнулася.

— Це ти тут усе порозкидав, чи хтось іще раніше?

— Хтось тут копірився раніше, — сказав Гаррі.

— Я так і думала. У всіх кімнатах, куди я зазірала по дорозі сюди, все розкидано. Що вони, по-твоєму, шукали?

— Якщо то був Снейп, то інформацію про Орден.

— Та він і так усе знає, він же сам був у Ордені!

— Тоді, — Гаррі кортіло обговорити свою теорію, — можливо, інформацію про Дамблдора? І вона, скажімо, була в другій частині листа. Ти знаєш, про яку Батільду згадує мама? Знаєш, хто це така?

— Хто?

— Батільда Бегшот, авторка...

— *"Історії магії"*, — договорила за нього Герміона, явно зацікавившись. — То твої батьки

її знали? Вона була блискучим істориком магії.

— І вона й досі жива, — повідомив Гаррі, — і живе в Годриковій Долині. Це про неї говорила на весіллі Ронова тітка Мюріель. Вона добре знала Дамблдорову родину. Цікаво було б з нею поговорити, скажи?

Герміонина усмішка була надто всерозуміюча, щоб Гаррі це могло сподобатись. Він забрав листа з фотографією і запхав у капшучок на шиї, щоб не дивитися на неї й не видати своїх думок.

— Я розумію, чому ти хотів би поговорити з нею про маму з татом, і про Дамблдора, — сказала Герміона. — Але це навряд чи нам допоможе в пошуках горокраксів, правда? — Гаррі мовчав, і вона вела далі: — Гаррі, я знаю, що ти дуже хочеш побувати в Годриковій Долині, проте мені страшно... Страшно, що ті смертежери так легко нас учора знайшли. Я відчуваю, що ми повинні уникати того місця, де поховані твої батьки. Я переконана, що смертежери тільки й чекають, коли ти там з'явишся.

— Не тільки про це йдеться, — Гаррі й далі уникав її погляду. — Мюріель на весіллі говорила про Дамблдора різне. Я хочу знати правду...

Він переповів Герміоні почуте від Мюріель. Коли закінчив, Герміона сказала:

— Тепер я, Гаррі, розумію, чого ти такий засмучений...

— ...я не засмучений, — збрехав він, — я просто хотів би знати, правда це чи ні...

— Гаррі, невже ти сподіваєшся почути правду від такої злої старої баби, як Мюріель чи від Ріти Скітер? Як ти можеш їм вірити? Ти ж добре знав Дамблдора!

— Думав, що знав, — пробурмотів він.

— Ти ж сам знаєш, як мало правди було в тому, що Ріта писала про тебе! Додж має рацію — як можна дозволяти таким людям паплюжити твою пам'ять про Дамблдора?

Він відвернувся, намагаючись нічим не виказати образу, яку відчував. Знову те саме: вибирай, кому вірити. А він хотів правди. Чому ж усі ставали йому на заваді?

— Може, підемо на кухню? — запропонувала після короткої паузи Герміона. — Пошукаємо щось на сніданок?

Гаррі неохоче погодився, й вийшов за нею на сходовий майданчик, де були ще одні двері. На них виднілися глибокі подряпини під маленькою табличкою, якої він не помітив у темряві. Зупинився прочитати напис. Це було невеличке, однак претензійне оголошення, каліграфічно написане від руки. Таке міг повісити на дверях своєї кімнати Персі Візлі.

Не заходити
без спеціального дозволу
Регулуса Арктура Блека

Хвилювання охопило Гаррі, та не відразу він збагнув, чому. Ще раз перечитав напис. Герміона була вже далеко внизу.

— Герміоно, — покликав, сам дивуючись, що голос звучить так спокійно. — Вернися сюди.

— А що там таке?

— Р.А.Б. Здається, ми його знайшли. Герміона зойкнула й вибігла сходами назад. — У маминому листі? А я не бачила...

Гаррі захитав головою й показав на Регулусову табличку. Герміона прочитала й так міцно вчепилася Гаррі в руку, що він аж скривився.

— Сіріусів брат? — прошепотіла вона.

— Він був смертежер, — повідомив Гаррі. — Сіріус мені про нього розповідав. Вступив у смертежери ще замолоду, а потім йому стало страшно, й він хотів їх покинути... а вони його вбили.

— Усе збігається! — вигукнула Герміона. — Якщо він був смертежер, то мав доступ до Волдеморта, а коли розчарувався, то, можливо, захотів Волдеморта знищити!

Вона відпустила Гарріну руку, перехилилася через бильця й крикнула:

— Роне! РОНЕ! Іди сюди, бігом!

Захеканий Рон прибіг за секунду, з чарівною паличкою наготові.

— Що таке? Якщо знову велетенські павуки, то я хотів би спершу поспідати...

Він насупився на табличку на Регулусових дверях, яку йому мовчки показувала Герміона.

— Що? Це ж Сіріусів брат? Регулус Арктур... Регулус... Р.А.Б.! Медальйон... ви не думаєте?..

— Зараз побачимо, — відповів Гаррі. Штовхнув двері, але вони були замкнені. Герміона націлилася чарівною паличкою на замок і промовила:

— *Алогомора.*

Щось клацнуло, і двері відчинилися. Вони переступили поріг разом, оглядаючись на всі боки.

Кімната Регулуса була трохи менша, ніж Сіріусова, але теж зберігала дух колишньої величі. І якщо Сіріус намагався всіляко підкреслити свою відмінність від решти родини, то Регулус акцентував на цілком протилежному. Слизеринські смарагдово-срібні кольори були скрізь — прикрашали ліжко, стіни, вікна. Над ліжком був ретельно вималюваний родинний герб Блеків з їхнім гаслом "*Toujours Pur*". Нижче висіла ціла колекція пожовклих газетних вирізок, зчеплених до купи в клаптиковий колаж. Герміона перетнула кімнату, щоб їх роздивитися.

— Усі про Волдеморта, — сказала вона. — Регулус, мабуть, не один рік був його фанатом, перш ніж пристав до смертежерів...

З покривала на ліжку здійнялася хмарка пилу, коли вона сіла, щоб перечитати вирізки. Гаррі тим часом помітив ще одну фотографію. На ній усміхалися й махали руками гравці гогвортської квідичної команди. Підійшов ближче й побачив, що в кожного на грудях був герб зі змією — то були слизеринці. Регулуса одразу можна було впізнати в хлопцеві, що сидів посередині першого ряду. Він був чорнявий і теж мав дещо зарозумілий вигляд, як і брат, хоч був нижчий, худіший і не такий вродливий, як Сіріус.

— Він був ловцем, — зауважив Гаррі.

— Що? — неуважно перепитала Герміона, занурена у вирізки про Волдеморта.

— Він сидить у першому ряду, посередині, а там завжди сидять ловці... але то таке, — урвав сам себе Гаррі, помітивши, що його ніхто не слухає.

Рон стояв рачки, шукаючи щось під шафою. Гаррі роззирнувся по кімнаті, шукаючи ймовірних сховків, і підійшов до письмового стола. І тут уже хтось понишпорив. Усе в шухлядах було розкидане, порошок, здавалося, тільки недавно осів, але цінного не було нічого: старі пера, застарілі обшарпані підручники, розбитий зовсім недавно каламар, чорнило з якого залило всю шухляду.

— Є простіший спосіб, — сказала Герміона, поки Гаррі витирав об джинси липкі від чорнила пальці. Вона підняла чарівну паличку й промовила:

— *Акціо медальйон!*

Нічого не сталося. Рон, який обмацував складки вилинялих штор, був розчарований.

— Оце й усе? Його тут нема?

— Він може й досі тут бути, але зачаклований протизакляттями, — пояснила Герміона. — Тобто чарами, що перешкоджають викликати його магічним шляхом.

— Волдемоорт наклав подібні чари на кам'яну чашу в печері, — пригадав Гаррі, що теж не зміг викликати фальшивий медальйон.

— То як же нам його знайти? — запитав Рон.

— Пошукаємо вручну, — відповіла Герміона.

— Чудова ідея, — закотив очі Рон й поновив обмацування штор.

Понад годину вони обшукували кімнату, та врешті-решт були змушені визнати, що медальйона в ній нема.

Сонце вже зійшло; його проміння сліпило їх навіть крізь запорошені вікна сходового майданчика.

— Він може бути захований деінде в будинку, — підбадьорливим тоном сказала Герміона, коли вони спускалися по сходах. У ній наростала рішучість, тоді як Гаррі з Роном помалу занепадали духом. — Зумів Регулус знищити медальйон чи ні, але йому треба було ховати його від Волдеморта, правда? Пам'ятаєте всі ті жахливі штуки, яких нам доводилося позбуватись, коли ми тут були минулого разу? Годинник, що шпурлявся шурупами, або старі мантиї, що намагалися задушити Рона? Можливо, Регулус поставив їх для захисту схованки з

медальйоном, хоч ми того не усвідомили в... в...

Гаррі й Рон подивилися на неї. Вона завмерла з піднятою ногою і з таким безглуздим виглядом, наче її щойно обробили забуттятусом; навіть очі розфокусувалися.

— ...в той час, — закінчила вона пошепки фразу.

— Щось не так? — стривожився Рон.

— Ми знайшли медальйон.

— Що? — вигукнули разом Гаррі й Рон.

— У вітальні в шафі. Ніхто не міг його відкрити. А ми... ми...

Гаррі наче хто бухнув цеглиною. Він пригадав: він навіть тримав ту штуку в руках, коли вони по черзі намагалися її відкрити. Її ще потім кинули в мішок з непотребом разом з тютюнницею, де був порошок для бородавок, та з катеринкою, від музики якої всі засинали...

— Крічер тоді багато чого від нас заникав, — пригадав Гаррі. Це був єдиний шанс, їхня єдина слабка надія, і він збирався до останнього чіплятися за цю соломинку. — У нього там був цілий склад різного мотлоху в комірчині біля кухні. Ходімо.

Перестрибуючи через дві сходинки, він побіг сходами вниз, друзі кинулися за ним. У коридорі вони наробили такого галасу, що розбудили портрет Сіріусової матері.

— *Нечисть! Бруднокровці! Мерзота!* — верещала вона, та вони вже влетіли в розташовану в підвалі кухню й захряснули за собою двері.

Гаррі перебіг приміщення, зупинився біля Крічерового буфета й шарпнув дверцята. Там було кубло зі старих брудних ковдр, у якому колись спав ельф-домовик, проте блискучих дрібничок, що їх любив збирати Крічер, вони не виявили. Там узагалі нічого не було, крім старої книжки під назвою "*Шляхетність природи: чаклунська генеологія*". Не вірячи власним очам, Гаррі схопив ковдри й почав їх трусити. Дохла миша випала й зловісно покотилася по підлозі. Рон застогнав і впав на кухонний стілець, а Герміона заплющила очі.

— Це ще не все, — буркнув Гаррі і голосно покликав: — Крічере!

Щось гучно ляснуло, і ельф-домовик, якого Гаррі так неохоче перебрав як спадщину від Сіріуса, виник хтозна-звідки перед холодним і порожнім каміном: крихтний, пів-людського зросту заввишки, з обвислою складками блідою шкірою і білим волоссям, що густо стирчало з кажанячих вух. Він і досі носив на стегнах ту саму брудну ганчірку, що й у день їхньої першої зустрічі, а зневажливий погляд, яким він зміряв Гаррі, свідчив, що його ставлення до нового власника змінилося не більше, ніж його костюм.

— Хазяїне, — проквакав Крічер і низько вклонився, бурмочучи під ніс:

— Знову в старому будинку моєї хазяєчки зрадник роду Візлі з бруднокровкою...

— Я тобі забороняю називати будь-кого "зрадником роду" чи "бруднокровкою", — прогарчав Гаррі. Навіть якби ельф і не видав Сіріуса Волдеморові, Гаррі все одно вважав би, що ця істота з довгим, схожим на хобот, носом і налитими кров'ю очима мерзенна й бридка.

— Маю до тебе питання, — подивився Гаррі на ельфа й серце його закалатало, — і наказую відповідати правдиво. Зрозумів?

— Так, хазяїне, — Крічер вклонився ще нижче. Гаррі бачив, як беззвучно ворухатися його губи, поза сумнівом, шепочучи образи, які йому заборонили промовляти вголос.

— Два роки тому, — почав Гаррі, серце в якого мало не вилітало з грудей, — у вітальні нагорі був великий золотий медальйон. Ми його тоді викинули. Ти його вкрав?

На мить запала тиша, ельф випростався, щоб глянути Гаррі в обличчя. І сказав:

— Так.

— І де він зараз? — зрадив Гаррі, а Рон і Герміона аж засвітилися.

Крічер заплющив очі, ніби не хотів бачити їхньої реакції на його відповідь.

— Пропає.

— Пропає? — перепитав Гаррі, і вся його радість наче випарувалась. — Як це пропає?

Ельф затрусився. Він вагався.

— Крічере, — розлютився Гаррі, — наказую тобі...

— Мандангус Флечер, — проквакав ельф, не розплющуючи очей. — Мандангус Флечер усе вкрав: фотографії міс Бели і міс Циссі, рукавички моєї хазяєчки, орден Мерліна першого ступеня, келихи з родинним гербом і... і...

Крічер хапав ротом повітря. Його запалі груди швидко здіймалися й опускалися, а тоді він

розплющив очі і так заверещав, що аж кров похолола в жилах.

— ...і медальйон, медальйон хазяїна Регулуса, Крічер зробив погано, Крічер не зміг виконати його наказу!

Гаррі зреагував інстинктивно: коли Крічер нахилився до коцюби біля каміна, він стрибнув на ельфа й притис його до підлоги. Герміонин крик додався до Крічерового лементу, однак Гаррі перекричав їх обох:

— Крічере, наказую тобі заспокоїтись!

Він відчув, що ельф завмер, і послабив хватку. Крічер лежав пластом на холодній кам'яній підлозі, а з його булькатих очей рікою текли сльози.

— Гаррі, пусти його! — прошепотіла Герміона.

— Щоб він відчихвостив себе коцюбою? — пирхнув Гаррі, стаючи біля ельфа навколішки. — Думаю, не варто. Так, Крічере, кажи правду: звідки ти знаєш, що це Мандангус Флечер украв медальйон?

— Крічер сам бачив! — зойкнув ельф, а сльози стікали з його рила в рот, повний сірих зубів. — Крічер бачив, як він вилазив з Крічерової комірчини з повними руками Крічерових скарбів. Крічер сказав злодюзі зупинитися, але Мандангус Флечер зареготав і в-втік...

— Ти сказав, що це був медальйон "хазяїна Регулуса", — допитувався Гаррі. — Чому? Де він узявся? Що з ним робив Регулус? Крічере, сядь і розкажи мені все, що знаєш про цей медальйон і що з ним робив Регулус!

Ельф сів, скрутився клубком, встромив мокре лице між коліна й почав гойдатися туди-сюди. Коли заговорив, голос його був глухий, однак цілком виразний у лункій тиші кухні.

— Хазяїн Сіріус утік звідси, то й скатертю дорога, бо він був поганий хлопець і мучив мою хазяєчку своїми брудними витребеньками. А от хазяїн Регулус мав гідність. Він з пошаною ставився до доброго імені Блеків і до свого шляхетного чистокровного походження. Роками він говорив про Темного Лорда, що мав вивести чаклунів зі схованки, щоб керувати маглами й тими, хто був маглівського роду... а як йому виповнилося шістнадцять, хазяїн Регулус приєднався до Темного Лорда. Він був такий гордий, такий гордий, такий радий служити...

— Минув рік, і якимось хазяїн Регулус зайшов на кухню побачитися з Крічером — хазяїн Регулус завжди добре ставився до Крічера. І хазяїн Регулус сказав... він сказав...

Старий ельф загойдався ще швидше.

— ...сказав, що Темному Лордові потрібен ельф.

— Волдемортові був потрібен ельф? — перепитав Гаррі і глянув на Рона й Герміону, спантеличених так само, як і він.

— О, так, — простогнав Крічер. — І хазяїн Регулус добровільно зголосився віддати Крічера. Це була велика честь, сказав хазяїн Регулус, велика честь для нього і для Крічера, котрий мав виконати те, що йому накаже Темний Лорд... а потім п-повернутися додому.

Крічер загойдався ще швидше, його дихання переривалося схлипуванням.

— Ото Крічер і подався до Темного Лорда. Темний Лорд не сказав Крічерові, що треба робити, а взяв Крічера з собою в печеру коло моря. А в тій печері була ще одна печера, а в ній велике чорне озеро...

Волосся в Гаррі на потилиці стало сторч. Здавалося, ніби Крічерів скрипучий голос долинає з-над тієї чорної води. Він бачив усе, що там відбувалося, ніби сам був при цьому присутній.

— ...там був човен...

Авжеж, там був човен. Гаррі знав цей човен, примарно-зелений, крихітний, і зачаклований так, щоб перевозити до острівця посеред озера одного чаклуна й одну жертву. То он як Волдеmort перевіряв надійність захисних чарів навколо горокракса: позичивши нікому не потрібну істоту, ельфа-домовика...

— Там, на острові, б-була чаша, повна якогось зілля. Т-темний Лорд примусив Крічера його випити...

Ельф затрусився з голови до п'ят.

Крічер випив, а як випив, то побачив жахливе... у Крічера всередині все палало... Крічер ридав і кликав хазяїна Регулуса, щоб той його порятував, кликав хазяєчку Блек, але Темний Лорд тільки сміявся... він примусив Крічера випити все зілля до дна... вкинув медальйон у

порожню чашу... і знову наповнив її зіллям.

— А тоді Темний Лорд поплив собі геть і покинув Крічера на острові...

Гаррі уявляв, як це було. Бачив, як зникало в пітьмі біле зміїне обличчя Волдеморта, як його червоні очі безжалісно дивилися на ельфа, що корчився в муках, і який умер би за кілька хвилин, якби скорився нестерпній спразі, що мучила жертв палючого зілля... але далі уява Гаррі не йшла, бо він не розумів, як це Крічер зумів урятуватися.

— Крічер хотів води, він підповз до краю острова й випив з чорного озера... і руки, мертві руки, висунулися тоді з води й затягли Крічера під воду...

— А як ти врятувався? — запитав Гаррі і не здивувався, що вимовив це пошепки.

Крічер підвів потворну голову й подивився на Гаррі великими, налитими кров'ю очима.

— Хазяїн Регулус звелів Крічеру повернутися, — відповів він.

— Я знаю... але як ти врятувався від інферіїв? Крічер, здається, не розумів.

— Хазяїн Регулус звелів Крічеру вернутися, — повторив він.

— Я знаю, але...

— Та це ж очевидно, Гаррі! — здивувався Рон. — Він роз'явився!

— Але... в тій печері не можна було являтися чи роз'являтися, — засумнівався Гаррі, — інакше Дамблдор...

— Ельфівські чари інакші, ніж людські, — сказав Рон. — Тобто вони можуть являтися і роз'являтися навіть у Гогвортсі, а ми не можемо.

Запала тиша, поки Гаррі перетравлював почуте. Як міг Волдеморту припуститися такої помилки? Та поки він міркував, крижаним голосом заговорила Герміона.

— Зрозуміло, Волдеморту недооцінював можливості ельфів-домовиків, бо, як і всі чистокровні чаклуни, ставився до них, як до тварин... йому б і на думку не спало, що вони володіють недоступними йому чарами.

— Найвищим законом для ельфа-домовика є наказ хазяїна, — прорік Крічер. — Крічеру було велено повернутися додому, тому Крічер і повернувся додому...

— То ти й зробив, як тобі було велено, — лагідно промовила Герміона. — Ти ж виконав наказ!

Крічер захитав головою, ще швидше розгойдуючись.

— А що було, коли ти повернувся? — запитав Гаррі. — Що сказав Регулус, коли ти розповів йому, що сталося?

— Хазяїн Регулус був дуже стурбований, дуже, — прохрипів Крічер. — Хазяїн Регулус наказав Крічерові заховатися й не виходити з дому. А тоді... це вже було трохи пізніше... хазяїн Регулус якось уночі знайшов Крічера в його кімнаті, й хазяїн Регулус був якийсь дивний, не такий, як завжди, дуже стурбований, Крічер це помітив... і він звелів Крічерові одвести його в печеру, в ту печеру, у якій Крічер був з Темним Лордом...

Отож вони вирушили туди. Гаррі дуже чітко їх уявляв — охопленого жахом старого ельфа й худого чорнявого ловця, так схожого на Сіріуса... Крічер знав, як відкривається зачарований вхід у печеру, знав, як піднімати з дна озера крихітного човника. Тепер з ним був його улюблений Регулус, і вони разомпливли до острова з чашею отрути...

— І він примусив тебе випити зілля? — обурено запитав Гаррі.

Але Крічер затряс головою й зарідав. Герміона затулила руками рота: здається, вона щось зрозуміла.

— Х-хазяїн Регулус вийняв з кишені такого самого медальйона, як був у Темного Лорда, — сказав Крічер, і сльози лилися по обидва боки його довгого, мов хобот, носа. — І він звелів Крічерові його взяти, а коли чаша спорожніє, поміняти медальйони... — Крічерове ридання заважало йому говорити.

Гаррі мусив добре зосередитися, щоб його зрозуміти.

— І він наказав... Крічерові піти... без нього. І він сказав Крічерові... йти додому... і не казати моїй хазяєчці... що він зробив... але знищити... перший медальйон. І він випив... усе зілля... і Крічер поміняв медальйони... і дивився... як хазяїна Регулуса... затягло під воду... і...

— Ой, Крічере! — застогнала, заливаючись слізьми, Герміона. Вона впала навколішки біля ельфа й спробувала його пригорнути. Він негайно скочив на ноги й одсахнувся од неї з відвертою відразою.

— Бруднокровка торкнулася Крічера, він цього не допустить! Що б сказала його хазяєчка?

— Я тобі звелів не казати на неї "бруднокровка"! — гаркнув Гаррі, однак ельф уже й сам себе карав. Він упав на землю й гахнув лобом об підлогу.

— Спини його... спини! — закричала Герміона. — Та невже ти й досі не бачиш, як це бридко, що вони мусять підкорятися?

— Крічере... стоп! Зупинися! — наказав Гаррі.

Ельф лежав на підлозі, важко дихаючи й трясучись, зелений слиз блищав під його хоботом, синець розцвітав на блідому лобі в місці удару, а очі набрякли й ще більше налилися кров'ю та слізьми. Гаррі ще в житті не бачив такого жалюгідного видовища.

— Отже, ти приніс медальйон додому, — невблаганно розпитував він, рішуче налаштований вислухати цю оповідь до кінця. — І спробував його знищити?

— Що тільки Крічер не робив, та все дарма, — простогнав ельф. — Крічер усе пробував, усе, що знав, та ніщо, ніщо не діяло... на футлярі було так багато потужних заклять, Крічер не сумнівався, що його треба відкрити, щоб знищити медальйон, та футляр не піддавався... Крічер себе карав, пробував знову, знову карав і знову пробував. Крічер не міг виконати наказ, Крічер не міг знищити медальйон! А хазяєчка божеволіла з горя, бо хазяїн Регулус пропав, а Крічер не міг їй сказати, що сталося, бо хазяїн Регулус з-з-заборонив йому розповідати р-р-рідним, що с-с-сталося в печері...

Крічер так гірко заридав, що годі було розібрати хоч слово. Сльози текли по Герміониних щоках, але вона тільки дивилася на Крічера й не наважувалася більше до нього торкатися. Навіть Рон, який ніколи не ставився до Крічера прихильно, стояв збентежений. Гаррі потрусив головою, намагаючись прояснити думки.

— Я тебе не розумію, Крічере, — сказав він урешті. — Волдеморт намагався тебе вбити, Регулус загинув, щоб знищити Волдеморта, а ти все одно з радістю видав Волдемортові Сіріуса? Ти з радістю побіг до Нарциси й Белатриси, щоб передати через них інформацію для Волдеморта...

— Гаррі, Крічер мислить не так, — сказала Герміона, витираючи рукою сльози. — Він же раб, а елфи-домовики звикли до поганого, навіть жорстокого ставлення до себе, і те, що зробив з Крічером Волдеморт, мало чим від цього відрізнялося. Яке значення мають війни між чаклунами для такого ельфа, як Крічер? Він вірний тим людям, що були з ним добрими, можливо, так до нього ставилася місіс Блек і, безперечно, Регулус, тому він служив їм з охотою і повторював, як папуга, їхні ідеї й погляди. Я знаю, що ти хочеш сказати, — зупинила вона Гаррі, котрий хотів було заперечити, — що Регулус змінив свої погляди... але ж він, схоже на те, не пояснив цього Крічерові. І я, здається, знаю чому. Крічерові й Регулусовій родині було безпечніше й далі дотримуватися старої чистокровної традиції. Регулус намагався усіх їх захистити.

— Сіріус...

— Сіріус жахливо повадився з Крічером, і не дивися так на мене, бо сам знаєш, що це правда. Крічер уже давненько був самотній перед тим, як тут оселився Сіріус, і потребував, можливо, хоч крихти тепла. Я переконана, що "міс Циссі" і "міс Бела" добре до нього поставилися, коли Крічер у них з'явився, тож він і зробив їм послугу, розповівши все, що вони хотіли знати. Я завжди попереджала, що чаклунам ще доведеться розплачуватися за своє ставлення до ельфів-домовиків. Так сталося з Волдемортом ...із Сіріусом теж.

Гаррі не знав, що й відповісти. Дивлячись на Крічера, який ридав на підлозі, він пригадав Дамблдорові слова, сказані буквально через кілька годин після Сіріусової смерті: *"Не думаю, що Сіріус сприймав Крічера як істоту з розвиненими, як у людини, почуттями..."*

— Крічере, — сказав за якийсь час Гаррі, — коли відчуєш, що готовий, е-е... то сядь, будь ласка.

Минуло кілька хвилин, поки Крічер, на якого напала гикавка, нарешті затих. Потім він сів, розтираючи кулачками очі, наче мала дитина.

— Крічере, я хочу попросити, щоб ти щось зробив, — сказав Гаррі й подивився на Герміону, чекаючи від неї підмоги. Він хотів наказати м'яко, і водночас не міг вдавати, що це не наказ. Проте вона схвально оцінила зміну його тону і підбадьорливо всміхнулася.

— Крічере, будь ласка, знайди Мандангуса Флечера. Нам треба з'ясувати, де зараз цей

медальйон... медальйон хазяїна Регулуса. Це дуже важливо. Ми хочемо завершити справу, яку розпочав хазяїн Регулус, ми хочемо... е-е... довести, що він помер не даремно.

Крічер опустив кулачки й подивився на Гаррі.

— Знайти Мандангуса Флечера? — проквакав він.

— І привести його сюди, на площу Грімо, — додав Гаррі. — Ти зможеш це зробити?

Крічер кивнув головою і встав, а Гаррі раптом відчув піднесення. Він дістав Гегрідів гаманець і вийняв з нього фальшивий горокракс, медальйон-замінник, у якому Регулус залишив свою записку Волдемортові.

— Крічере, я, е-е, хочу тобі дати оце, — сказав він, кладучи медальйон у ельфову долоню.

— Це належало Регулусові, думаю, він хотів би, щоб ти мав цей знак вдячності за все, що ти...

— Перестарався, старий, — сказав Рон, коли ельф глянув на медальйон, завив стражденно і вражено, і знову бухнувся на підлогу.

Майже півгодини довелося Крічера заспокоювати, бо він був такий ошелешений тим, що йому дарують фамільну коштовність роду Блеків, що аж на ногах не міг стояти — так у нього трусилися коліна. Коли він нарешті спромігся ступити кілька кроків, вони підвели його до комірчини, простежили, як він надійно загортає медальйон у свої бруднючі ковдри, й запевнили, що, поки ельфа не буде, вони стерегтимуть коштовність як зіницю ока. Ельф по цьому двічі низько вклонився Гаррі й Ронові, і навіть якось кумедно дригнув рукою в бік Герміони, що можна було розцінити як шанобливий жест — і роз'явився зі звичним голосним ляскотом.

— РОЗДІЛ ОДИНАДЦЯТИЙ — Хабар

Якщо Крічер зміг утекти з озера, що аж кишіло інферіями, то Гаррі не сумнівався, що на взяття в полон Мандангуса вистачить щонайбільше кілька годин, а тому цілий ранок він протинявся в будинку у стані збудженого очікування. Проте Крічер не повернувся ні зранку, ні навіть пополудні. Під вечір Гаррі почав занепадати духом і непокоїтись, а їхня надто скромна трапеза, що складалася здебільшого з запліснявілого хліба, що його Герміона не раз безуспішно намагалася трансфігурувати, аж ніяк не додала йому настрою.

Крічер не повернувся ні наступного дня, ні через день. А от на площі біля будинку номер дванадцять з'явилося двоє чоловіків у плащах, і вони стояли там навіть уночі, поглядаючи в бік будинку, якого не могли бачити.

— Явно смертежери, — сказав Рон, визираючи з Гаррі та Герміоною у вікно. — Гадаєте, вони знають, що ми тут?

— Навряд, — сказала Герміона, хоч видно було, що вона боїться, — бо інакше вони, мабуть, вислали б по нас Снейпа.

— Думаєш, він тут був і закляття Муді зв'язало йому язика? — запитав Рон.

— Так, — відповіла Герміона, — бо інакше він би сказав цим типам, як сюди зайти. Вони, мабуть, чекають, коли ми тут з'явимося. Вони ж знають, що дім належить Гаррі.

— А звідки це їм?.. — почав було Гаррі.

— Чаклунські заповіді перевіряють у міністерстві, пам'ятаєш? Вони вже знають, що Сіріус передав це все тобі у спадок.

Присутність смертежерів на площі погіршила й так гнітючий настрій мешканців будинку номер дванадцять. Вони не мали жодної вістки ні від кого поза межами площі Грімо, відколи тут побував патронус містера Візлі, і внутрішня напруга давалася взнаки. Стривожений і роздратований Рон виробив прикру звичку гратися в кишені світлогасником. Це особливо сердило Герміону, котра заповнювала одноманітні години очікування Крічера читанням "*Казок барда Бібла*" і дуже дратувалася, коли світло постійно то гасло, то загорялося.

— Та годі, скільки можна! — обурилася вона на третій вечір Крічерової відсутності, коли лампи у вітальні вкотре погасли.

— Вибач, вибач! — клацнув Рон світлогасником, знову їх запалюючи. — Це вийшло ненароком!

— А ти не можеш знайти якесь корисніше заняття?

— Яке? Читання дитячих казок?

— Роне, мені цю книжку залишив Дамблдор...

— ...а мені він залишив світлогасника — може, я мушу ним користуватися!

Не маючи бажання слухати сварку, Гаррі вислизнув непомітно для друзів з кімнати. Пішов униз на кухню, яку тепер відвідував регулярно, бо був переконаний, що Крічер, найімовірніше, з'явиться саме там. Однак за кілька сходинок до коридору він почув стукіт у двері, а згодом металеве клацання й брязкіт ланцюга.

Його нерви натяглися, мов струни. Він вихопив чарівну паличку, сховався в тінь біля голів ельфів-домовиків і чекав. Двері відчинилися. На мить стало видно освітлену ліхтарями площу та постать у плащі, що прослизнула в коридор і зачинила за собою двері. Щойно непроханий гість ступив один крок, як голос Муді запитав: — *Северус Снейп?* — А тоді з кінця коридору звелася фігура з пороку й рушила до прибульця, піднявши мертву руку.

— То не я тебе вбив, Албусе, — промовив спокійний голос.

Заляття зламалося: порохова фігура знову вибухла, і прибулий зник за густо-сірою хмарою куряви.

Гаррі націлився чарівною паличкою в центр хмари.

— Не рухатись!

Він забув про портрет місіс Блек. Від його крику відхилилися портьєри, що її затуляли, й вона заверещала:

— *Бруднокровці й нечисть ганьблять мій дім...*

Рон з Герміоною злетіли по сходах до Гаррі, спрямувавши, як і він, чарівні палички на невідомого, що стояв, піднявши руки.

— Не стріляйте, це я, Ремус!

— Ой, слава Богу, — слабо пискнула Герміона й замість прибульця спрямувала паличку на місіс Блек. Щось бахнуло, портьєри знову затулилися й запала тиша. Рон теж опустив чарівну паличку, а от Гаррі не опустив.

— Покажися! — крикнув він.

Люпин вийшов під світло лампи, тримаючи руки вгору, наче здавався.

— Я Ремус Джон Люпин, вовкулака, іноді відомий під іменем Муні, один з чотирьох авторів Карти Мародера, одружений з Німфадорою, більше відомою як Тонкс, і я навчив тебе, Гаррі, вичакловувати патронуса у формі оленя.

— Ой, цього досить, — вибачливо сказав Гаррі й опустив чарівну паличку, — але ж я мусив перевірити, правда?

— Як твій колишній учитель захисту від темних мистецтв, я цілком з цим погоджуюсь. А от вам, Роне й Герміоно, не варто було так швидко знімати захист.

Вони збігли зі сходів до нього. Загорнутий у важкий чорний дорожний плащ, він був стомлений, але радий, що їх побачив.

— Северус ще не з'являвся? — поцікавився він.

— Ні, — відповів Гаррі. — Як ситуація? Чи всі живі?

— Так, — сказав Люпин, — але за нами стежать. На площі стоять двоє смертежерів...

— ...ми знаємо...

— ...я мусив являтися точнісінько на найвищу сходинку перед вхідними дверима, щоб вони мене не побачили. Смертежери не знають, що ви тут, інакше їх було б значно більше. Вони спостерігають за всім, що хоч якось пов'язане з тобою, Гаррі. Ходімо вниз, я багато чого маю вам розповісти і розпитати, що було з вами, відколи ви покинули "Барліг".

Вони спустилися до кухні, Герміона спрямувала чарівну паличку на камін. Миттю зайнявся вогонь, створюючи ілюзію затишку серед голих кам'яних стін і відблискуючи на дерев'яній поверхні довжелезного столу. Люпин витяг з-під плаща кілька пляшок маслопива і всі посідали на стільці.

— Я міг би прибути ще три дні тому, але мусив позбутися смертежера, що за мною стежив, — сказав Люпин. — Отже, після весілля ви подалися прямо сюди?

— Ні, — відповів Гаррі, — аж після того, як нарвалися на двох смертежерів у кав'ярні на Тотенгем-Корт-Роуд.

Люпин аж облився маслопивом.

— *Що?*

Вони пояснили, що сталося. Коли закінчили, Люпин був спантеличений.

— Як же вони так швидко вас знайшли? Неможливо простежити за тим, хто роз'являється, хіба що вчепитися за нього перед тим, як він зникне!

— Але ж мало ймовірно, щоб вони в такий час просто собі прогулювалися по Тотенгем-Корт-Роуд? — знизав плечима Гаррі.

— Ми подумали, — боязко почала Герміона, — чи не міг на Гаррі залишитися Слід?

— Неможливо, — заперечив Люпин. Рон запишався, а Гаррі відчув, ніби йому з плечей упала гора. — До речі, якби Слід усе ще був на ньому, вони б уже точно знали, що Гаррі тут. Але я не збагну, як вони тебе вираховували на Тотенгем-Корт-Роуд, це дуже тривожно, дуже тривожно.

Однак, на думку Гаррі, зараз не це було найважливіше.

— Розкажи, що сталося після того, як ми зникли, бо ми від вас нічого не чули, відколи Ронів тато повідомив, що сім'я в безпеці.

— Нас усіх урятував Кінгслі, — пояснив Люпин. — Завдяки його попередженню більшість весільних гостей устигли роз'явитися ще до їхньої появи.

— А то були смертежери чи люди з міністерства? — втрутилася Герміона.

— І ті, й ті, бо тепер вони заодно, — відповів Люпин. — Їх було з десяток, але вони не знали, Гаррі, що ти теж там був. До Артура дійшли чутки, що перш ніж убити Скрімджера, вони тортурами хотіли витягти з нього інформацію про місце твого перебування. Якщо це справді так, то він тебе не видав.

Гаррі зиркнув на Рона й Герміону. Їхні обличчя віддзеркалювали шок і вдячність водночас. Гаррі недолюбливав Скрімджера, але якщо Люпин казав правду, то на порозі смерті Скрімджер його все-таки захистив.

— Смертежери обшукали увесь "Барліг" згори донизу, — розповідав далі Люпин. — Знайшли упіря, але не захотіли до нього наближатися... потім багато годин допитували тих наших, хто не встиг утекти. Думали вибити хоч якусь інформацію про тебе, але ж ніхто, крім членів Ордену, не знав, що ти був у "Барлозі".

— Одночасно із вторгненням на весілля інші смертежери вривалися в усі будинки, мешканців яких підозрювали у зв'язках з Орденем. Це діялося по всій країні. Нікого не вбили, — одразу додав він, випереджаючи запитання, — але поводитися жорстоко. Спалили дім Дідалуса Дігла, хоч його, як ви знаєте, там не було, і заклали "Круціатусом" родину Тонксів. Знову ж таки, хотіли з'ясувати, куди ти подався, побувавши в них. Отож усі живі... звичайно, пережили потрясіння, але загалом з ними все гаразд.

— То смертежери зламали всі захисні заклиття? — запитав Гаррі, пригадавши, як надійно діяли чари того вечора, коли він упав у саду в батьків Тонкс.

— Гаррі, зрозумій — тепер на боці смертежерів уся потуга міністерства, — пояснив Люпин. — Вони мають повноваження виконувати найбрутальніші заклиття, не боячись, що їх

засічуть або заарештують. Вони подолали всі захисні закляття, які ми начаклювали проти них, і навіть не приховували, навіщо прийшли.

— А як вони виправдовують тортури, за допомогою яких хочуть дізнатися, де перебуває Гаррі? — ледве чутно запитала Герміона.

— Ну... — Люпин повагався й дістав складений учетверо номер "Щоденного віщун".

— Ось, — він штовхнув газету по столу до Гаррі, — рано чи пізно ви все одно довідаєтесь. Ось як вони пояснюють полювання на тебе.

Гаррі розгорнув газету. На першій шпальті була його величезна фотографія. Він прочитав заголовок над нею:

РОЗШУКУЄТЬСЯ ДЛЯ ДОПИТУ ЩОДО ЗАГИБЕЛІ АЛБУСА ДАМБЛДОРА

Рон і Герміона обурено скрикнули, а от Гаррі промовчав. Він відштовхнув газету. Не хотів її читати, бо й так знав, що там написано. Тільки той, хто був на верхівці вежі, коли Дамблдор загинув, знав, хто його насправді вбив, а Ріта Скітер уже розтрубила на всю чаклунську громаду, що Гаррі Поттера бачили, як він тікав з того місця одразу після того, як Дамблдор упав з вежі.

— Співчуваю, Гаррі, — сказав Люпин.

— То смертежери вже й "Щоденний віщун" контролюють? — розлючено запитала Герміона.

Люпин кивнув.

— Але ж люди розуміють, що відбувається?

— Переворот відбувся гладенько і майже без розголосу, — відповів Люпин. — За офіційною версією, Скрімджера не вбили, а він пішов у відставку. Міністерство очолив Пій Тікнесі — вони його заклили "Імперіусом".

— А чого сам Волдеморт не оголосив себе міністром магії? — здивувався Рон. Люпин усміхнувся.

— Йому це не потрібно, Роне. Він і так виконує роль міністра, але навіщо йому ще й сидіти за столом у міністерстві? Його маріонетка Тікнесі веде всі поточні справи, а Волдеморт тим часом поширює свою владу далеко за межі міністерства.

— Цілком природно, що багато людей розуміє, що сталося. За ці кілька днів міністерство радикально змінило свою політику, і люди шепочуться, що за цим усім стоїть Волдеморт. Але, на жаль, тільки шепочуться. Усі остерігаються одне одного й не знають, кому можна вірити. Бояться говорити відверто, бо якщо їхні підозри виправдані, то небезпека загрожуватиме їхнім родинам. Волдеморт веде дуже тонку гру. Якби він себе засвітив, то це могло б стати приводом для бунту, а він не виходить з тіні, і це породжує розгубленість, непевність і страх.

— І ця радикальна зміна міністерської політики, — спитав Гаррі, — полягає також у тому, що замість боротися з Волдемортом чаклунську громаду нацьковують на мене?

— Безумовно, — підтвердив Люпин, — причому хід цей дуже вдалий. Тепер, коли Дамблдор загинув, саме ти — "хлопець, що вижив" — мав стати символом і об'єднавчим стрижнем опору Волдемортові. Однак, запустивши в обіг думку, що ти сам причетний до смерті старого героя, Волдеморт не тільки призначив ціну за твою голову, а й посіяв зерна сумніву й страху серед тих, хто мав би тебе захищати.

— А тим часом міністерство почало утиски осіб маглівського роду.

Люпин показав на "Щоденний віщун".

— Гляньте на другу сторінку.

Герміона розгорнула газету з такою ж огидою, як тоді, коли мала справу з *"Таємницями найтемнішого мистецтва"*.

— *"Реєстрація маглородців"*, — зачитала вона вголос. — *"Міністерство магії почало процедуру інспектування так званих маглородців, щоб установити, як їм вдалося оволодіти таємницями магії."*

Недавні дослідження, проведені відділом таємниць, виявили, що чари передаються від однієї особи до іншої тільки через біологічне відтворення чаклунів. Отже, у випадках, коли не

існує доказів чаклунського походження, так звані маглородці могли здобути магичні властивості тільки шляхом крадіжки або насильства.

Міністерство сповнене рішучості вивести начисту воду цих узурпаторів магичної сили, і в зв'язку з цим запрошує всіх так званих маглородців з'явитися на співбесіду в новостворену комісію з реєстрації осіб маглівського роду".

— Люди не допустять, щоб це сталося, — обурився Рон.

— Це вже сталося, Роне, — відказав Люпин. — Ми тут говоримо, а в цей час проводять облави на маглородців.

— Та як же це можна "вкрасти" чари? — не вгавав Рон. — Це ж якась шизуха! Якби можна було красти чари, то не існувало б сквибів!

— Знаю, — погодився Люпин. — Проте якщо людина не зможе довести, що має хоча б близького родича-чаклуна, то вважатиметься, що вона здобула магичні здібності незаконно, і її буде покарано.

Рон зиркнув на Герміону й сказав:

— А якщо чистокровні та напівкровні поклянуться, що маглородець — член їхньої родини? Я всім казатиму, що Герміона — моя двоюрідна сестра...

Герміона поклала свою руку на Ронову й міцно стисла.

— Дякую, Роне, але я не хочу, щоб ти...

— Вибору в тебе немає, — твердо сказав Рон і теж стис її руку. — Вивчиш наше родове дерево і зможеш відповісти на всі їхні запитання.

Герміона невпевнено всміхнулася.

— Роне, це не має значення, бо ми переховуємося разом з Гаррі Поттером, якого розшукують по всій країні. Якби я поверталася до школи, то це була б інша річ. А що Волдеморт планує зробити з Гогвортсом? — запитала вона Люпина.

— Відвідування тепер обов'язкове для всіх юних чаклунів та відьом, — відповів він. — Про це було оголошено вчора. Це зміна, бо раніше не було примусового навчання. Зрозуміло, майже всі британські чаклуни й чарівниці і так позакінчували Гогвортс, але їхні батьки мали право навчати їх удома чи, скажімо, відсилати за кордон. А тепер Волдеморт зможе контролювати всю чаклунську спільноту від наймолодшого віку. До того ж, це ще один спосіб відсіяти маглородців, бо учням буде заборонено відвідувати школу, якщо вони не отримають підтвердження так званого Кровного статусу, для чого їм треба буде надати міністерству докази свого чаклунського походження.

Гаррі відчув роздратування й лють. У цю мить схвильовані одинадцятирічні дітлахи переглядають стоси щойно придбаних підручників, не підозрюючи, що декому з них не доведеться побачити Гогвортсу, а може, навіть власних родин.

— це... це... — він намагався знайти слова, щоб передати увесь той жах, який його охопив, але Люпин тихо промовив:

— Я знаю. Люпин вагався.

— Гаррі, я тебе зрозумію, якщо ти не підтвердиш, але в Ордені вважають, що Дамблдор доручив тобі якусь місію.

— Доручив, — відповів Гаррі, — Рон і Герміона все знають і йдуть зі мною.

— Чи не міг би зі мною поділитися, яка мета цієї місії? Гаррі подивився на пооране передчасними зморшками обличчя, на густе, але сивіюче волосся, й пошкодував, що не зможе відповісти.

— Не можу, Ремусе, мені дуже прикро. Якщо тобі не сказав сам Дамблдор, то, думаю, і я не маю права.

— Я так і думав, — відповів розчарований Люпин. — Але я міг би хоч якимось тобі допомогти. Ти знаєш мене й мої можливості. Я міг би піти з тобою для захисту. І не треба було б мені пояснювати, що саме ти задумав.

Гаррі завагався. Пропозиція була спокуслива, хоч він не міг собі уявити, як можна утримати завдання в таємниці від Люпина, якщо той постійно буде з ними.

А от Герміону це трохи збентежило.

— А як же Тонкс? — запитала вона.

— А що Тонкс? — не зрозумів Люпин.

— Ну, — спохмурніла Герміона, — ви ж одружені! Як вона поставиться до того, що ти підеш з нами?

— Тонкс буде в цілковитій безпеці, — відповів Люпин. — Поживе в батьків.

Було в Люпиновому тоні щось дивне, щось холодне. Та й сама думка, що Тонкс ховатиметься в батьків, теж дивувала. Вона ж була членом Ордену і, наскільки знав її Гаррі, воліла б бути у вирі подій.

— Ремусе, — боязко запитала Герміона, — чи все гаразд... ну, знаєш... між тобою і...

— Усе гаразд, дякую, — гостро відказав Люпин. Герміона порожевіла. Запала тиша, дивна й ніякова, а тоді Люпин сказав так, ніби зізнався в чомусь неприємному:

— Тонкс завагітніла.

— Ой, як гарно! — пискнула Герміона.

— Прекрасно! — зрадів Рон.

— Поздоровляємо! — додав Гаррі.

Люпин видушив силувану усмішку, більше схожу на гримасу, і сказав:

— То... ви приймаєте мою пропозицію? Чи стане трійка четвіркою? Мені не віриться, щоб Дамблдор цього не схвалив, це ж він, зрештою, призначив мене вашим учителем захисту від темних мистецтв. А слід сказати, що вас очікують, на мою думку, чари, з якими ви ще не стикалися і яких уявити собі не можете.

Рон і Герміона подивилися на Гаррі.

— Я тільки... тільки хочу уточнити, — сказав він. — Ти хочеш залишити Тонкс у її батьків і податися з нами?

— Вона там буде в цілковитій безпеці, вони її берегтимуть, — відповів Люпин. Він говорив це з категоричністю, що межувала з байдужістю. — Гаррі, я не сумніваюся — Джеймс хотів би, щоб я був з тобою.

— А я, — поволі протяг Гаррі, — сумніваюся. Думаю, батько хотів би насамперед знати, чому ти не хочеш залишатися з рідною дитиною.

Люпин зблід. Здавалося, що в кухні стало холодніше градусів на десять. Рон дивився вбік, наче отримав завдання запам'ятати інтер'єр кухні, а Герміона позирала то на Гаррі, то на Люпина.

— Ти не розумієш, — сказав нарешті Люпин.

— То поясни, — наполягав Гаррі.

Люпин ковтнув слину.

— Я... я зробив величезну помилку, одружившись з Тонкс. Я зробив це всупереч самому собі і дуже про це шкодую.

— Ясно, — сказав Гаррі, — і тепер ти хочеш покинути її з дитиною й утекти з нами?

Люпин зірвався на ноги, перекинувши стільця; він глянув на них таким лютим поглядом, що Гаррі вперше побачив у його людському обличчі тінь вовчої подобі.

— Невже ви не розумієте, що я накоїв зі своєю дружиною і зі своєю ще не народженою дитиною? Я не мав права з нею одружуватись, я зробив з неї парію!

Люпин віджбурнув ногою перекинутого стільця.

— Ви мене досі бачили тільки серед членів Ордену або під опікою Дамблдора в Гогвортсі! Ви не уявляєте, як більшість чаклунської спільноти ставиться до таких, як я! Коли про мою ваду довідуються, то й розмовляти зі мною не хочуть! Невже ви не бачите, що я накоїв? Навіть її власна родина обурена нашим одруженням! Які батьки хотіли б, щоб їхня єдина дочка виходила заміж за вовкулаку? А дитина... дитина...

Люпин почав рвати на собі волосся й мав напівбожевільний вигляд.

— Такі як ми, зазвичай, не розмножуються! Дитина вдається в мене, я переконаний... Як я зможу сам собі пробачити, якщо я свідомо йшов на ризик передати свою хворобу невинній дитині? А якщо якимось дивом вона й не буде така, як я, то все одно для неї буде в сто разів краще взагалі не мати батька, ніж його все життя соромитися!

— Ремусе! — прошепотіла Герміона зі слізьми на очах. — Не кажи так... чого б це дитина тебе соромилась?

— Ох, не знаю, Герміоно, — втрутився Гаррі. — Я б його, наприклад, соромився.

Гаррі не знав, де взялася в ньому лють, але вона підняла його на ноги. Люпин дивився на

Гаррі так, наче той його вдарив.

— Якщо новий режим вважає маглородців недостойними, — сказав Гаррі, — то що він зробить з напіввовулакою, чий батько — член Ордену? Мій тато загинув, захищаючи мене й маму, а ти чомусь вважаєш, що він би тобі порадив покинути рідну дитину й податися з нами на пошуки пригод?

— Та як... як ти смієш? — процідив Люпин. — Ідеться не про прагнення... небезпек чи особистої слави... як ти смієш навіть думати...

— Ти, мабуть, вважаєш себе відчайдушним сміливцем, — урвав його Гаррі. — Хочеш зіграти роль Сіріуса...

— Не треба, Гаррі! — благала Герміона, але Гаррі не зводив лютого погляду з посинілого Люпинового лиця.

— Я сам собі не вірю, — не вгавав Гаррі. — Людина, що навчила мене боротися з дементорами — боягуз!

Люпин так стрімко вихопив чарівну паличку, що Гаррі не встиг сягнути по свою. Голосно бахнуло — і він полетів спиною назад, наче хтось його нокаутував. Гахнувся об стіну й сповз на підлогу, встигнувши тільки побачити, як майнув і зник за дверима край Люпинового плаща.

— Ремусе, Ремусе, вернися! — гукнула Герміона, проте Люпин не відповів. За мить вони почули, як грюкнули вхідні двері.

— Гаррі! — застогнала Герміона. — Як ти міг?

— Легко, — відповів Гаррі. Вік підвівся. Відчував, як росте гуля там, де головою вдарився об стіну. Він і далі тремтів від злості.

— Чого ти на мене так дивишся! — ревкнув Герміоні.

— Не смій її чіпати! — вибухнув Рон.

— Стійте... стійте... тільки не бийтеся! — закричала Герміона, кидаючись поміж них.

— Не треба було казати таке Люпинові, — сказав Рон.

— Він сам напросився, — огризнувся Гаррі. У його голові блискавично мінялися уривки образів: Сіріус падає крізь завісу; Дамблдор нерухомо завис у повітрі; спалах зеленого світла і голос матері, що благає пощади...

— Батьки, — сказав Гаррі, — не повинні кидати дітей, хіба що... хіба що в них немає виходу.

— Гаррі... — Герміона заспокійливо простягла руку, але Гаррі її відштовхнув і відступив убік, дивлячись на вичаклуваний Герміоною вогонь. Колись він з цього каміна розмовляв з Люпином, шукаючи розради через Джеймса, і Люпин його тоді заспокоїв. Тепер йому здалося, що в повітрі перед ним знову плаває бліде й замучене Люпинове обличчя. Він відчув неприємний приплив каяття. Рон і Герміона мовчали, але Гаррі не сумнівався, що вони перегладаються в нього за спиною, обмінюючись мовчазними репліками.

Він обернувся й устиг побачити, як вони поспіхом одвели очі одне від одного.

— Я розумію, що не треба було називати його боягузом.

— Не треба було, — одразу погодився Рон. — Але ж він саме так поводить.

— Усе одно... — сказала Герміона.

— Розумію, — буркнув Гаррі. — Але якщо він тепер повернеться до Тонкс, то, може, варто було на таке піти?

Його слова прозвучали як благання. Герміона глянула на нього співчутливо, а Рон — невпевнено. Гаррі дивився собі під ноги, думаючи про батька. Чи Джеймс підтримав би Гаррі після всього сказаного Люпину, чи, навпаки, розгнівався б за те, як син повівся з його давнім шкільним другом?

Тиша, що зависла в кухні, аж бриніла напругою недавньої сцени й невисловленими докорами Рона та Герміони. "Щоденний віщун", що його приніс Люпин, лежав на столі, й обличчя Гаррі дивилося в стелю з першої сторінки. Він підійшов, сів за стіл, розгорнув навмання газету й удав, що читає. Не сприймав ані слова, бо в голові й далі миготіли картини його зіткнення з Люпином. Був певний, що Рон і Герміона відновили своє мовчазне спілкування, затулені від нього "Віщун". З шурхотом перегорнув сторінку — і тут йому в очі впало Дамблдорове ім'я. Минуло кілька секунд, поки він сприйняв суть надрукованої там родинної фотографії. Під знімком був підпис: *"Сім'я Дамблдора — зліва направо: Албус, Персіваль з новонародженою*

Аріаною, Кендрата, Еберфорс!"

Гаррі тепер значно уважніше придивився до фотографії. Дамблдорів батько, Персіваль, був привабливий чоловік, очі його світилися, здається, навіть на цьому старому побляклому знімку. Немовля, Аріана, була завбільшки з хлібину, та й сама ще нагадувала паляничку. Мати, Кендра, стояла зі стягнутим у пучок чорним, як смола, волоссям. Гідність була ніби викарбувана на її обличчі. Попри шовкову сукню з високим коміром, у яку вона була вбрана, Гаррі, придивившись до її темних очей, високих вилиць та прямого носа, чомусь подумав про американських індіанців. Албус та Еберфорс одягнені були в однакові блузи з мереживними комірцями й мали однакове, до плечей, волосся. Албус здавався на кілька років старшим, проте в усьому іншому обидва хлопці були дуже схожі, бо ніс в Албуса не був зламаний і він ще не носив окулярів.

Родина здавалася цілком нормальною й щасливою, усі сяяли з газетної сторінки безжурними усмішками. Аріана легенько помахувала ручкою з-під покривальця. Гаррі глянув вище й побачив заголовок:

ЕКСКЛЮЗИВНИЙ УРИВОК З ГОТОВОЇ ДО ДРУКУ БІОГРАФІЇ АЛБУСА ДАМБЛДОРА,
укладеної Рітою Скітер

Сумніваючись, що стаття може ще більше зіпсувати й так уже пропавший настрій, Гаррі почав читати:

Гордовита й зарозуміла, Кендра Дамблдор не хотіла більше залишатися в Моулді-на-Волді після гучного арешту й ув'язнення в Азкабані її чоловіка Персіваля. Ось чому вона вирішила всією сім'єю зірватися з насидженого місця й переїхати в Годрикову Долину, село, що згодом прославилось завдяки дивовижній втечі Гаррі Поттера від Відомо-Кого.

Як і в Моулді-на-Волді, в Годриковій Долині знайшло притулок чимало чаклунських родин, однак Кендра ні з ким не була знайома, тому й уникала розпитувань про злочин чоловіка, чого в рідному селі їй би не вдалося. Відкидаючи спроби нових сусідів-чарівників встановити дружні стосунки, вона невдовзі домоглася того, що її сім'ю залишили в спокої.

"Грюкнула дверима просто в мене перед носом, коли я завітала до неї зі щойно спеченими домашніми пирогами", — розповідає Батільда Бегшот. — "У перший рік після їхнього переїзду в наше село я іноді бачила тільки двох її синів. Я б і не знала про існування дочки, якби на другу зиму, коли я збирала під місяцем тужливчиків, випадково не побачила, як Кендра вивела Аріану в садок за хатою. Пройшла з нею по траві, міцно тримаючи за руку, і завела назад у будинок. Я не знала, що й думати".

Кендра, як видається, вважала, що переїзд у Годрикову Долину — чудова нагода раз і назавжди сховати Аріану від людей, а задум цей, мабуть, визрівав у неї багато років. Час для цього вона вибрала вдало. Аріані щойно виповнилося сім років, коли вона зникла з очей, а сім років — це той вік, коли, на думку більшості експертів, чари, якщо вони наявні, повинні проявитися. Ніхто з іще живих свідків не пригадує, щоб Аріана демонструвала хоча б натяк на магічні здібності. Тож цілком очевидно, що Кендра вирішила за краще приховати існування рідної дочки, ніж згодом страждати від того ганебного факту, що вона народила сквибку. Тримати її під замком було значно легше, коли поряд не жили друзі та сусіди, які знали Аріану. Можна було також надіятися, що цю таємницю не викаже та незначна кількість близьких Аріані осіб, серед яких були й двоє її братів, що на всі незручні запитання відповідали фразою, якої їх навчила мати: "Сестра надто хвороблива для школи".

Наступного тижня: "Албус Дамблдор у Гогвортсі — призи і претензії".

Гаррі помилявся: прочитане ще більше зіпсувало йому настрій. Він знову подивився на фото щасливої родини. Невже це правда? Як можна з'ясувати? Він хотів відвідати Годрикову Долину, навіть якщо Батільда вже не в тому стані, щоб з ним поговорити. Він хотів відвідати місце, де і він, і Дамблдор втратили рідних. Почав було опускати газету, щоб порадитися з Роном та Герміоною, коли це щось оглушливо ляснуло на кухні.

Чи не вперше за ці три дні Гаррі геть забув про Крічера. Перша його думка була, що то повернувся й увірвався на кухню Люпин, тож якусь частку секунди він не міг зрозуміти, що за клубок кінцівок, борюкаючись, з'явився прямо з повітря біля його стільця. Він зірвався на ноги,

а Крічер виборсався з клубка, низько вклонився Гаррі і проскрипів:

— Крічер повернувся зі злодюжкою Мандангусом Флечером, хазяїне.

Мандангус випростався й вихопив чарівну паличку, але Герміона виявилася спритнішою.

— *Експеліармус!*

Мандангусова паличка підлетіла вгору й Герміона її впіймала. Вирячивши очі, Мандангус кинувся до сходів. Рон перехопив його, наче регбіст, і Мандангус глухо гепнувся на кам'яну підлогу.

— Шо? — заревів він, пручаючись, щоб вивільнитися з Ройової хватки. — Шо я зробив? Нацькували на мене клятого ельфа, та що ви собі думаєте, що я вам зробив, пустіть мене, пустіть, бо...

— Не в тому ти стані, щоб нас лякати, — урвав його Гаррі. Він кинув газету, двома великими кроками перетнув кухню й присів біля Мандангуса, що перестав пручатися й дивився на нього з жахом. Рон, важко дихаючи, встав і дивився, як Гаррі навмисне націлив чарівну паличку просто в Мандангусів ніс. Мандангус смердів старим потом і тютюновим димом. Волосся в нього було сплутане, а мантия засмальцьована.

— Крічер просить вибачення, хазяїне, за затримку з доставкою злодія, — прохрипів ельф. — Флечер знає, як уникати полону, він має багато схованок і спільників. Але Крічер таки загнав його в кут.

— Ти дуже добре все зробив, Крічере, — сказав Гаррі, і ельф низенько вклонився.

— Так, маємо до тебе кілька запитань, — сказав Гаррі Мандангусові, але той одразу закричав:

— Та я запанікував, ясно? Я не хотів у це влазити, ти вибачай, братан, але я не збирався на халяву підставляти заради тебе свій зад, і той клятий Відомо-Хто налетів прямо на мене, та хто завгодно дав би звідти драла, я ж сто разів казав, що не хочу з вами...

— До твого відома — крім тебе, ніхто не роз'явився, — урвала його Герміона.

— Ну, ви ж там усі такі герої, а я не герой, я ніколи не вдавав, ніби хочу на барикади...

— Нас не цікавить, чого ти втік і покинув напризволяще Дикозора, — сказав Гаррі, ще ближче підносячи чарівну паличку до мішкуватих і налитих кров'ю Мандангусових очей. — Ми й тоді вже знали, що на таке лайно, як ти, не можна покладатися.

— Ну, то нашо ти нацькував на мене домашніх ельфів? Ти шо, знов згадав про ті келихи? Та в мене їх давно нема, інакше б я їх тобі...

— Мене цікавлять не келихи, хоч це вже тепліше, — сказав Гаррі. — Заткнися й слухай.

Як добре, що в нього нарешті з'явилася справа, що він нарешті міг здобувати крихти правди. Його чарівна паличка була вже так близько до злодієвого носа, що той аж очі скосив, щоб бачити її кінчик.

— Коли ти почистив цей будинок від усього коштовного, — почав було Гаррі, але Мандангус знову не дав йому договорити.

— Та Сіріус плювати хтів на те все барахло...

Задріботіли чийсь кроки, блиснула мідь, голосно брязнуло й почувся болісний зойк. Це Крічер налетів на Мандангуса і вгатив його каструлею по голові.

— Заберіть його, заберіть, замкніть його! — зарепетував і зіщулився Мандангус, бо Крічер знову підняв над собою важку посудину.

— Крічере, не смій! — вигукнув Гаррі.

Крічерові тоненькі ручки тремтіли під вагою каструлі, піднятої над головою.

— Може, ще разочок, хазяїне Гаррі? На щастя... Рон зареготав.

— Він нам потрібен притомний, Крічере, але якщо його треба буде переконати, ти зробиш йому таку честь, — мовив Гаррі.

— Дуже вам дякую, хазяїне, — ще раз уклонився Крічер і відступив на кілька кроків, з ненавистю дивлячись на Мандангуса великими вицвілими очима.

— Коли ти почистив цей будинок від усіх коштовностей, — І знову почав Гаррі, — ти забрав багато речей з серванта на кухні. Там був один медальйон. — У Гаррі раптом пересохло в роті. Він відчував, що Рона й Герміону теж охопило хвилювання. — Що ти з ним зробив?

— А шо? — відповів питанням на питання Мандангус. — Хіба він цінний?

— Він і досі в тебе! — крикнула Герміона.

— Ні, не в нього, — проникливо заперечив Рон. — Він просто в розпучі, що не взяв за нього більше грошей.

— Більше? — перепитав Мандангус. — Це було б, зараза, дуже непросто... я й так віддав його на шару, епересете. А що я мав робити?

— Тобто?

— Я продавав собі на Алеї Діагон, а вона підходить і питає, чи маю я ліцензію на торгівлю магічними предметами. Нишпорка паскудна. Хотіла мене оштрафувати, але їй упав у око медальйончик, і вона його забрала й сказала, що на цей раз мені пощастило.

— І хто ж то була? — запитав Гаррі.

— Не знаю, якась міністерська карга. Мандангус на мить замислився, насупивши брови. — Така маленька. З бантом на голові.

Він спохмурнів і додав:

— Схожа на ропуху.

Гаррі впустив чарівну паличку. Вона вдарила Мандангуса по носі й вистрілила червоними іскрами. Іскри влучили полоненому в брови, й вони загорілися.

— *Агваменти!* — крикнула Герміона, і з її чарівної палички вдарив струмінь води, заливши Мандангуса з голови до ніг, аж він мало не захлинувся, плююючи й кашляючи.

Гаррі подивився на Рона з Герміоною й побачив у їхніх очах віддзеркалення власного шоку. Йому здалося, що шрами з зовнішнього боку долоні знову запекли.

— РОЗДІЛ ДВНАДЦЯТИЙ — Магія — це могутність

Серпень догорав, квадратик недоглянутої трави посеред площі Ґримо зів'яв під сонцем, пожух і побурів. Сусіди ніколи не бачили мешканців будинку номер дванадцять, втім, як і самого будинку. Маґли, що жили на площі Ґримо, давно вже змирилися з кумедною помилкою в нумерації будинків, коли після одинадцятого номера одразу йшов тринадцятий. Але тепер на площі дедалі частіше з'являлися люди, яких немовби заінтригувала ця аномалія. Не минало й дня, щоб на площу Ґримо не прибували одна-дві особи, які, здавалося, не мали іншої мети, крім як, спершись на огорожу, цілісінькими днями стирчати перед одинадцятим і тринадцятим будинками і вдивлятися в щілину між ними. Споглядальники були щодня інші, однак усіх їх, здається, поєднувала нехоть до нормального одягу. Перехожі лондонці, переважно звиклі до всіляких оригіналів, не звертали на них уваги, хіба що вряди-годи дехто озирався, дивуючись, навіщо це за такої спеки кутатися в довжелезні плащі.

Видно було, що цілодобове пильнування не приносить спостерігачам особливого задоволення. Іноді дехто схвильовано ступав крок уперед, немовби нарешті помітив щось цікаве, проте одразу ж розчаровано вертався назад.

Першого вересня цих чатувальників на площі побільшало. З півдесятка чоловіків у довжелезних плащах стояли й придивлялись, як завжди, до будинків номер одинадцять та номер тринадцять, однак те, чого вони очікували, залишалося для них невлотиме. Надвечір, коли з неба несподівано, чи не вперше за останні тижні, вперіщила холодна злива, якраз і трапилася така незбагненна мить, коли вони нібито помітили щось незвичне. Чоловік з перекошеним обличчям показав пальцем, і його кущий, блідий, наче мрець, сусід кинувся вперед, та вже наступної миті вони заспокоїлись і знову стояли бездіяльні, сердиті й розчаровані.

Тим часом у будинку номер дванадцять Гаррі зайшов у коридор. Він ледь не втратив рівновагу, коли явився на ганку прямо біля входних дверей, і подумав, що смертежери могли помітити його лікоть, що на секунду вислизнув з-під плаща-невидимки. Обережно зачинив за собою двері, зняв плаща, перекинув через руку й по темному коридору подався у підвал, стискаючи в руці щойно поцуплений номер "Щоденного віщуна".

Його привітав звичний шепіт "Северус Снейп?", обвіяв холодний вітер, а язик на мить прилип до піднебіння.

— Я вас не вбивав, — проказав він одразу, як язик попустило, і затамував подих, дивлячись, як вибухає порохом фігура-закляття. Уже на середині сходів до кухні, далеченько від вух місіс Блек та від хмари пилу, гукнув:

— Є новини, але вони вам не сподобаються.

Кухню неможливо було впізнати. Там усе аж сяло: мідні каструлі та сковорідки були начищені до блиску, натерта дерев'яна стільниця відбивала світло, келихи й тарілки, розставлені до вечері, іскрилися від вогню, що весело палахкотів у каміні під казаном, у якому щось булькало. Проте ніщо в приміщенні не змінилося так докорінно, як зовнішність ельфа-домовика, що саме вибіг назустріч Гаррі, вбраний у білосніжний рушник, з чистим і пухнастим, наче вовна, волоссям, що стирчало йому з вух, і з Регулусовим медальйоном на кістлявих грудях.

— Роззуйтеся, якщо ваша ласка, хазяїне Гаррі, й помийте руки перед вечерею, — проквашав Крічер, схопив плаща-невидимку й поніс до вішака на стіні, де вже висіло чимало свіжовипраних старомодних мантий.

— Що сталося? — з острахом запитав Рон. Вони з Герміоною саме переглядали цілу гору аркушів з недбало нашкрябаними записами та намальованими від руки картами, що захарашували край довжелезного кухонного стола, однак тепер не зводили очей з Гаррі. Він підійшов і кинув на розкидані аркуші пергаменту газету.

Знайомий гачконосий, чорноволосий чоловік дивився на них з великого знімка під заголовком: "СЕВЕРУСА СНЕЙПА ПРИЗНАЧЕНО ДИРЕКТОРОМ ГОГВОРТСУ".

— Ні! — вигукнули одночасно Рон і Герміона.

Герміона була меткіша — вона схопила газету й почала читати статтю вголос.

— *Северуса Снейпа, багатолітнього викладача настійок у Гогвортській школі чарів та чаклунства, сьогодні було призначено на посаду її директора. Це найважливіша з численних змін викладацького складу в стародавній школі. Після того, як у відставку пішла колишня викладачка маглознавства, її посаду обійняла Алекта Керроу, а її брат Амікус став викладачем захисту від темних мистецтв.*

— "Я радий, що отримав нагоду підтримати наші найкращі чаклунські традиції та цінності..." — Мабуть, такі, як скоєння вбивств і відрізання людям вух! Снейп буде директором! Снейп у Дамблдоровому кабінеті... Мерлінові кальсони! — Герміона так верескнула, що Гаррі з Роном аж підстрибнули. Герміона вискочила з-за столу й вибігла з кухні, крикнучи на ходу: — Я на хвилинку!

— "Мерлінові кальсони?" — повторив здивовано Рон. — Вона, мабуть, таки вражена. — Він підсунув газету й переглянув статтю про Снейпа.

— Інші викладачі не терпітимуть. Макгонегел, Флитвік і Спраут знають правду, вони знають, як загинув Дамблдор. Вони не визнають Снейпа директором. А що то за Корови чи як

там їх?

— Керроу, смертежери, — відповів Гаррі. — Там, усередині, є їхні знімки. Вони були на верхівці вежі, коли Снейп убивав Дамблдора, тож усе це давні друзяки. Але, — гірко зітхнув Гаррі, беручи стільця, — я не бачу, щоб в інших викладачів був якийсь вихід, крім як залишитися. Якщо Снейпа підтримує міністерство і Волдеморт, то в них нема вибору, крім залишатися й викладати або провести кілька гарних років у Азкабані... та й то, якщо їм пощастить. Думаю, вони залишаться, щоб хоч якось захищати учнів.

До стола метушливо підбіг Крічер з великою супницею в руках і почав розливати суп у чистісінькі миски, насвистуючи крізь зуби якусь мелодію.

— Дякую, Крічере, — сказав Гаррі й перевернув "Віщуна", щоб не бачити Снейпової пики. — Принаймні ми тепер точно знаємо, де буде Снейп.

Він зачерпнув ложкою супу. Якість Крічерового куховарства неймовірно поліпшилася, відколи він отримав Регулусів медальйон. Смачнішого французького цибульного супу Гаррі рідко коли й куштував.

— За будинком і далі стежить купа смертежерів, — повідомив він Ронові, ковтаючи суп, — більше, ніж завжди. Наче вони сподіваються, що ми вийдемо зі шкільними валізами й поплуганимося на "Гогвортський експрес".

Рон зиркнув на годинник.

— Я цілий день про це думав. Експрес вирушив майже шість годин тому. Дивно якось, що ми не в ньому, правда?

Гаррі уявив яскраво-червоний потяг, за яким вони з Роном линули колись в повітрі, а він звивався поміж полів та пагорбів, неначе довга червона гусінь. Знав напевне, що зараз у поїзді сидять разом Джіні, Невіл та Луна, і, можливо, намагаються вгадати, де зараз Гаррі, Рон та Герміона, або міркують, як краще нашкодити новому Снейповому режиму.

— Вони мене ледь не засікли, — повідомив Гаррі. — Я невдало приземлився на ганку і з мене ледь не злетів плащ.

— Зі мною щоразу таке буває. Ага, ось і вона, — сказав Рон, розвертаючись на стільці, щоб краще бачити Герміону, яка повернулася на кухню. — І що ж то за справа, гідна Мерлінових найобвисліших кальсонів?

— Я згадала ось про що, — важко дихаючи, відповіла Герміона.

Вона принесла велику картину в рамі, поставила її на підлогу і вийняла з кухонної шафки свою маленьку вишиту бісером сумочку. Відкрила її й почала запихати в неї картину, явно завелику, щоб поміститися в малесенькій сумочці. Проте за кілька секунд картина зникла, як досі багато чого іншого, в бездонних глибинах сумочки.

— Фінеас Нігелус, — пояснила Герміона, кидаючи сумочку на кухонний стіл зі звичним уже важким брязкотом.

— Тобто? — здивувався Рон, але Гаррі все зрозумів. Намальований фарбами образ Фінеаса Нігелуса Блека мав здатність переміщатися між тим своїм портретом, що був на площі Грімо, і тим, що висів у директорському кабінеті в Гогвортсі: круглій кімнаті на вершині вежі, де зараз, поза сумнівом, сидів Снейп і з тріумфом розглядав колишнє Дамблдорове майно — колекцію витончених срібних магичних інструментів, кам'яне сито спогадів, Сортувальний Капельюх і, якщо його ще не перенесли деінде, Гріфіндорів меч.

— Снейп міг послати Фінеаса Нігелуса обстежити наш будинок, — пояснила Герміона Ронові, сідаючи. — Нехай спробує, бо тепер Фінеас Нігелус нічого не побачить, крім нетрів моєї сумочки.

— Добре придумала! — вражено похвалив її Рон.

— Дякую, — всміхнулася Герміона, підсуваючи до себе суп. — Ну, Гаррі, що там ще сьогодні сталося?

— Нічого, — відповів Гаррі. — Я годин сім стежив за міністерством, її ніде не було. Але бачив твого тата, Роне. Вигляд у нього непоганий.

Рон схвально кивнув. Вони вирішили, що це небезпечно — встановлювати контакт з містером Візлі, коли він заходить чи виходить з міністерства, бо він завжди оточений іншими працівниками. Та все ж було дуже приємно побачити його бодай отак мигцем, хоч було зрозуміло, що всередині він увесь напружений і стривожений.

— Тато завжди казав, що найчастіше працівники міністерства добираються на роботу за допомогою порошку флу, — сказав Рон. — Ось чому ми ніколи не бачили Амбриджку, бо вона не ходить пішки, вважає, що занадто поважна для цього.

— А як там ота смішна стара відьма й чарівничок у темно-синій мантиї? — поцікавилася Герміона.

— Ага, той тип з технічної служби, — додав Рон.

— А звідки ти знаєш, що він працює в їхній технічній службі? — здивувалася Герміона, а її ложка з супом зависла в повітрі.

— Тато казав, що в тій службі всі носять темно-сині мантиї.

— А ти нам такого не казав!

Герміона відклала ложку й підсунула до себе гору нотаток і карт, що їх переглядала з Роном тоді, як на кухню зайшов Гаррі.

— Тут ніде немає про темно-сині мантиї, нічогосінько! — вигукнула вона, гарячково гортаючи аркуші.

— Та яке це має значення?

— Роне, тут *усе* має значення! Якщо ми хочемо проникнути в міністерство і не потрапити нікому на очі, коли там *неодмінно* чатуватимуть на всіх непроханих гостей, то має значення кожна найдрібніша деталь! Ми вже стільки про це говорили! Який сенс у всіх цих розвідувальних вилазках, якщо ти не вважаєш за потрібне сказати нам...

— Та досить, Герміоно, ну забув я одну дрібничку...

— Ти хоч розумієш, що зараз, мабуть, у цілому світі немає для нас небезпечнішого місця, ніж міністерство ма...

— Думаю, нам треба це зробити завтра, — урвав її Гаррі. Герміона завмерла на півслові з відвислою щелепою. Рон захлинувся супом.

— Завтра? — перепитала Герміона. — Ти серйозно, Гаррі?

— Серйозно, — підтвердив Гаррі. — Навряд чи ми підготуємося до цього краще, хоч би й місяць простовбичили біля входу в міністерство. Що довше будемо затягувати, то далі опиниться медальйон. Цілком можливо, що Амбридж і так уже закинула його кудись під три чорти. Він же не відкривається.

— Хіба що, — зауважив Рон, — додумалась, як його відкрити і тепер стала сказана.

— Різниці ніхто не помітить, бо вона й так була зла, як мегера, — знизав плечима Гаррі.

Герміона закусила губу, занурившись у роздуми.

— Ми знаємо, що важлива кожна дрібничка, — Гаррі звертався до Герміони. — Знаємо, що в міністерстві тепер заборонено являтися чи роз'являтися. Знаємо, що лише найвищим посадовцям міністерства дозволено під'єднувати свої будинки до мережі порошку флу, бо Рон чув, як нарікали на це два невимовники. Ми приблизно знаємо, де розташований кабінет Амбриджки, бо ти підслухала, що казав той бородатий тип своєму напарникові...

— *"Я буду на першому рівні Долорес хоче мене бачити..."*, — негайно процитувала Герміона.

— Точно, — кивнув Гаррі. — І ще ми знаємо, що потрапити туди можна за допомогою тих смішних монеток чи жетонів, бо я бачив, як одна відьма позичала їх у іншої...

— Але ж у нас їх нема!

— Якщо задум спрацює, то будемо мати, — незворушно відказав Гаррі.

— Не знаю, Гаррі, не знаю... так багато речей, які можуть нам усе перекапустити, стільки залежатиме від щасливого збігу обставин...

— Але це все не зміниш, навіть якщо готуватися три місяці, — стояв на своєму Гаррі. — Пора вже діяти.

Він бачив по обличчях Рона й Герміони, що вони бояться. Він і сам не був особливо впевнений, проте не сумнівався, що настав час втілювати їхній задум у життя.

Уже місяць вони по черзі одягали плащ-невидимку і шпигували за головним входом у міністерство, яке Рон, завдяки містерові Візлі, добре знав ще змалку. Вони стежили за міністерськими працівниками, підслуховували їхні розмови і поступово з'ясували, наприклад, хто щодня приходить на роботу сам і в точно визначений час. Інколи щастило крадькома вихопити з чийогось портфеля свіжий номер "Щоденного віщуна". Помалу в них назбиралося багатенько ескізів карт та різних записів — і все це зараз лежало перед Герміоною.

— Що ж, — поволі промовив Рон, — хай буде завтра... Думаю, нам треба туди піти вдвох із Гаррі.

— Ой, не починай знову! — зітхнула Герміона. — Скільки можна товкти воду в ступі?

— Тинятися біля входу під плащем — то одне, а тут, Герміоно, йдеться про інше, — Рон тицьнув пальцем у "Щоденний віщун" десятиденної давності. — Ти у списку маглородців, які не з'явилися на співбесіду!

— А ти зараз помираєш від бризкухи в "Барлозі"! Якщо комусь і залишатися тут, то це має бути Гаррі, бо його голову оцінили в десять тисяч галеонів...

— Чудово, я залишуся, — пирхнув Гаррі. — Але не забудьте повідомити, коли знищите Волдеморта.

Рон і Герміона розсміялися, а шрам у Гаррі на лобі сіпнувся з болю. Він схопився за нього рукою. Побачив, як звузилися Герміонині очі, і вдавав, ніби просто відкидає з очей волосся.

— Якщо ми підемо всі втрьох, то нам треба буде роз'являтися поодиноці, — сказав Рон. — Ми всі вже не вмістимося під одним плащем.

Біль у шрамі посилювався. Гаррі встав. До нього одразу ж підбіг Крічер.

— Хазяїн не доїв суп, а може, хазяїн волів би скуштувати смачненького тушкованого м'яся, чи пирога з мелясою, до якого хазяїн такий небайдужий?

— Дякую, Крічере, я зараз повернуся... е-е... біжу в туалет.

Розуміючи, що Герміона дивиться на нього з підозрою, Гаррі швидко вибіг по сходах у коридор, тоді на другий поверх, заскочив у ванну кімнату й зачинив за собою двері. Стогнувши від болю, важко повалився на чорну ванну з кранами у формі змійок з роззявленими пащеками й заплющив очі...

Він плавно рухався по тьмяно освітленій вуличці. Будинки по обидва боки були з високими дерев'яними фронтонами й нагадували пряничні хатки з казки.

Він підійшов до одного й побачив при дверях свою білу руку з довгелезними пальцями. Постукав. Відчув, як наростає хвилювання...

Двері відчинила усміхнена жінка. Коли вона побачила Гаррі, лице її застигло, радість зникла, а натомість з'явився жах...

— Грегорович? — пролунав пронизливий холодний голос. Вона захитала головою; спробувала зачинити двері. Біла рука міцно їх притримала, не давши захряснутись...

— Мені потрібен Грегорович.

— *Er wohnt hier nicht mehr!* — закричала жінка, хитаючи головою. — Він тут не жити! Він тут не жити! Я його не знати!

Облишивши спроби зачинити двері, вона почала відступати вглиб темного коридору, а Гаррі насувався на неї, тримаючи в довгелезних пальцях чарівну паличку.

— Де він?

— *Das weiß ich nicht!* Він виїхати! Я не знати, я не знати! Він підняв паличку. Вона закричала. У коридор вибігло двоє маленьких дітей. Вона спробувала затулити їх руками. Спалахнуло зелене світло...

— Гаррі! ГАРРІ!

Він розплющив очі; сповз на підлогу. Герміона гатила в двері.

— Гаррі, відчини!

Він зрозумів, що, мабуть, кричав. Підвівся і відчинив. Герміона одразу ввірвалася у ванну, ледь не втративши рівноваги, і підозріло роззирилася довкола. Рон забіг за нею й розгублено почав тицяти чарівною паличкою в кожен куток прохолодної ванної кімнати.

— Що ти тут робив? — суворо запитала Герміона.

— А що тут, на твою думку, роблять? — з удаваною бравадою відповів він.

— Ти верещав, наче тебе різали! — пояснив Рон.

— Та ну... Мабуть, задрімав чи...

— Гаррі, не треба мати нас за дурнів, — глибоко вдихнула Герміона. — Ми ще внизу зрозуміли, що в тебе заболів шрам, бо ти став білий, як стіна.

Гаррі сів на краєчку ванни.

— Що ж. Я бачив, як Волдеморт убив якусь жінку. Тепер, мабуть, уже повбивав усіх її рідних. Хоч йому це було ні до чого. Просто вони, як тоді Седрік, опинилися не *там*...

— Гаррі, не допускай, щоб таке повторювалося! — Герміонин голос луною пронісся по ванній кімнаті. — Дамблдор хотів, щоб ти захищався блокологією! Він вважав, що цей зв'язок небезпечний... Гаррі, цим може скористатися Волдеморт! Що доброго в тому, щоб бачити, як він катує і вбиває, чим це допоможе?

— Зате я знаю, що він робить, — пробурмотів Гаррі.

— То ти навіть не намагаєшся його заблокувати?

— Герміоно, я не можу. Ти знаєш, що я поганий блоколог, у мене це ніколи не виходило.

— Бо ти не старався! — палко заперечила вона. — Я не розумію, Гаррі... тобі що, подобається мати цей особливий зв'язок, чи спорідненість, чи що там воно...

Вона затнулася від погляду, який він на неї кинув, коли підвівся.

— Подобається? — тихо перепитав він. — А *тобі* б таке сподобалося?

— Я... ні... вибач, Гаррі, я не хотіла...

— Я це ненавиджу! Ненавиджу, що він може влезати в мене, що я мушу бачити його, коли він найстрашніший. Але я цим скористаюся.

— Дамблдор...

— Забудь про Дамблдора. Це мій вибір, а не когось іншого. Я хочу знати, чому він полює на Грегоровича.

— На кого?

— Це закордонний майстер чарівних паличок, — пояснив Гаррі. — Він зробив Крумову паличку, і Крум вважає його генієм.

— Ти ж нібито сам казав, — утрутився Рон, — що Волдеморт тримає десь під замком Олівандера. Якщо він уже має одного майстра паличок, навіщо йому інший?

— Може, він згоден з Крумом, може, думає, що Грегорович кращий... або думає, що Грегорович зуміє пояснити, що вчудила моя чарівна паличка, коли він за мною гнався, бо Олівандер цього не знає.

Гаррі глянув у тріснуте заповилене дзеркало й побачив, як Рон з Герміоною в нього за спиною обмінюються скептичними поглядами.

— Гаррі, ти постійно кажеш про те, що вчудила твоя паличка, — сказала Герміона, — але ж це ти її змусив! Чому ти ніяк не хочеш повірити у власну силу?

— Бо я знаю, що то був не я! І Волдеморт це знає, Герміоно! Ми обидва знаємо, що сталося насправді!

Вони гнівно дивилися одне на одного. Гаррі розумів, що він Герміону не переконав, і що вона зараз шукає аргументів і проти його теорії про власну чарівну паличку, і проти того, що він дозволяє собі проникати у Волдемортів мозок. На щастя для Гаррі, в розмову втрутився Рон.

— Облиш його, — порадив він їй. — Хай робить, що хоче. Але якщо ми збираємося завтра бути в міністерстві, то зараз треба ретельно обмірковувати план.

Герміона дуже неохоче погодилася відкласти розмову на пізніше, хоч Гаррі не сумнівався, що вона знову накинеться на нього за першої-ліпшої нагоди. Та поки що вони спустилися в підвал на кухню, і Крічер нагодував їх тушкованим м'ясом та пирогом з мелясою.

Вони полягали спати пізно вночі, кілька годин провівши за обговоренням свого плану, аж доки вивчили його назубок і могли переказувати одне одному дослівно. Гаррі, що спав тепер у Сіріусовій кімнаті, лежав у ліжку, спрямувавши світло чарівної палички на стару фотографію батька, Сіріуса, Люпина та Петігру, і ще хвилин з десять бурмотів собі під ніс деталі плану. Проте, погасивши чарівну паличку, він думав не про багатозільну настійку, батончики-блювончики чи темно-сині мантиї працівників технічної служби. Він думав про майстра чарівних паличок Грегоровича і чи довго той зуміє ховатися від Волдеморта, котрий так наполегливо його шукає.

Світанок настав непристойно швидко.

— Жакхливий вигляд у тебе, — привітався Рон, коли зайшов у спальню будити Гаррі.

— Це ненадовго, — позіхнув Гаррі.

Герміону вони знайшли на кухні. Крічер подав їй каву й гарячі булочки, і вона снідала з тим маніакальним виразом на лиці, що його Гаррі зазвичай пов'язував з наближенням екзаменаційної сесії.

— Мантиї, — ледь чутно сказала вона, реагуючи на їхню появу нервовим кивком голови і

продовжуючи порпатись у вишитій бісером сумочці, — багатозільна настійка... плащ-невидимка... детонатори-приманки... про всяк випадок для кожного з нас має бути по два... батончики-блювончики, пампушечки-зносаюшечки, видовжені вуха...

Вони похапцем проковтнули сніданок і пішли нагору, а Крічер довго кланявся їм услід і обіцяв до їхнього повернення приготувати біфштекс та пиріг з нирками.

— Дай йому, Боже, здоров'я, — ніжно сказав Рон. — А я ще колись фантазував, що гарно відтяти б йому голову й почепити на стіну.

Надзвичайно обережно вони вийшли на ганочок перед дверима. З того боку вкритої ранковою імлою площі стежили за будинком два смертежери. Герміона спершу роз'явилася з Роном, а тоді повернулася по Гаррі.

Після короткого проміжку темряви й душняви Гаррі опинився в крихітному провулочку, де, за планом, мав початися перший етап їхньої операції. Там не було нікого й нічого, крім кількох великих баків для сміття. Перші міністерські працівники раніше восьмої години не з'являлися.

— Ну що ж, — зиркнула на годинник Герміона. — Вона має тут бути хвилин за п'ять. Коли я її приголомшу...

— Ми знаємо, Герміоно, — буркнув Рон. — Але мені здавалося, що перед тим, як вона прийде, нам треба відімкнути двері...

Герміона аж пискнула.

— Я трохи не забула! Відійдіть...

Вона навела чарівну паличку на розписані графіті протипожежні двері з висячим замком, і двері з гуркотом розчахнулися. Темний коридор за ними вів, як вони вже знали завдяки своїм розвідувальним вилазкам, до порожнього театру. Герміона потягла двері на себе, щоб здавалося, ніби вони також замкнені.

— А тепер, — звернулася вона до своїх напарників у провулочку, — ми знову накинемо плащ...

— ...і зачекаємо, — договорив за неї Рон, накинув плащ Герміоні на голову, наче завісу на клітку з папужкою, і скосив очі на Гаррі.

Не минуло й хвилини, як легенько ляснуло і маленька міністерська відьма з розкуйовдженим сивим волоссям роз'явилася за фут від них, кліпаючи очима від яскравого світла, бо з-за хмари саме вийшло сонце. Та не встигла вона насолодитися цим неочікуваним теплом, як Герміона влучила їй у груди безмовним приголомшливим закляттям — і відьма беркицьнула на землю.

— Молодчина, Герміоно, — похвалив Рон, виходячи з-за сміттевого бака біля дверей театру. Гаррі тим часом зняв плащ-невидимку. Разом вони занесли маленьку відьму в темний перехід, що вів за лаштунки. Герміона висмикнула з її голови кілька волосинок і кинула у колбу з каламутною багатозільною настійкою, яку витягла з вишитої бісером сумочки. Рон тим часом обнищпорив сумочку маленької відьми.

— Це Мафальда Гопкірк, — повідомив він, читаючи візитівку, з якої випливало, що їхня жертва працює асистенткою у відділі боротьби з надуживанням чарами. — На, Герміоно, візьми. І жетони теж.

Він передав їй кілька золотих монеток з викарбуваними на них літерами "М.М.", які були у відьми в гаманці.

Герміона випила багатозільну настійку приємного бузкового кольору й за кілька секунд перетворилася на копію Мафальди Гопкірк. Зняла з Мафальди й начепила собі на носа окуляри, а Гаррі зиркнув на годинник.

— Треба спішити, бо містер "техслужба" буде з секунди на секунду.

Вони швидко зачинили двері, ховаючи за ними справжню Мафальду. Гаррі й Рон накинули плащ-невидимку, а Герміона залишилась чекати на видноті. Минуло кілька секунд, і знову ляснуло — перед ними виник маленький, схожий на тхора, чаклун.

— О, вітаю, Мафальдо.

— Доброго ранку! — озвалася Герміона тремтячим голосом. — Як здоров'я?

— Та не дуже, правду кажучи, — відповів чимось страшенно засмучений маленький чаклун.

Герміона з чаклуном подалися до центрального входу, Гаррі з Роном, крадучись, ішли за ними.

— Це в тебе через погоду, — перебила Герміона маленького чаклуна, що спробував у деталях описати всі свої болячки. Найважливіше було не дати йому вийти на вулицю. — Ось, на цукерку...

— Е-е? Та ні, дякую...

— Бери-бери! — доволі агресивно потрусила Герміона в нього перед лицем торбинкою з батончиками. Маленький чаклун аж злякався, однак узяв одного батончика.

Ефект був миттєвий. Щойно батончик торкнувся його язика, як чаклун почав блювати так несамовито, що й не помітив, як Герміона видерла з його маківки пучечок волосся.

— Ой лихо! — забідкалася вона, поки він загиджував провулочок блювотинням. — Краще візьми сьогодні відгул!

— Ні... ні! — він задихався і блював, намагаючись іти, але не міг ступити й кроку. — Я мушу... сьогодні... мушу піти...

— Та це дурість! — занепокоїлася Герміона. — Не можна тобі працювати в такому стані... треба поїхати в лікарню Святого Мунга, хай тобі поставлять діагноз!

Чаклун упав, став рачки й поспробував так лізти на центральну вулицю.

— Тобі не можна з'являтися в такому вигляді на роботі! — крикнула Герміона.

Нарешті він, здається, визнав її правоту. Використавши скривлену від огиди Герміону як підпору для повернення у вертикальне положення, він крутнувся на місці й щез, нічого не лишивши по собі, крім портфеля, якого Рон встиг вихопити у нього з рук, та кількох летючих згустків блювотиння.

— Бе-е, — Герміона підняла край мантиї, обминаючи калюжі блювоти. — Було б значно охайніше приголомшити і його.

— Ага, — погодився Рон, вигулькуючи з-під плаща з чаклуновим портфелем у руках, — але я все одно думаю, що ціла купа непритомних тіл могла б привернути зайву увагу. Але як він рвався на роботу, га?! Ану давай волосся й настійку.

Через дві хвилини Рон уже був маленький і схожий на тхора, як і той забльований чаклун. У портфелі лежала складена темно-синя мантия, і Рон її нап'яв.

— Дивно, що він її не одягнув ще вдома — він же так рвався на роботу. Але то таке, а я тепер, судячи з ярличка на спині, Рег Катермол.

— А тепер зачекай нас тут, — сказала Герміона Гаррі, який і досі був під плащем-невидимкою, — дістанемо волосся й для тебе.

Довелося чекати хвилин з десять, і вони здалися Гаррі безкінечними, доки він самотньо тинявся в забльованому провулочку біля дверей, за якими лежала приголомшена Мафальда. Нарешті Рон з Герміоною повернулися.

— Не знаємо, хто це такий, — сказала Герміона, простягаючи Гаррі кілька кучерявих чорних волосинок, — але він побіг додому з жахливою кровотечею з носа! Ось, він досить високий, потрібна буде більша мантия...

Вона витягла набір старих мантий, що їх виправ для них Крічер, і Гаррі трохи відійшов, щоб випити настійку й перевдягтися.

Коли завершилася болюча трансформація, він став десь метр вісімдесят на зріст і, судячи з м'язистих рук, був доволі сильний. А ще — бородатий. Запахав плащ-невидимку й окуляри в кишеню нової мантиї і приєднався до друзів.

— Чорт, це досить страшно, — подивився Рон на Гаррі, що височів над ним.

— Візьми Мафальдин жетон, — сказала Герміона Гаррі, — і ходімо, вже скоро дев'ята.

Вони вийшли з провулочка. Через п'ятдесят метрів забитого людьми тротуару виднілися шпичасті чорні поручні, що обмежували два ряди сходів. Над одним був напис "Чоловіки", а над другим — "Жінки".

— Ну, скоро побачимось, — нервово сказала Герміона й невпевнено пострибала сходами у жіночий туалет. Гаррі з Роном приєдналися до групи дивно одягнених чоловіків, що спускалися у звичайнісінький на вигляд підземний громадський туалет, обкладений брудними чорними й білими кахлями.

— Доброго ранку, Рег! — привітався інший чаклун у темно-синій мантиї, заходячи в

туалетну кабінку, для чого вставив у щілину на дверцятах золотистий жетон. — От вигадали дурість! Щоб ми отак ходили на роботу! Вони що, чекають, що сюди припреться Гаррі Поттер?

Чаклун розреготався із власного дотепу. Рон силувало всміхнутися.

— Еге ж, — погодився він, — дурість. І вони з Гаррі зайшли в сусідні кабінки.

Гаррі почув, як справа й зліва від нього спускають воду. Він нагнувся й зазирнув попід стінкою саме вчасно, щоб побачити, як у сусідній кабінці хтось вилазить на унітаз. Глянув ліворуч і побачив, як на нього витріщається Рон.

— Ми повинні змити себе в унітаз? — прошепотів він.

— Схоже на те, — зашепотів у відповідь Гаррі. Голос у нього був низький і хрипкий.

Обидва випростались. Почуваючись останнім дурнем, Гаррі видерся на унітаз.

І одразу зрозумів, що все зробив правильно. Хоч нібито й стояв у воді, однак взуття, ноги та мантия були абсолютно сухі. Простяг руку, смикнув за ланцюжок і в наступну мить шубовснув униз коротким жолобом, щоб вилетіти з каміна в Міністерстві магії.

Незграбно звівся на ноги. Він ще не при звичався до свого громіздкого тіла. Велика зала здавалася темнішою, ніж її пам'ятав Гаррі. Колись у центрі зали стояв золотий фонтан, що відкидав мерехтливі цятки світла на стіни й поліровану дерев'яну підлогу. Тепер тут височіла велетенська скульптурна група з чорного каменю. Це були дві страшненькі статуї чаклуна й відьми, що сиділи на вишукано різьблених тронах і дивилися на працівників міністерства, які безперервно вигулькували з камінів. Великими літерами на постаменті під статуями було викарбувано: МАГІЯ — ЦЕ МОГУТНІСТЬ.

Гаррі отримав важкий удар ззаду по ногах. З каміна в нього за спиною вилетів наступний чаклун.

— З дороги, ти що... ой, вибач, Ранкорне!

Явно перелякавшись, лисуватий чаклун поспіхом побіг геть. Той Ранкорн, якого втілював зараз Гаррі, був, очевидно, грізний тип.

— Пс-с! — почув він чийсь голос, а як озирнувся, побачив розпатлану маленьку відьму і схожого на тхора чарівника з технічної служби, котрі махали йому руками з-за статуй. Гаррі швиденько підійшов.

— Нормально добрався? — прошепотіла Герміона.

— Та ні, він і досі борсається в нужнику, — зронив Рон.

— Ой, як смішно... жахіття, правда? — запитала вона в Гаррі, що дивився на статуї. — Ти бачив, на чому вони сидять?

Гаррі придивився уважніше і розібрав, що декоративні різьблені трони — то насправді пагорби з висічених з каменю людських постатей: сотні й сотні оголених тіл, чоловічих, жіночих, дитячих, з тупими потворними обличчями, скручені й зліплені докупи, щоб підтримувати двох розкішно вбраних чаклунів.

— Магли, — прошепотіла Герміона. — На відповідному для них місці. Ходімо звідси.

Вони злилися з потоком чаклунів і чарівниць, що рухався до золотих воріт наприкінці зали, й нишком позирали навсібіч, однак ніде не було й натяку на характерну постать Долорес Амбридж. Крізь ворота пройшли в меншу залу, де стояли черги біля двадцяти золотих ґрат, що загороджували стільки ж ліфтів. Не встигли зайняти чергу до найближчого ліфта, як хтось гукнув:

— Катермол! Вони озирнулися. У животі в Гаррі щось перевернулося.

До них спішив один з тих смертежерів, що були свідками Дамблдорової загибелі. Міністерські працівники, що стояли поблизу, принишкли і втупили очі в підлогу. Гаррі відчував, як їх пронизує страх. Зле й тупувате обличчя цього чоловіка не пасувало до його розкішної мантиї, розшитой золотою ниткою. Хтось із юрби біля ліфтів улесливо привітався:

— Доброго ранку, Якслі! Якслі навіть на нього не глянув.

— Катермол, щоб хтось із технічної служби навів лад у моєму кабінеті. Там і досі йде дощ.

Рон озирнувся, мовби надіючись, що хтось йому допоможе, але всі мовчали.

— Дощ... у вашому кабінеті? Це... це не дуже добре. Рон нервово захихотів. Якслі вирячив очі.

— Катермол, ти думаєш, що це смішно? Дві відьми вийшли з черги й кудись побігли.

— Ні, — відповів Рон, — авжеж, ні...

— Тобі ж відомо, що я ось їду вниз допитувати твою дружину? Я, правду кажучи, взагалі дивуюся, чого ти не сидиш зараз там, тримаючи її за руку. Вирішив її позбутися як непотребу? Може, це й наймудріше. Наступного разу будь розумніший і одружуйся з чистокровними.

Герміона пискнула від жаху. Якслі глянув на неї. Вона закашлялася й відвернулася.

— Я... я... — почав затинатися Рон.

— Проте якби це *мою* дружину звинуватили, що вона бруднокровка... — вів далі Якслі, — ...хоч про жодну мою колишню дружину навіть помилково не можна було такого подумати... а керівник відділу дотримання магічних законів доручив би мені якусь роботу, то я, Катермоле, усі сили від дав би, щоб виконати його доручення. Ти мене зрозумів?

— Так, — прошепотів Рон.

— Тоді виконуй, Катермол, і якщо в моєму кабінеті через годину не буде абсолютно сухо, то я дуже сумніваюся, що твоєї дружині вдасться отримати підтвердження Кровного статусу.

Золоті ґрати перед ними з брязкотом розсунулися. Кивнувши головою й гидко усміхнувшись до Гаррі, який, очевидно, мав схвально оцінити таке його ставлення до Катермола, Якслі перейшов до іншого ліфта. Гаррі, Рон і Герміона зайшли в ліфт, але ніхто не зайшов за ними, неначе вони були заразні. Ґрати з брязкотом засунулися, й ліфт почав підніматися.

— Що мені тепер робити? — негайно запитав у друзів ошелешений Рон. — Якщо я не погоджусь, то мою дружину... тобто Катермолу дружину...

— Ми підемо з тобою, нам треба бути разом... — почав було Гаррі, але Рон гарячково закрутив головою.

— Це дурість, бо в нас мало часу. Ви шукайте Амбриджку, а я піду наведу лад у кабінеті Якслі... але ж як мені зупинити той дощ?

— Спробуй "*Фініте інкантатем*", — одразу порадила Герміона, — це може зупинити дощ, якщо його вичаклувано закляттям чи заклинанням, а якщо ні, то щось, мабуть, зіпсувалося в атмосферних чарах, а їх буде важче полагодити, тому, як тимчасовий захід, спробуй "*Імперіус*", щоб його речі не намокли...

— Ще раз повтори, поволі... — попросив Рон, розпачливо шукаючи в кишенях хоча б недогризок пера, але в цю мить ліфт здригнувся й зупинився. Безтілесний жіночий голос повідомив:

— Четвертий рівень, відділ нагляду й контролю за магічними істотами, включно з підрозділами звірів, людських істот та духів, відомством зв'язків з гоблінами та дорадчим бюро боротьби зі шкідниками.

Ґрати розсунулись і до ліфту зайшли два чаклуни й залетіло кілька блідо-фіолетових паперових літаків, закружлявши навколо лампи, що звисала зі стелі ліфта.

— Доброго ранку, Альберте, — всміхнувся до Гаррі чоловік з густими бакенбардами. Ліфт знову рушив угору, а чоловік кинув погляд на Рона й Герміону. Герміона поспіхом нашіптувала Ронові інструкції. Чаклун нахилився, вишкірившись, до Гаррі і пробурмотів: — Дерк Кресвел? Зі служби зв'язків з гоблінами? Непогано, Альберте. Тепер я майже впевнений, що займу його посаду!

Він підморгнув. Гаррі всміхнувся у відповідь, сподіваючись, що цього вистачить. Ліфт зупинився. Ґрати знову розсунулись.

— Другий рівень, відділ дотримання магічних законів, включно з управлінням нелегального використання чарів, штаб-квартирою аврорів та адміністративними службами "Чарверсуду", — повідомив безтілесний відьомський голос.

Гаррі побачив, як Герміона легенько підштовхнула Рона і той вискочив з ліфта разом з іншими чаклунами, залишивши Гаррі й Герміону самих. Щойно зачинилися золоті двері, як Герміона дуже швидко випалила:

— Знаєш, Гаррі, треба мені було піти з ним, навряд чи він розуміє, що робить, а якщо його зловлять, то увесь наш задум...

— Перший рівень, міністр магії та допоміжні служби. Золоті ґрати знову розсунулись, і Герміона охнула. Перед ними стояло четверо людей, з них двоє заглибились у розмову — довговолосий чаклун у чудовій чорно-золотій мантиї та присадкувата, схожа на ропуху, відьма з

оксамитовим бантом у коротенькому волоссі, що притискала до грудей дощечку з нотатками.

— РОЗДІЛ ТРИНАДЦЯТИЙ — Комісія з реєстрації маґлородців

— А, Мафальда! — вигукнула Амбридж, дивлячись на Герміону. — Траверс тебе прислав?

— Т-так, — пискнула Герміона.

— Добре, ти чудово впораєшся. — Амбридж звернулася до чаклуна в чорно-золотій мантиї. — Справу вирішено, пане міністре. Якщо Мафальда вестиме реєстрацію, то можна відразу починати. — Вона глянула у свій нотатник. — Сьогодні десятеро, причому одна — дружина міністерського службовця! Отак-то... навіть тут, у самому міністерстві! — Вона зайшла в ліфт до Герміони, а з нею — два чаклуни, присутні при розмові з міністром. — Поїдемо відразу вниз, Мафальдо. Все потрібне знайдеш у судовій залі. Доброго ранку, Альберте. Ти що, не виходиш?

— Виходжу, аякже, — відповів Гаррі низьким голосом Ранкорна.

Гаррі вийшов з ліфта. Золоті грати з брязкотом засунулися за його спиною. Озирнувшись, Гаррі побачив, як зникає з очей стурбоване обличчя Герміони. По обидва боки від неї стояли два високі чаклуни, а десь на рівні її плеча виднівся оксамитовий бант, уплетений у волосся Амбридж.

— Що тебе сюди, Ранкорне, привело? — поцікавився новий міністр маґії. Його довге чорне волосся й борода були позначені сивиною, а високе чоло нависало над блискучими очима, нагадуючи краба, що визирає з-під каменя.

— Маю деякі питання до... — Гаррі на частку секунди завагався, — Артура Візлі. Хтось казав, що його бачили на першому рівні.

— Ага, — сказав Пій Тікнесі. — Його що, помітили у зв'язках з Небажаним?

— Ні, — заперечив Гаррі і в горлі йому вмить пересохло. — Нічого подібного.

— Ну, добре. Це все справа часу, — сказав Тікнесі. — Якщо хочеш знати, зрадники роду нічим не кращі за бруднокровців. До побачення, Ранкорне.

— До побачення, пане міністре.

Гаррі дивився, як Тікнесі крокує по встеленому товстою килимовою доріжкою коридору. Щойно міністр зник йому з очей, як Гаррі витяг з-під важкої чорної мантиї плащ-невидимку, накинув на себе й подався у протилежний бік. Ранкорн був такий височенний, що Гаррі довелося згорбитися, аби з-під плаща не стирчали довгелезні ноги.

Паніка пульсувала в шлунку. Проминав одні поліровані дерев'яні двері за одними — на кожних була табличка з прізвищем та посадою власника кабінету — і тільки тепер потроху почав усвідомлювати усю могутність міністерства, його хитромудрість і складність, а план, що його вони розробляли увесь минулий місяць, здавався тепер смішним і дитячим. Вони зосередили всі свої зусилля на тому, як непомітно пробратися всередину, проте нікому з них і

на думку не спало замислитися, що робити, якщо їх там змусять роз'єднатися. Тепер Герміона застрягла на судовому засіданні, яке, поза сумнівом, триватиме не одну годину, Рон даремно намагався вичакувати те, що було понад його сили, але від чого, можливо, залежала доля якоїсь жінки, а сам Гаррі безцільно тинявся на найвищому поверсі, прекрасно розуміючи, що здобич вислизнула в нього з-під носа і зараз опускається ліфтом донизу.

Він зупинився, притулився до стіни й спробував поміркувати, що ж йому робити далі. Тиша тиснула на нього. Не чути було метушні, розмов або чіїхось швидких кроків. У коридорах з пурпуровими килимовими доріжками було так тихо, немовби хтось наслав сюди закляття "*Глушилято*".

"Деся тут мав би бути її кабінет", — подумав Гаррі.

Малоймовірно, щоб Амбридж тримала свої коштовності в кабінеті, однак було б справжньою дурістю в цьому не пересвідчитись. Тому він знову пішов коридором, не зустрівши нікого, крім насупленого чаклуна, що бурмотів інструкції перу, яке линуло перед ним, шкрябаючи щось на сувої пергаменту.

Приглядаючись до прізвищ на табличках, Гаррі завернув за ріг. Наступний коридор посередині розширювався в чималий відкритий майданчик, де з дванадцяті чаклунів і чарівниць сиділи рядами за невеличкими столиками, схожими на шкільні парти, але до блиску відшліфованими й вільними від школярських написів. Гаррі аж зупинився, дивлячись на них, бо видовище було гіпнотичне. Присутні синхронно розмахували й крутили чарівними паличками, а на всі боки від них, наче маленькі рожеві повітряні змії, розліталися квадратні аркуші кольорового паперу. Минуло кілька секунд, і Гаррі зрозумів, що в цих діях є певний ритм, що аркуші складаються до ладу, а ще через кілька секунд він збагнув, що спостерігає за виготовленням брошур, що квадратні аркуші чарами зшиваються в книжечки, а книжечки акуратними стосиками нагромаджуються біля кожного чаклуна й чарівниці.

Гаррі підкрався ближче, хоч працівники були такі заклопотані роботою, що навряд чи звернули б увагу на його приглушені килимом кроки, і висмикнув одну готову вже брошуру зі стосу біля якоїсь молодой відьми. Переглянув її під плащем-невидимкою. На рожевій обкладинці було витиснено золотом назву:

БРУДНОКРОВЦІ

і загроза, яку вони несуть
мирному чистокровному суспільству

Під заголовком було намальовано червону троянду з дурнувато усміхненою пичкою серед пелюсток, яку душив зелений будяк з іклами та зловісним поглядом. На брошурці не було прізвища автора, та коли він почав її розглядати, шрами на правій руці знову почали сіпатися. Молода відьма, що сиділа неподалік, підтвердила його підозри, коли запитала, й далі розмахуючи своєю чарівною паличкою:

— Хто знає — та стара мегера цілий день допитуватиме маглородців?

— Обережно, — застеріг чаклун, що сидів біля неї і нервово озирнувся. Незшитий аркуш з-під його рук вислизнув і впав на підлогу.

— Що, в неї не тільки око магічне, а й вуха теж?

Відьма зиркнула на блискучі двері з червоного дерева, що вели в це місце для брошурників. Гаррі теж глянув, і в грудях у нього змією заворушилася лють. Там, де в маглівських входних дверях зазвичай буває вічко для огляду, у цих дверях було встановлено велике кругле око з блакитною райдужною оболонкою. Це око було до болю знайоме кожному, хто знав Аластора Муді.

На частку секунди Гаррі забув, де він і що тут робить. Він навіть забув, що невидимий. Рушив прямо до дверей, щоб роздивитися око зблизка. Воно не рухалося, а сліпо й застигло дивилося перед собою. На табличці під ним було написано:

Долорес Амбридж старший помічник міністра

А ще нижче була зовсім новенька блискуча табличка:

Голова комісії з реєстрації осіб маглівського роду

Гаррі озирнувся на брошурників. Хоч вони й були заклопотані роботою, та все одно,

мабуть, помітили б, якби на їхніх очах відчинилися двері в порожній кабінет. Тому він вийняв з внутрішньої кишені дивний предмет з малесенькими лапками та гумовим гудком-грушею замість тіла. Нагнувшись під плащем, він поклав детонатор-приманку на підлогу.

Той одразу подріботів поміж ногами чарівників та чарівниць. За кілька секунд, які Гаррі простояв у чеканні з рукою на ручці дверей, щось гучно ляснуло і з кутка здійнялася хмара їдкового чорного диму. Молода відьма в першому ряду заверещала. Рожеві аркуші порозліталися на всі боки, відьміні колеги схопилися на ноги, шукаючи джерело розгардіяжу. Гаррі натиснув на ручку, заскочив у Амбриджин кабінет і зачинив за собою двері.

Йому здалося, ніби він потрапив у минуле. Кімната була точнісінько така сама, як і її кабінет у Гогвортсі. Скрізь мереживні покривала, серветочки, засушені квіти. На стінах висіли ті самі декоративні тарілки із зображеннями прикрашених бантиками різної масті пустотливих кошенят, таких гарнісіньких, що аж нудило. Стіл накривала квітчаста скатерка з оборочками. Телескоп, прикріплений до Дикозорового ока, давав Амбридж змогу шпигувати за робітниками по той бік дверей. Гаррі зазирнув у окуляр і побачив, як вони розглядають детонатор-приманку. Він виламав телескоп з дверей, залишивши чималу дірку, вийняв магічне око й поклав собі в кишеню. Знову озирнув кімнату, підняв чарівну паличку й пробурмотів:

— *Акцію медальйон.*

Нічого не сталося, та він нічого й не очікував. Амбридж, зрозуміло, добре знала всілякі захисні закляття та заклинання. Тому він швидко підійшов до її стола й почав витягати шухляди. Побачив пера, записники та чароскотч; зачаровані скріпки для паперу, що позміїному звивалися, вистрибували з шухляд і не хотіли повертатися назад; недоладну мереживну коробочку, напхану бантами й шпильками; однак медальйона не було.

За столом стояла шафа для документів. Гаррі почав порпатися в ній. Як і в Філчевих шафах у Гогвортсі, тут було повно папок з даними про різних людей. Коли Гаррі висунув найнижчу шухляду, то побачив те, що змусило його забути про пошуки: досьє на містера Візлі.

Вийняв його й розгорнув.

АРТУР ВІЗЛІ

Кровний статус: Чистокровний, але з неприйнятними промаглівськими нахилами. Відомий член Ордену Фенікса.

Родина: Дружина (чистокровна), семеро дітей, двоє наймолодших у Гогвортсі.

NB: Молодший син перебуває вдома, серйозна хвороба, підтверджено міністерською інспекцією.

Статус благонадійності: ПІД НАГЛЯДОМ. Всі переміщення відстежуються. Велика ймовірність, що Небажаний №1 вийде з ним на зв'язок (раніше перебував у родині Візлів).

— *"Небажаний номер один"*, — ледь чутно промимрив Гаррі, ставлячи досьє містера Візлі на місце й засовуючи шухляду. Він здогадувався, про кого йдеться, і справді, коли роззирнувся по кабінету, шукаючи нових схованок, то побачив на стіні плакат з власним зображенням і написом упоперек грудей: "НЕБАЖАНИЙ №1". До плаката було прикріплено рожеву записочку з намальованим у куточку кошенятком. Гаррі підійшов ближче й прочитав написане рукою Амбридж слово: *"Покарати"*.

Киплячи від обурення, він почав обмацувати денця ваз і кошиків з засушеними квітами, але анітрохи не здивувався, що й там не було медальйона. Востаннє обвів поглядом кабінет, і серце його завмерло. З маленького прямокутного дзеркальця, спертого на книжкову шафу біля столу, на нього дивився Дамблдор.

Гаррі бігом перетнув кімнату і схопив його, але в ту ж мить збагнув, що це ніяке не дзеркальце. Дамблдор сумно всміхався з Глянцевої книжкової палітурки. Гаррі не відразу помітив вигнуту зелену назву книги, що тяглася через його капелюх: *"Життя та сміття Албуса Дамблдора"*, а тоді ще й напис трохи меншими літерами поперек грудей: *"Ріта Скітер, автор бестселера "Армандо Дініт: Майстер чи маразматик?"*

Гаррі навмання розкрив книжку й побачив велике, на цілу сторінку, фото двох юнаків, що нестримно реготали, обнявши один одного за плечі. Дамблдор, уже з довгим волоссям, запустив собі ріденьку борідку — така сама була в Крума і страшенно дратувала Рона. Поруч з

Дамблдором захлинався з радості веселий і дикуватий на вигляд хлопець. Золотисте волосся кучерями спадало йому на плечі. Гаррі подумав, що то міг бути юний Додж, та не встиг він глянути на підпис під фотографією, як двері кабінету відчинилися.

Якби Тікнесі, заходячи, не озирнувся в коридор, Гаррі не встиг би й плащ-невидимку накинути. Можливо, Тікнесі щось таки помітив, бо на якусь мить завмер, здивовано придивляючись до того місця, де щойно був Гаррі. Вирішивши, мабуть, що це Дамблдор почухав собі носа на обкладинці книги, яку Гаррі ледве встиг поставити назад на полицю, Тікнесі підійшов до стола й націлився чарівною паличкою на перо, що стирчало вже напоготові в чорнильниці. Перо підстрибнуло й почало шкрябати записку для Амбридж. Поволі-поволі, майже не дихаючи, Гаррі вислизнув з кабінету.

Брошурники й досі юрмилися навколо решток детонатора-приманки, що димів і кволо гудів. Гаррі проскочив у коридор, а маленька відьма в нього за спиною сказала:

— Можу закластися, що воно пролізло з відділу експериментальних чарів. Вони там такі недбалі. Пам'ятаєте ту отруйну качку?

Гаррі біг назад до ліфтів, перебираючи в голові варіанти. Ймовірність, що медальйон захований десь тут, у міністерстві, просто мізерна, а витягти чарами з Амбридж, де він може бути, поки вона сидить у переповненій судовій залі, неможливо. Тепер найголовніше було непомітно вийти з міністерства і повторити спробу іншим разом. Насамперед треба знайти Рона, а тоді вдвох придумати, як витягти Герміону із зали суду.

Ліфт приїхав порожній. Гаррі застрибнув туди і стягнув з себе плащ-невидимку. На його превелике полегшення, коли ліфт з брязкотом зупинився на другому рівні, зайшов мокрий як хлющ Рон з дико вираченими очима.

— Д-доброго ранку, — затинаючись, привітався він з Гаррі, коли ліфт поїхав.

— Роне, це я, Гаррі!

— Гаррі! Чорт, я вже й забув, який ти став... а де Герміона?

— Вона мусила піти з Амбридж до зали суду, не змогла відкритися...

Та ліфт знову зупинився. Двері відчинилися і зайшов містер Візлі, розмовляючи з літньою відьмою, біляве волосся в якої було так сильно начесане, що нагадувало мурашник.

— ...я чудово розумію, що ви кажете, Вакандо, але, на жаль, не зможу взяти участь у...

Містер Візлі замовк на півслові, побачивши Гаррі. Дивно було, що містер Візлі дивиться на нього з такою неприязню. Двері ліфта зачинилися, й усі четверо поїхали вниз.

— О, здоров, Рег, — привітався містер Візлі, озирнувшись на звук крапель, що стікали з Ронової мантиї. — Це, здається, твою дружину сьогодні допитують? Е-е... а що з тобою? Чого ти такий мокрий?

— У кабінеті у Якслі йде дощ, — відповів Рон. Він звертався до плечей містера Візлі, мабуть, побоюючись, що батько його впізнає, якщо вони зустрінуться поглядами. — Я не зміг його зупинити, тому мене послали по Берні... Пілзворта, чи як там його...

— Так, останнім часом залило багато кабінетів, — сказав містер Візлі. — А ти пробував *"метеокляття реканто"*? Блечлі воно допомогло.

— *"Метеокляття реканто"*? — прошепотів Рон. — Ні, не пробував. Дякую, тат... тобто дякую, Артуре.

Двері ліфта відчинилися. Стара відьма з мурашником на голові вийшла, а за нею вибіг і Рон. Гаррі хотів було вибігти теж, але дорогу йому заступив Персі Візлі, що заходив у ліфт, не відриваючи очей від якихось паперів.

Тільки коли двері брязкнули й зачинилися, Персі побачив, що їде в одному ліфті з батьком. Він став червоний як буряк, і вискочив, щойно ліфт зупинився. Гаррі вдруجه хотів було вийти, але тепер шлях йому перегородила рука містера Візлі.

— Хвилиночку, Ранкорне. Двері зачинилися, і поки ліфт відклацував ще один поверх, містер Візлі сказав:

— Я чув, ти видав інформацію про Дерка Кресвела.

У Гаррі склалося враження, що містер Візлі злий через зустріч з Персі, а не через Дерка. Він вирішив, що найкраще буде клеїти з себе дурня.

— Перепрошую? — сказав він.

— Не прикидайся, Ранкорне, — люто прошипів містер Візлі. — Це ж ти винюхав, ніби він

підробив дерево роду?

— Я... ну й що тут такого? — буркнув Гаррі.

— А те, що Дерк Кресвел удесятеро кращий за тебе чарівник, — тихо сказав містер Візлі.
— І якщо він виживе після Азкабану, тобі доведеться відповісти не тільки за нього, а й за його дружину, дітей і друзів...

— Артуре, — урвав його Гаррі, — а ти знаєш, що за тобою теж стежать?

— Ранкорне, це погроза? — підвищив голос містер Візлі.

— Ні, — заперечив Гаррі, — це факт! Стежать за кожним кроком...

Двері ліфта відчинилися. Вони вже спустились у Велику залу. Містер Візлі зміряв Гаррі нищівним поглядом і вилетів з ліфта. Гаррі залишився — стояв і тремтів. Краще б він замаскувався під когось іншого, а не під Ранкорна... двері ліфта брязкнули й зачинилися.

Гаррі вийняв плащ-невидимку й накинув. Спробує сам визволити Герміону, поки Рон висушує кабінет. Коли двері відчинилися, він вийшов у освітлений смолоскипами кам'яний перехід, що дуже відрізнявся від оббитих дерев'яними панелями і встелених килимовими доріжками коридорів нагорі. Ліфт поторохкотів собі далі, а Гаррі аж здригнувся, дивлячись на чорні двері вдалині, що позначали вхід у відділ таємниць.

Він рушив, але не до тих чорних дверей, а ліворуч, до виходу, на сходи, що вели в судову залу. Скрадаючись до сходів, перебирав у голові різні варіанти своїх дій. У нього ще були детонатори-приманки, але, можливо, найкраще просто постукати в двері судової зали, зайти, як Ранкорн, і попросити Мафальду вийти на два слова? Він, на жаль, не знав, чи Ранкорн достатньо впливова особа, щоб таке собі дозволити. Та навіть якщо це вдасться — чи встигнуть вони втекти з міністерства, поки Мафальдина тривала відсутність не викличе підозру і їх кинуться шукати...

Заглиблений у думки, він не відразу відчув незвичний холод, що огорнув його, немовби він зайшов у туман. З кожним кроком ставало дедалі холодніше. Холод заповзав йому в горло й розривав легені. А потім він відчув, як його охоплюють відчай і безнадія, як вони його наповнюють, як розширюються всередині... *"Дементори"*, — подумав він.

А як зійшов зі сходів і завернув праворуч, то очам його відкрилася моторошна сцена. У темному проході біля судової зали аж кишіло від високих чорних постатей у каптурах, із захованими обличчями. Крім їхнього різкого дихання, ніщо не порушувало мертвої тиші. Охоплені жахом маглородці, приведені сюди для допитів, сиділи, скорчившись, на твердих дерев'яних лавах і тремтіли. Більшість затуляло обличчя руками, мабуть, інстинктивно захищаючись від зажерливих пащек дементорів. Дехто був з рідними, дехто сам. Дементори пропливали перед ними туди-сюди, і увесь цей холод, уся безнадія, увесь відчай цього місця накладався на Гаррі, немов прокляття...

"Боротися", — звелів він сам собі, хоч прекрасно знав, що не зуміє вичаклувати тут патронуса, бо негайно себе викриє. Отож він якомога тихіше пішов далі. З кожним кроком його мозок ніби застигав, але він примушував себе думати про Герміону і про Рона, яким був такий потрібний.

Проходити повз ці високі чорні постаті було жахливо. Безокі обличчя, сховані під каптурами, поверталися йому вслід, і він був переконаний, що вони його відчували — відчували, мабуть, присутність людини, котра ще мала дещицю надії, дещицю життєздатності...

І тут, раптово й різко серед мертвої тиші двері з лівого боку коридору різко розчахнулися і з них вирвався крик.

— Ні, ні, я напівкровний, я полукровець, кажу вам! Мій батько чаклун, був чаклуном, перевірте! Аркі Алдертон, відомий конструктор мітел, перевірте його, кажу вам... заберіть руки, заберіть від мене руки...

— Це тобі останнє попередження, — пролунав шовковий голос Амбридж, магічно посилений, щоб його чітко було чути попри відчайдушні крики того чоловіка. — Якщо впіратимешся, тебе засудять до Цілунку дементора.

Чоловік перестав кричати, однак його глухі ридання й далі долинали в коридор.

— Заберіть його, — звеліла Амбридж.

У дверях судової зали з'явилося двоє дементорів, що напівзогнилими, вкритими струпами руками тягли чаклуна, здається, непритомного. Вони посунули з ним далі коридором, і

незабаром їх поглинула темрява, яку вони мовби волочили за собою.

— Наступна... Мері Катермол, — оголосила Амбридж. Підвелася, трясучись з голови до ніг, маленька жіночка з гладенько зачесаним і скрученим у вузол чорнявим волоссям, у довгій простій мантиї. На її обличчі не було ані кровинки. Гаррі бачив, як вона здригнулася, минаючи дементорів.

Він діяв інстинктивно, навіть не подумавши, просто тому, що не міг бачити, як вона самісінька заходить у темницю. Коли двері майже зачинилися, він прослизнув услід за нею в судову залу.

Це було інше приміщення, не те, в якому колись проходив розгляд його справи про незаконне використання чарів. Воно було набагато менше, хоча стеля була така ж висока, тому в людини виникала клаустрофобія, ніби її кинули на дно глибокого колодязя.

Там теж стовбичили дементори, додаючи залі своєї крижаної аури. Наче безликі вартові, вони розташувалися в кутках, найдальших від високого, піднятого над підлогою, помосту. За балюстрадою на помості сиділа Амбридж, з одного боку від неї сидів Якслі, а з другого — Герміона. Обличчя її було чи не блідіше, ніж у місіс Катермол. Біля підніжжя помосту швендяв туди-сюди срібний довгошерстий кіт, і Гаррі зрозумів, що цей кіт-патронус захищає обвинувачів од відчаю, що його поширювали дементори. Цей відчай призначався обвинуваченим, а не обвинувачам.

— Сідайте, — сказала Амбридж своїм шовковистим голосом.

Місіс Катермол пошкандибала до єдиного крісла, що стояло посеред приміщення перед помостом. Коли вона сіла, з билець вискочили ланцюги й прикували її до крісла.

— Ви Мері Елізабет Катермол? — запитала Амбридж. Місіс Катермол кивнула тремтячою головою.

— Одружені з Реджінальдом Катермолем з чаклунської технічної служби?

Місіс Катермол залилася слізьми.

— Я не знаю, де він! Він мав зустріти мене тут! Амбридж на це не відреагувала.

— Мати Мейсі, Еллі та Альфреда Катермолів? Місіс Катермол заридала ще гіркіше.

— Вони перелякані, бояться, що я не повернуся додому...

— Нас це не цікавить, — виплюнув Якслі. — Вилупки бруднокровців не викликають у нас співчуття.

Ридання місіс Катермол заглушило кроки Гаррі, коли він обережно став на сходи до помосту. Щойно він переступив межу, вздовж якої походжав патрульний кіт-патронус, як одразу відчувся перепад температур — тут було тепло й комфортно. Він не сумнівався, що патронуса вичаклювала сама Амбридж, і він так яскраво сяє, бо вона щаслива й радісна, перебуває у своїй стихії, вимагаючи дотримання схиблених законів, які сама й допомагала писати. Поволі, дуже обережно, він прокрався за спинами обвинувачів і сів на стілець коло Герміони. Боявся, щоб вона не підстрибнула. Хотів було накласти на Амбридж і Якслі закляття "*Глушилято*", але навіть вимовлене пошепки слово могло б налякати Герміону.

Тут Амбридж трохи голосніше заговорила з місіс Катермол, і Гаррі скористався з нагоди.

— Я за тобою, — прошепотів він на вухо Герміоні.

Як він і боявся, вона різко підстрибнула й ледь не перекинула чорнильницю, однак Амбридж та Якслі так захопилися допитом місіс Катермол, що нічого не помітили.

— Коли ви прийшли сьогодні в міністерство, місіс Катермол, у вас вилучили чарівну паличку, — казала Амбридж. — Вісім і три чверті дюйма, вишневу, з волосиною єдиного рога. Вам ці характеристики знайомі?

Місіс Катермол кивнула, витираючи рукавом очі.

— Чи не могли б ви нам сказати, в якого чаклуна чи відьми ви забрали цю чарівну паличку?

— З-забрала? — ридала місіс Катермол. — Я ні в кого її не з-забирала. Я її к-купила, як мені було одинадцять років. В-вона с-сама мене *обрала*. — Вона заридала ще дужче.

Амбридж захихотіла, наче дівчинка, а Гаррі ледве стримався, щоб на неї не кинутись. Вона нахилилася над бар'єром, щоб краще роздивитися жертву, і щось золотисте загойдалося в неї на шії від цього поруху — медальйон.

Герміона теж його побачила й аж пискнула, але Амбридж і Якслі були такі зосереджені на

нешасній жінці, що нічого навколо не чули.

— Ні, — заперечила Амбридж, — ні, я так не думаю, місіс Катермол. Чарівні палички самі обирають тільки чаклунів та відьом. А ви не відьма. У мене тут є ваші відповіді на розіслану нами анкету... Мафальдо, передай сюди.

Амбридж простягла куцу руку. Вона в цю мить була така схожа на ропуху, що Гаррі аж здивувався, чого в неї нема перетинок між короткими, мов обрубки, пальцями. Герміоніні руки тряслися від шоку. Вона понишпорила в пачці документів, що лежали біля неї на стільці, й нарешті витягла звідти аркуш пергаменту з іменем місіс Катермол на ньому.

— Він... він такий гарний, Долорес, — вона показала на медальйон, що поблискував у мереживних складках блузки Амбридж.

— Що? — Амбридж глянула вниз. — А, так... давня родинна коштовність, — вона погладила медальйон, що красувався на її великих грудях. "С" означає Селвин... я ж родичка Селвинів... справді, мало є чистокровних родин, з якими я не родичка... на жаль, — значно голосніше додала вона, переглядаючи анкету місіс Катермол, — цього не можна сказати про вас. Професія батьків — зеленярі.

Якслі зневажливо розреготався. Пухнастий срібний кіт походжав собі вниз під ними, а дементори очікувально стояли в кутках.

Саме брехня Амбридж і призвела до того, що в голову Гаррі вдарила кров, і він забув про обережність. Вона начепила медальйон, який їй дав, як хабар, дрібний злодюжка, щоб прикраса служила додатковим свідченням її чистокровності. Гаррі підняв чарівну паличку, навіть не дбаючи про те, щоб сховати її під плащем-невидимкою, і вигукнув:

— *Закляктус!*

Спалахнуло червоне світло. Амбридж повалилася на балюстраду, вгатившись у неї лобом. Анкета місіс Катермол зісковзнула з її колін на підлогу, а срібний кіт, що походжав унизу, пропав. Крижане повітря вдарило всіх, немов порив урагану. Розгублений Якслі озирнувся, шукаючи причину лиха, й побачив руку Гаррі, що сама собою висіла в повітрі, цілячись у нього чарівною паличкою. Він хотів було вихопити свою паличку, та не встиг.

— *Закляктус!*

Якслі сповз додолу, скрутився клубочком і залишився лежати на підлозі.

— Гаррі!

— Герміоно, якщо ти думала, що я буду сидіти й слухати, як вона вдає...

— Гаррі, місіс Катермол!

Гаррі крутнувся дзигною, скинувши плаща-невидимку. Внизу з кутків повилазили дементори. Вони сунули до жінки, прикутої до крісла. Чи тому, що зник патронус, чи тому, що вони відчули втрату контролю з боку господарів, але їх, здається, вже нічого не стримувало. Місіс Катермол закричала з жаху, коли слизька, у струпах рука схопила її за підборіддя й закинула голову назад.

— *ЕКСПЕКЮ ПАТРОНУМ!*

Сріблястий олень вистрибнув з кінчика чарівної палички Гаррі й помчав на дементорів, що відсахнулися й знову розчинилися в темних тінях. Олень закружляв по залі, і його світло, набагато потужніше й тепліше, ніж у кота, заповнило все приміщення.

— Бери горокракс, — звелів Гаррі Герміоні.

Він збіг сходами вниз, знову ховаючи плащ-невидимку, й підбіг до місіс Катермол.

— Ти? — прошепотіла вона, дивлячись йому в обличчя. — Але... але ж Рег казав, що саме ти записав мене в списки для допитів!

— Справді? — пробурмотів Гаррі, смикаючи за ланцюги на її руках. — Ну, в мене змінився настрій. *Діфіндо!* — Нічого не сталося. — Герміоно, як позбутися цих ланцюгів?

— Чекай, зараз щось спробую...

— Герміоно, навколо нас дементори!

— Я знаю, Гаррі, але якщо вона отямиться без медальйона. .. я спробую зробити його копію... *Джемініо!* Ось... це її обдурить...

Герміона збігла вниз.

— Зажди... *Релашіо!*

Ланцюги з брязкотом сховалися в бильця крісла. Місіс Катермол сиділа перелякана.

— Я не розумію, — прошепотіла вона.

— Мусите йти з нами, — Гаррі поміг їй устати. — Вертайтеся додому, хапайте дітей і тікайте, тікайте геть з країни, якщо маєте куди. Замаскуйтеся й тікайте. Ви самі все бачили, про справедливе слухання тут можна забути.

— Гаррі, — занепокоїлася Герміона, — як ми звідси виберемося, якщо за дверима повно дементорів?

— Патронуси, — відповів Гаррі і вказав чарівною паличкою на оленя. Той сповільнив біг і, все ще яскраво сяючи, помчав до дверей. — Що більше їх вичаклуємо, то краще. Давай, Герміоно.

— *Еспек... експекто патронум*, — вимовила Герміона. Нічого не сталося.

— Це єдине закляття, яке їй погано вдається, — пояснив Гаррі приголомшеній місіс Катермол. — Трохи не вийшло... ану, ще раз, Герміоно...

— *Еспекто патронум!*

З кінчика Герміониної палички вилетіла срібляста видра й граціозно полинула до оленя.

— Ходімо, — Гаррі повів Герміону та місіс Катермол до дверей.

Коли патронуси вискочили з підвалу, люди, що чекали в коридорі, закричали від потрясіння. Гаррі глянув на всі боки. Дементори сахалися, розчинялися в темряві, тікали хто куди від срібних істот.

— Було вирішено, що ви маєте повертатися додому й ховатися з родинами хто де може, — повідомив Гаррі зіщуленій зі страху юрбі маглородців, засліплених сяйвом патронусів. — Якщо є така можливість, їдьте за кордон. Головне — тримайтеся якнайдалі від міністерства. Це... е-е... нова офіційна політика. А тепер, якщо підете за патронусами, то зможете звідси забратися через Високу залу.

Усі зуміли безперешкодно піднятися кам'яними сходами вгору, але, як уже підходили до ліфтів, Гаррі відчув неспокій. Якщо вони з'являться у Великій залі зі срібним оленем, видрою, що лине біля нього в повітрі, та з групою з двадцяти чи кількох там людей, половину яких звинувачують у маглівському походженні, то явно привернуть до себе непотрібну увагу. Щойно він дійшов цього неприємного висновку, як перед ними з брязкотом зупинився ліфт.

— Рег! — закричала місіс Катермол, кидаючись Ронові в обійми. — Ранкорн мене випустив, він напав на Амбридж і Якслі, і ще звелів нам усім тікати з країни, я думаю, нам так і треба зробити, Рег, я серйозно тобі кажу. Біжімо додому, хапаймо дітей і... а чого ти такий мокрий?

— Вода, — пробурмотів Рон, вивільняючись з її обіймів. — Гаррі, їм відомо, що в міністерство хтось проник, бо виявили дірку в дверях кабінету Амбридж. Думаю, ми маємо хвилину п'ять, якщо це...

Герміонин патронус ляснув і зник. Вона повернула до Гаррі перелякане лице.

— Гаррі, якщо ми потрапимо тут у пастку...

— Не потрапимо, якщо поквапимось, — відповів Гаррі. Він звернувся до юрби людей, що мовчки стояли в нього за спиною, повітрішавши очі.

— Хто має чарівні палички?

Близько половини підняли руки.

— Так, ті, хто не має паличок, хай тримаються за тих, хто має. Усе треба робити швидко... щоб нас не встигли зупинити. Ходімо.

Вони якось зуміли всі втиснутися в два ліфти. Патронус Гаррі стояв на чатах біля золотих ґрат, поки ті не зсунулися, й ліфти поїхали вгору.

— Восьмий рівень, — пролунав холодний голос відьми, — Велика зала.

Гаррі відразу зрозумів, що вони вскочили в халепу. У Великій залі було повно людей, що бігали від каміна до каміна, і їх запечатували.

— Гаррі! — пискнула Герміона. — Що нам тепер?..

— СТОП! — заревів Гаррі, й могутній Ранкорнів голос луною прокотився по Великій залі. Чаклуни, що запечатували каміни, заціпеніли. — За мною, — прошепотів він нажаханим маглородцям, що збилися в гурт за Роном та Герміоною.

— Що таке, Альберте? — нервово запитав той самий лисуватий чаклун, що вранці випав з каміна зразу після Гаррі.

— Оці всі повинні звідси вийти, перш ніж ви запечатаєте виходи, — звелів якомога авторитетніше Гаррі.

Чаклуни, що стояли перед ним, презирнулися.

— Нам наказали запечатати всі виходи й нікого не...

— *Ти мені перечиш?* — вибухнув Гаррі. — Хочеш, щоб я перевірів твоє родове дерево так само, як Деркові Кресвелу?

— Вибач! — зойкнув лисуватий чаклун і відсахнувся. — Я не це мав на увазі, Альберте, просто я думав... я думав, що їх усіх допитували, і...

— Їхня кров чиста, — урвав його Гаррі, і його низький голос грізним відлунням прокотився залом. — Чистіша, ніж у багатьох з вас. Ідіть, — пророкотав він маглородцям, ті підбігли до камінів і по двоє почали зникати. Міністерські чаклуни відійшли — деякі розгублені, деякі налякані й обурені. І тут...

— Мері!

Місіс Катермол озирнулася. З ліфта вибіг справжній Рег Катермол, він уже не блював, але був блідий і змарнілий.

— Р-Рег?

Вона подивилася на чоловіка, а тоді на Рона, котрий голосно вилаявся.

Лисуватий чаклун роззявив рота, його голова кумедно поверталася від одного Рега Катермола до другого.

— Гей... що тут відбувається? Що це таке?

— Запечатати вихід! ЗАПЕЧАТАТИ!

З іншого ліфта вилетів Якслі й кинувся до чаклунів біля каміна, в якому вже щезли майже всі маглородці, крім місіс Катермол. Лисуватий чаклун підняв було чарівну паличку, але Гаррі щосили вдарив його величезним кулачиськом — і той полетів шкереберть.

— Він допомагав утекти маглородцям, Якслі! — крикнув Гаррі.

Колеги лисуватого чаклуна зчинили гвалт, і Рон, скориставшись метушню, схопив місіс Катермол, штовхнув її у все ще відкритий камін і зник. Якслі, нічого не розуміючи, подивився на Гаррі, а тоді на чаклуна, котрого Гаррі відправив у нокаут, а справжній Рег Катермол заволав:

— Моя дружина! Що з моєю дружиною? Що відбувається? Гаррі побачив, як озирнувся Якслі, і як на його тупуватому обличчі з'явився проблиск розуміння.

— Ходімо! — крикнув Гаррі Герміоні. Схопив її за руку, й вони застрибнули в камін саме тієї миті, коли в Гаррі над головою вже просвистіло закляття Якслі. Кілька секунд вони покрутилися, мов дзиги, й виринули з унітаза в туалетній кабінці. Гаррі розчинив двері.

Біля умивальників Рон відбивався від місіс Катермол.

— Рег, я не розумію...

— Відпусти, я не твій чоловік, вертайся додому!

У кабінці за їхніми спинами почувся шум. Гаррі озирнувся й побачив, що там з'явився Якслі.

— ТІКАЙМО! — загорлав Гаррі. Схопив Герміону й Рона за руки і різко крутнувся на місці.

Їх оповила темрява і виникло відчуття, наче тіло стискають невидимі ремені, проте щось було не так... Герміоніна рука немовби вислизала з його пальців...

Здавалося, він от-от задихнеться, він нічого не бачив і не чув, і єдине на світі, що він відчував хоча б доторком, це була Ронина рука й Герміоніні пальці, що поволі вислизали...

І тут він побачив двері будинку номер дванадцять на площі Грімо з дверним молоточком у формі змії, та не встиг він набрати в груди повітря, як пролунав крик і блиснуло фіолетове світло. Герміоніна рука раптом стисла його, наче кліщами, і все знову занурилося в темряву.

— РОЗДІЛ ЧОТИРНАДЦЯТИЙ — Злодій

Гаррі розплющив очі і його засліпило золотаво-зелене сяйво. Він гадки не мав, що сталося, розумів тільки, що лежить, неначе на листочках та гілочках. Силкуючись набрати повітря в легені, що відчувалися якимись розплющеними, він закліпав і збагнув, що сліпить його яскраве сонце, пронизуючи промінням густе шатро листя над ним. І тут щось смикнулося біля його лиця. Він рвучко став навкарачки, сподіваючись побачити якесь маленьке злюще створіння, однак те "щось" виявилось Роновою ногою. Гаррі роззирнувся й побачив, що вони всі троє лежать серед лісу, очевидно, самі.

Гаррі спершу подумав про Заборонений ліс, і на якусь мить, хоч він і розумів, як безглуздо й небезпечно з'являтися їм зараз на території Гогвортсу, серце його затріпотіло від думки про те, щоб потай відвідати Гегріда в його хижі. Але тут застогнав Рон, Гаррі поповз до нього й усвідомив, що це ніякий не Заборонений ліс. Дерев тут були молодші, росли далеченько одне від одного, і земля не була ще так густо всипана гілками й листям.

Герміона, теж на чотирьох, опинилася біля Рона перша. Гаррі глянув на друга і всі інші думки миттю повилітали з голови. Кров заливала Ронові увесь лівий бік, обличчя виділялося сірою блідістю на тлі опалого листя. Багатозільна настійка закінчувала свою дію. Рон наполовину ще був Катермоллом, наполовину — собою. Волосся рудішало, лице ще більше блідло.

— Що з ним сталося?

— Половнувся, — відповіла Герміона, відгортаючи Ронів рукав, де від крові було найтемніше й наймокріше.

Гаррі дивився, зляканий, як вона роздирала Ронову сорочку. Він завжди вважав, що половнення — щось кумедне, а от зараз... усе всередині неприємно пересмикнулося, коли Герміона звільнила Ронову руку вище ліктя — там не було великого шматка тіла, наче його акуратно вирізали ножом.

— Гаррі, швиденько — в моїй торбинці пляшечка з написом "Есенція ясенця"...

— Торбинка... зараз...

Гаррі побіг до того місця, де приземлилася Герміона, схопив вишиту бісером сумочку й сягнув у неї рукою. Руки одразу ж почали торкатися різних предметів: він відчув шкіряну оправу книжок, вовняні рукави джемперів, підошви взуття...

— *Швидше!*

Він знайшов на землі свою чарівну паличку й націлився нею в глибини магічної сумочки.

— *Акціо ясенець!*

З сумочки вилетіла коричнева пляшечка. Він упіймав її і побіг до Герміони й Рона, чиї очі були тепер напіврозплющені, так що прозирали смужки білків.

— Він знепритомнів, — сказала Герміона, й сама доволі бліда. Вона вже не була схожа на Мафальду, хоч у волоссі де-не-де ще проступала сивина. — Витягни корок, Гаррі, бо в мене руки трусяться.

Гаррі витяг з пляшечки корок, і Герміона покропила криваву рану трьома крапельками есенції. Заструменів зеленкуватий дим, а коли він розтав, Гаррі побачив, що кровотеча

спинилася. Складалося враження, що рана гоїлася вже кілька днів. Там, де щойно була рвана кривава рана, все затяглося новою шкірою.

— Ого, — здивувався Гаррі.

— Більше нічого не можу зробити, — голос Герміонин тремтів. — Існують замовляння, які негайно поставили б його на ноги, але я боюся їх випробовувати, щоб не наробити ще більшої шкоди... він і так утратив стільки крові...

— Як це він поранився? Тобто, — Гаррі потрусив головою, намагаючись її прочистити, збагнути, що ж саме з ними сталося, — чому ми опинилися тут? Я ж думав, ми вертаємося на площу Ґрімо?

Герміона глибоко вдихнула. Здавалося, вона ось-ось розплачеться.

— Гаррі, навряд чи вдасться туди повернутися.

— А що таке?

— Коли ми роз'являлися, Якслі встиг мене вхопити, і я не могла від нього відчепитися, бо він дуже сильний і не відпускав мене, поки ми не прибули на площу Ґрімо, і тоді... він, мабуть, побачив двері й подумав, що ми там зупинимося, тому послабив хватку, а я зуміла вислизнути з його рук і перенесла нас осюди!

— А де ж тоді він? Стривай... Невже він на площі Ґрімо? Він же не зайде?

Очі їй заблищали слізьми й вона похилила голову.

— Гаррі, я думаю, що зайде. Я... я змусила його відпустити мене відразливим закляттям, але він уже опинився в полі дії чарів Довіри. Коли помер Дамблдор, ми стали тайнохоронцями, тому я, мабуть, зрадила йому таємницю?

Що тут було казати? Гаррі не сумнівався, що так і є. Це був серйозний удар. Якщо Якслі міг зайти в будинок, то їм нізачо не можна туди повертатися. Можливо, він зараз явленням закидає туди інших смертежерів. Хоч який похмурий і гнітючий той будинок, але то був їхній єдиний надійний прихисток, а після того, як Крічер став набагато веселіший і приязніший, вони почувалися там майже як удома. Гаррі відчув напад жалю, що не мав нічого спільного з голодом, уявивши, як ельф-домовик зараз готує біфштекс і пиріг з нирками, а Гаррі, Ронові й Герміоні все це їсти вже не доведеться.

— Гаррі, пробач, мені так прикро!

— Не будь дурна, ти не винна! Власне кажучи, це все моя вина...

Гаррі поліз у кишеню й витяг Дикозорове око. Герміона з жахом відсахнулася.

— Амбриджка вставила його в двері свого кабінету, щоб підглядати за людьми. Я просто не міг його там залишити... тому вони й дізналися, що хтось до них проник.

Герміона не встигла нічого сказати, бо Рон раптом застогнав і розплющив очі. Він і досі був сірого кольору, а обличчя блищало від поту.

— Як ти відчуваєшся? — прошепотіла Герміона.

— Паскудно, — прохрипів Рон і зіщулювся, помацавши поранену руку. — Де це ми?

— У лісі, де проходив Кубок світу з квідичу, — пояснила Герміона. — Я хотіла щось таке закрити, де можна сховатися...

— ...і він перший спав тобі на думку, — договорив за неї Гаррі, окинувши оком безлюдну галявину. Він не міг не згадати, що сталося, коли вони минулого разу явилися на перше місце, що спало Герміоні на думку, і як смертежери вирахували їх за кілька хвилин. Може, то була виманологія? Чи Волдеморт або його поплічники вже знають, куди їх перенесла Герміона?

— Думаєш, треба звідси тікати? — запитав у Гаррі Рон, і Гаррі бачив по його обличчю, що того тривожать схожі думки.

— Я не знаю.

Блідий і спітнілий Рон навіть не пробував сісти — не мав для цього сили. Перспектива нести його на руках аж ніяк не тішила.

— Поки що побудьмо тут, — сказав Гаррі. Герміона з полегшенням скочила на ноги.

— Куди це ти? — поцікавився Рон.

— Якщо ми залишаємося тут, то треба захистити це місце закляттями-оберегами, — відповіла вона, підняла чарівну паличку й почала ходити навколо Гаррі й Рона широкими колами, нашіптуючи заклинання. Гаррі бачив, як замерехтіло повітря — наче Герміона вичакловувала навколо галявини теплий серпанок.

— *Сальвіо гексія... Протеґо тоталум... Репелло маглетум... Глушилято...* Гаррі, витягай намет...

— Намет?

— Там, у торбинці!

— А-а, в торбинці... справді, — дійшло до Гаррі.

Тепер він не нишпорив навмання, а відразу скористався замовлянням-викликанням. Намет вискочив грудкуватим згортком полотна, мотузок і жердин. Гаррі впізнав — частково через котячий запах, — що це той самий намет, у якому вони спали на Кубку світу з квідичу.

— Я думав, це намет того типа з міністерства, Перкінса, — зауважив Гаррі, виплутуючи зі шворок кілочки.

— Йому він непотрібний, у нього розгулявся ревматизм, — Герміона виконала чарівною паличкою складну фігуру з восьми рухів, — тож Ронів тато сказав, що я можу його позичити. *Еректто!* — вона спрямувала чарівну паличку на безформне полотно, й те одним плавним рухом піднялося вгору, розклалося в повітрі в намет і опустилося прямо перед Гаррі; кілочок вислизнув з його рук, встромився в землю й обмотався шнуром, що підтримував центральну стійку намета.

— *Каве інімікум*, — завершила захисні процедури Герміона помахом палички до неба. — Зробила все, що могла. Як мінімум, довідаємось, якщо вони наблизатимуться, хоч я не гарантую, що це врятує від Вол...

— Не називай це ім'я! — грубо урвав її Рон. Гаррі й Герміона презирнулися.

— Вибач, — Рон зі стогоном спробував трохи піднятися, щоб їх бачити, — але це звучить наче... заклинання чи щось таке там. Чи не можна казати на нього "Відомо-Хто"?.. Будь ласка.

— Дамбддор казав, що боятися імені... — почав було Гаррі.

— Якщо ти не звернув уваги, то мушу нагадати, що називання Відомо-Кого на ім'я Дамбддорові не дуже допомогло, — огризнувся Рон. — Просто... просто майте до Відомо-Кого хоч трохи пошани, чуєте?

— *Пошани?* — перепитав Гаррі, але Герміона застережливо на нього зиркнула. Справді, не варто було сперечатися з Роном, коли він ще такий ослаблений.

Гаррі з Герміоною зтягли Рона в намет. Інтер'єр був точнісінько такий, як його запам'ятав Гаррі: невеличка квартира з ванною і крихітною кухонькою. Він відсунув старе крісло й поклав Рона на нижнє місце двоповерхового залізного ліжка. Навіть від цього коротенького переміщення Рон ще дужче поблід, тож коли вони його вклали на матрац, він знову заплющив очі й деякий час мовчав.

— Я зварю чаю, — сказала, відсапуючись, Герміона, вийняла з глибин своєї сумочки чайника з кухлями й пішла на кухню.

Гаррі гарячий чай допоміг не менше, ніж вогневіскі тієї ночі, коли загинув Дикозор. Він ніби випік рештки страху, що тріпотіли в грудях. Минула хвилина-дві, і Рон порушив тишу.

— Як думаєте, що сталося з Катермолами?

— Вони мали б утекти, — відповіла Герміона, для впевненості стискаючи гарячий кухоль. — Якщо в містера Катермола хоч трохи варить голова, він забрав місіс Катермол "*Явленням-пліч-о-пліч*" і зараз вони тікають з країни разом з дітьми. Їй так порадив Гаррі.

— Чорт, надіюся, вони втекли, — сказав Рон, спираючись на подушки. Чай йому допоміг, обличчя трохи порожевіло. — Хоч у мене було таке відчуття, ніби той Рєг Катермол доволі тупуватий, судячи з того, як усі зі мною розмовляли, коли я під нього маскувався. Боже, хоч би вони встигли... якщо вони через нас потраплять в Азкабан...

Гаррі подивився на Герміону й питання, яке він їй хотів задати — чи відсутність у місіс Катермол чарівної палички не завадила б їй явитися пліч-о-пліч з чоловіком — так і не зірвалося в нього з язика. Герміона дивилася, як переймається Рон долею Катермолів, і в її очах було стільки ніжності, що Гаррі аж ніяково стало, наче він застав їх за поцілунком.

— То він у тебе? — запитав Гаррі, частково для того, щоб нагадати про свою присутність.

— У мене... що в мене? — розгубилася дівчина.

— Те, заради чого ми заварили всю цю кашу! Медальйон! Де медальйон?

— То ви його *маєте*?! — вигукнув Рон, піднімаючись трохи вище на подушках. — І мовчите! Нічого собі, могли б хоч натякнути!

— Та ми ж рятувалися від смертежерів, — сказала Герміона. — Ось.

Вона вийняла з кишені мантиї медальйон і передала Ронові.

Медальйон був завбільшки з куряче яйце. Декоративна літера "С", інкрустована маленькими зеленими камінчиками, тьмяно поблискувала в розсіяному світлі, що сочилася крізь тканину намету.

— А не міг його хтось знищити після крадіжки у Крічера? — з надією запитав Рон. — Тобто, чи це й досі горокракс?

— Думаю, що так, — сказала Герміона, забираючи медальйон у Рона й уважно оглядаючи. — Якби його хтось нищив чарами, то залишилися б сліди втручання.

Вона подала медальйон Гаррі, і він покрутив його в пальцях. Прикраса була ціла й неушкоджена. Йому пригадалися подерті рештки щоденника і те, як тріснув камінь у персні-горокраксі, коли його знищував Дамблдор.

— Думаю, Крічер не помилявся, — сказав Гаррі. — Треба вирішити, як відкрити цю штуку, перш ніж її знищити.

Несподівано Гаррі вразило усвідомлення, *що* саме він тримає і *що* ховається за цими золотими дверцятками. Навіть після всіх зусиль, потрачених на пошуки, він відчував шалене бажання викинути медальйон якнайдалі. Знову себе опанував і спробував підняти кришечку пальцями, потім вдався до чарів, якими Герміона відчинила двері Регулусової спальні. Не допомогло. Знову віддав медальйон Ронові й Герміоні, і ті теж перепробували все, що знали — і теж безуспішно.

— А ви це відчуваєте? — запитав приглушеним голосом Рон, стискаючи медальйон у кулаці.

— Що?

Рон передав горокракс Гаррі.

Минуло кілька секунд, і Гаррі зрозумів, що мав на увазі Рон. Це пульсувала в жилах його власна кров чи все ж таки билося щось у самому медальйоні, неначе крихітне металеве серце?

— І що нам з ним робити? — запитала Герміона.

— Тримати в надійному місці, поки не придумаємо, як його знищити, — відповів Гаррі і, хоч дуже й не хотів, повісив ланцюжок з медальйоном на шию, заховавши на грудях під мантиєю, де той собі й похитувався поряд з капшучком, подарованим Гегрідом.

— Думаю, треба по черзі вартувати біля намету, — звернувся він до Герміони, а тоді встав і потягся. — І ще треба буде подумати про їжу. А ти лежи, — звелів він Ронові, коли той спробував сісти й бридкувато позеленів.

Гаррі й Герміона обережно встановили на столику стереоскоп, подарований Герміоною на Гаррін день народження, і до вечора почергово стояли на варті. Стереоскоп, одначе, цілісінький день перебував у мовчазному й нерухомому стані, і взагалі, можливо, завдяки закланням-оберегам та маглонепроникним чарам, що їх Герміона встановила навколо намету, а може, просто тому, що люди рідко заходили в цей ліс аж так далеко, але їх ніхто не турбував, окрім випадкових птахів та білок. Увечері також нічого не змінилось. Гаррі запалив чарівну паличку, заступивши на варту замість Герміони о десятій вечора, й споглядав ліс, де не було нікого й нічого, крім кажанів, що тріпотіли крильцями високо над ним, перетинаючи клаптик зоряного неба, видимий з їхньої захищеної галявини.

Хотілося їсти, аж трохи паморочилось у голові. Герміона не поклала в свою чарівну сумочку харчів, бо думала, що ночувати вони повернуться на площу Грімо. Крім грибів, назбираних Герміоною під сусідніми деревами і зварених в похідному казанку, вони нічого не їли. Рон ковтнув кілька ложок тієї бурди і його трохи не знудило, а от Гаррі мужньо тримався — щоб не псувати Герміоні настрій.

Навколишню тишу вряди-годи порушував якийсь шурхіт або тріск гілочок. Гаррі думав, що це були скоріше звірі, ніж люди, однак про всяк випадок тривав чарівну паличку напоготові. У шлунку, й так замученому гумовими на смак грибами, тривожно поколювало.

Він думав, що радітиме, якщо їм пощастить викрасти горокракс, проте не радів. Сидячи і вдивляючись у темряву, тільки крихітну частинку якої освітлювала його чарівна паличка, він тривожився, що ж буде далі. Так, ніби він тижнями, місяцями, чи, може, й роками прагнув наблизитися до цієї точки, але тепер раптово зупинився, втративши орієнтир.

Десь мали бути інші горокракси, та він не мав ані найменшої гадки, де їх шукати. Він навіть не знав, які вони будуть. А ще не знав, як знищити той єдиний роздобутий горокракс, що зараз торкався до його грудей. Цікаво, що медальйон анітрохи не нагрівався від тепла його тіла, а був холоднючий, наче його щойно витягли з крижаної води. Коли-не-коли Гаррі причувалися удари крихітного серця, що невлад билосся з його власним.

Невиразні передчуття наповзали на нього з темряви. Він їм опирався, відганяв од себе, та вони вперто поверталися. *"Разом їм жити не судилося"*. Рон і Герміона, які впівголоса про щось розмовляли в наметі за його спиною, могли б, якби забажали, піти звідси, а от він цього зробити не міг. Гаррі намагався опанувати свій страх і виснаження, а горокракс у нього на грудях, здавалося, відкладає час, який йому ще залишився... *"Безглузда думка, — сказав він сам собі, — не треба про таке..."*

Шрам знову почав поколювати. Він боявся, що накликає цей біль своїми думками, і спробував скерувати їх в інше русло. Згадав бідолашного Крічера, що так і не дочекався їх удода, отримавши замість них Якслі. Мовчатиме ельф чи розповідь смертежерові все, що знає? Гаррі хотів вірити, що за минулий місяць Крічер змінив своє ставлення до нього, що він буде йому вірний, але хтозна, як воно складеться. А що, як смертежери ельфа катуватимуть? Хворобливі видіння заповнили мозок Гаррі, і він їх теж відганяв, бо все одно нічим не міг допомогти Крічерові. Вони з Герміоною вже вирішили, що недоцільно його сюди викликати. А що, як разом з ним припреться хтось із міністерства? Навряд чи ельфіві вдасться роз'явитися непомітно, не повторивши тієї помилки, що змусила Герміону прибути на площу Грімо разом з Якслі, який вчепився за її рукав.

Шрам пік уже нестерпно. Він подумав, як багато всього вони не знають. Люпин правду казав про чари, з якими вони ніколи ще не стикались і навіть уявити їх не могли. Чому Дамблдор пояснив їм так мало? Може, думав, що ще має час, що житиме ще багато років або століть, як його приятель Ніколас Фламель? Якщо це так, то він гірко помилявся... Снейп про це подбав... Снейп, сплячий змій, що вжалив на верхівці вежі... І Дамблдор почав падати... падати... — *Віддай мені, Грегорович.*

Гаррі говорив високим, чистим і холодним голосом. Чарівну паличку тримав перед собою в довгопалій білій руці. Чоловік, на якого вона була націлена, висів униз головою в повітрі, хоч ніяких мотузок не було видно. Він поволі обертався, зв'язаний невидимими й жахливими путами, руки були притиснуті до тіла, його перелякане, багрове від крові, що прилила в голову, обличчя висіло на одному рівні з очима Гаррі. Він мав біле-білісіньке волосся й густу, кошлату бороду — зв'язаний Дід Мороз.

— Я не мати, я вже не мати! Від мене вкрасти багато років тому!

— Не бреші Лордові Волдеморту, Грегорович. Він знає... він завжди знає.

Зіниці в підвішеного чоловіка розширилися з жаху, вони, здавалося, розбухали, більшали й більшали, аж поки всього Гаррі засмоктав їхній чорний морок...

І ось Гаррі вже поспішав темним коридором за огрядним коротуном Грегоровичем, який тримав ліхтаря. Грегорович заскочив у кімнату наприкінці коридору, і його ліхтар освітив щось схоже на майстерню. У хиткому світлі виблискувала дерев'яна стружка й золото, а на підвіконні сидів навпочіпки, наче велетенський птах, золотоволосий юнак. Світло ліхтаря освітило його на частку секунди, але Гаррі встиг помітити радість на його вродливому обличчі, а тоді цей непроханий гість вистрілив зі своєї чарівної палички приголомшливим закляттям, засміявся і плавно вистрибнув з вікна спиною вперед.

І Гаррі знову вислизнув з цих широченних, мов тунелі, зіниць, і побачив перекошене жахом обличчя Грегоровича.

— *Хто той злодій, Грегорович?* — запитав пронизливий холодний голос.

— *Я не знати, ніколи не знати, якийсь юнак... ні... будь ласка... БЛАГАЮ!*

Крик, нескінченний крик, і спалах зеленого світла...

— Гаррі!

Він розплющив очі, важко дихаючи, а його чоло пульсувало. Він знепритомнів біля намету й лежав, розпластаний, на землі. Подивився на Герміону — її густе волосся затулило крихітний клаптик неба, що проступав між темним гіллям високо вгорі.

— Сон, — пояснив він, швидко сідаючи й роблячи під лютим Герміониним поглядом

якомога безневинніше лице. — Задрімав, мабуть, вибач.

— Я знаю, що це через шрам! Мені достатньо на тебе глянути! Ти знову проник у Вол...

— Не називай цього імені! — долинув з намету Ронів голос.

— *Добре*, — огризнулася Герміона. — Хай буде — у мозок *Відомо-Кого!*

— Я не хотів! — гаркнув Гаррі. — Це був сон! Ти що, Герміоно, контролюєш свої сни?

— Якби ти навчився застосовувати блокологію...

Але Гаррі не збирався слухати її нарікання. Він хотів обговорити щойно побачене.

— Герміоно, він знайшов Грегоровича, і, думаю, вбив його, але перед тим, як убити, проник Грегоровичу в мозок, і я побачив...

— Мабуть, я краще заміню тебе на варті, якщо ти так втомився, що засинаєш, — холодно зронила Герміона.

— Я можу ще постояти!

— Ні, ти явно перевтомився. Іди лягай спати.

Вона рішуче і вперто сіла при вході в намет. Гаррі розсердився, але вирішив уникнути сварки й зайшов усередину.

З нижнього ліжка визирало бліде Ронове лице. Гаррі видерся на верхній ярус, ліг і втупився в темну тканину стелі. Минув якийсь час і Рон заговорив дуже тихо, щоб не почула Герміона біля входу.

— Що робить Відомо-Хто?

Гаррі міцно стис повіки, щоб пригадати кожну деталь, і зашепотів у темряві:

— Він знайшов Грегоровича. Підвісив його, зв'язаного, вниз головою і катував.

— А як Грегорович мав зробити йому нову чарівну паличку, якщо був підвішений і зв'язаний?

— Не знаю... незбагненно, скажи?

Гаррі заплющив очі, міркуючи про побачене й почуте. Що більше він пригадував деталей, то менше міг зрозуміти... Волдеморт ані словом не згадав про чарівну паличку Гаррі, не сказав, що вона — близнюк його власної, не пропонував Грегоровичу зробити нову, потужнішу паличку, щоб та пересилила паличку Гаррі...

— Він щось вимагав у Грегоровича, — сказав Гаррі, не розплющуючи очей. — Звелів, щоб той віддав йому це щось, але Грегорович сказав, що в нього його вкрали... і тоді... тоді...

Гаррі пригадав, як він у личині Волдеморта проник у очі Грегоровичу, а тоді — далі, в його спогади...

— Він проник у мозок Грегоровича, і я побачив якогось юнака, що сидів на підвіконні, наче на сідалі, а тоді цей тип вистрілив у Грегоровича закляттям і вистрибнув. Він украв те, що шукає Відомо-Хто. І мені... мені здається, що я його десь бачив...

Якби ж Гаррі ще хоч на мить побачив усміхнене обличчя того хлопця. Якщо вірити Грегоровичу, крадіжка сталася багато років тому. Чому той юний злодій був йому такий знайомий?

У наметі майже не чулося, як шумить навколо ліс. До Гаррі долинали тільки Ронове дихання. Після паузи Рон прошепотів:

— А ти не побачив, що той злодій тримав?

— Ні... мабуть, щось маленьке.

— Гаррі?

Ронове ліжко зарипіло, коли він повернувся, щоб лягти зручніше.

— Гаррі, а ти не думаєш, що Відомо-Хто шукає щось таке, що можна перетворити на ще один горокракс?

— Не знаю, — поволі вимовив Гаррі. — Можливо. Але ж це було б для нього вкрай небезпечно. Герміона казала, що він і так уже довів свою душу до краю.

— А може, він цього не знає?

— Ага... можливо, — сказав Гаррі.

Він був переконаний, що Волдеморт намагається побороти труднощі, пов'язані з їхніми паличками-близнюками з однаковими серцевинами, був переконаний, що Волдеморт хотів, аби старий майстер паличок допоміг йому вирішити цю проблему... проте він його вбив, не випитавши професійних секретів виготовлення чарівних паличок.

Що Волдеморт шукав? Чому, маючи контроль над Міністерством магії та й над усією чаклунською громадою, він опинився десь у чужих краях, полюючи на якусь річ, що колись належала Грегоровичу і яку в того вкрав невідомий злодій?

Перед очима в Гаррі стояв образ білявого юнака з веселим і дикуватим обличчям. Воно світилося так, як світилися обличчя у Фреда й Джорджа, коли їм вдавалася чергова витівка. Він злетів з підвіконня, мов птах, і Гаррі десь його бачив раніше, але не міг пригадати, де...

Після смерті Грегоровича загроза нависла саме над цим злодієм з усміхненим обличчям, і думки Гаррі були зосереджені на ньому. З нижнього ліжка долинуло голосне Ронове хропіння, і Гаррі теж поволі поринув у сон.

— РОЗДІЛ П'ЯТНАДЦЯТИЙ —

Помста Ѓобліна

На другий день рано-вранці, поки друзі ще спали, Гаррі вибрався з намету на пошуки найстарішого, найвузлуватішого й найміцнішого в цьому лісі дерева. Під ним він поховав око Дикозора Муді й позначив місце, вирізавши чарівною паличкою на стовбурі маленький хрестик. Більше Гаррі не міг зробити, але відчував, що Дикозорові радше сподобалось би це, аніж стирчати у дверях Долорес Амбридж. Після цього повернувся в намет — дочекатися, коли прокинуться друзі й порадитись, що робити далі.

Гаррі й Герміона вважали, що краще надовго не залишатися на одному місці, і Рон з ними погодився з єдиною умовою — що наступний маршрут наблизить їх туди, де можна буде знайти хоч якийсь бутербродик. Отож Герміона зняла закляття, що захищали галявину, а Гаррі й Рон замели всі сліди, що свідчили про їхній тимчасовий табір. Потім вони роз'явилися, обравши місцем призначення околиці невеличкого базарного містечка.

Коли вони поставили намет у маленькому гайку й оточили його новими закляттями-оберегами, Гаррі в плащі-невидимці подався на пошуки провіанту. Та не все сталося, як гадалося. Не встиг він зайти в містечко, як несподіваний холод, низький туман і зненацька потемніле небо змусили його вклякнути на місці.

— Та ти ж умієш вичакловувати патронуса! — почав нарікати Рон, коли Гаррі повернувся з порожніми руками й, важко дихаючи, вичавив з себе одне-єдине слово:

— Дементори!

— Я цього разу... не зміг, — задихався він, хапаючись за бік. — Нічого... не вийшло.

Гаррі стало соромно, коли він побачив, які вони перелякані й розчаровані. Це був наче страшний сон — бачити, як з туману віддалеки виринають дементори, задихатися від холоду, що паралізував легені, чути, як далекий крик наповнює вуха — і бути неспроможним захиститися. Гаррі довелося зібрати в кулак усю свою волю, щоб змусити себе зірватися з місця й тікати, лишивши безоких дементорів літати поміж маглів, які їх не бачили, хоч, звісно, відчували той відчай, що скрізь супроводжував тих почвар.

— То в нас і далі нічого їсти.

— Цить, Роне, — розсердилася Герміона. — Гаррі, що таке? Чому ти не зміг вичаклувати патронуса? Учора тобі це прекрасно вдалося!

— Я сам не знаю.

Він сів у старе Перкінсове крісло, відчуючи страшне приниження. Боявся, що з ним сталися незворотні внутрішні зміни. Учорашній день залишився в далекому минулому, сьогодні ж він знову почувався тринадцятирічним хлопчаком, який єдиний з усіх зомлів у "Гогвортському експресі".

Рон штурхнув ногою стільця.

— Що? — загарчав він на Герміону. — Я здихаю з голоду! Після того, як я трохи не стік кров'ю, я, крім твоїх мухоморів, і ріски в роті не мав!

— То йди й порозганяй дементорів, — кинув йому зачеплений за живе Гаррі.

— Я й пішов би, та в мене рука на перев'язі, якщо ти не помітив!

— Гарна відмовка.

— Що ти цим хочеш?..

— А, звичайно! — Герміона ляснула себе по лобі, від чого хлопці здригнулися й замовкли. — Гаррі, дай мені медальйон! Швидше, — нетерпляче клацнула вона перед його носом пальцями, бо він одразу не зреагував, — горокракс, Гаррі! Ти ж його носиш!

Вона простягла руку, а Гаррі зняв з шиї золотий ланцюжок. Щойно він перестав торкатися шкіри, як Гаррі відчув дивовижну легкість. Він навіть не усвідомлював, що увесь був мокрий від поту і який тягар тиснув йому на шлунок, поки не позбувся медальйона.

— Так краще? — запитала Герміона.

— У сто разів!

— Гаррі, — сіла вона біля нього навпочіпки й заговорила, ніби до важкохворого, — ти не думаєш, що тобою щось оволоділо, ні?

— Що? Ні! — обурився Гаррі. — Я пам'ятаю все, що ми робили, поки я його носив. А якби я був одержимий, то навряд чи розумів би, що зі мною діється. Джіні мені розповідала, що інколи вона нічого не могла пригадати.

— Гм, — подивилася Герміона на важкий медальйон. — Все одно, може, краще не носити його на собі. Може, сховати його десь у наметі.

— Не можна залишати горокракс, — рішуче заперечив Гаррі. — Якщо ми його загубимо, або його вкрадуть...

— Ну, добре, добре, — сказала Герміона й повісила медальйон собі на шию, сховавши під футболку. — Тоді будемо носити його по черзі, щоб ні в кого не залишався надовго.

— Чудово, — роздратовано буркнув Рон, — про це домовились. Тепер, може, подумаємо нарешті про їжу?

— Добре, але пошукаймо її в якомусь іншому місці, — сказала Герміона і зиркнула скося на Гаррі. — Немає сенсу залишатися там, де аж кишить дементорами.

Врешті-решт вони розташувалися на ніч на занедбаному полі біля самотнього хутора, на якому зуміли роздобути яєць і хліба.

— Це ж не крадіжка, правда? — стурбовано запитала Герміона, коли вони вже поглинали смажені яйця з грінками. — Я залишила в курнику під сідалом гроші.

Рон закотив очі і пробубонів з повнісіньким ротом:

— 'Емі...оно, не теа 'так 'е'еживати. 'озслабся!

І справді, набагато легше було розслабитися, добряче попоївши. Того вечора вони так реготали, що забули й про дементорів, а Гаррі почувався бадьорим і повним надій, коли заступав на першу нічну варту.

Це вони вперше зіткнулися з тим фактом, що повний шлунок сприяє гарному настрою, а порожній викликає сварки й роздратування. Для Гаррі це, власне кажучи, не було щось несподіване, бо в Дурслів він страждав від недоїдання частенько. Герміона порівняно добре витримувала вечори, коли їм не вдавалося роздобути нічого, крім ягід або черствого печива, хіба що спалахувала частіше та мовчала похмуріше. А от Рон звик смачно харчуватися тричі на день завдяки мамі і гогвортським ельфам-домовикам, тому довгі періоди голодування робили його дратівливим і нерозсудливим. Коли ж не тільки бракувало їжі, а ще й наставала Ронова

черга носити горокракс, він ставав просто нестерпний.

— То що далі? — постійно повторював він. Сам він не мав нових ідей, але сподівався, що Гаррі з Герміоною невпинно розроблятимуть нові плани, тоді як він сидітиме в гірких роздумах про обмежені запаси харчів. Відповідно Гаррі й Герміона цілими годинами безплідно намагалися здогадатися, де шукати інші горокракси і як знищити той, що вони вже мали. Розмови ці ставали дедалі нудніші й монотонніші через відсутність нової інформації.

Дамблдор казав Гаррі, що, на його переконання, Волдеморт заховав горокракси у важливих для нього місцях, тому вони постійно, наче монотонну молитву, повторювали назви місць, у яких, як їм було відомо, Волдеморт жив або бував. Сиротинець, де він народився й виховувався, Гогвортс, де він навчався, крамниця "Борджин і Беркс", де працював після закінчення школи, а тоді Албанія, де він довгі роки перебував у вигнанні. Саме довкола цих місць і точилися їхні розмови.

— Ага, подамося в Албанію. Вистачить півдня, щоб обшукати всю країну, — саркастично кепкував з них Рон.

— Там нічого не може бути. Він зробив п'ять горокраксів ще перед вигнанням, а Дамблдор був переконаний, що шостий горокракс — це змія, — заперечила Герміона. — Ми знаємо, що змія не може бути в Албанії, бо вона переважно з Вол...

— *Хіба я не просив не називати?!*

— Добре! Змія переважно з Відомо-Ким... Щасливий?

— Не дуже.

— Навряд чи він щось заховав у "Борджина і Беркса", — Гаррі вже не раз висловлював цю думку, а зараз її повторив просто, щоб порушити напружену мовчанку. — Борджин і Беркс — знавці темних предметів, вони одразу б розпізнали горокракс.

Рон недвозначно позіхнув. Ледве стримавшись, щоб чимось у нього не кинути, Гаррі повів далі:

— Я вважаю, що він міг щось заховати в Гогвортсі. Герміона зітхнула.

— Гаррі, тоді б Дамблдор його знайшов!

Гаррі ще раз повторив аргумент, який уже не раз наводив на підтримку цієї теорії.

— Дамблдор сам мені зізнавався, що не знає всіх таємниць Гогвортсу. Я кажу вам, якщо для Вол...

— А-а!

— Для ВІДОМО-КОГО, добре! — закричав Гаррі, втрачаючи терпець. — Так от, якщо для Відомо-Кого й існувало якесь важливе місце, то це був Гогвортс!

— Ой, не сміши, — глузливо скривився Рон. — Школа?

— Так, школа! Це був його перший справжній дім, там його визнали особливим, школа значила для нього все, і навіть коли він її закінчив...

— Це ти говориш про Відомо-Кого? Чи, може, про себе? — в'їдливо запитав Рон. Він смикав за ланцюжок з горокраксом, що висів у нього на шиї. У Гаррі промайнуло бажання схопити його за цей ланцюжок і задушити.

— Ти нам розповідав, що Відомо-Хто просив Дамблдора дати йому якусь роботу після закінчення школи, — нагадала Герміона.

— Саме так, — підтвердив Гаррі.

— І Дамблдор думав, що той хотів повернутися, щоб щось знайти, можливо, якусь річ, що належала комусь із засновників, а тоді зробити з неї ще один горокракс?

— Так, — погодився Гаррі.

— Але він тієї роботи так і не отримав, правда? — допитувалася Герміона. — Отож він не зміг знайти щось таке, що належало засновникові, і сховати цей предмет у школі!

— Ну, що ж, — визнав поразку Гаррі. — Забудьте про Гогвортс.

Не маючи інших ниточок, щоб розплутати клубок, вони подалися в Лондон і там, сховавшись під плащем-невидимкою, почали шукати сиротинець, у якому ріс Волдеморт. Герміона крадькома проникла в міську бібліотеку і з'ясувала, що той будинок давним-давно знесено. Вони відвідали це місце й побачили замість сиротинця цілий квартал височенних офісних будівель.

— Може, розкопати фундамент? — нерішуче запропонувала Герміона.

— Він би не ховав горокракс тут, — заперечив Гаррі. Він знав це з самого початку. З сиротинця Волдеморт завжди хотів утекти. Він би ніколи не заховав там частку своєї душі. Дамблдор продемонстрував Гаррі, що Волдеморт шукав для своїх схованок величній й таємничій місці. Цей сірий і похмурий закуток Лондона був Гаррі якнайменше схожий на Гогвортс, на міністерство чи, скажімо, на "Грінготс", чаклунський банк з його позолоченими дверима й мармуровою підлогою.

Навіть не маючи нових ідей, вони постійно переміщалися, щоночі для безпеки ставлячи намет в іншому місці. Щоранку вони ретельно замітали сліди своєї присутності, а тоді вирушали на пошуки нового відлюдного й віддаленого місця, переносячись явленням у нові ліси, розколини та урвища, на зарослі вересом та дроком схили гір, а якось навіть опинилися в захищений з усіх боків і засипаний дрібними камінчиками печері. Двічі на добу вони передавали одне одному горокракс, наче гралися в спотворену й сповільнену дитячу гру "Передай пакунок": діти передають по колу під музику пакунок з дарунками, а коли музика зупиняється, той, у кого він опинився, шукає там свою винагороду. Єдина відмінність полягала в тому, що тут ніхто не хотів, щоб музика зупинялася, бо за винагороду були дванадцять годин страху й тривоги.

Гаррін шрам увесь час болів. Найчастіше біль з'являвся, коли Гаррі носив горокракс. Іноді він просто не міг приховати своєї реакції на цей пекучий біль.

— Що? Що ти побачив? — допитувався Рон, помітивши, як Гаррі кривиться.

— Обличчя, — бурмотів щоразу Гаррі. — Те саме обличчя. Злодія, що обкрадає Грегоровича.

Рон тоді відвертався, не приховуючи розчарування. Гаррі знав, що Рон сподівається почути новини про свою родину чи про інших членів Ордену Фенікса, але ж він, Гаррі, не телевізійна антена, він бачив тільки те, про що в ту мить думав Волдеморт, і не міг з власної волі на щось настроюватися. Було очевидно, що Волдеморт постійно зосереджував увагу на невідомому юнакові з усміхненим лицем, чиє ім'я та місцеперебування, не сумнівався Гаррі, було відоме Волдемортові не краще, ніж йому. Шрам так часто болів, а веселий білявий хлопець так часто пропливав у його пам'яті, завдаючи пекучих мук, що Гаррі навчився приховувати найменші прояви болю чи дискомфорту, бо при згадці про злодія його друзі вже не виказували жодних емоцій, крім роздратування. Та він їх і не винуватив, бо ж усі вони розпачливо намагалися знайти хоч якийсь вихід на горокракси.

Дні розтягувалися в тижні й Гаррі почав підозрювати, що Рон і Герміона ведуть розмови без нього і про нього. Кілька разів вони обривали розмову, коли Гаррі заходив у намет, а двічі він випадково на них нарівався, коли вони сиділи притулившись головами, й швидко щось обговорювали. Обидва рази вони замовкали, помітивши, що він наближається, і поспіхом починали вдавати, ніби вийшли по хмиз чи по воду.

Гаррі задумувався, чи не погодились вони на цю безглузду й безладну мандрівку тільки тому, що думали, ніби він має якийсь таємний план, яким у належний час з ними поділитися. Рон і не приховував свого поганого настрою, і Гаррі почав боятися, що Герміона теж розчарувалася в його задатках проводиря. Він відчайдушно прораховував, де б ще могли бути горокракси, але ніщо не спадало на думку, крім Гогвортса. Та оскільки його друзі вважали, що школа не підходить узагалі, він перестав про неї згадувати.

Осінь завойовувала сільську місцевість, по якій вони пересувалися. Навет доводилося ставити на підстилці з опалого листя. Природні тумани поєднувалися з мрякою від дементорів, а вітер і дощ додавали мороки. Те, що Герміона навчилася відрізняти їстівні гриби від отруйних, не компенсувало відсутності спілкування з іншими людьми, постійної ізоляваності від світу й цілковитого незнання перебігу війни з Волдемортом.

— Моя мама, — сказав якось увечері Рон, коли вони сиділи в наметі на березі річки у Вельсі, — вміє робити так, що прямо з повітря з'являється смачнюча їжа.

Він вередливо поштурхав кусні обгорілої сірої рибини на своїй тарілці. Гаррі мимоволі зиркнув на Ронову шию й не здивувався, коли побачив, що там поблискує золотий ланцюжок з горокраксом. Він ледве стримав бажання висварити Рона, розуміючи, що настрої у друга трохи поліпшиться, коли настане пора знімати медальйон.

— Твоя мама не може здобувати їжу прямо з повітря, — заперечила Герміона. — Цього

ніхто не може. Їжа належить до першого з п'яти основних винятків з Темпового закону природної трансфігур...

— Ой, та говори нормальною мовою, — буркнув Рон, витягаючи з-поміж зубів риба'ячу кісточку.

— Неможливо зробити смачну їжу з нічого! Її можна викликати, якщо знати, де вона є, її можна трансформувати, можна збільшити кількість...

— ...тільки не треба збільшувати кількість оцієї гидоти, — скривився Рон.

— Рибу ловив Гаррі, а я, готуючи, старалась як могла! Я взагалі помітила, що тільки я одна тут готую, мабуть, тому, що я *дівчина!*

— Ні, просто ми думали, що ти найкраще володієш чарами! — огризнувся Рон.

Герміона зірвалася на ноги, і шматочки смаженої щуки посипалися з її залізної тарілки на підлогу.

— Завтра *сам* приготуєш їжу, Роне, *сам* знайдеш потрібні компоненти і спробуєш вичаклувати з них щось їстівне, а я сидітиму, кривитимуся й стогнатиму, і ти побачиш, як це...

— Тихо! — крикнув Гаррі, теж схоплюючись на ноги й піднімаючи обидві руки вгору. — Замовкни *негайно!*

Герміона обурилась.

— Як ти можеш ставати на його бік, він же ніколи не...

— Герміоно, замовкни, я щось почув!

Він уважно прислухався, тримаючи руки вгорі й показуючи, щоб друзі мовчали. Крізь гамір і плюскіт води в темній річці він знову почув голоси. Зиркнув на стервоскоп. Той не рухався.

— Ти захистила нас закляттям "Глушилято"? — прошепотів він Герміоні.

— Я все зробила, — також пошепки відповіла вона. — "Глушилято", маглонепроникні чари, "Розілюзнення", все, що потрібно. Нас ніхто не побачить і не почує.

Важке човгання, шарудіння, стук каміння і тріск гілок свідчили, що група людей спускається стрімким, зарослим деревами схилом до вузького берега ріки, на якому вони поставили намет. Друзі приготували чарівні палички й чекали. Заклять, якими вони захистилися, цілком мало б вистачити, щоб у цій майже суцільній темряві їх не помітили магли або нормальні чаклуни й відьми. Якщо ж це були смертежери, то їхні обереги вперше буде випробовано на міцність темною магією.

Голоси наблизились, та все одно звучали нерозбірливо. Група чоловіків була вже на березі. Гаррі прикинув, що вони за п'ять-шість кроків від намету, хоч шум течії не давав змоги визначити точніше. Герміона схопила вишиту бісером сумочку й почала в ній порпатися. За мить виїняла три пари видовжених вух і кинула по одній Гаррі і Ронові.

Хлопці швидко вставили один кінець тілесного кольору струн собі у вуха, а протилежний виставили з намету. За кілька секунд Гаррі почув утомлений чоловічий голос.

— Може, тут є лососі? Чи ти думаєш, що сезон для них ще не почався? *Акцію лосось!*

Почулися сплески води й ляскання риби об долоні. Хтось схвально кречнув. Гаррі запхнув видовжене вухо глибше у своє. Крізь жебоніння води розрізнув ще кілька голосів, але вони розмовляли не англійською і не якоюсь відомою йому людською мовою. Це була грубувата й немелодійна говірка, що складалася з деренчливих гортанних звуків, а співрозмовників було, здається, двоє, причому один розмовляв повільніше й глухіше, ніж другий.

Відблиски вогню затанцювали по тканині намету; великі тіні проходили між вогнищем та наметом. Чудесний запах печеного лосося спокусливо долинав до друзів. Почувся брязкіт металу об тарілки, й перший чоловік заговорив знову.

— Гріпхук, Горнук, сюди.

— *Гобліни!* — беззвучно поворушила губами Герміона, і Гаррі кивнув.

— Дякую, — сказали гобліни англійською.

— То всі троє ховалися? І довго? — запитав новий соковитий і приємний голос. Він був Гаррі мовби знайомий, одразу змальовував в уяві пузатенького безжурного чоловіка.

— Шість тижнів... чи й сім... я вже забув, — відповів стомлений чоловік. — Уже в перші дні зустрівся з Гріпхуком, а незабаром об'єднав зусилля з Горнуком. Добре мати товариство. —

Запала мовчанка, тільки шкрябали по тарілках ножі, а бляшані кухлі то піднімалися, то опускалися на землю.

— А ти чого втік, Тед? — знову озвався той чоловік.

— Знав, що по мене прийдуть, — відповів соковитим голосом Тед, і Гаррі раптом його впізнав: то був батько Тонкс. — Почув, що за тиждень до того неподалік були смертежери, і вирішив, що краще тікати. Бачиш, я принципово відмовився реєструватися маглородцем, бо знав, що це тільки питання часу, знав, що рано чи пізно доведеться тікати. З дружиною все буде гаразд, бо вона чистокровна. А потім я зустрів тут Діна. Коли це було, синку, кілька днів тому?

— Ага, — підтвердив ще один голос, і схвильовані Гаррі, Рон та Герміона мовчки презирнулися, бо впізнали голос їхнього товариша з Грифіндору Діна Томаса.

— Ти теж маглівського роду? — запитав перший чоловік.

— Не знаю, — відповів Дін. — Тато покинув маму, як я ще був малий. Але в мене нема ніяких доказів, що він був чаклун.

Запанувала тиша, порушувана лише жуванням і плямканням, а тоді знову заговорив Тед.

— Мушу сказати, Дерк, що я був здивований, коли натрапив на тебе. Хоч і приємно, та все ж здивований. Ходили чутки, що тебе впіймали.

— Так і було, — зізнався Дерк. — Мене вже везли в Азкабан, але я ризикнув, приголомшив Доліша і вкрав його мітлу. Втекти виявилось легше, ніж можна було подумати. Думаю, що з ним зараз не все гаразд. Мабуть, його конфундули. Якщо це так, то я потис би руку тому чаклунові чи відьмі, хто це зробив — і цим урятував мені життя.

Знову запала тиша, в якій було чути, як потріскував вогонь і плюскотіла вода. Тоді Тед сказав:

— А ви удвох як сюди потрапили? Я мав таке враження, що всі гобліни на боці Відомо-Кого.

— Помилкове враження, — відповів гоблін з пронизливим голосом. — Ми ні на чиєму боці. Це війна між чаклунами.

— То чого ж ви ховаєтесь?

— Я вирішив, що так буде розважливіше, — пояснив гоблін з глухуватим голосом. — Коли я відповів відмовою на досить зухвале, як на мене, прохання, то зрозумів, що моя особиста безпека під загрозою.

— А що тебе попросили зробити? — поцікавився Тед.

— Виконати обов'язки, що не узгоджуються з гідністю моєї раси, — відповів гоблін жорстко й холодно. — Я ж не ельф-домовик.

— А в тебе що, Гріпхук?

— Схожі причини, — відповів гоблін з пронизливим голосом. — Моя раса вже не керує "Грінготсом". А я не визнаю керівника-чаклуна.

Він щось нечутно додав гоблідицькою мовою і Горнук реготнув.

— Що це за жарт? — запитав Дін.

— Він сказав, — пояснив Дерк, — що є речі, яких чарівники теж не визнають або не впізнають.

Настала коротка пауза.

— Я щось не зрозумів, — зізнався Дін.

— Перед тим, як піти, я їм трошки помстився, — сказав англійською Гріпхук.

— Людино добра... тобто, гобліне добрий, — квапливо виправився Тед. — Ти часом не замкнув якогось смертежера в старому наднадійному сейфі?

— Якби замкнув, то навіть меч не допоміг би йому вибратися, — відповів Гріпхук. Горнук знову реготнув, і навіть Дерк ледь-ледь засміявся.

— Ми з Діном усе одно нічого не збагнули, — сказав Тед.

— Северус Снейп теж не збагнув, — вишкірився Гріпхук, і обидва гобліни вибухнули лиховісним реготом.

У наметі Гаррі аж задихався від хвилювання. Вони з Герміоною презиралися й слухали затамувавши подих.

— Ти що, Тед, про це не чув? — здивувався Дерк. — Про дітлахів, які намагалися викрасти меч Грифіндора зі Снейпового кабінету в Гогвортсі?

Наче електричний струм пронизав Гаррі, бренькнувши кожнісіньким нервом, і він заляк на місці.

— Нічого такого не чув, — зізнався Тед. — Про це ж не писали у "Віщуні"?

— Навряд, — пирхнув Дерк. — Мені сказав Гріпхук, а він чув од Білла Візлі, котрий працює в банку. Серед тих, хто пробував свиснути меч, була й молодша Біллова сестра.

Гаррі зиркнув на Герміону й Рона — вони вчепилися за видовжені вуха, наче за рятувальні круги.

— Вони проникли в Снейпів кабінет і розбили скляну шафку, в якій він зберігав меч. Снейп упіймав їх з мечем аж на сходах.

— А щоб їм добре було, — забідкався Тед. — Вони що, збиралися напасти з тим мечем на Відомо-Кого? Чи на самого Снейпа?

— Ну, хоч би які були їхні наміри, але Снейп вирішив, що меч небезпечно залишати там, де він був, — сказав Дерк. — Минуло кілька днів, і він, отримавши, мабуть, дозвіл від Відомо-Кого, відіслав меч у Лондон для зберігання в "Грінготсі".

Гобліни знову розреготалися.

— Я все одно не розумію жарту, — знизав плечима Тед.

— Це підробка, — хрипко кинув Гріпхук.

— Меч Гріфіндора?!

— О, так. Це копія... щоправда, чудова... але чаклунської роботи. А оригінал багато століть тому викували гобліни, і він володів певними властивостями, якими наділена лише зброя, виготовлена гоблінами. Хай де схований справжній меч Гріфіндора, але його точно немає в жодному сейфі банку "Грінготс".

— Он воно що, — сказав на це Тед. — І я так розумію, що ти забув розповісти про це смертежерам?

— Я не бачив причини турбувати їх цією інформацією, — самовдоволено відповів Гріпхук, і тепер уже й Тед та Дін зареготали разом з Горнуком і Дерком.

Тим часом у наметі Гаррі заплющив очі, волюючи, щоб хтось інший запитав про те, про що він мусив знати. Минула хвилина, яка здалася йому нескінченною, і Дін підкорився цьому бажанню. Адже він, зрештою, як зненацька пригадав Гаррі, теж колись зустрічався з Джіні.

— То що сталося з Джіні та з іншими? З тими, хто намагався вкрати меч?

— О, їх покарали, і то жорстоко, — байдуже відповів Гріпхук.

— Але ж вони цілі? — відразу запитав Тед. — Бо з тих бідних Візлі уже вистачить пораниених дітей.

— Настільки мені відомо, серйозних травм у них нема, — відповів Гріпхук.

— То їм ще пощастило, — додав Тед. — Знаючи Снейпа, можна радіти, що вони взагалі залишилися живі.

— То ти віриш, Тед, у ту історію? — поцікавився Дерк. — Віриш, що Снейп убив Дамблдора?

— Звичайно, що вірю, — здивувався Тед. — Чи ти хочеш мене переконати, що до цього причетний Гаррі?

— Хтозна, у що в наші дні можна вірити, — пробурмотів Дерк.

— Я знаю Гаррі Поттера, — сказав Дін. — І я вважаю, що він справжній той... "Обранець", чи як там його називають.

— Так, синку, багато хто хотів би вірити, що так воно і є, — зітхнув Дерк, — і я не виняток. Тільки де ж він? Схоже, що просто втік. Якби він знав щось таке, чого ми не знаємо, або був якийсь такий особливий, то він би зараз боровся, збирав би сили опору, а не ховався хтозна-де. Знаєш, "Віщун" таки дав добрі публікації проти нього...

— "Віщун"? — глузливо скривився Тед. — Не дивно, Дерк, що ти віриш у всілякі побрехеньки, якщо й досі читаєш ту гидоту. Хочеш знати факти, бери "Базікало".

Раптом хтось почав задихатися, ледь не блювати, і його щосили загупали по спині. Судячи з усього, це Дерк вдався риб'ячою кісткою. Врешті-решт він пролопотів:

— "Базікало"? Цю маразматичну газетку Ксено Лавгуда?

— Зараз вона не така вже й маразматична, — заперечив Тед. — Ти почитай. Ксено друкує таке, про що "Віщун" мовчить. В останньому номері не було жодної згадки про зім'яторогих

хропачів. Скільки йому ще дозволятимуть таке друкувати, невідомо. Але Ксено нагадує на першій сторінці кожного випуску, що кожен чарівник, який не підтримує Відомо-Кого, обов'язково повинен допомагати Гаррі Поттеру.

— Спробуй допомогти хлопцеві, який пропав з лиця землі, — сказав Дерк.

— Та вже той факт, що його й досі не впіймали — величезне досягнення, — зауважив Тед. — Я б радо скористався його підказками. Це ж те саме, що й ми намагаємось робити — лишитися на волі, правда?

— Це ти правильно кажеш, — важко зітхнув Дерк. — Якщо ціле міністерство з усіма його інформаторами шукає Гаррі, то просто дивовижно, що його й досі не зловили. Втім, хтозна, може, його давно зловили й без зайвого розголошу вбили?

— Ох, не кажи такого, Дерк, — пробурмотів Тед. Запанувала довга мовчанка, заповнена брязканням ножів та виделок. Коли вони знову заговорили, то вже про те, чи заночувати прямо на березі, чи краще вилізти назад на схил. Вирішили, що дерева — надійніший прихисток, тому загасили вогнище й полізли назад на гору, аж доки їхні голоси стихли.

Гаррі, Рон і Герміона змотали видовжені вуха. Гаррі було важко мовчати, коли вони підслуховували розмову, а от зараз він ледве видушив з себе два слова:

— Джіні...меч...

— Знаю! — сказала Герміона.

Вона потяглася по вишиту бісером сумочку й цього разу запхала туди руку по саме плече.

— Ось... і... він... — процідила вона крізь зуби й почала витягати щось із самого дна сумочки. Помалу з'явився краєчок багато прикрашеної рами. Гаррі підбіг їй допомогти. Поки вони витягали з сумочки порожній портрет Фінеаса Нігелуса, вона ні на мить не відводила від рами чарівної палички, готова щомиті вистрілити закляттям.

— Якщо хтось поміняв справжнього меча на підробку в Дамблдоровім кабінеті, — важко дихала вона, притуляючи портрет до стінки намету, — Фінеас Нігелус мав би все бачити, бо його портрет висів біля самісінького меча!

— Якщо він тоді не спав, — засумнівався Гаррі, але відразу ж затамував дух, бо Герміона стала навколішки перед порожнім полотном, цілячись чарівною паличкою прямо в його центр, і покликала:

— Е-е... Фінеас! Фінеас Нігелус! Нічого не змінилося.

— Фінеас Нігелус! — ще раз повторила Герміона. — Професор Блек! Чи не могли б ми з вами поговорити? Будь ласка!

— "Будь ласка" завжди помагає, — почувся холодний злий голос і в портреті виник Фінеас Нігелус. Герміона миттю крикнула:

— *Обскуро!*

На темних проникливих очах Фінеаса Нігелуса з'явилася чорна пов'язка і він наштотхнувся на раму, скрикнувши від болю.

— Що... як посміли... що ви таке?..

— Мені дуже прикро, професоре Блек, але це необхідний запобіжний засіб!

— Негайно заберіть цю паскудну деталь! Заберіть, я сказав! Ви руйнуєте видатний мистецький твір! Де я? Що відбувається?

— Немає значення, де ми, — втрутився Гаррі, й Фінеас Нігелус завмер, кинувши спроби зняти намальовану пов'язку.

— Невже це голос невловимого містера Поттера?

— Можливо, — ухильно відповів Гаррі, знаючи, що це тільки збудить у Фінеаса Нігелуса цікавість. — Ми хочемо вас дещо запитати... про меч Грифіндора.

— Ага, — закрутив головою Фінеас Нігелус, намагаючись побачити Гаррі, — так. Те дурне дівчисько вчинило дуже нерозсудливо...

— Заткніться, бо то моя сестра, — грубо втрутився Рон. Фінеас Нігелус презирливо вигнув брови.

— Хто це такий? — запитав він, крутячи головою. — Мені не подобається твій тон! Та дівчина зі своїми друзями зробила страшенну дурницю. Пограбувати самого директора!

— Вони його не грабували, — заперечив Гаррі. — То не Снейпів меч.

— Він належить школі професора Снейпа, — відповів Фінеас Нігелус. — Які права могла

на нього мати та дурна Візлі? Вона заслужила кари, як і той ідіот Лонгботом і причмелена Лавгуд!

— Невіл не ідіот, а Луна не причмелена! — обурилася Герміона.

— Де я? — знову почав боротися з пов'язкою Фінеас Нігелус. — Куди мене занесли? Чого забрали з дому моїх предків?

— Не має значення! Як саме Снейп покарав Джіні, Невіла й Луну? — наполягав Гаррі.

— *Професор* Снейп вислав їх у Заборонений ліс виконати якусь роботу для телепня Гегріда.

— Гегрід не телепень! — різко вигукнула Герміона.

— Снейп, можливо, і вважав, що це покарання, — вишкірився Гаррі, — але Джіні, Невіл і Луна, мабуть, непогано провели час у Гегріда. Заборонений ліс... та вони стикалися зі значно страшнішим, ніж Заборонений ліс! Подумаєш!

Він відчув полегшення, бо уявляв собі різне жахіття, серед якого закляття "Круціатус" було не найгірше.

— Правду кажучи, професоре Блек, ми хотіли дізнатися — чи раніше той меч хто-небудь забирав? Може, щоб його почистити... чи ще навіщось?

Фінеас Нігелус знову перестав змагатися з пов'язкою і захихотів.

— *Маглородці*, — глузливо сказав він. — Виготовлена гоблінами зброя не потребує чищення, простачко. Гоблінське срібло відштовхує земний бруд, вбираючи тільки те, що його зміцнює.

— Не кажіть на Герміону простачка, — звелів Гаррі.

— Мене вже втомила ця суперечка, — сказав Фінеас Нігелус. — Можливо, мені пора повертатися в директорський кабінет?

Не знімаючи пов'язки, він почав мацати раму, щоб знайти вихід з цієї картини й повернутися в ту, що висить у Гогвортсі. Гаррі раптом сяйнула натхненна думка.

— Дамблдор! Ви могли б привести сюди Дамблдора?

— Перепрошую? — не зрозумів Фінеас Нігелус.

— Портрет професора Дамблдора... чи не могли б ви запросити його сюди, у свою картину?

Фінеас Нігелус повернув голову в той бік, звідки лунав голос Гаррі.

— Я бачу, Поттере, що невігласами бувають не тільки маглородці. Гогвортські портрети можуть спілкуватися між собою, але не можуть виходити за межі замку, хіба що їм треба відвідати власну картину, що висить деінде. Дамблдор не може прийти сюди зі мною, а після такого зневажливого ставлення до себе я вас запевняю, що й сам сюди ані ногою! Трохи засмучений Гаррі дивився, як Фінеас з подвоєним завзяттям продовжив пошуки виходу з картини.

— Професоре Блек, — сказала Герміона, — чи не могли б ви сказати нам, будь ласка, коли востаннє меч виймали з-під скла? Тобто ще перед тим, як його взяла Джіні?

Фінеас нетерпляче пирхнув.

— Як мені відомо, востаннє Грифіндорів меч виймали з шафки, коли професор Дамблдор відкривав ним персня.

Герміона рвучко обернулася й глянула на Гаррі. Вони не посміли нічого сказати в присутності Фінеаса Нігелуса, котрий нарешті зумів знайти вихід.

— Ну, на добраніч вам, — трохи роздратовано попрощався він і почав зникати з картини. Виднілися вже тільки криси його капелюха, коли Гаррі несподівано вигукнув:

— Стривайте! А ви казали про це Снейпові?

Фінеас Нігелус знову встромив голову із зав'язаними очима в картину.

— Професор Снейп має думати про важливіші речі, ніж численні дивацтва Албуса Дамблдора. Прощавай, Поттере!

І з цими словами він зник остаточно, лишивши по собі тільки темне полотно.

— Гаррі! — вигукнула Герміона.

— Знаю! — закричав Гаррі. Не в змозі стриматися, він гатив кулаком у повітрі. Він і надіятись на таке не смів. Закрокував наметом, відчуваючи, що завиграшки пробіг би цілу милю. Навіть про голод забув. Герміона запхнула портрет Фінеаса Нігелуса назад у сумочку.

Застібнула пряжку, кинула сумочку вбік і підняла до Гаррі сяюче лице.

— Горокракси можна знищити мечем! Леза гоблінської роботи вбирають тільки те, що їх зміцнює... Гаррі, цей меч просочений отрутою Василіска!

— А Дамблдор не віддав його мені, бо думав ним скористатися, хотів відкрити ним медальйон...

— ...і він, мабуть, розумів, що меча тобі не віддадуть, якщо він запише його у свій заповіт...

— ...тому він виготовив копію...

— ...і поклав у скляну шафку підробку...

— ...а справжнього меча залишив... де?

Вони подивились одне на одного. Гаррі відчував, що відповідь висить невидимо в повітрі над ними, до болю близько. Чому Дамблдор не сказав? Чи, може, сказав, але Гаррі тоді просто не збагнув?

— Думай! — прошепотіла Герміона. — Думай! Де він міг його залишити?

— Не в Гогвортсі, — знову закрокував Гаррі.

— Десь у Гогсміді? — припустила Герміона.

— Може, у Верескливій Халупі? — запитав Гаррі. — Туди ніхто не заходить.

— Але Снейп знає, як туди проникнути, це було б ризиковано.

— Дамблдор довіряв Снейпові, — нагадав їй Гаррі.

— Та не аж так, щоб розказати про підміну мечів, — відказала Герміона.

— Так, справді! — погодився Гаррі, ще більшу радість відчувши від думки, що Дамблдор таки мав деякі сумніви, бодай найменші, щодо надійності Снейпа. — То, може, він заховав меча десь далеко від Гогсміда? А ти що думаєш, Роне? Роне?

Гаррі озирнувся. На одну бентежну мить він подумав, що Рон вийшов з намету, але одразу побачив, що той з кам'яним лицем лежить у затінку нижнього ліжка.

— О, нарешті згадали й про мене? — буркнув Рон.

— Що?

Рон пирхнув, втупившись у днище верхнього ліжка.

— Ви собі продовжуйте. Бо ще зіпсую вам забаву.

Збитий з пантелику Гаррі глянув на Герміону, чекаючи допомоги, але вона лише головою похитала, збентежена не менше за нього.

— Що таке? — запитав Гаррі.

— Що таке? Нічого такого, — Рон і далі уникав погляду Гаррі. — Особливо для тебе.

На брезентовий дашок у них над головами капнуло кілька краплин. Починався дощ.

— Ні, я ж бачу — тебе щось гризе, — не погодився Гаррі. — Викладай, що там.

Рон звисив з ліжка довгі ноги й сів. Був він якийсь жалюгідний, не схожий на себе.

— Добре, викладу. Не сподівайся, що я стрибатиму від щастя, що нам треба знайти ще якусь дурню, про яку ти нічого не знаєш.

— Не знаю? — перепитав Гаррі. — Я не знаю?

Кап, кап, кап. Дощ дужчав. Краплі падали на встелений опалим листям берег, на річку, що жебоніла в темряві. Страх витіснив з душі Гаррі радість, бо Рон казав саме те, чого він очікував і водночас так боявся від нього почути.

— Ясно, що я тут кайфую, як ніколи, — бурчав далі Рон, — бо що таке покалічена рука, відсутність їжі й те, що спина щонаочі замерзає. Просто я мав надію, що кілька тижнів тікаючи й ховаючись, ми хоч чогось досягнемо.

— Роне, — сказала Герміона так тихенько, що Рон міг удати, ніби її не почув, бо дощ уже щосили тарабанив по намету.

— Я думав, ти знаєш, на що йдеш, — сказав Гаррі.

— Я теж так думав.

— І що ж саме не виправдало твоїх сподівань? — поцікавився Гаррі. Його вже почала охоплювати злість. — Ти думав, що ми ночуватимемо в п'ятизіркових готелях? Щодня будемо знаходити по горокраксу? Думав, що на Різдво повернешся до мамусі?

— Ми думали, ти хоч знаєш, що робиш! — закричав Рон, зриваючись на ноги, а його слова пронизали Гаррі, як розпечені ножі. — Ми думали, що Дамблдор тобі сказав, що робити,

думали, ти маєш якісь серйозні плани!

— Роне! — повторила Герміона, і тепер її голос цілком виразно прозвучав на тлі барабанного дробу дощу, проте Рон знову не звернув на неї уваги.

— Ну то вибач, що я тебе розчарував, — сказав Гаррі цілком спокійним голосом, хоч відчував усередині якусь порожнечу і розгубленість. — Я нічого від тебе не приховував і розповів усе, що мені казав Дамблдор. І якщо ти цього ще не помітив, то ми таки знайшли один горокракс...

— Ага, і не можемо його знищити, так само, як і знайти інші горокракси... словом, нічого в нас нема!

— Роне, зніми медальйон, — попросила незвично високим голосом Герміона. — Зніми, будь ласка. Ти б такого не казав, якби не носив його цілісінький день.

— Та ні, казав би, — заперечив Гаррі, бо не хотів чути виправдань Ронових дій. — Думаєте, я не помічав, як ви шепотілися в мене за спиною? Думаєте, не здогадувався, про що ви говорили?

— Гаррі, нічого ми не...

— Не бреші! — накинувся на неї Рон. — Ти сама казала, що розчарована, казала, що теж думала, ніби в нього були серйозніші плани, ніж просто...

— Я такого не казала... Гаррі, це не так! — крикнула вона. Дощ тарабанив по намету, сльози текли по Герміоніному обличчю, а те хвилювання, що охопило їх усього кілька хвилин тому, безслідно зникло, наче феєрверк, що спалахує й гасне, залишаючи по собі темряву, вогкість та холод. Грифіндорів меч був захований невідомо де, а вони, троє підлітків, сиділи тут, у наметі, і єдиним їхнім досягненням було те, що вони й досі живі.

— Чого ж ти й досі тут? — запитав Гаррі.

— Я й сам не знаю, — відповів Рон.

— То йди додому, — запропонував Гаррі.

— Може, й піду! — крикнув Рон і підійшов на кілька кроків до Гаррі, але той не відсахнувся.

— Ти що, не чув, що казали про мою сестру? Але тобі це до одного місця, це ж тільки Заборонений ліс, і Гаррі Поттеру, *з-яким-і-не-таке-бувало*, глибоко наплювати, як там вона, а мені не наплювати, бо там є гігантські павуки й інша шизуха...

— Я лише казав... що вона там не сама, з ними Гегрід...

— ...ага, я знаю — тобі на все наплювати! А всі інші в моїй родині як? Ти чув, як казали: "Вистачить з Візлів пораних дітей"?

— Так, я...

— Тебе не турбувало, що це означає?

— Роне! — Герміона стала між ними, — не думаю, що малася на увазі якась нова біда, про яку ми ще не чули. Подумай, Роне, — Білл уже й так у шрамах, багато людей бачило, що Джордж утратив вухо, а ти зараз нібито прикутий до ліжка зі смертельною формою бризкухи. Я впевнена, що малося на увазі тільки це...

— О, ти така впевнена? Звичайно, навіщо про них думати? У вас же все нормально, батьки в безпечному місці...

— Мої батьки *мертві*! — загорлав Гаррі.

— З моїми теж могло таке статися! — крикнув у відповідь Рон.

— То ГЕТЬ звідси! — заревів Гаррі. — Вали до них, прикинься, що одужав від бризкухи, й мамуся тебе відгодує і...

Рон несподівано смикнув рукою. Гаррі зреагував, та перш ніж обидва встигли вихопити з кишень чарівні палички, Герміона підняла свою паличку.

— *Протего!* — крикнула вона, й між нею та Гаррі з одного боку й Роном з другого виріс невидимий щит. Потужне закляття змусило їх відсахнутися на кілька кроків, і тепер Гаррі й Рон люто дивилися один на одного через прозорий бар'єр, немовби вперше побачившись. Гаррі відчув до Рона глибоку ненависть. Щось між ними зламалося.

— Залиши горокракс, — сказав Гаррі.

Рон стяг через голову ланцюжок і жбурнув медальйон на стілець. Тоді повернувся до Герміони.

— Ти що робиш?

— Тобто?

— Ти залишаєшся чи як?

— Я... — Вона аж зіщулилася, неначе від болю. — Так... так, Роне, я залишаюся, ми ж казали, що підемо з Гаррі, казали, що допоможемо...

— Мені все ясно. Ти вибрала його.

— Ні, Роне... прошу тебе... вернися, вернися!

Їй заступило дорогу власне ж закляття "щит". Поки вона його розчакловувала, Рон уже вилетів кудись у ніч. Гаррі стояв непорушно й мовчки, прислухаючись, як вона ридає й кличе Рона десь поміж дерев.

За кілька хвилин вона повернулася з мокрим волоссям, що обліпило їй обличчя.

— Він з-з-зник! Роз'явився!

Вона впала у крісло, скрутилася клубочком і заридала.

Гаррі наче заціпенів. Нахилився, взяв горокракс і повісив собі на шию. Забрав з Ронового ліжка ковдру й накрив Герміону. Потім виліз на своє ліжко і втупився в темну тканину даху, прислухаючись до гупання дощу.

— РОЗДІЛ ШІСТНАДЦЯТИЙ — Годрикова Долина

Наступного дня Гаррі прокинувся, і минуло кілька секунд, поки він згадав, що сталося. Подитячому уявив, що це йому наснилося, що Рон нікуди не пішов і що він і досі тут. Та, повернувши на подушці голову, він побачив порожнє Ронове ліжко. Не міг відірвати від нього очей, наче то було мертве тіло. Гаррі зістрибнув зі свого ліжка, намагаючись не дивитися на Ронове. Герміона, що вже була на кухні, не побажала Гаррі доброго ранку, а швидко відвернулася, коли він проходив.

"Його немає, — подумав Гаррі. — Його немає". Вмиваючись і одягаючись, повторював це подумки, наче в такий спосіб міг заглушити біль. "Він пішов і не повернеться". Гаррі знав, що вже нічого не зміниш, бо закляття-обереги налаштовані так, що коли вони з цього місця підуть, Рон їх уже не знайде.

Вони мовчки поснідали вдвох. Очі в Герміони були підпухлі й червоні. Здається, вона взагалі не спала. Почали збирати речі, і Герміона робила це дуже поволі. Гаррі знав, чому вона хотіла розтягти час їхнього перебування на березі цієї річки. Кілька разів він помічав, як вона схвильовано піднімає голову, і розумів, що Герміона сама себе обманює, уявляючи, що почула кроки за шумом дощу, хоч нікого рудого між деревами не було видно. Щоразу Гаррі її наслідував і роззирався на всі боки (у нього теж жевріла ще якась надія), проте, не побачивши нічого, крім залитого дощем лісу, вибухав люттю. Йому пригадувалися Ронові слова: "Ми думали, ти хоч знаєш, що робиш!", — і він знову брався складати речі, хоч у животі все стискалося у вузол.

Каламутна вода в річці стрімко прибувала й загрожувала незабаром затопити їхній берег. Вони просиділи ще добру годину після звичайного часу відбуття. Нарешті, тричі повністю перепакувавши свою вишиту бісером сумочку, Герміона вже не могла знайти поважних причин для затримки, тому вони з Гаррі взяли за руки і роз'явилися, опинившись цього разу на відкритому вітрам порослому вересом схилі гори.

Щойно вони прибули, як Герміона відпустила руку Гаррі, відійшла, сіла на великий камінь і, поклавши голову на коліна, розридалася. Він дивився на неї, думаючи, що, мабуть, треба було б підійти і її заспокоїти, та щось заважало зрушити з місця. Усе всередині похололо й стислося. Він знову бачив презирливий вираз Ронового обличчя. Гаррі побрів крізь верес, прокладаючи шлях по колу з нещасною Герміоною в центрі, і вичакулював закляття-обереги — те, що досі робила вона.

У наступні кілька днів вони не говорили про Рона. Гаррі вирішив більше не згадувати його імені, а Герміона, мабуть, відчувала, що не варто на цьому наполягати, хоч інколи вночі, думаючи, що Гаррі вже заснув, Герміона давала волю сльозам. Тим часом Гаррі почав зрідка виймати Карту Мародера й розглядати її при світлі чарівної палички. Чекав, коли ж нарешті в коридорах Гогвортсу з'явиться цяточка, підписана "Рон" — це означатиме, що він повернувся до замку і надійно там захищений своїм чистокровним статусом. Але Рон на Карті так і не з'являвся, тож за якийсь час Гаррі усвідомив, що витягає її просто, щоб подивитися на ім'я "Джіні" в дівчачій спальні. Йому було цікаво, чи міг би він, напружено вдивляючись у цяточку з її ім'ям, проникнути в її сон — і тоді б вона знала, що він постійно про неї думає і сподівається, що в неї все добре.

Удень вони намагалися визначити, де може бути Грифіндорів меч, та що більше вони говорили про місце, де Дамблдор міг його сховати, то більше шаленої надуманості ставало в їхніх гіпотезах. Хоч як Гаррі напружував голову, та все ж не міг пригадати, щоб Дамблдор згадував якесь місце, де він міг би щось заховати. Бували такі хвилини, коли Гаррі не знав, на кого більше сердиться — на Рона чи на Дамблдора.

"Ми думали, ти хоч знаєш, що робиш... ми думали, що Дамблдор сказав тобі, що робити... думали, ти маєш якісь серйозні плани!"

У глибині душі він погоджувався, що Рон мав цілковиту рацію. Дамблдор залишив його практично ні з чим. Вони знайшли один горокракс, але не знали, як його знищити. Інші ж горокракси залишалися недосяжні, як і раніше. Його охоплювала безнадія. Він дивувався власній безтурботності, коли погодився на пропозицію друзів супроводжувати його в цьому безглуздому й безцільному блуканні. Він нічого не знав, не мав ніяких ідей, тільки постійно й болісно чекав, коли нарешті й Герміона скаже, що з неї вже досить, і його покине.

Вечорами вони найчастіше мовчали, а ще Герміона виробила звичку виймати портрет Фінеаса Нігелуса і ставити на стілець, неначе він міг заповнити бодай частину порожнечі, що виникла після відходу Рона. Попри його попередні запевнення, що він їх ніколи більше не відвідає, Фінеас Нігелус, мабуть, не зміг опиратися бажанню з'ясувати подальші плани Гаррі, тому раз на кілька днів з'являвся на портреті з пов'язкою на очах. Гаррі навіть радий був його бачити, бо це, все ж, було сяке-таке товариство, хоч і в'їдливе й дошкульне. Вони раділи яким завгодно новинам про події у Гогвортсі, хоч Фінеаса Нігелуса й не можна було назвати ідеальним інформатором. Він з пошаною ставився до Снейпа, першого директора зі слизеринців за увесь той час, що минув, відколи він сам керував школою, тому треба було постійно стежити, щоб не критикувати Снейпа й нічого зухвало про нього не питати, бо Фінеас Нігелус тоді негайно зникав з картини.

Однак деякі уривки інформації він доносив. Виходило, що Снейп зіткнувся з постійним прихованим опором ядра найбунтарськіших учнів. Джіні було заборонено відвідувати Гогсмід. Снейп відновив дію давніх указів Амбридж про заборону учням збиратися групами більше трьох і про припинення діяльності неофіційних учнівських товариств.

З усього цього Гаррі зробив висновок, що Джіні, можливо, разом з Невілом і Луною спробувала продовжити діяльність Дамблдорової армії. Ці скупі новини викликали в Гаррі таке нестерпне бажання побачити Джіні, що йому аж крутило в животі, та водночас це повертало його думки до Рона, Дамблдора і Гогвортсу, бо він тужив за цим усім не менше, ніж за колишньою своєю дівчиною. І справді, коли Фінеас Нігелус почав одного разу вихвалити суворі заходи, запроваджені Снейпом, Гаррі на частку секунди відчув божевільне бажання повернутися до школи й долучитися до підриву Снейпового режиму. Мати смачну їжу, спати в теплій постелі, і щоб за це відповідав хтось інший — здавалося, що в цю мить кращого й бути не може. Та потім згадалося, що він — "Небажаний номер один", що за його голову призначено ціну — десять тисяч галеонів — і що в ці дні з'являтися в Гогвортсі не менш небезпечно, аніж проникати в Міністерство магії. Фінеас Нігелус необачно про це нагадував, намагаючись випитати, де Гаррі й Герміона перебувають. Щоразу, як він це робив, Герміона запихала його назад у вишиту бісером сумочку, і після таких безцеремонних прощань Фінеас Нігелус по кілька днів відмовлявся до них приходити.

Ставало дедалі холодніше. Вони не сміли надовго лишатися в одній місцевості, тож замість перебувати на півдні Англії, де їм би найбільше докучала хіба що паморозь на землі, вони переміщалися по всій країні, відважно зупиняючись то на схилі гори, де по намету люто перішив дощ зі снігом, то на широкому болоті, де намет заливала крижана вода, а то на крихітному острівці серед шотландського озера, де сніг за ніч засипав їхній намет до половини.

Вони вже кілька разів бачили у вікнах мерехтливі вогники різдвяних ялинок, і якось увечері Гаррі зважився знову запропонувати єдину, як йому здавалося, недосліджену можливість. Вони щойно незвично добре повечеряли, бо вбрана у плащ-невидимку Герміона побувала в супермаркеті — не забувши на виході сумлінно покласти гроші у висунуту шухлядку касового апарата. Гаррі подумав, що її, можливо, легше буде переконати після щойно з'їдених спагеті по-болонськи та консервованих грушок. Він також передбачливо запропонував хоч на кілька годин обом відпочити від горокракса, й повісив його біля себе на бильце ліжка.

— Герміоно?

— Гм? — Вона скрутилася клубочком у продавленому кріслі й читала *"Казки барда Бідла"*. Він не міг уявити, скільки ще можна було витягти з цієї досить тонкої книжки. Та Герміона й далі щось у ній розшифровувала, бо на поручні крісла лежала *"Спелменова абетка складів"*.

Гаррі прокашлявся. Він почувався точнісінько так само, як і кілька років тому, коли просив у професорки Макгонегел дозволу відвідати Гогсмід, хоча Дурслі й не підписали йому перепустки.

— Герміоно, я оце думав і...

— Гаррі, ти не міг би мені допомогти?

Вона його навіть не слухала. Нахилилася вперед, тримаючи *"Казки барда Бідла"*.

— Глянь на цей символ, — вона вказала на верхню частину сторінки. Там, прямо над назвою казки (то був лише здогад, бо Гаррі не вмів читати руни), було намальоване якесь трикутне око з зіницею, перекресленою вертикальною лінією.

— Герміоно, я ж не вивчав стародавніх рун.

— Я знаю, але це не руна і в абетці складів такого знака немає. Я раніше думала, що це просто малюнок ока, а тепер засумнівалася! Його тут хтось домалював чорнилом, його в книжці не було. Подумай, ти раніше ніде такого не бачив?

— Ні... ні, хоча почекай. — Гаррі придивився. — Чи це не той самий символ, що носив на шії Лунин тато?

— Ну! Я про це й подумала!

— Тоді це знак Гріндельвальда.

Вона дивилася на нього, роззявивши рота.

— Що?

— Мені розповів Крум...

Він переповів, що йому розказав на весіллі Крум. Герміона була приголомшена.

— Знак Гріндельвальда?

Вона дивилася то на Гаррі, то на дивний символ, то знову на Гаррі.

— Я не чула, що Гріндельвальд мав знак. Про це немає жодної згадки в усій літературі, що я про нього читала.

— Ну, як я вже казав, Крум переконаний, що цей символ був викарбуваний на стіні в Дурмстренгу, і що це Гріндельвальд його там залишив.

Вона спохмурніла й відкинулася на спинку старого крісла.

— Дуже дивно. Це ж символ Темної магії, чого ж він тоді в дитячій книжці?

— Еге ж, незрозуміло, — погодився Гаррі. — Та й Скрімджер мав би його розпізнати. Він же був міністром, мав добре знатися на цих темних штучках.

— Може, він, як і я, подумав, що це звичайне око. Над деякими казками теж є малюнки.

Вона вмовкла й продовжила вивчати дивний знак. Гаррі спробував ще раз.

— Герміоно.

— Гм?

— Я оце подумав. Я... я хочу в Годрикову Долину.

Вона глянула на нього неуважно, і він не сумнівався, що вона думає про загадковий знак у книзі.

— Так, — відповіла вона. — Так, я теж про це думала. І вважаю, що варто спробувати.

— Ти добре мене чула? — перепитав він.

— Звичайно, добре. Ти хочеш побувати в Годриковій Долині. Я згодна, думаю, це має сенс. Тобто я просто не можу уявити, де він міг би бути ще. Це небезпечно, але що більше я про це думаю, то більше вірю, що він там.

— Е-е... хто там? — не зрозумів Гаррі. Вона на нього глянула спантеличено.

— Меч, Гаррі! Дамблдор знав, що ти захочеш там побувати, а крім того, Годрикова Долина — це ж батьківщина Гріфіндора...

— Справді? Гріфіндор народився в Годриковій Долині?

— Гаррі, чи ти хоч розкривав "Історію магії"?

— Угу, — він усміхнувся чи не вперше за кілька місяців і відчув, що м'язи на обличчі неприродно напружені. — Пам'ятаю, що точно розкривав — як купував... принаймні один раз...

— Оскільки село назвали на його честь, то, думаю, ти міг би це пов'язати, — сказала Герміона. Вона стала значно більше схожа на саму себе, ніж була останнім часом. Гаррі не здивувався б, якби вона сказала, що зараз збігає в бібліотеку. — Про це село є навіть згадка в "Історії магії", ось зачекай...

Вона відкрила вишиту бісером сумочку, понишпорили і вийняла старий підручник — "Історію магії" Батільди Бегшот. Погортала і знайшла потрібну сторінку.

"Після підписання 1689 року Міжнародного статуту про секретність чарівники назавжди пішли в підпілля. Природно, що вони почали утворювати в населених пунктах свої невеличкі громади. Багато було маленьких сіл і хуторів, що приваблювали по кілька чаклунських родин, які об'єднувалися для взаємної підтримки та захисту. Такі села, як Тинворт у Корнволі, Верхній Флеглі в Йоркширі та Отері-Сент-Кечпол на південному узбережжі Англії відомі тим, що звідти веде свій родовід чимало чаклунських родин, які жили поруч з толерантними, а іноді конфундованими маглами. Найславетніша з усіх цих напівмагічних населених пунктів, мабуть, Годрикова Долина, село на заході Англії, де народився видатний чарівник Годрик Грифіндор і де коваль-чаклун Боумен Райт викував першого золотого сніча. На цвинтарі там можна побачити багато стародавніх чаклунських прізвищ, і це, поза сумнівом, спричинило появу безлічі історій про привидів, які століттями не давали спокою місцевій церкві".

— Про тебе і твоїх батьків тут не згадується, — сказала Герміона, закриваючи книжку, — бо Батільда Бегшот не описує подій, що відбувалися пізніше кінця дев'ятого століття. Але бачиш? Годрикова Долина, Годрик Грифіндор, меч Грифіндора. Може, Дамблдор сподівався, що ти це все пов'яжеш?

— Ну, так...

Гаррі не хотів зізнаватися, що взагалі не думав про меч, коли запропонував відвідати Годрикову Долину. Це село притягало його насамперед могилами батьків, будинком, у якому він ледве уник смерті, та особою Батільди Бегшот.

— А пам'ятаєш, що сказала Мюріель? — запитав він урешті.

— Хто-хто?

— Ну, знаєш, — він завагався, бо не хотів називати Ронове ім'я. — Тітка нашої Джині. На весіллі. Та, що казала, ніби в тебе кістляві гомілки.

— А, — згадала Герміона.

Момент був слизький, бо Гаррі розумів — вона відчула, що ледь не пролунало Ронове ім'я. Рвонув далі:

— Вона сказала, що Батільда Бегшот і досі живе в Годриковій Долині.

— Батільда Бегшот, — пробурмотіла Герміона, провівши вказівним пальцем по Батільдиному імені, витисненому на палітурці "Історії магії". — То я вважаю, що...

Вона охнула так драматично, що Гаррі аж у грудях похололо. Він вихопив чарівну паличку й рвучко озирнувся до входу, боячись побачити непроханого гостя, що вже вдирається в намет, але нікого там не було.

— Що таке? — сердито запитав він, відчуваючи, однак, полегшення. — Навіщо ти так робиш? Я вже подумав, що до нас у намет лізе смертежер.

— Гаррі, а що, як меч у Батільди? Що, як Дамблдор довірив його їй?

Гаррі поміркував над такою можливістю. Батільда була дуже стара і, судячи зі слів Мюріель, геть з'їхала з глузду. Чи міг Дамблдор заховати Грифіндорів меч у неї? Якщо так, то він аж занадто покладався на сліпий випадок. Дамблдор ніколи не розповідав Гаррі про заміну справжнього меча на підробку і навіть не згадував про свою дружбу з Батільдою. Але зараз не варто було сумніватися в Герміониній гіпотезі, тим паче, що вона напрочуд легко погодилася здійснити найпотаємніше бажання Гаррі.

— Чому ні, він міг і таке вчудити! То що, переносимось у Годрикову Долину?

— Так, Гаррі, але треба все ретельно обмірковувати. — Вона сіла рівно й Гаррі побачив, що перспектива мати новий план поліпшила їй настрій так само, як і йому. — Насамперед треба випробувати роз'явлення вдвох під плащем-невидимкою, а ще, думаю, треба згадати закляття "Розілюзнення", хіба що ти вважаєш за краще все зробити якомога надійніше і скористатися багатозільною настійкою? Тоді треба буде добути чийогось волосся. Як на мене, це було б

найліпше. Що дужче ми замаскуємось, то краще...

Гаррі дав їй виговоритися, схвально кивав у коротких паузах, а сам був думками далеко. Уперше з того часу, відколи довідався, що меч у "Грінготсі" фальшивий, він відчув неабияке збудження.

Ось-ось він буде вдома — там, де колись жила його родина. Якби не Волдеморт, то саме в Годриковій Долині він ріс би і проводив шкільні канікули. Він запрошував би додому друзів... міг би мати братів і сестер... а торт на сімнадцятиріччя спекла б йому мама. Життя, якого він так і не знав, ще ніколи не поставало в його уяві так реально, як тепер, коли він має відвідати малу батьківщину, яку в нього забрали. Коли Герміона лягла спати, він тихенько вийняв з її вишитої бісером сумочки рюкзак, а з нього дістав фотоальбом, який йому колись давно подарував Гегрід. Уперше за багато місяців він переглянув старі знімки батьків, що всміхалися й махали йому руками з цих фотографій — єдиних пам'яток про тата й маму.

Гаррі з радістю вирушив би в Годрикову Долину вже наступного дня, проте Герміона мала інші міркування з цього приводу. Вона була переконана, що Волдеморт тільки й чекає, коли Гаррі повернеться на місце загибелі батьків, тому рішуче заявила, що вони не зрушать з місця, аж доки не вбезпечать себе найнадійнішим маскуванням. Аж через тиждень — коли вони нишком видерли кілька жмутів волосся в безневинних маглів, що робили різдвяні покупки, і багато разів випробували явлення та роз'явлення вдвох під плащем-невидимкою — Герміона погодилася починати операцію.

Вони мали явитися в селі під покровом темряви, тому аж як стало смеркати випили багатозільної настоянки. Гаррі перетворився на лисуватого магла середнього віку, а Герміона — на його дрібненьку, схожу на мишку, дружину. Вишиту бісером сумочку з усім їхнім добром (крім горокракса, що його Гаррі повісив собі на шию) Герміона поклала у внутрішню кишеню свого застібнутого на всі гудзики плаща. Гаррі накрив їх обох плащем-невидимкою — і вони знову провалилися в задушливу пітьму.

Гаррі розплющив очі. Серце калатало аж під горлом. Вони стояли, тримаючись за руки, на засніженій сільській дорозі під темно-синім небом, з якого кволо мерехтіли перші вечірні зорі. Обабіч вузької дороги стояли будиночки, різдвяні прикраси виблискували у вікнах. Трохи віддалеки золотисте світло вуличних ліхтарів свідчило, що там центр села.

— Стільки снігу! — прошепотіла під плащем Герміона. — І як ми не подумали про сніг? Стільки запобіжних заходів, а в результаті ми залишаємо сліди! Треба їх якось позбутися... ти йди попереду, а я замітатиму...

Гаррі не хотів заходити в село в подібні театральні коня, коли він накриває їх обох плащем, а Герміона чарами ховає сліди.

— Давай краще знімемо плащ, — запропонував Гаррі, а як побачив її перелякане лице, додав: — Та не бійся, ми все одно на себе не схожі, і тут нікого немає.

Він запхав плаща під куртку, і вони безперешкодно пішли далі. Крижане повітря щипало за щок, а вони проминали все нові й нові будиночки. Будь-який міг виявитися тим, де колись мешкали Джеймс та Лілі, або тим, де мешкала зараз Батільда. Гаррі дивився на двері цих будиночків, на засніжені дахи й ганки, і намагався вловити щось знайоме, хоч у душі розумів, що це неможливо, бо йому був ледве рік, коли він назавжди покинув село. Він сумнівався, що взагалі побачить свій дім, бо не знав, що буває, коли помирають носії чарів Довіри. Вуличка, якою вони йшли, завершила ліворуч і їм відкрився центр села — невеличкий майдан.

Оточений кольоровими ліхтарями, посередині стояв, здається, обеліск полеглим воїнам. Його заступала відкрита всім вітрам різдвяна ялинка. Ще там було кілька крамничок, пошта, паб та маленька церковця — її вітражі сяяли над майданом, немов коштовне каміння.

Сніг тут лежав утрамбований — твердий і слизький там, де його цілий день топтали люди. Селяни ходили туди-сюди, їхні постаті освітлювали вуличні ліхтарі. Коли двері пабу відчинялися, чувся сміх та легка музика. Потім з церквці долинули колядки.

— Гаррі, сьогодні ж Святвечір! — вигукнула Герміона.

— Справді?

Він уже давно втратив лік дням, а газету вони востаннє бачили кілька тижнів тому.

— Я впевнена, — підтвердила Герміона, дивлячись на церкву. — Вони... вони ж, мабуть, десь там, твої мама й тато... Там ззаду є цвинтар.

Гаррі відчув дивне хвилювання, більше схоже на страх. Тепер, опинившись так близько, він питав себе, чи й справді хоче бачити могили батьків. Мабуть, Герміона зрозуміла його стан, бо взяла за руку і вперше повела його за собою. Та посеред майдану вона раптом зупинилася.

— Гаррі, дивись!

Вона показувала на пам'ятник загиблим воїнам. Коли вони проходили, він раптом змінився. Там, де щойно стояв обеліск з викарбуваними прізвищами, з'явилися статуї чоловіка в окулярах з розкуйовдженим волоссям та довговолосої жінки з лагідним і вродливим обличчям, на руках у неї сидів малесенький хлопчик. Сніг лежав на їхніх головах, наче пухнасті білі шапки.

Гаррі підійшов ближче, зазираючи в обличчя батьків. Він і гадки не мав, що тут стоятимуть ці статуї... як дивно було бачити кам'яне зображення самого себе, щасливої дитини без шраму на чолі...

— Ходімо, — сказав Гаррі, досхочу надивившись, і вони пішли в напрямку церкви. Озирнувшись, він побачив, що статуї знову перетворилися на меморіальний обеліск.

Вони підходили до церкви і спів з неї лунав дедалі голосніше. Гаррі відчув клубок у горлі, бо все це несподівано нагадало йому Гогвортс, Півза, що виспівував непристойні версії колядок, сховавшись у лицарських обладунках, Велику залу з дванадцятьма різдвяними ялинками, Дамблдора в паперовому капелюшку, які запаковують у хлопавки-сюрпризи, Рона у светрі ручного плетіння...

Коло цвинтарних воріт була вузесенька хвіртка. Герміона обережно її штовхнула й вони бочком зайшли. Обабіч слизької стежки до церкви лежав глибокий незайманий сніг. Вони побрели цим снігом, лишаючи за собою глибокі рівчаки, обійшли саму церкву з яскраво освітленими вікнами, ховаючись у тінь.

За церквою виднілися ряди засніжених надгробних плит, що здіймалися з синюватої снігової ковдри, де-не-де позначеної яскравими червоно-золотисто-зеленими плямами світла з вітражів. Тримавши руку з чарівною паличкою в кишені куртки, Гаррі пішов до найближчої могили.

— Дивись, це Ебот, мабуть, якийсь далекий родич Анни!

— Не так голосно, — прошепотіла Герміона.

Вони заходили вглиб цвинтаря й глибокі сліди лишалися в снігу за ними. Нахилялися, щоб розібрати написи на старезних надгробках, і час від часу вдивлялися в темряву, чи ніхто за ними не йде.

— Гаррі, сюди!

Герміону відділяло від нього два ряди могил. Він побрів до неї, і серце йому ледь не вискакувало з грудей.

— Це?..

— Ні, але глянь!

Вона показала на потемнілий камінь. Гаррі нагнувся й побачив на холодному, вкритому де-не-де лишайником граніті напис *"Кедра Дамблдор"*, а трохи нижче, під датами її народження й смерті — *"та її донька Аріана"*. І ще там була цитата:

"Де твій скарб, там буде і серце твоє".

Отже, Ріта Скітер і Мюріель не про все збрехали. Дамблдорова родина й справді тут жила, а дехто тут і помер.

Бачити могилу було важче, ніж чути про неї. Гаррі не покидала думка, що його і Дамблдора багато що пов'язувало з цим цвинтарем, і що Дамблдор міг би йому про це розповісти, а він ні разу й не натякнув на цей зв'язок. Вони могли б побувати тут удвох. Гаррі на мить уявив, що було б, якби він прийшов сюди з Дамблдором, як би їх це зблизило, і яке величезне значення це мало б для нього. Однак для Дамблдора, здається, той факт, що їхні родини лежать на одному цвинтарі, був просто несуттєвим збігом, це ніяк не стосувалося завдання, яке мав виконати Гаррі.

Герміона дивилася на Гаррі, а він був радий, що його обличчя ховала тінь. Перечитав напис на плиті. *"Де твій скарб, там буде і серце твоє"*. Не міг збагнути цих слів. Їх, безперечно, вибрав сам Дамблдор, як найстарший за віком у родині після смерті матері.

— А він точно ніколи не згадував?.. — почала було Герміона.

— Ні, — коротко зронив Гаррі, — шукаймо далі, — і відвернувся від надгробка, шкодуючи, що взагалі його побачив. Він не хотів, щоб почуття образи зіпсувало той стан трепет ного зворушення, у якому він перебував.

— Тут! — почувся незабаром з темряви Герміонин крик. — Ой, ні, вибач! Мені здалося, що тут написано Поттер.

Вона протираля покришений, порослий мохом надгробок, і легка тінь набігла на її лице.

— Гаррі, йди сюди.

Він не хотів ще раз відвертати увагу від головного пошуку, тому досить неохоче поплентався до неї крізь замети.

— Що?

— Дивись!

Могильна плита була така стара й понищена негодою, що напису на ній майже не було видно. Герміона показала на символ під написом.

— Гаррі, це той самий знак, що в книжці!

Він придивився, куди вона показувала. На затертому камені ледве виднівся викарбуваний трикутний знак під прізвисьмом, яке майже неможливо було прочитати.

— Ага... може бути...

Герміона запалила чарівну паличку й освітила ім'я та прізвище на плиті.

— Щось ніби Іг... Ігнотус, здається...

— Я хочу знайти батьків, чуєш? — сказав він трохи роздратовано і відійшов, залишивши її біля старої могили.

Він постійно наштотхувався на прізвища, знайомі йому, як це було з Еботом, ще з Гогвортсу. Іноді траплялися могили, де поруч були поховані різні покоління однієї чаклунської родини. Судячи з дат, напрошувався висновок, що ці родини вимерли або їхні нащадки колись покинули Годрикову Долину. Він брів між могил далі й далі, відчуваючи з наближенням до кожного нового надгробка хвилювання й страх одночасно. Темрява й тиша раптом ніби погустішали. Гаррі тривожно роззирнувся, думаючи про дементорів, але збагнув, що вже не лунають колядки й поступово затихають удалині розмови та шурхіт ніг парафіян, що виходили з церкви на майдан. У церковці згасло світло.

І ось уже втретє з темряви долинув Герміонин голос, гострий і чистий:

— Гаррі, вони тут... ось тут...

І він зрозумів з її тону, що йдеться про його батьків. Пішов до неї, відчуваючи, як щось важке тисне на груди. Схоже відчуття він мав тоді, як загинув Дамблдор, коли невимовний тягар горя здушив йому легені й серце.

Надгробок був усього за два ряди від могил Кендри та Аріани. З такого самого білого мармуру, як і Дамблдорова гробниця, тому напис на ньому легко читався, аж ніби світився в темряві. Гаррі не довелося й нахилитися, щоб прочитати викарбувані слова:

Джеймс Поттер, нар. 27 березня 1960 р., помер 31 жовтня 1981р.

Лілі Поттер, нар. 30 січня 1960 р., померла 31 жовтня 1981 р.

Останній ворог, якого буде знищено — це смерть.

Гаррі читав помалу, ніби хотів повніше збагнути зміст цих слів, а останнє речення промовив уголос:

— "*Останній ворог, якого буде знищено — це смерть*"... — Страшна, ба навіть жахлива, думка стукнула йому в голову. — Хіба це не ідея смертежерів? Чому тут цей напис?

— Гаррі, це не означає перемоги над смертю в тому сенсі, як це розуміють смертежери, — лагідно пояснила Герміона. — Це означає... розумієш... життя по той бік смерті. Життя після смерті.

Але ж вони вже не живуть, подумав Гаррі, їх не стало. Порожні слова не могли приховати того факту, що тлінні останки його батьків лежать отут, під снігом і каменем, байдужі й несвідомі. З очей полилися нестримні сльози, гарячі як окріп, однак просто на щоках вони замерзали, і який був сенс їх витирати чи приховувати? Він дав їм волю, а сам дивився, стиснувши губи, на густий шар снігу, що затуляв від очей те місце, де лежали Лілі та Джеймс,

ставши кістками чи прахом, і не знали, й не зважали на те, що їхній син стояв так близько, що його серце й досі билося завдяки їхній жертві, і що він зараз хотів би спочивати разом з ними під цим снігом.

Герміона взяла його за руку й міцно стисла. Він не дивився на неї, але теж потис її руку, жадібно й судомно ковтаючи нічне повітря, щоб заспокоїтись, опанувати себе. Треба було принести щось для них, але він про це не подумав, а всі рослини на цвинтарі були безлисті й перемерзлі. Проте Герміона підняла чарівну паличку, зробила нею коло в повітрі й вичаклювала вінок з квітучого різдвяного чемерника.

Розігнувся — й одразу захотів піти. Відчував, що не витримає тут більше ані хвилини. Поклав руку Герміоні на плече, а вона обняла його за стан, і вони мовчки пішли по снігу, повз могили Дамбдорових матері й сестри, до темної церковці й невидимої здалеку вузької хвіртки.

— РОЗДІЛ СІМНАДЦЯТИЙ — Таємниця Батільди

— Гаррі, стій.

— Що таке?

Вони щойно порівнялися з могилою невідомого Ебота.

— Тут хтось є. За нами хтось стежить. Я відчуваю. Там, за кущами. Вони завмерли, тримаючись одне за одного і вдивляючись у густі чорні кущі, що огорожували цвинтар. Гаррі нічого там не бачив.

— Ти певна?

— Я бачила, як там щось рухалося, клянусь, що бачила...

Вона вивільнила руку з чарівною паличкою.

— Ми схожі на маглів, — нагадав Гаррі.

— Маглів, які щойно поклали квіти на могилу твоїх батьків! Гаррі, я впевнена — там хтось є!

Гаррі згадав "Історію магії". На цвинтарі повинні бути привиди. А що як?.. Але тут він почув шурхіт і побачив, як з куща, на який показувала Герміона, посипався сніг. Привиди не розсипають снігу.

— Це кіт, — припустив за якусь мить Гаррі, — або пташка. Якби то був смертежер, ми б уже давно були мертві. Краще ходімо звідси й знову накинемо плащ-невидимку.

Йдучи з цвинтаря, вони увесь час озиралися. Гаррі аж ніяк не почувався таким оптимістом, яким прикидався, щоб заспокоїти Герміону, тому дуже зрадів, коли вони нарешті вийшли за хвіртку на слизький тротуар. Знову сховалися під плащ-невидимку. Людей у пабі стало ще більше, вони хором виспівували колядку, яка недавно звучала в церкві. Гаррі подумав, чи не знайти їм притулок у пабі, та не встиг він розкрити рота, як Герміона прошепотіла:

— Ходім сюди, — і потягла його темною вуличкою, що вела з села кудись у зовсім протилежний бік, ніж вони прийшли.

Гаррі бачив, де вдалині закінчуються будиночки, а вулиця перетворюється на польову дорогу. Вони ледь не бігли повз вікна, де за шторами сяяли різнобарвні вогні й проступали обриси різдвяних ялинок.

— Як нам знайти Батільдин будинок? — запитала Герміона. Вона тремтіла зі страху й постійно озиралася. — Гаррі? Що скажеш? Гаррі?

Вона смикнула його за руку, та Гаррі не звернув уваги. Він дивився на якусь темну споруду, що стояла останньою в ряду будиночків. Прискорив ходу й поволік за собою Герміону. Дівчина ледве не впала, послизнувшись на льоду.

— Гаррі...

— Дивися... дивися, Герміоно...

— Я не...ой!

Він його побачив. Чари Довіри, мабуть, померли разом з Джеймсом і Лілі. Живопліт буйно розрісся за ті шістнадцять років, відколи Гегрід забрав Гаррі з купи каміння, що й досі було розкидане поміж високої, по пояс, пожухлої трави. Більша частина будинку збереглася, зараз усю її вкривав темний плющ та сніг. А от правий бік верхнього поверху було розтрощено вщент. Гаррі не сумнівався, що туди зрикошетило закляття. Вони стояли з Герміоною біля воріт, дивлячись на руїни будинку, що колись, мабуть, нічим не відрізнявся від сусідніх.

— Цікаво, чому його не відбудували? — прошепотіла Герміона.

— Може, його неможливо відбудувати? — відповів Гаррі. — Може, це як рани від Темної магії, що ніколи не гояться?

Він висунув руку з-під плаща й торкнувся засніжених заіржавілих воріт, не з бажання їх відчинити, а просто, щоб потриматися за частинку дому.

— Ти ж не будеш туди заходити? Це небезпечно і... ой, Гаррі, дивись!

Це сталося, мабуть, через те, що він торкнувся воріт. Просто в них на очах з землі, пробиваючись крізь плетиво кропиви й бур'янів, наче химерна швидкоросла квітка, здійнявся дерев'яний знак, на якому золотими літерами було написано:

На цьому місці вночі 31 жовтня 1981 року
загинули Лілі та Джеймс Поттери.
Їхній син Гаррі — єдиний на світі чарівник,
що вцілів після смертельного закляття.
Цей будинок, невидимий для маглів, залишено
в зруйнованому стані як пам'ятник Поттерам
і як нагадування про жорстоке насильство,
що знищило їхню родину.

Навколо цих акуратно виписаних слів було безліч закарлючочок, доданих чаклунами та чарівницями, що відвідували місце, де врятувався "Хлопець, що вижив". Дехто просто написав своє ім'я вічним чорнилом, дехто вирізав у деревині ініціали, а дехто залишив свої побажання. Найсвіжіші, що ясніли серед павутиння нашкрябаних за шістнадцять років магічних написів, були дуже схожі.

*"Успіху тобі, Гаррі, хоч би де ти був". "Якщо ти це прочитаєш, Гаррі, знай, що ми з тобою!"
"Хай живе Гаррі Поттер!"*

— Як можна писати на такій табличці! — обурилася Герміона. Однак Гаррі саянув до неї усмішкою.

— Це прекрасно. Я радий, що вони це написали. Я...

Він замовк на півслові. Добре вкютана людина шкандибала по вулиці до них, і яскраве світло ліхтарів з далекого майдану висвітлювало її силует. Важко було розібрати, проте Гаррі чомусь одразу подумав, що це жінка. Вона йшла поволі, мабуть, боялася послизнутися на засніженій землі. Її сутулість, огрядність, її важка хода свідчили, що вона дуже стара. Вони мовчки спостерігали, як жінка наближалася. Гаррі чекав, чи не зайде вона в якийсь із тих будиночків, які минала, але інстинктивно відчував, що цього не буде. Нарешті вона зупинилася

за кілька кроків од них, і так стояла собі на підмерзлій дорозі, дивлячись у їхній бік.

Герміоні навіть не треба було щипати його за руку. Просто неможливо було уявити, що ця жінка — магелка, бо вона стояла й дивилася на будинок, якого б не побачила, якби не була відьмою. Та навіть якщо припустити, що вона відьма, її поведінка дивувала, бо чого б це серед ночі, у такий холод іти аж сюди, щоб подивитися на старі руїни? До того ж, за всіма законами нормальної магії, вона ніяк не могла бачити Гаррі й Герміону. Однак Гаррі мав дивне відчуття, що вона знає про їхню присутність і знає, хто вони такі. Щойно він дійшов цього тривожного висновку, як вона підняла руку в рукавичці й поманила їх до себе.

Герміона ближче присунулася до нього під плащем, притислася до руки.

— Звідки вона знає?

Він розгублено похитав головою. Жінка поманила їх ще наполегливіше. Гаррі міг назвати безліч причин не підкорятися її поклику, однак з кожною хвилиною, стоячи на цій безлюдній вуличці, у нього росла підозра, що він знає, хто це така.

Невже вона могла чекати їх усі ці довгі місяці? Невже це Дамблдор звелів їй чекати, пообіцявши, що Гаррі рано чи пізно тут з'явиться? Можливо, це вона скрадалася в тіні на цвинтарі, а тоді чимчикувала за ними аж сюди? Навіть її здатність відчувати їхню присутність свідчила про неймовірну, "Дамблдорівську" силу, з якою їм ще ніколи не доводилося стикатися.

Гаррі раптом заговорив, а Герміона з несподіванки аж зойкнула і підстрибнула.

— Ви — Батільда?

Закутана постать кивнула і знову їх покликала.

Гаррі й Герміона перезирнулися під плащем. Гаррі запитально вигнув брови, а Герміона нервово й ледь помітно кивнула.

Вони рушили до жінки, а вона відразу розвернулася й пошкандибала туди, звідки прийшла. Проминувши кілька будинків, завернула у ворота. Вони пішли за нею стежкою через садок, зарослий не менше, ніж той, біля якого вони щойно побували. Перед вхідними дверима вона пошукала в кишенях ключа, відімкнула замок і відступила вбік, пропускаючи гостей.

Від неї дуже смерділо, хоч, може, то смердів сам її будинок. Гаррі аж скривився, боком проходячи повз неї й скидаючи плащ-невидимку. Лише тепер він усвідомив, яка вона низенька. Згорблена літами, вона ледве сягала йому до грудей. Зачинивши рябими й синіми від холоду руками облуплені двері, вона обернулася й глянула Гаррі в лице. Очі її, каламутні від катаракти, тонули в складках прозорої шкіри, а все лице було поцятковане потрісканими жилками й старечими плямами. Він навіть засумнівався, що вона його бачить, а якщо й бачить, то хіба що лисуватого магла, під якого він замаскувався.

Запах старості, бруду, непраного одягу та несвіжих харчів тільки посилювався, коли вона зняла з голови побиту міллю чорну шаль, відкривши рідесеньке сиве волосся, з-під якого просвічувала шкіра.

— Батільда? — повторив Гаррі.

Вона знову кивнула. Гаррі відчув медальйон у себе на грудях. Те, що в ньому, іноді цокало, іноді калатало, а зараз знову ожило й він відчув його пульсацію крізь холод золота. Невже воно знало, невже відчувало, що річ, яка його знищить, уже близько?

Батільда почовгала повз них, відштовхнувши вбік Герміону, наче її не бачила, і зникла, здається, у вітальні.

— Гаррі, щось я сумніваюся, — прошепотіла Герміона.

— Та подивись на неї — якщо буде треба, ми з нею впораємося, — відповів Гаррі. — Слухай, я мав би тебе попередити, що в неї не всі вдома. Мюріель казала, що в неї поїхав дах.

— Сюди! — покликала з сусідньої кімнати Батільда. Герміона підскочила й ухопила Гаррі за руку.

— Усе нормально, — заспокоїв її Гаррі й повів за собою до вітальні.

Батільда човгала по кімнаті, запалюючи свічки, однак усе одно було дуже темно. І страшенно брудно. Товстий шар пилу хрускотів під ногами, а, крім вологості та цвілі, ніс Гаррі вловив щось значно гірше — неначе сморід протухлого м'яса. Цікаво, подумав він, коли хтось востаннє заходив до Батільди, щоб перевірити, як вона дає собі раду. Стара, здається, забула, що вміє користуватися чарами, бо незграбно запалювала свічки вручну, ризикуючи підпалити

свої мереживні манжети.

— Давайте, я запалю, — запропонував Гаррі й забрав у неї сірники. Вона стояла й дивилася, як він запалював недогарки свічок, що по всій кімнаті стояли в блюдцях на стосах книжок чи на столиках, заставлених потрісканими й зацвілими чашками.

Останню свічку Гаррі побачив на похилому комоді, де, крім неї, стояло багато різних фотографій. Коли вогник ожив, його відображення затанцювало на запорошеному склі та срібних рамках цих знімків. Гаррі завважив на фотографіях ледь помітні рухи. Коли Батільда почала порпатися біля каміна, щоб його запалити, Гаррі пробурмотів: — "*Тертео*". — З фотографій зник порошок, і Гаррі відразу побачив, що в найбільших і найкрасивіших рамках не вистачає з півдесятка знімків. Гаррі було цікаво, чи їх забрала сама Батільда, чи хтось інший. Тоді його погляд упав на найдальшу фотографію, і він, не стримавшись, негайно її вхопив.

Зі срібної рамки ліниво всміхався до Гаррі золотоволосий життєрадісний злодій — юнак, що сидів колись у Грегоровича на підвіконні. І Гаррі відразу згадав, де він бачив цього юнака раніше: в "*Житті та смерті Албуса Дамблдора*" його рука лежала на плечі юного Дамблдора. Решта фотографій, яких тут не вистачало, були, мабуть, там само — в Рітиній книзі.

— Місіс... міс... Бегшот, — звернувся він до неї трохи тремтячим голосом. — Це хто?

Батільда стояла посеред кімнати, дивлячись, як Герміона розпалює вогонь у каміні.

— Міс Бегшот? — повторив Гаррі й ступив до неї з фотографією в руках. Батільда почула його голос і підняла голову, а горюхак ще швидше закалатав у нього на грудях.

— Хто ця людина? — запитав Гаррі, простягаючи знімок їй під очі.

Батільда серйозно глянула на фото, а тоді на Гаррі.

— Ви знаєте, хто це такий? — перепитав він повільніше й голосніше. — Цей чоловік? Ви його знаєте? Як його звати?

Батільда дивилася відсутнім поглядом. Гаррі відчув страшне розчарування. І як та Ріта Скітер зуміла витиснути з Батільди її спогади?

— Хто цей чоловік?! — повторив він запитання, зриваючись на крик.

— Гаррі, що ти робиш? — стривожилася Герміона.

— Герміоно, на цьому фото той злодій, що пограбував Грегоровича! Будь ласка! — знову попросив він Батільду. — Хто це?

Та вона тільки дивилася й мовчала.

— Чого ви нас покликали за собою, місіс... міс... Бегшот? — втрутилася Герміона. — Ви щось хотіли нам сказати?

Ніби не почувши Герміони, Батільда почовгала до Гаррі. Легенько смикнула головою й озирнулася на коридор.

— Ви хочете, щоб ми звідси пішли? — запитав він.

Вона знову смикнула головою, але тепер показала спочатку на нього, тоді на себе, а тоді на стелю.

— А, ясно... Герміоно, здається, вона хоче, щоб я пішов з нею нагору.

— Добре, — погодилась Герміона, — ходімо.

Та коли Герміона зрушила з місця, Батільда на диво енергійно захитала головою, знову показуючи спочатку на Гаррі, а потім на себе.

— Вона хоче, щоб я пішов з нею сам.

— Чому? — запитала Герміона, і її пронизливий високий голос луною розійшовся в освітленій свічками кімнаті. Стара тільки головою похитала, почувши цей вигук.

— Може, Дамблдор звелів їй віддати меч мені і тільки мені одному?

— А ти думаєш, вона знає, хто ти такий?

— Так, — відповів Гаррі, дивлячись у каламутні очі, що прикипіли поглядом до його очей, — думаю, що знає.

— Ну що ж, іди. Але не затримуйся там, Гаррі.

— Покажуйте дорогу, — сказав Гаррі Батільді.

Вона, здається, зрозуміла, бо почовгала до дверей. Гаррі заспокійливо зиркнув на Герміону, хоч не знав, чи вона це помітила. Обхопивши себе руками за плечі, дівчина стояла серед усього цього розгардіяжу й дивилася на книжкову шафу. Виходячи з кімнати, Гаррі непомітно від Герміони й Батільди сховав під куртку фотографію невідомого злодія в срібній

рамці.

Сходи були круті й вузькі. Гаррі відчував спокусу впертися про всяк випадок руками в широку Батільдину спину, щоб стара не повалилася на нього, що було цілком імовірно. Помаленьку, сопучи, вона видерлася на сходовий майданчик, одразу ж повернула праворуч і повела його до спальні з низенькою стелею.

Там було темно, наче в підвалі, й нестерпно смерділо. Гаррі встиг помітити нічний горщик, що виднівся з-під ліжка, але Батільда зачинила двері, й усе поглинула непроникна темрява.

— *Лумос*, — вимовив Гаррі, і його чарівна паличка засвітилася. Він здригнувся — за ці кілька секунд темряви Батільда підступила до нього зовсім близько, хоч її кроків він і не чув.

— Ти Поттер? — прошепотіла вона.

— Так, це я.

Вона кивнула — поволі, серйозно. Гаррі відчував, що горокракс закалатав дуже швидко, швидше за його серце. Відчуття було неприємне й тривожне.

— Ви щось для мене маєте? — запитав Гаррі, але її увагу, здається, відвернув освітлений кінчик його чарівної палички.

— Ви маєте щось для мене? — повторив він.

Тут вона заплющила очі, й одночасно сталося кілька подій: шрам Гаррі боляче засмикався; горокракс сіпнувся так, що аж светр на грудях ворухнувся; а темна й смердюча кімната на мить ніби розчинилася. Він відчув наплив радості і сказав високим, холодним голосом: "*Тримай його*".

Гаррі захитався. Темна смердюча кімната з'явилася знову. Він не розумів, що сталося.

— Ви щось для мене маєте? — втретє й значно голосніше повторив він.

— Отам, — прошепотіла вона, показуючи в куток. Гаррі підняв чарівну паличку й побачив перед завішеним шторами вікном контури захащеного туалетного столика.

Тепер старій не треба було вести його за собою. Гаррі прослизнув між нею та неприбраним ліжком, тримаючи над собою чарівну паличку. Не хотів випустити її з очей.

— Що це таке? — запитав, підійшовши до туалетного столика, де лежала ціла купа чогось виглядом і смородом схожого на брудну білизну.

— Там, — показала вона на цю безформну масу.

Та в ту ж мить, коли він відвернувся, шукаючи серед лахміття й бруду руків'я меча з рубіном, стара якось дивно ворухнулася. Він помітив це краєчком ока, панічно озирнувся й завмер від жаху, побачивши, як повалилося на землю старече тіло, а з того місця, де була шия, виповзла величезна змія.

Гаррі підняв чарівну паличку, але змія вже кинулася на нього. Вона так сильно вкусила його за передпліччя, що чарівна паличка, крутячись, полетіла аж під стелю. Її світло заметалося по кімнаті й згасло. Тут він отримав такий потужний удар зміїним хвостом у груди, що аж дух забило. Він відлетів спиною на туалетний столик, завалений брудною білизною... Відкотився вбік, ледве уникнувши нового удару хвостом, що вгатив щосили по тому місцю, де щойно лежав Гаррі. Він упав на підлогу, і на нього посипалися скалки скляної стільниці.

Знизу долинув Герміонин крик:

— Гаррі?

Йому забракло повітря в легенях, щоб відгукнутися. Важке слизьке тіло збило його додолу, й він відчув, як змія обкручується навколо нього, могутня й мускулиста...

— Ні! — зойкнув він, притиснутий до підлоги.

— Так, — прошепотів чийсь голос. — *Осссь так... тримаю тебе... тримаю...*

— *Акціо... Акціо чарівна паличка...*

Та нічого не сталося, і він не міг вивільнити руки, щоб скинути з себе змію, що обкручувалася навколо його грудей, витискаючи повітря і вчавлюючи в тіло горокракс, крижану кульку, що пульсувала життям за кілька сантиметрів від його власного ошалілого серця, а його мозок заливало холодне біле світло, всі думки щезали, дихання завмирало, усе зникало, лише чулися віддалені кроки...

Металеве серце билосся в нього на грудях, а він летів, летів з радістю в серці, без мітли і без тестрала...

Раптом він отямився в смердючій темряві — Наджіні його відпустила. Ледве зіп'явся на

ноги й побачив обриси змії на тлі світла зі сходів. Вона стрибнула, а Герміона з вереском від неї вивернулася. Герміонине закляття рикошетом влучило в зашторене вікно, розбивши його на друзки. Кімнату заповнило морозне повітря, а Гаррі нагнувся, затуляючись від нової зливи скалок. Його нога послизнулася наче на олівці... на його чарівній паличці...

Він устиг її схопити, але в кімнату знову заповзла, розмахуючи хвостом, змія. Герміони не було видно, і Гаррі уявив найгірше, але тоді щось голосно бахнуло, спалахнуло червоне світло і змія підлетіла вгору, боляче вдаривши Гаррі по лиці. Важкі кільця звивалися до самої стелі. Гаррі підняв чарівну паличку, але його шрам зненацька так нестерпно, так сильно заболів, як не болів уже багато років.

— Він близько! *Герміоно, він наближається!*

Поки він кричав, змія з лютим сичанням впала. Панував суцільний хаос. Змія позбивала зі стін полицки і на Гаррі полетіли уламки порцеляни. Гаррі перестрибнув ліжко і схопив якусь темну постать — він знав, що то Герміона...

Вона заверещала з болю, коли він перекинув її через ліжко.

Змія знову приготувалася до стрибка, та Гаррі знав, що наближається щось гірше за змію, воно, можливо, вже біля воріт, бо голова розколювалася від болю в шрамі...

Змія кинулася на Гаррі. Він відскочив, тягнучи за собою Герміону. Герміона крикнула:

— *Конфрінго!* — і її закляття шугонуло по кімнаті, розстрошивши дзеркало на шафі, відбилося рикошетом назад і заметалося від підлоги до стелі. Гаррі відчув, як воно своїм жаром обпалило йому руку. Скло порізало Гаррі щоку, коли він, не випускаючи з рук Герміону, стрибнув з ліжка до розстрошеного туалетного столика, а потім через розбите вікно в порожнечу. Її крик луною розколов ніч, коли їх закрутило в повітрі.

А тоді його шрам прорвало, і він знову був Волдемортом, який увірвався в смердючу спальню, і вчепився довгими білими пальцями в підвіконня, і на мить побачив лисуватого чоловіка й маленьку жіночку, котрі крутнулися й зникли, а він загорлав з люті, і цей крик змішався з криком дівчини й луною прокотився над темними садами й церковними дзвонами, що видзвонювали настання Різдва...

І його крик став криком Гаррі, його біль був болем Гаррі... бо це знову сталося тут, де вже ставалося раніше... тут, зовсім поряд з будинком, де він колись ледь не довідався, що таке — вмирати... вмирати... біль був такий жахливий... його видерло з власного тіла... але як... якщо він більше не мав тіла, то чому його голова розколювалася від болю, якщо він помер, то чому йому було так нестерпно, хіба біль не припиняється разом зі смертю, хіба він не зникає...

"Того вітряного й вологого вечора двох дітей, перевдягнених на гарбузи, дибали через майдан, а вітрини крамничок були оздоблені паперовими павуками, цими дешевими прикрасами маглівського світу, у який він не вірив... а він ішов сам-один і відчував доцільність, силу й справедливість своєї місії, як завжди в подібних ситуаціях... не гнів... бо гнів — то для слабших за нього душ... а тріумф, так... він цього чекав і сподівався...

— Гарний у вас костюм, пане!

Він бачив, як зів'яла хлопчикова усмішка, коли він підійшов ближче й зазирнув під каптур його плаща, бачив, як перекосило його розмальоване лице страхом, а тоді малий розвернувся і втік... він намацав пальцями під плащем чарівну паличку... один простенький рух — і ця дитина вже ніколи не побачить матері... але це непотрібно, геть непотрібно...

І він пішов по іншій, темнішій вулиці, де вже виднілася мета його подорожі. Чари Довіри було зламано, хоч вони цього ще не знали... і він скрадався безшелесніше, ніж зів'яле листя, що шурхотіло на хіднику, коли він підійшов до темного живоплоту й зазирнув за нього...

Вони не зашторили вікна і він дуже добре бачив їх у маленькій вітальні — високого чорнявого чоловіка в окулярах, що випускав з чарівної палички кільця кольорового диму, розважаючи малесенького чорнявого хлопчика в синій піжамі. Дитина сміялася, намагаючись упіймати дим, зловити його долоньками...

Відчинилися двері й зайшла мати, говорячи якісь нечутні йому слова, довге темно-каштанове волосся спадало їй на лице. Батько згріб сина в оберемок і передав матері. Кинув чарівну паличку на диван, потягся й позіхнув...

Ворота легенько скрипнули, коли він їх прочиняв, проте Джеймс Поттер не почув. Білою рукою він витяг з-під плаща чарівну паличку, націлив на двері й вони розчинилися

навстіж.

Він уже переступав поріг, коли в коридор вибіг Джеймс. Це було легко, занадто легко, бо той навіть не прихопив з собою чарівної палички.

— Лілі, хапай Гаррі й тікай! Це він! Тікай! Тікай! Я його затримаю... Затримати його, не маючи в руках чарівної палички!.. Він зареготав і вже тоді метнув закляття...

— *Авада Кедavra!*

Зелене світло наповнило тісний коридор, освітило дитячий візочок під стіною. Поручні блиснули, наче громовідводи, а Джеймс Поттер повалився, як маріонетка, якій обрізали мотузки...

Він почув, як завершала вона в пастці другого поверху, та якби вона була розсудлива, то могла б не боятись... він підіймався по сходах, з посмішкою прислухаючись до її спроб забарикадуватися... у неї теж не було при собі чарівної палички... які ж бо вони були дурні і які довірливі, гадаючи, що друзі забезпечать їм надійний захист і що зброю можна відкладати навіть на секунду...

Він силою відчинив двері, одним лінивим помахом чарівної палички відкинувши стільця і якісь коробки, що вона їх поспіхом нагромадила під дверима... і ось вона стояла перед ним з дитиною на руках. Побачивши його, кинула сина в ліжечко в себе за спиною й закрила його собою, розкинувши руки, наче це могло якось допомогти, наче, закриваючи його, вона сподівалася, що виберуть її...

— Не Гаррі, не Гаррі, тільки не Гаррі!

— Відійди, дурне дівчисько... відійди негайно...

— Не Гаррі, прошу, тільки не Гаррі, убий мене замість нього...

— Це моє останнє попередження...

— Не Гаррі! Благаю... змилуйся... помилуй його... Не Гаррі! Не Гаррі! Благаю... я зроблю все, що треба...

— Відійди... відійди, дівчисько...

Він міг би силоміць одігнати її від ліжка, проте обачніше було покінчити відразу з ними всіма...

Зелений спалах — і вона впала додолу так само, як щойно впав її чоловік. Малий увесь цей час не плакав. Він стояв, тримаючись за бильця ліжечка і з цікавістю дивився на непроханого гостя. Можливо, думав, що це батько сховався під плащем, блискаючи звідти якимось кумедним світлом, а мати зараз засміється і встане...

Він акуратно націлив чарівну паличку хлопчикові в личко. Хотів бачити, як це станеться, як буде знищено цю єдину незбагненну йому загрозу. Дитя заплакало, побачивши, що це не Джеймс. Йому не сподобався цей плач, він терпіти не міг дитячого скиглення ще в сиротинці...

— *Авада Кедavra!*

І тут він просто розвалився. Він став нічим, нічим, окрім болю і жаху, він мусив десь заховатися, але не тут, серед уламків зруйнованого будинку, де верещала загнана в пастку дитина, а далеко... десь дуже далеко...

— Ні, — застогнав він.

Змія з шурхотом повзла по брудній захаращеній підлозі, а він убив хлопця, і водночас він був тим хлопцем...

— Ні...

А тепер він стояв біля розбитого вікна в Батільдинім домі, поринувши в спогади про свою найбільшу втрату, а біля його ніг звивалася серед потрощеної порцеляни і скла величезна змія... він глянув униз і щось побачив... щось неймовірне...

— Ні...

— Гаррі, все нормально, з тобою все нормально!

Він нахилився й підняв подерту фотографію. На ній був той невідомий злодій, злодій, якого він шукав...

— Ні... я її загубив... випала з рук...

— Гаррі, все добре, прокинься, прокинься!

Він був Гаррі... Гаррі, а не Волдеморт... а шурхотіла не змія... Він розплющив очі.

— Гаррі, — прошепотіла Герміона. — Як ти почувашся? Добре?..

— Так, — збрехав він.

Гаррі лежав у наметі, накритий кількома ковдрами на нижньому ліжку. Дивлячись на холодне й застигле світло, що пробивалося крізь брезентовий намет, він зрозумів, що надворі почало світати. Він був наскрізь просякнутий потом. Відчував піт на простирадлах і на ковдрах.

— Ми врятувалися.

— Так, — підтвердила Герміона. — Я скористалася літальними чарами, щоб покласти тебе на ліжку, бо не мала сили підняти. Ти був... ну, ти не був зовсім...

Під її карими очима темніли фіолетові тіні, в руках вона тримала губку, якою витирала йому обличчя.

— Тобі було погано, — нарешті сказала вона. — Дуже погано.

— Давно ми звідти втекли?

— Кілька годин тому. Скоро вже ранок.

— І я що... був непритомний?

— Не зовсім, — ніяково пробурмотіла Герміона. — Ти кричав і стогнав і... і все таке інше, — додала вона тоном, від якого Гаррі стало моторошно. Що він такого робив? Викрикував прокльони, як Волдеморт? Плакав, наче немовля в люльці?

— Я не могла зняти з тебе горокракс, — сказала Герміона, і він зрозумів, що вона хоче змінити тему. — Він прилип тобі до грудей. Аж слід лишився. Вибач, я мусила застосувати відривальні чари, щоб його віддерти. А ще тебе вжалила змія, але я рану почистила й приклала ясенець...

Він стяг пропотілу футболку й глянув на груди. Просто над серцем яскраво червонів пропалений медальйоном овальний слід. На передпліччі гоїлися проколи від зміїних зубів.

— Де ти діла горокракс?

— Поклала в сумочку. Думаю, треба від нього відпочити. Він знову ліг на подушку й подивився на її виснажене посіріле обличчя.

— Не треба було лізти в ту Годрикову Долину. Це я винен, це все я винен, Герміоно, пробач.

— Не ти винен. Я теж туди хотіла. Я справді думала, що Дамблдор там залишив для тебе меч.

— Ну, то... ми обоє помилилися, правда?

— Що сталося, Гаррі? Що сталося, коли вона повела тебе нагору? Змія там десь ховалася? Виповзла, вбила її й напала на тебе?

— Ні, — заперечив він. — Це вона була змією... або змія була нею... увесь той час.

— Щ-що?

Він заплющив очі. І досі відчував на собі сморід того дому. Це допомагало з неймовірною чіткістю пригадати все те жахіття.

— Батільда, мабуть, недавно померла. Змія була... була у ній усередині. Відомо-Хто залишив її в Годриковій Долині чекати. Ти мала рацію. Він знав, що я повернуся.

— Змія була у неї *усередині*?

Він знову розплющив очі. Герміону аж нудило.

— Люпин казав, що ми зіткнемося з чарами, яких і уявити не могли, — сказав Гаррі. — Вона не хотіла розмовляти при тобі, бо це була парселмова, я не збагнув тоді, що це парселмова, бо я її розумію. Коли ми піднялися нагору, змія послала про це повідомлення Відомо-Кому, я це чув у своїй голові, я відчув його збудження, він наказав мене затримати... а тоді...

Він пригадав, як змія виповзала з Батільдиної шиї. Не варто було переповідати ці деталі Герміоні.

— ...вона змінилася, стала змією й напала. Він подивився на слід від укусу.

— Вона не повинна була мене вбивати, а тільки затримати до приходу Відомо-Кого.

Якби ж він зумів ту змію вбити, то все було б не намарно... Він розчаровано сів на ліжку й відкинув покривала.

— Гаррі, лежи, тобі треба відпочити!

— Це тобі треба поспати. Не ображайся, але вигляд у тебе жахливий. Зі мною все гаразд. Я трохи побуду на варті. Де моя чарівна паличка?

Вона не відповіла, а тільки дивилася на нього.

— Герміоно, де моя чарівна паличка?

Вона закусила губу, і з її очей бризнули сльози.

— Гаррі...

— Де моя паличка?

Вона сягнула рукою під ліжко й простягла йому чарівну паличку.

Гостролиста його паличка була фактично розламана надвоє. Два дерев'яні уламки трималися разом лише завдяки тоненькій феніксовій пір'їні всередині. Гаррі взяв її в руки, наче живу істоту, яку жахливо поранили. Він не міг думати — усе зливалося в суцільну смугу паніки й страху. Простяг паличку Герміоні.

— Зціли її. Будь ласка.

— Гаррі, навряд, вона ж переломилася...

— Будь ласка, Герміоно, спробуй!

— *Р-репаро*.

Дві частинки чарівної палички поєдналися. Гаррі підніс її догори.

— *Лумос!*

Паличка ледь-ледь зажеврила і знову погасла. Гаррі націлився нею на Герміону.

— *Експеліармус!*

Герміонина чарівна паличка трохи смикнулася, але не вилетіла з її рук. Ця квола спроба чарування виявилася для щойно склеєної палички завеликим навантаженням і вона знову розламалася надвоє. Гаррі дивився, охоплений жахом, неспроможний сприйняти те, що бачив... чарівна паличка, яка стільки всього пережила...

— Гаррі, — прошепотіла Герміона так тихенько, що він ледве почув. — Мені... мені так прикро. Це, мабуть, я винна. Коли ми вже тікали, а змія, знаєш, стрибнула на нас, я вистрілила вибуховим закляттям, а воно зрикошетило на всі боки і, мабуть... мабуть, влучило...

— Ти ж незумисне, — машинально озвався Гаррі. Він був приголомшений і відчував у грудях порожнечу. — Ми... ми якось її полагодимо.

— Гаррі, навряд чи це можливо, — заперечила Герміона зі сльозами на щоках. — Пам'ятаєш... пам'ятаєш Рона? Коли розбилася машина й він зламав свою чарівну паличку? Її так і не полагодили, він мусив діставати нову.

Гаррі подумав про Олівандера, якого захопив у полон Волдеморт, і про Грегоровича, що вже помер. Як же тепер знайти собі нову чарівну паличку?

— Ну, — сказав він вдавано бадьорим голосом, — ну, то я просто поки що позичу твою. Доки стоятиму на варті.

Герміона, заливаючись сльозами, простягла йому чарівну паличку, і він залишив дівчину біля ліжка, бажаючи єдиного — бути від неї якнайдалі.

— РОЗДІЛ ВІСІМНАДЦЯТИЙ — Життя та сміття Албуса Дамблдора

Сходило сонце. Над Гаррі простягалася чиста, безбарвна широчінь неба, байдужа до нього і до його страждань. Гаррі сів біля входу в намет і глибоко вдихнув свіжого повітря. Просто бути живим і дивитись, як сходить сонце над іскристими засніженими вершинами гір — це, либонь, найдорожчий на землі скарб, проте він не міг його оцінити. Його пронизувало горе від втрати чарівної палички. Дивився на долину, вкриту сніговою ковдрою... З далини крізь цю сліпучу тишу долинала мелодія церковних дзвонів.

Він мимоволі впивався нігтями в руки, наче перевіряв себе на стійкість до фізичного болю. Він уже стільки разів проливав свою кров, що втратив лік. Одного разу позбувся всіх кісток у правій руці, а остання подорож додала нових шрамів на грудях і передпліччі на додачу до тих, що вже були на чолі й на долоні. Та ще ніколи він не почувався таким фатально ослабленим, вразливим і незахищеним, немовби з нього просто вирвали з м'ясом найкоштовнішу частку його магічної сили. Він знав, що сказала б Герміона, якби він розповів їй про свій стан: чарівна паличка нічого не варта без чарівника. Та вона помилялася. У його випадку все було інакше. Вона ж не знала, як його чарівна паличка крутилася, мов стрілка компаса, метаючи золотисте полум'я на його ворога. Він втратив захист подвійної серцевини, і аж тепер, коли палички не стало, зрозумів, як на неї покладався.

Витяг з кишені зламану паличку і, не дивлячись, запхав у Гегрідів капшучок, що висів на шиї. Капшучок був переповнений зламаними й ні до чого не придатними предметами, і паличка вже не влазила. Гаррі намацав через кротячу шкурку старий сніч і ледве втримався від спокуси виийняти його й викинути. Незбагнений, непридатний, нікудишній, як і все, залишене Дамблдором по собі...

І раптом шалена лютя на Дамблдора залила його, наче лава, випалюючи зсередини, вимітаючи всі інші почуття. Щоб остаточно не впасти у відчай, вони з Герміоною вмовили себе, що в Годриковій Долині знайдуть відповідь на всі запитання, повірили, що їм конче треба там побувати, що то початок таємної стежки, яку проклав їм Дамблдор. Та не було ніякої карти, ніякого плану. Дамблдор покинув їх напризволяще у цілковитій темряві, щоб брели навіпацки й боролися, самотні й безпорадні, з невідомістю і з таким жахіттям, що й не наснитися. Ніхто нічого не пояснив, нічим не допоміг, меча не було, а тепер Гаррі навіть чарівної палички не мав. І ще він загубив фотографію злодія, і тепер Волдеморт легко встановить, хто то такий... Волдеморт тепер мав усю інформацію...

— Гаррі?

Герміона ніби боялася, що він вразить її закляттям з її ж палички. Вона присіла навпочіпки біля нього, тримаючи дві чашки чаю в тремтячих руках та щось незручне під пахвою.

— Дякую, — сказав він, беручи чашку.

— Можна з тобою поговорити?

— Так, — погодився він, не бажаючи її образити.

— Гаррі, ти хотів знати, хто той чоловік на фотографії. Ну... я маю ту книжку.

Вона боязко поклала йому на коліна новесенький примірник *"Життя та сміття Албуса Дамблдора"*.

— Звідки... як?..

— Вона була в Батільдиній вітальні, лежала собі... а зверху була приліплена записка.

Герміона прочитала вголос кілька рядків, написаних ядучо-зеленим чорнилом.

— *"Дорога Батті, дякую за допомогу. Це примірник моєї книжки, надіюся, вам сподобається. Це все ваші слова, навіть якщо ви їх не пригадуєте. Ріта"*. — Думаю, справжня Батільда отримала книжку ще за життя, проте вже, мабуть, не змогла її прочитати.

— Мабуть, що не змогла.

Гаррі глянув на Дамблдорове обличчя й відчув раптом напад дикого задоволення. Тепер він, незалежно від волі Дамблдора, знатиме все, про що той і не збирався йому розповідати.

— Ти й досі на мене сердишся? — запитала Герміона. Він побачив, як з її очей знову бризнули сльози, і зрозумів, що лють не зійшла з його обличчя.

— Ні, — сказав тихо. — Ні, Герміоно, я розумію, що то була випадковість. Ти все робила, щоб ми вирвалися звідти живі, і це було правильно. Якби не ти, я вже давно був би мертвий.

Він видушив з себе усмішку й повернувся до книжки. Видно було, що ніхто її не розкривав. Він погортав сторінки, розглядаючи фотографії. Майже зразу натрапив на ту, що шукав — юний Дамблдор та його вродливий товариш сміються з якогось давно забутого жарту. Гаррі прочитав підпис під фото.

"Албус Дамблдор невдовзі після смерті матері зі своїм другом Гелертом Гріндельвальдом".

Кілька довгих секунд Гаррі вражено дивився на останнє слово. Його друг Гріндельвальд. Скоса зиркнув на Герміону, що придивлялася до цього прізвища, ніби не вірила своїм очам. Поволі вона підняла погляд на Гаррі.

— Гріндельвальд?

Не звертаючи уваги на решту фотографій, Гаррі гортав сторінки, шукаючи нових згадок цього фатального імені. Незабаром наштотхнувся на такий уривок, почав його пожадливо читати, але розгубився. Щоб збагнути зміст написаного, треба було повернутися трохи назад — і врешті-решт він опинився на самому початку розділу під назвою *"Для загального добра"*. Почав читати разом з Герміоною:

Напередодні свого вісімнадцятиліття Дамблдор закінчив Гогвортс, купаючись у промінні слави — староста гуртожитку, староста школи, лауреат премії Барнабуса Фінклі за виняткові успіхи в насиланні чарів, представник британської молоді в Чарверсуді, володар золотої медалі міжнародної алхімічної конференції в Каїрі за неординарний внесок у цю науку. Свіжо-спечений випускник мав намір вирушити в навколосвітню подорож з Ельфаесом Доджем-"Смердюхом", тупуватим, але вірним йому хлопчиком на побігеньках, який ходив за ним хвостом ще в школі.

Двоє юнаків зупинилися на ніч у лондонському "Дірявому казані", плануючи вранці вирушити в Грецію, коли це прибула сова з вісткою про смерть Дамблдорової матері. Додж-"Смердюх", який відмовився давати інтерв'ю для цієї книжки, запропонував громадськості власну сентиментальну версію тих подій. Він змальовує смерть Кендри як трагічний удар для Дамблдора, а його рішення скасувати подорож — як акт шляхетної самопожертви.

Зрозуміло, Дамблдор одразу повернувся в Годрикову Долину нібито для "опіки" над меншими братом і сестрою. Та чи справді він ними опікувався?

"Та він був намаханий, той Еберфорс, — розповідає Еніда Смік, чия родина мешкала тоді на околиці Годрикової Долини. — Буйний. Ніби й шкода його було, коли віддали Богу душу тато й мама, але ж він, гад, кидався в мене козячими бурбуляшками. Не думаю, що Албус дуже ним переймався, бо я їх ніколи не бачила вдвох".

То чим займався Албус, якщо не міг угамувати свого буйного меншого брата? Схоже на те, що забезпечував подальше ув'язнення сестри. Бо хоч і померла її перша й найпильніша наглядачка, жалюгідне життя Аріани Дамблдор не зазнало жодних змін. Сам факт її існування і далі був відомий усього кільком особам, які, як і Додж-"Смердюх", вірили у вигадку про її "слабке здоров'я".

Іншою такою легковірною приятелькою сім'ї була Батільда Бегшот, видатна історичка

магії, котра багато років жила в Годриковій Долині. Кендра, звісно, різко відкинула Батільду, коли та спробувала привітати Дамблдорів з прибуттям у село. Проте через кілька років Батільда вислала Дамблдорів в Гогвортс сову з листом, у якому написала, як приємно була вона вражена його статтею про трансформацію трансрізновидів, опублікованою в "Трансфігурації сьогодні". Цей перший контакт призвів до знайомства з усією родиною Дамблдорів. Поки Кендра ще була жива, Батільда єдина в Годриковій Долині підтримувала близькі стосунки з Дамблдовою матір'ю.

На жаль, той блиск, що Батільда проявила замолоду, давно потьмянів. "Вогонь ще жевріє, а казан уже порожній", — сказав мені з цього приводу Айвор Ділонсбі, або, як дещо прозаїчніше висловилося Еніда Смік: — "Вона дурна, як білчині какулі". Та все ж, завдяки деяким випробуваням прийомам журналістської техніки, мені вдалося роздобути достатню кількість достовірних фактів, щоб побачити усю цю скандальну історію в істинному світлі.

Як і всі інші представники чаклунської громади, Батільда вважала, що причиною передчасної смерті Кендри було "відбите закляття", про що неодноразово розповідали в наступні роки Албус і Еберфорс. Батільда теж повторювала, наче папуга, родинні байки про Аріану, називаючи її "слабкою" та "хворобливою". А от Батільдині спогади на іншу тему були варті зусиль, яких я доклала, щоб добути сироватку правди, адже виявилось, що тільки вона одна знає все про найбільшу таємницю Албуса Дамблдора. Тепер, коли цю таємницю вперше розкрито, виникають сумніви щодо всього, чим так захоплювалися прихильники Дамблдора: його показній ненависті до темних мистецтв, його боротьбі проти пригноблення магів, і навіть його любові до власної родини.

Того літа, коли Дамблдор повернувся додому в Годрикову Долину, ставши сиротою і єдиним годувальником родини, Батільда Бегшот погодилася, щоб у неї оселився її двоюрідний небіж Гелерт Гріндельвальд.

Прізвище Гріндельвальд відоме, мабуть, усім. У переліку найнебезпечніших темних чаклунів усіх часів він не удостоївся першого місця тільки тому, що на покоління пізніше з'явився Відомо-Хто, відібравши в Гріндельвальда його корону. Оскільки Гріндельвальд не поширював свого терору на Британію, то подробиці його приходу до всемогутньої влади тут не так широко відомі.

Здобувши освіту в Дурмстрензі, школі, що вже в ті часи здобула недобру славу своїм надміру терпимим ставленням до темних мистецтв, Гріндельвальд зарекомендувався не менш блискучим учнем, ніж Дамблдор. Та замість скерувати свої не по літах розвинені таланти на здобуття призив і нагород, Гелерт Гріндельвальд присвятив себе іншим заняттям. Коли йому виповнилося шістнадцять, навіть у Дурмстрензі відчули, що вже не можна дивитися крізь пальці на його потворні експерименти, і його виключили зі школи.

Досі нічого не було відомо про наступні пересування Гріндельвальда, крім того, що він "кілька місяців подорожував за кордоном". Тепер уже можна відкрити той факт, що насправді Гріндельвальд провідував у Годриковій Долині двоюрідну тітку і що саме там (а ця новина може багатьох просто шокувати) він і завів близьку дружбу не з ким іншим, як з Албусом Дамблдором.

"Він був такий чудовий хлопчик, — бурмотіла Батільда, — і яка різниця, ким він став потім. Природно, що я познайомила його з бідолашнім Албусом, котрому так бракувало спілкування з однолітками. Хлопці відразу відчули взаємну симпатію".

Авжеж, відчули. Батільда показала мені листа, що в неї зберігався, якого Албус Дамблдор надіслав Гелертові Гріндельвальду одної ночі.

"Так, навіть після цілоденних розмов — а ці неймовірно талановиті хлопці аж вирували ідеями, немов казан на вогні — іноді я чула, як сова стукає у вікно Гелертової кімнати, приносячи йому листа від Албуса! Його осявала якась думка, і він негайно хотів поділитися нею з Гелертом!"

І що ж то були за ідеї? Хоч це й шокує численних шанувальників Албуса Дамблдора, та все ж ми пропонуємо вашій увазі деякі погляди їхнього сімнадцятирічного кумира, викладені в листі до нового друга (копію оригіналу цього листа можна побачити на 463-й сторінці):

Гелерте...

Твоя думка про необхідність чаклунського панування ДЛЯ ВЛАСНОГО Ж БЛАГА МАГЛІВ — це, як на мене, критичний момент. Так, ми володіємо потужною силою, так, ця сила дає нам право панувати, але вона також наділяє нас відповідальністю за тих, над ким ми пануємо. Треба всіляко на цьому наголошувати, ця ідея має стати наріжним каменем усієї нашої будівлі. Якщо в нас виникатимуть суперечки, а вони неодмінно виникатимуть, це стане

основою для всіх наших контраргументів. Ми перебираємо на себе управління ДЛЯ ЗАГАЛЬНОГО БЛАГА. І з цього випливає, що там, де ми зустрінемо опір, ми повинні застосовувати тільки необхідну силу — і не більше. (Це була твоя головна помилка в Дурмстрензі! Хоч я не нарікаю, бо якби тебе не виключили, ми б ніколи не зустрілися.) Албус.

Хай які здивовані й приголомшені будуть його численні прихильники, але цей лист — безперечний доказ, що Албус Дамблдор колись мріяв про скасування Статуту про секретність і про встановлення чаклунського панування над маглами. Який удар для тих, хто завжди змальовував Дамблдора як найбільшого захисника маглородців! Якими облудними здаються всі його промови на захист маглівських прав у світлі наведених тут убивчих свідчень! Який мерзенний вигляд має сам Албус Дамблдор, що інтригами прокладав собі шлях до влади замість оплакувати смерть матері та дбати про сестру!

Немає сумніву, що особи, рішуче налаштовані втримати Дамблдора на його крихкому п'єдесталі, торочитимуть, що він, врешті-решт, так і не здійснив своїх планів, що в нього відбулася болісна переоцінка цінностей, що він усвідомив свої помилки. Однак правда шокує.

Не минуло й двох місяців, відколи зав'язалася їхня тісна дружба, як Дамблдор і Гріндельвальд розлучилися, щоб більше ніколи не бачити одне одного, аж до легендарного двобою між ними (більше про це в 22-му розділі). Що спричинило такий раптовий розрив? Може, Дамблдор усвідомив усю хибність їхніх ідей? Може, він сказав Гріндельвальдові, що не бажає більше брати участі в його планах? На жаль, ні.

"Гадаю, до цього призвела смерть бідолашної Аріани, розповідає Батільда. — Це було жахливе потрясіння. Гелерт був там, коли це сталося, і він повернувся в мій дім страшенно збентежений. Сказав, що хоче завтра вертатися додому. Був у жахливому стані. Тому я організувала для нього летиключ, і після цього ми з ним ніколи вже не бачилися.

Албус був сам не свій, коли померла Аріана. Це був жахливий удар для обох її братів. Вони залишилися самі на світі. Не дивно, що емоції взяли над ними гору. Еберфорс звинуватив Албуса, як це нерідко трапляється з людьми, що пережили страшне потрясіння. Крім того, Еберфорс був гострий на язик і трохи нестриманий, бідолашний хлопчик. Та хоч би там як, але, розквасивши Албусу носа під час похорону, він явно перестарався й повівся непристойно. Кендра, мабуть, перевернулася б у труні, якби побачила, як б'ються її сини над тілом її дочки. Шкода, що Гелерт не зміг залишитися на похорон... може, він би хоч трохи заспокоїв Албуса..."

Ця недостойна бійка біля труни, відома тільки тим небагатьом, що були присутні на похороні Аріани Дамблдор, змушує нас поставити декілька запитань. Чому, власне, Еберфорс Дамблдор звинуватив Албуса у смерті сестри? Чи був це, як переконує нас Батті, звичайний емоційний зрив? А може, існували якісь конкретніші причини для цього раптового спалаху люті? Гріндельвальд, якого вигнали з Дурмстренгу за напади на однокашників, що ледь не призвели до фатальних наслідків, зник з країни через кілька годин після смерті дівчини, і Албус (від сорому чи від страху?) більше ніколи з ним не бачився, доки його не змусили до цього закликати чаклунської спільноти.

Ні Дамблдор, ні Гріндельвальд не згадували потім про цей короткий період їхньої дружби. Та немає сумнівів, що Дамблдор усі п'ять років безладу, катастроф та зникнення людей усіяко уникав зіткнення з Гелертом Гріндельвальдом. Може, Дамблдор так вагався, бо й далі відчував симпатію до цього чоловіка? Чи просто боявся, що всі довідаються про їхню тісну дружбу? Можливо, саме тому Дамблдор вельми неохоче вирушив на лови чоловіка, знайомством з яким був колись такий захоплений?

А як померла загадкова Аріана? Чи не стала вона випадковою жертвою якогось темного ритуалу? Може, вона ненавмисне зіткнулася з чимось таким, про що не повинна була знати, коли двоє юнаків робили різні експерименти у своєму прагненні до слави й панування? Чи, може, Аріана Дамблдор стала першою жертвою, принесеною "для загального блага"?

Розділ на цьому закінчився, і Гаррі відірвався від книжки. Герміона ще раніше дочитала сторінку. Вона забрала книжку в Гаррі, стривожено на нього поглядаючи, й закрила її, навіть не дивлячись, наче ховала щось непристойне.

— Гаррі...

Але він похитав головою. Якийсь стрижень зламався в його душі. Подібне він відчув, коли їх покинув Рон. Він довіряв Дамблдорові, вважав його втіленням добра й мудрості. Усе це пішло прахом. Ну скільки ж можна зазнавати втрат? Рон, Дамблдор, чарівна паличка з феніксовою пір'їною...

— Гаррі, — Герміона ніби читала його думки. — Послухай мене. Це... це не дуже приємно було читати...

— ... ага, що й казати...

—...але не забувай, Гаррі, що це написала Ріта Скітер.

— Ти ж прочитала листа до Гріндельвальда!

— Так... прочитала, — вона завагалася, колишучи чашку з чаєм у холодних долонях. — Це був, мабуть, найгірший шматок. Я знаю, що для Батільди то були звичайні балачки, але слова "Для загального блага" стали Гріндельвальдовим гаслом, яким він виправдовував усі скоєні ним пізніше звірства. І... судячи з листа... саме Дамблдор підкинув йому цю ідею. Подейкують, що напис "Для загального блага" був навіть викарбуваний над входом у Нурменгард.

— А що таке Нурменгард?

— В'язниця, яку Гріндельвальд збудував для своїх суперників. Урешті-решт він сам там опинився, коли його впіймав Дамблдор. Та хоч би там як, але... жахливо думати, що саме Дамблдорові ідеї допомогли Гріндельвальду стати таким могутнім. З іншого боку, навіть Ріта не напише, що вони знали один одного більше, ніж один-два літні місяці, коли обидва були ще зовсім юні і...

— Я так і думав, що ти це скажеш, — урвав її Гаррі. Він не хотів виливати на неї свою жовч, але заспокоїтись було важко. — Я знав, що ти скажеш "вони були зовсім юні". А вони були того самого віку, що й ми тепер. І ми ризикуємо життям, поборюючи темні мистецтва, а він обіймався зі своїм новим найкращим дружбаном і планував, як збільшити свою могутність для панування над маглами.

Гаррі ледве стримувався. Зірвався на ноги й закрокував туди-сюди, намагаючись хоч щось збагнути.

— Я не виправдовую те, що написав Дамблдор, — сказала Герміона. — Усю ту нісенітницю про "право панувати", усі ці гасла на зразок "Магія — це могутність" і таке інше. Але май на увазі, Гаррі, що в нього тоді щойно померла мати, і він залишився сам у тому домі...

— Сам? Та не був він сам! У нього були брат і сестра, рідна сестра-сквибка, яку він тримав під замком...

— Я в це не вірю, — заперечила Герміона, яка теж підвелася. — Не знаю, що було з тією дівчиною, але навряд чи вона була сквибкою. Ми ж знали Дамблдора, він би ніколи в житті не дозволив...

— Дамблдор, якого ми нібито знали, не збирався завойовувати маглів силою! — закричав Гаррі, і його крик луною рознісся над безлюдним пагорбом, і зграйка чорних дроздів зірвалася в повітря, галасливо накручуючи спіралі на тлі перламутрового неба.

— Але він змінився, Гаррі, він змінився! У цьому вся суть! Можливо, він і вірив у все те, коли йому було сімнадцять, але решту життя він присвятив боротьбі з темними мистецтвами! Саме Дамблдор зупинив Гріндельвальда! Це він завжди обстоював маглівські права і необхідність захисту маглів, це він від самого початку протистояв Відомо-Кому й загинув, намагаючись його зупинити!

Рітина книжка лежала в них під ногами, і Албус Дамблдор скорботно їм усміхався з фотографії.

— Гаррі, ти вибач, але мені здається, що ти на нього такий злий лише тому, що він сам тобі про все це не розповів.

— Може, й так! — закричав Гаррі й обхопив руками голову, чи то щоб стримати свій гнів, чи захищаючись від тягаря втрачених ілюзій. — Але дивися, чого він вимагав від мене, Герміона! Ризикуй своїм життям, Гаррі! Знову! І знову! І не сподівайся, що я тобі все поясню, просто сліпо вір мені, вір, що я знаю, що роблю, вір мені, хоч я сам тобі не вірю! Він ніколи не казав мені всієї правди! Ніколи!

Його голос зривався від напруги. Вони дивилися одне на одного серед цієї засніженої пустки, і Гаррі відчував, що вони дрібні й незначні, мов комахи, під цим неозорим небом.

— Він тебе любив, — прошепотіла Герміона. — Я знаю, що любив.

Гаррі опустил руки.

— Не знаю, кого він там любив, Герміона, але тільки не мене. Цей хаос, що дістався мені

від нього — це не любов. Він набагато більше ділився своїми думками з Гелертом Гріндельвальдом, ніж зі мною.

Гаррі підняв Герміонину чарівну паличку, що випала в нього з рук, і знову сів біля входу в намет.

— Дякую за чай. Я ще тут повартую. А ти йди зігрійся.

Вона завагалася, але вирішила за краще погодитись. Підняла зі снігу книжку й пішла в намет, і, проходячи повз нього, розкуйовдила йому легенько волосся. Від цього доторку він заплющив очі й ненавидів сам себе, бо хотів, щоб її слова виявилися правдою: що Дамблдор таки справді його любив.

— РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТНАДЦЯТИЙ — Срібна лань

Коли Герміона опівночі заступила на варту, уже йшов сніг. Гаррі снілося щось сумбурне й тривожне: Наджіні, що заповзала то у велетенський тріснутий перстень, то у вінок з чемерника, що квітне на Різдво. Він постійно прокидався, охоплений панікою, переконаний, що хтось його кликав здалеку, а вітер, що батожив по намету, нагадував йому то чиїсь кроки, то голоси.

Врешті-решт він підвівся з ліжка і в темряві пішов до Герміони, що, скрутившись клубочком, сиділа коло входу в намет і при світлі чарівної палички читала "Історію магії". Густий сніг ішов і досі, тому вона з радістю підтримала його пропозицію спакуватися з самого ранку й перебраться деінде.

— Виберемо якесь затишніше місце, — погодилася вона й затремтіла, натягуючи светра поверх піжами. — Мені причулося, що там ходять якісь люди. Здається, навіть бачила їх раз чи й двічі.

Гаррі, що теж натягував джемпер, завмер і глянув на стіл, де стояв тихий і непорушний стервоскоп.

— Та то мені, мабуть, привиділося, — нервово сказала Герміона, — сніг, темрява — легко щось уявити... але, може, нам краще роз'явитися під плащем-невидимкою — про всяк випадок?

Десять за півгодини вони склали намет, Гаррі повісив на шию горокракс, Герміона схопила вишиту бісером сумочку, й вони роз'явилися. Їх уже звично стисло, ноги Гаррі відірвалися від засніженої землі, а тоді боляче вдарилися об замерзлий, присипаний листям, ґрунт.

— Де це ми? — запитав він, розглядаючи навколо нові нагромадження дерев. Герміона тим часом почала витягати з сумочки жердини для намету.

— Це Дінів ліс, — відповіла вона. — Колись ми сюди ходили в похід з мамою й татом.

На деревах тут теж лежав сніг і було страшенно холодно, зате хоч вітер не віяв. Цілий день вони просиділи в наметі, гріючись коло ясного синього полум'я, що його так вдало вичаклювала Герміона, щоб потім переносити його, куди потрібно, прямо в глечичку. Гаррі відчував, ніби одужує після недовгої, але важкої хвороби, і це враження тільки посилювалося

через постійну Герміонину опіку. По обіді з неба знову сіялися сніжинки, тож навіть їхню захищену од вітру галявину припорошило м'яким снігом.

Гаррі мало спав ці дві ночі, і, мабуть, тому всі його відчуття загострилися. Цього разу вони ледве врятувалися з Годрикової Долини, тож тепер Гаррі постійно відчував загрозливо-близьку присутність Волдеморта. Спонуціло, і Гаррі не погодився, щоб Герміона змінила його на варті, звелівши їй лягати спати.

Він пересунув до входу в намет стару подушку і сів на неї, вбраний у всі свої светри, та все одно трясся від холоду. З кожною годиною темрява густішала, аж поки стала майже непроникна. Гаррі хотів було витягти Карту Мародера, щоб порозглядати цяточку з іменем Джіні, та згадав, що зараз Різдвяні канікули, і вона, скоріше за все, вдома в "Барлозі".

Кожен малесенький порух ніби побільшувався в цих нескінченних лісових нетрях. Гаррі знав, що там повно живих істот, проте волів, щоб вони сиділи тихо й непорушно, даючи йому змогу відрізнити безневинне шарудіння й шурхіт від звуків, що свідчать про інші, зловісні рухи. Пригадав, як багато років тому почув серед опалого листя шелестіння плаща — і відразу здалося, що він знову чує цей звук. Струснув головою, відганяючи від себе цю мару... Закляття-обереги захищали їх уже кілька місяців. Чого б це вони перестали діяти зараз? І все ж він не міг позбутися відчуття, що цієї ночі щось змінилося.

Кілька разів Гаррі сахався, вириваючись зі сну. Шия боліла, бо засинав він, незручно прихилившись до стінки намету. Ніч сягнула такої оксамитово-чорної глибини, наче він застряг у перехідному стані між роз'явленням і явленням. Підніс до очей руку, щоб перевірити, чи видно пальці — і в цю мить щось сталося.

Яскраве срібне саяво з'явилося попереду, рухаючись між дерев. Невідомо, яке було його джерело, проте пересувалося воно беззвучно, наче просто пливло до нього.

Він скочив на ноги — голос замерз у горлі — й підняв Герміонину чарівну паличку. Примружився, бо світло вже сліпило; силуети дерев на тлі цього світла були чорні як смола, а воно все наближалося...

І ось джерело світла з'явилося з-за дуба. Срібно-біла лань, яскрава, як місяць, безшумно прокладала собі шлях, не залишаючи слідів копит на пухнастій сніговій ковдрі. Вона підійшла до нього, високо тримаючи прекрасну голівку з великими очима й довжелезними віями.

Гаррі дивився на цю істоту, сповнений подиву, і не тому, що вона була аж така незвичайна, а тому, що була йому незбагненно знайома. Неначе він давно чекав її появи, та просто забув, аж до цього моменту, що вони домовлялися про зустріч. Імпульсивне бажання покликати Герміону, таке сильне ще мить тому, зникло. Він знав, він міг заприсягтися життям, що вона прийшла до нього, і лише до нього.

Вони дивились одне на одного кілька довгих секунд, а тоді вона розвернулася й пішла геть.

— Ні, — сказав він надтріснутим від довгого мовчання голосом. — Вернися!

Вона й далі неквапливо віддалялася, і незабаром її саяво почали затуляти товсті чорні стовбури дерев. Якусь тремтливую мить він ще вагався. Природна обачність бурмотіла: це може бути омана, приманка, пастка. Проте інстинкт, нездоланий інстинкт підказував йому, що це не темна магія. Він подався за нею.

Сніг хрускотів у нього під ногами, а от лань линула повз дерева беззвучно, бо вона була самим світлом. Вела його глибше й глибше в ліс, і Гаррі йшов швидко, переконаний, що вона дозволить йому підійти, коли зупиниться. А тоді вона заговорить, і цей голос розкаже йому все, що він хотів знати.

Нарешті вона зупинилася. Ще раз повернула до нього свою прекрасну голівку, і він кинувся бігти. Запитання клекотіло в ньому, та не встиг він його вивільнити, як вона зникла.

Темрява поглинула її без останку, однак її осяйний образ закарбувався на сітківці його очей. Він затуманював зір, яскравішаючи при опущених повіках, він збивав з пантелику. З'явився страх — її присутність означала безпеку.

— *Лумос!* — прошепотів Гаррі — і кінчик чарівної палички засвітився.

З кожним кліпанням очей відбиток лані блякнув, а Гаррі стояв, прислухаючись до звуків лісу, до хрускоту гілочок удаліні, до ледь чутного шарудіння снігу. На нього зараз нападуть? Вона заманила його в засідку? Чи йому ввижається, чи за межами освітленого кола хтось стоїть і

за ним стежить? Підняв чарівну паличку вище. Ніхто не біг до нього, не спалахувало зелене світло з-за дерева. Чого ж вона його сюди привела?

Щось блиснуло у світлі чарівної палички, і Гаррі рвучко обернувся, але то було звичайне замерзле озерце, потріскана чорна крига на ньому замерехтіла, коли він підняв чарівну паличку ще вище, щоб добре роздивитися.

Обережно наблизився до озерця й глянув униз. Крига віддзеркалила його викривлену тінь і світло чарівної палички, однак глибоко під цим товстим туманно-сірим панциром блиснуло ще щось. Великий срібний хрест...

Серце вистрибувало з грудей. Гаррі впав навколішки на краєчку озерця й націлив чарівну паличку під таким кутом, щоб якомога краще освітити дно. Темно-червоний відблиск... це був меч з рубінами на руків'ї... на дні цього лісового озерця лежав Грифіндорів меч.

Затамувавши дух, він дивився вглиб. Хіба це можливо? Як він міг опинитися на дні лісового озера, так близько від того місця, де вони поставили намет? Може, Герміону привабили сюди якісь невідомі чари, чи, може, лань, яку він сприйняв за патронуса, була охоронцем цього озерця? Чи меч сюди поклали вже після їхнього прибуття саме тому, що вони тут опинилися? У такому разі де той, хто захотів передати меча Гаррі? І знову, обвівши чарівною паличкою довколишні дерева й кущі, він шукав обрисів людини чи блиску очей, але нічого не побачив. Додавши дешицію страху до п'яного збудження, що його охопило, він знову звернув свою увагу на меч, що лежав на дні замерзлого озерця.

Націлився чарівною паличкою на срібні обриси меча й пробурмотів:

— *Акціо меч.*

Той не ворухнувся. Та Гаррі на це й не сподівався. Якби це було так легко, меч узагалі лежав би перед ним на землі, а не в глибинах замерзлого озера. Він вирішив обійти це крижане коло й пригадати, що сталося минулого разу, коли меч дався йому в руки. Тоді Гаррі був у страшній небезпеці й благав про допомогу.

— На поміч, — пробурмотів він, але меч залишався на озерному дні, байдужий і непорушний.

Що ж тоді ще було, питав себе Гаррі, обходячи озеро. Що сказав йому Дамблдор того разу, коли він отримав меча? *"Тільки істинний грифіндорець міг би витягти його з капелюха"*. А які саме риси визначають грифіндорця? Голосочок у Гаррі в голові відповів:

*"живуть відважні учні там,
сміливі, горді як орли..."*

Гаррі зупинився й тяжко зітхнув. Пара з рота швидко розчинилася в морозному повітрі. Він знав, що треба зробити. Якщо бути чесним з самим собою, то він знав, що до цього дійде, з першої ж секунди, як побачив під кригою меча.

Ще раз озирнувся на довколишні дерева, хоч цього разу був переконаний, що ніхто на нього не нападе. Напасти можна було, коли він ще йшов лісом, або коли оглядав озеро. Він тягнув час, бо його очікувала вельми неприваблива перспектива.

Неслухняними пальцями Гаррі почав скидати з себе численні одежини, що захищали його від холоду. Про яку "гордість" може йтися, сумно думав Гаррі. Можливо, вона в тому, що він не кличе Герміону зробити це замість нього.

Поки він роздягався, десь ухнула сова, і в серце стрілив болючий спогад про Гедвігу. Він уже тремтів, зуби шалено цокотіли, та він і далі роздягався, поки не залишився на снігу босий, у самих трусах. Поклав зверху на одяг капшук з поламаного чарівною паличкою, маминим листом, уламком Сіріусового дзеркальця та стареньким снічем і націлив Герміонину паличку на кригу.

— *Діфіндо.*

Крига тріснула голосно, мов постріл серед тиші. Поверхня озерця розкололася й великі брили темного льоду затряслися на дрібних брижах води. Гаррі припустив, що глибина невелика, однак, щоб дістати меча, все одно треба було пірнати.

Роздуми не робили завдання легшим, а воду теплішою. Гаррі підступив до краю води й поклав засвічену Герміонину чарівну паличку на землю. Намагаючись не думати, що зараз йому буде ще холодніше чи як жахливо він тремтітиме незабаром, Гаррі стрибнув.

Кожнісінька пора його тіла залементувала протестом, повітря в легенях застигло кригою,

коли він занурився по плечі в крижану воду. Він ледве міг дихати, а трусився так, що аж вода вихлюпувалася з берегів. Намацав заанімілим пальцем ноги лезо. Волів пірнати лише один раз.

Ще на кілька секунд відклав пірнання, тремтячи й задихаючись, аж доки звелів собі, що мусить це зробити, зібрав усю свою волю в кулак і пірнув.

Холод був пекельний і обпалив його вогнем. Здавалося, навіть мозок замерз, коли він проштовхнувся крізь темну воду до самого дна й простяг руку, намагаючи меч. Обхопив руків'я й смикнув до себе.

Щось здушило йому горло. Подумав, що це водорості, хоч ніщо до нього не торкалося, коли пірнав — і вільною рукою спробував зірвати їх з себе. Але то були не водорості. Це ланцюжок горокракса обмотався навколо ший і помалу стискав трахею.

Гаррі шалено заборсався, щоб виринути на поверхню, але тільки нашттовхнувся на кам'янистий схил дна. Метаючись, задихаючись, хапався за ланцюжок, що його душив, проте задубілі пальці не могли послабити хватки, і в голові вже замерехтіли вогники. Він тонував, і не було рятунку, він нічого не міг вдіяти, а руки, що хапали його за груди, то були, звісно, руки Смерті...

Задихаючись і відпльовуючись, мокрючий і замерзлий до кісток, він отямився обличчям у снігу. Поруч хтось важко сопів, кашляв і човгав ногами. Герміона знову прийшла на порятунок, як і тоді, коли напала змія... хоч цей глибокий кашель і ці важкі кроки були геть не схожі на Герміоніні...

Гаррі не мав сили підняти голову й поглянути на свого рятівника. Спробував тільки на те, щоб сягнути тремтячою рукою до горла й помацати те місце, де медальйон глибоко врізався в тіло. Однак медальйона не було. Хтось його зірвав. І тут над головою пролунав засапаний голос:

— Ти... що... *ошизів*?

Тільки потрясіння, викликане тембром цього голосу, дало Гаррі силу встати. Тремтячи, як у пропасниці, він звівся, хитаючись, на ноги. Перед ним стояв Рон, тепло вдягнений, але мокрий як хлющ. Волосся прилипло до лоба, в одній руці — Грифіндорів меч, а в другій — горокракс, що звисав з розірваного ланцюжка.

— Що за *чорт*, — захекано проказав Рон, високо піднявши горокракса, що гойдався на вкороченому ланцюжку, неначе Рон пародіював сеанс гіпнозу, — чого ти не зняв цієї штуки перед тим, як пірнати?

Гаррі не знав, що відповісти. Срібна лань — то було ніщо порівняно з появою Рона, в яку він досі не міг повірити. Здрагаючись від холоду, почав хапати одяг, що лежав біля самої води, й натягати на себе. Вдягаючи светр за светром, Гаррі дивився на Рона так, немов очікував, що той будь-якої миті може щезнути, та все ж він був реальний. Це він щойно пірнув у озеро й урятував Гаррі життя.

— Це т-ти? — видушив нарешті Гаррі. Зуби в нього цокотіли, а голос ледь сипів після зашморгу.

— Ну, так, — відповів трохи розгублено Рон.

— Т-ти вичаклював лань?

— Що? Ні, звичайно, ні! Я думав, це ти зробив!

— Мій патронус — олень.

— Ну, так. Я ще подумав, що він якийсь інакший. Безрогий. Гаррі повісив на шию Гегрідів капшучок, натяг останнього светра, нахилився, щоб підібрати з землі Герміоніну чарівну паличку й знову подивився на Рона.

— Як ти тут опинився?

Рон, очевидно, сподівався, що це запитання прозвучить пізніше або його взагалі можна буде уникнути.

— Ну, я... знаєш... я повернувся. Якщо... — Він прокашлявся. — Знаєш. Я вам ще потрібен.

Запала мовчанка, а згадка про Рона відхід наче знову поставила між ними стіну. Але ж він був тут. Він повернувся. Він щойно врятував Гаррі життя.

Рон глянув собі на руки. Був ніби здивований тим, що саме в них тримає.

— Ось, я його витяг, — сказав він, хоч це й так було зрозуміло, і подав меч Гаррі. — Бо

ти ж стрибав по нього?

— Так, — підтвердив Гаррі. — Тільки я не розумію. Як ти сюди добрався? Як нас знайшов?

— Довга історія, — відповів Рон. — Я тут давно вас шукаю, бо ліс цей величезний. І я вже хотів подрімати десь під деревом, дочекатися ранку, коли побачив ту лань, а потім тебе.

— А більше нічого не бачив?

— Ні, — відповів Рон. — Я...

І завагався, дивлячись на двоє дерев, що росли близько одне біля одного.

— ...я не думаю, що там щось рухалося, просто я в той час уже біг до озера, бо ти зник і не виринав, тому я не мав часу перевіряти... гей!

Гаррі вже біг до того місця, на яке вказав Рон. Два дуби росли зовсім поруч. Відстань між стовбурами на рівні очей була буквально кілька сантиметрів, тобто це було ідеальне місце, щоб підглядати й залишатися непоміченим. Але на землі біля коріння не було снігу, тож Гаррі ніяких слідів не побачив. Повернувся до Рона, що стояв, тримаючи в руках меча й горокракс.

— Щось там було? — запитав Рон.

— Ні, — відповів Гаррі.

— А як цей меч сюди потрапив?

— Мабуть, його кинув у воду той, хто вичаклював патронуса. Хлопці дивилися на пишно оздоблений срібний меч, руків'я якого виблискувало рубінами при світлі Герміоніної палички.

— Думаєш, справжній? — запитав Рон.

— Є спосіб перевірити, — відповів Гаррі.

Горокракс і далі гойдався у Ронових руках. Медальйон легенько смикався. Гаррі розумів — те, що всередині, знову стривожене. Воно відчуло присутність меча й намагалося вбити Гаррі, щоб меч не потрапив йому в руки. Часу для довгих розмов не було. Настала мить знищити медальйон, раз і назавжди. Гаррі озирнувся на всі боки, піднявши Герміонину чарівну паличку, і побачив відповідне місце — плаский камінь-валун під явором.

— Ходи сюди, — сказав він і підійшов до валуна, змів з нього сніг і простяг руку по горокракс. Але коли Рон подав йому ще й меч, Гаррі похитав головою.

— Ні, це маєш зробити ти.

— Я? — розгублено перепитав Рон. — Чому?

— Бо це ти витяг меч з озера. Я вважаю, що це право належить тобі.

Тут не йшлося про люб'язність чи щедрість. Так само, як він знав, що лань не заподіє йому зла, так тепер він знав, що саме Рон повинен узяти в руки меча. Дамблдор принаймні встиг навчити Гаррі дечого про певні види магії, про непередбачувану силу певних дій.

— Я його відкрию, — сказав Гаррі, — а ти рубай. Миттєво. Бо те, що там усередині, не здається без бою. Частинка Редла, що була в щоденнику, намагалася мене вбити.

— А як ти його відкриєш? — здивувався Рон. Його охопив жах.

— Я звелю йому відкритися парселмовою, — пояснив Гаррі. Ця відповідь сама злетіла з його вуст, так, ніби він у глибині душі завжди її знав. Можливо, він усвідомив її завдяки недавньому зіткненню з Наджіні. Він подивився на вигнуту літеру "С", інкрустовану блискучими зеленими камінчиками. Було досить легко уявити, що це крихітна змійка, яка лежить, скрутившись, на холодному валуні.

— Ні! — вигукнув Рон, — ні, не відкривай! Серйозно!

— Чому? — здивувався Гаррі. — Треба позбутися цієї гидоти, бо ми вже кілька місяців...

— Я не зможу, Гаррі, чесно... зроби сам...

— Але ж чому?

— Бо ця штука погано на мене впливає! — вигукнув Рон, задкуючи від медальйона на валуні. — Я нічого не можу вдіяти! Гаррі, я не виправдовуюся за те, що втік, але він на мене впливає гірше, ніж на тебе чи на Герміону. Я починаю думати різні дурниці, про які я й так би думав, але він усе погіршує, мені важко це пояснити, бо коли я його знімаю, то все стає на свої місця, але потім знову доводиться його начіпляти... Гаррі, я не зможу! — Він знову позадкував, тягнучи меча по землі й хитаючи головою.

— Ти зможеш, — сказав Гаррі, — зможеш! Ти щойно здобув меча, я знаю, що саме ти маєш ним рубати. Будь ласка, Роне, рубай!

Звучання його імені подіяло на Рона як стимулятор. Він ковтнув слину і, важко дихаючи довгим носом, повернувся до валуна.

— Скажеш коли, — прохрипів він.

— На рахунок "три", — відповів Гаррі, дивлячись на медальйон, примруживши очі. Він зосередився на літері "С", уявляючи змію, а медальйон торохтів, наче в ньому попався в пастку тарган. Його можна було б і пожаліти, якби не пекли так порізи на шиї.

— Раз... два... три... відкрийся!

Останнє слово він наполовину просичав, наполовину прогарчав, і золота кришечка медальйона тихо клацнула й розкрилася. За скляними віконечками на обох половинках медальйона кліпали очі, темні й гарні, такі, як були в Тома Редла до того, як перетворилися на яскраво-червоні з зіницями-щілинами.

— Рубай! — звелів Гаррі, притискаючи медальйон до валуна.

Рон підняв меч тремтячими руками. Його вістря нависло над очима, що крутилися, як скажені, а Гаррі міцно тримав медальйон, уявляючи, як зараз бризне зі спорожнілих віконечок кров.

І тут з горокракса засичав голос.

— *Я бачив твоє серце, а це моє.*

— Не слухай! — крикнув хрипко Гаррі. — Рубай його!

— *Я бачив твої мрії, Рональде Візлі, і бачив твої страхи. Усі твої бажання можуть збутися, але все, чого ти жахаєшся, теж може збутися...*

— Рубай! — заволав Гаррі. Його голос відбився луною від навколишніх дерев, вістря меча затремтіло, а Рон не зводив погляду з Редлових очей.

— *Тобі завжди не вистачало материнської любові, бо мати обожнювала дочку... тепер тобі не вистачає дівочої любові, бо вона віддала перевагу твоєму другові... ти завжди був другий, вічно залишався в затінку...*

— Роне, та вдар же ти його! — загорлав Гаррі. Він відчував, як затрусився під його руками медальйон, і боявся того, що зараз станеться. Рон ще вище підняв меч, а Редлові очі зблиснули яскраво-червоним сяйвом.

З віконечок медальйона, прямо з тих очей, наче дві гротескні бульбашки, виростили химерно викривлені голови Гаррі й Герміони.

Рон перелякано заверещав і відсахнувся, а з медальйона виростили постаті — спочатку груди, потім талії, ноги, і нарешті вони стали пліч-о-пліч у медальйоні, наче двоє дерев зі спільним корінням, погойдуючись над Роном і справжнім Гаррі, котрий відсмикнув пальці від медальйона, бо той раптом почав пекти й розжарився до білого.

— Роне! — закричав він, але Редл-Гаррі вже говорив Волдеморовим голосом, а Рон, мов заворожений, дивився йому в обличчя.

— *Чого ти повернувся? Нам було без тебе краще, веселіше, ми були раді, що тебе немає... ми сміялися з твоєї тупості, боягузтва, зарозумілості..*

— *Зарозумілості!* — повторила йому Редл-Герміона, вродливіша, але й жахливіша за справжню Герміону. Вона, регочучи, погойдувалася перед Роном, переляканим і приголомшеним, меч безцільно повис у його руках. — *Кому ти був потрібний, хто б на тебе взагалі дивився, якщо поруч був Гаррі Поттер? Чого ти досяг у житті порівняно з "Обранцем"? Хто ти такий порівняно з "Хлопцем, що вижив"?*

— Роне, рубай його, РУБАЙ! — горлав Гаррі, проте Рон не ворухився. Він дивився широко розплющеними очима, в яких віддзеркалювалися Редл-Гаррі і Редл-Герміона. Волосся в них звивалося, наче язика полум'я, очі сяяли червоним вогнем, а голоси зливалися в лиховісному дуєті.

— *Твоя мати зізналася, — глузував Редл-Гаррі, а Редл-Герміона реготала, — що воліла б мати мене своїм сином, що поміняла б тебе на мене, не задумуючись...*

— *Хто б не віддав перевагу йому, яка б жінка захотіла бути з тобою? Ти нікчема, ти нуль, ти ніщо проти нього,* — кепкувала Редл-Герміона, а тоді вигнулася, наче змія, і обвила тілом Редла-Гаррі, тулячись до нього в обіймах і зливаючись з ним у поцілунку.

Ронове обличчя скривилося від болю. Тремтячими руками він підняв меч.

— Рубай же, Роне! — кричав Гаррі.

Рон подивився на нього, й Гаррі здалося, що він побачив у його очах яскраво-червоний відблиск.

— Роне?..

Меч блиснув і метнувся. Гаррі ледве встиг відстрибнути, почувся брязкіт металу і довгий страхітливий вереск. Гаррі крутнувся, ковзаючи на снігу, готовий захищатися чарівною паличкою, але ніхто на нього не нападав.

Страхітливі копії його самого й Герміони зникли. Там був тільки Рон, він стояв, тримаючи меч обм'якими руками, й дивився на розтрошені рештки медальйона на пласкому валуні.

Гаррі помалу підійшов до нього, не знаючи, що казати й що робити. Рон важко дихав. Його очі вже не мали червоного відблиску, а знову були нормальні й сині. А ще — вологі.

Гаррі нахилився, вдаючи, що цього не бачить, і підняв розрубаний горокракс. Ронів удар припав на обидва віконечка. Редлові очі щезли, а заплямлений шовк, що вистеляв медальйон, ще димів. Те, що жило в горокраксі, зникло — помучивши наостанок Рона.

Меч дзенькнув, коли Рон випустив його з рук. Хлопець упав навколішки, обхопивши голову руками. Ним трясло, та Гаррі бачив, що не від холоду. Гаррі запхав розбитий медальйон у кишеню, присів біля Рона й обережно поклав йому руку на плече. Був радий, що Рон її не відштовхнув.

— Коли ти пішов, — сказав він неголосно, вдячний, що Ронове лице сховане, — вона цілий тиждень проплакала. Можливо, й довше, просто не хотіла, щоб я це бачив. Ми цілими вечорами навіть не розмовляли. Тебе не було...

Він не договорив. Аж тепер, коли Рон знову був поруч, Гаррі усвідомив, як неймовірно важко їм було без нього.

— Вона мені як сестра, — вів він далі. — Я люблю її як сестру, і сподіваюся, що вона так само ставиться до мене. Так було завжди. Я думав, ти це знаєш.

Рон нічого не відповів, а відвернув обличчя від Гаррі й голосно витер носа рукавом. Гаррі знову звівся на ноги й пішов туди, де лежав велетенський Ронів рюкзак. Рон його скинув, коли мчав до озера рятувати Гаррі. Підняв його, надів на спину й повернувся до Рона. Той тим часом теж підвівся. Ронові очі почервоніли, та загалом він був спокійний.

— Вибач, — сказав він глухим голосом. — Вибач, що я вас покинув. Я знаю, що був...

Він роззирнувся в темряві, наче хотів там знайти міцне солоне слівце, щоб закінчити речення.

— Сьогодні ти вже все спокутував, — сказав Гаррі. — Здобув меч. Знищив горокракс. Урятував мені життя.

— На словах усе крутіше, ніж було насправді, — пробурмотів Рон.

— Таке завжди крутіше на словах, ніж насправді, — погодився Гаррі. — Я це тобі багато років товмачу.

Вони одночасно ступили крок один одному назустріч і обнялися. Гаррі відчув, яка мокра Ророва куртка.

— А тепер, — сказав Гаррі, коли вони відпустили один одного, — залишається знайти наш намет.

Та знайти його було неважко. Хоч пробіжка темним лісом за ланню, здавалося, була довга, дорога назад пліч-о-пліч з Роном забрала на диво мало часу. Гаррі не міг дочекатися, щоб розбудити Герміону, тож, радісно схвилюваний, перший зайшов у намет, а Рон плентався трохи позаду.

Після озера й лісу намет, освітлений лише схожими на проліски язичками полум'я, що й досі мерехтіло в мисці на підлозі, зустрів їх розкішним теплом. Герміона так міцно спала, скрутившись клубочком під ковдрами, що й не поворухнулася, коли Гаррі кілька разів її покликав.

— *Герміоно!*

Нарешті вона заворушилася і рвучко сіла на ліжку, відкинувши з чола волосся.

— Що сталося? Гаррі? Усе нормально?

— Так, усе добре. Навіть дуже добре. У мене все чудово. Тут ще хтось є.

— Як це? Хто?..

Вона побачила Рона з мечем у руках. З його одягу крапала на потертий килим вода. Гаррі відійшов у темний кут, зняв з плечей Рона рюкзак і спробував злитися з стіною намету.

Герміона зісковзнула з ліжка й рушила до Рона, як сновиди, не зводячи очей з його блілого обличчя. Зупинилася просто перед ним з розтуленими вустами й широко розплющеними очима. Рон видувив з себе слабку усмішку надії й підняв руки.

Герміона раптом кинулась на нього й почала щосили гатити кулаками, куди бачила.

— Ой... ой... відчепися! Чого ти?.. Герміоно... ОЙ!

— Ти... справжня... *дупа*... Рональде... Візлі! Кожнісіньке слово вона посилювала ударом. Рон задкував, затуляючи голову, а Герміона наступала.

— Ти... приповз... сюди... через... місяці... місяці... де моя чарівна паличка?

Вона була готова вирвати її в Гаррі з рук, і той інстинктивно відреагував.

— *Протего!*

Між Роном і Герміоною виріс невидимий щит. Наштовхнувшись на нього, вона впала спиною на підлогу. Випльовуючи з рота волосся, знову зірвалася на ноги.

— Герміоно! — вигукнув Гаррі. — Та вгамуйся...

— Не вгамуюся! — закричала вона. Гаррі ще не бачив її в такому дикому стані; вона просто знавісніла.

— Віддай мою чарівну паличку! *Віддай мені паличку!*

— Герміоно, будь ласка, не...

— Не кажи мені, що я маю робити, Гаррі Поттер! — репетувала вона. — Не смій! Віддай паличку! А ТИ!

Вона звинувачувальним жестом показувала на Рона, мовби збиралася його проклясти, і Гаррі не здивувався, що Рон відсахнувся від неї на кілька кроків.

— Я бігла за тобою! Кликala тебе! Благала, щоб ти повернувся!

— Я знаю, — пробелькотів Рон. — Герміоно, мені так жаль, пробач...

— А, *тобі жаль!*

Вона пронизливо й нестримно зареготала. Рон зиркнув на Гаррі, шукаючи в нього підтримки, та Гаррі тільки безпомічно скривився.

— Ти повернувся через місяці... *місяці*... і думаєш, що все буде чудово, якщо ти просто скажеш "*пробач*"?

— А що ж мені ще казати? — крикнув Рон, і Гаррі зрадів, що Рон почав нарешті захищатися.

— Я навіть не знаю! — з ядучим сарказмом заволала Герміона. — Ану, подумай, Роне, напружся хоч на кілька секунд...

— Герміоно, — втрутився Гаррі, вважаючи це вже за удар нижче пояса, — він щойно мене врятував...

— Мені начхати! — верескнула вона. — Начхати, що він там зробив! Стільки часу! Та ми вже давно могли *загинути*...

— Я знав, що ви не загинули! — загорлав Рон, уперше її перекичавши, і підступив так близько, наскільки дозволяло закляття "щит". — Про Гаррі постійно пише "Віщун", про нього говорять по радіо, вас скрізь шукають, ходять чутки й дурнуваті балачки. Та якби ви загинули, я зразу б про це довідався. Ви просто не уявляєте, як це було...

— Як це було *тобі*?

Вона верещала на таких високих регістрах, що ще трохи — і ніхто, крім кажанів, її, мабуть, не почув би. Обурення її сягло апогею, вона на мить навіть утратила дар мови, і Рон миттю скористався з паузи.

— Я захотів повернутись тієї ж миті, як роз'явився, але нарвався на банду хапунів, Герміоно, й нікуди вже не міг піти!

— Банду кого? — перепитав Гаррі, а Герміона впала в крісло, так міцно схрестивши ноги й руки, що, здавалося, не зможе їх роз'єднати ще кілька років.

— Хапунів, — повторив Рон. — Ці банди скрізь, прагнуть заробити трохи золота, хапаючи маглородців і зрадників роду, міністерство призначило винагороду за кожного впійманого. Я був сам, та ще й шкільного віку на вигляд, і вони страшенно зраділи, думали, що я маглородець, що я переховуюсь. Довелося задурити їм голови, щоб не потягли в міністерство.

— І що ж ти їм наплів?

— Сказав, що я Стен Шанпайк. Перше, що прийшло в голову.

— І вони повірили?

— Та вони такі тупі! Один точно був наполовину троль, судячи зі смороду...

Рон зиркнув на Герміону, сподіваючись, що цей маленький жарт розм'якшить їй серце, але вона й далі дивилася з кам'яним обличчям, не розплітаючи рук.

— Так от, вони почали сперечатися, Стен я чи ні. Чесно кажучи, це було жалюгідне видовище, бо їх було п'ятеро, а я один, та ще ж вони забрали в мене чарівну паличку. Тоді двоє з них почали битися, а я скористався тим, що інші дивляться на них, ударив того, що мене тримав, у живіт, схопив його чарівну паличку, роззброїв другого, того, що тримав мою паличку, і роз'явився. Мені це не дуже добре вдалося, я знову половнувся... — Рон показав праву руку, де бракувало двох нігтів, та Герміона й бровою не повела, — і опинився за багато миль від вас. Поки я добрався до того берега річки, де ви були... ви вже звідти зникли.

— Боже, яка зворушлива історія, — зронила Герміона тим зарозумілим тоном, що з'являвся в неї, коли вона хотіла когось поранити словами. — Ти ж, мабуть, так перелякався. А ми тим часом побували в Годриковій Долині. І що там було, Гаррі? Ага, там з'явилася змія Відомо-Кого, й трохи не повбивала нас обох, а тоді прилетів сам Відомо-Хто. Він запізнився буквально на секунду, щоб нас зловити.

— Що? — Рон дивився то на неї, то на Гаррі, але Герміона не звертала на ці погляди уваги.

— Уяви собі, Гаррі, втратити нігті! Та наші біди порівняно з цим яйця виїденого не варті, правда?

— Герміоно, — тихо сказав Гаррі, — Рон щойно врятував мені життя.

Вона ніби й не чула.

— Я хотіла б дізнатися одне-єдине, — вона дивилася в простір над Роновою головою. — Як ти нас сьогодні знайшов? Це важливо. Коли це довідаємось, то зробимо так, щоб ті, кого ми не хочемо бачити, не змогли до нас потрапити.

Рон люто зиркнув на неї і вийняв з кишені джинсів маленький срібний предмет.

— Ось.

Вона мусила глянути на Рона, щоб побачити, що він їй показує.

— Світлогасник? — так здивувалася вона, що навіть забула напустити холодний і лютий вираз.

— Він не тільки гасить і запалює світло, — пояснив Рон. — Я не знаю, як він це зробив, і чому це сталося саме тоді, а не в якийсь інший час, бо я постійно хотів повернутися, з першої миті, як від вас пішов. А ранесенько на Різдво я слухав радіо й почув... почув тебе.

Він дивився на Герміону.

— Ти почув мене по радіо? — недовіриливо перепитала вона.

— Ні, я почув тебе зі своєї кишені. Твій голос, — він знову підняв над собою світлогасника, — лунав звідси.

— І що ж я сказала? — запитала скептично й водночас зацікавлено Герміона.

— Назвала моє ім'я. "Рон". І ще сказала... щось про чарівну паличку...

Герміона яскраво почервоніла. Гаррі пригадав: після зникнення Ронове ім'я тоді вперше прозвучало в їхній розмові. Герміона назвала його, коли говорила, що неможливо полагодити чарівну паличку.

— Отож я його вийняв, — вів далі Рон, дивлячись на світлогасник, — але він був такий самий, нічого не змінилося, хоч я й не сумнівався, що тебе чув. Тоді я ним клацнув. У кімнаті погасло світло, але інше світло з'явилося просто за вікном.

Рон підняв вільну руку й показав кудись перед собою. Його очі втупилися в щось таке, чого не бачили ні Гаррі, ні Герміона.

— Це була кулька світла, такого синюватого відтінку, і вона пульсувала, знаєте, як світло від летиключа.

— Ага, — машинально підтвердили в один голос Гаррі й Герміона.

— Я знав, що це було воно, — сказав Рон. — Я спакував свої речі, закинув рюкзак на плечі і вийшов у садок.

— Та світлова кулька висіла там, вона мене чекала, а коли я вийшов, знову почала рухатись, і я пішов за нею аж за сарай, атам... ну, вона ввійшла в мене.

— Вибач, що? — перепитав Гаррі, подумавши, що почув щось не те.

— Вона типу підлетіла до мене, — показав Рон цей рух вказівним пальцем вільної руки, — прямо до грудей, а тоді... просто увійшла всередину. Отут, — торкнувся він грудей біля самого серця, — я її відчував, вона була гаряча. А коли опинилася в мені, я вже знав, що маю робити, знав, що вона мене заведе, куди мені треба. Тож я роз'явився й вигулькнув на схилі пагорба. Усе там було засипане снігом...

— Ми там були, — підтвердив Гаррі. — Провели там дві ночі, і другої ночі я ніби чув, що хтось ходить неподалік у темряві й гукає!

— Ну, так. Це, мабуть, був я, — сказав Рон. — Але ваші закляття-обереги добре діють, бо я вас не бачив і не чув. Проте я був упевнений, що ви десь поблизу, тому врешті-решт заліз у спальний мішок і вирішив зачекати, коли хтось із вас там з'явиться. Думав, що вас побачу, коли ви будете складати намет.

— Де там, — заперечила Герміона. — Для безпеки ми роз'являлися під плащем-невидимкою. І ми пішли з того місця ранесенько, бо чули, як уже казав Гаррі, що там хтось тиняється.

— Я цілий день простирчав на тому пагорбі, — сказав Рон. — Мав надію, що ви ще з'явитесь. А як почало смеркати, я зрозумів, що вас прогавив, тому знову клацнув світлогасником, те синє світло спалахнуло й увійшло в мене, я роз'явився й прибув сюди, у цей ліс. Я й тут вас не бачив, тому надіявся на одне — що хтось із вас врешті себе виявить... і Гаррі це зробив. Ну, спочатку я, звичайно, побачив лань.

— Що ти побачив? — різко спитала Герміона.

Хлопці розповіли і про срібну лань, і про меч на дні озерця. Герміона, насупивши брови, дивилася то на одного, то на другого, і так захопилася розповіддю, що навіть забула гордо перехрещувати руки й ноги.

— Але ж це був патронус! — вигукнула вона. — Невже ви не бачили, хто його вичаклював? Узагалі нікого не бачили? І він підвів вас до меча! Я просто не вірю! І що далі?

Рон розказав, як він побачив, що Гаррі стрибнув у озерце, і чекав, коли той випірне. Та зрозумів, що сталася біда, пірнув за ним і врятував Гаррі, а тоді повернувся по меч. Він уже дійшов до того моменту, коли треба було відкривати медальйон, але завагався, і Гаррі доказав за нього. — ...і Рон його розрубав мечем.

— І... і він розрубався? Так просто? — прошепотіла Герміона.

— Ну, він... він ще кричав, — сказав Гаррі, скося зиркнувши на Рона. — Ось.

Він кинув медальйон їй на коліна. Вона боязко взяла його в руки й обдивилася розрубані віконечка.

Вирішивши, що небезпека минула, Гаррі помахом Герміониної чарівної палички зняв закляття "щит" і повернувся до Рона.

— Ти, здається, казав, що втік від хапунів із зайвою чарівною паличкою?

— Що? — перепитав Рон, спостерігаючи, як Герміона оглядає медальйон. — А... ну, так.

Він розстебнув пряжку на рюкзаку і викинув з кишеньки коротку темну чарівну паличку.

— Ось. Я подумав, що запасна нам не завадить.

— Це точно, — погодився Гаррі, простягаючи руку. — Моя зламалася.

— Жартуєш? — не повірив Рон, але тут Герміона звелася на ноги, і він боязко на неї подивився.

Герміона поклала знешкоджений горокракс у вишиту бісером сумочку і, не кажучи ні слова, лягла в ліжко й накрилася. Рон подав Гаррі нову чарівну паличку.

— Обійшлося краще, ніж ти міг сподіватися, — пробурмотів Гаррі.

— Ага, — погодився Рон. — Могло бути й гірше. Пам'ятаєш тих птахів, що вона на мене наснала?

— Я про це ще подумаю, — почувся з-під ковдр приглушений Герміонин голос, проте Гаррі помітив, як тихо всміхнувся Рон, виймаючи з рюкзака свою темно-бордову піжаму.

— РОЗДІЛ ДВАДЦЯТИЙ —

Ксенофілій Лавгуд

Гаррі не сподівався, що Герміонин гнів ущухне за одну ніч, тому анітрохи не здивувався, що вранці вона спілкувалася здебільшого за допомогою похмурих поглядів та в'їдливої мовчанки. Рон у відповідь старався в її присутності бути незвично сумним, демонструючи так своє каяття. Тепер, коли вони знову були утрюх, Гаррі почувався наче на малолюдному похороні, де він єдиний не був у жалобі. Зате в ті короткі хвилини, коли Рон залишався наодинці з Гаррі — йдучи по воду чи шукаючи в підліску грибів, — він ставав до непристойності жвавий.

— Хтось нам допоміг, — увесь час повторював він. — Хтось прислав ту лань. Хтось нас підтримує. Одному горокраксу капут, старий!

Підбадьорені знищенням медальйона, вони міркували про можливі схованки інших горокраксів, хоч і обговорювали цю тему вже безліч разів. До Гаррі повернулися оптимізм і переконаність, що після такого успіху їх чекають нові перемоги. Герміонин сердитий вигляд не міг зіпсувати його бадьорого настрою. Несподівана усмішка фортуни, поява загадкової лані, здобуття Грифіндорового меча і, насамперед, Ронове повернення, принесли Гаррі стільки радості, що йому важко було зберігати серйозний вираз обличчя.

Пополудні вони з Роном утекли від похмурої Герміони, сказавши, що пошукають на безлистих ожинових кущах неіснуючі ягоди, і продовжили обмін новинами. Гаррі нарешті розповів Ронові про всі повороти їхніх з Герміоною мандрів, разом з детальним описом подій у Годриковій Долині. Рон, своєю чергою, ділився з Гаррі всім, що вивідав про широку чаклунську спільноту за час своєї відсутності.

— ...а як ви довідалися про табу? — запитав він у Гаррі, розповівши про численні відчайдушні спроби маглородців уникнути переслідувань з боку міністерства.

— Про що?

— Та ви ж з Герміоною перестали називати ім'я Відомо-Кого!

— О, справді. Та це просто погана звичка до нас причепилася, — пояснив він. — Але я запросто можу називати його В...

— Ні! — загорлав Рон так, що Гаррі аж у кущ стрибонув, а Герміона, що сиділа при вході в намет, устроївши носа в книжку, сердито на них зиркнула. — Вибач, — Рон допоміг Гаррі видряпатися з ожинового куща. — Гаррі, на це ім'я наклали чари, щоб вистежувати людей! Використання цього імені ламає захисні закляття й викликає певного роду магічні збурення... саме так вони знайшли нас на Тотенгем-Корт-Роуд!

— Бо ми називали його ім'я?

— Отож бо! Треба визнати, що в цьому є сенс. Його відважувалися називати лише ті люди, що мали намір серйозно йому протистояти — такі, як Дамблдор. Тепер на це ім'я накладено табу, і кожного, хто його називає, можна вистежити — швидкий і легкий спосіб

виявити членів Ордену! Саме так ледь не схопили Кінгслі...

— Жартуєш?

— Та ні. Білл розповідав, що згряя смертежерів загнала його в кут, і він ледве вирвався з їхніх лап. Тепер переховується, як і ми. — Рон замислено почухав собі підборіддя кінчиком чарівної палички. — Ти не думаєш, що ту лань міг прислати Кінгслі?

— Його патронус — рись, ми ж бачили її на весіллі, пам'ятаєш?

— Ну, так...

Вони пройшли вздовж кущів, подалі від намету і Герміони.

— Гаррі... а ти не думаєш, що це міг бути Дамблдор?

— Що, Дамблдор?

Рон трохи зніяковів, але тихенько пояснив:

— Дамблдор... — лань? Тобто, — Рон скоса стежив за Гаррі, — він же був останній, хто володів справжнім мечем?

Гаррі не розреготався з Рона, бо добре розумів, яке палке бажання стояло за цим запитанням. Думка, що Дамблдор зумів до них повернутися, що він пильнує за ними, дуже б їх підтримала.

— Дамблдор загинув, — похитав він головою. — Я бачив, як це сталося, я бачив його тіло. Він відійшов назавжди. Крім того, його патронусом був фенікс, а не лань.

— Але ж патронуси можуть мінятися? — не вгавав Рон. — Он у Тонкс змінився ж, правда?

— Так, але якби Дамблдор був живий, то чого б йому самому не з'явитися? Чого власноручно не вручити мені меча?

— Якби ж я знав, — знизав плечима Рон. — А чого він не дав його тобі, як ще був живий? І чого заповів тобі старого сніча, а Герміоні — книжку дитячих казок?

— А чого? — глянув Гаррі Ронові в очі, прагнучи знайти відповідь.

— Не знаю, — сказав Рон. — Іноді, як мене це все діставало, я думав, що він просто пожартував або... хотів усе ускладнити. Але я вже так не думаю, зовсім ні. Він знав, що робить, коли заповідав мені світлогасник, правда ж? Він... ну, — Ронові вуха спалахнули, і він раптом зацікавився жмутком трави на землі, тицяючи в нього ногою, — він, мабуть, знав, що я вас покину.

— Ні, — виправив його Гаррі. — Він, мабуть, знав, що ти захочеш повернутися.

Видно було, що Рон за це вдячний, але зніяковіння його не минуло. Щоб змінити тему, Гаррі запитав:

— Якщо зайшла мова про Дамблдора — ти чув, що написала про нього Скітер?

— Та чув, — одразу відповів Рон, — про це багато говорили. Звісно, в інші часи новина, що Дамблдор дружив з Гріндельвальдом, стала б справжньою сенсацією, але тепер це тільки зайва причина покепкувати з нього для тих, хто й так не любив Дамблдора, і певне розчарування для тих, хто вважав його прекрасною людиною. А взагалі, я думаю, що з великої хмари пішов малий дощ. Дамблдор був ще зовсім юний, коли вони...

— Був нашого віку, — різко нагадав йому Гаррі, так само, як раніше Герміоні, і щось у виразі його обличчя підказало Ронові, що не варто більше зачіпати цю тему.

На кущі ожини в самому центрі замерзлого павутиння сидів великий павук. Гаррі націлив на нього чарівну паличку, яку дав йому вчора Рон. Герміона вже встигла оглянути цю паличку й вирішила, що її зроблено з терну.

— *Енгорджіо!*

Павук затремтів і підстрибнув на павутинні. Гаррі спробував ще раз. Цього разу павук трохи побільшав.

— Перестань, — різко сказав Рон, — я більше не буду казати, що Дамблдор був надто юний, добре?

Гаррі геть забув, що Рон терпіти не міг павуків.

— Вибач... *редуціо*.

Павук не зменшився. Гаррі глянув на тернову чарівну паличку. Навіть найменше закляття, яке він сьогодні випробував, було слабше за ті, що колись творила його паличка з феніксовою пір'їною. Нова чарівна паличка відчувалася чимось чужорідним, наче до його руки

пришили чиюсь долоню.

— Треба просто потренуватися, — сказала Герміона, що нечутно підійшла до них ззаду й стурбовано дивилася, як Гаррі намагався збільшувати і зменшувати павука. — Головне, Гаррі, відчувти впевненість.

Він знав, чому вона хотіла, щоб усе було добре. Вона й далі вважала себе винною в тому, що зламала його чарівну паличку. Він ледве стримався, щоб не огризнутися: от нехай сама візьме тернову чарівну паличку, якщо вважає, що немає великої різниці, а йому віддасть свою. Але він хотів, щоб вони всі нарешті помирилися, тому лише кивнув. Зате коли Рон спробував усміхнутися Герміоні, вона гордо відійшла й знову поринула в читання.

Як стемніло, усі троє повернулися в намет. Гаррі перший став на варту. Сидячи при вході, він пробував піднімати в повітря терновою чарівною паличкою камінчики, однак усі його чари виходили якісь неоковирні й не такі потужні, як раніше. Герміона лежала на ліжку й читала, а Рон, кілька разів нервово на неї глянувши, вийняв з рюкзака маленький дерев'яний радіоприймач і спробував щось пошукати.

— Є одна програма, — тихенько сказав він Гаррі, — де передають чесні новини. Усі інші підтримують Відомо-Кого й дотримуються вказівок міністерства, а ця... зачекай, сам почуєш, вона класна. Тільки вони не можуть передавати новини щовечора, бо мусять постійно міняти місце, щоб уникнути облави, і треба знати пароль, щоб настроїтися... на жаль, я прослухав, який був останній...

Він легенько постукав по приймачу чарівною паличкою, бурмочучи навмання різні слова. Кілька разів потай глипав на Герміону, явно побоюючись, що вона вибухне сердитою тирадою, однак та вдавала, що його тут просто немає. Хвилин з десять Рон тарабанив паличкою і бурмотів, Герміона гортала сторінки, а Гаррі тренувався виконувати закляття новою паличкою.

Нарешті Герміона зішла з ліжка. Рон негайно перестав тарабанити.

— Якщо це тебе дратує, я більше не буду! — нервово сказав він Герміоні.

Герміона не принизила себе відповіддю, а підійшла до Гаррі.

— Треба поговорити, — сказала вона.

Він подивився на книжку в її руках. Це було "Життя та сміття Албуса Дамблдора".

— Про що? — боязко запитав. Він раптом згадав, що там був розділ, присвячений йому. Не дуже хотілося почути Рітину версію його стосунків з Дамблдором. Герміонина відповідь, однак, була цілком несподівана.

— Я хочу відвідати Ксенофілія Лавгуда. Він витріщився на неї.

— Кого?

— Ксенофілія Лавгуда. Луниного батька. Хочу з ним поговорити.

— Е-е... навіщо?

Вона глибоко вдихнула, наче збиралася на силі, й сказала:

— Рон, — а в нас потроху й того, й того. Вище носа, зараз різдвяні канікули, і Луна буде вдома!

З відкритого вітрам схилу пагорба, куди вони роз'явилися на ранок, відкрився чудовий краєвид на село Отері-Сент-Кечпол. Згори село нагадувало колекцію іграшкових будиночків, красуючись у косому промінні сонця, що продиралось до землі в проміжках між хмарами. Хвилину-дві вони стояли й дивилися в бік "Барлогу", долонями затуляючи очі від сонця, але не побачили нічого особливого, крім високого живоплоту та дерев у саду, що надавали кривобокому будиночку захист від маглівських очей.

— Дивно — бути так близько і не зайти, — пробурмотів Рон.

— Наче ти їх давно не бачив. Ти ж був там на Різдво, — холодно сказала Герміона.

— Та я не був у "Барлозі"! — недовіжливо розсміявся Рон. — Ти що, думаєш, я повернувся б додому, щоб розказати, як я вас покинув? Ага, Фредові з Джорджем це б дуже сподобалося. А Джіні, та взагалі носила б мене на руках.

— А де ж ти тоді був? — здивувалася Герміона.

— У новому домі Білла й Флер. У котеджі "Мушля". Білл завжди мене розумів. Він... він не був у захваті від того, що я вчудив, але хоч не діставав мене. Він знав, що я й так себе караю. З родини більше ніхто не знав, що я в нього. Білл сказав мамі, що вони з Флер не прийдуть на Різдво, бо хочуть відсвяткувати вдвох. Знаєте, перше свято після одруження. Не думаю, що

Флер була проти. Ви ж знаєте, як вона ненавидить Целестину Ворбек.

Рон повернувся до "Барлогу" спиною.

— Підемо сюди, — сказав він і повів їх на другий бік пагорба. Вони йшли декілька годин, і Герміона наполягла, щоб Гаррі заховався під плащем-невидимкою. Гроно невисоких пагорбів виявилось цілком незаселеним — окрім однієї хатинки, на вигляд покинутої.

— Може, це їхня, а вони десь подалися на Різдво? — припустила Герміона, зазираючи крізь вікно в охайну кухню з геранню на підвіконнях.

— Думаю, ти б одразу впізнала дім Лавгудів, якби зазирнула в їхнє вікно, — пирхнув Рон. — Пошукаймо на інших пагорбах.

І вони роз'явилися, щоб опинитися за кілька миль далі на північ. Вітер шарпав їм волосся і одяг.

— Ага! — вигукнув Рон, показуючи вгору, на вершину пагорба, на якому вони щойно явилися. Там височів надто химерний будинок — наче великий чорний циліндр вертикально здіймався в небо, а за ним у надвечір'ї висів примарний місяць. — Це точно Лунин будинок, бо хто б ще міг у такому жити? Він мені нагадує слона!

— Це зовсім не схоже на слона, — заперечила Герміона, дивлячись на дивний будинок.

— Я мав на увазі шахового слона, — пояснив Рон. — Тобто офіцера.

У Рона ноги були найдовші, тож він видерся на пагорб перший. Коли Гаррі з Герміоною його наздогнали, важко дихаючи й хапаючись за боки, він радісно шкірився.

— Це їхній, — сказав Рон. — Дивіться.

До поламаних воріт було прибито три намальовані вручну таблички. На першій було написано: "Базікало". Головний редактор: К. Лавгуд", на другій: "Збирайте власну омелу", а на третій: "Не їсти керованих слив".

Хвіртка відчинилася зі скрипом. Звивиста стежка, що вела до входних дверей, заросла чудернацькими рослинами, серед яких був і кущ, усіяний жовтогарячими, схожими на редиску, плодами, що їх іноді носила замість сережок Луна. Гаррі здалося, що він упізнав снаргалуфа, тож він обійшов засохлий пенёк здалеку. По обидва боки від входних дверей стояли, наче вартові, дві старезні дикі яблуні, погнуті вітром, безлисті, однак рясно вкриті червоними кислицями завбільшки як вишні та кущистими гронами омели з білими намистинками плодів. На одній гілці сиділа, дивлячись на них, малесенька сова з трохи приплюснутою, мов у яструба, голівкою.

— Гаррі, ти краще скинь плащ-невидимку, — сказала Герміона, — бо містер Лавгуд хоче допомогти тобі, а не нам.

Гаррі так і зробив, віддавши плаща їй, щоб поклала у свою безрозмірну сумочку. Потім Герміона тричі грюкнула калаталом у формі орла у товстезні чорні двері, оббиті залізними цвяхами.

Не минуло й десяти секунд, як двері розчинилися навстіж і на порозі з'явився босий Ксенофілій Лавгуд у якомусь балахоні, схожому на поплямовану нічну сорочку. Його довжелезне біле, схоже на цукрову вату волосся було брудне й розкошлане. Той Ксенофілій, що був на весіллі Білла й Флер, здавався справжнісіньким франтом порівняно з цим.

— Що? Що таке? Хто ви такі? Чого хочете? — закричав він високим роздратованим голосом, спочатку глянувши на Герміону, тоді на Рона й нарешті на Гаррі, від чого його рот роззявився, наче бездоганно кругле кумедне "О".

— Добрий день, містере Лавгуд, — простяг руку Гаррі. — Я Гаррі, Гаррі Поттер.

Ксенофілій не потис поданої руки, хоч те око, що не було скошене до носа, ковзнуло по шрам у Гаррі на лобі.

— Нічого, якщо ми зайдемо? — спитав Гаррі. — Ми хотіли б вас щось запитати.

— Я... я не думаю, що це доцільно, — прошепотів Ксенофілій. Він ковтнув слину й обвів швидким поглядом садок. — Це така несподіванка... слово честі... я... я просто не думаю, що можу...

— Це недовго, — наполягав Гаррі, трохи розчарований не дуже теплою зустріччю.

— Я... о, ну що ж. Заходьте, швидко. Швидко!

Не встигли вони переступити поріг, як Ксенофілій з грюкотом зачинив за ними двері. Вони опинилися в кухні, дивнішої за яку Гаррі ще не бачив. Приміщення було ідеально кругле,

тому складалося враження, ніби вони стоять у велетенській чашці. Тут усе — плита, раковина й буфет — було вигнуте й допасоване до круглих стін, та ще й розмальоване квітами, комахами і птахами яскравих чистих кольорів. Гаррі впізнав Луний стиль. Ефект у такому закритому просторі просто приголомшував.

З-посеред кухні Гвинтові сходи з кованого заліза вели на верхні поверхи. Звідти долинав шалений брязкіт і гупання. Гаррі було цікаво, що там виробляє Луна.

— Ходімо краще нагору, — запропонував Ксенофілій, що почувався явно не у своїй тарілці, і став підніматися першим.

Кімната нагорі нагадувала поєднання вітальні з майстернею, а захарашена була ще гірше, ніж кухня. Набагато менша й така ж ідеально кругла, ця кімната була чомусь дуже схожа на кімнату на вимогу, коли та одного незабутнього дня перетворилася на величезний лабіринт з безліччю захованих за довгі століття предметів. Скрізь громадилися височенні стоси книжок та паперів. Зі стелі звисали ретельно виготовлені моделі усіляких небачених істот, що розмахували крильцями і клацали зубами.

Луни не було. Гуркіт лунав з дерев'яного пристрою, вкритого безліччю рухомих шестерень та коліщаток. Він нагадував якесь химерне поєднання верстака і набору старих полиць, проте за якусь мить Гаррі збагнув, що це старомодна друкарська машина, бо побачив, як вона випльовує з себе "Базікало".

— Вибачте, — Ксенофілій підійшов до машини, висмикнув з-під величезної гори книжок та паперів, що відразу посипалися на підлогу, брудну скатертину, й наклав нею друкарський верстат, трохи приглушивши голосне бахкання і брязкіт. Тоді він повернувся до Гаррі.

— Чого ти сюди прийшов?

Та Гаррі не встиг відповісти, бо Герміона раптом шоковано скрикнула.

— Містере Лавгуд... що це таке?

Вона показувала на величезний сірий, закручений спіраллю, ріг, можливо, ріг єдинорога. Він був почеплений на стіні й стирчав з неї на кілька футів.

— Це ріг зім'ятого хропача, — пояснив Ксенофілій.

— Неправда! — заперечила Герміона.

— Герміоно, — пробурмотів зніяковіло Гаррі, — зараз не до того...

— Гаррі, це ріг різкопроривця! Належить до класу «Б» заборонених для продажу матеріалів і тримати його в домі вкрай небезпечно!

— Звідки ти знаєш, що це ріг різкопроривця? — миттю відсахнувся від рога Рон, що нелегко було зробити в цій захарашеній кімнаті.

— Його опис є у "Фантастичних звірах і де їх знайти"! Містере Лавгуд, ви повинні негайно його позбутися, невже ви не знаєте, що він може вибухнути від найменшого дотику?

— Зім'ятого хропач, — проказав Ксенофілій дуже чітко, з упертим виразом обличчя, — це сором'язлива й дуже чародійна істота, а його ріг...

— Містере Лавгуд, я впізнала рифлені мітки біля основи, це ріг різкопроривця, і він страшенно небезпечний... я не знаю, де ви його взяли...

— Купив, — безапеляційно заявив Ксенофілій, — два тижні тому, у дуже приємного молодого чаклуна, котрий знав про моє захоплення рідкісними хропачами. Це мій Різдвяний дарунок Луні. Так отож, — знову звернувся він до Гаррі, — що тебе сюди привело, містере Поттер?

— Нам потрібна допомога, — сказав Гаррі перш, ніж Герміона встигла розкрити рота.

— Ага, — буркнув Ксенофілій. — Допомога. Гм. — Його нормальне око знову вп'ялося у шрам Гаррі. Він був нажаханий і водночас наче загипнотизований. — Так. Річ у тім... що допомагати Гаррі Поттеру... доволі небезпечно...

— А хіба це не ви закликаєте всіх допомагати Гаррі? — здивувався Рон. — В оцьому вашому журналі?

Ксенофілій глипнув на друкарський верстат, що гуркотів і брязчав під скатертиною.

— Е-е... так, я висловлював таку точку зору. Проте...

— ...то все для інших, а не для вас особисто? — перебив його Рон.

Ксенофілій нічого не відповів. Він постійно ковтав слину, очі його бігали від гостя до гостя. Гаррі відчував, що в ньому відбувається болісна внутрішня боротьба.

— А де Луна? — запитала Герміона. — Спитаймо її думки.

Ксенофілій ледь не вдавився. Він ніби набирився відваги перед чимось неминучим. Нарешті сказав тремтячим голосом, ледве чутним у гуркоті друкарського верстата.

— Луна внизу, біля струмка, ловить прісноводних плімпів. Вона... вона б дуже хотіла вас побачити. Я піду її покличу, а тоді... так, дуже добре. Я спробую тобі допомогти.

Він спустився Гвинтовими сходами вниз, і вони почули, як грюкнули входні двері. Друзі презирнулися.

— Старий боягузливий прищ, — буркнув Рон. — Луна вдсятеро сміливіша.

— Мабуть, переживає, що з ними буде, якщо смертежери довідаються про мій візит, — сказав Гаррі.

— А я згодна з Роном, — вимовила Герміона. — Старий паскудний лицемір, що закликає всіх тобі допомагати, а сам намагається викрутитись. І заради Бога, тримайтеся від того рога якнайдалі.

Гаррі підійшов до вікна навпроти. Звідти було видно струмок, що тонкою блискучою стрічкою дзюрчав біля підніжжя пагорба. Вони були дуже високо. Повз вікно, тріпочучи крильцями, пролетіла пташка, а він дивився у бік "Барлогу", що ховався десь за пасмами горбів. Там була Джіні. Так близько одне від одного, як сьогодні, вони не були від самого весілля Білла та Флер, а вона й не здогадувалась, що він зараз дивиться в її бік і думає про неї. Втім, він мав би з цього радіти, бо ж усім, хто з ним спілкувався, загрожувала небезпека. Ксенофілієва поведінка це доводила.

Він відвернувся від вікна і погляд його впав на ще один своєрідний предмет, що стояв на захаращеному, вигнутому дугою серванті. Це було кам'яне погруддя вродливої, однак суворої відьми у напрочуд химерному головному уборі. Дві штучки, схожі на золоті слухові трубки, стирчали по обидва боки. Зверху в неї на голові був шкіряний пасок з парою блискучих синіх крилець, а з другого такого самого паска, що оперізував чоло, звисала знайома жовтогаряча редиска.

— Гляньте на це, — сказав Гаррі.

— Яка краса, — зіронізував Рон. — Дивуюся, що він не нап'яв цю штуку на весілля.

Вони почули, як грюкнули входні двері, і за мить по Гвинтових сходах видерся нагору Ксенофілій. Його тонкі ноги були тепер у високих гумових чоботях, у руках він тримав тацю з різнокаліберними чашками і паруючим чайничком.

— Ага, ти звернув увагу на мій улюблений винахід, — сказав він, подаючи тацю Герміоні, й підійшов до Гаррі, що стояв біля погруддя. — За взірець я взяв голову прекрасної Рівіні Рейвенклов. *"Розум безмежний — це скарб величезний!"*

Він показав на схожі на слухові трубки пристрої.

— Це руйносомикові сифони. Усувають усе, що заважає людині думати. Оце, — показав він на крихітні крильця, — козлокосів пропелер, він стимулює піднесений стан свідомості. І нарешті, — показав він на жовтогарячу редиску, — керована сливка для посилення здатності сприймати надзвичайне.

Ксенофілій повернувся до таці з чаєм, яку Герміоні вдалося не дуже надійно притулити на захаращеному приставному столику.

— Дозвольте запропонувати вам відвар гурдикореня, — сказав Ксенофілій. — Самі настоємо. — Він почав розливати напій, схожий на буяковий сік, а тоді додав: — Луна аж за Нижнім мостом, вона страшенно рада, що ви тут. Зараз прийде, бо вже наловила достатньо плімпів на юшку. Сідайте, будь ласка, беріть цукор.

— Ну, ось, — він зібрав з крісла хиткий стос паперів і сів, схрестивши ноги в Гумових чоботях, — чим я можу допомогти, містере Поттер?

— Ну, — Гаррі зиркнув на Герміону, що підбадьорливо кивнула головою, — йдеться про той знак, що був у вас на шиї на весіллі Вілла і Флер, містере Лавгуд. Нам цікаво знати, що він означає.

Ксенофілій підняв брови.

— Ти маєш на увазі символ Смертельних реліквій?

— РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ ПЕРШИЙ —

Казка про трьох братів

Гаррі озирнувся на Рона й Герміону. Вони теж, здається, не зрозуміли, що мав на увазі Ксенофілій.

— Смертельних реліквій?

— Саме так, — підтвердив Ксенофілій. — Ви що, про них не чули? Це мене не дивує. Дуже й дуже мало чаклунів у них вірить. Візьміть отого молодого придурка на весіллі твого брата, — кивнув він у бік Рона, — котрий почав мене звинувачувати, ніби я ношу символ відомого темного чаклуна! Яке невігластво! У цих реліквіях немає нічого темного... принаймні не в тому примітивному сенсі. Цей символ використовують, щоб виявити себе одновірцям у надії, що вони допоможуть правовірному в Пошуку.

Він кинув у відвар гурдикорення кілька грудочок цукру, розмішав і випив.

— Вибачте, — сказав Гаррі. — Я щось не все зрозумів.

Він теж чемно відсorbнуv з чашки і трохи не вдавився — рідина була така гидотна, наче хтось розчинив у ній проносний горошок-на-всяк-смак із шмарклями.

— Бачиш, правовірні шукають Смертельних реліквій, — відповів Ксенофілій і цмакнуv губами, явно насолоджуючись відваром.

— А що воно *таке* — Смертельні реліквії? — запитала Герміона.

Ксенофілій відсунув порожню чашку.

— Припускаю, всі ви знаєте "Казку про трьох братів"? Гаррі заперечив, а от Рон з Герміоною відповіли ствердно. Ксенофілій статечно кивнув головою.

— Ну-ну, містере Поттер, але ж усе починається з "Казки про трьох братів"... є десь тут у мене один примірник...

Він невпевнено роззирнувся по кімнаті, оглядаючи численні стоси пергаменту й книжок, але Герміона сказала:

— Я маю, містере Лавгуд, ось вона

І вийняла з вишитої бісером сумочки "Казки барда Бідла".

— Оригінал? — гостро запитав у неї Ксенофілій, а коли вона кивнула головою, сказав: — Ну, то прочитай її вголос. Так ми найкраще все зрозуміємо.

— Е-е... гаразд, нервуючись і погодилася Герміона. Розгорнула книжку, і Гаррі побачив, що символ, який вони досліджували, був саме на цій сторінці вгорі. Герміона легенько прокашлялася й почала читати

— *"Було собі троє братів, і брели вони якимось у сутінках по безлюдній звивистій дорозі..."*

— Мама нам завжди казала, що це було опівночі, — докинув Рон, потягуючись, і закрив руки за голову, щоб зручніше було слухати. Герміона роздратовано на нього зиркнула.

— Вибач, але мені здається, що опівночі звучить страшніше! — пояснив Рон.

— Наче нам і так не вистачає в житті страхів, — не стримався Гаррі. Ксенофілій, здається, не звертав на це великої уваги, а просто дивився на небо у вікні. — Далі, Герміоно.

— "За якийсь час брати підійшли до річки. Вона була надто глибока, щоб перейти вброд, і надто бурхлива, щоб перепливати. Однак брати навчені були мистецтву чарів, тому вони просто махнули чарівними паличками, і над підступною водою виник міст. Коли вони вже були на середині цього мосту, дорогу їм заступила постать у каптурі.

І ось з ними заговорила Смерть..."

— Вибач, — урвав її Гаррі, — але з ними заговорила Смерть?

— Це ж казка, Гаррі!

— О-о, так, вибач. Далі.

— "І ось з ними заговорила Смерть. Вона була сердита, що її обдурили, і що три нові Жертви вислизують у неї з-під носа, бо раніше всі подорожні топилися у цій річці. Але Смерть була підступна. Вона вдавано привітала трьох братів з такими успішними чарами і сказала, що кожен з них заслуговує від неї на винагороду за те, що так хитромудро її уникнув.

І от старший брат, що був дуже войовничий, забажав отримати наймогутнішу в світі чарівну паличку: паличку, з якою він завжди перемагав би суперників, паличку, гідну чаклуна, котрий здолав саму Смерть! Смерть тоді підійшла до найстарішої на березі річки бузини, зробила з її гілки чарівну паличку і віддала її старшому братові.

Середульший брат, що був дуже пихатий, вирішив ще більше принизити Смерть і захотів здобути здатність воскрешати померлих. Смерть знайшла на березі річки камінь і подала його середульшому братові зі словами, що цим каменем він зможе воскрешати мертвих.

А тоді Смерть запитала третього, меншого брата, що він бажає. Менший брат був найскромніший і наймудріший з усіх братів і не повірив Смерті. Тому попросив дати йому щось таке, що дало б йому змогу звідти піти, і щоб Смерть не йшла за ним по п'ятах. І Смерть вельми неохоче вручила йому свій плащ-невидимку".

— Смерть мала плащ-невидимку? — знову втрутився Гаррі.

— Щоб непомітно підкрадатися до людей, — пояснив Рон. — Бо іноді їй набридає підбігати до них, ляскати в долоні й верещати... вибач, Герміоніо.

— "Тоді Смерть відійшла вбік і пропустила трьох братів, а вони пішли собі далі, з подивом обговорюючи пригоду, яка з ними сталася, й захоплюючись дарами Смерті.

Через деякий час шляхи братів розійшлися.

Старший брат ішов цілий тиждень чи й більше, і зайшов у далеке село, де жив його колега-чаклун, з яким він колись був посварився. Зрозуміло, що маючи за зброю найстарішу бузинову паличку, він легко переміг у двобої. Покинувши на підлозі мертвого суперника, старший брат пішов у шинок, де голосно вихвалявся могутньою чарівною паличкою, яку він забрав у самої Смерті, і яка зробила його нездоланим.

Тієї самої ночі до старшого брата, що лежав, сп'янілий від вина, на ліжку, підкрався інший чаклун. Злодій забрав його чарівну паличку, а на додачу ще й перерізвав старшому братові горло.

Отак Смерть заволоділа першим братом.

Середульший брат тим часом помандрував до власного дому, де він жив сам-один. Там узяв він камінь, що мав здатність воскрешати мертвих, і тричі повернув його в руці. На його превеликий подив і радість перед ним з'явилася дівчина, з якою він колись сподівався одружитися, але яка несподівано померла.

Проте вона була сумна й холодна, відділена від нього немовби якимось серпанком. Хоч дівчина й повернулася у світ людей, та вона вже до нього не належала, а тому страждала. Врешті-решт середульший брат збожеволів від нездійсненої мрії бути з нею і, щоб поєднатися з дівчиною, сам себе вбив.

Отак Смерть заволоділа другим братом.

Та Смерть ніяк не могла знайти третього брата, хоч і шукала його роками. І аж тоді, як менший брат став старий-престарий, він зняв плащ-невидимку і віддав його синові. А тоді привітав Смерть як давню приятельку і радісно пішов за нею. І вони обоє, як рівні, покинули цей світ".

Герміона закрила книжку. Минув якийсь час, поки Ксенофілій зрозумів, що вона вже перестала читати, одвів погляд від вікна і сказав:

— Ну от і все.

— Тобто? — розгублено перепитала Герміона.

— Це й були Смертельні реліквії, — пояснив Ксенофілій. Він узяв з захарашеного стола перо і витяг звідкілясь з-під книжок подертий аркуш пергаменту.

— Бузинова паличка, — сказав він і намалював на пергаменті пряму вертикальну лінію. — Воскресальний камінь, — додав він і домалював зверху до лінії коло. — Плащ-невидимка, — закінчив він і обвів цю лінію й коло трикутником, намалювавши таким чином символ, що так заінтригував Герміону. — Разом, — пояснив він, — це Смертельні реліквії.

— Але ж у казці немає ні слова про якісь там "Смертельні реліквії", — засумнівалася Герміона.

— Авжеж, немає, — страшенно самовдоволено сказав Ксенофілій. — Бо це ж дитяча казочка, яку розповідають для розваги, а не щоб повчати. Але ті з нас, хто на таких речах розуміється, знає, що в стародавній казці йдеться про три предмети, або реліквії, здобувши які, можна стати володарем Смерті.

Запала коротка тиша. Ксенофілій, скориставшись нею, визирнув з вікна. Сонце було вже низенько на обрії.

— Луна скоро наловить достатньо плімпів, — неголосно сказав Ксенофілій.

— Коли ви кажете "володар Смерті"... — почав було Рон.

— Володар, — махнув безтурботно рукою Ксенофілій. — Завойовник. Переможець. Будь-який термін на ваш вибір.

— Але тоді... чи це означає... — поволі вимовила Герміона, і Гаррі відчув, що вона намагається позбутися скептичних ноток, — що ви вірите, ніби ці предмети... ці реліквії... справді існують?

Ксенофілій знову підняв брови.

— Існують.

— Але, — почала Герміона, і Гаррі зрозумів, що вона втрачає терпець, — містере Лавгуд, невже ви вірите?..

— Дівчино, Луна все мені про тебе розповіла, — сказав Ксенофілій, — ти, як я розумію, не позбавлена розуму, але страшенно обмежена. Недалека. Вузьколоба.

— Може, ти, Герміоно, поміряєш капелюха? — показав Рон на чудернацький головний убір. Голос його аж тремтів від стримуваного сміху.

— Містере Лавгуд, — не вгавала Герміона. — Ми всі знаємо, що плащі-невидимки існують. Вони хоч і рідкісні, але реальні. Але...

— Але третя реліквія — це справжній невидимий плащ, міс Грейнджер! Тобто не просто дорожній плащ, захищений закляттям "Розілюзнення" або наділений засліплювальними чарами чи навіть витканий з напівликової шерсті, що спочатку ховає власника, але з роками блякне і стає геть непрозорий. Ідеться про плащ, який по-справжньому й надійно робить того, хто його вбрав, невидимим. Плащ вічний, незмінний і здатний забезпечити постійне й непроникне укриття, хоч би які закляття на нього насилали. Скільки ти бачила *таких* плащів, міс Грейнджер?

Герміона відкрила було рота, щоб відповісти, та закрила його знов, помітно розгублена. Друзі перезирнулися, й Гаррі зрозумів, що всі вони думають про одне й те саме. Так сталося, що точнісінько такий плащ, як оце щойно описав Ксенофілій, був зараз з ними в цій кімнаті.

— Власне, — сказав Ксенофілій таким тоном, ніби завдав їм остаточної поразки неспростовним аргументом, — ніхто з вас такого і в очі не бачив. Власник такої речі був би незмірно багатий!

Він знову визирнув з вікна. Небо вже забарвилось у ледь помітний відтінок рожевого.

— Гаразд, — промовила збентежена Герміона. — Скажімо, плащ існує... а як же камінь, містере Лавгуд? Та штука, що ви її назвали воскресальним каменем?

— А що з ним?

— Як він може бути справжнім?

— А доведи, що не може, — відповів їй Ксенофілій. Герміону це просто обурило.

— Але ж це... вибачте, але це просто безглуздо! Як я можу довести, що його не існує? Ви що, сподіваєтесь, що я позбираю все... все каміння світу й перевірятиму? Тобто так можна *що*

завгодно оголосити реальним, якщо єдина підстава для віри в його існування — те, що ніхто *не довів* протилежного!

— Ясно, що можна, — погодився Ксенофілій. — Я радий, що ти потроху звільняєш свідомість від обмежень.

— А та бузинова чарівна паличка, — швидко втрутився Гаррі, не даючи сказати слова Герміоні, — вона, на вашу думку, теж існує?

— Про це є безліч свідчень, — відповів Ксенофілій. — За бузиновою паличкою легко простежити завдяки тому, як вона переходить з рук у руки.

— І як же? — зацікавився Гаррі.

— Атак, що той, хто хоче нею заволодіти, мусить силою забрати її в попереднього власника, — пояснив Ксенофілій. — Ви ж чули, мабуть, як ця паличка опинилася в руках Егберта Мерзенного теля того, як він замордував Емеріка Лихого? Або як Гodelот помер у власному підвалі після того, як його син Гереворд забрав у нього чарівну паличку? Чи про жадливого Локсія, який відібрав паличку у Варнави Деверила, котрого потім убив? Кривавий слід бузинової палички тягнеться крізь усі сторінки чаклунської історії.

Гаррі глипнув на Герміону. Вона похмуро дивилася на Ксенофілія, але не сперечалася.

— А де зараз, на вашу думку, може бути бузинова чарівна паличка? — запитав Рон.

— А хто це може знати? — стелав плечима Ксенофілій, визиравши з вікна. — Хтозна, де захована бузинова паличка? Слід уривається на Аркусі й Лівію. Хто скаже, котрий з них насправді переміг Локсія і хто забрав чарівну паличку? А кому відомо, хто потім здолав їх? Історія, на жаль, про це мовчить.

Запала тиша. Нарешті Герміона запитала напруженим голосом:

— Містере Лавгуд, а чи родина Певерелів якомсь причетна до Смертельних реліквій?

Ксенофілія це запитання застало зненацька, а Гаррі це прізвище щось нагадало, тільки він не міг пригадати, що саме. Певерел... деє він уже його чув...

— А ти ввела мене в оману, дівчино! — здивовано витріщився на Герміону Ксенофілій і випростався в кріслі. — Я думав, ти про пошук реліквій нічого не знаєш! Багато хто з нас, шукачів, вірить, що Певерели безпосередньо... *найбезпосередніше!*.. причетні до реліквій!

— А хто такі Певерели? — поцікавився Рон.

— Це прізвище було на тій могилі зі знаком, у Годриковій Долині, — пояснила Герміона, не зводячи очей з Ксенофілія. — Ігнотус Певерел.

— Отож! — повчально підняв вказівного пальця Ксенофілій. — Знак Смертельних реліквій на Ігнотусовій могилі — це переконливий доказ!

— Чого? — здивувався Рон.

— Та того, що три брати з казки — це й були брати Певерели: Антіох, Кадмус та Ігнотус! Що вони й були найпершими власниками реліквій!

Ще раз зиркнувши у вікно, він зіп'явся на ноги, узяв тацю й пішов до Гвинтових сходів.

— Залишіться на вечерю? — крикнув він уже на сходах. — Усі завжди просять у нас рецепт юшки з прісноводних гогімів.

— Мабуть, щоб показати у відділі отруєнь лікарні святого Мунга, — ледве чуто пробурмотів Рон.

Гаррі дочекався, коли Ксенофілієві кроки залунали вниз, на кухню, і аж тоді заговорив.

— Що скажеш? — запитав він Герміону.

— Ой, Гаррі, — втомлено відповіла вона, — це таке несусвітне безглуздя. Знак має означати щось цілком інше. А це все — його дивне тлумачення. Шкода змарнованого часу.

— Якщо я не помиляюся, це він приніс нам зім'яторогих хропачів, — сказав Рон.

— То ти також у це не віриш? — запитав його Гаррі.

— Не-а, це з тих казок, що розповідають дітям, коли їх повчають: "Не шукайте собі пригод, не встрявайте в бійки, не захоплюйтесь тим, що краще взагалі не займати! Сидіть собі тихенько, робіть своє, і все буде добре!" Та й узагалі, — додав Рон, — може, саме через цю казку вважається, що бузинові чарівні палички — нещасливі.

— Що ти маєш на увазі?

— Та різні забобони. "Хто у травні народився, той із маглом одружився". "Хто у сутінках чарує, того північ розчарує". "Якщо палка з бузини — не знайдеш собі жони". Та ви ж, мабуть,

чули ці приказки. Мама їх безліч знає.

— Нас з Гаррі виховували магли, — нагадала Герміона, — а в них інакші забобони. — Вона важко зітхнула, бо з кухні долинув ядучий запах. У тому, що її так дратував Ксенофілій, був і позитивний ефект — вона забувала сердитися на Рона. — Думаю, так воно і є, — погодилася вона з ним. — Це просто повчальна казочка, бо ж очевидно, який з дарів найкращий, і що треба вибирати...

Усі троє закінчили речення одночасно. Герміона сказала: "плащ", Рон — "паличку", а Гаррі — "камінь".

Друзі здивовано презирнулися і мало не розреготалися.

— Це ж ясно, що треба казати "плащ", — сказав Герміоні Рон, — але навіщо бути невидимим тому, хто має таку паличку? Це ж *всеомогутня паличка*, Герміоне, ти тільки подумай!

— Та й ми вже маємо плащ-невидимку, — додав Гаррі.

— І він нас не раз виручав, якщо ви ще не помічали! — пирхнула Герміона. — Тоді як чарівна паличка тільки при тягує всіляке лихо...

— ...якщо забагато про неї патякати, — засперечався Рон. — Якщо бути таким дурним, щоб танцювати, розмахувати нею над головою й виспівувати: "Я маю всемогутню паличку, ану зачепіть мене, хто сміливий". Просто треба тримати язика за зубами...

— Воно-то так, але чи *довго* б ти його втримав? — скептично скривилася Герміона. — Єдине, що ми від нього почули, то це те, що легенди про надмогутні чарівні палички існують уже не одну сотню років.

— Справді? — здивувався Гаррі.

Герміоні важко було стримувати роздратування. Вираз її обличчя був такий до болю знайомий, що Гаррі з Роном аж обмінялись косими посмішками.

— Жезл Смерті, паличка Долі — вони вже століттями під різними назвами з'являються в казках, причому найчастіше ними володіють темні чаклуни, і чомусь починають ними вихвалитися. Професор Бінс декого з них згадував, але... ой, та все це дурниці. Могутність чарівних паличок залежить від того, які чаклуни ними користуються. Дехто просто любить похвалитися, що його паличка найбільша й найкраща.

— А звідки ти знаєш, — засумнівався Гаррі, — що всі ці чарівні палички, такі як жезл Смерті і паличка Долі — це не одна й та сама чарівна паличка, тільки назви впродовж століть змінюються?

— І що всі вони — не та бузинова паличка, яку виготовила Смерть? — здивувався Рон.

Гаррі засміявся — дивна ідея, що стрілила йому в голову, була таки сміховинна. Його власна чарівна паличка, нагадав він собі, була з гостролисту, а не з бузини, до того ж виготовив її Олівандер — це було відомо, незважаючи на все, що вона виробляла тієї ночі, коли Волдеморт гнався за ним у небі. Та якби вона була всемогутня, то хіба ж зламалася б?

— А чого ти обрав камінь? — запитав у нього Рон.

— Якби можна було повертати людей, то з нами був би Сіріус... Дикозор... Дамблдор... мої батьки...

Ні Рон, ні Герміона не всміхнулися.

— Але ж вони, якщо вірити бардові Бідлу, не захочуть сюди повертатися, — сказав Гаррі, згадуючи казку. — А чи є ще й інші казки про камінь, що може воскрешати мертвих? — запитав він Герміону.

— Нема, — сумно відповіла вона. — Не думаю, що ще хтось, крім містера Лавгуда, вірить, що це можливо. Бідл, мабуть, позичив ідею з легенди про Філософський камінь. Замість каменя, що робить безсмертним, вигадав камінь, що завертає смерть.

Запах з кухні дедалі дужчав і чимось нагадував підгорілі труси. Гаррі сумнівався, що зможе з'їсти бодай дрібку Ксенофілієвої страви, щоб той не образився.

— А як же плащ? — повільно проказав Рон. — Невже ви не бачите, що тут він таки правду казав? Я вже так звик до Гарріного плаща й до того, який він надійний, що навіть не задумувався про це. Я не чув, щоб хтось ще мав такий плащ, як Гаррі. Він безвідмовний. Нас ще ні разу під ним не побачили...

— Ясно, що не побачили, Роне! Ми ж стаємо під ним невидимі!

— Але все, що він казав про інші плащі — а то не якісь там дешевинки по десять за кнат — то, знаєте, правда! Я про це якось раніше не думав, але не раз чув про плащі, з яких від старості вивітрюються чари, або вони зношуються й рвуться від заклять. Плащ Гаррі належав ще його батькові, тож не скажеш, що він новенький, але він просто... досконалий!

— Ну добре, Роне, нехай. Але ж камінь...

Поки вони пошепки сперечалися, Гаррі ходив по кімнаті, майже їх не слухаючи. Підійшов до Гвинтових сходів, ковзнув очима вгору і одразу прикипів поглядом. Зі стелі горішньої кімнати на нього дивилося його власне обличчя.

Після короткого збентеження він зрозумів, що то не дзеркало, а картина. Заінтригований, він поліз сходами нагору.

— Гаррі, що ти робиш? Не лізь туди без нього! Але Гаррі вже був на третьому поверсі.

Луна прикрасила стелю своєї кімнати п'ятьма чудово намальованими обличчями своїх друзів: Гаррі, Рона, Герміони, Джіні та Невіла. Вони не рухалися, на відміну від портретів у Гогвортсі, однак певна магія в них відчувалася. Гаррі здалося, що вони дихають. Навколо картин звивалося неначе п'ять золотих ланцюжків, з'єднуючи їх між собою, та коли Гаррі уважно придивився, то виявив, що то не ланцюжок, а одне-єдине слово, написане тисячі разів золотим чорнилом: *друзі... друзі... друзі..*

Гаррі відчув приплив приязні до Луни. Роззирнувся по кімнаті. Біля ліжка була велика фотографія малої Луни з дуже схожою на неї жінкою. Вони обнімалися. Луна на знімку була охайна й доглянута — в житті Гаррі її такою не бачив. Фотокартку вкривав порошок. Це Гаррі трохи здивувало. Він озирнувся ще раз.

Щось тут було не так. На блідо-голубому килимі теж лежав товстий шар пилу. У шафі з нещільно зачиненими дверцятами не було одягу. Ліжко було якесь холодне й непривітне, мовби на ньому не спали вже кілька тижнів. Павутина затягувала найближче вікно, за яким світилося криваво-червоне небо.

— Що там таке? — поцікавилася Герміона, коли Гаррі зійшов униз, та він не встиг відповісти, бо з кухні саме піднімався Ксенофілій з тацею, заставленою мисками.

— Містере Лавгуд, — запитав Гаррі. — А де Луна?

— Не зрозумів?

— Де Луна?

Ксенофілій завмер на сходах.

— Я... я ж вам уже казав. Вона там, біля Нижнього мосту, ловить плімпів.

— А чого ж у вас на таці лише чотири миски?

Ксенофілій спробував щось сказати, але не видувив з себе ні звуку. Тишу порушувало тільки невтомне пихкання друкарського верстата та легке бряжчання таці в тремтячих руках Ксенофілія.

— Таке враження, що Луни тут не було вже кілька тижнів, — сказав Гаррі. — Нема її одягу, і на ліжку вже давно ніхто не спав. Де вона? І чому ви постійно дивитесь у вікно?

Ксенофілій впустив тацю. Миски гойднулися й порозбивалися. Гаррі, Рон і Герміона вихопили чарівні палички і Ксенофілій завмер, з рукою, що ледь-ледь не встигла сягнути в кишеню. У цю мить друкарський верстат голосно бахнув і на підлогу з-під скатертини посипалися численні номери "Базікала"; верстат нарешті замовк.

Герміона, не відводячи чарівної палички від містера Лавгуда, нахилилася й підняла один журнал.

— Гаррі, подивись.

Незважаючи на розгاردіш, він швидко підійшов до неї. На першій сторінці "Базікала" красувався його знімок з написом *"Небажаний номер один"* і повідомленням про винагороду за нього.

— Що, "Базікало" змінив редакційну політику? — холодно поцікавився Гаррі, а мозок його працював на повних обертах. — Цікаво, що ви робили, містере Лавгуд, коли вийшли з будинку? Посилали сову в міністерство?

Ксенофілій облизав губи.

— Вони забрали Луну, — прошепотів він. — За все те, що я досі писав. Забрали мою Луну, і я не знаю, де вона, і що з нею зробили. Але вони можуть її повернути, якщо я... якщо я...

— Здасте їм Гаррі? — договорила за нього Герміона.

— Нічого не вийде, — категорично заперечив Рон. — Геть з дороги, ми звідси йдемо. Ксенофілій був схожий на примару — постарішав років на сто, губи скривились у страхітливий посмішці.

— Вони тут будуть з секунди на секунду. Я мушу врятувати Луну. Я не можу втратити Луну. Ви звідси не підете.

Він розставив руки перед сходами, і в Гарріній уяві на мить постала його мати, що зробила те саме, захищаючи його ліжечко.

— Не змушуйте нас завдавати вам шкоди, — попередив Гаррі. — З дороги, містере Лавгуд!

— ГАРРІ! — закричала Герміона.

Повз вікна пролітали постаті на мітлах. Скориставшись тим, що гості відвернули очі, Ксенофілій вихопив чарівну паличку. Гаррі вчасно зрозумів їхню помилку. Він кинувся вбік і ледве встиг відштовхнути Рона й Герміону з траєкторії приголомшливого закляття. Воно пролетіло кімнату і влучило в ріг різкопроривця.

Стався колосальний вибух. Кімнату розстрошило вщент. На всі боки полетіли уламки дерева, шматки паперу і всякий мотлох, усе навколо огорнула непроникна хмара густого білого пилу. Гаррі підлетів угору, а тоді гахнувся об підлогу, нічого не бачачи й затуляючи руками голову від уламків, що сипалися на нього. Чув, як верещить Герміона і кричить Рон. Щось зі страхітливим брязкотом загуркотіло додолу сходами, і він зрозумів, що то падає спиною вниз збитий з ніг вибухом Ксенофілій.

Гаррі спробував вибратися з-під уламків, що мало не засипали його з головою. Через густу куряву ледве міг дихати й бачити. Півстелі обвалилося і край Луниного ліжка звисав у діру. Погруддя Ровіни Рейвенклов без половини обличчя лежало неподалік, у повітрі кружляли клапті роздертого пергаменту, а друкарський верстат лежав на боці, перекриваючи сходи на кухню. Поблизу заворушилася ще одна біла постать, і Герміона, вкрита пилом і сама схожа на статую, притулила пальця до вуст.

Унизу, грюкнувши, відчинилися навстіж двері.

— Траверсе, чи ж я тобі не казав, що нема чого спішити? — пролунав грубий голос. — Хіба не казав, що в цього психа просто почалися чергові галюцинації?

Щось бахнуло, і Ксенофілій закричав з болю.

— Ні... ні... нагорі... Поттер!

— Я ж тобі ще на тому тижні казав, Лавгуде, що ми повернемося тільки заради надійної інформації! Пригадуєш минулий тиждень, коли ти хотів обміняти дочку на ідіотський головний убір, що стікав кров'ю? А тиждень перед тим... — знову щось бахнуло й пролунав крик... — коли ти думав, що ми її віддамо, якщо ти надаси нам докази існування зім'ято... — *бах!* — ...рогих... — *бах!* — хропачів?

— Ні... ні... благаю вас! — ридав Ксенофілій. — Там справді Поттер! Справді!

— А тепер ти нас покликав, щоб підірвати! — проревів смертежер. Посипався град ударів упереміш з воанням агонізуючого Ксенофілія.

— Селвіне, зараз тут усе обвалиться, — почувся інший, холодний, голос, і відлуння від нього гайнуло покрученими сходами. — Сходи нагору завалило. Якщо розчистимо, будинок може впасти.

— Брехлива ти паскудо! — крикнув чаклун, якого звали Селвін. — Ти ніколи в житті не бачив Поттера? Думав заманити нас сюди і вбити? І ти ще надієшся повернути собі своє дівчисько?

— Я присягаюся... клянуся... Поттер нагорі!

— *Геменум ревеліо*, — пролунав голос під сходами.

Гаррі почув, як охнула Герміона, і його охопило дивне відчуття, ніби щось налетіло на нього, заливши все тіло своєю тінню.

— Селвіне, нагорі справді хтось є, — різко сказав другий чоловік.

— Це Поттер, я ж кажу вам, що це Поттер! — ридав Ксенофілій. — Будь ласка... прошу вас... віддайте мені Луну, поверніть мою Луну...

— Ти забереш своє дівчисько, Лавгуде, — сказав Селвін, — якщо піднімешся нагору й

приведеш сюди Гаррі Поттера. Але якщо це змова, якщо це якась твоя витівка, і там сидить у засідці твій спільник, щоб заманити нас у пастку, то ми ще подумаємо, чи залишати тобі хоч шматок дочки, щоб було що поховати.

Ксенофілій заскиглив зі страху й відчаю. Щось засовалося й заскреготіло — Ксенофілій намагався продертися крізь завал на сходах.

— Швиденько, — прошепотів Гаррі, — треба зникати.

Він почав вибиратися з-під руїн, маскуючись шумом, що його здійняв на сходах Ксенофілій. Рона майже з головою засипало уламками. Гаррі й Герміона якомога тихіше підповзли до нього й спробували зіпхнути з його ніг важкий комод. Ксенофілієве гупання й скрегіт лунали дедалі ближче. Тим часом Герміона зуміла вивільнити Рона заклинанням "Політ".

— Ну що ж, — видихнула Герміона, коли почав трястися потрощений друкарський верстат, що перекривав сходи. Ксенофілій був за кілька кроків. Білими від пилюки губами Герміона спитала:

— Гаррі, ти мені довіряєш? Гаррі кивнув головою.

— Тоді добре, — пошепотіла Герміона, — дай мені плащ-невидимку. Роне, накинь його.

— Я? А Гаррі...

— *Будь ласка*, Роне! Гаррі, міцно тримай мене за руку, Роне, хапайся за моє плече.

Гаррі простяг ліву руку. Рон зник під плащем. Друкарський верстат, що перекривав сходи, завібрував. Ксенофілій намагався пересунути його заклинанням "Політ". Гаррі не знав, чого чекає Герміона.

— Тримайтеся, — прошепотіла вона. — Тримайтеся... будь-якої секунди...

Над поваленим сервантом з'явилося біле, як папір, обличчя Ксенофілія.

— *Забуттятус!* — крикнула Герміона, спрямувавши чарівну паличку йому в лице, а тоді повернула її на підлогу під ногами:

— *Депрімо!*

Вона пробила діру в підлозі. Друзі каменем шугонули вниз, Гаррі відчайдушно чіплявся за Герміонину руку. Знизу пролунав крик, і він ще встиг побачити двох чоловіків, що намагалися вислизнути з-під уламків стелі та потрощених меблів, що градом посипалися на них згори. Герміона крутнулася в повітрі і гуркіт від падіння будинку загримів у вухах Гаррі, коли вона знову потягла його в темряву.

— РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ ДРУГИЙ — Смертельні реліквії

Гаррі, важко дихаючи, впав на траву й одразу ж схопився на ноги. Вони приземлилися в сутінках на краю поля. Герміона вже бігала навколо них, розмахуючи чарівною паличкою.

— *Протего тоталум... Сальвіо гексія...*

— Зрадливий старий кровожер! — засапаний Рон виліз з-під плаща-невидимки й кинув його Гаррі. — Герміоно, ти геніальна, просто геніальна, я й досі не вірю, що ми вислизнули!

— *Каве інімікум...* чи ж я йому не казала, що то був ріг різкопроривця? Чи не

попереджала? А тепер його будинок рознесло вщент!

— Так йому й треба, — буркнув Рон, оглядаючи свої подерті джинси й порізи на ногах. — Як думаєш, що вони з ним зроблять?

— Ой, маю надію, що не вб'ють! — простогнала Герміона. — Я тому й хотіла, щоб смертежери на мить побачили Гаррі, перш ніж ми зникнемо, й пересвідчилися, що Ксенофілій не брехав!

— А чого ж ти тоді заховала мене? — здивувався Рон.

— Бо всі думають, Роне, що ти лежиш хворий на бризкуху! Вони викрали Луну, бо її батько підтримував Гаррі! А що було б з твоєю родиною, якби вони довідалися, що ти з нами?

— А як же *твої* мама й тато?

— Вони в Австралії, — відповіла Герміона. — З ними все має бути добре. Вони ні про що й не здогадуються.

— Ти геніальна, — захоплено повторив Рон.

— Так, Герміоно, геніальна, — палко підтримав його Гаррі, — не знаю, що б ми без тебе робили. Вона сійнула усмішкою, але відразу спохмурніла.

— А що ж буде з Луною?

— Якщо вони кажуть правду і вона ще жива... — почав було Рон.

— Не кажи такого, не кажи! — обурилася Герміона. — Вона мусить бути жива, мусить!

— Тоді вона, мабуть, в Азкабані, — припустив Рон. — Та от чи вона там виживе... мало хто зумів...

— Виживе, — урвав його Гаррі. Він і думати не хотів про щось інше. — Луна живуча, значно живучіша, ніж вам здається. Мабуть, розповідає зараз іншим в'язням про руйноsmиків і нарглів.

— Маю надію, що так воно і є, — зітхнула Герміона і провела рукою по очах. — Мені було б так шкода Ксенофілія, якби...

— ...якби він щойно не намагався видати нас смертежерам, — договорив за неї Рон.

Вони поставили намет і заїзшли всередину. Рон зварив чаю. Після вкрай ризикованого порятунку холодний зацвілий намет здавався їм рідним домом, безпечним і затишним.

— Ох, і чого ми туди поперлися? — простогнала Герміона після кількох хвилин мовчання. — Гаррі, ти правду казав, знову повторилася Годрикова Долина, тільки час змарнували! Смертельні реліквії... яке безглуздя... хоч може, — їй, здається, стрілила в голову думка, — він усе це вигадав на ходу? Можливо, він і сам не вірить у ті смертельні реліквії, а просто хотів нас затримати розмовою, аж поки прилетять смертежери!

— Навряд, — засумнівався Рон. — У стресовому стані щось вигадувати в сто разів важче, ніж ви думаєте. Я це зрозумів, коли потрапив у лапи хапунам. Набагато легше було прикинутися Стеном, про якого я хоч щось знав, ніж удавати абсолютно нову людину. Старий Лавгуд був страшенно напружений, коли намагався втримати нас у себе. Гадаю, він казав правду, або те, що сам вважає за правду, щоб зацікавити нас розмовою.

— Не думаю, що все те має якесь значення, — зітхнула Герміона. — Навіть, якщо він говорив щиро, я ще за все своє життя не чула відразу стільки нісенітниць.

— Зачекай, — сказав Рон. — Про Таємну кімнату теж казали, що то вигадка.

— Та Смертельні реліквії просто не можуть існувати, Роне!

— Кажи, що хочеш, але одна з них цілком реальна, — заперечив Рон. — Плащ-невидимка нашого Гаррі.

— "Казка про трьох братів" — вигадана, — рішуче не погодилася Герміона. — Розповідь про страх людей перед смертю. Якби уникнути її було так само легко, як заховатися під плащем-невидимкою, то ми б уже мали все, що нам потрібно!

— Не знаю. Я б не відмовився від всемогутньої чарівної палички, — пробурмотів Гаррі, крутячи в пальцях таку нелюбу йому тернову паличку.

— Таких паличок не існує, Гаррі!

— Ти ж сама казала, що було безліч чарівних паличок, таких, як той жезл Смерті чи як там їх називали...

— Ну нехай. Навіть якщо ти хочеш замакітрити собі голову, ніби бузинова паличка існує насправді, то що ти скажеш про "воскресальний камінь"? — Пальцями вона зобразила лапки

над останніми словами, вимовляючи їх підкреслено саркастично. — Мертвих не воскресити жодними чарами — це ж ясно!

— Коли моя чарівна паличка з'єдналася з паличкою Відомо-Кого, з'явилися мої мама й тато... і Седрик...

— Але ж вони насправді не воскресли з мертвих, — заперечила Герміона. — Це просто... просто бліді копії людей, яких уже не оживити.

— Ота дівчина з казки — вона ж теж насправді не ожила. У казці і йдеться про те, що мертві люди належать до царства мертвих.

— Проте середульший брат таки зумів її побачити і з нею розмовляти. Він навіть прожив з нею якийсь час...

Він помітив у Герміони на обличчі стурбованість і ще щось таке, що нелегко було описати. Коли вона зиркнула на Рона, Гаррі зрозумів, що то був страх: він налякав її своїми розмовами про життя з небіжчиками.

— А той тип Певерел, похований у Годриковій Долині, — поспіхом змінив він тему, намагаючись говорити розсудливо й нормально, — ти щось про нього знаєш?

— Ні, — відповіла вона з явним полегшенням. — Я шукала згадок про нього після того, як побачила знак на його могилі. Якби він був відомий або зробив щось важливе, то точно був би у якійсь нашій книжці. Я знайшла прізвище Певерел тільки в книжці "Шляхетність природи: чаклунська генеологія". Я позичила її у Крічера, — пояснила вона, коли Рон підняв брови. — Там перелічено чистокровні роди, що не мали продовження по чоловічій лінії. Очевидно, Певерели були серед перших вимерлих родів.

— Вимерлих по чоловічій лінії? — перепитав Рон.

— Це означає, — пояснила Герміона, — що прізвище Певерел зникло багато століть тому. Вони могли мати нащадків, але вже під іншими прізвищами.

І тут Гаррі осяяло, звучання прізвища Певерел розбурхало йому пам'ять. Він згадав брудного діда, що тицяв огидного персня під ніс міністерському службовцеві, і вигукнув:

— Ярволод Гонт!

— Що-що? — перепитали одночасно Рон і Герміона.

— *Ярволод Гонт!* Дід Відомо-Кого! У ситі спогадів! З Дамблдором! Ярволод Гонт сказав, що його рід походить від Певерелів!

Рон з Герміоною були приголомшені.

— Той перстень, перстень, який став горокраксом, Ярволод Гонт казав, що на ньому був герб Певерела! Я бачив, як він розмахував ним перед тим типом з міністерства, ледь не запхнув йому в носа!

— Герб Певерела? — різко перепитала Герміона. — А ти бачив, який він?

— Не дуже, — намагався пригадати Гаррі. — З того, що я пам'ятаю, там не було нічого особливого, хіба що кілька рисок. Фактично, зблизька я побачив перстень аж після того, як його розламали.

З того, як округлилися її очі, Гаррі зрозумів, що Герміона щось збагнула. Рон здивовано поглядав то на нього, то на неї.

— Нічого собі... ви думаєте, то знову був цей знак? Символ реліквій?

— Чом би й ні? — схвильовано озвався Гаррі. — Ярволод Гонт був старий тупий невіглас, що жив, як свиня, й цікавився лише своїм походженням. Якщо той перстень століттями передавали з рук у руки, то він міг уже й не знати, що то було насправді. У його хаті не було жодної книжки, і можете мені повірити, що він геть не був схожий на людину, яка читає дітям казочки. Зрозуміло, він волів би думати, що ті риси на персні — то герб, бо вважав, що ті, в кому тече чиста кров, мають майже королівську велич.

— Так... це все дуже цікаво, — обережно почала Герміона, — однак, Гаррі, якщо ти думаєш про те, що мені здається, то ти думаєш...

— А чому ні? *Чому ні?* — відкинув обережність Гаррі. — На ньому ж був камінь, так? — Він глянув на Рона, шукаючи підтримки. — А що, як то й був воскресальний камінь?

Рон аж рота роззявив.

— Нічого собі... але чи він би й далі діяв, якщо Дамблдор розламав...

— Чи діяв би? Діяв? Роне, та він ніколи не діяв! Не існує ніякого воскресального каменя!

— Герміона аж на ноги зірвалася, роздратована й сердита. — Гаррі, ти тепер усе намагаєшся підганяти під ту легенду про реліквії...

— Усе підганяти? — перепитав він. — Герміоно, та воно само все збігається! Я знаю, що на камені з персня був символ Смертельних реліквій! Гонт сам хвалився, що він походить від Певерелів!

— Хвилину тому ти казав, що не роздивився того каменя!

— А де цей перстень може бути зараз? — запитав у Гаррі Рон. — Що з ним зробив Дамблдор після того, як розламав?

Проте уява в Гаррі вже буяла набагато бурхливіше за Ронову чи Герміонину...

"Три предмети, або реліквії, здобувши які, можна стати володарем Смерті., володарем... завойовником... переможцем... останній ворог, якого буде знищено — це смерть..."

І він побачив самого себе, володаря реліквій, у двобої з Волдемортом, чиї горокракси не йшли з ними в жодне порівняння *"разом їм жити не судилося"*... чи це й була відповідь? Реліквії проти горокраксів? Чи міг би він таким чином стати переможцем? Якби він став володарем Смертельних реліквій, то був би в безпеці?

— Гаррі?

Але він майже не чув Герміону. Узяв плащ-невидимку й почав його обмацувати. Тканина була плинна, як вода, й невагома, наче повітря. За всі ці сім років перебування у світі чарівників йому ще не траплялося нічого подібного. Плащ був саме такий, яким його описував Ксенофілій: *"плащ, який по-справжньому й надійно робить того, хто його вбрав, невидимим. Плащ вічний, незмінний і здатний забезпечити постійне й непроникне укриття, хоч би які закляття на нього насилали"*.

І тут він аж зойкнув, коли пригадав...

— Цей плащ був у Дамблдора тієї ночі, коли загинули мої батьки!

Його голос затремтів, і Гаррі відчув, як кров ударила в лице, та його це не обходило.

— Моя мама сказала Сіріусові, що Дамблдор позичив плаща! То он навіщо! Він хотів його обстежити, бо думав, що це третя реліквія! Ігнотус Певерел похований у Годриковій Долині... — Гаррі, немов сліпий, ходив по колу в наметі; він відчував, як перед ним відкриваються нові горизонти істини. — Він мій предок! Я походжу від молодшого брата! Усе збігається!

Він відчував, що у своїй вірі в реліквії озброєний тепер упевненістю, немовби сама думка про оволодіння ними надавала йому захист. Повернувся до друзів, охоплений радістю.

— Гаррі, — знову сказала Герміона, проте він не почув, бо розв'язував тремтячими пальцями капшучок, що висів у нього на шії.

— Прочитай, — він упхнув їй у руку маминого листа. — Прочитай! Плащ був у Дамблдора, Герміоно! Для чого ще він би його брав? Йому плащ не був потрібен, бо він умів вичаклювати таке потужне закляття "Розілюзнення", що ставав невидимий без плаща!

Щось упало на підлогу й закотилося, виблискуючи, під крісло. Це, виймаючи листа, він випадково витяг з капшучка сніча. Нахилився по нього, і тут щойно виявлене джерельце неймовірних прозрінь наділило його новим дарунком. Здивування й шок вибухнули в ньому так потужно, що він аж закричав.

—ВІН ТУТ! Він залишив мені перстень... він у снічі!

— Ти... ти так думаєш?

Він не зрозумів, чого Рон такий приголомшений. Це ж було так очевидно, так безсумнівно для Гаррі: все збігалося, все... Його плащ був третьою реліквією, а коли він з'ясує, як відкрити сніча, то матиме й другу, і йому тільки залишиться знайти першу реліквію, тобто бузинову паличку, а тоді...

Та тут наче завіса впала перед залитою світлом сценою — усе його хвилювання, усі надії й радість миттю згасли, й він опинився сам у суцільній темряві, наче хтось зламав прекрасні чари.

— То он на що він полює.

Зміна його голосу ще більше налякала Рона та Герміону.

— Відомо-Хто шукає бузинову паличку.

Він відвернувся від їхніх напружених і недовірливих облич. Знав, що це правда. Тут теж

усе збігалось. Волдемо́рт не шукав для себе нової чарівної палички. Він шукав стару, власне кажучи, найстарішу паличку. Забувши про Рона й Герміона, Гаррі підійшов до виходу з намету й замислено задивився в ніч...

Волдемо́рт виріс у маглівському сиротинці. В дитинстві ніхто не міг розповісти йому "Казок барда Бідла", як ніхто не розповідав їх і Гаррі. Мало хто з чаклунів вірив у Смертельні реліквії. Чи міг Волдемо́рт якось про них дізнатися?

Гаррі вдивлявся в темряву... якби Волдемо́рт знав про Смертельні реліквії, він би неодмінно їх шукав, зробив би все, щоб ними заволодіти, бо ж ці три предмети робили власника володарем Смерті. Але якби він знав про Смертельні реліквії, то йому б тоді не були потрібні горокракси. Невже той простий факт, що він узяв реліквію і перетворив її на горокракс, не свідчив, що він не знає про цю останню видатну чаклунську таємницю?

А це означало, що Волдемо́рт шукав бузинову паличку, не усвідомлюючи всієї її могуті, не розуміючи, що вона — одна з трьох реліквій... та ще й така реліквія, якої не втайш, про існування якої було відомо майже все... *"кривавий слід бузинової палички тягнеться крізь усі сторінки чаклунської історії..."*

Гаррі дивився на захмарене небо. По білому обличчю місяця постійно пропливали срібні та сірі пасма хмаринок. Від усіх цих дивовижних прозрінь аж у голові паморочилося.

Він знову зайшов у намет. Здивовано побачив, що Рон і Герміона стоять на тих самих місцях. Герміона тримала в руках листа Лілі, Ронове обличчя було стурбоване. Невже вони не зрозуміли, як багато змінилося за ці кілька хвилин?

— Отак-от, — сказав Гаррі, намагаючись передати їм хоч крихту своєї дивовижної осяйної впевненості. — Тепер усе ясно. Смертельні реліквії існують насправді, і я вже маю одну з них... а можливо, й дві...

Він підняв угору сніча.

— ...а Відомо-Хто вишукує третю, хоч і не знає... він думає, що це просто дуже могутня чарівна паличка...

— Гаррі, — Герміона підійшла до нього, щоб віддати маминого листа, — вибач, але я думаю, що ти дуже помиляєшся.

— Та хіба ти не бачиш? Усе збігається...

— Ні, не збігається, — заперечила вона. — Не збігається, Гаррі, ти просто захопився. Будь ласка, — додала вона, — будь ласка, подумай і дай мені відповідь на таке: якби Смертельні реліквії справді існували і Дамблдор про них знав, знав про те, що той, хто ними всіма заволодіє, стане володарем Смерті... Гаррі, чому ж тоді він тобі про все це не сказав? Чому?

Його відповідь не забарилася.

— Герміоно, ти ж сама це вже пояснювала! Бо їх треба знайти самому! Це ж Пошук!

— Та я сказала тільки, щоб переконати тебе відвідати Лавгудів! — роздратовано вигукнула Герміона. — Я й сама не вірила!

Гаррі не звернув уваги.

— Дамблдор завжди давав мені змогу до всього доходити самому. Дозволяв мені випробовувати власну силу, ризикувати. Це все якраз у його стилі.

— Гаррі, це ж не забава, не експеримент! Це щось дуже справжнє, а Дамблдор дав тобі чіткі інструкції: знайти і знищити горокракси! Цей символ нічого не означає, забудь про Смертельні реліквії, нам не можна збиватися на манівці...

Гаррі її майже не слухав. Знову й знову крутив у пальцях сніча, сподіваючись, що той якось відкриється — і він продемонструє воскресальний камінь, доведе Герміоні, що не помилявся, що Смертельні реліквії існують.

Вона з надією подивилася на Рона.

— Ти ж теж у це не віриш, правда?

Гаррі глянув на нього. Рон вагався.

— Я не знаю... тобто... щось там наче й збігається, — забелькотів Рон. — Але якщо подивитися загалом... — Він важко зітхнув. — Я думаю, Гаррі, що наше завдання — позбутися горокраксів. Це нам звелів робити Дамблдор. Може... може, краще забути про різні там реліквії.

— Дякую, Роне, — зраділа Герміона. — Я вартуватиму перша.

І вона пройшла повз Гаррі й сіла при вході в намет, поставивши таким чином крапку в

їхній дискусії.

Уночі Гаррі майже не спав. Думка про Смертельні реліквії оволоділа ним і він не міг заспокоїтися, бо в розпаленій свідомості вирували ідеї й образи: чарівна паличка, камінь і плащ. Якби ж він зумів ними всіма оволодіти...

"Я відкриваюся наприкінці"... але наприкінці чого? Чому не можна здобути камінь негайно? Отримавши цей камінь, він розпитав би про все самого Дамблдора... і Гаррі почав бурмотіти снічеві різні слова, випробував усе, навіть парселмову, але золотий м'ячик не відкривався...

А паличка, бузинова чарівна паличка, де вона захована? Де її зараз шукає Волдеморт? Гаррі навіть захотів, щоб знову почав палати його шрам, щоб виявив йому Волдемортові думки — бо чи не вперше їх з Волдемортом об'єднали пошуки однієї й тієї самої речі... Герміоні, звісно, це не сподобалося б... але ж вона просто не вірила... Ксенофілій у чомусь мав рацію... *"Обмежена. Недалека. Вузьколоба"*. Правда полягала в тому, що її лякала навіть думка про Смертельні реліквії, особливо про воскресальний камінь... І Гаррі знову притулився губами до сніча, цілував його й ледь не ковтав, проте холодний метал не піддавався...

От-от мало світати, коли він раптом згадав про Луну, що самотньо сиділа в камері Азкабану, оточена дементорами, і йому стало страшенно соромно за себе. У гарячкових роздумах про реліквії він геть забув про неї. Якби ж її можна було врятувати! Проте дементори у таких великих кількостях були практично нездоланні. Думка про дементорів нагадала, що він ще не пробував терновою чарівною паличкою вичаклувати патронуса... зранку треба буде спробувати...

Якби ж можна було якось дістати кращу чарівну паличку...

І його знову охопило палке бажання здобути бузинову паличку, паличку Смерті, нездоланну і всемогутню...

Уранці вони склали намет і рушили далі під акомпанемент страшенної зливи. Дощ переслідував їх до узбережжя, де вони увечері поставили намет, і лив цілісінький тиждень, погіршуючи Гаррі настрій, і так похмурий від розкислих безрадісних пейзажів. Він міг думати тільки про Смертельні реліквії. Так, наче в ньому всередині палало полум'я, яке ні відверта Герміоніна невіра, ні вперті Ронові сумніви погасити не могли. Та що палкіша була його жага до реліквій, то менше радості в ньому лишалося. Він звинувачував Рона й Герміону — їхня непохитна байдужість впливала на його настрій ще гірше, ніж безжальний дощ, проте ніщо не могло похитнути його впевненості — вона була непохитна. Віра в реліквії і прагнення їх роздобути так захопили Гаррі, що він почувався відірваним від друзів та їхньої одержимості горокраксами.

— Одержимості? — перепитала його Герміона крижаним тихим голосом, коли Гаррі якось увечері необачно промовив це слово після того, як вона прочитала йому нотацію про відсутність в нього інтересу до пошуку нових горокраксів. — Ми не одержимі, Гаррі! Ми просто хочемо зробити те, що нам доручив Дамблдор!

Та Гаррі був глухий до цієї завуальованої критики. Дамблдор залишив Герміоні знак реліквій, щоб вона його розшифрувала, а ще він, був переконаний Гаррі, заховав у золотому снічі воскресальний камінь. *"Разом їм жити не судилося... володар смерті"*... чому цього не розуміють Рон і Герміона?

— *"Останній ворог, якого буде знищено — це смерть"*, — спокійно процитував Гаррі.

— Я думала, ми маємо боротися з Відомо-Ким? — різко кинула йому Герміона, і Гаррі вирішив, що сперечатися з нею безнадійно.

Навіть таємниця срібної лані, яку намагалися обговорити друзі, здавалася Гаррі не такою важливою, несуттєвою і другорядною. Певне значення мало для нього хіба що поволокування в шрам, яке з'явилося знову, хоч він робив усе можливе, щоб це приховати. Коли воно приходило, Гаррі усамотнювався, проте побаченим був розчарований. Видива, якими він обмінювався з Волдемортом, змінили якість — стали якісь розмиті й хисткі, то різкішали, то знову розпливалися. Гаррі розрізняв невиразні обриси предмета, схожого на череп, та ще ніби якоїсь гори, більше схожої на тінь, ніж на щось матеріальне. Гаррі, звиклий до чітких, як реальність, образів, був прикро вражений такими змінами. Його непокоїло, що зв'язок між ним і Волдемортом пошкоджено, зв'язок, якого він і боявся, і водночас, хоч би що казав Герміоні,

цінував. Гаррі чомусь пов'язував незадовільну якість видінь з пошкодженням своєї чарівної палички, неначе нова тернова паличка була винна, що він не бачить так чітко, як раніше, що діється у Волдемортовій свідомості.

Тижні повзли, і Гаррі не міг не помітити, навіть крізь свою самозаглибленість, що Рон помалу перебирає ініціативу. Може, вирішив надолужити згаяне за час своєї відсутності, а, може, апатичність Гаррі пробудила в ньому приспані задатки лідера, та саме Рон тепер підштовхував і закликав друзів до дій.

— Залишилося три горокракси, — невтомно повторював він. — Потрібен план дій! Де ми ще не шукали? Ану, пройдімося ще раз. Сиротинець...

Алея Діагон, Гогвортс, будинок Редлів, "Борджин і Беркс", Албанія — Рон з Герміоною знову й знову прокручували в уяві всі ті місця, де, як їм було відомо, жив, працював, перебував чи скоював убивства Том Редл. Гаррі долучався лише для того, щоб Герміона йому не докучала. Він із задоволенням посидів би в тиші, намагаючись проникнути у Волдемортові думки, щоб з'ясувати щось про бузинову паличку, однак Рон наполягав, що їм треба побувати в найнеймовірніших місцях — тільки для того, не сумнівався Гаррі, щоб не засиджуватися на місці.

— Усе може бути, — відповідав на закиди Рон. — Верхній Флеглі — чаклунське село, він міг там жити. Треба побувати там і самим усе рознюхати.

Під час цих періодичних вилазок на чаклунську територію їм траплялося бачити хапунів.

— Деякі з них нічим не кращі за смертежерів, — казав Рон. — Ті, на яких я нарвався, були, звичайно, нікчемні, але Білл вважає, що деякі дуже небезпечні. У "Поттерварті" навіть казали...

— Де-де? — не зрозумів Гаррі.

— У "Поттерварті", хіба я не казав, як вона називається? Це та програма, яку я увесь час хочу зловити по радіо, єдина, що повідомляє правду про все, що діється! Майже всі інші радіостанції підтримують політику Відомо-Кого. Всі, крім "Поттерварті". Добре було б, щоб ви самі її почули, але дуже важко настроїтися...

Рон щовечора відбивав чарівною паличкою різні ритми на своєму бездротовому радіоприймачі, ручечки якого крутилися самі собою. Іноді крізь тріск ефіру проривалися уривки порад, як лікувати драконячу вітрянку, а якось вони навіть почули кілька тактів шлягеру "Казан, повний любові". Тарабанячи по приймачу, Рон намагався вгадати пароль, навмання бурмочучи всілякі випадкові слова.

— Переважно це щось пов'язане з Орденем, — казав він. — Біллові чомусь завжди вдається вгадати пароль. Нічого, рано чи пізно вгадаю...

Однак Ронові пощастило аж у березні. Гаррі сидів на варті біля входу в намет, ліниво спостерігаючи, як пробиваються крізь холодний ґрунт пагони гадючої цибульки, коли з намету почувся схвильований крик Рона.

— Зловив! Зловив! Пароль був "Албус"! Гаррі, сюди! Уперше за багато днів забувши про Смертельні реліквії, Гаррі поспіхом забіг у намет і побачив, як Рон з Герміоною стоять навколішки біля маленького радіоприймача. Герміона, що з нудьги натирала до блиску Грифіндорів меч, сиділа з роззявленим ротом і дивилася на крихітний динамік, з якого лунав добре знайомий голос.

— ...просимо вибачення за нашу тимчасову відсутність в ефірі, яку спричинили візити чужинців, з якими до багатьох у нашому регіоні завітали симпатяги-смертежерчики.

— Та це ж Лі Джордан! — вигукнула Герміона.

— Знаю! — засяяв Рон. — Круто, скажіть?

— ...ми знайшли собі нове безпечне місце, — вів далі Лі, — і я радий вітати в студії наших постійних працівників, які ведуть передачу разом зі мною. Добрий вечір, хлопці!

— Привіт.

— Добрий вечір, Річко.

— "Річка" — це Джордан, це ж від річки Йордан, — пояснив Рон. — Вони всі мають кодові імена, хоч їх легко впізнати...

— Цсс! — засичала Герміона.

— Та перш, ніж почати розмову з Роялом і Ромулом, — продовжував Лі, — зробимо

коротке повідомлення про ті смерті, які навіть не згадували, вважаючи їх не надто важливими, "Чаклунська радіомережа новин" та "Щоденний віщун". З великим сумом сповіщаємо нашим слухачам про вбивство Теда Тонкса і Дерка Кресвела.

Гаррі стало млясо. Він злякано презирнувся з Роном і Герміоною.

— Також було вбито гобліна на ім'я Горнук. Як нам відомо, маглорodeць Дін Томас та ще один гоблін, які подорожували разом з Тонксом, Кресвелом і Горнуком, врятувалися. Якщо Дін нас чує, або хтось знає, де він перебуває, повідомляємо, що його батьки й сестри відчайдушно чекають хоч якоїсь звістки.

— Тим часом у Гедлі було знайдемо мертвими у власному будинку родину з п'яти маглів. Маглівська влада пояснює їхню смерть витоком газу, але, за інформацією, яку мені надали члени Ордену Фенікса, це було смертельне закляття — ще одне свідчення, на додачу до безлічі інших, що вбивства маглів стають за нового режиму таким собі спортом, розвагою.

— А ще ми з жалем інформуємо слухачів, що в Годриковій Долині було знайдено останки Батільди Бегшот. Усе свідчить про те, що вона померла кілька місяців тому. За повідомленням Ордену Фенікса, на її тілі виявлено сліди ушкоджень, завданих темною магією.

— Шановні слухачі, дозвольте оголосити хвилину мовчання на пам'ять про Теда Тонкса, Дерка Кресвела, Батільду Бегшот, Горнука та безіменних, але гідних не меншого жалю маглів, замордованих смертежерами.

Радіо вмовкло, і Гаррі, Рон та Герміона також не промовили ні слова. Гаррі прагнув почути новини — і водночас боявся того, що може прозвучати далі. Уперше за тривалий час він відчув такий тісний зв'язок із зовнішнім світом.

— Дякую, — пролунав голос Лі. — А зараз ми попросимо нашого постійного співробітника Рояла розповісти нам останні новини про те, якої шкоди завдає новий чаклунський режим маглівській спільноті.

— Дякую, Річко, — прозвучав низький, неквапливий і заспокійливий голос, що його неможливо було сплутати з жодним іншим.

— Кінгслі! — заволав Рон.

— Та знаємо! — цитьнула на нього Герміона.

— Магли й досі нічого не знають про джерело їхніх нещасть, численних втрат і невимовних страждань, — повідомив Кінгслі. — Однак до нас доходять зворушливі й натхненні розповіді про чаклунів і чарівниць, які ризикують життям, захищаючи своїх друзів та сусідів-маглів, хоч ті часто й гадки про це не мають. Я хотів би закликати всіх наших слухачів наслідувати цей приклад, можливо, захищаючи закляттями-оберегами маглівські помешкання, розташовані на вашій вулиці. Завдяки цим простеньким заходам можна буде зберегти не одне невинне життя.

— А що б ти сказав, Рояле, тим слухачам, які скажуть, що в ці небезпечні часи треба керуватися принципом "чаклуни насамперед"? — запитав Лі.

— Я сказав би, що від "чаклунів насамперед" один маленький крок до "чистокровних насамперед", а тоді й до "смертежерів", — відповів Кінгслі. — Ми ж усі люди, чи як? Кожне людське життя однаково цінне й варте рятунку.

— Чудові слова, Рояле, я голосуватиму за тебе на посаду міністра магії, якщо цей хаос колись закінчиться, — сказав Лі. — А зараз перед мікрофоном Ромул з його популярною рубрикою "Поттерові друзі".

— Дякую, Річко, — пролунав ще один дуже знайомий голос. Рон хотів щось сказати, але Герміона випередила його своїм шепотом.

— *Ми знаємо, що це Люпин!*

— Ромуле, чи ти й далі, як і завжди, коли з'являєшся в цій програмі, стверджуєш, що Гаррі Поттер ще живий?

— Так, — рішуче заявив Люпин. — Я не маю ані крихти сумніву, що про його смерть, якби таке сталося, смертежери розтрубили б по всіх усюдах, бо це був би смертельний удар для морального духу тих, хто чинить опір новому режиму.

"Хлопець, що вижив" залишається символом усього, за що ми боремося: тріумфу добра, могутності чистоти, потреби чинити опір.

Гаррі відчув, як його охопила вдячність, змішана з соромом. Невже це означає, що Люпин пробачив йому ті жахливі слова, що зірвалися з його уст під час останньої їхньої зустрічі?

— Ромуле, а що б ти сказав Гаррі, якби знав, що він тебе чує?

— Я сказав би йому, що душею ми всі з ним, — промовив Люпин, а тоді трохи завагався.
— І ще я порадив би йому прислухатися до своєї інтуїції, бо вона дуже добра і майже завжди правильна.

Гаррі глянув на Герміону, очі в якій були повні сліз.

— Майже завжди правильна, — повторила вона.

— О, хіба я вам не казав? — здивовано вигукнув Рон. — Білл мені розповідав, що Люпин знову живе з Тонкс! І в неї, здається, вже досить великий животик.

— ...і наші традиційні новини про тих друзів Гаррі Поттера, що зазнають страждань через вірність йому? — звернувся до Люпина Лі.

— Як уже знають наші постійні слухачі, було ув'язнено ще кількох відвертих прихильників Гаррі Поттера, серед них і колишнього головного редактора "Базікала" Ксенофілія Лавгуда... — повідомив Люпин.

— Принаймні він ще живий! — пробурмотів Рон.

— Ми також дізналися кілька годин тому, що Рубеус Гегрід... — троє друзів одночасно охнули, і ледь не прослухали головне, — ... відомий лісник у Гогвортській школі, ледве уник арешту прямо на шкільних угіддях Гогвортсу, де він, за чутками, організував у своїй хатині вечірку "Підтримаймо Гаррі Поттера". Проте Гегріда не зуміли затримати, і він зараз, як нам відомо, десь переховується.

— Мабуть, для порятунку від смертежерів непогано мати зведеного брата заввишки п'ять метрів? — спитав Лі.

— Це має свої переваги, — серйозно погодився Люпин. — Хотів би додати, що, захоплюючись у нашій "Поттерварті" силою Гегрідового духу, ми все ж таки закликаємо навіть найпалкіших прихильників Гаррі не наслідувати Гегрідового прикладу. Проводити вечірки на підтримку Гаррі Поттера за нинішньої ситуації вкрай нерозсудливо.

— Саме так, Ромуле, — погодився Лі, — тому ми закликаємо вас і далі демонструвати свою відданість юнакові із шрамом-блискавкою, слухаючи "Поттерварту"! А тепер переходимо до новин про чаклуна, що виявився не менш невловимим, ніж Гаррі Поттер. Ми його називаємо "Шеф смертежерів", а своїми думками про деякі найбожевільніші чутки, що кружляють довкола його персони, поділиться наш новий кореспондент Гризун.

— Гризун? — перепитав ще один знайомий голос, а Гаррі, Рон і Герміона одночасно вигукнули:

— Фред!

— Ні... чи це Джордж?

— Думаю, що Фред, — підсунувся ближче Рон, а хтось із його братів-близнюків сказав:

— Не буду я Гризуном, і не мрій, я ж тобі казав, що я Рапіра!

— Ой, ну добре. Рапіро, розкажи, як ти сприймаєш різні історії, що їх розповідають про шефа смертежерів?

— Зараз, Річко, розкажу, — відповів Фред. — Як нашим слухачам уже добре відомо (звісно, якщо вони не ховаються на дні ставочка у власному саду чи в іншому подібному місці), обрана Відомо-Ким стратегія перебувати в тіні створює приємну й милу атмосферу загальної паніки. До речі, якщо вірити усім повідомленням про його появи, то виходить, що по країні гаєє щонайменше дев'ятнадцятеро Відомо-Кого.

— Що його, зрозуміло, цілком задовольняє, — додав Кінгслі. — Атмосфера таємничості нагнітає більше жаху, ніж якби він справді з'являвся.

— Згоден, — сказав Фред. — Тому, народ, давайте трохи заспокоїмось. Справи й так доволі кепськуваті, навіщо ж вигадувати собі додаткові жахіття. Скажімо, нова плітка, що Відомо-Хто може вбивати своїм поглядом. Він що — *Василіск*, люди добрі! Пропоную простенький тест: перевірте, чи та штука, що на вас дивиться, має ноги. Якщо має, то можете спокійно дивитись їй у вічі, втім, якщо це справді буде Відомо-Хто, то більше ви нічого у своєму житті не побачите. Уперше за багато-багато тижнів Гаррі засміявся. Відчув, як спадає з плечей тягар напруги.

— А чутки, що його періодично бачать за кордоном? — запитав Лі.

— А кому б не хотілося перепочити після такої важкої роботи, як у нього? — відповів

питанням на питання Фред. — Головне, народ, не заколисуйте себе цими чутками, не створюйте фальшивої атмосфери безпеки, вважаючи, що він десь за межами країни. Може, це й так, а може й ні, та незаперечно те, що він, якщо захоче, пересувається швидше, ніж Северус Снейп, побачивши шампунь для волосся, тому, плануючи ризиковані акції, не розраховуйте, що він буде десь далеко. Я ніколи не думав, що з моїх уст таке прозвучить, але — безпека насамперед!

— Дуже тобі дякую за мудрі слова, Рапіро, — сказав Лі. — Шановні слухачі, на цьому закінчується черговий випуск програми "Поттерварта". Ми ще не знаємо, коли знову вдасться вийти в ефір, але не сумнівайтеся, що ми до вас ще повернемося. Крутіть і далі ручки настройки. Наш наступний пароль буде "Дикозор". Бережіть одне одного і не втрачайте віри. На добраніч.

Кругла шкала радіоприймача закрутилася, а лампочки, що освітлювали панель настройки, згасли. Гаррі, Рон і Герміона сяяли від щастя. Знайомі приязні голоси, щойно ними почуті, подіяли наче потужний тонізуючий засіб. Гаррі вже так звик до ізольованості, що майже забув про існування людей, які чинять опір Волдемортові. Це було мовби прокинутись після довгого сну.

— Добре, га? — радісно запитав Рон.

— Класно, — відповів Гаррі.

— Вони такі відважні, — захоплено зітхнула Герміона. — Якби їх знайшли...

— Вони постійно переміщаються, — сказав Рон. — Як і ми. — А чули, що сказав Фред? — схвильовано запитав Гаррі.

Тепер, коли передача закінчилася, його думки знову повернулися до всепоглинаючої манії.

— Він за кордоном! Він і досі шукає чарівну паличку, я так і знав!

— Гаррі...

— Герміоно, чого ти так уперто не хочеш цього визнати? Вол...

— ГАРРІ, НЕ СМІЙ!

— ... деморт шукає бузинову паличку!

— Це ім'я — табу! — загорлав Рон, зриваючись на ноги, бо надворі коло намету щось голосно ляснуло. — Я ж тобі казав, Гаррі, що нам більше не можна його називати... треба захиститися новими закляттями-оберегами... швидко... вони так знаходять...

Але зненацька Рон замовк, і Гаррі знав чому. Стереоскоп на столі засвітився й закрутився. Почулися голоси, вони швидко наближалися — грубі й збуджені голоси. Рон витяг з кишені світлогасник і клацнув. Усі лампи згасли.

— Виходьте з піднятими руками! — пролунав у темряві хрипкий голос. — Ми знаємо, що ви там! На вас націлено півдесятка чарівних паличок, і нам плювати, в кого влучать закляття!

— РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ ТРЕТІЙ —

Маєток Мелфоя

Гаррі глянув на друзів, але в темряві розрізнув тільки їхні силуети. Побачив, що Герміона націлила чарівну паличку, але не надвір, а йому в лице. Щось бахнуло, спалахнуло біле світло, і він аж зігнувся від болю, нічого не бачачи. Відчув долонями, як швидко розбухає обличчя, й важкі кроки затупали навколо нього.

— Вставай, паскудо!

Незнайомі руки грубо підняли Гаррі з землі. Не встиг він їх зупинити, як хтось понишпорив у його кишенях і забрав тернову чарівну паличку. Гаррі затулив долонями обличчя, що нестерпно боліло й було якесь незнайоме під пальцями — обважніле, набрякле й пухке, наче від сильної алергії. Очі перетворилися на щілинки, крізь які він ледве бачив. Окуляри десь упали, коли його витягали з намету. Розрізняв розмиті постаті чотирьох чи п'ятьох чоловіків, що приборкували Рона й Герміону.

— Геть... від... неї! — закричав Рон. Звук ударів кулаками по тілу годі було з чимось переплутати. Рон застогнав від болю, а Герміона крикнула:

— Не займайте його, не рухайте!

— Твоєму кавалерові буде ще гірше, якщо він виявиться в моєму списку, — пролунав до жаху знайомий хрипкий голос. — Дуже приємна дівчинка... яке задоволення... я так люблю м'якеньку шкірку...

Гаррі трохи не знудило. Він упізнав цей голос — Фенрір Грейбек, вовкулака, якому дозволили носити мантию смертежера як подяку за його звірячу жорстокість.

— Обшукати намет! — звелів інший голос.

Хтось жбурнув Гаррі долілиць на землю. Глухий удар засвідчив, що поруч кинули Рона. Чулися кроки й гуркіт. Це чоловіки перекидали стільці, обшукуючи намет.

— Ану глянемо, хто тут у нас, — пролунав над головою зловтішний Грейбеків голос, і Гаррі перекинули на спину. Світло чарівної палички впало на лице і Грейбек зареготав.

— Такі мармизи треба маслопивом запивати. Що з тобою сталося, почваро?

Гаррі відповів не зразу.

— Я тебе питаю, — повторив Грейбек, а Гаррі отримав удар у живіт, від якого аж зігнувся, — що сталося?

— Ужалило, — пробурмотів Гаррі. — Щось мене вжалило.

— Ага, схоже на це, — пролунав другий голос.

— Як твоє прізвище? — прогарчав Грейбек. — Дадлі, — відповів Гаррі.

— А ім'я?

— Я... Вернон. Вернон Дадлі.

— Перевір список, Скабіор, — розпорядився Грейбек, і Гаррі почув, як той почовгав до Рона. — А ти хто, рудий?

— Стен Шанпайк, — відповів Рон.

— Так ми й повірили, — сказав чоловік на прізвище Скабіор. — Що ми, Стена Шанпайка не знаємо? Він же на нас працює.

Знову почувся глухий удар.

— Я... Б-барді, — застогнав Рон, і Гаррі зрозумів, що в нього в роті повно крові. — Барді Візлі.

— Візлі? — проскреготів Грейбек. — То ти пов'язаний зі зрадниками роду, навіть якщо й сам не бруднокровець. І нарешті, твоя юна гарненька подружка... — Він це сказав так пожадливо, що в Гаррі мороз пройшов по спині.

— Не спіши, Грейбек, — застеріг Скабіор, а інші загиготіли.

— Ой, та я ще не кусаю. Ану, чи пригадає вона своє ім'я швидше за Барні. Ти хто, симпатюля?

— Пенелопа Клірвотер, — відповіла Герміона. Голос її, хоч і повний жаху, звучав переконливо.

— Який твій Кровний статус?

— Напівкровна, — сказала Герміона.

— Легко перевірити, — втрутився Скабіор. — Але, судячи з вигляду, уся ця шпана ще мала б ходити в Гогвортс...

— Ми по'инули ш'олу, — пояснив Рон.

— Покинули, рудий? — перепитав Скабіор. — І що, надумали піти в турпохід? І так собі, для хохми, назвати ім'я Темного Лорда?

— Не 'ля 'охми, — заперечив Рон. — Випа'ково.

— Випадково? — Усі аж зігнулися з реготу.

— А ти знаєш, Візлі, де полюбляють називати ім'я Темного Лорда? — прогарчав Грейбек. — В Ордені Фенікса. Ці слова щось для тебе означають?

— Ні.

— А вони там не виявляють належної пошани до Темного Лорда, тому на це ім'я накладено табу. Ми вже так вирахували кількох членів Ордену. Але побачимо. Зв'яжіть їх разом з іншими двома затриманими!

Хтось схопив Гаррі за волосся, поволік, примусив сісти, прив'язав спиною до інших спин. Гаррі усе ще був напівсліпий і майже нічого не бачив набряклими очима. Коли чоловік, що його зв'язував, відійшов, Гаррі зашепотів до інших бранців.

— Хтось має чарівну паличку?

— Ні, — озвалися Рон і Герміона по обидва боки від нього.

— Це все я винен. Я назвав його ім'я, пробачте мені...

— Гаррі?

Це був новий, хоч і знайомий голос, а пролунав він у Гаррі за спиною, ліворуч від Герміони.

— Дін?

— Це ти! Якщо вони з'ясують, кого піймали!.. Це хапуни, вони шукають таких, як ми, школярів і видають їх за гроші...

— Непоганий улов для одного вечора, — почулося Грейбекове гарчання. Повз Гаррі прогупали підбиті цвяхами черевики, а в наметі знову щось загуркотіло. — Бруднокровка, гоблін-утікач і три прогульники. Скабіоре, ти вже перевірих їхні прізвища у списку? — проревів він.

— Ага. Нема там Вернона Дадлі, Грейбек.

— Цікаво, — вишкірився Грейбек. — Це цікаво.

Він присів біля Гаррі, і той побачив крізь вузесенькі щілинки між набряклими повіками поросле сплутаною сірою бородою та вусами обличчя з гострющими жовтими зубами й виразками в кутках рота. Грейбек смердів, як і тоді, на верхівці вежі, коли загинув Дамблдор: брудом, потом і кров'ю.

— То, значить, тебе не шукають, Верноне? Чи ти в цьому списку під іншим прізвищем? У якому гуртожитку ти був у Гогвортсі?

— У Слизерині, — машинально відповів Гаррі.

— От кумедія, вони всі думають, що нам це подобається чути, — вишкірився Скабіор, що стояв у тіні. — Але ніхто й гадки не має, де там вітальня.

— У підвалі, — чітко відповів Гаррі. — Заходить крізь стіну. Там повно черепів і всякого

такого, а ще вона під озером, тому там зелене світло.

На мить запала тиша.

— Ну-ну, здається, ми справді вловили пацана зі Слизерину, — буркнув Скабіор. — Радій, Верноне, бо слизеринців серед бруднокровців небагато. А хто твій батько?

— Працює в міністерстві, — збрехав Гаррі. Він знав, що достатньо найменшої перевірки — і вся його шита білими нитками історія розсиплеться, та, з іншого боку, ця гра й так триватиме лише доти, доки його обличчя знову не стане нормальне. — У відділі магічних нещасних випадків і катастроф.

— Знаєш, Грейбек, — озвався Скабіор. — Здається, там є якийсь Дадлі.

Гаррі затамував подих. Може, завдяки такому щасливому збігу вони якось викрутяться?

— Ну-ну, — буркнув Грейбек, і Гаррі відчув у цьому бездушному голосі ледь помітну нотку стурбованості. Він зрозумів, що Грейбек боїться, чи не напав він на сина міністерського працівника. Серце в Гаррі ледь не вискакувало з грудей, обв'язаних мотузками. Він би не здивувався, якби довідався, що Грейбек це бачить.

— Якщо ти кажеш правду, почваро, то тобі нічого боятися відвідин міністерства. Думаю, твій батько ще нагороду нам покладе за те, що забрали тебе звідси.

— Але, — почав було Гаррі, в горлі якого пересохло, — якщо ви нас...

— Гей! — покликав хтось з намету — Грейбек, дивися, що тут!

Темна постать поспішала до них, і Гаррі побачив у світлі чарівних паличок відблиск срібла. Вони знайшли Грифіндорів меч.

— Ду-у-уже гарно, — прицмокнув язиком Грейбек, забираючи меч у напарника. — Справді дуже гарно. Здається, гоблінської роботи. Де взяли?

— Це батьків, — збрехав Гаррі, покладаючи всю надію на те, що в темряві Грейбек не побачить імені, викарбуваного під самим руків'ям. — Ми позичили, щоб дрова рубати...

— Стривай, Грейбек! Глянь ось, у "Віщуні"!

Коли Скабіор це вигукнув, шрам Гаррі, що неприродно розтягся на розпухлому лобі, дико запалав. Набагато чіткіше, ніж усе те, що було навколо нього, Гаррі побачив височенну будівлю — похмуру фортецю, чорну й непривабливу. Волдемортові думки зненацька знову стали виразні й гострі, як бритва. Він линув до цієї велетенської споруди, відчуваючи спокійну радість мети...

Так близько... так близько...

Величезним напруженням волі Гаррі заблокував свідомість від Волдемортових думок, і повернувся в темряву, де сидів, прив'язаний до Рона, Герміоні, Діна й Гріпхука, і прислухався до Грейбека і Скабіора.

— *"Герміона Грейнджер"*, — читав Скабіор, — *"бруднокровка, котра, як відомо, тиняється разом з Гаррі Поттером"*.

Шрам палав у тиші, але він зробив неймовірне зусилля, щоб залишитися тут і не зісковзнути у Волдемортову свідомість. Почув, як зарипіли Грейбекові черевики, коли той присів навпочіпки біля Герміоні.

— А знаєш, симпатюля, хтось на цій фотці дуже на тебе схожий.

— Це не я! Не я!

Нажаханий Герміонин крик був немовби підтвердженням цього факту.

— *"...котра, як відомо, тиняється з Гаррі Поттером"*, — неголосно повторив Грейбек.

Усі довкола завмерли. Шрам несамовито болів, та Гаррі з останніх сил чинив опір Волдемортовим думкам. Ще ніколи не було так важливо залишатися самим собою.

— Ну, це вже інша справа, скажи? — прошепотів Грейбек. Усі мовчали. Гаррі відчув, як завмерла в очікуванні згряя хапунів, як затремтіла Герміоніна рука. Грейбек розігнувся й ступив кілька кроків до того місця, де сидів Гаррі, знову нахилився й уважно придивився до безформних рис його обличчя.

— А що це в тебе на лобі, Верноне? — м'яко запитав він, війнувши на Гаррі смородом з рота, і притис брудного пальця до розтягнутого шраму.

— Не торкайся! — крикнув Гаррі, не в змозі втриматися. Боявся, що його зараз знудить від болю.

— Поттер, ти ж начебто носив окуляри? — видихнув Грейбек.

— Я знайшов окуляри! — вигукнув якийсь хапун, що ховався позаду. — У наметі були окуляри, Грейбек, зараз...

І за кілька секунд Гаррі нап'яли на носа окуляри. Хапуни підступили ближче, придивляючись.

— Це він! — проскрипів Грейбек. — Ми вловили Поттера! Вони аж відсахнулися на кілька кроків, приголомшені тим, що зробили. Гаррі боровся, щоб зберегти свою присутність у розколотій болем голові, і не придумав, що й сказати. Фрагменти видінь проривалися на поверхню свідомості...

... він линув навколо високих мурів чорної фортеці...

Ні, він був Гаррі, зв'язаний, обеззброєний, і в смертельній небезпеці...

...дивився вгору, на найвище вікно найвищої вежі...

Він — Гаррі, а вони упівголоса вирішували його долю...

...час летіти...

— ...у міністерство?

— Під три чорти міністерство! — прогарчав Грейбек. — Вони припишуть усі заслуги собі, а ми лишимося ні з чим. Я віддав би його прямо в руки Відомо-Кому.

— Ти його викличеш? Сюди? — з благоговійним трепетом запитав Скабіор.

— Ні, — гаркнув Грейбек, — я не маю... кажуть, його база — у Мелфоїв. Доставимо хлопця туди.

Гаррі подумав, що знає, чому Грейбек не може викликати Волдеморта. Вовкулаці дозволяли носити смертежерську мантию, якщо хотіли його для чогось використати, але тільки найближче до Волдеморта коло осіб було позначене Чорними мітками. Грейбек не був удостоєний цієї найвищої честі.

Шрам знову запекло...

...і він здійнявся в нічне небо та й полетів до вікна на верхівці вежі...

— ...а це точно він? Бо якщо ні, Грейбек, то ми всі трупи.

— Хто тут командує? — заревів Грейбек, приховуючи хвилину розгубленість. — Я кажу, що це Поттер, а він плюс його чарівна паличка — це двісті тисяч галеонів на бочку! Але якщо ви такі богузи й не хочете зі мною, то нехай усе буде моє, а як пощастить, то ще й дівулька на додачу!

...вікном була звичайна щілина в чорному камені, й туди ніяк не міг пролізти чоловік... у вікні виднілася худя, як скелет, людина, що скорчилася під ковдрою... мертва чи спить?..

— Добро! — озвався Скабіор. — Добро, ми з тобою, Грейбек! А що робити з цими?

— Та теж можна взяти. Маємо двох бруднокровців, це ще десять галеонів. І дай мені меч. Якщо то рубіни, то теж набіжить кругленька сума.

Полонених поставили на ноги. Гаррі чув, як швидко й нажахано дихає Герміона.

— Тримайте їх міцно. Я беру Поттера! — сказав Грейбек і схопив Гаррі за волосся. Довгі жовті нігті дряпнули його по голові. — На рахунок "три"! Раз... два... три...

Вони роз'явилися, тягнучи бранців за собою. Гаррі пручався, намагався скинути Грейбекову руку, та це було безнадійно. Рон і Герміона були міцно притиснуті до нього з боків, він не міг від'єднатися від групи, ледве дихав, а шрам запік ще болючіше...

...він змією протиснувся у щілину вікна й невагомо, як: туман, опустився на підлогу схожої на камеру кімнатки...

Полонені попадали одне на одного, приземлившись на якійсь сільській вуличці. Набрякли очі Гаррі якусь мить при звичаяувались, а тоді він побачив ковану залізну браму з двох половин, за якою починалася довга під'їзна алея. Відчув тонесеньку цівочку полегшення, бо Волдеморта там не було. Гаррі, чинячи опір видінням, знав, що той зараз у якійсь дивній фортеці на самому вершечку вежі. Скільки Волдемортові треба часу, щоб повернутися, коли він довідається, що Гаррі тут, то вже інша річ...

Один хапун підійшов до брами й потрусив її.

— Як нам зайти? Тут замкнуто, Грейбек, я не можу... чорт!

Він злякано відсмикнув руки. Залізо звивалося й вигиналося, викручуючись з абстрактних завитків та кілець у страхітливе лице, що заговорило деренчливим лунким голосом:

— Назвіть мету прибуття!

— Ми маємо Поттера! — тріумфально заявив Грейбек. — Упіймали Гаррі Поттера!

Брама відчинилася.

— Ходімо! — звелів Грейбек своїм поплічникам, і бранців потягли за браму, а далі алеєю між рядами високого живоплоту, що притищував їхні кроки. Гаррі побачив над собою примарний білий силует і зрозумів, що то павич-альбінос. Спіткнувся, але Грейбек швидко поставив його на ноги. Він ішов, хитаючись, боком, прив'язаний спиною до спин чотирьох інших бранців. Заплющивши набряклі очі, на мить дозволив пекучому болю в шрамі себе подолати, бо хотів знати, що зараз робить Волдеморт, чи вже знає, що Гаррі впіймали...

...виснажена людина заворушилася під ковдрою й повернулася до нього схожим на череп обличчям... кволий чоловік спробував сісти і втупився великими запалими очима в нього, у Волдеморта, а тоді засміявся. У роті в нього майже не було зубів...

— То ти таки прийшов. Я знав, що ти прийдеш... колись. Але прийшов ти дарма. Я ніколи її не мав.

— Брешиш!

Гаррі охопила Волдемортова лють, шрам, здавалося, вибухне з болю, але він повернувся свідомістю у власне тіло, намагаючись там залишатися, поки бранців штурхали по гравію.

Їх усіх залило світлом.

— У чому справа? — запитав холодний жіночий голос.

— Нам треба побачити Того-Кого-Не-Можна-Називати! — проскрипів Грейбек.

— Ти хто такий?

— Ви ж мене знаєте! — У голосі вовкулаки почулася образа. — Фенрір Грейбек! Ми вловили Гаррі Поттера!

Грейбек схопив Гаррі й розвернув обличчям до світла, примусивши інших полонених теж розвернутися.

— Я розумію, що він розпух, мадам, але це він! — втрутився Скабіор. — От придивіться й побачите шрам. А оце дівчисько бачите? Це та бруднокровка, що з ним тинялася, мадам. Немає сумніву, що це він, а ще ми маємо його чарівну паличку! Осьо, мадам...

Гаррі бачив, що Нарциса Мелфой розглядає його набрякле лице. Скабіор кинув їй тернову чарівну паличку. Нарциса підняла брови.

— Заведіть їх сюди, — звеліла.

Штурханами й копняками Гаррі та інших бранців загнали по широких кам'яних сходах в обвішаний портретами передпокій.

— Ідіть за мною, — сказала Нарциса й повела їх через передпокій. — Мій син, Драко, вдома на весняних канікулах. Якщо це Гаррі Поттер, він його впізнає.

Вітальня сліпила очі після темряви надворі. Навіть з напівзаплющеними очима Гаррі бачив, яка ця кімната велика. Зі стелі звисала кришталева люстра, а на темно-фіолетових стінах портретів було ще рясніше, ніж у передпокої. Коли хапуни заштовхали полонених до вітальні, з крісел біля пишно оздобленого мармурового каміна підвелися дві постаті.

— Що таке?

Гаррі впізнав жахливо знайомий манірний голос Луціуса Мелфоя. Він запанікував, не бачачи виходу. Однак тепер, коли його охопив ще більший жах, легше стало блокувати Волдемортові думки, хоча шрам усе одно палав.

— Вони кажуть, що впіймали Поттера, — пролунав холодний Нарцисин голос. — Драко, ану підійди.

Гаррі не наважувався поглянути прямо на Драко, але бачив краєм ока цю трохи вищу за нього постать, що підвелася з крісла, з блідим загостреним обличчям і тьмяними очима під білявим волоссям.

Грейбек знову примусив бранців розвернутися так, щоб Гаррі став просто під люстрою.

— Ну, хлопче? — прохрипів вовкулака.

Гаррі опинився перед великим позолоченим дзеркалом з вигадливими завитками на рамі, що стояло на каміні. Уперше після площі Грімо він крізь щілинки очей побачив себе в дзеркалі.

Обличчя в нього було величезне, блискуче й рожеве, усі риси спотворені Герміонініми чарами. Чорне волосся сягало плечей, на щоках чорніла тінь заросту. Якби він не знав, що це справді він, то дуже б здивувався, хто ж це нап'яв його окуляри. Вирішив мовчати, бо голос

його зрадив би, а ще уникав зорового контакту з Драко, поки той наближався.

— Ну, Драко? — запитав пожадливо Луціус Мелфой. — Це він? Гаррі Поттер?

— Я не... я точно не скажу, — вагався Драко. Він тримався віддалеки від Грейбека і, здається, боявся дивитись на Гаррі так само, як Гаррі на нього.

— Та придивися уважніше! Підійди ближче!

Гаррі ще не чув, щоб Луціус Мелфой так хвилювався.

— Драко, якщо саме ми передамо Поттера Темному Лордові, то нам усе буде проба...

— Думаю, ви ще не забули, містере Мелфой, хто саме його вловив? — погрозово гаркнув Грейбек.

— Авжеж ні, авжеж ні! — нетерпляче відмахнувся Луціус. Він сам підійшов до Гаррі і став так близько, що з-під набряклих повік Гаррі бачив кожнісіньку рисочку його зазвичай апатичного блілого обличчя. Лице Гаррі нагадувало якусь розбухлу маску, і він почувався так, наче визирав з клітки.

— Що ви з ним зробили? — запитав у Грейбека Луціус. — Чого він у такому стані?

— Та то не ми.

— Схоже на жалюче закляття, — визначив Луціус. Його сірі очі придивилися до чола Гаррі.

— Тут щось є, — прошепотів він, — може, й шрам, але дуже розтягнутий... Драко, підійди й придивися уважно! Що скажеш?

Гаррі побачив обличчя Драко поруч з батьковим. Вони були надзвичайно схожі, тільки, на відміну від схвилюваного батька, Драко дивився на все неохоче, навіть з острахом.

— Не знаю, — відповів він і пішов до каміна, де стояла, спостерігаючи, його мати.

— Нам треба знати напевне, Луціусе, — сказала Нарциса чоловікові своїм холодним чистим голосом. — Пересвідчитися на сто відсотків, що це Поттер, перш ніж викликати Темного Лорда... Вони кажуть, що це його, — уважно придивилась вона до тернової чарівної палички, — але щось вона мені не схожа на ту, про яку розповідав Олівандер... Якщо ми помилимося, якщо даремно викличемо Темного Лорда... пам'ятаєш, що він зробив з Роулом і Дологовим?

— А як бути з бруднокровкою? — прогарчав Грейбек. Гаррі ледь не впав, коли хапуни знову змусили їх розвернутися, щоб світло падало на Герміону.

— Стривайте, — різко озвалася Нарциса. — Так... так, вона була з Поттером у мадам Малкін! Я бачила її фото у "Віщуні"! Подивися, Драко, чи це не Грейнджер?

— Я... може... так.

— А це той малий Візлі! — вигукнув Луціус, обходячи зв'язаних бранців, щоб стати перед Роном. — Це вони, Поттерові друзі... Драко, глянь на нього, чи це не син Артура Візлі. Як там його звуть?..

— Ага, — знову буркнув Драко, стоячи спиною до полонених. — Можливо.

За спиною в Гаррі відчинилися двері. Заговорила жінка, і від звуку її голосу Гаррі стало ще страшніше.

— Що таке? Що сталося, Циссі?

Белатриса Лестранж поволі обійшла полонених і зупинилася справа від Гаррі, дивлячись на Герміону з-під важких повік.

— І справді, — неголосно промовила вона, — це та дівчина- бруднокровка? Це Грейнджер?

— Так-так, це Грейнджер! — вигукнув Луціус. — А біля неї, ми думаємо, Поттер! Поттер зі своїми друзями, яких ми нарешті впіймали!

— Поттер? — охнула Белатриса й відступила на крок, щоб краще його роздивитися. — Ти певний? Тоді негайно треба повідомити Темного Лорда!

Вона засукала лівий рукав. Гаррі побачив у неї на руці Чорну мітку й зрозумів, що зараз вона її торкнеться, викликаючи свого любого хазяїна...

— Я вже сам збирався його викликати! — вигукнув Луціус і схопив Белатрису за руку, не даючи їй торкнутися мітки. — Я *сам* його викличу, Бело. Поттера привели в мій дім, тому саме я вповноважений...

— Ти вповноважений! — глузливо перекинула Белатриса, вириваючи руку з його лещат. — Ти втратив усі повноваження, Луціусе, коли загубив свою чарівну паличку! Та як ти смієш!

Забери свої лапи!

— Ти до цього не причетна, це ж не ти впіймала хлопця...

— Я прошу вибачити, містере Мелфой, — втрутився Грейбек, — але це ми впіймали Поттера і ми претендуємо на гроші...

— Гроші! — засміялася Белатриса, що виривалася від сестриного чоловіка, а вільною рукою намацувала в кишені чарівну паличку. — Забирай свої гроші, смердючий стерв'ятник, навіщо мені ті гроші? Мені б тільки удостоїтися його...

Вона раптом перестала пручатися, її темні очі втупилися в щось таке, чого не бачив Гаррі. Радіючи її капітуляції, Луціус відштовхнув її руку й закотив рукав собі...

— СТІЙ! — верескнула Белатриса. — Не торкайся, нам усім кінець, якщо Темний Лорд повернеться зараз!

Луціус заціпенів, тримаючи вказівний палець біля самісінької мітки. Белатриса вийшла з вузького поля зору Гаррі.

— Що це таке? — почув він її голос.

— Меч, — прокректав хтось із хапунів.

— Дай сюди.

— Він же не ваш, місіс, це мій, це я його знайшов. Бахнуло. Спалахнуло червоне світло. Гаррі збагнув, що того хапуна приголомшено. Його напарники обурено заревли, а Скабіор вихопив чарівну паличку.

— З чим ти граєшся, жінко?

— *Закляктус!* — верещала вона. — *Закляктус!*

Вони не могли з нею впоратися, хоч їх було четверо, а вона одна. Гаррі знав, що ця відьма наділена надзвичайною майстерністю, і не має жодної крихти сумніння. Хапуни попадали, де стояли — всі, крім Грейбека, бо того нагнуло навколішки, з розпростертими руками. Краєм ока Гаррі бачив, як Белатриса з восковим обличчям нависла над вовкулакою, міцно стискаючи Грифіндорів меч.

— Де ти взяв цей меч? — прошепотіла вона Грейбекові, забираючи чарівну паличку з його безвольної руки.

— Та як ти смієш? — прохрипів він, змушений на неї витріщатися й не маючи змоги рухати нічим, крім рота. Вишкірив гострі зуби. — Пустити мене, жінко!

— Де ти знайшов цей меч? — повторила вона, погрозово махнувши ним перед самим його носом. — Снейп поклав його в мій сейф у "Грінготсі"!

— Він був у їхньому наметі, — проскрипів Грейбек. — Кажу тобі, пусти!

Белатриса махнула чарівною паличкою, і вовкулака скочив на ноги, хоч і боявся до неї наблизитися. Він прокрався за крісло і вчепився в його спинку брудними кривими кігтями.

— Драко, викинь це сміття з дому, — звеліла Белатриса, показуючи на непритомних хапунів. — Якщо не маєш сміливості їх порішити, то покинь їх на подвір'ї для мене.

— Не смій говорити з Драко, наче з... — розлючено вигукнула Нарциса, проте Белатриса завершала:

— Тихо будь! Циссі, ситуація набагато серйозніша, ніж ти можеш собі уявити! Виникла дуже серйозна проблема!

Вона стояла, засапавшись, і розглядала руків'я меча. Тоді озирнулася на мовчазних бранців.

— Якщо це й справді Поттер, його не можна чіпати, — пробурмотіла вона не стільки іншим, скільки сама собі. — Темний Лорд бажає сам порішити Поттера... але якщо він довідається... я мушу... я мушу знати...

Вона знову повернулася до сестри.

— Полонених треба завести в підвал, поки я вирішу, що робити!

— Це мій дім, Бело, не наказуй у моєму...

— Виконуй! Ти й не підозрюєш, у якій ми небезпеці! — зарепетувала Белатриса. Видно було, що вона перелякана до божевілья. З її чарівної палички шугонула тонесенька цівка вогню, пропаливши дірку в килимі.

Нарциса мить вагалася, а тоді звернулася до вовкулаки.

— Заведи полонених у підвал, Грейбек.

— Стривай, — різко зупинила її Белатриса. — Усіх, крім... крім бруднокровки.

Грейбек аж закректав від насолоди.

— Ні! — крикнув Рон. — Візьміть краще мене, беріть мене! Белатриса вдарила його в обличчя, аж кімнатою покотилася луна.

— Якщо вона помре під час допиту, ти будеш наступний, — сказала вона. — Зрадники роду, як на мене, нічим не кращі за бруднокровців. Відведи їх униз, Грейбек, і дивися, щоб усе було надійно, але більше нічого з ними не роби... поки що.

Вона шпурнула Грейбекові його чарівну паличку, а тоді вийняла з-під мантиї короткого срібного ножа. Розрізала ним мотузки, відділила Герміону від решти бранців і поволокла за коси на середину кімнати. Грейбек тим часом, тримаючи перед собою чарівну паличку, з якої ніби струменіла невидима нездоланна сила, повів усіх інших до дверей, що вели в темний перехід.

— Думаю, вона дасть мені шматочок дівульки, коли її ухекає? — пробурмотів собі під ніс Грейбек, ведучи бранців по коридору. — Я б не відмовився від одного-двох шматочків, а ти, рудий?

Гаррі відчував, як тремтить Рон. Вовкулака штовхав їх крутими сходами. Були й досі зв'язані спиною до спини і щомиті могли послизнутися й скрутити собі в'язи. Унизу Грейбек ударом чарівної палички відімкнув важкі двері, заштовхав усіх у вологе затхле приміщення й покинув у цілковитій темряві. Грюкнули, зачинаючись, двері, і не встигла ще згаснути луна цього звуку, як згори долетів жахливий, нелюдський крик.

— ГЕРМІОНО! — загорлав Рон, звиваючись і виборсуючись з мотузок, що всіх їх зв'язували, аж Гаррі мало не впав. — ГЕРМІОНО!

— Тихо! — сказав Гаррі. — Не кричи, Роне, треба придумати, що...

— ГЕРМІОНО! ГЕРМІОНО!

— Треба щось придумати, перестань кричати... треба якось позбутися цих мотузок...

— Гаррі? — почувся з темряви чийсь шепіт. — Роне? Це ви? Рон перестав кричати. Неподалік щось заворушилося й Гаррі побачив, що до них наближається якась тінь.

— Гаррі? Рон?

— Луна?

— Так, це я! Ой, ні, я ж не хотіла, щоб вас упіймали!

— Луно, можеш допомогти зняти ці мотузки? — запитав Гаррі.

— О, так, зараз... тут є старий цвях, ми ним користуємось, якщо треба щось зламати... хвилиночку...

Нагорі знову заверещала Герміона. Після неї почувся й Белатрисин вереск, проте розібрати слова було неможливо, бо знову зарепетував Рон:

— ГЕРМІОНО! ГЕРМІОНО!

— Містере Олівандер, — почув Гаррі Лунині слова. — Містере Олівандер, чи маєте ви цвях? Якби ви трошки посунулися... здається, він був біля глечика з водою...

За кілька секунд вона повернулася.

— Тільки не ворухіться, — попередила.

Гаррі відчував, як вона встромила цвях у міцні волокна мотузок, щоб хоч трохи послабити вузол. Згори долинув Белатрисин голос.

— Ще раз тебе питаю! Звідки у вас цей меч? *Звідки?*

— Ми його знайшли... знайшли... БУДЬ ЛАСКА! — Герміона знову закричала. Рон почав звиватися й іржавий цвях дряпнув Гаррі руку.

— Роне, будь ласка, не смикайся! — прошепотіла Луна. — Я ж не бачу, що роблю...

— У мене в кишені, — пробурмотів Рон. — у мене в кишені є світлогасник, і він повний світла.

За кілька секунд почулося клацання і в підвалі з'явилися світляні сфери, що їх висмоктав світлогасник з ламп у наметі. Не маючи змоги повернутися у свої джерела, вони повисли в повітрі, неначе крихітні сонця, заливаючи підвал світлом. Гаррі побачив величезні Лунині очі на побілілому обличчі і нерухоме тіло майстра чарівних паличок Олівандера, що лежав, скрутившись, на підлозі в кутку. Витягнувши шию, він зумів побачити упійманих разом з ним Діна та гобліна Гріпхука. Гоблін був ледве притомний і стояв лише завдяки мотузкам, що

прив'язували його до інших бранців.

— О, тепер набагато легше, дякую, Роне, — зраділа Луна й знову почала длубатися цвяхом у мотузках. — Привіт, Діне!

Згори долинув Белатрисин голос.

— Брешеш, гидка бруднокровка, я це знаю! Ви залізли в мій сейф у "Грінготсі"! Кажи мені правду, *кажи правду!*

І знову жахливий крик...

— ГЕРМІОНО!

— Що ви звідти ще взяли? Що ще у вас є? Кажи, бо клянуся, що проштрикну цим ножем тебе наскрізь!

— Готово!

Гаррі відчув, як злетіли мотузки, а коли озирнувся, потираючи зап'ястя, то побачив, що Рон кружляє підвалом і придивляється до низенької стелі, шукаючи там люк. Дін із закривавленим і вкритим синцями обличчям подякував Луні й залишився стояти, здригаючись усім тілом, а от Гріпхук сповз додолу приголомшений і дезорієнтований, неначе був напідпитку. На його темному лиці не було живого місця.

Рон саме намагався роз'явитися без чарівної палички.

— Звідси немає виходу, Роне, — сказала Луна, що спостерігала за його марними зусиллями. — З цього підвалу неможливо втекти. Я спочатку теж намагалася. Містер Олівандер сидить тут уже довго і перепробував усе, що міг.

Герміона знову закричала. Її крик пронизав Гаррі, завдавши просто фізичного болю. Не зважаючи на люте сіпання шраму, він теж почав бігати підвалом, обмацуючи невідомо навіщо стіни й відчуваючи в глибині душі, що все це намарно.

— Що ви ще взяли, що? ВІДПОВІДАЙ! КРУЦІО! Герміоніні крики луною відбивалися від стін нагорі, Рон у підвалі ледь не ридав, гатячи в стіни кулаками, а Гаррі в цілковитому відчаї схопив Гегрідів капшучок, що висів у нього на шиї, й понишпорив у ньому. Витяг Дамблдорів сніч і потрусив, сподіваючись невідь-чого, однак нічого так і не сталося. Помахав поламаними половинками чарівної палички з феніксовою пір'їною, але ті не подавали ознак життя. На підлогу впав уламок дзеркальця, і Гаррі побачив, як заіскрилося в ньому щось яскраво-блакитним блиском... З дзеркальця дивилося Дамблдорове око.

— Допоможіть нам! — заволав він у шаленому відчаї. — Ми в підвалі Мелфоевого мастку, допоможіть нам!

Око кліпнуло й щезло.

Гаррі вже сумнівався, що воно й справді там було. Покрутив уламок дзеркальця в руках, однак крім стін та стелі їхньої в'язниці там нічого не віддзеркалювалось. Герміона кричала нагорі ще страшніше, а Рон горлав поруч з ним:

— ГЕРМІОНО! ГЕРМІОНО!

— Як ви залізли в мій сейф? — почули вони Белатрисин крик. — Вам допоміг той бридкий малий гоблін у підвалі?

— Ми його сьогодні вперше побачили! — ридала Герміона. — Ми не були у вашому сейфі... цей меч не справжній! Це копія, це лише копія!

— Копія? — засичала Белатриса. — Так я й повірила!

— Це легко перевірити! — почувся голос Луціуса. — Драко, приведи гобліна, він нам скаже, справжній це меч чи ні!

Гаррі метнувся через увесь підвал туди, де на підлозі лежав зіщулений Гріпхук, і зашепотів у гостре його вухо:

— Гріпхук, скажи їм, що меч підроблений, вони не повинні знати, що він справжній. Гріпхук, будь ласка...

Він почув на сходах до підвалу кроки. Наступної миті з-за дверей долинув тремтячий голос Драко.

— Усім відійти. Стати біля задньої стіни. Нічого не робити, бо я вас повбиваю!

Вони так і зробили. Коли забряжчав замок у дверях, Рон клацнув світлогасником, світло знову сховалося в кишеню і в підвалі стало темно. Двері відчинилися. Мелфой, тримаючи перед собою чарівну паличку, зайшов у підвал, блідий і рішучий. Схопив за руку маленького гобліна

й поволик за собою. Двері, грюкнувши, зачинились, і в ту ж мить у підвалі щось голосно ляснуло.

Рон клацнув світлогасником. Три світляні кульки знову вилетіли з його кишені, освітивши ельфа-домовика Добі, який щойно сюди явився.

— ДОБ...

Гаррі вдарив Рона по руці, щоб замовк, але Рона й самого вже до смерті налякала його помилка. Над головою в них протупали кроки. Це Драко тяг Гріпхука до Белатриси.

Величезні, як тенісні м'ячики, очі Добі були широко розплющені. Він тремтів з ніг до кінчиків вух. Ельф повернувся в будинок колишніх своїх хазяїв і було видно, що це його смертельно налякало.

— Гаррі Поттере, — пискнув він тремтячим голосочком. — Добі прийшов тебе рятувати.

— Але як ти?..

Жахливий крик заглушив слова Гаррі. Це знову катували Герміону. Він вирішив говорити про головне.

— Ти можеш роз'явитися з цього підвалу? — запитав він Добі, а той кивнув головою, аж вуха ляснули.

— І можеш брати з собою людей? Добі знову кивнув.

— Добре... Добі, візьми Луну, Діна, містера Олівандера, і переправ їх... переправ до...

— Білла й Флер, — підказав Рон. — Котедж "Мушля" на околицях Тинворта!

Ельф кивнув утретє.

— А тоді повертайся, — звелів Гаррі. — Ти зумієш це зробити, Добі?

— Звичайно, Гаррі Поттере, — прошепотів маленький ельф. Він побіг до ледь притомного містера Олівандера, схопив однією долонькою майстра чарівних паличок за руку, а другу простяг Луні й Дінові, однак ті не зрушили з місця.

— Гаррі, ми хочемо тобі допомогти! — прошепотіла Луна.

— Ми не можемо тебе покинути, — підтримав її Дін.

— Та швидше ви! Побачимося в Білла й Флер.

Не встиг Гаррі договорити, як його шрам заболів ще нестерпніше, ніж досі. Кілька секунд він бачив перед собою не майстра чарівних паличок, а іншого чоловіка, що був такий самий старий і худющий, лише він зневажливо реготав.

— *То вбий мене, Волдемorte, я прагну смерті! Та моя смерть не принесе тобі того, що ти шукаєш... ти ще так багато неспроможний зрозуміти...*

Він відчув Волдемортову лють, але знову закричала Герміона, тож він заблокував мозок і повернувся в підвал, до всіх жахів його теперішнього стану.

— Швидше! — благально крикнув до Луни й Діна. — Тікайте! Ми прибудемо одразу за вами! Тікайте!

Вони схопилися за простягнуту ельфову руку. Знову голосно ляснуло — і Добі, Луна, Дін та Олівандер зникли.

— Що це було? — крикнув у них над головами Луціус Мелфой. — Ви чули? Що за шум був у підвалі?

Гаррі й Рон презирнулися.

— Драко... ні, поклич Червохвоста! Хай піде й перевірить! У кімнаті нагорі пролунали кроки і все затихло. Гаррі знав, що там, у вітальні, прислухаються, чи не долинуть нові звуки з підвалу.

— Треба на нього напасти, — прошепотів він Ронові. Вибору в них не було. Якщо хтось зайде в підвал і побачить, що зникло троє ув'язнених, то їх уже ніщо не врятує. — Не гаси світло, — додав Гаррі, коли вони почули кроки на сходах і притислися до стіни по обидва боки дверей.

— Відійти назад, — пролунав Червохвостів голос. — Відійти від дверей. Я заходжу.

Двері відчинилися. Якусь частку секунди Червохвіст дивився у порожній підвал, засліплений сяйвом трьох мініатюрних сонць, що висіли в повітрі. І тут на нього стрибнули Гаррі й Рон. Рон схопив Червохвостову руку з чарівною паличкою й задер її вгору, а Гаррі затулив йому долонею рота, щоб не зміг і пискнути. Вони мовчки боролися. З Червохвостової чарівної палички сипалися іскри; його срібна рука схопила Гаррі за горло.

— Що там, Червохвосте? — гукнув згори Луціус Мелфой.

— Нічого! — крикнув у відповідь Рон, доволі стерпно зімітувавши сипкуватий Червохвостів голос. — Усе добре!

Гаррі ледве дихав.

— Хочеш мене вбити? — видушив з себе він, намагаючись одірвати від себе металеві пальці. — А я ж тобі врятував життя! Ти мій боржник, Червохвосте!

Срібні пальці послабили хватку. Гаррі цього не сподівався. Він приголомшено вивільнився, не відводячи долоні з Червохвостового рота. Побачив, як водянисті очиці цієї щуроподібної людинки розширилися від страху й подиву. Він був приголомшений не менше за Гаррі тим, що зробила його власна рука, скорившись малесенькому імпульсу милосердя, і почав боротися ще затятіше, наче спокутував цю мить слабкості.

— А ми заберемо оце, — прошепотів Рон, висмикуючи з Червохвостової руки чарівну паличку.

Зіниці Петігру, роззброєного й безпорадного, розширилися від жаху. Погляд його ковзнув з обличчя Гаррі на щось інше. Його срібні пальці невблаганно наближались до власного горла.

— Ні...

Навіть не думаючи, Гаррі спробував відтягти цю руку, але її неможливо було втримати. Це срібне знаряддя, що його подарував Волдеморт своєму найбоягузливішому слугі, повстало проти роззброєного й ні на що непридатного власника. Петігру розплачувався за своє вагання, за мить співчуття. Його рука душила його у нього ж на очах.

— Ні!

Рон теж відпустив Червохвоста і тепер разом з Гаррі намагався відтягти металеві пальці, що стискалися на Червохвостовім горлі, та все було марно. Петігру вже синів.

— *Релашио!* — націлив Рон чарівну паличку на срібну руку, проте нічого не сталося. Петігру впав на коліна, і в ту ж мить нагорі страхітливо заволала Герміона. Червохвостові очі закотилися на посинілому обличчі, він востаннє дригнувся й затих.

Гаррі й Рон перезирнулися і, залишивши Червохвостове тіло на підлозі, побігли вгору по сходах і далі темним коридором, що вів до вітальні. Обережно підкралися до ледь прочинених дверей. Вони добре бачили Белатрису, яка дивилася на Гріпхука, що тримав у довгопалих руках Грифіндорів меч. Герміона лежала в Белатрисі під ногами й ледь-ледь здригалася.

— Ну? — запитала Белатриса. — Це справжній меч? Гаррі чекав, затамувавши подих і шулячись од болю в шрамі.

— Ні, — відповів Гріпхук. — Це підробка.

— Ти впевнений? — випалила Белатриса. — Це точно?

— Так, — підтвердив гоблін.

Вона полегшено зітхнула, з обличчя зійшла напруга.

— Добре, — сказала вона й недбалим помахом чарівної палички залишила ще один глибокий рубець на обличчі гобліна, і той з лементом упав їй під ноги. Вона відкинула його ногою. — А тепер, — промовила вона тріумфальним голосом, — покличемо Темного Лорда! — Засукала рукав і вказівним пальцем торкнулася Чорної мітки.

Гаррі пронизав такий біль, неначе крізь шрам виривалося усе його єство. Усе навколо зникло. Він знову був Волдемортом, а худий, наче кістяк, чоловік беззубо з нього сміявся. Він розгнівався, що його відволікають викликами, адже він попереджав, він наказував, щоб його даремно не тривожили, хіба що йтиметься про Поттера. Якщо вони помилилися...

— *То вбий мене!* — наполягав той старий. — *Ти не переможеши, ти не здатен перемогти!* Ця паличка ніколи в житті не стане твоєю...

І тоді лють у Волдеморті просто вибухнула. Спалах зеленого світла осяяв тюремну камеру, кволе старече тіло підлетіло над жорстким ліжком і впало, мертве, додолу. Волдеморт відвернувся до вікна, не в змозі опанувати свій гнів... він їх жорстоко покарає, якщо вони його викликали без вагомих підстав...

— Я думаю, — пролунав Белатрисин голос, — що ми можемо позбутися цієї бруднокровки. Грейбек, якщо хочеш, можеш її взяти.

— НІ-І-І-І-І-І-І-І!

Рон увірвався до вітальні. Белатриса озирнулася, вражена, й повела чарівною паличкою в напрямку Ройового лиця...

— *Експеліармус!* — заревів він, цілячись у Белатрису Червохвостовою паличкою. Гаррі, що забіг за Роном, упіймав Белатрисину паличку, що підлетіла вгору. Луціус, Нарциса, Драко і Грейбек обернулися до нього. Гаррі загорлав: — *Закляктус!* — і Луціус Мелфой повалився на кам'яні плити перед каміном. Струмені світла шугонули з Дракової, Нарцисиної та Грейбекової паличок. Унікаючи їх, Гаррі кинувся на підлогу й закотився за диван.

— СТІЙТЕ, АБО ВОНА ПОМРЕ!

Важко дихаючи, Гаррі визирнув з-за дивана. Белатриса тримала Герміону, здається, непритомну, приклавши їй до горла свого короткого срібного ножа.

— Кидайте палички, — прошипіла вона. — Кидайте, бо побачите, яка й справді брудна в неї кров!

Рон заціпенів, стискаючи в руках Червохвостову чарівну паличку. Гаррі випростався, не випускаючи з рук Белатрисину.

— Я сказала, кидайте! — перевіряла вона, черкнувши лезом Герміону по горлі. Гаррі побачив, як виступили крапельки крові.

— Гаразд! — крикнув він і кинув Белатрисину чарівну паличку собі під ноги. Рон зробив так само з Червохвостовою паличкою. Обидва підняли руки на висоту плечей.

— Добре! — вишкірилася вона. — Драко, підбери палички! Темний Лорд скоро вже буде тут, Гаррі Поттер! Твоя смерть наближається!

Гаррі це знав. Його шрам розривався від болю, і він відчував, як летить у небі звідкілясь здалеку Волдеморт, як перетинає темне бурхливе море. Скоро він буде достатньо близько, щоб явитися тут, і Гаррі не бачив з цієї ситуації виходу.

— Ну от, — м'яко сказала Белатриса, коли Драко квапливо поніс їй чарівні палички. — Циссі, думаю, нам знову можна зв'язати цих малих героїв, а Грейбек тим часом повечереє бруднокровкою. Я впевнена, Грейбек, що Темний Лорд не пошкодує для тебе дівчиська після всього, що ти сьогодні зробив.

На цих її словах згори щось дуже дивно заскреготало. Усі глянули вгору саме вчасно, щоб побачити, як затремтіла люстра. Тоді зі скрипом і зловісним бряжчанням вона почала падати. Белатриса стояла прямо під нею. Випустивши з рук Герміону, вона з вереском відстрибнула. Люстра впала на підлогу, вибухнувши кришталем та ланцюгами, і придушила Герміону й гобліна, що стискав у руках Грифіндорів меч. Блискучі уламки кристалу розлетілися навсідіч. Драко зігнувся, затуляючи руками закритавлене обличчя.

Рон кинувся витягати Герміону з-під уламків, а Гаррі не гаяв часу. Він перестрибнув через крісло й вихопив із Дракових рук три чарівні палички, націлив їх на Грейбека і заволав: — "*Закляктус!*" — Потужним потрійним закляттям вовкулаку підкинуло вгору аж до стелі і з розмаху гепнуло об підлогу.

Нарциса відтягла Драко подалі від цього хаосу, а Белатриса з розкуйовдженим волоссям зірвалася на ноги й почала розмахувати срібним ножем. Нарциса націлилася чарівною паличкою на двері.

— Добі! — заверещала вона, й навіть Белатриса зазмерла. — Ти! Це ти зірвав люстру?..

Крихітний ельф задріботів по кімнаті, тицяючи тремтячим пальцем у свою колишню хазяйку.

— Ви не повинні зашкодити Гаррі Поттеру, — пропищав він.

— Убий його, Циссі! — загорлала Белатриса, однак знову щось голосно ляснуло — і Нарцисина чарівна паличка теж злетіла вгору й упала по той бік кімнати.

— Ти мала брудна мавпо! — залентувала Белатриса. — Як ти посмів забирати чарівну паличку у відьми, як ти посмів кидати виклик своїм хазяям?

— Добі не має хазяїна! — пискнув ельф. — Добі — вільний ельф, і Добі прийшов урятувати Гаррі Поттера і його друзів!

Від болю у шрамі Гаррі вже нічого не бачив. Мов у тумані, він зрозумів, що в них залишилися секунди, миті до того, як тут з'явиться Волдеморт.

— Роне, лови... і ТІКАЙ! — закричав він, кидаючи йому одну чарівну паличку. Тоді нахилився, щоб витягти з-під люстри Гріпхука. Гоблін стогнав, але меча з рук не випускав. Перекинувши його через плече, Гаррі схопив за руку Добі й крутнувся на місці, щоб роз'явитися.

Перед тим, як провалитися в темряву, він устиг востаннє окинути поглядом вітальню. Побачив застиглих Нарцису й Драко, руде пасмо Ронового волосся і розмиту срібну смугу — траєкторію Белатрисиного ножа, що летів через усю кімнату туди, де щойно стояв Гаррі...

— *Білл і Флер... котедж «Мушля»!... Білл і Флер...*

Він розчинився в невідомості. Міг тільки повторювати назву пункту призначення й надіятися, що цього вистачить, щоб туди перенестися. Біль у чолі пронизував, вага гоблінового тіла тисла на плечі. Відчував, як б'є по спині Грифіндорів меч. Рука Добі смикнулася в його долоні. Він подумав, що ельф намагається перебрати на себе контроль, скерувати їх у потрібному напрямку, і дав знати, що не заперечує, легенько стиснувши йому пальці...

І ось вони вдарилися об твердий ґрунт, відчули запах солонуватого повітря. Гаррі впав навколішки, відпустив руку Добі й обережно поклав на землю Грипхука.

— Усе нормально? — запитав він, коли гоблін поворухнувся, однаке Грипхук лише заскімлив.

Гаррі примружено роззирнувся в темряві. Неподалік під неозорим зоряним небом виднівся будинок, і Гаррі здалося, що він помітив там рухи.

— Добі, це котедж "Мушля"? — прошепотів він, стискаючи в руках дві чарівні палички, відібрані у Мелфоїв, готовий, як що буде треба, до бою. — Ми опинилися там, де треба? Добі?

Він озирнувся. Маленький ельф стояв неподалік.

— ДОБІ!

Ельф захитався, в його величезних блискучих очах відбилися зорі. І він сам, і Гаррі одночасно подивилися на срібне руків'я ножа, що стирчало з ельфових грудей.

— Добі... ні... НА ПОМІЧ! — заревів Гаррі в бік будинку, до людей, що там рухалися. — НА ПОМІЧ!

Він не знав і не хотів знати, чаклуни там чи магли, друзі чи вороги. Він бачив лише темну пляму, що розповзалася в Добі на грудях, бачив тонесенькі ручки, що їх ельф простягав до Гаррі в німому благанні. Гаррі схопив його й поклав боком на холодну траву.

— Добі, ні, не вмирай, не вмирай...

Ельфові очі знайшли його, губи затремітили, силкуючись вимовити пару слів:

— Гаррі... Поттер...

І, легенько здригнувшись, ельф завмер, а його очі стали просто великими скляними кулями, посланими світлом зірок, яких вони вже не бачили.

— РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ ЧЕТВЕРТИЙ — Майстер чарівних паличок

Це було наче занурення в давній страшний сон — на мить здалося, що він стоїть навколішки поруч із загиблим Дамблдором біля підніжжя найвищої в Гогвортсі вежі, хоч насправді він дивився на крихітне тільце, що скорчилося на траві, пронизане Белатрисиним срібним ножем. Гаррі машинально повторював:

— Добі... Добі... — хоч і розумів, що ельф уже там, звідки не озиваються.

За якусь хвилю збагнув, що вони все ж потрапили куди треба, бо, поки він стояв навколішки над ельфом, його оточили Білл, Флер, Дін і Луна.

— Герміона? — спитав він стривожено. — Де вона?

— Рон заніс її в дім, — пояснив Білл. — З нею все буде добре.

Гаррі знову подивився на Добі. Простяг руку й висмикнув з ельфового тіла гострий кинджал, а тоді зняв куртку і накрив нею Добі, наче ковдрою.

Десь неподалік билосся об скелі море. Гаррі вслухався в його шум, поки друзі розмовляли, обговорювали те, що його не цікавило, щось вирішували. Дін поніс у дім пораненого Гріпхука, Флер побігла з ними. Білл радив, як краще поховати ельфа, а Гаррі на все погоджувався, навіть не дослухаючись. Він дивився на крихітне тіло, а його шрам сіпався й палав, і частиною мозку, неначе зазираючи з протилежного боку в довжелезну підзорну трубу, він бачив, як Волдеморт карає тих, хто залишився в Мелфоевому маєтку. Його лють була страшна, проте горе, яке відчував Гаррі через смерть Добі, її ніби применшувала, й вона здавалася далеким бурхливим штормом, відлуння якого ледь долиняло до Гаррі через безмежний, мовчазний океан.

— Треба поховати, як годиться, — це були перші слова, що їх Гаррі вимовив цілком свідомо. — Не чарами. Ви маєте лопату? І невдовзі по цьому він узявся до роботи — сам копав могилку там, де показав Білл, наприкінці саду між кущами. Він копав люто, забуваючись у фізичній праці, упиваючись її немагічністю, бо кожна краплинка поту і кожен мозоль були мовби дарами для ельфа, що врятував їм усім життя.

Шрам палав, та він владарював над цим болем; відчував його, але відсторонено. Нарешті він зумів його опанувати, навчився блокувати від Волдеморта свою свідомість, тобто зробив саме те, чого й хотів Дамблдор, посилаючи його навчитися цього від Снейпа. Як Волдеморту не міг оволодіти свідомістю Гаррі тоді, коли він помирав з туги за Сіріусом, так не могли Волдемортові думки проникнути в голову Гаррі й тепер, коли він оплакував Добі. Горе немовби блокувало доступ Волдеморту... хоч Дамблдор, звісно, сказав би, що то любов...

Гаррі глибше й глибше вгризався в тверду холодну землю, залишаючи в ній свою печаль із крапельками поту, тамуючи біль у шрамі. У цій темряві, де не чути було нічого, крім власного дихання та натиску морських хвиль, йому знову пригадалося все, що відбувалося в Мелфоїв, усе, що він там почув, і до нього в цій темряві прийшло прозріння...

Рівний ритм рухів завдавав такт думкам. Реліквії... горокракси... реліквії... горокракси... проте його вже не палила та дивна нав'язлива жага. Втрата й страх її погасили, і відчуття було таке, ніби його ляпасом розбудили зі сну.

Глибша й глибша ставала могила, а Гаррі знав, де сьогодні був Волдеморту, кого він убив у найвищій камері Нурменгарду і чому...

А ще він згадав Червохвоста, котрий помер через один крихітний неусвідомлений імпульс милосердя... Дамблдор це передбачав... а скільки ще він усього знав?

Гаррі втратив лік часу. Збагнув тільки, що темрява вже не така густа, коли до нього підійшли Рон з Діном.

— Як Герміона?

— Краще, — сказав Рон. — Флер її лікує.

Гаррі мав напоготові відповідь, якби вони запитали, чому він не захотів зробити рівненьку могилу чарівною паличкою, проте нічого пояснювати не довелося. Хлопці мовчки зіскочили в яму з лопатами і стали копати всі разом, доки яма стала достатньо глибокою.

Гаррі турботливо загорнув ельфа у свою куртку. Рон сів на край могили, скинув черевики й шкарпетки і поклав коло босих ельфових ніг. Дін вичаклював вовняну шапочку і Гаррі обережно надів її Добі на голову, заховавши його кажанячі вуха.

— Треба закрити йому очі.

Гаррі й не чув, як у темряві підійшли всі інші друзі. Білл був у дорожньому плащі, Флер — у великому білому фартусі, з кишені якого стирчала пляшечка косторосту. Бліда Герміона, закутана в позичений халат, ледве трималася на ногах. Коли вона підійшла, Рон її пригорнув. Луна, в накинутій наопашки шубі Флер, нахилилася й делікатно торкнулася пальцями ельфових повік, прикриваючи ними його скляний погляд.

— Отак, — тихо сказала вона. — Тепер він може спати. Гаррі поклав ельфа в могилу,

розташував його крихітні руки-ноги так, наче той відпочиває, а тоді виліз нагору і востаннє подивився на маленьке тільце. Він ледве стримав ридання, пригадавши похорон Дамблдора, численні ряди золотих стільців, міністра магії в першому ряду, перелік Дамблдорових досягнень, велич білої мармурової гробниці. Він відчував, що Добі заслуговує не менш урочистого похорону, однак ельф лежав поміж кущів у грубо викопаній ямі.

— Мабуть, треба щось сказати, — порушила тишу Луна. — Я перша, можна?

Усі глянули на неї, а вона звернулася до мертвого ельфа на дні могили.

— Дуже-дуже тобі дякую, Добі, за те, що визволив мене з того підвалу. Це так несправедливо, що загинув саме ти, такий добрий і відважний. Я ніколи не забуду, що ти для нас зробив. Маю надію, що зараз ти щасливий.

Вона повернулася й очікувально глянула на Рона. Той прокашлявся і сказав охриплим голосом:

— Так... дякую, Добі.

— Дякую, — пробурмотів Дін.

Гаррі ковтнув слину.

— Прощай, Добі, — сказав він. Більше він ні на що не спромігся, втім, Луна все за нього висловила. Білл підняв чарівну паличку — і купа свіжовикопаної землі здійнялася й акуратно засипала могилу, утворивши невеличкий червонястий горбик.

— Ви не проти, якщо я ще трохи тут побуду? — запитав Гаррі друзів.

Вони щось нерозбірливо пробурмотіли. Хтось легенько поплескав його по спині і всі пішли назад до будинку, залишивши Гаррі наодинці з ельфом.

Він роззирнувся — клумби були обкладені великими білими, відполірованими морем каменями. Він узяв чи не найбільший і поклав його, наче подушку, над тим місцем, де спочивала голова Добі. Намацав у кишені чарівну паличку.

Їх там було аж дві. Він уже забув перебіг подій, не міг зараз пригадати, чиї це були чарівні палички. Лише пам'ятав, як вихоплював їх у когось із рук. Вибрав коротшу, бо вона була приємніша в руці, і націлив на камінь.

Поволі, підкоряючись його вказівкам, на поверхні каменя з'явилися викарбувані літери. Він знав, що Герміона зробила б це охайніше і, мабуть, швидше, але хотів сам позначити це місце, так само, як і сам хотів викопати могилу. Коли Гаррі розігнувся, на камені лишився напис:

Тут лежить Добі, вільний ельф.

Ще кілька секунд дивився на свою роботу і поволеньки пішов. Шрам посіпувався, а в голові юрмилися думки, що сяйнули йому в могилі, ідеї, що сформувалися в темряві — захопливі й жахливі.

Коли він зайшов у коридорчик, усі сиділи у вітальні, уважно слухаючи Білла. Кімната була світла й гарна, а в каміні палахкотіли принесені морем дрова. Гаррі не хотів забруднити килим, тому залишився стояти у дверях і прислухався.

— ...пощастило, що Джіні на канікулах. Якби вона була в Гогвортсі, то її схопили б раніше, ніж ми туди встигли б. Тепер ми знаємо, що вона теж у безпеці. Білл озирнувся й побачив біля порога Гаррі.

— Я забрав усіх з "Барлогу", — пояснив він. — Перевіз до Мюріелів. Смертежери вже знають, що Рон з тобою, і тепер наша родина стане їхньою мішенню... не проси пробачення, — додав він, побачивши, як Гаррі міняється на лиці. — Тато вже кілька місяців казав, що все це лише питання часу. Нас і так завжди вважали найбільшими зрадниками роду.

— Як вони захищені? — запитав Гаррі.

— Чарами Довіри. Тато — тайнохоронець. Цей будинок ми теж захистили. Тут тайнохоронець — я. Ніхто з нас не ходить на роботу, але це зараз не найважливіше. Коли оклигають Олівандер і Гріпхук, ми їх теж відправимо до Мюріелів. Тут небагато місця, а в них — повно. Гріпхукові ноги вже гояться, Флер напоїла його косторостом. Мабуть, десь за годину зможемо його вже перевезти...

— Ні, — заперечив Гаррі, і Білла це здивувало. — Вони обидва будуть мені потрібні тут. Я

мушу з ними побалакати. Це дуже важливо.

Відчув у своєму голосі владність, переконливість і усвідомлення мети, що прийшли до нього під час копання могили для Добі. Усі повернулися до нього, збентежені.

— Піду помиюся, — сказав Гаррі Біллові, дивлячись на руки, замащені землею та кров'ю Добі. — І після цього негайно мушу з ними побачитися.

У маленькій кухоньці підійшов до раковини під вікном, що виходило на море. Світанок уже проривався на обрії і, поки він умивався, доганяючи потяг думок, що осяяли його в темному саду, небо стало золотисто-рожеве...

Добі вже ніколи не розповість їм, хто його послав у підвал, але Гаррі знав, що саме він побачив. Проникливе блакитне око глянуло на нього з уламка дзеркальця, а тоді прийшла допомога. *"У Готвортсі завжди нададуть допомогу тому, хто її попросить"*.

Гаррі витер руки, не помічаючи краси світанку за вікном і не чуючи розмов у вітальні. Він дивився десь за море і почувався, як ніколи, дуже близьким до суті всього, що відбувалося.

А шрам поколював, і він знав, що Волдемоорт теж прямує до цієї мети. Гаррі розумів усе і водночас не розумів нічого. Інтуїція підказувала йому одне, а розум — зовсім інше. Дамблдор у Гаррі в голові всміхнувся, дивлячись поверх кінчиків молитовно складених пальців.

Ви дали Ронові світлогасник. Ви зрозуміли його... і дали йому змогу повернутися...

І Червохвоста ви теж зрозуміли... ви знали, що в глибині його душі ховається крихітка каяття...

А якщо ви зрозуміли їх... то що вам було відомо про мене, Дамблдоре?

Невже я маю знати, але не шукати? Чи ви зрозуміли, що мені важко буде збагнути? Тому все так і ускладнили? Щоб я мав час у всьому розібратися?

Гаррі стояв непорушно, втупивши очі туди, де на обрії сховався яскраво-золотий краєчок сліпучого сонця. Тоді глянув на свої чисті руки, здивувався, що тримає в них ганчірку, поклав її і пішов у передпокій. І тут його шрам сердито запульсував, а у свідомості майнули, наче віддзеркалення пролітаючої над водою бабки, контури дуже добре йому знайомої будівлі.

Білл і Флер стояли біля сходів.

— Я мушу поговорити з Гріпхуком і Олівандером, — сказав Гаррі.

— Ні — запротестувала Флер. — Тгеба затшекати, 'Аггі. Вони дюше хвогі і втомлені...

— Вибач, — сказав він без натиску, — але це не може чекати. Мушу поговорити з ними негайно. Наодинці... і з кожним окремо. Це невідкладно.

— Гаррі, що це, в біса, означає? — здивувався Білл. — Ти з'являєшся з мертвим ельфом-домовиком і напівпритомним гобліном, у Герміони вигляд, наче її катували, а Рон відмовляється бодай щось мені пояснити...

— Ми не можемо тобі сказати, що робимо, — категорично заявив Гаррі. — Білл, ти член Ордену і знаєш, що Дамблдор довірив нам виконати певну місію. Ми не маємо права про це розповідати.

Флер нетерпляче пирхнула, але Білл на неї не глянув. Він не зводив очей з Гаррі. Його пошрамоване лице не виражало жодних емоцій. Нарешті Білл промовив:

— Гаразд. З ким ти хочеш поговорити спочатку?

Гаррі завагався. Він знав, як багато залежало від його рішення. Часу майже не лишалось. Треба було робити вибір: горокракси чи реліквії?

— З Гріпхуком, — сказав Гаррі. — Спочатку поговорю з Гріпхуком.

Серце калатало в грудях, наче він бігцем щойно подолав неймовірну перешкоду.

— Тоді нагору, — сказав Білл і пішов перший.

Гаррі вже піднявся на кілька сходинок, проте зупинився й озирнувся.

— Ви теж мені потрібні! — крикнув Ронові й Герміоні, що ховалися в затінку коло дверей вітальні.

Вони вийшли на світло, і дивне полегшення проступило на їхніх обличчях.

— Як ти там? — запитав Гаррі Герміону. — Ти така молодчина. .. вигадала цілу історію, коли вона тебе катувала...

Герміона слабко всміхнулася, а Рон стис її руку.

— Що робимо далі, Гаррі? — спитав він.

— Побачите. Ходімо.

Гаррі, Рон і Герміона піднялися за Біллом крутими сходами до маленького сходового майданчика. Там було троє дверей.

— Сюди, — сказав Білл, відчиняючи двері їхньої з Флер спальні. Тут вікно теж виходило на море, поцятковане золотом світанку. Гаррі підійшов до вікна, повернувся спиною до яскравого видовища, склав руки і став чекати. Шрам пульсував. Герміона сіла на крісло біля туалетного столика, а Рон примостився на його поручні.

Знову з'явився Білл з маленьким гобліном на руках, поклав його обережно на ліжку. Гріпхук хрипко подякував, і Білл вийшов, зачинивши за собою двері.

— Вибач, що витяг тебе з ліжка, — почав Гаррі. — Як твої ноги?

— Болять, — відповів гоблін. — Але гояться.

Він і досі не випускав з рук Грифіндорів меч і вигляд мав якийсь дивний: чи то войовничий, чи то заінтригований. Гаррі звернув увагу на землисту гоблінову шкіру, на довгі тонкі пальці, на чорнючі очі. Флер його роззула. Довгі ступні були брудні. Він був вищий, ніж ельфи-домовики, та не набагато. Зате його опукла голова була значно більша, ніж у людей.

— Ти, мабуть, не пам'ятаєш... — почав Гаррі.

— ...що я — той гоблін, який показав тобі твій сейф, коли ти вперше в житті відвідав "Грінготс"? — договорив за нього Гріпхук. — Я все пам'ятаю, Гаррі Поттер. Ти навіть серед гоблінів дуже відомий.

Гаррі й гоблін обмінялися оцінюючими поглядами. Гаррін шрам не переставав боліти. Хотілося якомога скоріше закінчити цю розмову з Гріпхуком — і водночас він боявся зробити хибний хід. Поки думав, як краще викласти своє прохання, гоблін перший порушив тишу.

— Ти поховав ельфа, — несподівано злісно сказав він. — Я бачив тебе з вікна сусідньої кімнати.

— Так, — підтвердив Гаррі.

Гріпхук скося зиркнув на нього зизуватими очима.

— Ти якийсь дивний чаклун, Гаррі Поттер.

— Чому це? — машинально потер шрам Гаррі. — Ти викопав могилу.

— Той що?

Гріпхук не відповів. Гаррі подумав, що той, мабуть, насміхається, бо він діяв як маг, проте його мало обходило, схвалює Гріпхук поховання Добі чи ні. Він зосередився для атаки.

— Гріпхук, я хочу попросити...

— А ще ти врятував гобліна.

— Що?

— Ти забрав мене сюди. Урятував мене.

— Я думаю, ти не шкодуєш? — трохи нетерпляче сказав Гаррі.

— Ні, Гаррі Поттер, — відповів Гріпхук і накрутив на палець ріденьку чорну борідку, що стирчала з його підборіддя, — але ти дуже дивний чаклун.

— Добре, — сказав Гаррі. — Гріпхуче, мені потрібна допомога, і ти можеш мені її надати.

Гоблін нічим не виявив свого схвалення, і далі насуплено позираючи на Гаррі, наче ніколи такого, як він, не бачив.

— Мені треба проникнути в один Грінготський сейф. Гаррі не мав наміру говорити це так відверто. Слова самі вилетіли, коли біль пронизав його шрам-блискавку, і він знову побачив контури Гогвортсу. Він рішуче заблокував свій мозок. Спочатку мав завершити справу з Гріпхуком. Рон з Герміоною дивилися на Гаррі так, наче він збожеволів.

— Гаррі... — почала було Герміона, але Гріпхук її перебив.

— Проникнути в Грінготський сейф? — перепитав гоблін і зморщився, змінюючи позу на ліжку. — Це неможливо.

— Ні, можливо, — заперечив йому Рон. — Таке вже бувало.

— Так, — погодився Гаррі. — У той самий день, коли ми вперше з тобою зустрілися, Гріпхуче. На мій день народження, сім років тому.

— Той сейф уже був порожній, — огризнувся гоблін, і Гаррі зрозумів, що, навіть пішовши з "Грінготсу", Гріпхук з образою сприймав саму думку, що можна прорвати захисні банківські редути. — Він тоді був майже незахищений.

— Зате сейф, у який потрібно проникнути, не буде порожній, а його захист буде надзвичайно потужний, — сказав Гаррі. — Він належить Лестранжам.

Він бачив, як ошелешено перезирнулися Рон з Герміоною, але він ще встигне їм усе пояснити після того, як Гріпхук дасть свою відповідь.

— У тебе немає шансів, — рішуче заперечив Гріпхук. — Жодного шансу. *"Бо як шукатимеш у нас багатств, яких ти не припас..."*

— *"тоді, злочинцю, не забудь..."* — так, я знаю, я пам'я таю, — сказав Гаррі. — Але я не шукаю собі багатств, я не прагну особистої користі. Ти мені віриш?

Гоблін подивився на Гаррі скося. Шрам-блискавка заколов, та Гаррі не звертав уваги, відмовляючись знати, біль це чи заманювання.

— Якщо і є такий чаклун, якому б я повірив, що він не прагне особистої користі, — сказав нарешті Гріпхук, — то це ти, Гаррі Поттер. Гобліни й ельфи не звикли, щоб їх захищали чи поважали, а ти сьогодні це продемонстрував. На відміну від інших паличконосців.

— Паличконосців, — повторив Гаррі. Слово було дивне для вух, але тут дужче заболів шрам, бо Волдеморт повернув думки на північ, а йому вже не терпілося розпитувати Олівандера, що був у сусідній кімнаті.

— Чаклуни й гобліни, — тихо сказав Гріпхук, — дуже довго змагалися за право носити чарівні палички.

— Але ж гоблінам для чарів не потрібні палички, — докинув Рон.

— Не в цьому суть! Чаклуни відмовляються ділитися секретами виготовлення чарівних паличок з іншими магічними істотами, вони не дають нам змоги вдосконалити свої сили!

— Гобліни теж не діляться таємницями своїх чарів, — не вгавав Рон. — Ви ж не розкажете нам, як робити мечі і обладунки. Гобліни роблять з металами таке, що чаклунам і не снилося...

— Не має значення, — зупинив його Гаррі, помітивши, що Гріпхукове лице змінило колір. — Тут не йдеться про протистояння між чаклунами й гоблінами або якимись іншими магічними істотами...

Гріпхук огидно реготнув.

— А от і ні, бо йдеться саме про це! Темний Лорд стає дедалі могутніший, а це означає, що ваша раса ще більше вивищиться над моєю! "Грінготс" потрапив у руки чаклунів, ельфів-домовиків ріжуть, як худобу, а хто з паличконосців протестує?

— Ми! — вигукнула Герміона. Вона випросталася, очі її заблищали. — Ми протестуємо! І на мене полюють так само, як на будь-якого гобліна чи ельфа, Гріпхуче! Бо я бруднокровка!

— Не кажи так на себе... — пробурмотів Рон.

— Чому не казати? — заперечила Герміона. — Я бруднокровка, і я цим пишаюся! За нового режиму моє становище не краще, ніж твоє, Гріпхуче! Це ж мене катували у Мелфоїв!

Говорячи, вона відхилила комір халата, щоб показати тонкий поріз на горлі, завданий Белатрисою — яскраво червоний на тлі білої шкіри.

— А ти знав, що це Гаррі звільнив Добі? — запитала вона. — Ти знав, що ми кілька років боролися за визволення ельфів? — Рон ніяково засовався на поручні Герміоніного крісла. — Ніхто не бажає здолати Відомо-Кого більше, ніж ми, Гріпхуче!

Гоблін дивився на Герміону з не меншим подивом, ніж перед тим на Гаррі.

— Що саме ти шукаєш у сейфі Лестранжів? — запитав він раптом. — Меч, який там лежить, підроблений. Справжній — оцей. — Він обвів їх по черзі поглядом. — Думаю, ви це вже знаєте. Ви ж самі попросили, щоб я збрехав.

— Але ж у цьому сейфі лежить не тільки підроблений меч? — запитав Гаррі. — Може, ти там бачив ще щось?

Серце калатало ще дужче. Він подвоїв зусилля, щоб ігнорувати посіпування шраму.

Гоблін знову накрутив борідку на палець.

— Наші закони забороняють розкривати таємниці "Грінготсу". Ми охоронці казкових скарбів. Ми з повагою ставимося до предметів, відданих під нашу опіку, багато з яких були виготовлені нашими руками.

Гоблін погладив меч, а його чорні очі блукали від Гаррі до Герміони, від Герміони до Рона і знову до Гаррі.

— Такий юний, — сказав він врешті, — а ворогів так багато.

— То ти нам допоможеш? — запитав Гаррі. — Без допомоги гобліна ми туди не проникнемо. Ти — наша єдина надія.

— Я... про це подумаю, — сказав Гріпхук дратівливо.

— Але... — обурився було Рон, та Герміона штурхнула його під ребро.

— Дякую, — сказав Гаррі.

Гоблін схилив велику опуклу голову й кілька разів зігнув-розігнув свої короткі ноги.

— Думаю, — сказав він, демонстративно влягаючись на ліжку Білла й Флер, — що косторіст уже своє зробив. Нарешті зможу спати. Вибачайте...

— Так, звичайно, — сказав Гаррі, та перш ніж вийти з кімнати, нахилився й забрав Гріфіндорів меч, що лежав біля гобліна. Гріпхук не протестував, але Гаррі здалося, що він помітив обурення в гоблінових очах, коли зачиняв за собою двері.

— Малий прищ, — прошепотів Рон. — Йому подобається тримати нас у непевності.

— Гаррі, — зашепотіла Герміона, відводячи хлопців далі від дверей, на саму середину темного тісного сходового майданчика, — чи я правильно тебе зрозуміла? Ти хочеш сказати, що в сейфі Лестранжів лежить горокракс?

— Так, — підтвердив Гаррі. — Белатриса так злякалася, коли подумала, що ми туди проникли. Була сама не своя. Чому? *Що* ми могли там побачити, *що* ще могли звідти забрати? Вона до смерті боялась, що Відомо-Хто довідається, що ми те щось забрали.

— Я думав, що ми шукаємо місця, у яких побував Відомо-Хто, де він здійснив щось важливе, — розгублено запитав Рон. — Хіба ж він бував у сейфі Лестранжів?

— Не знаю, чи він бував у "Грінготсі", — відповів Гаррі. — У юності він не міг зберігати там золото, бо йому ніхто нічого у спадок не залишив. Хоча, коли він уперше побував на Алеї Діагон, то міг бачити банк, принаймні, зовні.

Шрам засіпався, але Гаррі не звертав на це уваги. Він хотів, щоб Рон і Герміона зрозуміли все про "Грінготс", перш ніж починати розмову з Олівандером.

— Думаю, що він заздрив усім, хто мав ключі до грінготських сейфів. Думаю, що для нього це була ознака причетності до світу чаклунів. І ще не забувайте, що він довіряв Белатрисі та її чоловікові. Це були найвідданіші його слуги аж до його падіння. А коли він зник, вони скрізь його шукали. Я сам чув, як він сказав це тієї ночі, коли повернувся.

Гаррі потер шрам.

— Навряд чи він сказав Белатрисі, що то горокракс. Він не розкрив Луціусу Мелфою правди про свій щоденник. Можливо, він пояснив їй, що це річ, яку він високо цінує, і попросив заховати в сейф. Герід казав, що в цілому світі немає надійнішого місця, щоб там щось зберігати... крім Гогвортсу.

Коли Гаррі закінчив, Рон похитав головою.

— Ти так добре його розумієш.

— Тільки частково, — заперечив Гаррі. — Частково... Та краще б я хоч би настільки розумів Дамблдора. Втім, побачимо. Йдемо... тепер Олівандер.

Рон і Герміона, спантеличені і вражені почутим, пішли за ним до дверей навпроти спальні Білла і Флер. Гаррі постукав.

— Заходьте! — почувся слабкий голос.

Майстер чарівних паличок лежав на одному з двох односпальних ліжок, дальньому від вікна. Він понад рік просидів у темниці, й Гаррі знав, що його там катували — принаймні, раз. Був виснажений, з-під жовтуватої шкіри обличчя випиналися кістки. Великі сірі очі здавалися ще більшими у темних проваллях очниць. Руки, що лежали поверх ковдри, були худі, як у скелета. Гаррі сів на вільне ліжко поруч з Роном і Герміоною. Вранішнього сонця звідси не було видно. Вікно кімнати виходило в сад на верхівці кручі з свіжою могилою.

— Містере Олівандер, вибачте, що ми вас турбуємо, — сказав Гаррі.

— Мій любий хлопчику. — Голос в Олівандера був дуже кволий. — Ви нас урятували. Я вже думав, що ми там і померемо. Я ніколи... ніколи не зможу вам віддячити... як годиться.

— Ми раді, що все вдалося.

Шрам засіпався. Гаррі знав, був переконаний, що майже не лишилося часу, щоб випередити Волдеморта чи завадити йому досягти мети. Гаррі відчув, як його охопила паніка...

але ж він зробив свій вибір, коли вирішив спочатку поговорити з Гріпхуком. Удаючи спокій, якого й близько не відчував, Гаррі понишпорив у капшучку на шиї і вийняв дві половинки поламаної чарівної палички.

— Містере Олівандер, мені потрібна допомога.

— Усе що завгодно. Усе, — кволо пообіцяв майстер.

— Ви можете її полагодити? Чи це можливо? Олівандер простяг тремтячу руку, і Гаррі поклав йому на долоню дві половинки, що ледве трималися купи.

— Гостролист і феніксова пір'їна, — вимовив Олівандер тремтливим голосом. — Одинадцять дюймів. Гарна й гнучка.

— Так, — підтвердив Гаррі. — Зможете?..

— Ні, — прошепотів Олівандер. — Мені прикро, страшенно прикро, але чарівну паличку, що зазнала таких тяжких пошкоджень, неможливо полагодити жодними відомими мені способами.

Гаррі був готовий почути таку відповідь, та все одно удар був важкий. Він забрав половинки чарівної палички і знову сховав їх у капшучок. Олівандер дивився туди, де зникла потрощена паличка, і відвів погляд аж тоді, як Гаррі вийняв з кишені дві чарівні палички, що їх забрав у Мелфоїв.

— Ви можете впізнати ці чарівні палички? — запитав Гаррі. Майстер узяв першу паличку, підніс її близьенько до вицвілих очей, покрутив у вузлуватих пальцях і легенько зігнув.

— Горіх і драконячі серцеві струни, — сказав він. — Дванадцять і три чверті дюйма. Незламна. Ця паличка належала Белатрисі Лестранж.

— А ця?

Олівандер так само ретельно оглянув другу паличку.

— Глід і волосина єдинорога. Рівно десять дюймів. Доволі пружна. Це була паличка Драко Мелфоя.

— Була? — перепитав Гаррі. — А тепер що, ні?

— Мабуть, ні. Якщо ти її забрав...

— ...забрав...

— ...то вона може стати твоєю. Зрозуміло, багато залежить від того, як її забирали. А також від самої чарівної палички. Та загалом чарівна паличка, здобута в бою, міняє господаря.

У кімнаті запанувала тиша, яку порушував хіба що далекий шум моря.

— Ви кажете про чарівні палички так, ніби вони щось відчувають, — сказав Гаррі, — ніби володіють здатністю самостійно мислити.

— Паличка сама обирає чарівника, — пояснив Олівандер. — Це добре знають ті, хто вивчав мистецтво виготовлення чарівних паличок.

— А можна користуватися паличкою, яка тебе не вибрала? — поцікавився Гаррі.

— Так, якщо ти хоч трохи чарівник, ти зможеш чаклувати за допомогою практично будь-якого інструмента. Однак найкращі результати бувають лише тоді, як існує взаємна прихильність між чарівником і чарівною паличкою. Ці зв'язки дуже непрості. Спочатку взаємне тяжіння, а потім спільне збагачення досвідом, коли паличка вчиться у чаклуна, а чаклун у своєї палички.

Морські хвилі якось скорботно накочувалися й відкочувалися.

— Я силою забрав цю паличку в Драко Мелфоя, — сказав Гаррі. — Чи безпечно мені тепер нею користуватися?

— Думаю, безпечно. Існують витончені закони, що визначають володаря чарівної палички, але завойована паличка зазвичай підкоряється новому власнику.

— То я можу користуватись і цією? — запитав Рон, вийняв з кишені Червохвостову чарівну паличку і подав Олівандеру.

— Каштан і драконячі серцеві струни. Дев'ять з чвертю дюйма. Ламка. Невдовзі після мого викрадення мене змусили її виготовити для Пітера Петігру. Тож якщо ти її завоював, вона повинна виконувати усі твої накази краще за будь-яку іншу чарівну паличку.

— І це стосується всіх чарівних паличок? — запитав Гаррі.

— Думаю, що так, — відповів Олівандер, дивлячись на Гаррі опуклими очима. — Ти ставиш непрості запитання, містере Поттер. Виготовлення чарівних паличок — це складна й

загадкова галузь магії.

— Тобто не обов'язково вбивати попереднього власника, щоб стати справжнім володарем чарівної палички? — не вгавав Гаррі.

— Обов'язково? Ні, я б не сказав, що обов'язково треба вбивати.

— Хоч існують легенди, — сказав Гаррі, і серце його закалатало ще швидше, а біль у шрамі значно посилювався. Він був переконаний, що Волдеморт вирішив здійснити свої задуми. — Легенди про чарівну паличку.. або палички... що переходили з рук у руки через убивство.

Олівандер зблід. На тлі білосніжної подушки він став світло-сірим, а величезні, з кров'яними прожилками, очі світилися страхом.

— Така паличка лише одна, наскільки я знаю, — прошепотів він.

— І Відомо-Хто нею зацікавився, правда? — наполягав Гаррі.

— Як... звідки?.. — прохрипів Олівандер і благально подивився на Рона й Герміону, шукаючи в них допомоги. — Звідки ти це знаєш?

— Він вимагав, щоб ви йому сказали, як подолати зв'язок між нашими чарівними паличками, — сказав Гаррі.

Олівандера охопив жах.

— Він мене катував, зрозумій! Закляттям "Круціатус", і я... я не мав іншого виходу й мусив розповісти йому все, що знаю або про що здогадуюся!

— Я розумію, — сказав Гаррі. — Ви йому сказали про серцевини-близнюки? Сказали, що йому просто треба позичити чарівну паличку в іншого чаклуна?

Олівандер був переляканий і приголомшений тим, як Гаррі все добре знав. Повільно кивнув головою.

— Та це не спрацювало, — вів далі Гаррі. — Моя паличка знову здолала тепер уже позичену чарівну паличку. Ви знаєте, чому так сталося?

Олівандер заперечно, але теж дуже повільно, похитав головою.

— Я ще... ніколи про таке не чув. Тієї ночі твоя чарівна паличка здійснила щось нечуване. Зв'язок між серцевинами-близнюками — це вже дуже рідкісне явище, а от чому твоя чарівна паличка зламала позичену, я взагалі не знаю...

— Ми тут згадували іншу чарівну паличку — паличку, що переходить з рук у руки завдяки вбивству. Коли Відомо-Хто зрозумів, що моя чарівна паличка зробила щось дивне, він прийшов вас розпитати про ту іншу паличку?

— Звідки ти це знаєш? Гаррі не відповідав.

— Так, прийшов, — прошепотів Олівандер. — Він хотів довідатися все, що я знаю про чарівну паличку, яку називають жезлом Смерті, паличкою Долі або ж бузиновою паличкою. Гаррі скося зиркнув на Герміону. Вона була вражена.

— Темному Лорду, — сказав Олівандер тихим переляканим голосом, — завжди подобалася та чарівна паличка, що я йому зробив... тис і феніксова пір'їна, тринадцять з половиною дюймів... аж поки не виявив зв'язку між серцевинами-близнюками. Тепер він шукає іншу, потужнішу, паличку, яка допоможе йому здолати твою.

— Але він скоро довідається, якщо ще не довідався, що моя чарівна паличка зламана, і полагодити її неможливо, — неголосно промовив Гаррі.

— Ні, Гаррі! — злякано заперечила Герміона. — Він цього не може знати! Звідки він може?..

— *Пріорі інкантатем*, — пояснив Гаррі. — Ми покинули твою, Герміоно, чарівну паличку і мою тернову паличку у Мелфоїв. Якщо вони їх належно оглянуть, якщо примусять відтворити останні закляття, наслані паличками, то побачать, що твоя чарівна паличка зламала мою, побачать, як ти марно намагалася її полагодити, і зрозуміють, що відтоді я користувався терновою паличкою.

Той ледве помітний рум'янець, що з'явився було на її щоках після прибуття сюди, знову зник. Рон кинув на Гаррі докірливий погляд і сказав:

— Не треба зараз цим журитися...

Але містер Олівандер не дав йому договорити.

— Темний Лорд шукає тепер бузинову паличку не тільки для того, щоб знищити тебе, містере Поттер. Він прагне нею заволодіти, бо вірить, що стане тоді по-справжньому

невразливим.

— І стане?

— Власник бузинової палички повинен завжди боятися нападу, — сказав Олівандер, — проте сама думка про Темного Лорда з жезлом Смерті... це колосально.

Гаррі раптом пригадалася їхня перша зустріч, коли він не збагнув, подобається йому Олівандер чи ні. Навіть зараз, після Волдемортових катувань і ув'язнення, думка, що Темний Лорд оволодіє цією чарівною паличкою, не тільки лякала майстра, а й захоплювала.

— То ви... ви, містере Олівандер, серйозно вважаєте, що така чарівна паличка існує? — запитала Герміона.

— О, так, — підтвердив Олівандер. — Причому цілком можливо простежити шлях цієї чарівної палички протягом усієї історії. Існують, звісно, певні прогалини, досить довгі періоди, коли вона зникала, її тимчасово губили чи ховали, але невдовзі вона завжди з'являлася. Вона має певні визначальні характеристики, і хто вивчав мистецтво виготовлення чарівних паличок, їх легко впізнає. Є старі записи, деякі трохи туманні, зроблені мною та іншими майстрами чарівних паличок для кращого розуміння й вивчення нашого ремесла. Вони доволі достовірні.

— То ви... ви не думаєте, що це просто казка чи міф? — з надією запитала Герміона.

— Ні, — заперечив Олівандер. — Я не знаю, чи неминуче треба скоїти вбивство, щоб оволодіти нею. Її історія кривава, але, можливо, це тому, що вона така бажана річ, що збурює чаклунські пристрасті. Неймовірно потужна, небезпечна, коли потрапляє в лихі руки, вона незмінно вабила своєю могутністю всіх нас, хто вивчав можливості чарівних паличок.

— Містере Олівандер, — запитав Гаррі, — це ви сказали Відомо-Кому, що бузинова паличка була в Грегоровича?

Олівандер зблід іще більше — якщо це було можливо. Він тепер нагадував примару.

— Але як ти це... звідки ти?... — ковтнув він слину.

— Хай вас не турбує, звідки я це знаю, — сказав Гаррі й на мить заплющив очі, коли запалав його шрам, і він на кілька секунд побачив головну вуличку Гогсміда, ще темну, бо школа лежала набагато північніше. — Ви сказали Відомо-Кому, що Грегорович мав цю чарівну паличку?

— Це були чутки, — прошепотів Олівандер. — Чутки, що ходили багато років тому, задовго до твого народження! Я думаю, Грегорович сам їх поширював. Ти ж розумієш, як сприяли його бізнесу розмови про те, що він досліджував і відтворював властивості бузинової палички!

— Так, я розумію, — погодився Гаррі. Він звівся на ноги. — Містере Олівандер, останнє запитання, і відпочивайте. Що вам відомо про Смертельні реліквії?

— Про... про що? — пробурмотів спантеличений майстер чарівних паличок.

— Про Смертельні реліквії.

— Боюся, що я й гадки не маю, про що ти говориш. Це також пов'язане з чарівними паличками?

Гаррі пильно вдивився в його запале обличчя й повірив, що Олівандер не прикидається. Він справді не чув про реліквії.

— Дякую вам, — сказав Гаррі. — Дуже вам дякую. Відпочивайте.

Олівандер був вражений.

— Він мене катував! — зойкнув він. — Закляттям "Круціатус"... ти й уявити собі не можеш...

— Я можу, — заперечив Гаррі. — Ще й як можу. Відпочивайте, будь ласка. Дякую за все, що ви нам розповіли.

Він повів Рона й Герміону сходами донизу. Проходячи повз двері кухні, побачив Білла, Флер, Луну й Діна — вони сиділи за столом і пили чай. Усі подивилися на Гаррі, та він лише кивнув їм головою і вийшов надвір, у сад. Рон і Герміона — за ним. Попереду виднівся червонястий горбок землі над могилою Добі, і Гаррі пішов до нього, а біль у голові ставав дедалі нестерпніший. Були потрібні величезні зусилля, щоб заблокувати видіння, але він знав, що недовго ще йому чинити опір. Дуже скоро він піддасться цим видінням, щоб перевірити, чи його припущення правильні. Потрібне ще одне невеличке зусилля, щоб усе пояснити Ронові й Герміоні.

— Грегорович володів бузиновою паличкою дуже давно, — сказав він. — Я бачив, як Відомо-Хто його шукав. А коли знайшов, то виявив, що в Грегоровича палички вже нема, її в нього вкрав Гріндельвальд. Як Гріндельвальд довідався, що вона була у Грегоровича, я не знаю... але якщо сам Грегорович був такий дурний, що поширював ці чутки, то довідатись було неважко.

Волдеморт був біля воріт Гогвортсу. Гаррі бачив, як він там стоїть, і ще бачив ліхтар, що погойдувався в досвітній темряві щораз ближче.

— І Гріндельвальд скористався бузиновою паличкою, щоб стати всемогутнім. Та коли він уже був на вершині своєї могутності, Дамблдор зрозумів, що лише він зможе його зупинити, і він зіткнувся з Гріндельвальдом у двобої, переміг його й заволодів бузиновою паличкою.

— *Дамблдор* заволодів бузиновою паличкою? — здивувався Рон. — А де ж тоді... де вона зараз?

— У Гогвортсі, — відповів Гаррі, силкуючись залишатися з ними в садочку на вершині кручі.

— То гайда туди! — вигукнув Рон. — Гаррі, треба її забрати, поки він не забрав!

— Уже пізно, — заперечив Гаррі. Він нічого не міг з собою вдіяти, лише обхопив руками голову, наче це допомагало опиратися. — Він знає, де вона. Він уже там.

— Гаррі! — спалахнув Рон. — Ти давно все це знав? Чого ми гаяли час? Чого ти спочатку розмовляв з Гріпхуком? Ми ж могли встигнути... ми ще могли б...

— Ні, — заперечив Гаррі, і став коліньми на траву. — Герміона мала рацію. Дамблдор не хотів, щоб вона мені дісталася. Він не хотів, щоб я нею заволодів. Він хотів, щоб я здобув горокракси.

— Всемогутня чарівна паличка, Гаррі! — простогнав Рон.

— Я не повинен був... я мусив здобути горокракси...

І все стало холодне й темне. Сонце ледь проглядало над обрієм, а він линув поруч зі Снейпом через шкільні угіддя до озера.

— Я скоро приєднаюся до тебе в замку, — сказав він високим холодним голосом. — Покинь мене самого.

Снейп уклонився й пішов по стежці назад. Його чорний плащ розвівався за спиною. Гаррі йшов поволі, чекаючи, коли Снейп зникне. Не треба, щоб Снейп, чи хто завгодно, бачив, куди він прямує. Однак усі вікна замку були ще темні, а він міг себе приховати... і за якусь секунду він уже вичаклював закляття "Розілюзнення", що захвало його навіть від власних очей.

І він пішов понад берегом озера, вдивляючись у контури його любого замку, його першого королівства, на яке він мав невід'ємне право...

А ось і вона, стоїть біля озера, віддзеркалюючись у темних водах. Біла мармурова гробниця, зайва тут і непотрібна, вона тільки псувала знайомий йому пейзаж. Він знову відчув наплив затамованої ейфорії, відчув п'янке відчуття доцільності руйнування. Підняв свою стару тисову чарівну паличку. Як доречно, що це буде останній її видатний чин.

Гробниця розкололася. Загорнута в саван постать була така ж довга й худа, як і за життя. Він знову підняв чарівну паличку.

Саван розгорнувся. Обличчя було напівпрозоре, бліде й запале, проте збереглося майже бездоганно. На гачкуватому носі залишилися окуляри: він відчув приємну зневагу до цього жалюгідного видовища. Дамблдорові руки були складені на грудях, стискаючи пальцями її, поховану разом зі своїм власником.

Невже старий дурень тішив себе надією, що мармур або смерть захистять чарівну паличку? Невже він думав, що Темний Лорд побоїться осквернити гробницю? Павукоподібна рука витягла чарівну паличку з Дамблдорових пальців, і в ту ж мить з її кінчика сипонула злива іскор, спалахнувши над тілом свого попереднього власника. Паличка була готова служити новому хазяїнові.

— РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ П'ЯТИЙ — Котедж "Мушля"

Котедж Білла й Флер стояв самотньо на кручі, навислій над морем, стіни його були побілені й оздоблені мушельками. Це було відлюдне й гарне місце. Щоразу, коли Гаррі заходив у цей крихітний котедж чи в його садочок, він чув, як море невпинно накочувалось і відступало, неначе дихала величезна спляча істота. Наступні кілька днів він вигадував різні причини, щоб утекти з людного котеджу, прагнучи небесного простору над вершиною кручі, безмежжя широкого моря та холодного солоного вітру в лице.

Незбагненність власного рішення не гнатися наввипередки з Волдемортом за чарівною паличкою й досі бентежило Гаррі. Він не пригадував жодного випадку, коли обирав бездіяльність. Його мучили сумніви, що їх мимоволі посилював Рон, коли вони опинялись удвох.

"А що, як Дамблдор хотів, щоб ми розгадали цей символ і встигли здобути чарівну паличку?" "А що, як розгадати значення символу — означає стати "гідним" здобуття реліквії?" "Гаррі, а якщо це справді бузинова паличка, то як ми тепер в біса знищимо Відомо-Кого?"

Гаррі не знав, що відповідати. Інколи він питав себе, чи не було відвертим божевільям те, що він навіть не спробував завадити Волдемортові проникнути в гробницю. Він навіть самому собі не міг пояснити, чого вирішив цього не робити. Відтворював свої аргументи, що призвели до такого рішення — і вони здавалися йому доволі слабкими.

Найдивніше, що Герміонина підтримка бентежила його ще більше, ніж Ронові сумніви. Змушена визнати, що бузинова паличка реальна, Герміона відстоювала думку, що це предмет лихий, а спосіб, яким нею заволодів Волдемо́рт, викликав лише огиду, і навіть думати про таке було не припустимо.

— Гаррі, ти б ніколи так не зробив, — повторювала вона знову й знову. — Ти б ніколи не вдерся в Дамблдорову могилу.

Однак мертвий Дамблдор значно менше лякав Гаррі, ніж те, що він міг хибно витлумачити справжні наміри живого Дамблдора. Він відчував, що й досі бреде навіпамацьки в темряві. Він обрав свою стежку, проте постійно озирався, вагаючись, чи правильно зрозумів знаки, чи не треба було піти в іншому напрямку. Час від часу злість на Дамблдора знову накочувала на нього, нестримна, мов хвилі, що розбивались об кручу, на якій стояв котедж; злість, що Дамблдор перед смертю нічого не пояснив.

— Але чи *справді* він мертвий? — сказав Рон через три дні після прибуття в котедж. Гаррі дивився в далину над муром, що відділяв садок від краю кручі, коли його знайшли там Рон і Герміона. Він волів, щоб вони не приходили, бо не мав охоти втручатися в їхню суперечку.

— Так, Роне, мертвий! Будь ласка, не починай знову!

— Герміоно, а ти візьми факти, — не погоджувався Рон, говорячи через голову Гаррі, що й далі дивився на виднокрай. — Срібна лань. Меч. Око, яке побачив у дзеркальці Гаррі.

— Гаррі припускає, що око могло йому й привидітися! Правда, Гаррі?

— Могло, — відповів Гаррі, не дивлячись на неї.

— Але ж ти не думаєш, що воно привиділося? — не вгавав Рон.

— Ні, не думаю, — погодився Гаррі.

— От бачиш! — наполог Рон, не даючи Герміоні розтулити рота. — Якщо це був не Дамблдор, то поясни, Герміоно, як Добі довідався, що ми були в підвалі?

— Не знаю... але як ти поясниш, що Дамблдор послав його до нас, хоч сам лежав у гробниці в Гогвортсі?

— Не знаю, може, то був його привид!

— Дамблдор не повертався б назад як привид, — заперечив Гаррі. Він мало в чому був упевнений, коли це стосувалося Дамблдора, але принаймні в цьому не сумнівався. — Він пішов би далі.

— Як це "пішов би далі"? — не зрозумів Рон, та Гаррі не встиг нічого пояснити, бо ззаду пролунало:

— 'Аггі?

З котеджу вийшла Флер, її довге сріблясте волосся розвівав вітерець.

— 'Аггі, з тобою хотше поговорити Гіпгук. Він у найменшій спальні, каже, що не хотше, щоб вас хтось підслухав.

Було видно, що Флер невдоволена, що гоблін послав її з цим дорученням, тож вона роздратовано пішла кудись за будинок.

Грипхук, як і казала Флер, чекав їх у найменшій з трьох спалень котеджу, в якій тепер ночували Герміона й Луна. Він опустил червоні бавовняні штори, затулившись від яскравого, хоч і захмареного неба, і кімната набула якогось вогняного відблиску, що не надто пасувало до світлого, насиченого повітрям котеджу.

— Я прийняв рішення, Гаррі Поттер, — сказав гоблін, що сидів, схрестивши ноги, в низькому кріслі й барабанив по бильцях своїми хирлявенькими пальцями. — Хоч грінготські гобліни і вважатимуть, що це підла зрада, але я вирішив тобі допомогти...

— Це чудово! — вигукнув Гаррі, відчуваючи полегшення. — Дякую тобі, Грипхуче, ми дуже...

— ...в обмін, — твердо завершив речення гоблін, — за винагороду.

Захоплений зненацька, Гаррі завагався.

— І скільки ж ти хочеш? У мене є гроші.

— Не за гроші, — заперечив Грипхук. — Гроші я маю. Його чорні очі заблищали; вони були зовсім без білків.

— Я хочу меч. Меч Годрика Грифіндора. Настрій у Гаррі різко впав.

— Це неможливо, — заявив він. — Вибач.

— Тоді, — м'яко сказав гоблін, — виникають труднощі.

— Ми можемо дати тобі щось інше, — гаряче обізвався Рон. — Там, у Лестранжів, мабуть, повно всякого добра, ти собі вибереш, що захочеш.

Такого не треба було казати. Грипхук спалахнув.

— Я не злодій, хлопче! Я не зазіхаю на скарби, на які не маю права!

— Але ж меч — наш...

— Не ваш, — заперечив гоблін.

— Ми грифіндорці, а він належав Годрику Грифіндору...

— А кому він належав до Грифіндора? — запитав гоблін і випростався.

— Нікому, — відповів Рон, — він був виготовлений для нього.

— Ні! — сердито вигукнув гоблін, показуючи довгим пальцем на Рона. — Знову ця чаклунська зарозумілість! Цей меч належав Рагнукові Першому, а Годрик Грифіндор у нього вкрав! Це наш загублений скарб, шедевр гоблінського мистецтва! Він належить гоблінам! Меч — це плата за мою послугу! Погоджуйтесь, або як хочете! — погляд гобліна палав гнівом.

Гаррі зиркнув на друзів і сказав:

— Грипхук, нам треба порадитись, якщо ти не проти. Зачекаєш кілька хвилин?

Гоблін похмуро кивнув головою.

У порожній вітальні Гаррі, насупившись і міркуючи, як бути, підійшов до каміна. Рон у нього за спиною сказав:

— Та він насміхається. Ми не можемо віддати меч.

— Це правда? — запитав Гаррі в Герміони. — Грифіндор і справді його вкрав?

— Не знаю, — розгублено зізналася вона. — У чаклунській історії нерідко дуже побіжно

згадується про ті прикраси, що їх чаклуни завдавали іншим магічним расам, але я не пригадую жодного натяку на те, що Грифіндор украв меч.

— Це ще одна гоблінська байка, — сказав Рон, — з тих, де чаклуни завжди гоблінів дурять. Наше щастя, що він не вимагає віддати йому чарівні палички.

— Роне, гобліни мають усі підстави недолюблювати чаклунів — сказала Герміона. — У минулому з ними поводитися досить жорстоко.

— Та гобліни теж не пухнасті кролики, — заперечив Рон. — Вони повбивали море наших. Вони теж не гребували нічим.

— Якщо ми почнемо сперечатися з Гріпхуком, чия раса лицемірніша й жорстокіша, то він тим паче не захоче нам допомагати!

Запала тиша, бо друзі думали, як знайти вихід з цієї ситуації. Гаррі глянув у вікно на могилу Добі. Луна щойно поставила біля надгробка гілочку лаванди в слоїку з-під варення.

— Слухайте, — обізвався Рон, і Гаррі подивився на нього, — а якщо так: кажемо Гріпхукові, що меч нам потрібен аж до самого сейфа, а там ми його віддамо. А в сейфі лежить підробка! Ми поміняємо мечі місцями й віддамо йому підробку.

— Роне, та ж він їх розрізнить краще за нас! — вигукнула Герміона. — Це ж саме він зрозумів, що сталася підміна мечів!

— Та поки до нього дійде, ми ноги в руки — і прощай гоблін-воблін...

Він не витримав погляду, яким його змріяла Герміона.

— Це, — неголосно мовила вона, — просто підло. Попросити, щоб він допоміг, а потім ошукати? І ти ще дивуєшся, Роне, чому гобліни не люблять чаклунів?

Ронові вуха почервоніли.

— Добре-добре! Я просто так собі подумав! А ти що скажеш?

— Треба запропонувати йому щось інше, не менш коштовне.

— Чудово. Зараз піду й принесу ще один старовинний меч гоблінської роботи, а ти його гарно загорни в подарунковий папір.

І знову всі замовкли. Гаррі був переконаний, що гоблін не погодиться ні на що інше, крім меча, навіть якби вони й мали щось не менш коштовне. Але ж цей меч — їхня єдина й незамінна зброя проти горокраксів.

Він на мить заплющив очі й прислухався до шуму моря. Думка, що Грифіндор міг украсти меча, була йому неприємна. Він завжди пишався тим, що грифіндорець. Грифіндор захищав маглородців, це він зітнувся у двобої з любителем чистокровних Слизерином...

— Може, він бреше, цей Гріпхук, — знову розплющив очі Гаррі. — Може, Грифіндор не брав меча. Як нам знати, що саме гоблінова версія історії правдива?

— А яка тобі різниця? — здивувалася Герміона.

— Буде легше на душі, — відповів Гаррі.

Він глибоко вдихнув.

— Ми йому скажемо, що віддамо меча після того, як він нам допоможе проникнути в сейф... але постарасмося не уточнити, коли саме він його отримає.

Ронове обличчя розплилося в усмішці. Герміона, однак, дивилася з тривогою.

— Гаррі, не можна...

— Він його отримає, — вів далі Гаррі, — коли ми знищимо всі горокракси. Я все зроблю, щоб меч був у нього. Я дотримаю слова.

— Це може тривати роками! — сказала Герміона.

— Я це розумію, а йому знати не конче. Я йому не брехатиму... по суті.

Гаррі зустрів її погляд з викликом — і водночас з соромом. Пригадалися слова, викарбувані над брамою Нурменгарда: "Для загального блага". Відкинув цю думку геть. Хіба є інший вихід?

— Мені це не подобається, — сказала Герміона.

— Мені теж не дуже, — визнав Гаррі.

— А я вважаю, що це геніально, — знову скочив на ноги Рон. — Пішли йому скажемо.

Вони повернулися в найменшу спальню, і Гаррі зробив свою пропозицію, сформулювавши її так, щоб не називати точного часу передачі меча. Поки він говорив, Герміона, насупившись, дивилася в підлогу. Його це дратувало, він боявся, що вона зірве їхній задум. Але Гріпхук ні на кого, крім Гаррі, не дивився.

— Ти даєш мені слово, Гаррі Поттер, що віддаси мені Грифіндорів меч, якщо я тобі допоможу?

— Так, — підтвердив Гаррі.

— Тоді дай руку, — сказав гоблін, простягаючи долоню.

Гаррі її потис. Не знав, чи не помітили ці чорні очі якоїсь каверзи в його очах. Але Грипхук відпустив його руку, сплеснув у долоні і сказав:

— Отже. Почали!

Було таке враження, ніби вони знову планують проникнути в міністерство. Задум почали розробляти в найменшій спальні, залишеній, на Грипхукове бажання, у напівтемряві.

— Я лише раз був у сховищі Лестранжів, — сказав Грипхук, — саме тоді, коли мені наказали покласти туди фальшивий меч. Це одна з найдревніших камер. Найстаріші чаклунські роди зберігають свої скарби на найглибшому рівні, де сховища найбільші й найкраще захищені...

Щодня на кілька годин вони зачинялися в малесенькій, наче кухонний сервант, кімнатці. Дні поволі переходили в тижні. Треба було подолати безліч перепон, зокрема й те, що їхні запаси багатозільної настійки вичерпувалися.

— Її, фактично, вистачить лише для когось одного, — бідкалася Герміона, підносячи під світло лампи густу й багнисту настійку.

— А цього й достатньо, — сказав Гаррі, вивчаючи намальовану Грипхуковою рукою схему найглибших переходів.

Інші мешканці котеджу "Мушля" не могли не помітити, що щось відбувається, бо ж Гаррі, Рон та Герміона з'являлися тепер лише на спільних трапезах. Ніхто не питав зайвого, хоч Гаррі часто відчував, як замислено й стурбовано дивиться на них за столом Білл.

Що більше часу вони проводили разом, то глибше усвідомлював Гаррі свою неприязнь до гобліна. Грипхук виявився неочікувано кровожерливий, кепкував з думки, чи відчують біль дрібні істоти, і тішився з того, що їм, можливо, доведеться калічити інших чаклунів, щоб проникнути у скарбницю Лестранжів. Гаррі знав, що друзі поділяють цю неприязнь, однак вони на цю тему не говорили — Грипхук був їм потрібен.

Гоблін дуже неохоче їв разом з усіма. Навіть тоді, як його ноги загоїлися, він усе одно просив, щоб йому, як і слабкому ще й досі Олівандеру, таці з їжею приносили до кімнати. Врешті Білл після гнівної тиради, виголошеної Флер, піднявся до нього нагору й повідомив, що таких послуг більше не буде. Відтоді Грипхук сідав з ними за тісний стіл, проте відмовлявся вживати ту саму їжу, вимагаючи, щоб йому подавали шматки сирого м'яса, корінці і гриби.

Гаррі відчував свою відповідальність за таке становище. Це ж він умовив усіх залишити гобліна в котеджі "Мушля", щоб його допитати; це через нього вся родина Візлів змушена переховуватися, а Білл, Фред, Джордж і містер Візлі втратили роботу.

— Мені так прикро, — сказав він Флер, коли одного вітря ного квітневого вечора допомагав їй готувати вечерю. — Я ніколи не думав, що тобі доведеться усім цим займатися.

Вона щойно налаштувала ножі, які б різали м'ясо для Грипхука і Білла, бо Білл, відколи на нього напав Грейбек, надавав перевагу біфштексам з кров'ю. Коли ножі застукотіли, її роздратоване обличчя трохи пом'якшилось.

— 'Аггі, ти вгятував шиття моїй сестгі, я цього не забула. Чесно кажучи, це було не зовсім так, проте Гаррі вирішив їй не нагадувати, що справжня небезпека Габріелі не загрожувала.

— До того ж, — Флер націлила чарівну паличку на каструльку з соусом, що стояла на плиті, й та відразу забулькотіла, — містег Олівандег сьогодні вветшегі вигушає до Мюгіель. Нам буде тгохи легше. Гоблін, — вона насупилася при згадці про нього, — хай пегебигається вниз, до вітальні, а ви з Роном і Діном займете його кімнату.

— Та нам і у вітальні добре, — Гаррі знав, що Грипхукові дуже не сподобається ночувати на диванчику, а для їхніх планів було просто необхідно, щоб Грипхук мав гарний настрій. — Про нас не турбуйся. — А коли вона почала протестувати, додав: — Ми теж уже скоро зліземо вам з шиї, тобто Рон, Герміона і я. Ми у вас надовго не затримаємось.

— Що ти маєш на увазі? — чарівна паличка Флер націлилася на посудину з рисовою запіканкою, що зависла в повітрі. — Вам не мошна нікуди звідси вигушати, ви тут у безпетсі!

Вона тепер була дуже схожа на місіс Візлі, і Гаррі зрадив, що саме в цю мить відчинилися

задні двері. Луна й Дін з мокрим від дощу волоссям занесли на кухню по оберемку хмизу, що прибився до берега.

— ...і крихітні маленькі вушка, — розповідала Луна, — схожі на гіпопотамові, каже тато, тільки пурпурові й волохаті. А якщо захочеш їх покликати, то треба мугикати якусь мелодію. Їм подобаються вальси, а швидкої музики вони не люблять...

Дін зніяковіло стенив плечима, проходячи за Луною повз Гаррі до вітальні, де Рон і Герміона вже накривали стіл для вечері. Скориставшись нагодою уникнути розпитувань, Гаррі схопив два глечики з гарбузовим соком і подався за ними.

— ...а якщо колись побуваєш у нас, то я тобі цей ріг покажу. Тато мені про нього написав, але я ще його не бачила, бо смертежери забрали мене прямо з "Гогвортського експреса", і я так і не потрапила додому на Різдво, — розповідала Луна, розпалюючи з Діном камін.

— Луно, ми ж тобі казали, — гукнула їй Герміона. — Той ріг вибухнув. То був ріг різкопроривця, а не зім'ятого хропача...

— Ні, то був ріг хропача, — незворушно заперечила Луна. — Тато мені писав. Він уже, мабуть, відновив свою форму, бо ці роги, знаєте, самонаправні.

Герміона похитала головою й продовжила розкладати на столі виделки. До вітальні увійшов Білл, за ним зійшов сходами містер Олівандер. Майстер чарівних паличок і досі мав виснажений вигляд. Білл його підтримував однією рукою, а в другій ніс величеньку валізу.

— Я скучатиму за вами, містере Олівандер, — підбігла до старого Луна.

— А я — за тобою, люба, — поплескав її по плечах Олівандер. — Ти мене надзвичайно підтримувала в тому жахливому місці.

— Що ж, *au revoir*, містеге Олівандег, — поцілувала його в обидві щоки Флер. — Тши вам не дюже вашко буде пегедати пакуночок Білловій тітоньці Мюгіель? Я й досі не повегнула їй діадему.

— Для мене це буде велика честь, — злегка вклонився їй Олівандер, — хоч такою дрібничкою віддячу за вашу щедрю гостинність.

Флер вийняла потерту оксамитову коробочку й відкрила, щоб показати майстрові. Діадема блиснула й замерехтіла під низько повішеною лампою.

— Місячні камені й алмази, — сказав Гріпхук, що непомітно заслизнув до кімнати. — Здається, гоблінська робота?

— Оплачена чаклунами, — спокійно додав Білл, а гоблін кинув на нього хитрий і водночас заперечливий погляд.

Пориви сильного вітру шмагали по вікнах котеджу, коли Білл з Олівандером вирушали в ніч. Усі інші посідали за столом. Торкаючись одне одного ліктями і практично не маючи змоги поворухнутися, почали їсти. У каміні потріскував вогонь. Гаррі помітив, що Флер майже нічого не їла. Вона щохвилини поглядала у вікно, але Білл повернувся ще до того, як вони з'їли першу страву. Його довге волосся було розкуйовджене вітром.

— Усе добре, — повідомив він Флер. — Олівандер влаштувався, мама з татом передають вітання. Джіні всіх цілує. Фред і Джордж доводять Мюріель до сказу, бо й далі розсилають товари совиною поштою прямо з її хати. Але вона зраділа, отримавши назад свою діадему. Бо вже думала, що ми її вкрали.

— Ах, вона така *charmante*, твоя тітонька, — сердито буркнула Флер і махнула чарівною паличкою, від чого брудні тарілки самі поскладалися прямо в повітрі. Вона їх схопила й вийшла з кімнати.

— А мій татко зробив тіару, — повідомила Луна. — Точніше, навіть корону.

Рон перехопив погляд Гаррі й захихотів. Гаррі зрозумів, що йому пригадався той дурнуватий головний убір, який вони бачили під час відвідин Ксенофілія.

— Він намагається відтворити втрачену діадему Рейвенклов. Гадає, що вже визначив основні елементи. Козлокосові крильця відразу все змінили...

Раптом хтось грюкнув у входні двері. Усі повернули туди свої голови. З кухні прибігла злякана Флер. Білл зірвався з місця, цілячись на двері чарівною паличкою. Гаррі, Рон і Герміона зробили те саме. Гріпхук мовчки зісковзнув під стіл.

— Хто там? — крикнув Білл.

— Це я, Ремус Джон Люпин! — пролунав крізь завивання вітру голос.

Гаррі похолов зі страху. Що могло статися?

— Я — вовкулака, одружений з Німфадорою Тонкс, а ти, тайнохоронець котеджу "Мушля", дав мені цю адресу і просив з'явитися за надзвичайних обставин!

— Люпин, — пробурмотів Білл, підбіг до дверей і розчинив їх навстіж.

Люпин ввалився через поріг. Білий на лиці, загорнутий у дорожній плащ, сивувате волосся розвіяне вітром. Він випростався, роззирнувся по кімнаті, щоб пересвідчитися, хто тут є, і крикнув на весь голос:

— Хлопчик! Ми назвали його Тед, на честь Дориного батька!

Герміона заверещала.

— Що?.. Тонкс... Тонкс народила дитину?

— Так, так, народила дитину! — закричав Люпин. За столом здійснювся радісний лемент. Герміона й Флер пискнули разом: "Вітаємо!", а Рон вигукнув: "Ого! Нічого собі! Дитина!" — наче ніколи про таке й не чув.

— Так... так... хлопчик... — повторював Люпин, сам не свій від такого щастя. Він підійшов до стола й обняв Гаррі, так, ніби вони й не сварилися на площі Ґрімо.

— Будеш хрещеним батьком? — запитав він, відпускаючи Гаррі з обіймів.

— Х-хто... я? — затинаючись, перепитав Гаррі.

— Та ти, а хто ж... Дора теж згодна, хто може бути кращий...

— Я...так... ого...

Гаррі був розгублений, здивований, захоплений. Білл побіг по вино, а Флер переконувала Люпина залишитися з ними на чарчину.

— Я не маю багато часу, мушу вертатися, — пояснив Люпин, усміхаючись усім присутнім. Він ніби помолодшав на кілька років. — Дякую тобі, Білле, дякую. Білл швиденько наповнив келихи. Усі встали.

— За Тедді Ремуса Люпина, — виголосив тост сам Люпин, — майбутнього видатного чаклуна!

— А на кого він схожий? — поцікавилася Флер.

— Я думаю, що на Дору, а вона каже, що на мене. У нього ще мало волосся. Як народився, було чорне, а за годину стало руде, клянуся! Поки я повернуся, мабуть, стане блондином. Андромеда каже, що в Тонкс волосся теж почало міняти колір у той самий день, як вона народилася. — Він осушив келих. — О, давай ще один, — сказав Люпин, і Білл знову йому налив.

Вітер боровся з котеджиком, вогонь у каміні стрибав і тріщав, а Білл уже відкорковував нову пляшку вина. Люпинова новина примусила всіх стати інакшими, забути про стан облоги, в якому вони перебували. Звістка про нове життя приємно всіх схвилювала. Тільки на гобліна не справила жодного враження ця святкова атмосфера, і він за якийсь час непомітно подався у спальню, яку тепер займав сам. Гаррі думав, що, крім нього, ніхто цього не помітив, однак побачив, що Білл теж дивиться, як гоблін іде по сходах.

— Ні... ні... я справді мушу вертатися, — сказав Люпин, відмовляючись від ще одного келиха вина. Він встав і за кутався в дорожній плащ. — До побачення, до побачення... за кілька днів постараюся принести фотографії... усі будуть такі раді, що я вас побачив...

Він застібнув плаща, попрощався з усіма, обіймаючи жінок і тиснучи руки чоловікам, а тоді, сяючи усмішкою, повернувся у вітряну ніч.

— Гаррі, ти — хрещений батько! — сказав Білл, коли вони з ним зайшли на кухню, допомагаючи прибирати зі стола. — Це велика честь! Мої вітання!

Коли Гаррі поставив порожні келихи, Білл зачинив за ним двері, приглушивши гамір з вітальні, де всі ще й досі, навіть без Люпина, святкували подію.

— Гаррі, я хотів би поговорити з тобою наодинці. Це не так легко зробити, коли в домі стільки народу.

Білл завагався.

— Гаррі, ти плануєш щось з Ґрипхуком.

Це була констатація, а не запитання, тож Гаррі нічого й не заперечував. Просто очікувально дивився на Білла.

— Я знаю гоблінів, — сказав Білл. — Я працював у "Ґрінґотсі", коли закінчив Ґогвортс.

Якщо вважати, що взагалі існує дружба між чаклунами й гоблінами, то я маю друзів серед гоблінів... чи принаймні добре їх знаю і ставлюся до них з приязню. — І знову Білл завагався. — Гаррі, що ти хочеш від Гріпхука, і що ти йому за це пообіцяв?

— Я не можу тобі сказати, — відповів Гаррі. — Вибач, Білле. За їхніми спинами відчинилися двері кухні. Флер при несла чергову порцію порожніх келихів.

— Зачекай, — сказав їй Білл. — Одну хвилинку. Вона знову вийшла, Білл зачинив двері.

— Тоді я мушу дещо сказати, — вів далі Білл. — Якщо ти уклав з Гріпхуком якусь угоду, а особливо якщо в цій угоді йдеться про скарб, то будь у край обережний. Гоблінські уявлення про власність, оплату й доплату відрізняються від людських.

Гаррі відчув млість, наче в серці заворушилася змійка.

— Що ти маєш на увазі? — запитав він.

— Ми говоримо про цілком різні породи істот, — відповів Білл. — Ділові стосунки між чаклунами й гоблінами століттями будувалися на взаємній недовірі... та ти й сам це знаєш з "Історії магії". Винні обидві сторони, я не стверджую, що чаклуни були святі. Проте деякі гобліни, а особливо ті, що працюють у "Грінготсі", свято переконані, що чаклунам не можна довіряти у справах, пов'язаних із золотом і скарбами, бо чаклуни нібито анітрохи не шанують гоблінське право власності.

— Я шаную... — почав було Гаррі, проте Білл похитав головою.

— Ти не розумієш, Гаррі. Щоб це збагнути, треба якийсь час пожити серед гоблінів. Для гобліна справжнім і законним господарем будь-якого предмета є його виробник, а не покупець. Усі речі гоблінської роботи, за їхніми уявленнями, законно належать лише їм самим.

— Але ж якщо цю річ купили...

— ...тоді вони вважають, що той, хто заплатив гроші, тимчасово цю річ у них позичив. Але їм дуже важко змиритися з думкою про перехід речей гоблінської роботи від одного чаклуна до іншого. Ти ж бачив Гріпхукове обличчя, коли в нього на очах передавали ту діадему. Він цього явно не схвалював. Гадаю, що на його переконання, як і на думку його найзатятіших одноплемінників, її треба було негайно повернути гоблінам, коли помер перший покупець діадеми. Вони вважають, що наші звичаї зберігати в себе предмети гоблінської роботи, передаючи їх від одного чаклуна іншому без жодної доплати, нічим не кращі за крадіжку.

У Гаррі з'явилося лихове існе передчуття. Він волів би знати чи Білл здогадується про значно більше речей, ніж дозволяє собі тепер говорити.

— Я хочу сказати, Гаррі, — додав Білл, беручись за ручку дверей, — щоб ти був дуже обережний з тим, що обіцяєш гоблінам. Проникнути у "Грінготс" менш небезпечно, ніж зректись обіцянки, даної гоблінові.

— Ясно, — сказав Гаррі, коли Білл уже відчинив двері, — дякую. Матиму це на увазі.

Коли він ішов слідом за Біллом до вітальні, йому стрільнула в голову чудернацька думка — безумовно, від випитого вина. Тедді Люпин матиме хрещеного батька такого ж відчайдуха, яким для Гаррі був Сіріус.

— РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ ШОСТИЙ — Грінготс

Плани було вивірено, підготовку завершено. У найменшій спальні в невеличкому скляному флакончику, що стояв на каміні, лежала одна-єдина довга, шорстка чорна волосина, знайдена на светрі, в якому Герміона була в Мелфойвському маєтку.

— І ще в тебе буде її чарівна паличка, — кивнув Гаррі на горіхову паличку, — тож, думаю, ти матимеш доволі переконливий вигляд.

Герміона була така перелякана, коли брала в руки чарівну паличку, ніби та могла її вжалити чи вкусити.

— Мені вона не подобається, — сказала вона ледь чутно. — Страшенно не подобається. Вона якась чужа і не пасує мені... це ніби частинка Белатрисы.

Гаррі не міг не пригадати, як Герміона колись не сприймала його нарікань на тернову чарівну паличку, твердячи, що то він собі вигадує, ніби вона діє гірше за його власну, і радила просто більше тренуватися. Але він вирішив не дратувати Герміону її ж власними порадами — вечір перед нападом на "Грінготс" був не найкращим часом для сварок.

— Може, вона тобі допоможе ввійти в цю роль, — сказав Рон. — Уяви, що ця чарівна паличка понавитворяла!

— Отож бо й воно! — вигукнула Герміона. — Це та паличка, якою катували Невілових маму й тата і хтозна-скільки інших людей! Це паличка, якою вбили Сіріуса!

Гаррі про це якось не подумав. Глянув на чарівну паличку, і раптом відчув жорстоке бажання її зламати, розрубати Грифіндоровим мечем, що стояв при стіні за його спиною.

— Мені так не вистачає моєї чарівної палички, — пожалілася Герміона. — Якби ж містер Олівандер зробив і мені нову паличку.

Містер Олівандер прислав того ранку нову чарівну паличку Луні. Луна за будинком на галявині саме випробовувала її можливості під промінням пообіднього сонця. Дін, чарівну паличку в якого забрали хапуни, похмуро спостерігав.

Гаррі подивився на чарівну паличку з глodu, що раніше належала Драко Мелфоеві. Він був приємно здивований, коли з'ясував, що вона виконувала його накази, принаймні, не гірше, ніж це робила Герміонина чарівна паличка. Пригадуючи, що розповідав їм Олівандер про таємниці функціонування паличок, Гаррі подумав, що розуміє, чому Герміоні не дається чужа паличка — вона не завоювала прихильність горіхової чарівної палички, бо не відібрала її в Белатрисы особисто.

Відчинилися двері, і до кімнати зайшов Грипхук. Гаррі машинально вхопився за руків'я меча й підсунув його ближче до себе. Відразу ж і пошкодував — гоблін явно помітив цей його порух. Намагаючись загладити неприємну ситуацію, Гаррі сказав:

— Грипхук, ми щойно востаннє все перевірили і попросили Білла й Флер, щоб завтра не вставали і нас не відпроваджували.

Друзі на цьому наполягали, бо Герміона мусила перетворитися на Белатрису ще до відбуття, а що менше Білл і Флер знатимуть чи підозрюватимуть про їхні справжні наміри, то краще. Заодно й пояснили, що не планують повертатися. Оскільки старий Перкінсів намет

пропав того вечора, коли їх упіймали хапуни, Білл позичив їм інший. Герміона поклала його у вишиту бісером сумочку, яку, на превеликий подив Гаррі, вберегла від хапунів, просто запхнувши її собі в шкарпетку.

Хоч йому й не вистачатиме Білла, Флер, Луни та Діна, не кажучи вже про побутові вигоди, якими вони насолоджувалися останні тижні, Гаррі все ж прагнув нарешті вирватися з цього вимушеного ув'язнення в "Мушлі". Він втомився безкінечно уникати підслуховувань і постійно нидіти у цій крихітній темній спальні. А понад усе Гаррі прагнув позбутися Гріпхука. Однак коли і як саме вони розлучаться з гобліном, не віддаючи йому Гріфіндорів меч, він не знав.

Було нелегко це спланувати, бо гоблін зрідка залишав Гаррі, Рона й Герміону довше, ніж на п'ять хвилин.

— Мама могла б у нього повчитися, — скрипів зубами Рон, коли гоблінові хирляві довгі пальці знову з'являлися у дверях. Пам'ятаючи Біллове попередження, Гаррі не міг не запідозрити Гріпхука в тому, що той постійно чатує за ними, остерігаючись, щоб його не ошукали. Герміона так завзято не схвалювала майбутньої хитрості з мечем, що Гаррі облишив спроби залучити її до обговорення всіх нюансів операції. А коли їм щастило на кілька секунд побути без Гріпхука, Рон не міг вигадати нічого кращого, ніж просто казати:

— Е, та якось воно буде, старий.

Тієї ночі Гаррі спав погано. Лежачи під ранок з розплющеними очима, він згадав, як почувався в ніч перед проникненням у Міністерство магії. Був він тоді сповнений рішучості і радісного збудження. А тепер його постійно гризли нав'язливі сумніви. Гаррі не міг позбутися страху, що в них нічого не вийде. Він переконував сам себе, що план у них надійний, що Гріпхук добре передбачив усі можливі небезпеки, що вони готові до будь-яких ускладнень на своєму шляху, а проте й далі відчував тривогу. Чув, як вовтузиться в ліжку Рон, і був упевнений, що йому теж не спиться, та оскільки вони спали в кімнаті утрюх з Діном, Гаррі не подавав голосу.

О шостій ранку він з полегшенням зітхнув — нарешті вони могли вибратися зі спальних мішків, майже навпомацки одягтися і прокрастися навшпиньки в сад, де їх мали чекати Герміона й Гріпхук. Ранок був прохолодний, але, як завжди у травні, вітру майже не було. Гаррі глянув на зорі, що й досі блідо мерехтіли на темному небі, і прислухався до морських хвиль, які ритмічно накочувались на кручу. Йому не вистачатиме їхнього шуму.

Зелені пагінчики пробивалися крізь червонястий ґрунт ельфової могили. За рік цей горбочок всіється квітами. Білий камінь з ельфовим іменем уже встиг омитися дощами й обвітритися. Гаррі подумав, що кращого місця для вічного спочинку Добі годі було й шукати, однак невесела думка, що вони сюди вже не повернуться, завдала йому болю. Він дивився на могилу і вкотре намагався вгадати, як довідався ельф про місце їхнього ув'язнення. Пальці мимохіть торкнулися маленького капшучка на шиї, де можна було намацати гостру скалку дзеркальця, в якому, як він був переконаний, з'являлося Дамблдорове око. Та рипнули двері, і він озирнувся.

Галявиною наближалася Белатриса Лестранж у супроводі Гріпхука. Вона на ходу запихала маленьку вишиту бісером сумочку у внутрішню кишеню однієї з тих старих мантій, що їх вони прихопили з площі Грімо. І хоч Гаррі чудово знав, що насправді це йде Герміона, він аж затрусився з ненависті й відрази. Вона була вища за нього, її довге чорне волосся спадало їй на спину, а очі з важкими повіками презирливо глипнули на нього. Та коли вона заговорила, він упізнав у низькому Белатрисиному голосі Герміонині інтонації.

— Але ж і гидомирна вона на смак, гірша як гурдикорені!.. Що ж, Роне, йди сюди, зроблю й тобі...

— Добре, тільки пам'ятай, що я не люблю задовгих борід...

— Ой, заради Бога, тут не йдеться про твою красу...

— До чого тут краса, просто вона тоді заважає! А ніс можеш зробити трохи коротший, ніж тоді.

Герміона зітхнула і взялася до роботи. Щось бурмотіла собі під ніс, потроху змінюючи Ронову зовнішність. Він мав стати абсолютно не схожий на себе. До того ж, вони сподівалися, що його захищатиме ще й лиховісна Белатрисина аура. А Гаррі з Гріпхуком мали заховатися під плащем-невидимкою.

— Ось, — сказала Герміона. — Як він тобі, Гаррі?

Гаррі подумав, що якби й зміг упізнати замаскованого Рона, то лише тому, що надто добре його знав. Ронове волосся було тепер довге й хвилясте. У нього зникло ластовиння, зате з'явилася густа каштанова борода й вуса. Ніс був короткий і приплюснутий, а брови — кудлаті.

— Ну, він не в моєму стилі, але може бути, — відповів Гаррі. — То що, рушаємо?

Троє друзів ще раз глянули на "Мушлю" — темну й мовчазну під дотліваючими зорями — а тоді повернулися й пішли за мур, що оточував котедж, де припинялася дія чарів Довіри і звідки вони могли роз'явитися. Зразу за брамою озвався Гріпхук.

— Мабуть, мені вже треба вилазити на тебе, Гаррі Поттер?

Гаррі нахилився, і гоблін видряпався йому на спину, обхопившись руками за горло. Він не був тяжкий, але Гаррі не подобалося мати на собі гобліна. До того ж він не сподівався, що той так міцно вчепиться за нього. Герміона витягла з вишитої бісером сумочки плащ-невидимку й накинула на них.

— Чудово, — сказала вона, нахилившись до самих Гарріних кросівок. — Нічого не видно. Рушаймо.

Гаррі крутнувся на місці з Гріпхуком на плечах, зосередивши всі думки на "Дірявому казані" — шинку, з якого був вихід на алею Діагон. Гоблін ще міцніше вчепився за нього, коли їх стиснула пітьма, і за кілька секунд Гаррі відчув під ногами тротуар. Він розплющив очі на Черінг-Крос-Роуд. Повз них квапливо пробігали магли з тими жалюгідно-винуватими лицами, що бувають у людей рано-вранці, не маючи й гадки про існування цього шиночка.

"Дірявий казан" був майже безлюдний. Шинкар Том, згорблений і беззубий, витирав за шинквасом склянки. Двоє ворожбитів, що перемовлялися у кутку, зиркнули на Герміону й заховалися подалі.

— Мадам Лестранж, — пробурмотів Том і улесливо вклонився Герміоні, коли вона проходила повз нього.

— Доброго ранку, — привіталася Герміона, і Гаррі, що прошмигнув, скрадаючись, повз Тома з Гріпхуком на плечах, помітив здивований Томів вираз.

— Занадто ввічливо, — прошепотів Гаррі на вухо Герміоні, коли вони виходили з шинка на крихітний задній двір. — Мусиш поводитися з ними, як зі сміттям!

— Добре, добре!

Герміона витягла Белатрисину чарівну паличку й постукала нею по одній з цеглин непримітного муру, що височів перед ними. Цеглини відразу завирували й закружляли, просто посередині з'явився отвір, що дедалі ширшав, аж доки утворив прохід у формі арки на вузьеньку бруковану вуличку — алею Діагон.

Там було тихо, крамнички щойно відчинялися, а покупців довкола майже не було. Звивиста брукована вуличка дуже змінилася, вже не була така гамірна, як колись, багато років тому, коли Гаррі побував тут ще до початку першого року навчання у Гогвортсі. Чимало крамничок було забито дошками, втім, з'явилося й кілька нових закладів, присвячених темним мистецтвам. У багатьох вітринах висіли плакати, з яких на Гаррі дивилося його ж обличчя з незмінним підписом: *"Небажаний номер один"*.

Тут і там на порозі сиділи зіщулені обшарпані люди. Він чув, як вони стогнали й канючили у випадкових перехожих гроші, запевняючи, що вони справжні чаклуни. Один з них мав закривавлену пов'язку на оці.

Коли друзі йшли по вулиці, жебраки, забачивши Герміону, мовби розчинялися перед нею, натягуючи на обличчя каптури й щодуху тікаючи. Герміона здивовано дивилася їм услід, аж поки дорогу їй не заступив, накульгуючи, той чоловік з закривавленою пов'язкою.

— Де мої діти?! — заревів він, показуючи на Герміону. Його голос був надтріснутий, пронизливий і знавіснілий. — Де мої діти?! Що він з ними зробив? Ти знаєш, *ти знаєш!*

— Я... я справді... — розгубилася Герміона.

Чоловік кинувся на неї й потягся до горла. Тут щось бахнуло — і спалах червоного світла жбурнув його спиною на землю, вже непритомного. Рон стояв з чарівною паличкою наготові, а на обличчі навіть з-під бороди проступав шок. З вікон будинків, що оточували вуличку, почали висовуватись обличчя, а зграйка заможних на вигляд перехожих, підібгавши мантиї, прискорили ходу, щоб зникнути з місця події.

Їхня поява на Алеї Діагон привернула стільки зайвої уваги, що Гаррі навіть подумав на мить, чи не краще було б звідси забратися й розробити якийсь інший план. Та не встигли вони ступити й кроку чи хоч би порадитись, що робити, як за їхніми спинами хтось закричав.

— Та це ж мадам Лестранж!

Гаррі миттю розвернувся, а Гріпхук ще міцніше стис йому шию. До них наближався високий худий чаклун з гривово сивого пелехатого волосся та довгим гострим носом.

— Це Траверс, — прошепотів у вухо Гаррі гоблін, проте Гаррі зразу й не згадав, хто такий Траверс. Герміона пихато витяглася й запитала якомога презирливіше:

— Що тобі треба?

Принижений Траверс зупинився як укопаний.

— *Це ще один смертежер!* — просичав Гріпхук, і Гаррі боком підсунувся до Герміони, щоб повідомити їй на вухо цю інформацію.

— Я просто хотів привітатися, — холодно пояснив Траверс, — та якщо моя присутність недоречна...

Гаррі тепер упізнав його голос. Це був один з тих смертежерів, що їх викликав до себе додому Ксенофілій.

— Ні-ні, що ти, Траверсе, ні, — швидко заперечила Герміона, намагаючись виправити помилку. — Як твої справи?

— Мушу визнати, Белатрисо, що не сподівався тебе тут побачити.

— Справді? Чому? — запитала Герміона.

— Ну, — закашлявся Траверс, — я чув, що всіх мешканців маєтку Мелфоїв не випускають з будинку після тієї... е-е... втечі.

Гаррі потерпав, щоб Герміона не втратила самоконтроль. Якщо це правда, і Белатриса не повинна з'являтися на людях...

— Темний Лорд прощає тим, хто вірою й правдою служив йому в минулому, — відповіла Герміона, чудово імітуючи Белатрисину манеру зверхньо говорити. — Мабуть, Траверсе, твої заслуги перед ним не такі видатні, як мої.

Ці слова образили смертежера, та підозріливості на його лиці поменшало. Траверс глянув на чоловіка, якого щойно приголомшив Рон.

— Він тебе скривдив?

— Це вже не має значення, він більше не посміє, — холодно зронила Герміона.

— З цими безпальчиками є трохи мороки, — пожалівся Траверс. — Я нічого не маю проти, щоб вони сиділи й жебрали, але на тому тижні одна така набралася зухвальства просити, щоб я захистив її в міністерстві. *"Я відьма, сер, я відьма, дозвольте це довести!"* — перекирив він писклявим голосом. — Неначе я такий дурний, щоб дати їй свою чарівну паличку... До речі, Белатрисо, — запитав Траверс з цікавістю, — а чиєю паличкою ти зараз користуєшся? Я чув, що твоя власна...

— Моя паличка зі мною, — холодно урвала його Герміона, показуючи Белатрисину чарівну паличку. — Не знаю, Траверсе, де ти нахапався цих пліток, але тебе явно дезінформували.

Траверса це трохи спантеличило, і він повернувся до Рона.

— Хто твій супутник? Я його не впізнаю.

— Це Драгомир Деспард, — відповіла Герміона. Вони вирішили, що Ронові найкраще буде прикинутися чужоземцем. — Він майже не розмовляє англійською, але симпатизує Темному Лордові. Прибув сюди з Трансільванії ознайомитися з нашим новим режимом.

— Справді? Як ся маєш, Драгомире?

— Ся маєш, — відповів Рон, простягаючи руку.

Траверс неохоче, двома пальцями, відповів на потиск, наче боявся забруднитися.

— То що це вдосвіта привело тебе й твого... е-е... супутника на Алею Діагон? — поцікавився Траверс.

— Треба зайти в "Грінготс", — пояснила Герміона.

— На жаль, мені теж, — сказав Траверс. — Гроші, кляті гроші! Без них не прожити, але мушу зізнатися, мене засмучує необхідність спілкування з нашими довгопалими друзями.

Гаррі відчув, як на мить стислися в нього на шиї Гріпхукові пальці.

— Ідемо? — Траверс жестом запропонував Герміоні йти далі.

Герміоні хоч-не-хоч довелося простувати з ним звивистою брукованою вуличкою аж туди, де над маленькими крамничками височів сніжно-білий "Грінготс". Рон плентався поруч, а Гаррі з Гріпхуком ішли ззаду.

Ще тільки пильного смертежера їм бракувало! А найгірше було те, що Траверс, який крокував поруч з, як він гадав, Белатрисою, не давав Гаррі змоги поспілкуватися з Герміоною чи Роном. Вони аж надто швидко дійшли до мармурових сходів перед великими мідними дверима. Як і попереджав Гріпхук, замість одягнутих у лівреї гоблінів, що зазвичай стояли обабіч входу, банк тепер охороняли два чаклуни з довгими й тонкими золотими прутиками в руках.

— Ох, зонди для перевірки чесності, — театральні зітхнув Траверс, — грубо... але ефективно!

Він вийшов на сходи і вклонився чаклунам, а ті провели прутиками по його тілу згори донизу. Гаррі знав, що ці зонди виявляють маскувальні закляття й приховані магичні об'єкти. Розуміючи, що має на роздуми не більше, ніж кілька секунд, Гаррі націлився Драковою паличкою на кожного охоронця по черзі і двічі пробурмотів: — *Конфундо!*

Траверс, що зазірав крізь мідні двері у вестибюль, не помітив, як легенько здригалися охоронці, коли в них влучало закляття.

Довге чорне волосся розвівалося в Герміоні за спиною, коли вона підіймалася по сходах.

— Хвилиночку, мадам, — зупинив її охоронець, піднімаючи зонд.

— Та скільки ж можна! — гаркнула Герміона Белатрисиним командирським і хамським тоном. Траверс озирнувся, піднявши брови. Охоронець розгубився. Він глянув на тоненький золотий зонд, тоді на свого напарника, що промовив дещо приголомшеним голосом:

— Так, Маріусе, ти вже ж їх перевірів. Герміона з Роном зайшли в двері, а невидимий Гаррі з Гріпхуком подріботили за ними. Гаррі озирнувся, переступаючи поріг. Охоронці стояли й чухали потилиці.

Два гобліни стояли перед внутрішніми срібними дверима, на яких було викарбувано вірш з попередженням про жахливу кару для потенційних грабіжників. Гаррі глянув на вірш, і його несподівано пронизав гострий, мов ніж, спогад. Він стояв на цьому самому місці того дня, коли йому виповнилося одинадцять, у той найдивовижніший у його житті день народження, а Геґрід височів біля нього й казав: *"Як я й мовив: тільки божевільний міг би тут наважитися на грабунок"*. "Грінготс" здавався йому тоді казковою твердиною, зачарованим вмістилищем його власного золотого скарбу, про існування якого він і не підозрював. Він навіть на мить не міг тоді припустити, що колись повернеться сюди в ролі грабіжника... Але вже за кілька секунд вони всі стояли у просторій, оздобленій мармуром, банківій залі.

За довгою стійкою сиділи на високих стільцях гобліни, обслуговуючи перших клієнтів. Герміона, Рон і Траверс підійшли до старого гобліна, що розглядав у лупу важку золоту монету. Герміона пропустила Траверса поперед себе, вдаючи, що пояснює Ронові особливості цієї зали.

Гоблін відкинув монету, буркнув не знати кому: — "Леприконська", — і привітався з Траверсом. Траверс передав йому малесенький золотий ключик, гоблін його оглянув і повернув назад. До стійки підійшла Герміона.

— Мадам Лестранж! — вигукнув гоблін, явно переляканий. — Та невже! Я... я до ваших послуг!

— Мені треба зайти в моє сховище, — відповіла Герміона. Старий гоблін аж відсахнувся. Гаррі зиркнув навколо. Не тільки Траверс затримався й дивився на них, а й багато інших гоблінів покинули роботу й витріщилися на Герміону.

— Ви маєте... посвідчення? — запитав гоблін.

— Посвідчення? Я... у мене ще ніколи не вимагали посвідчення! — обурилася Герміона.

— Вони знають — прошепотів Гріпхук Гаррі у вухо. — *Їх, мабуть, попередили, що тут буде самозванець!*

— Вистачить вашої чарівної палички, мадам, — сказав гоблін. Він простяг тремтячу руку, і Гаррі раптом з жахом зрозумів — грінготські гобліни знали, що Белатрисину чарівну паличку вкрадено.

— *Дій негайно, дій негайно*, — зашепотів у вухо Гріпхук, — закляття "*Імперіус*"!

Гаррі підняв під плащем глодову чарівну паличку, націлив на старого гобліна й

прошепотів уперше в житті:

— *Imperio!*

Гаррі здалося, ніби з голови до його руки шугонуло пульсуюче тепло, розтеклося по жилах, сполучаючи його з чарівною паличкою і щойно насланим закляттям.

Гоблін узяв Белатрисину чарівну паличку, уважно її обстежив і сказав:

— Ага, то вам уже зробили нову чарівну паличку, мадам Лестранж!

— Що? — здивувалася Герміона, — ні-ні, це моя...

— Нова чарівна паличка? — зацікавився Траверс, знову повертаючись до стійки. — Як це можливо, де ти знайшла майстра чарівних паличок?

Гаррі не вагався. Скерував чарівну паличку на Траверса і ще раз пробурмотів:

— *Imperio!*

— А, бачу, — сказав Траверс, дивлячись на Белатрисину чарівну паличку, — дуже гарна. І добре діє? Мені завжди здавалося, що палички потребують обкатки, правда?

Герміона, хоч і цілком спантеличена, на превелике полегшення Гаррі, без жодних коментарів сприйняла цей дивний поворот подій.

Старий гоблін за стійкою ляснув у долоні, і до нього підбіг молодший гоблін.

— Мені потрібні брязкуни, — сказав він молодшому.

Той кудись побіг, за мить повернувся зі шкіряною торбою, повною чогось металевого й брязкітливого, і вручив її начальникові.

— Добре, добре! Пройдіть за мною, мадам Лестранж, — запросив старий гоблін і зістрибнув зі стільця, на мить зникнувши з очей, — я заведу вас у ваше сховище.

Він з'явився з другого краю стійки і, дзенькаючи шкіряною торбою, радісно подався до них. Траверс стояв непорушно, з широко роззявленим ротом. Рон розгублено розглядав Траверса, привертаючи увагу до цього чудернацького видовища.

— Стривай... Богроде!

З-за стійки вибіг ще один гоблін.

— Ми маємо інструкції, — вклонився він Герміоні, — вибачте, мадам Лестранж, але є спеціальне розпорядження щодо сейфа Лестранжів.

Він щось завзято зашепотів Богродові у вухо, але імперіуснутий гоблін лише відмахнувся:

— Я знаю про інструкції. Мадам Лестранж хоче зайти у своє сховище... старовинний рід... наші давні клієнти... сюди, будь ласка...

І він, брязкаючи торбою, поспішив до одного з численних виходів із зали. Гаррі ще раз глянув на Траверса, непорушного, з неприродно відсутнім поглядом, і прийняв рішення. Одним помахом чарівної палички він примусив Траверса пройти за ними у двері, а потім — в освітлений смолоскипами неоштукатурений кам'яний коридор.

— Халепа, нас запідозрили, — сказав Гаррі, коли двері за ними, грюкнувши, зачинилися. Він скинув плащ-невидимку і Гріпхук зістрибнув з його плечей. Ні Траверс, ні Богрод анітрохи не здивувалися несподіваній появі серед них Гаррі Поттера.

— Вони "імперіуснуті", — пояснив Гаррі у відповідь на запитальні погляди Рона й Герміони. — Тільки навряд чи я достатньо сильно їх закляв...

І в голові його промайнув спогад про справжню Белатрису Лестранж, яка кепкувала з нього, коли він уперше спробував наслати непростенне закляття: "*Цього треба захотіти, Поттере!*"

— Що нам робити? — запитав Рон. — Тікати звідси, поки ще можемо?

— Якщо ще можемо, — засумнівалася Герміона, озираючись на двері в головну залу, за якими зараз щось відбувалося.

— Ми зайшли вже так далеко, що треба йти далі, — сказав Гаррі.

— Добре! — озвався Гріпхук. — Отже, Богрод нам потрібен, щоб керувати візочком, бо я вже не маю для цього повноважень. Але для отого чаклуна місця там не вистачить. Гаррі націлився чарівною паличкою на Траверса.

— *Imperio!*

Чаклун розвернувся й швидко закрокував уздовж темної колії.

— Що ти примусив його зробити?

— Сховатися, — пояснив Гаррі і скерував чарівну паличку на Богрода. Той свистом

викликав маленький візочок, що викотився по рейках з темряви. Коли вони сідали у візок, Гаррі здалося, що в головній залі за дверима лунають крики. Богрод і Гріпхук сіли спереду, а Гаррі, Рон і Герміона ледве втислися ззаду.

Візок смикнувся й покотився, набираючи швидкості. Вони прогуркотіли повз Траверса, що, звиваючись, як черв'як, втискався в якусь тріщину в стіні, і помчали далі звивистим лабіринтом коридорів, опускаючись дедалі глибше. Гаррі нічого не чув, окрім торохкотіння рейок під візком. Вони обминали величезні сталактити, летіли під землю глибше й глибше, а він увесь час озирався. Вони, мабуть, залишили безліч слідів. Що більше він про це думав, то безглуздішою здавалася думка замаскувати Герміону під Белатрису, та ще й узяти Белатрисину чарівну паличку, про яку смертежери чудово знали, хто її вкрав...

Гаррі ще не бував так глибоко в підземеллях "Грінготсу". На великій швидкості вони круто повернули й побачили перед собою водоспад, що з гуркотом падав просто на рейки, і від якого вже годі було ухилитися. Гаррі почув, як Гріпхук закричав: — "Ні!" — проте візок не загальмував, і вони в'їхали у водоспад. Вода залила Гаррі очі й рота, він нічого не бачив і не міг дихати. Тоді візочок різко наклонився й перевернувся на бік, а всі вони з нього повилітали. Гаррі почув, як візок вгатився в стіну коридору й розбився вщент, почув, як заверещала Герміона, відчув, як невагомо летить у повітрі, як плавно й безболісно приземляється на кам'яну долівку.

— 3-закляття "подушка", — пояснила, випльовуючи воду, Герміона, коли Рон допоміг їй устати. На свій превеликий жах Гаррі побачив, що вона вже перестала бути Белатрисою. Тепер вона стояла у завеликій мантиї, мокра як хлющ і схожа тільки сама на себе. Рон теж став рудий і безбородий. Вони все це збагнули, дивлячись одне на одного й обмацуючи свої обличчя.

— Злодієпад! — вигукнув Гріпхук, спинаючись на ноги й озираючи рейки, залиті, як тепер розумів Гаррі, не просто водою. — Він змиває всі чари, все магічне маскування! Вони вже знають, що в "Грінготс" пробралися шахраї і запустили увесь можливий захист!

Гаррі бачив, як Герміона перевіряє, чи не загубила вишитої бісером сумочки, і сам швиденько сягнув рукою під куртку, щоб пересвідчитись, що плащ-невидимка там. Тоді глянув на Богрода, що спантеличено махав головою. Злодієпад, видно, змив з нього закляття "Імперіус".

— Він нам потрібен, — сказав Гріпхук, — ми не зайдемо у сховище без грінготського гобліна. І нам потрібні брязкуни!

— *Імперіо!* — знову промовив Гаррі. Його голос луною прокотився кам'яним коридором, і він знову відчув п'янку хвилю влади, що шугонула з голови аж до чарівної палички. Богрод знову скорився Гарріній волі, а його збентежене лице знову набрало чемно-байдужого виразу. Тим часом Рон швиденько підняв шкіряну торбу з металевим знаряддям.

— Гаррі, я, здається, чую якихось людей! — сказала Герміона. Вона націлилася Белатрисиною паличкою на водоспад і крикнула: — "*Промеґо!*"

Вони побачили, як закляття "щит" змінило напрям течії зачарованої води, і вона потекла коридором угору.

— Гарна думка, — похвалив її Гаррі. — Гріпхуче, показуй дорогу!

— Як ми тепер звідси виберемося? — запитав Рон, коли вони поспішили в темряву за гобліном. Богрод, важко сопучи, трюхикав за ними, як старий пес.

— Коли треба буде вибиратися, тоді й подумаємо, — відповів Гаррі й прислухався. Йому здалося, ніби неподалік чути якісь рухи й брязкіт. — Гріпхук, ще далеко?

— Не дуже, Гаррі Поттер, не дуже...

І ось вони завернули за ріг і побачили те, до чого Гаррі був готовий, та все одно від несподіванки заціпенів разом з усіма.

Попереду сидів на прив'язі велетенський дракон, перекриваючи доступ до чотирьох чи п'яти найглибших сховищ банку. Луска потвори поблякла й де-не-де полушилася за час тривалого підземного ув'язнення, очі стали молочно-рожеві. Задні лапи дракона сковували важкі кайдани, прикуті до величезних паль, глибоко забитих у кам'яну долівку. Величезні шпичасті крила, складені й притиснуті до тіла, заповнили б усе це підземелля, якби дракон їх розгорнув. Дракон повернув до них свою огидну голову й заревів так, що аж каміння затряслось, а тоді роззявив пащу й вистрілив струменем вогню — вони ледве встигли

відсахнутися й рвонули по коридору назад.

— Він напівсліпий, — засапавшись, повідомив Гріпхук, — але від цього ще дикіший. Та ми знаємо, як його вгамувати. Він знає, що буде, коли з'являються брязкуни. Дай їх сюди.

Рон передав торбу Гріпхукові, й гоблін вийняв з неї маленькі металеві інструменти, які, коли ними потрусити, голосно дзвеніли, наче мініатюрні молоточки, що б'ються об ковадло. Гріпхук роздав їх присутнім. Богрод покірно взяв свій брязкун.

— Ви знаєте, що робити, — сказав Гріпхук Гаррі, Ронови й Герміоні. — Він почує ці звуки — злякається болю і відступить назад, а Богрод тоді має прикласти долоню до дверей сховища.

Вони знову зайшли за ріг, трясучи брязкунами, і цей гамір луною відбивався від кам'яних стін, стократ сильнішаючи. Гаррі здавалося, що в голові йому все аж вібрує від цього дзенькоту. Дракон ще раз хрипко заревів і відступив. Гаррі бачив, як він тремтить, а коли вони підійшли ближче, помітив на його морді рубці від жакливих порізів, і здогадався, що коли дракон чує дзвін брязкунів, то боїться, що його знову поранять розпеченими мечами.

— Змусь його прикласти руку до дверей! — звелів Гріпхук Гаррі, і хлопець знову націлив чарівну паличку на Богрода. Старий гоблін підкорився, притис долоню до дерева, і двері сховища розтанули, відкривши велику печеру, заповнену до самої стелі золотими монетами й чашами, срібними обладунками, шкурами дивовижних істот з довжелезними голками чи з обвислими крильми. А ще там були настоянки й відвари в коштовних баклагах та череп — ще й досі в короні.

— Шукаймо, швидко! — гукнув Гаррі, й усі бігцем зайшли у сховище.

Він уже описував Ронови й Герміоні чашу Гафелпаф, проте якщо у сховищі зберігався інший, невідомий йому горокракс, то він не знав, на що той схожий. Та не встиг він як слід усе роздивитися, як за спинами в них глухо клацнуло. Знову з'явилися двері, замкнувши їх у сховищі, а все довкола поглинула суцільна темрява.

— Нічого, Богрод нас визволить! — сказав Гріпхук, коли Рон спантеличено зойкнув. — Ви можете засвітити свої чарівні палички? Та швидше, бо часу обмаль!

— *Лумос!*

Гаррі обвів засвіченою чарівною паличкою сховище. Заблищало коштовне каміння, і Гаррі побачив фальшивий Грифіндорів меч, що лежав на верхній полиці серед плутанини якихось ланцюгів. Рон і Герміона теж засвітили чарівні палички і взялися оглядати гори коштовних предметів.

— Гаррі, невже це?.. А-а!

Герміона закричала від болю, й Гаррі повернув до неї свою чарівну паличку саме вчасно, щоб побачити, як з її рук випав прикрашений коштовним камінням келих. Та коли він торкнувся землі, то розколовся на безліч інших келихів, і вже за секунду вся підлога була всіяна однаковісінкими посудинами, що розліталися навсбіч, і серед них годі було впізнати перший, оригінальний, келих.

— Він мене обпалив! — застогнала Герміона, смокчучи вкриті пухирями пальці.

— Вони наклали множинне й палоче закляття! — сказав Гріпхук. — Усе, чого ви торкнетесь, пектиме вас і буде множитися, але всі ці копії нічого не варті. Якщо ж ви й далі хапатимете скарб, то врешті-решт вас просто розчавить вагою золота, якого ставатиме все більше й більше!

— Добре, ні до чого не торкайтесь! — розпачливо крикнув Гаррі, та Рон уже випадково зачепив ногою келих, що лежав на землі, й миттєво з'явилися ще двадцять його двійників, а Рон застрибав на місці, бо майже пів його черевика згоріло від контакту з розпеченим металом.

— Стійте й не ворухіться! — закричала Герміона, хапаючись за Рона.

— Просто роздивляйтесь, — додав Гаррі. — Пам'ятайте, що чаша маленька й золота, з двома ручками, на ній вигравіювано борсука... а ще дивіться, чи не побачите десь символ Рейвенклоу — орла...

Вони освітлювали чарівними паличками кожен куточок і кожну щілину, не сходячи з місця й обережно розвертаючись. Було просто неможливо щось та й не зачепити. Гаррі засипав землю цілою зливою фальшивих галеонів, додавши їх до келихів, що вже там лежали, тож тепер майже не лишалося місця, щоб поставити ногу. Золото було розпечене, аж світилося, тому у сховищі стало гаряче, як у печі. Світло від чарівної палички Гаррі вихоплювало з темряви щити

й шоломи гоблінської роботи, розкладені на полицях, що тягайся аж до самої стелі. Усе вище й вище скеровував він пучок світла, аж поки наштотхнувся поглядом на предмет, від вигляду якого серце йому закалатало, а руки затремтіли.

— *Вона там, там — нагорі!*

Рон з Герміоною теж спрямували палички вгору, і чаша заіскрилася в потрійному світлі заклять: чаша, що належала Гельзі Гафелпаф, а потім перейшла у власність Гепзіби Сміт, у якої її вже вкрав Том Редл.

— А як нам, у біса, туди добратися, щоб нічого не зачепити? — запитав Рон.

— *Акцію чашка!* — крикнула Герміона, в розпачі, мабуть, забувши, що їм казав Гріпхук ще під час підготовки до цієї операції.

— Марна справа, марна справа! — пробурчав гоблін.

— А що ж нам робити? — люто зиркнув на гобліна Гаррі. — Якщо хочеш меча, Гріпхуче, то допомагай нам не тільки... о, зачекай! А чи не можу я торкатися речей мечем? Герміоно, дай меч!

Герміона сягнула рукою під мантію, вийняла сумочку, понишпорила в ній кілька секунд і витягла блискучий меч. Гаррі стис руків'я, прикрашене рубінами, й торкнувся кінчиком леза срібної карафки, що стояла неподалік, і та не помножилася.

— Якби ж якось пропхати меч у ручку... але як туди вилізти? До полиці, на якій стояла чаша, не дістав ніхто, навіть найвищий з усіх Рон. Жар від зачарованих скарбів здіймався хвилями, піт стікав Гаррі по обличчю, по спині, а він одчайдушно намагався придумати, як добратися до чаші. І тут з-за дверей долинув рев дракона й почувся брязкіт.

Вони були в пастці. Іншого виходу, крім дверей, звідси не було, а до них з того боку перла ціла зграя гоблінів. Гаррі глянув на Рона й Герміону, і побачив, який жах їх охопив.

— Герміоно, — сказав Гаррі, прислухаючись до наростання брязкоту, — мені треба туди піднятися, щоб її позбутися...

Вона підняла чарівну паличку, навела на Гаррі й прошепотіла:

— *Левікорпус.*

Підвішений у повітрі за ногу, Гаррі зачепив якісь обладунки, з них почали вилітати копії, наче розпечені до білого постаті, заповнюючи й так обмежений простір. Рон, Герміона й обидва гобліни кричали від болю, бо їх кинуло на інші речі, що теж почали подвоюватися. Напівзасипані горою розжарених скарбів, вони пручалися й репетували, а Гаррі тим часом таки підчепив чашу Гафелпаф, пропхнувши лезо меча крізь її ручку.

— *Імпервіус!* — прохрипіла Герміона, намагаючись захистити себе, Рона й гоблінів від розпеченого металу.

Тут пролунав ще жахливіший крик, що примусив Гаррі глянути вниз. Рон і Герміона були вже по пояс засипані скарбами і намагалися втримати на поверхні Богрода, а от Гріпхук уже геть пропав з очей, хіба що стирчали кінчики його довжелезних пальців.

Гаррі схопив Гріпхука за ці пальці й потягнув. Укритий пухирями гоблін помалу вилазив з-під купи скарбів, виючи, мов пес.

— *Ліберакорпус!* — крикнув Гаррі і разом з Гріпхуком гепнувся на гору коштовностей, що й далі розросталася. Меч вилетів у Гаррі з рук.

— Ловіть! — заволав Гаррі, переборюючи біль від розпеченого металу, а Гріпхук знову видерся йому на плечі, рішуче не бажаючи стикатися з дедалі більшою кількістю розжарених до червоного предметів. — Де меч? На ньому була чаша!

Брязкіт по той бік дверей став просто оглушливий... було вже надто пізно...

— Он!

Це Гріпхук побачив меча й кинувся по нього, а Гаррі в цю мить збагнув, що гоблін і не сподівався, що вони дотримують слова. Однією рукою міцно тримаючись за чуб Гаррі, щоб не впасти у вируюче море розпеченого золота, Гріпхук схопив руків'я меча й високо підняв — якнайдалі від Гаррі.

Золота чаша, настромлена ручкою на лезо меча, злетіла вгору. Гаррі, з гобліном на плечах, метнувся і впіймав її, і хоч вона обпекла йому руку, він не випустив здобичі навіть тоді, як зі жмені посипалися незліченні чаші. Відчинилися двері й Гаррі відчув, як бурхливий потік вогняного золота й срібла підхоплює його, Рона й Герміону, щоб викинути зі сховища.

Майже не реагуючи на біль від опіків, що вкривали все тіло, линучи на хвилях цього самовідтворюваного скарбу, Гаррі запхав чашу в кишеню й простяг руку, щоб забрати меч, проте Гріпхука вже не було. Той, за першої ж нагоди, миттєво зісковзнув з Гаррі й кинувся шукати захисту між гоблінами, що їх оточили. Розмахуючи мечем і волаючи:

— Злодії! Злодії! На поміч! Злодії! — він розчинився в юрбі, що насувалася з кинджалами в руках. Брати-гобліни без зайвих розпитувань прийняли його у свої лави.

Ковзаючи на розпеченому металі, Гаррі ледве звівся на ноги, знаючи, що єдиний вихід — іти напролом.

— *Закляктус!* — загорлав він, а Рон і Герміона до нього приєдналися. Струмені червоного світла шугнули в натовп, і деякі гобліни полетіли шкереберть, проте інші й далі насувалися. Окрім того, Гаррі побачив, як з-за рогу вибігло кілька чаклунів-охоронців.

Заревів прикований дракон — і гоблінів обпалило вогнем з його пашеки. Чаклуни, позгинавшись, побігли назад, а Гаррі відчув напад чи то натхнення, чи то божевілля. Націлившись чарівною паличкою на товстелезні кайдани, що приковували потвору до підлоги, він закричав:

— *Релашіо!*

Кайдани зі страшенним брязкотом розкололися.

— Сюди! — заволав Гаррі й кинувся до сліпого дракона, відстрілюючись від гоблінів приголомшливими закляттями.

— Гаррі... Гаррі... що ти робиш?! — крикнула Герміона.

— Сюди, вилазьте на нього, швидше...

Дракон ще не второпав, що його звільнили. Гаррі намацав ногою вигин його задньої лапи й видерся йому на спину. Драконяча луска була тверда як сталь. Звір навіть не відчув на собі хлопця. Гаррі простяг руку, Герміона вхопилася, за нею виліз і Рон. Наступної секунди дракон збагнув, що він розкутий.

Він заревів і став дибки. Гаррі притисся до нього коліньми, з усієї сили вчепившись за нерівну луску. І тут дракон змахнув крильми, розкидавши на всі боки, наче кеглі, верескливих гоблінів, і злетів. Гаррі, Рона й Герміону, що припали йому до спини, боляче тернуло об стелю, коли дракон пірнув униз, летючи до отвору в коридорі, а гобліни, переслідуючи його, метали кинджали, що відскакували від панцирних боків.

— Ми тут не прослизнемо, він завеликий! — закричала Герміона, але дракон роззявив пащу, з неї знову вирвався вогонь, стіни похилого тунелю тріснули й обвалилися. Наділений страшною силою дракон пазурами розчищав собі дорогу. Гаррі міцно заплющив очі від пилюки й жару. Оглушений гуркотом каміння і драконячим ревом, він відчайдушно чіплявся за луску, боячись будь-якої миті зірватися вниз, і тут почувся Герміонин крик:

— *Дефодіо!*

Вона допомагала драконіві розширити коридор, зрізаючи брили зі стелі, а він рвався до свіжішого повітря, подалі від крикливих і брязкітливих гоблінів. Гаррі й Рон теж почали громити стелю довбальними закляттями. Вони проминули підземне озеро, і величезний ревучий плазун відчув попереду простір і волю. Позаду залишався коридор, у якому метався його шпичастий хвіст, падали здоровенні брили каміння, розколювалися велетенські сталактити, і дедалі глухіше лунав гоблінський брязкіт, а полум'я з драконячої пашеки розчищало їм дорогу вперед...

І ось нарешті, поєднавши могуття своїх заклять і грубу драконячу силу, вони прорвали останню перешкоду і влетіли прямо в мармурову залу. Гобліни й чаклуни заверещали й поховалися хто куди, а в дракона нарешті з'явився простір, щоб розправити крила. Він занюхав за входними дверима свіже прохолодне повітря, повернув туди свою ороговілу голову і злетів разом з Гаррі, Роном та Герміоною, які міцно вчепилися йому за спину. Дракон проломив металеві двері, що так і повисли, зігнуті й зірвані з завіс, пролетів над Алесю Діагон і стрімко здійнявся в небо.

— РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ СЬОМИЙ —

Остання схованка

Про керування польотом не було й мови. Дракон не бачив, куди летить, а Гаррі знав, що варто було драконові зробити різкий поворот або перевернутися в повітрі, і їх ніщо вже не втримає на його широченній спині. І все ж, поки вони здіймалися вище й вище, а під ними мовби розгорталася сіро-зелена карта Лондона, Гаррі охопила шалена вдячність за цю, здавалося б, таку неможливу втечу. Припавши до шиї цієї потвори, він міцно тримався за її схожу на метал луску, прохолодний вітерець приємно обвівав його обпечене і вкрите пухирями тіло, а драконячі крила ляскали в повітрі, наче крила вітряка. За його спиною, чи то від захоплення, чи зі страху, голосно лаявся Рон, а Герміона, здається, ридала.

Минуло якихось п'ять хвилин, і Гаррі перестав боятися, що дракон скине їх зі спини, бо той, здається, просто хотів якомога далі відлетіти від своєї підземної в'язниці. Правда, думка про те, як і де вони з нього злізуть, навівала справжній жах. Гаррі не мав зеленого поняття, як довго дракони можуть літати без посадки, і як оцей конкретний присліпкуватий дракон визначить безпечне місце для приземлення. Гаррі постійно роззирався навсбіч, і йому здавалося, що його шрам починає сіпатися...

Скільки часу мине, поки Волдеморт довідається, що вони вдерлися у сховище Лестранжів? Як швидко грінготські гобліни повідомлять про це Белатрісі? Як скоро вони з'ясують, що саме вкрадено? І що, зрештою, станеться, коли виявлять, що зникла золота чашечка? Волдеморт нарешті збагне, що вони полюють на горокракси?..

Драконові, здається, подобалося прохолодне свіже повітря. Він невпинно здіймався вгору — вони летіли вже на одному рівні з пасмами холодних хмар, і Гаррі вже не розрізняв різнокольорові цяточки машин, що в'їжджали в столицю і виїжджали з неї. Вони летіли все далі понад зеленими й коричневими латками полів, понад дорогами й річками, що звивалися стрічками уздовж цих пейзажів.

— Як думаєш, що він шукає? — крикнув Рон, роздивившись, що летять усе далі на північ.

— Поняття не маю, — прокричав Гаррі. Його руки закоцюбли від холоду, та він не наважувався їх відпустити. Йому не давало спокою питання, що робити, якщо вони побачать внизу узбережжя, а дракон полетить у відкрите море. Гаррі цокотів зубами від холоду і страшенно хотів їсти й пити. Цікаво, а коли востаннє жерла ця потвора? Мабуть, невдовзі і їй закортить перекусити? А що, як вона допне, що в неї на спині смачнюща людятина — аж три штуки?..

Сонце котилося до обрію, небо темніло й ставало синьо-фіолетове. Дракон летів і летів, міста і села пропливали й зникали під ними, а його величезна тінь ковзала по землі, наче велетенська темна хмара. Кожна клітинка Гарріного тіла муляла й боліла від постійних намагань утриматися на драконячій спині.

— Чи мені здається, — крикнув Рон після довгої мовчанки, — чи то ми й справді заходимо на посадку?

Гаррі глянув униз і побачив темно-зелені гори та мідно-зелені, в променях призахідного

сонця, озера. Ландшафт ставав виразніший і детальніший. Гаррі зазирнув ще далі і, зауваживши яскраві відблиски на воді, здивувався — невже дракон зачув прісну воду? Дракон опускався нижче й нижче, неначе по великій спіралі, обравши, вочевидь, для посадки якесь озерце.

— Треба стрибати, коли він добряче знизиться! — крикнув Гаррі друзям. — Стрибнемо в воду, перш ніж до нього дійде, що ми тут!

Вони погодилися, хоч Герміона, щоправда, без особливого ентузіазму.

І ось Гаррі побачив, як величезне жовте черево дракона віддзеркалюється на дрібненьких хвилячках.

— ПОЇХАЛИ!

Він зісковзнув з дракона і стрибнув у озеро. Падати довелося довше, ніж сподівався, і він, боляче вдарившись об поверхню озера, каменем шубовснув у крижане, зелене, заросле водоростями нутро. Виринув, відсапуючись, з води, і побачив великі брижі, що колами розходилися там, де впали Рон і Герміона. Дракон, здається, так нічого й не помітив. Він низько летів над озером за якихось п'ятнадцять метрів од них, зачерпуючи своєю пошрамованою пащею воду. Коли Рон і Герміона, відпльовуючись і хапаючи ротом повітря, вигулькнули з озера, дракон уже долетів до дальнього берега і там приземлився.

Друзі попливли у протилежний бік. Озеро було не дуже глибоке. Невдовзі вони вже не так пливли, як брели, продираючись крізь водорості й намул. Нарешті, мокрі, засапані і виснажені, попадали на слизьку траву.

Напівжива Герміона страшенно кашляла й тремтіла. Пересилюючи бажання трохи полежати й подрімати, Гаррі звівся, похитуючись, на ноги, витяг чарівну паличку й почав вичакловувати довкола них звичні захисні закляття.

Закінчивши, долучився до друзів. Відколи вони вирвалися зі сховища, він уперше міг належно їх роздивитися. Обличчя й руки в обох були вкриті запаленими червоними опіками, а одяг місцями був обсмалений. Вони здригалися від болю, кроплячи свої численні рани есенцією ясенця. Герміона подала флакончик Гаррі і витягла три пляшки гарбузового соку, прихопленого з котеджу "Мушля", а заодно і три чисті сухі мантиї. Вони перевдягайся й почали жадібно дудлити сік.

— Ну, що ж, добре те, що ми здобули горокракс, — озвався нарешті Рон, що сидів і дивився, як відростає шкіра на його руках. — А погано те, що...

— ...нема меча, — процідив крізь зуби Гаррі, кроплячи ясенцем дірку в джинсах, під якою червонів опік.

— Нема меча, — повторив Рон. — Це шахраювате мале падло...

Гаррі скинув мокру куртку, вийняв з кишені горокракс і поклав на траву перед ними.

Чашечка поблискувала на сонці, а вони дивилися на неї, допиваючи сік.

— Добре, що цього разу хоч не доведеться тарабанити це на собі, — а було б прикольно чалапати з чашкою на шиї, — сказав Рон, витираючи рукою рота.

Герміона подивилася на той бік озера, де й досі хлебтав воду дракон.

— Як думаєте, що з ним зроблять? — запитала вона. — Усе буде нормально?

— Ти вже, як Гегрід, — усміхнувся Рон. — Це ж дракон, Герміоно, він дасть собі раду. Подумай краще про нас.

— Тобто?

— Ну, я не знаю, як тобі на це делікатно натякнути, — зіронізував Рон, — але я припускаю, що хтось таки міг *помітити*, як ми вдерлися у "Грінготс".

Вони всі втрьох розреготалися й довго не могли зупинитись. Хоч боліли ребра і в голові паморочилося від голоду, Гаррі упав горілиць на траву й реготав, дивлячись на багряне небо, аж йому пересохло в горлі.

— То що ж нам тепер робити? — запитала нарешті Герміона, гикаючи й намагаючись говорити серйозно. — Він зрозуміє, правда? Відомо-Хто зрозуміє, що ми довідалися про горокракси!

— Може, вони побоятся йому сказати? — з надією озвався Рон. — Може, це все замнуть...

Небо, пахощі озерної води, звук Ронового голосу — усе раптом зникло. Біль пронизав голову Гаррі, наче удар меча. Він опинився у тьмяно освітленій кімнаті, перед ним півколом виструнчилися чаклуни, а на підлозі до його ніг припала чиясь маленька тремтяча постать.

— Що ти варнякнув? — голос його був високий і холодний, але всередині все палало від люті й жаху. Єдине, чого він так боявся... але це просто неможливо — як? яким чином?..

Гоблін тремтів, не в силах бачити над собою ці червоні очі.

— Повтори! — пробурмотів Волдеморт. — *Ану повтори!*

— В-володарю, — затинаючись, пробелькотів гоблін і чорніючі очі виричалися з жаху, — в-володарю... ми п-пробували їх з-зупинити... обманом, володарю... вдерлися... вдерлись у... сховище... Лестранжів...

— Обманом? Як це обманом? Я думав, що в "Грінготсі" уміють виявляти обман? І хто ж це був?

— Це був... це був... т-той хлопець П-поттер і д-двоє спільників...

— *І що вони взяли?* — запитав він голосніше, охоплений неймовірним жахом. — Кажі мені! *Що вони взяли?*

— М-маленьку золоту ч-чашечку, м-мій пане...

Розлючений вереск, вереск несприйняття, вирвався з нього, наче з когось чужого. Він оскаженів, знавіснів — цього не могло бути, це ж неможливо, ніхто про це не знав! Як міг би цей хлопчисько розгадати його таємницю?

Бузинова паличка розітнула повітря і в кімнаті спалахнуло зелене сяйво. Гоблін, що стояв навколішках, повалився мертвий, а нажахані чаклуни кинулися врозтіч. Белатриса й Луціус Мелфой випередили всіх, намагаючись першими добігти до дверей, але чарівна паличка знову й знову батожила повітря, умертвляючи тих, хто ще лишався живий, усіх без винятку — за те, що принесли йому цю неможливу звістку про золоту чашечку...

Він метався кімнатою серед трупів, і в голові промайнули видіння: його скарби, його обереги, його рятівні якорі безсмертя... щоденник було знищено, а чашу викрадено. *А що*, як цей хлопець знає про все інше? Невже знає, неville почав діяти, неville знайшов ще щось? Можливо, це все почав Дамблдор? Дамблдор, який завжди його підозрював, Дамблдор, якого вбили за його наказом, Дамблдор, чиею чарівною паличкою він зараз володів, але який досяг його навіть з безчестя смерті руками хлопця, *хлопця*...

Але ж якби той хлопчисько і знищив котрийсь із горокраксів, то він, Лорд Волдеморт, знав би про це, відчув би це? Він, найвидатніший чаклун, він, убивця Дамблдора і безлічі інших дрібних нікчем, ім'я яким Ніхто і звати яких Ніяк. Як міг не знати цього Лорд Волдеморт, якби він, він сам, єдиний і неповторний, зазнав нападу чи був покалічений?

Щоправда, він цього не відчув, коли було знищено щоденник, але ж, на його переконання, це було тому, що він тоді ще не мав тіла, яке могло б відчувати, він навіть не був приви́дом, ні, безсумнівно, решті горокраксів нічого не загрожує... вони неторкані...

Але він мусить це знати, мусить переконатися... Він крокував кімнатою, віджбурнувши ногою труп гобліна, а в його розпалених мізках зринали невиразні видіння: озеро, хатина, Гогвортс...

Краплинка розсудливості охолодила його люті. Як хлопець міг знати, що він заховав персня у Гонтовій хатині? Ніхто ніколи не знав, що він родич Гонтам, він приховав цей зв'язок, ті вбивства ніколи не пов'язували з ним: перстень, безумовно, був у безпеці.

А як би міг хлопець, та й будь-хто інший, дізнатися про печеру або зламати там усі захисні чари? Думка, що медальйон можливо викрасти, була абсурдна...

Або, скажімо, школа: та ж тільки він один знав, де розміщено горокракс, бо лише він проник у найсокровенніші таємниці того місця...

А ще була Наджні, яку треба тепер тримати коло себе і більше не посилати виконувати його розпоряджень, оберігати її й захищати...

Проте для певності, для цілковитої певності, він мусить знову побувати в усіх своїх схованках, мусить подвоїти захист довкола кожного горокракса... і цю роботу, як і пошук бузинової палички, він мусить виконати сам...

Що треба перевірити насамперед? де найбільша небезпека? В його нутрі знову заворушилася стара притлумлена тривога. Дамблдор знав, як його звати по-батькові... Дамблдор міг намацати зв'язок із Гонтами... покинута ними хатина — то була, мабуть, найнезахищеніша з усіх його схованок, саме туди він вирушить спочатку...

Озеро... ні, це неможливо... хоча й існувала малесенька ймовірність, що Дамблдор

довідався про деякі з його старих "подвигів" у сиротинці.

І Гогвортс... він знав, що його горокракс там у безпеці, бо Поттеру нізачо не потрапити непоміченим навіть у Гогсмід, не кажучи вже про саму школу. Однак доречно було б попередити Снейпа про небезпеку, якщо хлопець спробує проникнути в замок... звичайно, безглуздо було б пояснювати Снейпові, чому саме хлопець може повернутися. Величезною помилкою було те, що він довірився Белатрисі й Мелфою. Хіба ж їхня тупість і недбальство уже вкотре не довели, наскільки безглуздо взагалі комусь довіряти?

Отже, він спочатку побуває в Гонтовій хатині, і візьме з собою Наджіні. Відтепер вони нерозлучні... Він вийшов з кімнати, перетнув передпокій і опинився в темному саду, де дзюркотів фонтан. Покликав парселмовою змію, і вона приповзла до нього, неначе довжелезна тінь...

Гаррі розплющив очі і змусив себе повернутися назад. Він лежав на березі озера в промінні призахідного сонця, а Рон з Герміоною дивилися на нього. Судячи з їхніх стурбованих поглядів і постійного сіпання шраму, його несподівана мандрівка Волдемортовою свідомістю не лишилася непомічена. Він ледве випростався, майже не дивуючись, що й досі був мокрий і тремтів. Побачив чашку, що безневинно лежала перед ним на траві, і темно-синє озеро, поцятковане золотою доріжкою низького сонця.

— Він знає, — його власний голос звучав якось дивно і неприродно низько після пронизливих Волдемортових вересків. — Він знає, і збирається все перевірити, а останній, — Гаррі зірвався на ноги, — у Гогвортсі. Я знав це. *Я знав.*

— Що?

Рон дивився на нього, роззявивши рота. Герміона стурбовано стала навколішки.

— А що ти побачив? Звідки ти знаєш?

— Я бачив, як саме він довідався про чашку, я... я був у його голові, він... — Гаррі пригадав усі вбивства, — він неймовірно розлючений, а ще нажаханий, він не може зрозуміти, як ми про це довідалися, і тепер хоче перевірити, чи всі інші горокракси в безпеці, а почне з персня. Він гадає, що в Гогвортсі найбезпечніше, бо там Снейп, і туди дуже важко проникнути непомітно — мабуть, він буде там насамкінець, але все одно це може статися за кілька годин...

— А ти бачив, де саме воно в Гогвортсі? — запитав Рон, і теж зірвався на ноги.

— Ні, він зосередився на тому, щоб попередити Снейпа, він не думав, де саме воно лежить...

— Заждіть, заждіть! — вигукнула Герміона, коли Рон схопив горокракс, а Гаррі вже кидав плащ-невидимку. — Ми не можемо так просто взяти й зірватися без жодного плану, нам треба...

— Нам треба рушати, — рішуче заперечив Гаррі. Він сподівався виспатись, мріяв залізти в новий намет, але тепер про це не було й мови. — Ти хоч уявляєш, *що* він почне витворяти, коли довідається, що зникли перстень і медальйон? А що, як він забере гогвортський горокракс, бо вирішить, що там він у небезпеці?

— Але ж як ми туди потрапимо?

— Гайнемо в Гогсмід, — пояснив Гаррі, — і спробуємо з'ясувати все на місці, коли побачимо, як саме захищена школа. Ставай під плащ, Герміоно, я хочу, щоб цього разу ми трималися купи.

— Та ми ж не помістимось...

— Там буде темно, ніхто не помітить наших ніг.

Над почорнілою водою відлунням рознісся ляскіт величезних крил. Це дракон нарешті досхочу напився і злетів. Друзі завмерли, дивлячись, як він усе вище й вище здіймався чорною плямою на тлі потемнілого неба, аж доки сховався за найближчою горою.

Герміона підійшла до друзів і стала між ними. Гаррі якомога нижче опустил плащ до землі, вони усі разом крутнулися і зникли в задушливій темряві.

— РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ ВОСЬМИЙ — Зникле дзеркальце

Ноги Гаррі торкнулися дороги. Він побачив до болю знайому головну вулицю Гогсміда: темні вітрини крамничок, обриси чорних гір за селом, поворот дороги до Гогвортсу, світло з вікон "Трьох мітел". Серце йому тьохнуло, і він з пронизливою чіткістю пригадав, як приземлився тут майже рік тому, підтримуючи жакливо ослабленого Дамблдора. Усе це тривало якусь секунду, а тоді, не встиг він ще й відпустити Ронову й Герміонину руки, як щось сталося.

Повітря розкололося від вереску, схожого на Волдемортів, коли той довідався про викрадення чаші. Цей вереск пронизав кожнісінький нерв у тілі Гаррі, і він зрозумів, що вереск спричинила їхня поява. Ледве встиг глянути на друзів під плащем, як двері "Трьох мітел" розчинилися навстіж і з них висипав з чарівними паличками напоготові з десятків смертежерів у плащах з каптурами.

Гаррі схопив за руку Рона, що вже піднімав чарівну паличку. Смертежерів було дуже багато, всіх не приголомшиш. А спроба вистрілити закляттям миттєво викрила б їх. Один смертежер махнув чарівною паличкою — і вереск затих, однак відлуння ще й досі відбивалося в горах.

— *Акціо плащ!* — проревів інший смертежер. Гаррі схопився за поли плаща, та той і не збирався зникати. Замовляння-викликання на нього не діяло.

— Ти що, не під плащем, Поттере?! — закричав смертежер і звелів своїм напарникам: — Шукати скрізь. Він тут.

Шестеро смертежерів побігли прямо на них. Гаррі, Рон і Герміона спритно позадкували й заскочили в найближчу бічну вуличку, хоч смертежери ледь їх не зачепили. Друзі чекали в темряві, прислухаючись до кроків, що тупотіли там і тут, а пучки світла зі смертежерівських чарівних паличок розганяли довколишню темряву.

— Треба звідси тікати! — прошепотіла Герміона. — Роз'являймося зараз!

— Добра думка, — підтримав її Рон, але Гаррі не встиг відповісти, бо закричав якийсь смертежер: — Ми знаємо, Поттере, що ти тут, і ти звідси не вислизнеш! Ми тебе знайдемо!

— Вони нас чекали, — прошепотів Гаррі. — Вичаклювали це закляття, щоб знати, коли ми з'явимося. А ще вони, мабуть, вичаклювали щось таке, щоб нас звідси не випустити, тримати в пастці...

— А якщо дементорів? — запитав інший смертежер. — Якщо їм розв'язати руки, вони швиденько його знайдуть!

— Темний Лорд хоче вбити Поттера власноручно...

— ...та дементори його не вб'ють! Темному Лордові потрібно Поттерове життя, а не душа. Та й убити його після Цілуночка буде легше!

Смертежери схвально загомоніли, а Гаррі відчув, як його охоплює жах. Щоб відігнати дементорів, доведеться вичаклювати патронусів, і цим вони себе відразу викриють.

— Гаррі, мусимо роз'являтися! — пошепотіла Герміона.

Не встигла вона це сказати, як він відчув, що вуличку заповнив неприродний холод. Раптом зникло все світло, навіть від зірок. У непроглядній темряві Гаррі відчув, як Герміона

взяла його за руку, й вони утрюх крутнулися на місці.

Повітря, в якому вони мали б переміщатися, раптом загусло. Вони не могли роз'явитися, чари були надто потужні. Холод дедалі глибше проникав Гаррі в шкіру. Він, Рон і Герміона позадкували бічною вуличкою, рухаючись навіпамацки вздовж стіни й намагаючись не викрити себе ані найменшим звуком. І тут з-за рогу безшумно вигулькнули дементори, десятеро чи й більше, видимі навіть у темряві, бо їхня темінь була густіша за навколишню; в чорних плащах, з напівзогненими, у струпах, руками. Чи відчували вони, що хтось неподалік охоплений страхом? Гаррі був у цьому впевнений, бо вони почали рухатися швидше, чути вже було їхнє тягуче, хрипке дихання, яке він так ненавидів; вони відчували в повітрі смак відчаю і насувалися...

Гаррі підняв чарівну паличку. Він не хотів зазнати Цілунку дементорів, цього не буде, хоч би що сталося потім. Думаючи про Рона й Герміону, він прошепотів:

— *Експекто патронум!*

З його чарівної палички вистрибнув срібний олень і кинувся вперед. Дементори розлетілися хто куди, і тут почувся тріумфальний крик.

— Це він, отам, отам, я бачив його патронуса — оленя! Дементори відступили, на небі знову замерехтіли зірки, а тупотіння смертежерів наблизилось. Та не встиг охоплений панікою Гаррі придумати, що робити, як неподалік заскреготів засув, з лівого боку вузької вулички прочинилися двері, і чийсь охриплий голос сказав:

— Поттере, сюди! Бігом!

Він послухався не вагаючись. Усі троє заскочили у відчинені двері.

— Нагору, не скидайте плаща, і тихо! — пробурмотів високий чоловік, проходячи повз них на вулицю і з грюкотом зачиняючи за собою двері.

Гаррі спочатку й гадки не мав, куди вони потрапили, а тоді побачив у тремтливому світлі свічки брудний, запорошений шинквас "Кабанячої голови". Вони забігли за ляду, а тоді в інші двері, що вели до хитких дерев'яних сходів, якими вони прудко вибігли нагору. Сходи вели до вітальні з пошарпаним килимом і невеличким каміном, над яким висів великий, написаний олією, портрет білявої дівчини, що поглядала на кімнату якимось відсутнім, але дуже приємним поглядом.

Знадвору долинули крики. Не скидаючи плащ-невидимку, друзі підкралися до брудного вікна й визирнули. Їхній рятівник, у якому Гаррі тепер упізнав шинкаря з "Кабанячої голови", єдиний був без каптура.

— Ну, то й що?! — кричав він смертежерам. — То й що?! Ви наслали на мою вулицю дементорів, то я й нацькував на них патронуса! Їх тут немає, я вам уже сказав, у мене їх немає!

— То був не твій патронус! — сказав смертежер. — То був олень, його наслав Поттер!

— Олень?! — заревів шинкар і витяг чарівну паличку. — Олень! Ти ідіот... *експекто патронум!*

Щось величезне й рогате вирвалося з його чарівної палички. Нагнувши голову, воно помчало до головної вулиці й зникло.

— Я не таке бачив... — пробурмотів смертежер, але вже не так упевнено.

— Хтось порушив комендантську годину, ти ж чув вереск, — сказав шинкареві смертежерів напарник. — Хтось був надворі всупереч розпорядженню...

— Якщо мені треба вивести надвір кицьку, то я виведу, і плював я на вашу комендантську годину!

— То це через тебе спрацювало закляття "котячий концерт"?

— А хоч би й так? Що, кинете мене в Азкабан? Уб'єте за те, що я посмів виткнути носа з власних дверей? То давайте, чого чекаєте! Лишень маю надію, що вам вистачило глузду не натискати свої чорні міточки й не викликати його. Він, мабуть, не дуже зрадіє, якщо припреться сюди через мене й мою стару кішку.

— Ти про нас не турбуйся, — огризнувся якийсь смертежер, — про себе краще подумай, коли порушуєш комендантську годину!

— А через кого ж ви будете переправляти зілля й отруту, якщо закриють мій шинок? Накриється тоді ваша комерція.

— Ти що, погрожуєш?..

— Усе, я заклав рот. Ви ж для того й прийшли, щоб я заткнувся, га?

— А я все одно кажу, що бачив патронуса-оленя! — вигукнув перший смертежер.

— Оленя?! — заревів шинкар. — Та то був *цап*, дебіле!

— Що ж, ми помилилися, — буркнув другий смертежер. — Але ще раз порушиш комендантську годину, то ми вже не будемо такі поблажливі!

Смертежери подалися назад до Високої вулиці. Герміона полегшено застогнала, вислизнула з-під плаща й сіла на стілець з хиткими ніжками. Гаррі щільно завісив штори і скинув плаща з себе й Рона. Вони чули, як шинкар унизу запирає двері на засув і піднімається вгору сходами.

Гаррі подивився на камін. На ньому під портретом дівчини стояло маленьке прямокутне дзеркальце.

Шинкар зайшов до кімнати.

— Кляті дурбеліки! — різко кинув він, розглядаючи їх по черзі. — Що ви собі думали, коли сюди перлися?

— Дякуємо вам, — пробурмотів Гаррі, — навіть не знаємо, як вам віддячити. Ви нас врятували.

Шинкар щось буркнув. Гаррі підійшов до нього, намагаючись розгледіти лице під довгим цупким сивим волоссям і бородою. Шинкар був в окулярах. За брудними скельцями ховалися пронизливі блакитні очі.

— Це ж ваше око я бачив у дзеркальці. У кімнаті запала тиша. Гаррі й шинкар дивилися один на одного.

— Це ви прислали Добі.

Шинкар кивнув і пошукав поглядом ельфа.

— Думав, він буде з вами. Де ви його залишили?

— Він загинув, — відповів Гаррі. — Його вбила Белатриса Лестранж.

На шинкаревому лиці не здригнувся жоден м'яз. Помовчавши, він сказав:

— Прикро це чути. Непоганий був ельф.

Він відвернувся й, тицяючи чарівною паличкою, почав засвічувати лампи.

— Ви — Еберфорс, — сказав Гаррі, втупившись у його спину. Той цього не підтвердив і не заперечив, а просто нахилився, щоб розпалити камін.

— Де ви його взяли? — запитав Гаррі, підходячи до Сіріусового дзеркальця, точнісіньку копію якого він розбив майже два роки тому.

— Купив у Данга десь рік тому, — відповів Еберфорс. — Албус мені тоді сказав, що це таке. Я намагався тримати тебе на оці.

Рон аж зойкнув.

— Срібна лань! — схвильовано вигукнув він. — Це теж були ви?

— Що ти таке мелеш? — здивувався Еберфорс.

— Хтось вислав нам патронуса лань!

— З такою головою, синку, ти міг би стати смертежером. Хіба ж я щойно не показав, що мій патронус — *цап*?

— О, — зніяковів Рон. — Так... Я ж голодний! — додав він, захищаючись, коли в животі в нього страшенно забурчало.

— Зараз щось пошукаю, — сказав Еберфорс і вийшов з кімнати, а невдовзі повернувся з великою паляницею, сиром та олов'яним глечиком з хмільним медом і поставив це все на столик біля каміна. Вони почали жадібно їсти й пити, і якийсь час панувала тиша, порушувана тільки потріскуванням вогню, дзенькотом келихів і плямканням.

— Ну що ж, — сказав Еберфорс, коли всі досхочу наїлися, а Гаррі й Рон сонно розвалилися в кріслах. — Треба подумати, як вам найкраще звідси вибратися. Вночі не можна, ви ж самі чули, що буває, коли хтось поночі виходить надвір. Спрацьовує закляття "котячий концерт", і всі на вас накидаються, як посіпачки на доксині яйця. Навряд чи мені вдруге пощастить видати *цапа* за оленя. Дочекаймося світанку, коли мине комендантська година, тоді знов накинете плащ і підете звідси пішки. Як вийдете з Гогсміда, тримайте курс на гори, а вже там зможете роз'явитися. Може, зустрінете Гегріда. Він переховується там у печері разом з Гропом, бо їх хочуть заарештувати.

— Нікуди ми не підемо, — заперечив Гаррі. — Нам треба потрапити в Гогвортс.

— Не мели дурниць, хлопче, — пирхнув Еберфорс.

— Ми мусимо, — повторив Гаррі.

— Ви мусите, — сказав Еберфорс, нахилиючись до нього, — звідси зникнути, і то якомога далі.

— Ви не розумієте. У нас мало часу. Ми мусимо потрапити в замок. Дамблдор... тобто ваш брат... хотів, щоб ми...

Від світла з каміна запорошені скельця Еберфорсових окулярів на мить утратили прозорість і стали матово-білі, нагадавши Гаррі сліпі очі велетенського павука Арагога.

— Мій брат Албус багато чого хотів, — проказав Еберфорс, — але через його грандіозні плани гинули й калічилися люди. Тримайся якнайдалі від цієї школи, Поттере, а якщо можеш, то взагалі втечи з країни. Забудь мого брата і його хитромудрі плани. Він зараз там, де вже ніщо йому не зашкодить, а ти йому нічого не винен.

— Ви не розумієте, — знову повторив Гаррі.

— Та невже? — тихо перепитав Еберфорс. — Думаєш, я не розумію рідного брата? Думаєш, ти знав Албуса краще, ніж я?

— Я не це мав на увазі, — сказав Гаррі, голова в нього думала повільно через утому та пересит від їжі й вина. — Просто... він доручив мені одну роботу.

— Он як? — спокійно проказав Еберфорс. — Гарна, мабуть, робота? Приємна? Легка? Така, що некваліфікований юний чаклун запросто виконає й не надірветься?

Рон похмуро засміявся. Герміона сиділа напружена.

— Я... вона нелегка, ні, — зізнався Гаррі. — Але я мушу...

— "Мушиш"? Чого це ти "мушиш"? Він же помер, чи ні? — грубо запитав Еберфорс. — Забудь про це, хлопче, якщо не хочеш піти услід за ним! Рятуй себе!

— Я не можу.

— Чому?

— Я... — Гаррі розгубився. Він не міг цього пояснити, тому вирішив перейти в наступ. — Ви ж теж боретеся, ви член Ордену Фенікса...

— Був, — відповів Еберфорс. — Ордену Фенікса немає. Відомо-Хто переміг, це кінець, а хто вдає, ніби цього не сталося, дурить сам себе. Ти ніколи не будеш тут у безпеці, Поттере, бо він прагне тебе ввіймати. Тому тікай за кордон, ховайся, рятуйся. І цих двох забери з собою. — Він показав великим пальцем на Рона й Герміону. — Вони тепер довіку під загрозою, бо всі знають, що вони тобі помагали.

— Нікуди я не піду, — вперто повторив Гаррі. — Я мушу виконати цю роботу...

— Доручи її комусь іншому!

— Не можу. Це повинен зробити я, Дамблдор мені все по яснив...

— Та невже? І він усе чисто тобі розповів, щиро й до кінця?

Гаррі дуже хотів би сказати "так", але чомусь це простеньке слово ніяк не злітало йому з вуст. Еберфорс, здається, читав його думки.

— Я добре знав брата, Поттере. Він з молоком матері всмоктав любов до таємниць. До таємниць і до брехні, так нас усіх виховували. Тільки в Албуса... це виходило природно.

Старий звів очі на портрет дівчини, що стояв на каміні. Це було, як уже помітив Гаррі, єдине зображення в цій кімнаті. Не було зніmkів Албуса Дамблдора чи будь-кого іншого.

— Містере Дамблдор, — боязко звернулася Герміона, — це ваша сестра? Аріана?

— Так, — зронив Еберфорс. — Що, читала Ріту Скітер? Навіть у червонуватому світлі з каміна було видно, як зашарілася Герміона.

— Нам про неї згадував Ельфаєс Додж, — втрутився Гаррі, рятуючи Герміону.

— Старий телепень, — буркнув Еберфорс, укотре сьорбнувши меду. — Йому здавалося, що в мого брата з усіх дірок сяяло сонце. Але так багато хто вважав, та й ви, судячи з усього, не виняток.

Гаррі промовчав. Не хотів ділитися тими сумнівами й ваганнями стосовно Дамблдора, що переповнювали його останніми місяцями. Він зробив свій вибір, коли копав могилу Добі. Вирішив і далі йти цією звивистою і небезпечною стежкою, на яку вказав йому Дамблдор, змиритися, що йому не розповіли про все, а просто вірити. Він не мав ані найменшої охоти знову піддавати все сумнівам і не хотів чути нічого такого, що відвертало б його від мети.

Зустрівся з Еберфорсовим поглядом — таким вражаюче схожим на братів. Його ясно-блакитні очі, здавалося, так само пронизували співрозмовника, наче рентгеном, і Гаррі припускав, що Еберфорс читає його думки і зневажає його за них.

— Професор Дамблдор піклувався про Гаррі, причому, дуже, — сказала Герміона тихим голосом.

— Та невже? — перепитав Еберфорс. — Аж дивно, скільки тих людей, про яких дуже піклувався брат, чомусь опинилося в значно гіршому становищі, ніж якби він їх не чіпав.

— Що ви маєте на увазі? — ледь чутно запитала Герміона.

— Не має значення, — відмахнувся Еберфорс.

— Це дуже серйозне звинувачення! — не вгавала Герміона. — Ви що... ви говорите про сестру?

Еберфорс люто на неї зиркнув. Губи його заворушились, наче він жував слова, яким не дав зірватися з язика. А тоді він раптом вибухнув цілою тирадою.

— Коли моїй сестрі було шість років, на неї напало троє хлопців-маглів. Вони побачили, як вона чаклувала — підглядали за нею крізь живопліт у саду. Вона була дитина, і не вміла ще стримуватися, жодна відьма або чаклун у її віці ще не вміє. Те, що вони побачили, їх, мабуть, налякало. Вони продерлися крізь живопліт, а коли вона не змогла їм показати свої фокуси, спробували провчити малу дивачку, щоб більше так не робила — але їх трохи занесло.

У світлі каміна Герміонині очі здавалися величезними. Рона, здається, трохи нудило. Еберфорс устав — височенний, як Албус, і раптом страшний зі злості й пекучого болю.

— Те, що вони зробили, її знищило. Вона вже не оклигала. Не могла вже чаклувати, але й позбутися чарів не могла. Вони вирували в ній і доводили до божевілля, свавільно й безконтрольно вибухали з неї, і тоді вона ставала дивна й небезпечна. Хоча здебільшого це була тихенька, перелякана й сумирна дівчина.

— Мій батько розшукав тих вилупків, що її скалічили, — вів далі Еберфорс, — і суворо їх покарав. Його за це ув'язнили в Азкабані. Він так і не зізнався, чому це зробив, бо якби в Міністерстві довідалися, що діється з Аріаною, то назавжди б запроторили її в лікарню Святого Мунга. На їхню думку, вона поставила б під загрозу Міжнародний статут про секретність, бо була невірніважена й вибухала чарами тоді, коли не могла їх стримувати.

— Ми мусили тримати її в безпечному й тихому місці. Перебралися в інше село, обставили все так, ніби вона захворіла, а мати її доглядала й робила все, щоб вона жила спокійно й щасливо.

— Вона мене дуже любила, — додав він, і з-за Еберфорсових зморшок та сплутаної бороди раптом визирнув замурзаний школяр. — Не Албуса, який, буваючи вдома, не вилазив зі своєї кімнати, де читав книжки, перелічував свої нагороди і листувався з "найвидатнішими чарівниками свого часу", — зневажливо посміхнувся Еберфорс. — Про неї він не дбав анітрохи. Вона найбільше любила мене. Я її годував, коли мама не могла, я міг її заспокоїти, коли в неї починався черговий напад безумства, а коли вона була спокійна, то допомагала мені годувати кіз.

— А коли їй виповнилося чотирнадцять років... на жаль, мене вдома не було, — зітхнув Еберфорс. — Я зміг би її вгамувати, але... Стався приступ, а мати вже була не така молода, і... дійшло до нещасного випадку Аріана не змогла себе опанувати. І вбила матір.

Одночасно співчуття і відраза охопили Гаррі. Він не хотів більше його слухати, та Еберфорс розповідав далі, і Гаррі запитав себе, чи давно старий з кимось про це говорив і чи взагалі колись зачіпав у розмовах цю тему.

— Це зірвало навколосвітню подорож, у яку Албус зібрався з малим Доджем. Вони обидва приїхали на материн похорон, а тоді Додж подався в подорож сам, а Албус лишився вдома, як голова родини. Ха!

Еберфорс сплюнув у камін.

— Я йому казав, що сам її доглядатиму, що покину школу й сидітиму вдома з нею. Він заперечив, заявив, що я мушу вивчитися, а він замінить матір. Це, звісно, руйнувало всі плани нашого Генія, бо ніхто не давав би йому нагород за догляд напівбожевільної сестри, що ледь чи не щодня намагалася висадити в повітря будинок. Та кілька тижнів він якось давав усьому раду... поки не з'явився той.

На цих словах Еберфорсове обличчя набуло явно загрозливого вигляду.

— Гріндельвальд. Нарешті брат мав рівного собі, мав співрозмовника, не менш розумного й талановитого, ніж він сам. Тож догляд за Аріаною відійшов на задній план, бо вони цілими днями виношували свої задуми про новий чарівницький порядок і шукали реліквій, чи що там ще їх цікавило. І що важила якась занедбана молода дівчина проти грандіозних планів вдосконалення чаклунського світу, чого вона була варта, якщо Албус працював *для загального блага*?

— Та минуло ще кілька тижнів, і мені набридло, я був ситий по горло. Я мав незабаром повертатися в Гогвортс, тому сказав їм, їм обом, прямо у вічі, отак, як оце зараз стою перед тобою, — Еберфорс подивився на Гаррі, і не треба було багатої уяви, щоб побачити його в образі підлітка, затятого й сердитого, котрий наважився протистояти старшому братові. — Я сказав йому, щоб він покинув свої плани, їй не можна перевозити, сказав я йому, вона не в тому стані, ти їй не потягнеш з собою туди, де ти зібрався виголошувати свої хитромудрі тиради і набирати послідовників. Йому це не сподобалося, — вів далі Еберфорс, і очі його на мить сховалися, бо відблиски вогню з каміна впали на скельця окулярів і вони знов побіліли й неначе осліпли. — Гріндельвальд, той взагалі цього не сприйняв. Він розізлився. Сказав мені, який я дурень, якщо намагаюся зупинити його і мого геніального брата... невже я *не розумію*, що моїй бідолашній сестрі не *треба* буде ховатися, коли вони змінять цей світ, дозволять чаклунам вийти зі схованок і вкажуть маглам належне їм місце?

— Спалахнула суперечка... і я схопив свою чарівну паличку, а він — свою, і цей найкращий братів друг вразив мене закляттям "Круціатус"... Албус намагався йому завадити, і ось ми вже билися всі втрьох. Спалахи світла і стрілянина рознервували її, вона не витримала...

Еберфорс зблід, як полотно, наче йому завдали смертельної рани.

— ...думаю, вона хотіла допомогти, але не тямала, що робить, і я не знаю, хто з нас винен, бо це міг зробити будь-хто... але вона була мертва.

На останніх словах його голос зірвався, і він впав у крісло. У Герміони лице блищало від сліз, а Рон сидів не менш блідий, ніж сам Еберфорс. Гаррі не відчував нічого, крім відрази. Краще б він цього не чув, краще вимів би це з голови.

— Мені так... мені так жаль, — прошепотіла Герміона.

— Відійшла, — прохрипів Еберфорс. — Назавжди відійшла. Він витер рукавом носа й прокашлявся.

— Гріндельвальд, звісно, втік. Він і так уже мав недобру славу у своїй країні, і не хотів, щоб Аріану теж записали на його рахунок. А в Албуса були тепер розв'язані руки. Він був вільний від тягара рідної сестри, вільний, щоб стати найвидатнішим чаклуном...

— Він ніколи не був вільний, — перебив його Гаррі.

— Тобто? — здивувався Еберфорс.

— Ніколи, — повторив Гаррі. — У той вечір, коли ваш брат загинув, він випив зілля, що довело його до безумства. Він почав кричати, благати когось невидимого. "*Не зашкодь їм, прошу... краще мені завдай болю*".

Рон і Герміона не зводили з Гаррі очей. Він досі не розповідав деталей того, що діялось на острівці посеред озера. Події, що сталися після їхнього з Дамблдором повернення у Гогвортс, цілком затьмарили все попереднє.

— Він думав, що знов опинився у минулому — з вами і з Гріндельвальдом, я знаю, — сказав Гаррі, пригадуючи, як ридав і благав пощади Дамблдор. — Він думав, що бачить, як Гріндельвальд калічить вас і Аріану... це були для нього страшні муки, якби ви побачили його тоді, то ніколи б не казали, що він був вільний.

Еберфорс розглядав свої жилаві руки й наче нічого не чув. Після довгої мовчанки сказав:

— Звідки ти можеш знати, Поттере, що ти його цікавив більше, ніж "загальне благо"? Як ти знаєш, що він би не пожертвував тобою так сама легко, як і сестричкою?

Наче уламок криги пронизав серце Гаррі.

— Я в це не вірю. Дамблдор любив Гаррі, — сказала Герміона.

— Чого ж він тоді не порадив йому заховатися? — відрізав Еберфорс. — Чого ж не підказав, як урятуватись, як вижити?

— Бо іноді, — відповів Гаррі, перш ніж Герміона зібралася з думками, — треба думати

про щось більше, ніж власна безпека! Іноді *потрібно* думати про загальне благо! Бо це війна!

— Тобі ж тільки сімнадцять, хлопче!

— Я повнолітній і боротимусь далі, навіть якщо ви здалися!

— Хто сказав, що я здався?

— "Ордену Фенікса немає", — повторив його слова Гаррі. — "Відомо-Хто переміг, це кінець, а хто вдає, ніби цього не сталося, дурить сам себе".

— Я не кажу, що мені це подобається, але це правда!

— Ні, неправда, — заперечив Гаррі. — Ваш брат знав, як знищити Відомо-Кого, і передав це знання мені. Я не зупинюся, поки не переможу... або не помру. Не думайте, ніби я не знаю, чим це все може закінчитись. Я вже багато років це знаю.

Він очікував, що Еберфорс почне глузувати чи сперечатися, але той промовчав, хіба що спохмурнів ще дужче.

— Нам треба потрапити в Гогвортс, — знову повторив Гаррі. — Якщо ви не можете нам допомогти, то ми дочекаємося світанку, дамо вам спокій і самі знайдемо вихід. Але якщо ви *можете* допомогти... то зараз непогана нагода про це сказати.

Еберфорс прикипів до крісла й дивився на Гаррі такими схожими на братові очима. Нарешті прокашлявся, встав, обійшов столик і підійшов до портрета Аріани.

— Ти знаєш, що робити, — сказав він.

Вона всміхнулася, відвернулася і кудись пішла, але не так, як це завжди роблять персонажі інших портретів — за край рами — ні, вона пішла довгим тунелем, намальованим за її спиною. Вони дивилися, як віддаляється худорлява постать, поки її не поглинула темрява.

— Е-е... що?.. — почав було Рон.

— Туди зараз веде лише один шлях, — пояснив Еберфорс. — Усі старі таємні переходи зараз перекрито з обох боків, дементори стоять на всіх мурах, а в самій школі, як я знаю зі своїх джерел, ходять патрулі. Школу ще ніколи так потужно не охороняли. Не знаю, як ви собі думаєте щось зробити, потрапивши всередину, коли Снейп — директор, а та парочка Керроу — його заступники?.. Втім, вам видніше. Ви ж кажете, що готові вмерти.

— Ой, що це?.. — насупилася Герміона, дивлячись на Аріанин портрет.

Наприкінці намальованого тунелю знову з'явилася крихітна біла цяточка, і стало видно, що це повертається Аріана, з кожним кроком більшаючи. Та вона йшла не сама — з нею був ще хтось, вищий за неї, що кульгав поруч, помітно схвильований. Волосся в нього було довжелезне, на обличчі яріли глибокі рани, а одяг був пошматований і подертий. Постаті наближались, більшали, і нарешті на портреті стало видно тільки голови й плечі. Потім увесь портрет відхилився від стіни, наче маленькі дверцята, відкриваючи вхід у справжній тунель. І з нього виліз не хто інший, як Невіл Лонгботом — з довжелезним волоссям, порізаним лицем і в подертому одязі. Він зістрибнув з каміна й радісно вигукнув:

— Я знав, що ти прийдеш! *Я знав це, Гаррі!*

— РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ ДЕВ'ЯТИЙ — Втрачена діадема

— Невіле... що за виг... як?... Однак Невіл уже помітив Рона з Герміоною й пригортав їх до себе, захоплено щось вигукуючи. Що довше дивився Гаррі на Невіла, то краще роздивлявся, в якому той кепському стані. Одне око розпухле й жовто-фіолетове, обличчя порізане, та й уся його занедбаність свідчила, що він зараз живе в суворих умовах. Та попри все, Невілове пом'яте лице світилося щастям, коли він випустив з обіймів Герміону і знову сказав:

— Я знав, що ви прийдете! Увесь час казав Шеймусові, що рано чи пізно так буде!

— Невіле, що з тобою?

— Що? Це? — Невіл недбало махнув головою, не надаючи великого значення своїм ранам.
— Та то ще нічого. У Шеймуса гірше. Побачите. То що, гайда? О, — зиркнув він на Еберфорса,
— Еб, там ще кілька людей на підході.

— Ще кілька? — лиховісно перепитав Еберфорс. — Як це зрозуміти, Лонгботоме? У нас комендантська година, і все село зачакловане "котячим концертом"!

— Я знаю, тому вони і роз'являться прямо в шинку, — сказав Невіл. — Просто відправте їх у тунель, коли вони прибудуть, добре? Дуже вам дякую.

Невіл подав руку Герміоні й допоміг їй вилізти на камін і зайти в тунель. Рон поліз наступний, а за ним і сам Невіл. Гаррі глянув на Еберфорса.

— Не знаю, як вам і дякувати. Ви вже двічі нас врятували.

— Тепер самі про себе дбайте, — буркнув Еберфорс. — Утретє я вже, мабуть, не врятую.

Гаррі видерся на камін і поліз в отвір за Аріаниним портретом. По той бік були гладенькі кам'яні східці. Схоже було, що цей перехід існує вже багато років. Зі стін звисали мідні ліхтарі, а ґрунтова долівка була тверда і втоптана. Вони йшли і їхні тіні пливли за ними по стінах, наче крила.

— Давно тут цей тунель? — поцікавився Рон на ходу. — Його ж немає на Карті Мародера, правда, Гаррі? Мені здавалося, що під школою було тільки сім переходів.

— Їх усі перекрили ще до початку навчального року, — повідомив Невіл. — Зараз туди потрапити неможливо, бо всі входи запечатано чарами, а на виходах чатують смертежери й дементори. — Він розвернувся й пішов спиною вперед, сяючи усмішкою й радіючи, що бачить друзів. — Але то таке... Краще скажіть — це правда? Що ви вдерлися в "Грінготс"? І втекли на драконі? Усі тільки про це й говорять, Керроу недавно відлупцював Террі Бута, бо той під час вечері кричав про це на всю Велику залу!

— Так, це правда, — підтвердив Гаррі. Невіл радісно розреготався.

— А що ви зробили з драконом?

— Відпустили на волю, — відповів Рон. — Хоч Герміона хотіла залишити його своїм домашнім звірятком...

— Не перебільшуй, Роне...

— А що ви взагалі робили? Казали, Гаррі, що ти просто переховуєшся, але я так не думаю. Мабуть, ти таки щось задумав.

— Задумав, — погодився Гаррі, — але розкажи нам, Невіле, про Гогвортс, ми ж нічого не

знаємо.

— Тут було... ну, це вже геть не той Гогвортс, — пояснив Невіл і усмішка зів'яла на його обличчі. — Ви чули щось про парочку Керроу?

— Про тих двох смертежерів, що тут викладають?

— Вони не тільки викладають, — уточнив Невіл. — Вони стежать за дисципліною. Їм, цим Керроу, подобається карати.

— Щось типу Амбриджки?

— Ні, вона проти них — лагідне курчатко. Усі викладачі, якщо ми чимось завинили, повинні відсилати нас до когось з Керроу. Але вони стараються цього не робити, якщо вдається. Викладачі їх ненавидять не менше, ніж ми.

— Той тип Амікус, викладає те, що колись називали "захист від темних мистецтв" — бо тепер це просто темні мистецтва.

Ми маємо випробовувати закляття "Круціатус" на учнях, яким призначено покарання...

— *Що?*

Гаррі, Рон і Герміона вигукнули це разом, і їхні злиті воєдино голоси луною прокотилися тунелем.

— Ага, — сказав Невіл. — Так я, до речі, заробив оце, — показав він на особливо глибоку рану на щоці, — бо відмовився виконувати це закляття. А от декому це дуже подобається. Креб і Гойл отримують море кайфу. Це, мабуть, уперше вони хоч щось роблять краще за інших.

— Алект, Амікусова сестра, викладає маглознавство, це тепер обов'язковий предмет. Ми мусимо слухати її базікання, що магли схожі на тварин, що вони тупі й брудні, і що вони загнали чаклунів у схованки, бо жорстоко до них ставились, але тепер відновлюється природний порядок речей. А оце я заробив, — він показав іншу рану на обличчі, — коли поцікавився, скільки маглівської крові у неї та її брата.

— Нічого собі, Невіле, — сторопів Рон, — може, іноді варто притримувати язика?

— Ви її просто не чули, — не погодився Невіл. — Ви б теж не стерпіли. Крім того, якщо не дозволяєш їм сісти собі на голову, то це дає надію усім. Я це помітив ще по тобі, Гаррі.

— Але ж вони тебе використовували як точила для ножів, — зіщулювся Рон, коли вони проходили повз ліхтар, і Невілові страшні рани стало видно ще чіткіше.

Невіл знизав плечима.

— Нічого. Вони не хочуть проливати багато чистої крові, тому катують нас потроху, коли ми стаємо занадто язикаті, але все одно вбивати нас не збираються.

Гаррі навіть не знав, що гірше — страхіття, про які розповідав Невіл, чи його буденний тон.

— Справжня небезпека загрожує лише тим, чії друзі або родичі завдають їм серйозного клопоту за межами школи. Ці учні стають заручниками. Старий Ксено Лавгуд забагато дозволяв собі в "Базікалі", і смертежери зняли Луну прямо з поїзда, коли вона поверталася додому на Різдво.

— Невіле, з нею все нормально, ми її бачили...

— Та я знаю, вона передала мені звістку.

Він витяг з кишені золоту монетку, і Гаррі впізнав у ній фальшивий галеон — один з тих, що ними Дамблдорова армія користувалася для обміну інформацією.

— Вони просто класні, — усміхнувся Невіл Герміоні. — Керроу так і не розкусили, як ми підтримуємо зв'язок, і це їх страшенно бісило. Раніше ми ночами прокрадалися надвір і залишали на мурах написи типу *"Дамблдорова армія, оголошується набір"*. Снейп від цього просто казився.

— Раніше прокрадалися? — перепитав Гаррі, помітивши, що Невіл сказав це в минулому часі.

— Ну, з часом це стало складніше робити, — пояснив Невіл. — На Різдво ми втратили Луну, після Великодня не повернулася Джіні, а наша трійця була тут ніби лідерами. Керроу, здається, здогадувалися, що я багато до чого був причетний, тому почали серйозно мене діставати, а потім ще впіймали Майкла Корнера, коли він скидав ланцюги з першокласника, якого вони закували. Майкла дуже жорстоко катували. Багатьох це налякало.

— Не дивно, — пробурмотів Рон. Тунель тим часом пішов угору.

— Я ж не міг вимагати, щоб хтось ризикнув опинитися у Майкловій шкурі, тому ми всі ті наші вибрики припинили. Але боротися не перестали, пішли ніби як у підпілля. Проте кілька тижнів тому довелося й це припинити. Смертежери вирішили, що мене можна вгамувати одним-єдиним способом — і напали на мою бабусю.

— Вони *що*? — одночасно вигукнули Гаррі, Рон і Герміона.

— Еге ж, — зітхнув Невіл, важко дихаючи, бо підйом був доволі крутий, — ну, ви ж знаєте хід їхніх думок. У них непогано все виходило, поки вони викрадали дітей, щоб угамувати батьків, тому рано чи пізно дійшло б і до зворотного варіанту. Але так сталося, — повернувся він до друзів, і здивований Гаррі побачив усмішку на його обличчі, — що з бабусею вони трохи не розрахували своїх сил. Моя старенька жила сама-самісінька, тож вони, мабуть, подумали, що з нею впорається хто завгодно. Так чи так, — засміявся Невіл, — але Доліш і досі оклигує у Святого Мунга, а бабуся десь ховається. Прислала мені листа, — він поляпав по нагрудній кишені мантиї, — пише, що мною пишається, що я гідний син своїх батьків, і щоб я продовжував у тому ж дусі.

— Круто, — зрадів за нього Рон.

— Ага, — відповів щасливий Невіл. — Та коли вони збагнули, що мене вже нічим не стримати, то вирішили, що Гогвортс може взагалі обійтися без мене. Не знаю, вбити вони мене хотіли чи кинути в Азкабан, але я зрозумів, що пора зникати.

— Але ж, — геть розгубився Рон, — хіба... хіба ми зараз ідемо не у Гогвортс?

— А куди ж, — сказав Невіл. — Самі побачите. Вже прийшли.

Вони звернули за ріг і побачили, що перехід закінчується. Ще один короткий сходовий марш вів до дверей, дуже схожих на ті, що були за Аріаниним портретом. Невіл їх штовхнув і поліз у отвір. Поки Гаррі ліз за ним, Невіл комусь гукнув:

— Дивіться, які гості! Хіба ж я не казав?

Гаррі вигулькнув у приміщенні за тунелем, і його зустріли захоплені крики...

— ГАРРІ!

— Це Поттер, це ПОТТЕР!

— Роне!

— *Герміоно!*

Він розгублено побачив перед собою барвисті гобелени, ліхтарі, численні обличчя. Його, Рона й Герміону оточили, обіймали, попліскували по плечах, куйовдили волосся, потискали руки не менше, ніж двадцять душ народу. Таке було враження, ніби вони оце щойно виграли фінальну гру з квідичу.

— Усе, все, заспокойтесь! — крикнув Невіл.

Коли юрба випустила їх з обіймів, Гаррі зміг нарешті роздивитися, де вони опинилися. Приміщення було йому геть незнайоме — величезне, і нагадувало інтер'єром радше якийсь розкішний курінь чи, можливо, велетенську корабельну каюту. Різнобарвні гамаки звисали зі стелі й балкончика, що тягнувся вздовж глухих стін, обшитих темними дерев'яними панелями й завішаних яскравими гобеленами. Гаррі побачив на цих гобеленах золотого грифіндорського лева на яскраво-червоному тлі, чорного гафелпафського борсука на жовтому і бронзового рейвенкловського орла на синьому. Не було лише срібних і зелених слизеринських кольорів. Ще стояли переповнені книжками шафи, кілька мітел, спертих на стіну, а в кутку—великий дерев'яний радіоприймач.

— Де це ми?

— У кімнаті на вимогу, де ж іще? — відповів Невіл. — Вона перевершила саму себе, скажи? За мною гналися обоє Керроу, і я зрозумів, що більше ніде не сховаюся, тож зумів зайти в двері, і от що я тут знайшов! Ну, коли я прибув, вона ще не була така — була значно менша, висів тільки один гамак і лише грифіндорські гобелени. Але що більше прибувало воїнів Дамблдорової армії, то просторішою вона ставала.

— А Керроу сюди не можуть проникнути? — запитав Гаррі, шукаючи очима двері.

— Ні, — сказав Шеймус Фініган, якого Гаррі не впізнав, доки той не заговорив. Набрякле Шеймусове лице вкривали синці. — Це надійна схованка. Поки тут є хоч один наш, чужий сюди не зайде, бо двері не відчиняться. Це Невілова заслуга. Він справді *розуміє* цю кімнату. Її треба попросити *точнісінько* про те, що тобі потрібно... скажімо: "Я не хочу, щоб сюди могли

потрапити Керроу чи їхні посіпаки"... і кімната все це виконає! Треба лише стежити, щоб були перекриті всі можливі ходи! Невіл тут незрівнянний!

— Це все доволі просто, — скромно пояснив Невіл. — Я тут просидів майже півтори доби і страшенно зголоднів, тому й подумав, що непогано було б щось з'їсти — тоді й відкрився цей перехід до "Кабанячої голови". Я пішов туди й зустрів там Еберфорса. Він забезпечує нас харчами, бо це єдина послуга, якої кімната чомусь не хоче надавати.

— Це тому, що їжа належить до одного з п'яти винятків Темпового закону природної трансфігурації, — пояснив Рон, викликавши цим загальний подив.

— Ми тут переховуємося майже два тижні, — сказав Шеймус, — і щоразу, як нам потрібно, тут з'являються додаткові гамаки, а коли сюди почали прибувати дівчата, тут навіть виникла цілком пристойна ванна кімната...

— ...бо дівчата вирішили, що непогано зрідка митися, — додала Лаванда Браун, яку Гаррі досі не помічав. Він ще раз уважно подивився на присутніх і впізнав чимало знайомих облич. Тут були обидві близнючки Патіл, а також Террі Бут, Ерні Макмілан, Ентоні Гольдштейн і Майкл Корнер.

— Розкажіть, що ви замислили, — сказав Ерні, — бо тут уже ходило стільки чуток! Ми про вас дізнаємося з "Поттерварті". — Він показав на радіо. — Ви ж не вдиралися в "Грінготс"?

— Вдиралися! — вигукнув Невіл. — І про дракона теж правда!

Хтось заплескав у долоні, а хтось захоплено зойкнув. Рон жартівливо вклонився.

— А що ви там шукали? — очікувально запитав Шеймус.

Перш ніж Рон чи Герміона встигли кинути якесь зустрічне запитання, щоб уникнути прямої відповіді, Гаррі раптом відчув жакхливий, нелюдський біль у шрамі-блискавці. Він різко відвернувся від усіх заінтригованих і захоплених облич, кімната на вимогу щезла, і він опинився у зруйнованій кам'яній хатині, під ногами валялися зогнілі, видерті з підлоги дошки, викопана з землі золота коробка лежала біля вилому відкрита й порожня, а Волдемортів дикий вереск розривав голову.

Неймовірним зусиллям він вирвався з Волдемортової свідомості й, захитавшись, отямився в кімнаті на вимогу. Піт заливав обличчя, під руку його підтримував Рон.

— Що з тобою, Гаррі? — допитувався Невіл. — Хочеш сісти? Мабуть, дуже втомився?..

— Ні, — заперечив Гаррі. Він подивився на Рона й Герміону, самими очима намагаючись дати їм зрозуміти, що Волдеорт щойно виявив пропажу одного свого горокракса. Часу лишалося все менше. Якщо Волдеорт зараз вирішить податися у Гогвортс, то вони нічого не встигнуть.

— Нам треба йти, — сказав він, і з виразів облич обох Друзів побачив, що вони все зрозуміли.

— То що ти задумав, Гаррі? — запитав Шеймус. — Які в тебе плани?

— Плани? — перепитав Гаррі. Він зібрав усю волю в кулак, щоб не піддатися знову Волдемортовому безумству. Шрам болів. — Ну, ми просто... Рон, Герміона, я... нам треба дещо зробити, а тоді ми звідси зникнемо.

Ніхто вже не сміявся й не вигукував захоплено. Невіл розгубився.

— Як це "зникнете"?

— Ми прибули ненадовго, — Гаррі розтирав шрам, щоб притлумити біль. — Ми повинні зробити щось важливе...

— І що ж це?

— Я... я не можу вам сказати.

Усі забурмотіли, а Невіл насупив брови.

— Чому не можеш сказати? Ще щось пов'язане з Відомо-Ким?

— Ну, так...

— То ми вам допоможемо.

Інші воїни Дамблдорової армії закивали головами — хто з ентузіазмом, а хто урочисто. Дехто аж з місць позіскакував, щоб продемонструвати свою готовність до негайних дій.

— Ви не розумієте, — за останні кілька годин Гаррі, здається, вже не раз повторював цю фразу. — Ми... ми вам не можемо сказати. Ми це повинні зробити... самі.

— Чому? — не вгавав Невіл.

— Бо... — відчайдушно прагнучи почати пошуки останнього горокракса, чи хоч би обговорити з Роном і Герміоною наодинці, з чого ті пошуки починати, Гаррі ніяк не міг зібратися з думками. Шрам смикало. — Дамблдор доручив нам трьом виконати одну роботу, — пояснив він, обережно добираючи слова, — і ми не повинні нікому казати... це умова, тобто він хотів, щоб це зробили тільки ми, ми втрьох.

— Але ж це його армія, — наполягав Невіл. — Дамблдорова армія. Ми були тут, ми не давали їй розпастися, поки ви десь пропадали...

— Старий, це був не курорт, — зауважив Рон.

— Я такого й не казав, але я не розумію, чому ви нам не довіряєте. Усі присутні в цій кімнаті чинили опір, і всі опинилися тут, бо на них полювали Керроу. Усі присутні довели свою вірність Дамблдорові... і вірність тобі.

— Послухайте, — почав Гаррі, сам не знаючи, що казати, та це вже не мало особливого значення, бо за спиною в нього щойно відчинилися двері тунелю.

— Ми отримали твою звістку, Невіл є! Гаррі, Роне, Герміоно! Привіт вам! Ми так і думали, що ви тут!

Це були Луна й Дін. Шеймус задоволено загорлав і побіг обніматися зі своїм найкращим другом.

— Салют усім! — радісно привіталася Луна. — Ой, як гарно знов до вас повернутися!

— Луно, — розгубився Гаррі, — а ти чого тут? Як ти?..

— Я їй повідомив, — пояснив Невіл, показуючи фальшивий галеон. — Я обіцяв їй і Джіні, що дам їм знак, якщо ти тут з'явишся. Ми всі думали, що твоє повернення означатиме революцію. Що ми повстанемо проти Снейпа і тих Керроу.

— Звичайно, інакше й бути не може, — весело підтримала його Луна. — Правда ж, Гаррі? Ми починаємо боротьбу, щоб вигнати їх з Гогвортсу?

— Послухайте, — Гаррі вже охоплювала паніка, — нам дуже прикро, але ми повернулися не для цього. Ми повинні щось зробити, а тоді...

— То ви просто покинете нас серед усього цього? — не вірив Майкл Корнер.

— Ні! — заперечив Рон. — Ми це робимо заради вас усіх, бо йдеться про те, щоб позбутися Відомо-Кого...

— Тоді дозвольте вам допомогти! — сердито сказав Невіл. — Ми теж хочемо взяти в цьому участь!

За їхніми спинами знову почувся шум, і Гаррі озирнувся. Серце його ледь не вискочило з грудей. З отвору в стіні вилазила Джіні, а за нею Фред, Джордж і Лі Джордан. Джіні подарувала Гаррі осяйну усмішку. Він зовсім забув чи ще й не усвідомив по-справжньому, яка вона гарна. І водночас він менше за все в житті хотів бачити її тут.

— Еберфорс уже психує — повідомив Фред, піднімаючи руку у відповідь на вітальні вигуки. — Він хоче виспатись, а його шинок перетворився на вокзал.

Гаррі аж рота роззявив. Зразу за Лі Джорданом з тунелю вибралася колишня симпатія Гаррі, Чо Чанг. Вона всміхнулася.

— Я отримала звістку, — вона показала фальшивий галеон і сіла біля Майкла Корнера.

— То які в нас плани, Гаррі? — поцікавився Джордж.

— Немає ніяких планів, — відповів Гаррі, спантелечений несподіваною появою всіх цих людей і неспроможний думати через біль у шрамі.

— Щось придумаєш уже в процесі? Я так люблю найбільше, — зрадів Фред.

— Припини це все! — сказав Гаррі Невілові. — Навіщо ти їх усіх накликав? Якесь божевілля...

— Ми боремося, так? — запитав Дін, виймаючи свій фальшивий галеон. — Тут повідомлялося, що Гаррі повернувся, і ми йдемо в бій! Тільки мені треба дістати чарівну паличку...

— То ти не маєш *палички*?.. — здивувався Шеймус. Рон раптом повернувся до Гаррі.

— А може, хай нам допоможуть?

— Що?

— Вони нам можуть допомогти. — Він стихив голос, щоб не чув ніхто, крім Гаррі та Герміони, що стояла між ними. — Ми ж не знаємо, де це. А треба знайти якнайскоріше. Не

мусимо їм казати, що це горокракс.

Гаррі глянув на Рона, тоді на Герміону. Дівчина пробурмотіла:

— Думаю, Рон має рацію. Ми ж навіть не знаємо, що треба шукати, без них ми не обійдемося. — А коли побачила, що Гаррі це не переконало, додала: — Ти ж не мусиш усе робити сам.

Гаррі швидко все обміркував, хоч голова й розколювалася з болю. Дамблдор попереджав, щоб нікому, крім Рона й Герміони, не казати про горокракси... *"Любов до таємниць і до брехні, так нас усіх виховували, тільки в Албуса... це виходило природно..."* Невже він ставав схожий на Дамблдора, і приховував свої таємниці від усіх, нікому не довіряючи? Хоча... Дамблдор довірився Снейпові, і чим це все закінчилося? Убивством на верхівці найвищої вежі...

— Добре, — ледь чутно сказав він найближчим друзям. — Добре, — звернувся він до решти присутніх у кімнаті, і гамір миттю вщух. Фред і Джордж, що розважали сусідів анекдотами, припинили. Усі схвильовано й уважно дивилися на Гаррі.

— Нам треба знайти одну штуку, — сказав Гаррі. — Це... це така річ, що допоможе нам знищити Відомо-Кого. Вона має бути десь у Гогвортсі, але ми не знаємо де. Можливо, це належало Ровіні Рейвенклов. Чи чув хтось про такий предмет? Чи бачив хтось, скажімо, якусь річ з орлом на ній?

Він з надією глянув на невеличку групку рейвенкловців, на Падму, Майкла, Террі й Чо, але йому відповіла Луна, що сиділа на поручні Джиніного крісла.

— Ну, є ота її втрачена діадема. Я ж вам розповідала, пам'ятаєш, Гаррі? Про втрачену діадему Рейвенклов? Ту, що її намагається відтворити тато.

— Так, але ж якщо та діадема втрачена, — закотив очі Майкл Корнер, — то *втрачена*, Луно. Ось у чому біда.

— А коли її було втрачено? — запитав Гаррі.

— Кажуть, багато століть тому, — відповіла Чо, і в Гаррі все обірвалося в грудях.

— Професор Флитвік казав, що діадема пропала разом з самою Рейвенклов. Її шукали, але, — Луна глянула на друзів-рейвенкловців, — так і не знайшли. Жодних слідів.

Рейвенкловці закивали головами.

— Вибачте, а що *таке* діадема? — запитав Рон.

— Це ніби така корона, — пояснив Террі Бут. — Вважалося, що діадема Рейвенклов була наділена магічними властивостями, і хто її носив, ставав мудріший.

— Так, татові руйноسمикові сифони... Але Гаррі не дав Луні договорити.

— І ніхто з вас нічого такого не бачив?

Усі захитали головами. Гаррі подивився на Рона й Герміону. У їхніх очах відбилися його власне розчарування. Предмет, загублений так давно й безслідно, навряд чи годився на роль горокракса, захованого в цьому замку... та не встиг він сформулювати нове запитання, як знову заговорила Чо.

— Гаррі, якщо хочеш побачити, яка була та діадема, то я тебе проведу в нашу вітальню, й покажу. Там є статуя Рейвенклов, і на голові в неї діадема.

Шрам знову запалав. На мить кімната на вимогу попливла перед очима, і замість неї він побачив далеко внизу темну землю і відчув вагу величезної змії, що обвила йому плечі. Волдеморт знову кудись летів: або до підземного озера, або сюди, в замок. Так чи так, а часу не залишалося.

— Він летить, — сказав Гаррі тихенько Ронові й Герміоні. Зиркнув на Чо, а тоді знову на друзів. — Слухайте, я розумію, що це нічого не дасть, але я піду й подивлюся на ту статую — хоч знатиму, яка та діадема. Зачекайте мене тут і дивіться, щоб нічого не сталося... ну, знаєте... з нею.

Чо вже підвелася, але Джіні раптом сердито вигукнула:

— Ні, нехай краще Луна відведе Гаррі! Добре, Луно?

— О-о-о, так, охоче, — зраділа Луна, а розчарована Чо знову сіла.

— А як звідси вийти? — запитав Гаррі Невіла.

— Отут.

Він завів Гаррі й Луну в куток, де за шафочкою починалися стрімкі сходи.

— Вони ведуть щораз в інше місце, тому смертежери не можуть їх знайти, — пояснив він.

— На жаль, ми й самі ніколи не знаємо, де опинимося, йдучи ними. Будьте обе режні, Гаррі, бо вночі по коридорах бродять патрулі.

— Не турбуйся, — відповів Гаррі. — Скоро побачимось. Удвох з Луною вони побігли вгору. Сходи були довжелезні, освітлені смолоскипами, і різко завертали в найнесподіваніших місцях. Нарешті вони добігли до суцільної на вигляд стіни.

— Іди сюди, — сказав Гаррі Луні, вийняв плащ-невидимку й накрив їх обох. І легенько штовхнув стіну.

Вона розтанула від доторку, й вони вислизнули на другий бік. Гаррі озирнувся й побачив, що стіна знову стала суцільна, як і була. Вони стояли в темному коридорі. Гаррі затяг Луну в тінь, понишпорив у капшучку на шії і дістав Карту Мародера. Тримавши її майже під самим носом, пошукав і нарешті знайшов на ній свою й Лунину цяточку.

— Ми на шостому поверсі, — прошепотів він, дивлячись, як у наступному коридорі віддаляється від них Філч. — Сюди, ходімо.

Вони навшпиньки рушили далі.

Гаррі вже багато разів скрадався по замку вночі, але ніколи ще його серце не калатало так швидко, ніколи ще так багато не залежало від того, чи вдасться безпечно пройти. Ступаючи на квадратики місячного світла на підлозі, проминаючи обладунки, чиї шоломи порипували від їхніх тихих кроків, не знаючи, що очікує за наступним рогом, Гаррі з Луною йшли, зазираючи в Карту Мародера щоразу, як було хоч трохи світла, і двічі зупинялися, пропускаючи привидів, щоб не привертати до себе зайвої уваги. Гаррі щомиті очікував якоїсь завади, найбільше побоюючись Півза, тому при кожному кроці прислухався, щоб заздалегідь почути наближення Полтергейста.

— Сюди, Гаррі, — ледь чутно прошепотіла Луна, смикнула його за рукав і потягла до Гвинтових сходів.

Вони полізли такими вузькими й закрученими сходами, що їм аж у головах запаморочилося. Гаррі ще ніколи тут не бував. Нарешті підійшли до дверей. На них не було ні ручки, ні шпарини для ключа. Нічого, крім гладенької дерев'яної поверхні з мідним дверним кільцем у формі орла.

Луна простягла бліду долоню — доволі моторошне видовище: рука, не поєднана з тілом, висить собі в повітрі. Стукнула раз кільцем, і цей звук у тиші здався Гаррі гарматним пострілом. Орел одразу роззявив дзьоба, та замість пташиного клекоту пролунав м'який співучий голос:

— Що було спочатку — фенікс чи полум'я?

— Гмм... що думаєш, Гаррі? — замислено запитала Луна.

— Що? Хіба немає просто пароля?

— О ні, треба відповідати на запитання, — пояснила Луна.

— А що, як помилишся?

— То доведеться чекати, коли хтось дасть правильну відповідь, — сказала Луна. — Таким чином дізнаєшся щось нове, розумієш?

— Так... але, на жаль, Луно, ми не маємо часу сидіти й чекати, поки хтось прийде.

— Не маємо, я тебе розумію, — серйозним голосом відповіла Луна. — Ну, тоді, мабуть, правильна відповідь така: коло не має початку.

— Дуже розсудливо, — визнав голос, і двері відчинилися. Безлюдна Рейвенкловська вітальня виявилася широким круглим приміщенням, найпросторішим з бачених Гаррі у Гогвортсі. Елегантні склепінчасті вікна підкреслювали красу стін, обтягнутих синім та червонувато-брунатним шовком. Удень рейвенкловці могли насолоджуватися мальовничим гірським краєвидом. Стелю у формі купола було розмальовано зірками; такі ж зірки повторювалися на темно-синьому килимі. У вітальні стояли столи, стільці, книжкові шафи, а в ніші навпроти дверей височіла статуя з білого мармуру.

Гаррі впізнав Ровіну Рейвенклов, бо бачив її погруддя вдома у Луни. Статуя стояла біля дверей, що вели, як здогадався Гаррі, нагору, до спалень. Він підійшов до мармурової жінки, і вона мовби подивилася на нього з запитливою напівусмішкою на обличчі, прекрасному й водночас суворому. Голову її прикрашав елегантний мармуровий вінець. Він не був схожий на ту діадему, що носила на своєму весіллі Флер. На цій діадемі були вигравіювані крихітними

літерами слова. Гаррі скинув плащ і виліз на постамент, щоб їх прочитати.

"Розум безмежний — це скарб величезний!"

— А отже, в тебе в кишенях порожньо, дурню, — пролунав надтріснутий голос.

Гаррі крутнувся, зісковзнув з постаменту й упав на підлогу. Над ним нависла сутула постать Алекти Керроу, і поки Гаррі піднімав чарівну паличку, вона вже торкнулася коротким вказівним пальцем черепа й змії, витаврваних на її передпліччі.

— РОЗДІЛ ТРИДЦЯТИЙ — **Відставка Северуса Снейпа**

Щойно її палець торкнувся Мітки, як шрам у Гаррі дико запалав, зоряна кімната зникла з-перед очей, і він уже стояв на скелястому виступі під кручею, яку омивало море, а серце його повнилося тріумфом — вони *спіймали хлопця*.

Так голосно бахнуло, що Гаррі знов опинився там, де був насправді. Збитий з пантелику, він підняв чарівну паличку, але відьма вже падала лицем униз. Вона з такою силою гепнулась об підлогу, що аж задзеленчало скло в книжкових шафах.

— Я ще нікого не приголомшувала, хіба що на заняттях ДА, — з інтересом сказала Луна. — Значно більше шуму, ніж я припускала.

І справді, стеля над ними затремтіла. Швидких кроків за дверима, що вели до спалень, ставало більше. Лунине закляття побудило рейвенкловців нагорі.

— Луно, де ти? Мені треба сховатися під плащ!

Прямо з повітря виникла Лунина нога. Він підбіг до неї, й вона ледве встигла накинути на нього плащ, як двері відчинились, і ціла юрба рейвенкловців у нічних сорочках і піжамах заповнила вітальню. Почулися охкання й здивовані вигуки, коли вони побачили на підлозі неприємну Алекту. Поволі вони оточили її широким колом, неначе дику звірюку, яка щомиті може очуняти й кинутися на них. Якийсь відважний маленький першокласник рвонув до неї і штурхнув ногою в спину.

— Думаю, вона вмерла! — захоплено вигукнув він.

— Ой, дивись, — радісно прошепотіла Луна, коли рейвенкловці зусібіч оточили Алекту. — Вони такі раді!

— Ага... чудово...

Гаррі заплющив очі і, поки сіпався шрам, вирішив знову провалитись у Волдемортів мозок... він ішов крізь тунель до першої печери... вирішив поглянути на медальйон, перш ніж повертатися... це ж недовго...

Хтось затарабанив у входні двері і рейвенкловці завмерли. З того боку Гаррі почув м'який співучий голос дверного кільця:

— Де діваються зниклі предмети?

— Звідки я знаю?! Заткнися! — прогарчав грубий голос, що належав, як зрозумів Гаррі,

братові Алекти — Амікусові Керроу. — Алекто? Алекто? Ти там? Ти його впіймала? Відчини двері!

Перелякані рейвенкловці перешіптувалися. Тоді, без попередження, пролунала серія голосних бахкань, наче хтось стріляв у двері з рушниці.

— АЛЕКТО! Якщо він прибуде, а в нас не буде Поттера... ти хочеш, щоб було, як з Мелфоями? ВІДПОВІДАЙ! — ревів Амікус, шосили трясучи дверима, проте вони не піддавалися. Рейвенкловці почали задкувати, а найбоягузливіші помчали сходами до спалень. І коли вже Гаррі думав, чи не висадити самому в повітря двері й не приголомшити Амікуса, поки смертежер нічого не придумав, за дверима пролунав інший, добре знайомий голос.

— Дозвольте запитати, що це ви робите, професоре Керроу?

— Намагаюся... зайти... в ці кляті... двері! — прокричав Амікус. — Піди по Флитвіка! Нехай їх негайно відчинить!

— А хіба ваша сестра не там? — запитала професорка Макгонегел. — Хіба професор Флитвік не впустив її сюди ще ввечері, на ваше наполегливе прохання? Може, хай *вона* відчинить вам двері? Тоді не доведеться будити півзамку.

— Вона не відповідає, стара ти швабра! *Сама* їх відчини! Чула? Відчиняй негайно!

— Авжеж, як забажаєте, — з крижаним холодом у голосі відповіла професорка Макгонегел. Легенько стукнула дверним кільцем, і співучий голос знову запитав:

— Де діваються зниклі предмети?

— У небуття, тобто у вічність, — відповіла професорка Макгонегел.

— Гарно сказано, — відповіло дверне кільце у формі орла і двері прочинилися.

Розмахуючи чарівною паличкою, Амікус увірвався до вітальні. Нечисленні рейвенкловці, котрі ще там залишалися, кинулися до сходів. Згорблений, як і сестра, Амікус мав бліде одутле обличчя з крихітними очима, які одразу прикипіли до Алекти, нерухомо розпластаної на підлозі. Брат закричав від люті й страху.

— Що вони зробили, паршиві щенята? — волав він. — Я всіх заляну "Круціатусом", поки не зізнаються, хто це зробив!.. Що ж тепер скаже Темний Лорд?! — репетував він, стоячи над сестрою й луплячи себе кулаком по лобі. — Хлопця немає, а вони взяли і її вбили!

— Її тільки приголомшено, — роздратовано урвала його професорка Макгонегел, що вже встигла нахилитися й оглянути Алекту. — Нічого їй не станеться.

— Ні, чорта лисого, станеться! — ревів Амікус. — Станеться, якщо вона потрапить у руки Темному Лордові! Вона його викликала, я відчув, як запекла моя Мітка, і тепер він думає, що ми маємо Поттера!

— "Маємо Поттера"? — різко перепитала професорка Макгонегел. — Як це розуміти: "маємо Поттера"?

— Він нам сказав, що Поттер спробує проникнути в рейвенкловську вежу, і щоб його негайно викликали, якщо зловимо Поттера!

— Навіщо це Гаррі Поттеру проникати в рейвенкловську вежу? Поттер належить до нашого гуртожитку!

Крім недовіри й гніву, Гаррі вловив у її голосі нотку гордості, і тепле почуття вдячності до Мінерви Макгонегел розлилося в його грудях.

— Нам сказали, що він може тут з'явитися! — повторив Керроу. — Звідки мені знати навіщо?

Професорка Макгонегел випросталася й обвела кімнату намистинками очей. Двічі її погляд ковзнув по тому місцю, де стояли Гаррі й Луна.

— Ми все звернемо на дітлахів, — вимовив Амікус, і на його поросячому обличчі раптом проступила хитрість. — Так і зробимо. Скажемо, що вилупки влаштували Алекті засідку, ну, ті дітлахи вгорі, — подивився він на зоряну стелю, над якою були спальні, — і скажемо, що вони примусили її натиснути на Мітку, і тому він отримав фальшивий сигнал тривоги... нехай їх карає. Кількома щенятами більше, кількома менше, яка різниця?

— Така різниця, як між правдою і брехнею, між відвагою та боягузством, — пополотніла професорка Макгонегел, — тобто різниця, якої ви з вашою сестрою не спроможні усвідомити. Але хочу вам чітко розтлумачити одне: ви не посмієте звалити відповідальність за черговий ваш провал на учнів Гогвортсу. Я вам не дозволю.

— Що-що?

Амікус підійшов до професорки Макгонегел упритул, його пика була за кілька дюймів від її лица. Вона не відступила ні на крок, а просто дивилася на нього так, ніби він був прилиплим до кришки унітазу лайном.

— Твого дозволу ніхто не питатиме, Мінерво Макгонегел. — Твій час минув. При владі зараз ми, і ти мене підтримаєш або заплатиш за все сповна. — І він плюнув їй у лице.

Гаррі зірвав плащ-невидимку, підняв чарівну паличку і сказав:

— Цього не треба було робити. Амікус різко обернувся, а Гаррі крикнув:

— *Круціо!*

Смертежера підкинуло. Він звивався на льоту, як потопельник, він метався й завивав з болю, а тоді з брязкотом і дзвоном розбитого скла вгатився в книжкову шафу й гепнувся, зіжмаканий і непритомний, на підлогу.

— Тепер я розумію, що мала на увазі Белатриса, — сказав Гаррі, в голову якому шугонула кров, — цього треба по-справжньому захотіти.

— Поттер! — прошепотіла професорка Макгонегел, хапаючись за серце. — Поттере... ти тут! Що?.. Як?.. — Вона намагалася себе опанувати. — Поттере, це було безглуздя!

— Він на вас плюнув, — сказав Гаррі.

— Поттере, я... це було дуже... дуже *галантно* з твого боку... але невже ти не розумієш?..

— Я все розумію, — заспокоїв її Гаррі. Якимось чином її паніка заспокоїла його самого. — Професорко Макгонегел, сюди наближається Волдеморт.

— О, хіба нам уже можна називати його ім'я? — з цікавістю визирнула з-під плаща-невидимки Луна. Поява ще однієї вигнанки остаточно збила з пантелику професорку Макгонегел. Вона хитнулася, відступила на кілька кроків і впала в найближче крісло, хапаючись за комір свого старого картатого халата.

— Навряд чи зараз має значення, як його називати, — сказав Гаррі Луні, — він і так уже знає, що я тут.

У віддаленому закутку свідомості, в тій її частині, що була поєднана з почервонілим і пекучим шрамом, він бачив, як Волдеморт швидко лине поверхнею темного озера в примарному зеленому човні... він майже доплив до острівця, де стояла кам'яна чаша...

— Тобі треба тікати, — прошепотіла професорка Макгонегел. — Негайно, Поттере, і якнайшвидше!

— Я не можу, — заперечив Гаррі. — Я мушу дещо зробити. Пані професорко, ви не знаєте, де діадема Рівіні Рейвенклов?

— Д-діадема Рейвенклов? Авжеж, не знаю... хіба ж її не було втрачено багато віків тому? — Вона випросталася в кріслі. — Поттере, це було божевілля, страшенне божевілля з твого боку — проникати в замок...

— Я мусив, — сказав Гаррі. — Пані професорко, тут сховано одну річ, яку я повинен знайти, і це може бути діадема... якби ж я міг поговорити з професором Флитвіком...

Засовався, забряжчав склом Амікус. Він очунював. Перш, ніж Гаррі чи Луна встигли щось зробити, професорка Макгонегел встала, націлила чарівну паличку на напівпритомного смертежера й сказала:

— *Імперіо.*

Амікус підвівся, підійшов до сестри, забрав її чарівну паличку, потім слухняно почовгав до професорки Макгонегел і вручив їй цю паличку разом зі своєю. А тоді ліг на підлогу біля Алекти. Професорка Макгонегел знову змахнула чарівною паличкою — і не знати звідки виникла мерехтлива срібляста мотузка, що по-змійному обвилася навколо брата й сестри, міцно зв'язавши їх до купи.

— Поттере, — професорка Макгонегел обернулася до нього, цілком байдужа до парочки Керроу — якщо Той-Кого-Не- Можна-Називати справді знає, що ти тут...

На цих її словах Гаррі пронизала несамовита, буквально відчутна на дотик, лють, через неї шрам спалахнув пекучим вогнем, і він на цілу секунду зазирнув у чашу, зілля в якій стало прозоре... і побачив, що на дні немає золотого медальйона...

— Поттере, що з тобою? — пролунав чийсь голос, і Гаррі отямився. Він хапався за Лунине плече, щоб утриматися на ногах.

— Часу все менше, Волдеморт наближається. Пані професорко, я дію за наказом Дамблдора, я мушу знайти те, що він доручив мені знайти! Тільки треба вивести з замку всіх учнів, поки я тут шукатиму... Волдеморт полює на мене, проте він, не вагаючись, убиватиме всіх, хто потрапить йому під руку, особливо зараз... — *"Зараз, коли він знає, що я нищу його горокракси"*, — подумки закінчив речення Гаррі.

— Ти дієш за наказом *Дамблдора*? — вражено перепитала професорка й випросталася на повен зріст.

— Ми захистимо школу від Того-Кого-Не-Можна- Називати, поки ти шукатимеш цю... цю річ.

— Хіба це можливо?

— Думаю, що так, — незворушно відповіла професорка Макгонегел, — ми, викладачі, досить добре володіємо чарами. Я переконана, що ми його затримаємо на якийсь час, якщо докладемо всіх зусиль. Звісно, треба буде щось зробити з професором Снейпом...

— Дозвольте мені...

— ...а якщо Гогвортс незабаром опиниться в стані облоги і з Темним Лордом біля воріт, то доречно було б забрати звідси якомога більше невинних душ. Якщо врахувати, що за мережею флу ведеться постійне стеження, а явлення в межах школи неможливе...

— Є один вихід, — швидко сказав Гаррі й розповів про тунель, що веде в "Кабанячу голову".

— Поттере, йдеться про сотні учнів...

— Я знаю, пані професорко, але якщо Волдеморт і смертежери зосередяться на школі, їх не цікавитиме, хто там роз'являється з "Кабанячої голови".

— Щось у цьому є, — погодилася вона. Націлила чарівну паличку на парочку Керроу — і на їхні зв'язані тіла впали сріблясті сіті, обвили їх і підняли. Брат і сестра повисли під синьо-золотою стелею, наче дві великі й огидні морські потвори. — Ходімо. Треба попередити вихователів інших гуртожитків. І краще накинь плаща.

Вона покрокувала до дверей і підняла чарівну паличку. З палички вистрибнули три срібні кішки з характерними цяточками навколо очей. Патронуси елегантно бігли попереду, освітлюючи гвинтові сходи срібним сяйвом, а професорка Макгонегел, Гаррі й Луна поспішали за ними.

У коридорах, де вони пробігали, патронуси один по одному їх покидали. Поли картатого халата професорки Макгонегел шелестіли по підлозі. Гаррі й Луна під плащем намагалися не відставати.

Вони вже спустилися на два поверхи вниз, коли до тупотіння їхніх ніг приєдналися ще чийсь м'які кроки. Гаррі, попри біль у шрамі, почув їх перший. Він почав намацувати в капшучку на шії Карту Мародера, та не встиг її витягти, як Макгонегел теж зрозуміла, що вони не самі. Вона зупинилася, підняла чарівну паличку, приготувавшись до двобою, і спитала:

— Хто тут?

— Це я, — відповів тихий голос. З-за обладунків вийшов Северус Снейп. Побачивши його, Гаррі закипів ненавистю. Він уже забув окремі деталі Снейпової зовнішності, бо їх витіснила з пам'яті величина його злочинів. Забув, як його масне чорне волосся обрамляло худе лице, забув холодний мертвотний погляд його очей. Снейп був не в піжамі, а в звичній чорній мантиї, і теж наготував до бою чарівну паличку.

— Де Керроу? — спокійно запитав він.

— Мабуть, Северусе, там, де ти звелів їм бути, — відповіла професорка Макгонегел.

Снейп підступив ближче і кинув погляд повз професорку Макгонегел, ніби знав, що тут є й Гаррі. Гаррі теж тримав чарівну паличку напоготові.

— У мене було враження, — сказав Снейп, — що Алекта затримала якогось непроханого гостя.

— Справді? — перепитала професорка Макгонегел. — І чому ж у тебе виникло таке враження?

Снейп ледь помітно смикнув лівою рукою, де на його шкірі була витає Чорна мітка.

— Ой, ну аякже, — глузливо сказала професорка Макгонегел. — У вас, смертежерів, є свої індивідуальні засоби зв'язку, я геть забула.

Снейп удав, що не чує. Його очі уважно оглядали простір навколо неї, він підступав дедалі ближче з таким виглядом, наче сам не розумів, що робить.

— Я й не знав, Мінерво, що сьогодні твоя черга патрулювати в коридорах.

— Тобі щось не подобається?

— Просто мені цікаво, що саме змусило тебе зірватися з ліжка такої пізньої пори?

— Мені здалося, що я почула якийсь галас, — пояснила професорка Макгонегел.

— Справді? Та ж ніби все спокійно. Снейп зазирнув їй у очі.

— А ти не бачила Гаррі Поттера, Мінерво? Бо якщо бачила, то я наполягаю...

Професорка Макгонегел так спритно махнула рукою, що Гаррі аж здивувався. Її чарівна паличка розсікла повітря, й на частку секунди Гаррі подумав, що Снейп повалиться непритомний на землю, але той так швидко вичаклював закляття "щит", що Макгонегел ледь не втратила рівноваги. Вона махнула чарівною паличкою на смолоскип — і він вискочив зі скоби. Гаррі, що вже хотів було заклясти Снейпа, змушений був відтягти Луну далі від полум'я, що перетворилося на вогняне кільце, заповнило собою коридор і метнулося на Снейпа, мов аркан...

Але тут замість вогню з'явилася велика чорна змія, яку професорка Макгонегел висадила в повітря й перетворила на дим. Цей дим одразу загус і з нього виник цілий рій летючих кинджалів. Снейп ледве їх уник, затулившись обладунками, і з лунким брязкотом кинджали встромилися один по одному в ці металеві груди...

— Мінерво! — почувся писклявий голосочок, а коли Гаррі озирнувся, не забуваючи захищати Луну від заклять, що шугали тут і там, то побачив професорів Флитвіка й Спраут, що бігли до них по коридору в нічних сорочках, а трохи ззаду дріботів засапаний огрядний професор Слизоріг.

— Не вийде! — запищав Флитвік, піднімаючи чарівну паличку. — Ти більше не скоїш жодного вбивства у Гогвортсі!

Флитвікове закляття влучило в обладунки, за якими ховався Снейп. Вони забряжчали й ожили. Снейп вивільнився з-під обладунків, що ледь його не розчавили, й чарами кинув їх на нападників. Щоб їх не зачепило, Гаррі й Луна впали, обладунки врізалися в стіну й посипалися шматками понівеченого металу. Коли Гаррі підняв голову, Снейп уже щодуху тікав, а Макгонегел, Флитвік і Спраут гналися за ним. Снейп заскочив у двері якогось класу і Гаррі почув, як кричить Макгонегел:

— Боягуз! БОЯГУЗ!

— Що сталося, що сталося? — запитала Луна.

Гаррі поміг їй устати, й вони побігли коридором, тягнучи плащ-невидимку за собою. Нарешті вскочили в порожній клас. Біля розбитого вікна стояли професори Макгонегел, Флитвік і Спраут.

— Вистрибнув, — повідомила професорка Макгонегел, коли забігли Гаррі й Луна.

— Тобто він *мертвий*? — Гаррі підбіг до вікна, не звертаючи уваги на крики Флитвіка і Спраут, збентежених його несподіваною появою.

— Ні, не мертвий, — сердито відповіла Макгонегел. — Навідміну від Дамблдора, він був при чарівній паличці... та й навчився ж дечого у свого господаря.

Гаррі з жахом побачив удалині велику кажанячу постать, що летіла крізь темряву до зовнішнього муру.

Ззаду почулися важкі кроки й відсапування. Це їх нарешті наздогнав Слизоріг.

— Гаррі! — задихаючись, вигукнув він, масажуючи широкі груди під смарагдово-зеленою шовковою піжамою. — Мій любий хлопчику... яка несподіванка... Мінерво, та ж поясни, будь ласка... Северусе... що?..

— Наш директор вирішив трохи перепочити, — сказала професорка Макгонегел, показуючи у вікні дірку, що формою нагадувала фігуру Снейпа.

— Пані професорко! — крикнув Гаррі, притискаючи руки до чола. Він бачив під собою повне інферіїв озеро, відчув, як примарний зелений човен стукнувся об підземний берег. Волдеморт зістрибнув, відчуваючи в серці негасиму жагу вбивати... — Пані професорко, треба захистити школу, він скоро буде тут!

— Дуже добре. Сюди прямує Той-Кого-Не-Треба-Назива-ти, — сказала професорка викладачам. Спраут і Флитвік охнули, Слизоріг тихо застогнав. — Поттер має в замку одну

роботу, він діє за наказом Дамблдора. Ми повинні забезпечити школу всім можливим захистом, поки Поттер діятиме.

— Ти, звісно, розумієш, що рано чи пізно Відомо-Хто прорве нашу оборону? — пропищав Флитвік.

— Ми його затримаємо, — сказала професорка Спраут.

— Дякую тобі, Помону, — кивнула професорка Макгонегел, і дві відьми обмінялися поглядами похмурого розуміння. — Пропоную встановити навколо замку базовий захист, а тоді зібрати всіх учнів у Великій залі. Переважну більшість треба буде евакуювати, хоча тих, хто досяг повноліття і виявить бажання залишитися й боротися, гадаю, можна залучити.

— Згода, — сказала професорка Спраут і відразу побігла до дверей. — За двадцять хвилин мої учні будуть у Великій залі.

Її вже не було видно, але бурмотіння ще якийсь час чулося:

— Тентакула. Пастка диявола. І снаргалуфові пеньки... хотіла б я бачити, як смертежери з ними битимуться.

— Я діятиму звідси, — сказав Флитвік, виставив чарівну паличку в розбите вікно й забурмотів якісь дуже складні заклинання. Гаррі почув незбагнений сильний гул, немовби Флитвік вивільнив на шкільні угіддя несамовитий вітер.

— Пане професоре, — підійшов Гаррі до крихітного вчителя замовлянь, — пане професоре, вибачте, що я вам заважаю, але це дуже важливо. Чи ви часом не знаєте, де може бути діадема Рейвенклов?

— ...*Проте го*ррібіліс... діадема Рейвенклов? — пропищав Флитвік. — Дешиця додаткової мудрості ніколи не завадить, Поттере, хоч я чомусь сумніваюся, що з неї буде велика користь у *цій* ситуації!

— Я мав на увазі одне... чи вам відомо, де вона? Чи ви її коли-небудь бачили?

— Чи я бачив? Та її ніхто ніколи не бачив! Її давно втрачено, хлопче!

Гірка безнадія, поєднана з розчаруванням і панікою, охопила Гаррі. Що ж тоді служить горокраксом?

— Філіусе! Зустрінемося з тобою і твоїми рейвенкловцями у Великій залі! — сказала професорка Макгонегел, показуючи жестом Гаррі й Луні, щоб ішли за нею.

Вони вже підходили до дверей, коли раптом прорвало Слизорога.

— Це ж треба! — важко дихав він, блідий і спітнілий, з тремтячими моржовими вусами. — Що за метушня! Я не впевнений, Мінерво, що це мудро. Він усе одно прорветься, і всім, хто намагатиметься його затримати, загрожує смертельна небезпека...

— За двадцять хвилин я чекатиму й тебе зі слизеринцями у Великій залі, — сказала професорка Макгонегел. — Якщо захочеш покинути школу разом зі своїми учнями, тебе ніхто не зупинятиме. Але якщо хтось із вас спробує зірвати наш опір, чи підніме проти нас зброю, тоді, Горацію, ми зідемося у двобої не на життя, а на смерть.

— Мінерво! — Слизоріг був у відчаї.

— Настав час для слизеринців визначитися, кому вони віддані, — урвала його професорка Макгонегел. — Іди буди своїх учнів, Горацію.

Гаррі вже не слухав, що бурмоче Слизоріг. Разом з Луною він побіг за професоркою Макгонегел, яка зайняла позицію посеред коридору й підняла чарівну паличку.

— *Піертотум*... ой, заради Бога, Філч, не *тепер*... Коридором саме шкандибав старий сторож, волаючи:

— Учні не сплять! Учні в коридорах!

— Так і має бути, тупий телепню! — крикнула Макгонегел. — Краще зроби щось корисне! Знайди Півза!

— П-півза? — перепитав, затаючись, Філч, немовби ніколи не чув цього імені.

— Так, *Півза*, дурню, *Півза*! Ти ж на нього нарікаєш ось уже чверть століття! Приведи його сюди, негайно!

Філч, очевидно, подумав, що професорка Макгонегел з'їхала з глузду, та все ж пошкутильгав геть, згорбившись і бурмочучи щось собі під ніс.

— А тепер... *піертотум локомотор*! — крикнула професорка Макгонегел.

І по всьому коридору з постаментів позістрибували статуї і лицарські обладунки, а з

брязкоту, що долинув з верхніх і нижніх поверхів, Гаррі зрозумів, що те ж саме зробили їхні "колеги" по всьому замку.

— Гогвортсу загрожує небезпека! — закричала професорка Макгонегел. — Займайте позиції, захищайте нас, виконуйте свій обов'язок перед нашою школою!

З брязканням і криками юрба ожилих статуй протупала повз Гаррі — одні менші, інші значно більші, ніж насправді. Були там і тварини, а брязкітливі лицарські обладунки розмахували мечами й шпичастими ядрами на ланцюгах.

— А тепер, Поттере, — сказала Макгонегел, — раджу тобі й міс Лавгуд повернутися до ваших друзів і привести їх усіх у Велику залу... а я піду будити решту грифіндорців.

Піднявшись на наступний поверх, вони розійшлися. Гаррі й Луна побігли шукати прихований вхід у кімнату на вимогу. Назустріч їм спішили ватаги учнів у дорожніх плащах, накинутих прямо на піжами. Їх підганяли до Великої зали вчителі і старости.

— Це ж був Поттер!

— Гаррі Поттер!

— Це він був, клянусь, я його бачила!

Та Гаррі не озирався, і невдовзі вони вже підбігли до входу в кімнату на вимогу. Гаррі притулився до зачарованої стіни, вона його визнала, й вони з Луною помчали крутими сходами вниз.

— Що?..

Коли Гаррі побачив кімнату, то ледь не послизнувся на східцях від шоку. Кімната була переповнена, людей було набагато більше, ніж тоді, як він звідси виходив. На нього дивилися Кінгслі й Люпин, а ще Олівер Вуд, Кеті Бел, Анжеліна Джонсон і Алісія Спінет, Білл і Флер, а ще містер і місіс Візлі.

— Гаррі, що там діється? — запитав Люпин, зустрівши його біля сходів.

— Волдемоорт прямує сюди, школу огороджують берегами. .. Снейп утік... а ви чого тут? Як ви дізналися?

— Ми розіслали звістки всім воїнам Дамблдорової армії, — пояснив Фред. — Невже ти, Гаррі, думав, що хтось захоче пропустити таку забаву? ДА повідомила Орден Фенікса — і так воно все й розрослося, як снігова лавина.

— З чого починаємо, Гаррі? — запитав Джордж. — Що там відбувається?

— Іде евакуація менших дітей, і всі збираються у Великій залі для організації оборони, — повідомив Гаррі. — Ми йдемо в бій!

Усі закричали й кинулися до сходів, притиснувши Гаррі до стіни. Бігли члени Ордену Фенікса, Дамблдорової армії і квідичної команди, в якій Гаррі колись грав. З чарівними паличками напоготові всі подалися до головного будинку замку.

— Ходімо, Луно, — гукнув, пробігаючи, Дін і подав їй руку. Луна схопилася й побігла за ним сходами нагору.

Натовп розсмоктувався. В кімнаті на вимогу ще залишалася невеличка групка людей, і Гаррі до них підійшов. Місіс Візлі сварилася з Джіні. Їх оточили Люпин, Фред, Джордж, Білл та Флер.

— Ти ще неповнолітня! — кричала на дочку місіс Візлі. — Я не дозволяю! Хлопці — то таке, а ти вертайся додому!

— Я не повернуся!

Волосся Джіні розлетілося, коли вона вирвала долоню з матеріної руки.

— Я в Дамблдоровій армії...

— ...це зграя підлітків!

— Зграя підлітків, яка збирається кинути виклик йому, чого досі ніхто не насмівся зробити! — обурився Фред.

— Їй тільки шістнадцять! — не вгавала місіс Візлі. — Вона ще мала! Чим ви, хлопці, думали, коли привели її сюди...

Фред і Джордж трохи засоромилися.

— Джіні, мама правду каже, — лагідно всміхнувся Білл. — Тобі не можна. Усі неповнолітні повинні звідси піти, це буде правильно.

— Я не вернуся додому! — крикнула Джіні з сердитими слізьми на очах. — Тут уся моя

родина, як я там сидітиму сама, не знаючи нічого й... — Її очі вперше зустрілися з очима Гаррі. Вона дивилася благально, проте Гаррі похитав головою, і дівчина розчаровано відвернулася.

— Ну що ж, — буркнула вона, дивлячись на вхід у тунель до "Кабанячої голови". — Тоді я з вами прощаюся і...

Почулося дряпання й глухий удар. Це хтось вилазив з тунелю, але втратив рівновагу й упав. Підвівся, схопившись за найближчий стілець, глянув на присутніх крізь перекошені рогові окуляри й сказав:

— Я не дуже спізнився? Уже почалося? Я щойно довідався, і я... я...

Персі затнувся й замовк. Він явно не сподівався зустріти тут ледь чи не всю свою родину. Якийсь час панувала збентежена мовчанка, а тоді її перервала Флер, звернувшись до Люпина в очевидній спробі зняти загальне напруження:

— То... як т'ам наш к'ихітний Тедді? Люпин, здригнувшись, закліпав очима. Тиша між Візлі тверднула, як лід.

— Я... о, так... усе добре! — голосно відповів Люпин. — Так, він разом з Тонкс... у її матері.

Персі витріщався на всіх решту Візлів, а ті, заціпенівши, дивилися на нього.

— Ось, я взяв фото! — вигукнув Люпин, вийняв із внутрішньої кишені куртки фотографію і показав Флер та Гаррі знімок немовляти з бірюзовим чубчиком, що махало в об'єктив пухленьким кулачком.

— Я був дурнем! — раптом прокричав Персі так голосно, що Люпин ледь не випустив фотографію. — Ідіот, пихатий ідіот, я... я...

— Закоханий у міністерство баран, що зрікся родини заради влади, — підказав йому Фред.

Персі ковтнув слину.

— Так, такий я був!

— Що ж, цим усе сказано, — і Фред простяг Персі руку.

Місіс Візлі розридалася. Вона кинулася до Персі, відштовхнувши Фреда, й стисла його в обіймах, а він попліскував їй по спині, не зводячи очей з батька.

— Пробач мені, тату, — сказав Персі.

Містер Візлі закліпав очима, теж підбіг до сина й обійняв.

— І чого це ти раптом прозрів, Персику? — поцікавився Джордж.

— Це вже давно мене мучило, — відповів Персі, витираючи очі під окулярами красчком дорожнього плаща. — Я мусив знайти якийсь вихід, але це нелегко було зробити в міністерстві, бо там тільки те й роблять, що кидають за ґрати зрадників. Я зумів встановити контакт з Еберфорсом, і він мені десять хвилин тому натякнув, що Гогвортс починає боротьбу. От я й прибув.

— Ми сподіваємося, що в такі складні часи тягар лідерства візьмуть на себе наші старости, — чудово зімітував Джордж пишномовну манеру Персі. — А тепер гайда нагору й готуймося до бою, бо для нас скоро не залишиться жодного нормального смертежерчика.

— То ви тепер моя невістка? — запитав Персі й поручкався з Флер, коли вони разом з Біллом, Фредом і Джорджем крокували до сходів.

— Джіні! — гримнула місіс Візлі.

Джіні, скориставшись атмосферою примирення, спробувала прокрастися до сходів.

— Молі, а якщо так, — запропонував Люпин. — Хай Джіні залишається тут — принаймні буде в курсі подій, але сама участі в битві не братиме?

— Я...

— Це добра думка, — рішуче підтримав Люпина містер Візлі. — Джіні, залишайся в цій кімнаті, чуєш мене?

Джіні не надто сподобалась ця ідея, але, зустрівши незвично суворий батьків погляд, вона кивнула головою. Містер і місіс Візлі поспішили до сходів разом з Люпином.

— А де Рон? — запитав Гаррі. — Де Герміона?

— Мабуть, пішли вже до Великої зали, — припустив, озираючись, містер Візлі.

— Я щось не помічав, щоб вони повз мене проходили, — засумнівався Гаррі.

— Вони щось згадували про ванну кімнату, — сказала Джіні, — зразу після того, як ти звідси пішов.

— Про ванну кімнату?

Гаррі підійшов до відчинених дверей ванної й подивився. Там було порожньо.

— А ти певна, що вони казали про ван...

Але тут його шрам запалав вогнем, і кімната на вимогу зникла. Крізь високі ковані ворота з крилатими вепрами на колонах по обидва боки, над темними шкільними угіддями він дивився на замок, що сяяв вогнями. Наджині лежала в нього на плечах. Він був одержимий тим холодним і жорстоким відчуттям мети, що завжди передувало вбивству.

— РОЗДІЛ ТРИДЦЯТЬ ПЕРШИЙ — Битва за Гогвортс

Зачарована стеля Великої зали була темна і всіяна зірками, а внизу за чотирма столами гуртожитків сиділи розкуйовджені учні, дехто в дорожніх плащах, а дехто ще в халатах. Де-не-де мерехтіли перламутрово-білі обриси шкільних привидів. Усі погляди — і живих, і мертвих — були прикуті до професорки Макгонегел, що промовляла з помосту на чільному місці зали. За її спиною стояли інші викладачі, серед яких вирізнявся золотистий кентавр Фіренце, і члени Ордену Фенікса, що прибули для участі в битві.

— ...евакуація відбудеться під наглядом містера Філча та мадам Помфрі. Старости, за моїм сигналом ви зберете своїх учнів і організовано виведете їх до місця евакуації.

Багато учнів наче скам'яніли. Але коли Гаррі проходив уздовж стін, шукаючи за грифіндорським столом Рона й Герміону, з-за гафелпафського столу підвівся Ерні Макмілан і крикнув:

— А якщо ми хочемо залишитись і взяти участь у бою?

Пролунали ріденькі оплески.

— Повнолітні можуть залишитися, — сказала професорка Макгонегел.

— А що буде з нашими речами? — запитала якась дівчина за рейвенкловським столом. — З нашими валізами й совами?

— Часу збирати речі немає, — відповіла професорка Макгонегел. — Головне, щоб ви самі вийшли звідси живі-здорові.

— А де професор Снейп? — крикнув хтось із слизеринських дівчат.

— Він, як то кажуть, накивав п'ятами, — відповіла професорка Макгонегел, і грифіндорці, гафелпафці й рейвенкловці радісно закричали.

Гаррі йшов залом повз грифіндорський стіл, виглядаючи Рона й Герміону. Там, де він проходив, учні озиралися йому вслід і лунав збуджений шепіт.

— Ми вже встановили захист навколо замку, — вела далі професорка Макгонегел, — та навряд чи він довго протримається, якщо ми його не посилимо. Тому я попрошу вас діяти швидко й спокійно, виконувати все, що ваші старости...

Проте останні її слова потонули в іншому голосі, що луною прокотився в залі. Голос був високий, холодний і чіткий. Не зрозуміло було, звідки він лунає; здавалося, він іде прямо зі

стін. Неначе монстр, що століттями дрімав у цих стінах.

— Я знаю, що ви готуетесь до бою! — серед учнів пролунали крики, дехто хапався за товаришів, з жахом озираючись у пошуках джерела цього звуку. — Ваші зусилля марні. Вам мене не перемогти. Я не хочу вас убивати. Я з великою пошаною ставлюся до гогвортських викладачів. Не хочу проливати магичну кров.

У залі запала тиша. Вона тиснула на барабанні перетинки, вона була така велика, що не вміщалася в чотирьох стінах.

— Віддайте мені Гаррі Поттера, — пролунав Волдемортів голос, — і ніхто не постраждає. Віддайте мені Гаррі Поттера, і я не зачеплю школи. Віддайте мені Гаррі Поттера, і вам буде щедра винагорода.

— Ваш час минає опівночі.

І знову їх поглинула тиша. Усі голови повернулися до Гаррі, усі очі вп'ялися в нього, а він завмер у тисячах цих невидимих променів. І тут з-за слизеринського столу хтось підвівся, і Гаррі впізнав Пенсі Паркінсон. Вона підняла тремтячу руку й заверещала:

— Та ось же він! Поттер *тут!* Хапайте його!

Не встиг Гаррі й слова сказати, як усі учні заметушилися. Грифіндорці всі як один зірвалися на ноги і стали спинами до Гаррі, а обличчями до слизеринців. Далі встали гафелпафці і, майже одночасно, рейвенкловці, захищаючи своїми тілами Гаррі. Їхні погляди були звернуті до Пенсі, і Гаррі, збентежений і вражений, бачив, як з-під плащів і з рукавів вистромилися чарівні палички.

— Дякую тобі, міс Паркінсон, — холодно кинула професорка Макгонегел. — Ти перша підеш з цієї зали за містером Філчем. Інші учні вашого гуртожитку можуть вирушати слідом.

Гаррі почув порипування лав і тупіт ніг слизеринців, що виходили з зали.

— Далі йдуть рейвенкловці! — крикнула професорка Макгонегел.

Поволі спорожніли всі чотири столи. За слизеринським столом не залишилося нікого, за рейвенкловським — кілька старшокласників дивилися, як покидають залу їхні товариші. Гафелпафців лишилося за столом значно більше, а грифіндорців — майже половина. Це змусило професорку Макгонегел зійти з викладацького підвищення, щоб відіслати неповнолітніх.

— І не думай, Кріві! Іди звідси! І ти, Піксе!

Гаррі підбіг до родини Візлі, що сиділа за грифіндорським столом.

— Де Рон і Герміона?

— Хіба ти їх не знайшов?.. — почав було стривожений містер Візлі, однак замовк на півслові, коли на підвищення вийшов Кінгслі і звернувся до присутніх у залі:

— До півночі залишилося всього півгодини, тож діяти треба швидко! Гогвортські викладачі та Орден Фенікса узгодили план битви. Професори Флитвік, Спраут і Макгонегел відведуть групи бійців на три найвищі вежі — рейвенкловську, астрономічну і грифіндорську, — звідки добре видно поле бою, і там зручні позиції для насилання заклять. Тим часом Ремус, — вказав він на Люпина, — Артур, — повернувся він до містера Візлі, що сидів за грифіндорським столом, — і я поведемо групи для наземного бою. Нам будуть потрібні люди для захисту входів у всі підземні тунелі...

— Бачу, це робота для нас, — озвався Фред, показуючи на себе й Джорджа, а Кінгслі схвально кивнув.

— Керівники, підходьте сюди, розділимо військо на загони!

— Поттере, — підбігла професорка Макгонегел, коли учні, штовхаючись, заповнили поміст для отримання вказівок, — *ти ж мав щось шукати!*

— Що? Ой, — згадав Гаррі, — так!

Він трохи не забув про горокракс, трохи не забув, що сама битва мала точитися задля того, щоб він міг його знайти. Незрозуміла відсутність Рона і Герміони на якийсь час витіснила з його голови решту думок.

— То йди, Поттере, йди!

— Добре... зараз...

Він відчував, як його проводжали поглядами, коли він вибіг з Великої зали у вестибюль, і досі переповнений учнями, які не встигли евакуюватися. Піднявся з юрбою по мармурових

сходах, але нагорі відділився й побіг безлюдним коридором. Страх і паніка заважали думати. Він намагався заспокоїтися, зосередитися на пошуках горокракса, але думки безтямно снували в голові, неначе оси у скляній пастці. Без допомоги Рона й Герміони він просто неспроможний був їх упорядкувати. Сповільнив ходу, зупинився посеред порожнього коридору, сів на постамент, на якому ще недавно височіла чиясь статуя, і витяг з капшучка на шиї Карту Мародера. І ніде не побачив імен Рона чи Герміони, хоч юрба учнів, які йшли до кімнати на вимогу, була така величезна, що всі їхні цяточки зливалися в одну пляму, приховуючи, можливо, і його друзів. Відклав Карту, затулив обличчя руками й заплющив очі, щоб зосередитися...

Волдеморт думає, що я піднімуся на Рейвенкловську вежу.

Ось воно: конкретний факт, від якого можна відштовхуватись. Він послав Алекту Керроу в рейвенкловську вітальню, і пояснення цьому може бути єдине: Волдеморт боявся, що Гаррі вже довідався про зв'язок горокракса з цим гуртожитком.

Але єдина річ, хоч якось пов'язана з Рейвенкловом, була втрачена діадема... а як міг горокракс бути тією діадемою? Хіба ж таке можливо, щоб слизеринець Волдеморт знайшов діадему, жодних слідів якої не могли знайти цілі покоління рейвенкловців? Хто міг йому підказати, де шукати, якщо ніхто з нині живих цієї діадеми не бачив?

Ніхто з нині живих...

Очі Гаррі, затулені руками, широко розплющились. Він зістрибнув з постаменту й помчав назад тією ж дорогою, що й прибіг. Його гнала єдина й остання надія. Тупіт сотень ніг учнів, що поспішали до кімнати на вимогу, ставав дедалі гучніший, коли він, нарешті, добрався до мармурових сходів. Старости давали розпорядження учням своїх гуртожитків. Панувала штовханина. Гаррі побачив Захаріаса Сміта — він підганяв першокласників, щоб ті пробиралися в голову черги. Там і тут ридали молодші учні, а старші розпачливо гукали друзів або рідних...

Гаррі помітив перламутрово-білу постать, що пропливала вниз над вестибюлем, і закричав щосили, перекриваючи загальний гамір:

— Нік! НІК! Мені треба з тобою поговорити!

Крізь натовп учнів Гаррі насилу продерся до початку сходів, де його чекав Майже-Безголовий-Нік, привид грифіндорської вежі.

— Гаррі! Мій любий хлопче!

Нік спробував потиснути Гаррі руки. Гаррі здалося, що їх опустили в крижану воду.

— Нік, ти мусиш мені допомогти. Хто привид рейвенкловської вежі? Майже-Безголовий-Нік здивувався і навіть трохи образився.

— Сіра Пані, хто ж ще? Невже тобі потрібні послуги привинок?

— Якби ж це була саме вона... ти знаєш, де вона зараз?

— Стривай...

Нікова голова погойдувалася над гофрованим коміром, коли він закрутив нею туди-сюди, щось виглядаючи над роїнням учнів.

— Отам, Гаррі, ота молода жінка з довгим волоссям.

Гаррі подивився туди, куди показував Нік прозорим пальцем, і побачив високу привидку. Впіймавши погляд Гаррі, вона підняла брови і відпливла крізь стіну.

Гаррі побіг за нею. Знайшовши двері коридору, в якому вона зникла, побачив її аж у самісінькому кінці. Вона плавно віддалялася.

— Гей... Зачекайте!... Поверніться!

Вона зупинилась і зависла за кілька дюймів над підлогою. Гаррі подумав, що колись вона була вродлива — з волоссям до пояса, у довгелезній, аж волочилася по підлозі, мантиї. Водночас вигляд у неї був бундючний і пихатий. Роздивившись її зблизька, він згадав, що кілька разів стикався з нею в коридорах, але ніколи не розмовляв.

— Ви Сіра Пані?

Вона мовчки кивнула головою.

— Привидка рейвенкловської вежі?

— Саме так.

Її тон не обнадіював.

— Прошу вас, мені потрібна допомога. Розкажіть мені все, що знаєте про втрачену

діадему.

Холодна посмішка скривила її уста.

— Боюся, — відвернулася вона, щоб пливати далі, — що я нічим тобі не допоможу.

— ЗАЖДІТЬ!

Він не збирався кричати, але злість і паніка вже його переповнювали. Глянув на годинник, поки вона ширяла перед ним. До півночі лишалося п'ятнадцять хвилин.

— Це терміново! — з люттю сказав він. — Якщо ця діадема в Гогвортсі, я мушу негайно її знайти!

— Ти далеко не перший учень, що домагається діадеми, — зневажливо процідила вона. — До мене чіплялися цілі покоління учнів...

— Йдеться не про оцінки! — крикнув Гаррі. — Йдеться про Волдеморта... про те, щоб його здолати... чи вас це не цікавить?

Вона не могла почервоніти, але її прозорі щоки потемніли, а голос зазвучав роздратованіше, коли вона відповіла:

— Авжеж, я... та як ти смієш припускати?..

— Тоді допоможіть мені!

Вона втрачала самовладання.

— Це... це не питання... — почала вона затинатися. — Діадема моєї матері...

— Вашої *матері*?

Вона розсердилася на саму себе.

— За життя, — сказала вона негнучким голосом, — я була Геленою Рейвенклов.

— То ви її дочка? Тоді ви маєте знати, що сталося з діадемою!

— Хоч діадема й дарує мудрість, — вона явно намагалася себе опанувати, — та я сумніваюся, що вона допомогла б тобі здолати чаклуна, який називає себе лордом...

— Та я ж вам уже казав, що не збираюся її носити! — розлючено урвав її Гаррі. — Нема коли пояснювати... але якщо вам не байдужий Гогвортс, якщо ви хочете, щоб було покінчено з Волдемортом, то розкажіть усе, що знаєте про діадему!

Вона незворушно висіла в повітрі, дивлячись на нього, і Гаррі почала охоплювати безнадія. Якби їй було щось відомо, то вона б розповіла про це Флитвіку чи Дамблдору, котрі, мабуть, не раз її розпитували. Він похитав головою і повернувся, щоб іти, коли вона ледь чутно промовила:

— Я вкрала материну діадему.

— Ви... що ви зробили?

— Я *вкрала діадему*, — повторила пошепки Гелена Рейвенклов. — Хотіла стати розумнішою, впливовішою за рідну матір. Я втекла з діадемою.

Він не знав, як йому вдалося завоювати її довіру, та й не питав про це. Він просто уважно слухав, а вона розповідала:

— Кажуть, мати не зізналася, що діадема зникла, а вдавала, ніби коштовність усе ще в неї. Вона приховувала втрату й мою жахливу зраду навіть від інших засновників Гогвортсу.

— А тоді мати занедужала... смертельно занедужала. Попри все моє віроломство, вона жадала знову зі мною побачитися. Послала одного чоловіка, що давно мене любив, хоч я й відхилила всі його залицяння, щоб той мене знайшов. Знала, що він не заспокоїться, поки не доб'ється свого.

Гаррі чекав. Вона важко зітхнула й відкинула назад голову.

— Він вистежив мене в лісі, де я переховувалась. Коли я відмовилася з ним повертатися, він знависів. Барон мав дуже запальну вдачу. Розлючений моєю відмовою і заздрячи моїй свободі, він пронизав мене ножом.

— *Барон? Тобто?..*

— Так, Кривавий Барон, — підтвердила Сіра Пані й відхилила плащ, щоб показати темну рану на грудях. — Коли ж він побачив, що накоїв, то відчув муки каяття. Схопив той самий ніж і вбив — себе. І ось уже багато століть він носить ланцюги як символ каяття... а як же інакше, — додала вона з гіркотою.

— А... а діадема?

— Залишалася там, де я її заховала, коли почула, що барон бреде лісом, шукаючи мене. В

одному дуплистому дереві.

— У дуплистому дереві? — перепитав Гаррі. — Якому саме дереві? Де це було?

— У лісі в Албанії. У безлюдному місці, котре, як я гадала, буде недосяжне для моєї матері.

— В Албанії, — повторив Гаррі. З хаосу й плутанини почав з'являтися сенс, і тепер він розумів, чому вона розповіла йому те, чого не хотіла казати Дамблдорові і Флитвіку. — Ви вже комусь розповідали цю історію? Якомусь іншому учневі?

Вона заплющила очі й кивнула.

— Я ж... і гадки не мала... він був такий... улесливий. Здавалося, що... все розумів... і співчував...

Так, подумав Гаррі, Том Редл добре розумів бажання Гелени Рейвенклов оволодіти легендарними речами, на які вона мала дуже мало прав.

— Ну, ви не єдина, з кого Редл зумів витягти потрібне йому, — пробурмотів Гаррі. — Коли він чогось прагнув, то вмів знайти підхід...

Отже, Волдеморт спромігся лестощами виманити в Сірої Пані інформацію про те, де лежить втрачена діадема. Він подався в той далекий ліс і забрав діадему зі схованки, можливо, відразу після того, як покинув Гогвортс, ще перед тим, як почав працювати в "Борджина і Беркса".

І чи не згадав Волдеморт ті глухі албанські ліси, коли набагато пізніше шукав надійного сховку, щоб залягти на довгі десять років?

Проте діадему, відколи вона стала його безцінним горокраксом, він не залишив у скромному дереві... ні, діадема таємно повернулася до свого справжнього дому, і Волдеморт мусив заховати її десь тут...

— ...того вечора, коли прийшов проситися на роботу! — вигукнув Гаррі, завершуючи свою думку.

— Я перепрошую?

— Він заховав діадему в замку того вечора, коли просив у Дамблдора дозволу тут викладати! — пояснив Гаррі. Висловивши думку вголос, він нарешті збагнув сенс усього. — Він заховав діадему по дорозі до кабінету Дамблдора, або ж коли з нього вертався! Хоч він, мабуть, домагався викладацької посади ще й з іншої причини — він би тоді зміг украсти ще й Грифіндорів меч... дякую вам, дякую!

Гаррі залишив її в повітрі цілком збентежену. Завертаючи за ріг коридору, що вів у вестибюль, він ще раз глянув на годинник. До півночі залишалось п'ять хвилин, а він, хоч і знав тепер, *що* було останнім горокраксом, ні на крок не наблизився до розгадки, *де* саме він схований...

Багато поколінь учнів не зуміли знайти діадему. Це могло означати, що вона не у рейвенкловській вежі... але якщо не там, то де? Яку схованку міг виявити Том Редл у Гогвортському замку, котра, на його думку, зберегла б таємницю навіки?

Занурений у розпачливі роздуми, Гаррі завернув за ріг, та не встиг ступити й кілька кроків, як вікно ліворуч відчинилося з оглушливим тріском і брязкотом. Він відскочив, а в вікно влетіло чієсь велетенське тіло і вгатилося в протилежну стіну. Від цієї істоти зі скавулінням від'єдналося щось велике й волохате, і це щось стрибнуло на Гаррі.

— Гегріде! — закричав Гаррі, відбиваючись від вовкодава Ікланя, що намагався його лизнути, а величезна бородата постать Ікланевого господаря почала спинатися на ноги. — Що за?..

— Гаррі, ти осьо тут! *Ти* — тут! Гегрід нахилився, швиденько обійняв Гаррі — аж у того затріщали ребра — і побіг назад до розбитого вікна.

— Файний хлопчик, Гропику! — заревів він кудись униз. — За хвилику побачимось, будь си мені чемний!

За Гегрідовою спиною Гаррі побачив, як темряву ночі розкололи далекі спалахи світла, і почув дивний пронизливий крик. Зиркнув на годинник. Настала північ. Почався бій.

— Шляк би його трафив, Гаррі, — важко дихав Гегрід, — це вже? Пора до бою?

— Гегріде, звідки ти взявся?

— Та почув оно Відомо-Кого аж у печері, — похмуро пояснив Гегрід. — Голосно ж він

кричів, га? "Як не віддасте Поттера, то ваш час мине опівночі". Але ж я знав, що ти тут і що має бути. Та годі вже, Ікланю! Ну, то ми всі й прийшли — я, Гропик, Іклань. Прорвали всі ті кордони коло лісу. Гропик ніс нас обох — Ікланя й мене. Я йому звелів занести мене в замок, то він і всадив мною у се віконце, дай йому Боже здоровлячка. Хоч я й не зовсім те мав на увазі, але... а де Рон і Герміона?

— Я й сам, — відповів Гаррі, — хотів би це знати. Ходім. Вони квапливо рушили коридором. Іклань вистрибував довкола них. Гаррі чув скрізь у коридорах метушню, тупотіння ніг і крики, а з вікон було видно, як вдалині на темних шкільних угіддях спалахує світло.

— Де се ми йдемо? — засапано спитав Гегрід, гупаючи вслід за Гаррі своїми ножиськами, аж підлога тріщала.

— Я й сам добре не знаю, — відповів Гаррі, вкотре навімання завертаючи за ріг, — але Рон і Герміона мають бути десь тут.

У коридорі попереду лежали перші жертви битви: два кам'яні гаргуйлі, що зазвичай охороняли вхід до вчительської, були розтрощені закляттям, що влетіло крізь ще одне розбите вікно. Їхні уламки ледь помітно ворухнулися на підлозі, а коли Гаррі перестрибував відірвану кам'яну голову, та кволо простогнала:

— Ой, не зважайте на мене... я просто лежу собі й кришуся. Бридка гаргуйляча пика нагадала раптом Гаррі мармурове погруддя Рівіни Рейвенклов, що стояло вдома у Ксенофілія з тим чудернацьким головним убором... та ще статую у рейвенкловській вежі з кам'яною діадемою на білих кучерях... Дійшовши до кінця коридору, пригадав ще одне кам'яне зображення: погруддя бридкого літнього чаклуна, якому Гаррі власноруч почепив на голову перуку й стару побиту тіару. Ця згадка обпалила його, наче ковток вогневіскі, і він аж спіткнувся, ледь не впавши. Нарешті він збагнув, де його чекає горюхакс... Том Редл, який не довіряв нікому і завжди діяв сам, міг зарозуміло припустити, що лише він, він один, спромігся розгадати найсокровенніші таємниці Гогвортського замку. Звісно, що Дамблдор і Флитвік, ці зразкові учні, ніколи не опинялися в цьому заповітному місці, а от його, Гаррі, свого часу заносило вбік від правильного шляху... отут, нарешті, й була та таємниця, відома тільки йому і Волдеморту, що так і залишилась недоступна Дамблдорові...

Його сполохала професорка Спраут, що пролетіла повз нього разом з Невілом та ще півдесятком інших учнів, які, затуливши вуха спеціальними навушниками, несли величезні рослини в горщиках.

— Мандрагори! — прокричав на бігу Невіл, озирнувшись на Гаррі. — Перекинемо їх через мур... їм не сподобається!

Гаррі тепер знав, куди йти. Наддав ходи, Гегрід з Ікланем намагалися не відставати. Вони минали портрет за портретом, і з ними бігли намальовані персонажі, усі ті чаклуни й відьми у гофрованих комірах і панталонах, в обладунках і мантиях. Вони перестрибували в сусідні картини й повідомляли новини з інших частин замку. Коли Гаррі з Гегридом добігли до кінця коридору, замком труснуло, і на одному постаменті з шаленою силою вибухла велетенська ваза. Гаррі зрозумів, що вже діють набагато зловісніші чари, ніж ті, що їх вичакловували викладачі та члени Ордену.

— Усьо файно, Ікланю... всьо файно! — заволав Гегрід, але величезний пес-вовкодав кинувся навтьоки від скалок порцеляни, що пирснули навсїбіч, наче шрапнель. Гегрід потупотів навздогін за переляканим псом, покинувши Гаррі на самоті. Тримаючи наготові чарівну паличку, він ішов коридорами, що трусилися від влучань закляттями. В одному з коридорів його супроводжував, перестрибуючи з картини в картину, маленький намальований лицар сер Кадоган. Він бряжчав обладунками й вигукував підбадьорливі слова, а його маленький коник трюхикав поруч.

— Трясогузки й гультіпаки, шолудиві пси, провчи їх усіх, Гаррі, нехай начуваються!

Гаррі завернув за ріг і побачив Фреда з групкою учнів, серед яких були Лі Джордан і Анна Ебот. Вони стояли біля ще одного порожнього постаменту, статуя з якого досі затуляла таємний хід. Усі тримали наготові чарівні палички і прислухалися, що діється в прихованому тунелі.

— Гарна нічка! — крикнув Фред, коли замок знову здригнувся, і Гаррі помчав далі, зляканий і водночас підбадьорений. Він забіг у ще один коридор, де було повно сов, а місіс

Норіс сичала й намагалася дістати їх лапами — поза сумнівом, тільки для того, щоб загнати на місце...

— Поттере!

Еберфорс Дамблдор стояв, перегородивши коридор, з чарівною паличкою наготові.

— Через мій шинок перейшли вже сотні дітлахів, Поттере!

— Я знаю, ми їх евакуюємо, — сказав Гаррі. — Волдеморт...

— ...напав, бо йому не вручили тебе, — закінчив за нього Еберфорс, — я не глухий, це чув цілий Гогсмід. А ви не додумалися затримати кількох слизеринців заручниками? Там же були діти смертежерів, а ви їх просто переправили в безпечне місце. Чи не розумніше було залишити їх тут?

— Це Волдеморта не спинило б, — заперечив Гаррі, — а крім того, ваш брат так не вчинив би.

Еберфорс заскрипів зубами й кудись побіг.

Ваш брат так не вчинив би... але ж це була правда, подумав Гаррі, знову перейшовши на біг. Дамблдор, який так довго захищав Снейпа, ніколи не вимагав би викупу за учнів...

Аж ось нарешті він завернув за останній ріг і, не знаючи, лютувати йому чи радіти, побачив їх — Рона й Герміону з оберемками довгих, вигнутих і брудних жовтуватих предметів. У Рона під пахвою була ще й мітла.

— Де ж ви пропадали? — закричав Гаррі.

— У Таємній кімнаті, — відповів Рон.

— У Таємній... *що?* — перепитав Гаррі, зупиняючись.

— Це Рон, це його ідея! — важко дихаючи, пояснила Герміона. — Просто блиска, правда? Ми ж чекали, коли ти пішов, і я сказала Ронові, що навіть як ми ту річ знайдемо, то як її знищити? Ми й чаші ще не позбулися! І тут йому саянула ця думка! Про Василіска!

— Про що?

— Про те, що нищить горокракси, — спокійно пояснив Рон. Гаррі глянув на те, що тримали в руках Рон і Герміона: великі вигнуті ікла, видерті, як він тепер зрозумів, з черепа мертвого Василіска.

— Як же ви туди потрапили? — здивувався він, дивлячись то на ікла, то на Рона. — Там потрібно говорити парселмовою!

— А він і говорив! — прошепотіла Герміона. — Покажи йому, Роне!

Рон жاخливо, здушено засичав.

— Так ти робив, відкриваючи медальйон, — вибачливо пояснив він Гаррі. — Я мусив випробувати кілька варіантів, — він скромно стелу плечима, — і врешті-решт ми там опинилися.

— Рон був просто *неймовірний!* — захоплено сказала Герміона. — Неймовірний!

— Отже... — ледве стримував хвилювання Гаррі. — Отже...

— Отже, ще один горокракс був та загув, — повідомив Рон і вийняв з-під куртки потрошені рештки чаші Гафелпаф. — Це Герміона проштริกнула. Вирішила, що тепер її черга. Вона ще ж не отримувала того кайфу.

— Геніально! — вигукнув Гаррі.

— Та що там, — відмахнувся Рон, утім, явно собою задоволений. — Ну, а які новини в тебе?

На цих словах угорі щось вибухнуло. Вони глянули на стелю, з якої сипався порошок, і почули віддалений крик.

— Я знаю, яка на вигляд діадема, і знаю, де вона лежить, — швидко пояснив Гаррі. — Він заховав її саме там, де я колись ховав свій старий підручник з настійок, де всі століттями ховали різні речі. Він думав, що, крім нього, ніхто там не знайде. Ходімо!

Стіни знову здригнулися, а він повів друзів через прихований вхід, а тоді сходами вниз до кімнати на вимогу. Там не було нікого, крім трьох жінок: Джіні, Тонкс і підстаркуватої відьми в поїденому міллу капелюшку, в якій Гаррі відразу впізнав Невілову бабусю.

— А, Поттер, — сказала вона таким тоном, ніби вже давно його чекала. — Скажи, як там ситуація.

— Усе нормально? — запитали одночасно Джіні й Тонкс.

— Та ніби так, — відповів Гаррі. — А в переході до "Кабанячої голови" ще хтось є? Він знав, що кімната не перетвориться, поки в ній залишається хоч хтось.

— Я нібито була остання, — сказала місіс Лонгботом. — Я ще й заблокувала тунель, бо нерозумно залишати його відкритим, якщо Еберфорс уже покинув шинок. Ти бачив мого внука?

— Він бере участь у битві, — відповів Гаррі.

— Ну, звісно, — гордо промовила стара пані. — Ви вже вибачте, але мушу піти йому на підмогу.

Надивовижу спритно вона вибігла по сходах. Гаррі подивився на Тонкс.

— Я думав, ви з Тедді у твоєї матері.

— Я не могла витримати невідомості... — зболено пояснила Тонкс. — Вона з ним побуде... а Ремуса ви бачили?

— Він планував вести бійців у наземному бою... Нічого не кажучи, Тонкс вибігла.

— Джіні, — сказав Гаррі, — мені дуже прикро, але ти теж повинна піти. Ненадовго. А тоді знову повернешся.

Джіні аж зраділа, що може вийти зі сховища.

— А тоді знову повернешся! — крикнув він їй навздогін, на сходи, куди вона метнулася вслід за Тонкс. — *Ти мусиш повернутися!*

— Хвилинку! — різко сказав Рон. — Ми про когось забули! Про кого? — здивувалася Герміона.

— Про ельфів-домовиків, вони ж мають бути внизу на кухні.

— Маєш на увазі, що їх теж треба залучити до бою? — не зрозумів Гаррі.

— Та ні, — заперечив Рон, — я маю на увазі, що їм треба звідси тікати. Вистачить смерті одного Добі. Ми не можемо їм наказати гинути заради нас...

Василіскові ікла посипалися з Герміониних рук, вона підбігла до Рона, обвила його шию руками й міцно поцілувала в губи. Рон кинув ікла й мітлу і відповів їй на цілунок з таким завзяттям, що аж підняв Герміону над підлогою.

— Хіба зараз до цього? — тихим голосом запитав Гаррі, а коли Рон і Герміона ще міцніше злилися в обіймах і аж загойдалися, він підвищив голос: — Алло! Іде війна!

Рон і Герміона нарешті перестали цілуватися, але все ще не випускали одне одного з обіймів.

— Я знаю, старий, — сказав Рон з таким виглядом, ніби щойно отримав удар бладжером у потилицю, — тому, власне, або зараз, або ніколи!

— А про горокракс ви що, забули?! — крикнув Гаррі. — Може б, ви хоч... хоч трохи потерпіли, поки знайдемо діадему?

— Так... справді... вибач... — пробурмотів Рон і, зашарівшись, вони з Герміоною кинулися збирати ікла.

Коли друзі знову піднялися сходами і вийшли в коридор, стало зрозуміло: за ті кілька хвилин, що вони пробули в кімнаті на вимогу, ситуація в замку значно погіршилася. Стіни й стеля здригалися страшніше, ніж до цього. У повітрі висіла курява, а з найближчого вікна Гаррі побачив спалахи зеленого й голубого сйива так близько до замку, що смертежери, зрозумів він, ось-ось можуть увірватися всередину. Глянувши вниз, Гаррі побачив велета Гропа, що кудись брів, розмахуючи чимось схожим на кам'яного гаргуйля, видертого з даху, й обурено ревів.

— Сподіваюся, він добряче їх потовче! — буркнув Рон, а неподалік знову пролунали крики.

— Аби тільки не когось із наших! — почувся чийсь голос. Гаррі озирнувся й побачив Джіні й Тонкс, які стояли з чарівними паличками наготові біля сусіднього вікна з вибитими шибками. Джіні в нього на очах старанно прицілилася й метнула закляття прямісінько в натовп бійців унизу.

— Молодчинка! — проревів хтось, пробігаючи крізь хмару куряви до них, і Гаррі знову впізнав Еберфорса. Його сиве волосся розвівалося, він вів за собою групу учнів.

— Здається, вони можуть прорвати північний мур, а ще вони привели з собою велетів!

— Ти бачив Ремуса? — гукнула йому навздогін Тонкс.

— Він бився з Дологовим, — крикнув їй Еберфорс, — а потім я його не бачив!

— Тонкс, — сказала Джіні, — Тонкс, я не сумніваюся, що з ним усе гаразд...

Але Тонкс уже зникла в куряві, майнувши вслід за Еберфорсом. Джіні безпомічно глянула на Гаррі, Рона й Герміону.

— З ними все буде добре, — сказав Гаррі, хоч і розумів, що це тільки порожні слова. — Джіні, ми зараз повернемось, ти, головне, нікуди не лізь, бережи себе... Побігли! — гукнув він Ронові й Герміоні, і вони помчали назад, туди, де за міцною стіною кімната на вимогу чекала наступного гостя, щоб виконати його наказ.

"Мені потрібне місце, де все заховано", — почав благати її подумки Гаррі, і після третьої спроби в стіні матеріалізувалися двері.

Несамовитий галас бою вщух тієї ж миті, коли вони переступили поріг і зачинили за собою двері. Запала суцільна тиша. Вони були в приміщенні завбільшки як собор, вельми схожому на містечко, вибудоване з речей, захованих тисячами давно померлих учнів.

— І він навіть не подумав, що сюди може зайти хто завгодно? — здивувався Рон, і голос його луною відгукнувся в тиші.

— Він думав, що ніхто, крім нього, — відповів Гаррі. — Але йому не пощастило, бо мені колись довелося тут дещо заховати. .. сюди, — додав він, — я думаю, там...

Він проминув опудало троля і щезальну шафу, полагоджену торік Драко Мелфоем з такими катастрофічними наслідками, а тоді завагався, придивляючись до проходів з різним мотлохом. Не міг пригадати, куди йти далі...

— *Акціо діадема*, — вигукнула у відчаї Герміона, проте ніщо до них не полетіло. Здавалося, що кімната, як і грінготське підземелля, не бажає так легко розлучатися зі схованими в ній речами.

— Давайте розділимось, — сказав Гаррі друзям. — Шукайте кам'яне погруддя старого чоловіка в перуці й тіарі! Воно стоїть на шафі, причому, десь зовсім близько...

Вони рушили кожен своїм переходом. Гаррі чув кроки друзів, що відлунювали від височенних стосів мотлоху — пляшок, капелюхів, кліток, стільців, книжок, зброї, мітел, биток...

— Це десь тут, — бурмотів сам собі Гаррі. — Десь тут... десь тут...

Він усе далі заглиблювався в цей лабіринт, шукаючи знайомі ще з попереднього відвідування кімнати предмети. Власне дихання голосно лунало у вухах... І раптом здригнулася, здається, вся його душа. Ось вона, попереду, потріскана стара шафа, в якій він колись заховав був свій підручник з настійок, а зверху на ній стоїть погруддя рябого кам'яного чаклуна, що мав на голові стару запорошену перуку і древню вицвілу тіару.

Він уже простяг по неї руку, хоч їх і відділяло ще зо три метри, коли почув за спиною чийсь голос:

— Не спіши, Поттер.

Він різко зупинився й озирнувся. Позаду стояли пліч-о-пліч Креб і Гойл, цілячись у Гаррі чарівними паличками. У невеличкому проміжку між їхніми глузливо вишкіреними пиками він побачив Драко Мелфоя.

— У тебе, блін, моя чарівна паличка, Поттер, — сказав Мелфой і вистромив свою нову паличку в той проміжок між Кребом і Гойлом.

— Уже не твоя, — важко видихнув Гаррі, міцніше стискаючи чарівну паличку з глоду. — Усе переможцям, Мелфою. А хто тобі позичив твою?

— Мати, — відповів Драко.

Гаррі всміхнувся, хоч у цій ситуації було не до сміху. Він ніде не чув Рона й Герміони. Мабуть, подалися десь в інший бік, шукаючи діадеми.

— А чого це ви не з Волдемортом? — поцікавився Гаррі.

— Бо нам дадуть винагороду, — відповів Креб. Його голос прозвучав на диво м'яко як для такого здорованя. Гаррі ще не доводилося чути такої його манери розмовляти. Креб усміхався, як мала дитина, котрій пообіцяли цілу торбу цукерок.

— Кароче, ми трохи відстали, Поттер. Вирішили не спішити. Вирішили привести йому тебе.

— Гарний задум, — глузливо зобразив захоплення Гаррі. Він просто не міг повірити, що опинився вже так близько, і все може зірватися через Мелфоя, Креба і Гойла. Помалу позадкував до погруддя, на якому сидів скособочений горокракс. Якби ж йому пощастило його

схопити, перш ніж почнеться бійка...

— А як ви сюди потрапили? — запитав він, намагаючись відвернути їхню увагу.

— Та я ж, блін, торік трохи що не жив у кімнаті захованих речей, — відповів різким голосом Мелфой. — Я знаю, як у неї потрапляти.

— Ми ховалися в коридорі, — прохрипів Гойл. — Бо ми вже вміємо вичаклювати закляття "Розалюзнення"! А тоді, кароче, — його пика тупо вишкірилась, — ти приперся прямо нам під ніс і сказав, що шукаєш якусь діводему! Що за діводема?

— Гаррі? — пролунав раптом Ронів голос по той бік стіни праворуч від Гаррі. — Ти з кимось там розмовляєш?

Махнувши чарівною паличкою, мов батогом, Креб націлив її на п'ятнадцятиметрову гору старих меблів, поламаних скринь, старих книжок, мантий та іншого незрозумілого мотлоху і крикнув:

— *Десендо!*

Стіна захиталася й повалилася прямо на сусідній прохід, у якому стояв Рон.

— Роне! — заволав Гаррі, а десь неподалік заверещала невидима йому Герміона. Гаррі почув, як усі ті незліченні предмети падають на підлогу з другого боку хиткої стіни, крикнув: — *Фініте!* — і все стабілізувалося.

— Стій! — крикнув Мелфой, зупиняючи Кребову руку, коли той намірився повторити закляття. — Якщо ти, блін, тут усе розтрощиш, то назавжди поховаєш і ту діадему!

— А яка різниця? — не зрозумів Креб, вириваючи руку. — Темному Лорду потрібен Поттер, а кому треба та діводема?

— Поттер прийшов сюди по неї, — Мелфой ледве приховував роздратування тупістю напарника, — а це означає...

— "Це означає"? — Креб з неприхованою люттю втупився в Мелфоя. — Мені, блін, плювати, що це означає і що ти думаєш! Кароче, я більше не виконую твоїх наказів, Драко. Тобі й твоєму старому гаплик.

— Гаррі? — знову закричав Рон за стіною мотлоху. — Що там таке?

— Гаррі, — перебив його Креб, — Що там... *стій*, Поттер! *Круціо!*

Гаррі метнувся по тіару. Кребове закляття в нього не влучило, але зачепило кам'яне погруддя, підкинувши його вгору. Діадема злетіла й зникла з очей, впавши на гору різних речей. Туди гухнуло й погруддя.

— СТОП! — крикнув Кребові Мелфой, і його голос луною прокотився у величезному приміщенні. — Темному Лордові він потрібен живий...

— А що? Хіба я, блін, його вбиваю? — зарепетував Креб, відкидаючи Мелфосву руку, — але якщо зможу, то я його вб'ю, бо хіба Темному Лордові не все одно, живий він чи мертвий?

Струмінь яскраво-червоного світла пролетів повз Гаррі, ледь його не зачепивши. Герміона вибігла з-за купи непотребу в нього за спиною й метнула приголомшливе закляття прямісінько в Кребову голову. Воно не влучило тільки тому, що Мелфой устиг смикнути Креба на себе.

— Це ж ця бруднокровка! *Авада Кедавра!*

Гаррі побачив, як Герміона пригнулася й відскочила, а його лютя на Креба, котрий вистрілив смертельним закляттям, примусила забути про все інше. Він метнув у Креба приголомшливим закляттям, і той смикнувся, вибивши у Мелфоя з рук чарівну паличку. Паличка підлетіла вгору і впала десь за горою поламаних меблів та скринь.

— Не вбивати його! НЕ ВБИВАТИ! — заверещав Мелфой Кребові й Гойлу, що обидва цілилися в Гаррі. Вони завагалися всього на частку секунду, та Гаррі тільки цього й було треба.

— *Експеліармус!*

Чарівна паличка вислизнула у Гойла з руки й пропала в цілій скирті непотрібних речей за його спиною. Гойл придуркувато застрибав на місці, намагаючись її дістати. Мелфой ухилився від другого Герміоніного приголомшливого закляття, а Рон, раптово вискочивши в кінці проходу, вистрілив у Креба закляттям "тілов'яз", однак той устиг вивернутися.

Креб крутнувся на місці і знову загорлав:

— *Авада Кедавра!*

Рон, уникаючи струменя зеленого світла, щез. Мелфой, що залишився без палички, зіщулювався за якоюсь шафою на трьох ніжках, а Герміона метнулася до них і влучила в Гойла

приголомшливим закляттям.

— Вона десь тут! — закричав їй Гаррі, вказуючи на купу мотлоху, де впала стара тіара. — Пошукай її, а я допоможу Ро...

— ГАРРІ! — заверещала вона.

Страшений гуркіт за спиною примусив Гаррі озирнутися. Він побачив Рона й Креба, що бігли щодуху проходом.

— Хочеш зігрітися, падло?! — ревів на бігу Креб.

Та він, здається, вже сам не мав контролю над тим, що вичаклював. Їх наздоганяло полум'я, його величезні язики жадібно лизали стоси мотлоху, що обвалювалися й одразу оберталися на попіл.

— *Агваменті!* — заволав Гаррі, але струмінь води, що вилетів з кінчика його чарівної палички, випарувався в повітрі.

— ТІКАЙМО!

Мелфой схопив приголомшеного Гойла й поволік за собою.

Переляканий Креб перегнав усіх. Гаррі, Рон і Герміона мчали за ним, а вогонь їх переслідував. Це не було звичайне полум'я. Креб застосував заклинання, про яке Гаррі ніколи й не чув. Вони завернули за ріг, а вогняні язики гналися за ними, наче живі, чутливі, налаштовані на те, щоб убивати. Полум'я почало видозмінюватися, перетворюючись на велетенських вогненних монстрів. Палаючі змії, химери й дракони здіймалися, падали і знову здіймалися вгору, а все це віковичне сміття, яким вони жилися, летіло в їхні ікласті пащеки, прилипало до пазуристих лап і врешті-решт поглиналося цими пекельними почварами.

Мелфой, Креб і Гойл зникли з очей. Гаррі, Рон і Герміона закликали на місці. Вогняні монстри їх оточували й насувалися дедалі ближче — пазуристі, рогаті, хвостаті, а жар довкола них був непроникний, як стіна.

— Що робити? — заволала Герміона, перекикуючи оглушливий рев вогню. — Що робити?

— Тримайте!

Гаррі вихопив з найближчої купи непотребу дві важелезні на вигляд мітли й кинув одну з них Ронові, що зразу все зрозумів, посадив за собою Герміону і злетів. Гаррі закинув ногу на другу мітлу, і, шосили відштовхнувшись від підлоги, теж злетів, ледве вислизнувши з-під ороговілого дзьоба палаючого хижака, що пожадливо клацав на них щелепами. Дим і жар уже заповнили все. Зловісний вогонь поглинав унизу контрабандні товари багатьох поколінь зацькованих учнів, злочинні результати тисяч заборонених експериментів, таємниці незліченних душ, які шукали притулку в цій кімнаті. Гаррі ніде не бачив ані сліду Мелфоя, Креба чи Гойла. Він опустився якомога нижче до хижих вогненних монстрів, намагаючись їх десь розшукати, та все було охоплено полум'ям. Яка жахлива смерть... він їм такого не бажав...

— Гаррі, тікаймо звідси, тікаймо! — ревів Рон, проте через чорний дим неможливо було визначити, де двері.

І серед цього жахливого реву й грому всепожирального полум'я Гаррі раптом почув тонкий і жалібний людський крик.

— *Це...* дуже... небезпечно! — заволав Рон, але Гаррі вже розвернувся в повітрі. Окуляри надавали очам хоч якогось захисту від диму, і він придивлявся до пожежі, що вирувала внизу, шукаючи якихось ознак життя, чийогось обличчя чи рук, які ще не почорніли, як обгоріле дерево...

І тут він їх побачив. Мелфой підтримував непритомного Гойла, і вони обидва ледве трималися на вершечку хиткої вежі з обвуглених столів. Гаррі пірнув униз. Мелфой побачив його й простяг руку, та щойно Гаррі за неї вхопився, як зрозумів, що сам не подужає. Гойл був занадто важкий, і Мелфоева спітніла рука відразу вислизнула з долоні Гаррі...

— ГАРРІ, ЯКЩО МИ ЧЕРЕЗ НИХ ЗАГИНЕМО, Я ТЕБЕ ПРИБ'Ю! — прогрімів Ронів голос, і коли вже над ними нависла величезна палаюча химера, вони разом з Герміоною затягли Гойла на свою мітлу і, важко похитуючись, знову злетіли вгору, а Мелфой видряпався на мітлу Гаррі і вчепився позаду.

— Двері, шукай двері, двері! — заверещав у вухо Гаррі Мелфой. Гаррі набрав швидкості й помчав за Роном, Герміоною і Гойлом крізь пелену густого чорного диму, що не давав дихати. Навколо них підлітали останні нечисленні предмети, ще не пожертві пожадливым вогнем.

Святкуючи перемогу, їх підкидали створіння, породжені лиховісним полум'ям. Там були келихи і щити, іскристе намисто й стара вицвіла тіара...

— *Що ти робиш, що ти робиш? Двері там!* — заверещав Мелфой, але Гаррі стрімко розвернувся й пірнув униз. Діадема ширяла в повітрі, наче на сповільнених кадрах, оберталася й виблискувала, падаючи в роззявлену пащеку вогненного змія, але Гаррі встиг її впіймати й начепити собі на зап'ястя...

Гаррі зробив ще один крутий поворот, коли на нього кинувся змій, злетів угору й помчав туди, де мали бути відчинені двері. Рон, Герміона і Гойл зникли, Мелфой лементував і так міцно тримався за Гаррі, що було аж боляче. І тут Гаррі побачив крізь дим прямокутну латку на стіні. Він скерував туди мітлу, і вже за пару секунд його легені наповнилися чистим повітрям, і він вривався в стіну зовнішнього коридор.

Мелфой упав з мітли й лежав долілиць, хапаючи ротом повітря, кашляючи і відпльовуючись. Гаррі перекутився й сів долі. Двері кімнати на вимогу зникли. Рон і Герміона сиділи, відхекуючись, біля непритомного Гойла.

— К-креб, — затинаючись, пробелькотів Мелфой, щойно до нього повернувся дар мови. — К-креб...

— Він мертвий, — різко кинув Рон.

Запала тиша, порушувана тільки натужним диханням і кашлем. Тут замок здригнувся від низки важких ударів, а повз них промчала на конях ціла кавалькада прозорих вершників, що тримали голови під пахвами й кровожерно горлали. Коли безголові мисливці проїхали, Гаррі, похитуючись, устав і роззирнувся. Битва в замку тривала. Крім лементу безголових привидів лунали ще й інші крики. Його охопила паніка.

— Де Джіні? — різко запитав він. — Вона ж була тут. Мала повернутися в кімнату на вимогу.

— Нічого собі, невже ти думаєш, що кімната й далі діятиме після такої пожежі? — здивувався Рон, та все ж зірвався на ноги й почав розглядатися навсід, розтираючи собі груди. — Може, розділимося й пошукаємо?..

— Ні, — заперечила Герміона, також устаючи. Мелфой і Гойл без чарівних паличок приречено лежали на підлозі. — Тримаймося разом. Краще підемо... Гаррі, що це в тебе на руці?

— Що? А, так...

Він стяг діадему з зап'ястя й підніс до очей. Вона була ще гаряча, почорніла від сажі, але, придивившись, він зміг розібрати крихітні слова, вигравіювані на ній: *"Розум безмежний — це скарб величезний"*.

З діадемою крапало щось схоже на кров, темне й смолисте. Раптом Гаррі відчув, як вона шалено затряслась — і розвалилася прямо у нього в руках. І в цей час Гаррі здалося, ніби він почув слабесенький і далекий крик болю. Він лунав не з замку і не зі шкільних угідь, а з тієї речі, що розсипалася в його пальцях на шматочки.

— Мабуть, це був зложар! — вигукнула Герміона, не зводячи очей з уламків.

— Не зрозумів?

— Зложар... зачаклований вогонь... він належить до тих субстанцій, що нищать горокракси, але я б ніколи в житті не наважилася ним скористатися, бо він такий небезпечний. Як Креб міг знати, як?..

— Мабуть, навчився від Керроу, — похмуро буркнув Гаррі.

— Шкода тільки, що він не уважно слухав, коли вони пояснювали, як його зупинити, — пробурчав Рон. Його волосся, як і волосся Герміони, було місцями обсмажене, а обличчя — чорне. — Якби він не намагався нас трьох повбивати, то мені, можливо, було б жаль, що він загинув.

— А ви усвідомлюєте? — прошепотіла Герміона. — Тепер якби нам ще добратися до змії...

Та вона змовкла на півслові, бо в коридорі залунали вигуки, крики й легко розпізнаваний шум двобоїв. Гаррі озирнувся, і серце його мало не зупинилося. Смертежери вже прорвалися в Гогвортс. Він побачив Фреда й Персі, які задкували, обороняючись від людей у масках і каптурах.

Гаррі, Рон і Герміона кинулися їм на допомогу. Струмені світла шугали на всі боки, і

чоловік, що бився з Персі, почав відступати. Тут його каптур зісковзнув — і вони побачили високе чоло й волосся з сивиною...

— Вітаю, пане міністре! — заревів Персі, поціливши Тікнесі влучним закляттям. Міністр випустив чарівну паличку і схопився за мантию, явно почувуючись не в своїй тарілці. — Я вже казав, що йду у відставку?

— Жартуєш, Персику! — вигукнув Фред, коли смертежер, з яким він бився, впав додолу, підстрелений відразу трьома приголомшливими закляттями. Тікнесі теж упав, покриваючись крихітними голками, наче перетворювався на морського їжака. Фред захоплено зиркнув на Персі.

— Та ти й *справді* жартуєш, Персику... Я вже й не пригадую, коли ти востаннє так жартував...

Повітря розкололося від вибуху. Вони всі були поруч — Гаррі, Рон, Герміона, Фред, Персі і ще двоє смертежерів, що лежали в них під ногами, один — приголомшений, а другий — трансфігурований. І от за цю частку секунду, коли здавалося, що небезпека на якийсь час минула, світ розлетівся вщент. Гаррі відчув, що летить, і єдине, що він міг робити — це відчайдушно хапатися за той тоненький шматочок дерева, що був його єдиною зброєю, і затуляти голову руками. Почув крики й волення друзів, навіть не сподіваючись довідатися, що з ними сталося...

І ось цілий світ перетворився на біль і напівтемряву. Гаррі був напівпохований під камінням і штукатуркою коридору, що зазнав страхітливого нападу. Холодне повітря підказало йому, що вибухом розтрощило частину замкових мурів, а гаряча й липка рідина на щоці означала, що він стікає кров'ю. І тут він почув жохливий крик, що вивертав усе всередині і свідчив про нестерпний біль, якого неможливо завдати ні вогнем, ні закляттями. Гаррі звівся, похитуючись, на ноги, такий переляканий, як ще не був за цей важкий день, як ще не був, мабуть, за все своє життя...

Герміона теж спиналася на ноги серед цього розгاردіяшу, а троє рудих юнаків припали до підлоги там, де вибухом рознесло стіну. Гаррі схопив Герміону за руку й вони подерлися, спотикаючись, через уламки каміння й дерева.

— Ні... ні... ні! — кричав хтось. — Ні! Фреде! Ні! Персі трусив брата, Рон стояв біля нього навколішки, але Фредові розплющені очі вже нічого не бачили, і лише тінь останньої усмішки ще залишалася на його обличчі.

— РОЗДІЛ ТРИДЦЯТЬ ДРУГИЙ — Бузинова паличка

Настав кінець світу — чому ж не стихла битва, не завмер від жаху замок, не склали зброї бійці? Гаррі падав у бездонну прірву, некерований, неспроможний досягнути неможливого, бо Фред Візлі не міг померти, і вся інформація, яка надходила Гаррі в органи чуття, була брехлива...

І тут чиєсь тіло впало повз вирву в мурі, і закляття полетіли з темряви, влучаючи в стіну за їхніми головами.

— Лягай! — крикнув Гаррі, коли ніч розкололи нові закляття. Удвох з Роном вони схопили Герміону й потягли на підлогу, а Персі й далі лежав на Фредовому тілі, закриваючи його від подальших ушкоджень. А коли Гаррі закричав: — Персі, ходім, треба йти! — він тільки головою похитав.

— Персі! — Гаррі побачив сліди сліз, що посмугували вкрите пилом Ронове лице, коли той смикнув старшого брата за плече, проте Персі не зрушив з місця. — Персі, ти вже нічим йому не допоможеш! Ми мусимо...

Герміона заверещала, і Гаррі, обернувшись, не мусив питати чому. Потворний павук, завбільшки з легковий автомобіль, пролазив крізь діру в стіні — у бій вступали нащадки Арагога.

Рон з Гаррі крикнули одночасно. Їхні закляття зітнулися, потвора полетіла спиною вниз, жажливо дригаючи лаписьками, і зникла в темряві.

— Він не один! — крикнув Гаррі друзям, зазираючи крізь отвір у мурі, роздовбаний закляттям. На будинок дерлися нові павуки, випущені із Забороненого лісу, в який, мабуть, проникли смертежери. Гаррі метнув на них приголомшливе закляття, влучив у вожака, той упав на інших, збиваючи їх униз, і всі вони щезли з очей. Нові закляття шугонули у Гаррі над головою — аж волосся йому розкуйовдилось.

— Ідемо звідси, НЕГАЙНО!

Підштовхнувши в спину Герміону й Рона, Гаррі нахилився, щоб попід пахви підняти вбитого Фреда. Персі зрозумів, що хоче зробити Гаррі, перестав припадати до тіла й допоміг. Разом, низько згинаючись, щоб уникнути заклятъ, що летіли знадвору, вони відтягай Фреда вбік.

— Сюди, — сказав Гаррі, й вони поклали вбитого в нішу, де раніше стояли лицарські обладунки. Йому не вистачало духу дивитися на Фреда, тому, переконавшись, що тіло сховане надійно, Гаррі кинувся навздогін за Роном і Герміоною. Мелфой і Гойл уже десь зникли, проте в кінці коридору, всіяного скалками розбитих шибок, серед куряви, падаючого каміння і штукатурки бігало туди й сюди багато людей, і годі було розібрати, друзі це чи вороги. Завернувши за ріг, Персі раптом заревів, наче бугай: — РУКВУД! — і кинувся за високим чоловіком, що переслідував двох учнів.

— Гаррі, сюди! — закричала Герміона.

Вона затягла Рона за якийсь гобелен. Вони почали там борюкатися, і на якусь божевільну мить Гаррі було подумав, що вони знову там обіймаються, але потім побачив, що то Герміона намагається втримати Рона, не дає йому бігти за Персі.

— Послухай мене... ПОСЛУХАЙ, РОНЕ!

— Я хочу допомогти... я хочу вбивати смертежерів... Лице його було скривлене болем, укрите пилюкою й димом, він увесь тремтів з лютості й розпуки.

— Роне, тільки ми можемо з цим покінчити! Будь ласка... Роне... нам потрібна змія, ми повинні вбити змію! — доводила йому Герміона.

Гаррі розумів, що відчуває Рон: гонитва за ще одним горокраксом не давала радості помсти. Він і сам хотів битися, карати їх — тих, що вбили Фреда, а ще він хотів розшукати решту Візлів, і понад усе — переконатися, упевнитися, що Джіні не... та він і думки такої не міг допустити...

— Ми *будемо* битися! — наполягала Герміона. — Доведеться битися, щоб добратися до змії! Тільки не забуваймо, що повинні зробити саме ми! Тільки ми це можемо зупинити!

Вона теж плакала й витирала сльози роздертим і обсмаленим рукавом, а тоді кілька разів глибоко вдихнула, щоб заспокоїтись, і, все ще міцно тримаючи Рона, повернулася до Гаррі:

— З'ясуй, де зараз Волдеморт, бо змія ж має бути з ним. З'ясуй, Гаррі... зазирни в нього!

Чому це було так легко? Тому, що його шрам уже кілька годин палав, прагнучи донести до нього Волдемортові думки. Він заплющив очі, виконуючи її команду, й одразу крики вибухи й безладні звуки бою вщухли і стали ледве чутні немовби він перебував далеко-далеко...

Він стояв серед покинутої, проте на диво знайомої кімнати з обшарпаними шпалерами, з вікнами, забитими дошками. Звуки битви сюди долинали, однак були приглушені й далекі.

Крізь єдине вільне від дощок вікно виднілися віддалені спалахи біля замку, але в самій кімнаті було темно, бо одна гасова лампа не могла її освітити.

Він крутив у руках чарівну паличку, дивився на неї, але думками був у тій загадковій кімнаті в замку, яку міг знайти лише він, бо щоб її виявити, як і легендарну Таємну кімнату, треба мати дуже тонкий, лукавий і допитливий розум... він не сумнівався, що діадема хлопець не знайде... втім, ця Дамблдорова маріонетка і так зайшла набагато далі, ніж він сподівався... занадто далеко...

— Володарю, — пролунав розпачливий і надтріснутий голос. Він озирнувся. У найтемнішому кутку сидів Луціус Мелфой, пошарпаний і досі ще зі слідами кари, якої він зазнав після останньої втечі хлопця. Одне око в нього було набрякле й не розплющувалось. — Володарю... будь ласка... мій син...

— Якщо твій син загинув, Луціусе, — це не моя вина. Він не прийшов до мене, як усі інші слизеринці. Може, вирішив подружитися з Гаррі Поттером?

— Ні... ніколи, — прошепотів Мелфой.

— На це єдина твоя надія.

— Ви... ви не боїтеся, володарю, що Поттер може загинути від чиєїсь іншої руки, а не від вашої? — запитав тремтячим голосом Мелфой. — Чи не було б... ви вже мені вибачте... розсудливіше зупинити бій, проникнути в замок і знайти його с-самому?

— Не прикидайся, Луціусе. Ти хочеш припинити бій, щоб з'ясувати, що сталося з сином. А Поттера мені й не треба шукати. Ще й ніч не мине, а Поттер сам до мене прийде.

Волдеморт знову опустив очі на чарівну паличку. Вона його непокоїла, а з тим, що непокоїло лорда Волдеморта, треба було щось робити...

— Сходи приведи Снейпа.

— Снейпа, в-володарю?

— Снейпа. Негайно. Він мені потрібен. Він повинен зробити мені одну... послугу. Иди.

Переляканий Луціус, спотикаючись у мороці, вийшов. А Волдеморт стояв, крутив у пальцях чарівну паличку, роздивляючись.

— Це єдиний вихід, Наджіні, — прошепотів він і озирнувся на величезну товсту змію, що висіла прямо в повітрі, граціозно скрутившись у захищеному просторі, вичаклюваному для неї хазяїном, у прозорій променистій кулі — чимсь середнім між блискучою кліткою і резервуаром.

Гаррі охнув, сахнувся й розплющив очі. І відразу ж у вуха ввірвалися верески й крики, гуркіт і бахкання битви.

— Він у Верескливій Халупі. Змія з ним, захищена якимись чарами. Він щойно послав Луціуса Мелфоя по Снейпа.

— То Волдеморт відсиджується у Верескливій Халупі? — здивувалася Герміона. — Він навіть... навіть не бере участі в *битві*?

— Він вважає, що це зайве, — відповів Гаррі. — Думає, що я сам до нього прийду.

— А чому?

— Він знає, що я полюю на горокракси... тому тримає Наджіні біля себе... Тож цілком ясно, що мені доведеться до нього прийти, щоб до неї наблизитись...

— Правильно, — розправив плечі Рон. — А отже, тобі туди йти не можна, бо він цього хоче й чекає. Ти залишайся тут і бережи Герміону, а я піду по змію...

Гаррі не дав йому договорити.

— Це ви залишайтеся тут, а я піду туди під плащем-невидимкою і повернусь одразу, як...

— Ні, — заперечила Герміона, — найрозумніше буде мені взяти плащ і...

— І не думай, — негайно втрутився Рон.

Та не встигла Герміона вимовити: — Роне, я не гірше за і вас... — як гобелен, що закривав сходи, на яких вони стояли, роздерся.

— ПОТТЕР!

За ним стояли двоє смертежерів у масках. Вони не встигли підняти чарівні палички, бо Герміона крикнула:

— *Глісseo!*

Сходи в них під ногами стали гладеньким жолобом, і Гаррі, Рон та Герміона з'їхали ним

донизу, не в змозі навіть контролювати швидкість, тож смертежерські приголомшливі закляття пролетіли високо над їхніми головами. Друзі пробили маскувальний гобелен унизу сходів і покотилися по підлозі, вдарившись об протилежну стіну.

— *Дуро!* — крикнула Герміона, націливши чарівну паличку на гобелен, і майже відразу почулися два тупі голосні удари — гобелен перетворився на камінь, а смертежери-переслідувачі з розгону в нього вгналися.

— Назад! — закричав Рон, і вони ледве встигли притиснутися до дверей, коли повз них протупотів табун письмових столів-сороходів, яких поганяла професорка Макгонегел. Вона їх навіть не помітила. Бігла з розпатланим волоссям і глибоким порізом на щоці. Коли професорка забігла за ріг, до них долинув її крик:

— В АТАКУ!

— Гаррі, накинь плащ-невидимку, — порадила Герміона. — Про нас не думай...

Але він накинув плащ на всіх трьох. Хоч вони всі й не вмещалися, та Гаррі сумнівався, що хтось побачить їхні відокремлені від тіла ноги у цій куряві, що повисла стіною в повітрі, серед падаючого каміння і мерехтіння чарів.

Вони збігли ще одними сходами й опинилися в коридорі, де точилися запеклі двобої. У портретах на стінах юрмилися персонажі, що вигукували поради й підбадьорливі слова, а смертежери в масках і без масок билися з учнями і викладачами. Дін уже здобув собі чарівну паличку, бо зійшовся в двобої з Дологовим, а Парваті билася з Траверсом. Гаррі, Рон і Герміона миттю наготували чарівні палички, прагнучи вступити в бій, проте дуелянти так стрімко рухалися й кружляли, що легко можна було влучити у когось свого. Друзі, хоч і стояли тісно сплетені, стежили за боєм, готові щомиті втрутитись, але тут пролунав глузливий крик, і, глянувши вгору, Гаррі побачив Півза, що ширяв над битвою, жбурляючи у смертежерів снаргалуфові стручки, від чого голови нападників вкривалися якимись зеленими бульбами, схожими на товстих червів.

— А-а!

Жменька цих бульбочок зачепила плащ над Роновною головою. Липкі зелені корінці неприродно зависли в повітрі, поки Рон намагався їх струсити.

— Там хтось невидимий! — крикнув смертежер у масці і показав пальцем.

Дін скористався цією єдиною миттю і нокаутував смертежера приголомшливим закляттям. Дологов спробував помститись, але Парваті влучила в нього закляттям "тілов'яз".

— ПОБІГЛИ! — крикнув Гаррі. Друзі ще тісніше притулилися одне до одного під плащем і, пригинаючи голови й ковзаючи в калюжах снаргалуфового соку, побігли крізь гущу бійців до мармурових сходів, що спускалися до вестибюлю.

— Я — Драко Мелфой, я — Драко, я ваш!

На верхньому сходовому майданчику Драко благав у смертежера в масці пощади. Гаррі на ходу приголомшив смертежера. Мелфой радісно озирнувся, шукаючи свого рятівника, а Рон врізав йому з-під плаща кулаком по пиці. Спантеличений Мелфой повалився горілиць на смертежера, з розквашених губів у нього потекла кров.

— Це вже вдруге сьогодні тобі рятують життя, дволикий байстрюче! — крикнув Рон.

І на сходах, і у вестибюлі точилися двобої. Смертежери були скрізь, куди не глянь. Якслі бився біля входних дверей з Флитвіком, а поруч якийсь смертежер у масці зіткнувся в двобої з Кінгслі. Учні бігали у всіх напрямках, дехто ніс чи волочив поранених побратимів. Гаррі вистрілив приголомшливим закляттям у смертежера в масці і не влучив, проте ледь не зачепив Невіла, що несподівано вискочив хтозна-звідки, розмахуючи цілими оберемками Отруйних Щупальців, які радісно вчепилися в найближчого до них смертежера й почали його обмотувати.

Гаррі, Рон і Герміона збігли з мармурових сходів. Ліворуч од них задзвеніло скло, і зі слизеринського пісочного годинника, що фіксував набрані гуртожитком очки, сипонули смарагди — люди, що бігали у вестибюлі, заковзалися й заспотикалися. Щойно друзі ступили у вестибюль, як з балкона в них над головами впали два тіла, і сіра тінь, яку Гаррі спершу сприйняв за тварину, кинулася туди на чотирьох лапах і вп'ялася зубами в одне з них.

— НЕ СМІЙ! — заверещала Герміона, й оглушливим бахканням її чарівної палички Фенріра Грейбека далеко відкинуло від тіла Лаванди Браун, що ледве ворушилася. Вовкулака вдарився об мармурові поручні й спробував устати. Але тут зі сліпучо-білим спалахом і тріском

на голову йому впала кришталева куля, він повалився додолу й більше не ворухився.

— Я маю ще! — заверещала згори професорка Трелоні, — ще, якщо хтось забажає! Ось вам!..

І зробивши рукою рух, що нагадував тенісну подачу, вихопила з сумки ще одну величезну кришталеву сферу, махнула чарівною паличкою — і куля пролетіла над вестибюлем, розбила вікно і вилетіла надвір. У ту ж мить розчинилися навстіж важкі входні двері і у вестибюль поповзли зграї велетенських павуків.

Крики жаху розірвали повітря. Усі, і смертежери, і гогвортці, кинулися хто куди, червоні й зелені пучки світла полетіли в цих почвар, вони затряслися й позадкували, ще страшніші, ніж досі.

— Як нам звідси вийти?! — перекричав Рон усі крики. Та не встигли Гаррі й Герміона хоч щось відповісти, як їх відкинуло вбік. Це Гегрід прогримотів по сходах, розмахуючи своєю квітчастою рожевою парасолею.

— Не рухайте їх, йой, не рухайте! — репетував він.

— ГЕГРІДЕ, СТІЙ!

Гаррі забув про все на світі. Він кулею вилетів з-під плаща й побіг, зігнувшись удвоє, щоб уникнути заклять, що спалахували в залі.

— ГЕГРІДЕ, НАЗАД!

Не встиг він пробігти ще й півшляху до Гегріда, як побачив, що сталося: Гегрід зник серед павуків, їхній брудний рій у поспіху заворушився й відступив під зливою заклять, забираючи Гегріда з собою.

— ГЕГРІДЕ!

Гаррі чув, як хтось його кличе, і йому було байдуже — друг то чи ворог. Збіг передніми сходами у темне подвір'я, через яке павуки тікали зі своєю здобиччю, і Гегріда навіть не видно було серед них.

— ГЕГРІДЕ!

Гаррі нібито помітив помах величезної руки десь посеред павучого рою, але коли кинувся навздогін, дорогу йому заступила чиясь гігантська ступня, що опустилася з темряви на землю, і земля аж задвигтіла. Гаррі глянув угору. Перед ним стояв велет, заввишки метрів зо шість, голова його ховалася в темряві, виднілися тільки товстезні, як стовбури дерев, волохаті гомілки, підсвічені світлом з дверей замку. Одним потужним і плинним рухом масивного кулачиська він розтрощив вікно, і на Гаррі посипалися друзки, примусивши його відступити під захист дверей.

— О Боже!.. — зойкнула Герміона, коли вони з Роном наздогнали Гаррі й побачили велета, що намагався крізь вікно дотягтися ручищем до людей у коридорі.

— НІ! — заволав Рон, хапаючи Герміону за руку з піднятою чарівною паличкою. — Ти його приголомшиш, а він розвалить півзамку...

— ГЕГЕР?

З-за рогу замку похитуючись вийшов Гроп. Лише тепер Гаррі зрозумів, що Гроп і справді був порівняно низькорослий велет. Той колосальний монстр, що намагався почавити людей на верхніх поверхах, озирнувся й заревів. Затряслися кам'яні сходи, коли він важко рушив до свого меншого одноплемінника. Гроп роззявив перекошену пащеку, вишкірив жовті зубиська завбільшки як півцеглини кожен — і вони накинулись один на одного, як люті леви.

— ТІКАЙМО! — крикнув Гаррі. Велети бились, і ніч повнилася страшними криками і звуками ударів. Гаррі схопив за руку Герміону і збіг зі сходів на подвір'я, а Рон кинувся за ними. Гаррі не втрачав надії знайти й урятувати Гегріда. Він біг так швидко, що вже подолав половину шляху до лісу, коли їм знову довелося загальмувати.

Повітря навколо закрижаніло. Подих зупинився й закам'янів у Гаррі в грудях. У темряві рухалися тіні, мінливі обриси сконцентрованої чорноти. Вони линули до замку великою хвилею, із захованими під каптурами обличчями й деренчливим диханням...

Рон з Герміоною притислися до Гаррі, а звуки бою за спинами раптом стихли, вмерли, бо ніч просякла густезною тишею, що її могли принести тільки дементори...

— Швидко, Гаррі! — звідкілясь здалеку почувся Герміонин голос, — патронуси, давай!

Він підняв чарівну паличку, однак глуха безнадія охопила його. Фред загинув, а Гегрід

теж, мабуть, зараз помирає, якщо ще не помер. А скільки сьогодні полягло людей, яких він навіть не знав. Було таке відчуття, ніби душа вже покинула тіло...

— ГАРРІ, ШВИДШЕ! — закричала Герміона.

Ціла сотня дементорів пливла на нього, наближалася, висмоктуючи собі шлях до Гарріної безнадії, що обіцяла їм розкішний бенкет...

Він побачив Ронового срібного пса-тер'єра, що злетів угору, кволо замерхтів і згас. Помітив Герміонину видру, що перекутилась у повітрі і теж зникла. Чарівна паличка затремтіла в його руці, і він уже майже жадав цього забуття, обіцяної порожнечі, втрати відчуттів...

І тут над головами Гаррі, Рона й Герміони промайнули срібні заєць, вепр і лис. Дементори відкотилися від цих створінь. Ще троє людей прибуло з темряви і стало поруч з ними, тримаючи у простягнутих руках чарівні палички й вичакловуючи патронусів: Луна, Ерні та Шеймус.

— Усе гаразд, — підбадьорливо сказала Луна, так, ніби вони були на звичайному тренуванні ДА в кімнаті на вимогу. — Усе гаразд, Гаррі... ану подумай про щось радісне...

— Щось радісне? — перепитав він надтріснутим голосом.

— Ми досі ще живі, — прошепотіла вона, — ми ще б'ємося. Думай, швиденько...

Спалахнула срібна іскорка, з'явилося мерехтливе сяйво, і ось, після неймовірних, надлюдських зусиль з кінчика чарівної палички Гаррі вистрибнув олень. Він легким галопом помчав уперед, і дементори почали розбігатися по-справжньому. Ніч одразу потеплішала, а звуки довколишньої битви залунали у вухах набагато голосніше.

— Не знаю, як вам дякувати, — тремтячим голосом сказав Рон, повернувшись до Луни, Ерні та Шеймуса, — ви вряту вали...

Щось заревіло, земля задвигтіла, наче від землетрусу, і з темного лісу вийшов ще один велет, розмахуючи довбнею, товщою за людину.

— ТІКАЙМО! — крикнув Гаррі, але міг би й не кричати. Усі розбіглися хто куди — і саме вчасно, бо наступної миті широченна стопа потвори тупнула точнісінько туди, де щойно всі стояли. Гаррі озирнувся. Рон і Герміона бігли за ним, а всі інші повернулися на поле бою.

— Тікаймо звідси! — зарепетував Рон, коли велет знову махнув довбнею і заревів так, що луна прокотилася над шкільними угіддями від краю до краю.

— До Войовничої Верби, — сказав Гаррі. — Бігом! Якимось чином він таки відгородив усе в голові, наче зіпхнув.

У комірчину, в яку не міг зараз навіть зазирнути: думки про Фреда й Джорджа, страх за всіх тих людей, яких так любив і які тепер билися — хто в замку, а хто на шкільному подвір'ї. Усе це мусить зачекати, бо їм треба бігти, треба знайти змію і Волдеморта, бо це був, як казала Герміона, єдиний шлях, щоб покінчити з цим жахом...

Він помчав, майже повіривши, що може перегнати саму смерть. Не зважав на пучки світла, що шугали навколо нього в темряві, на шум озера, що бушувало, неначе море, на шелест Забороненого лісу, хоч ніч була безвітряна. Він біг шкільними угіддями, що й самі, здається, повстали, біг швидко, як ніколи в житті, і саме він перший побачив це велике дерево, Вербу, що захищала таємний вхід при своєму корінні гілками, схожими на батоги й різки.

Важко дихаючи й ковтаючи повітря, Гаррі вповільнив ходу, обминаючи гілля Верби, що шмагала повітря. Він придивлявся в темряві до її товстого стовбура, щоб побачити той єдиний сучок на корі, який міг її паралізувати. Підбігли Рон і Герміона. Герміоні забракло повітря, вона не могла говорити.

— Як... як нам туди пролізти? — хекав Рон. — Я бачу... це місце... якби ж у нас... був Криволапик...

— Криволапик? — прохрипіла Герміона, зігнувшись удвоє й хапаючись за груди. — *Ти чарівник чи хто?*

— О... так... ага...

Рон подивився навколо, націлився чарівною паличкою на гілочку, що лежала на землі, й сказав:

— *Вінгардіум Левіоза!* — Гілочка піднялася, перекутилась в повітрі, наче підхоплена подувом вітру, і прослизнула крізь лиховісне вимахування вербових гілок до самого стовбура.

Торкнулася якогось місця біля коріння і невгамовне дерево миттєво завмерло.

— Чудово! — похвалила Рона Герміона.

— Заждіть.

На одну непевну секунду Гаррі завагався, прислухаючись до шуму й гуркоту битви. Волдеморт хотів, щоб він це зробив, хотів, щоб прийшов... чи не заведе він Рона й Герміону в пастку?

Та потім реальність ніби насунулася на нього, жорстока й однозначна: єдиний вихід був — убити змію, а змія була з Волдемортом, а Волдеморт був по той бік цього тунелю...

— Гаррі, ми йдемо, залазь! — підштовхнув його Рон.

Гаррі прослизнув у земляну нору, сховану між корінням. Вона була значно вужча, ніж попереднього разу. Стеля в тунелі була дуже низька. Чотири роки тому вони йшли, згинаючись, а зараз мусили просто повзти. Гаррі поліз перший із засвіченою чарівною паличкою, щомиті очікуючи якихось перешкод, але їх не було. Вони повзли мовчки, й Гаррі не зводив очей з хисткої плями світла, що падало з чарівної палички в його руці.

Нарешті тунель почав підніматися вгору, й Гаррі побачив попереду тонесеньку смужечку світла. Герміона смикнула його за ногу.

— Плащ! — прошепотіла вона. — Накинь плащ!

Він помацав за спиною, а вона тицьнула йому в долоню згорток ковзкої тканини. Він насилу накрився плащем, пробурмотів: — *Нокс*, — погасив чарівну паличку і якомога тихіше поповз далі на чотирьох. Усі його чуття були напружені, він щосекунди очікував, що його буде викрито, що він почує різкий холодний голос, побачить спалах зеленого світла. І тут він почув голоси з кімнати в них над головами. Були вони трохи приглушені, бо вихід з тунелю загороджував якийсь старий ящик. Затамувавши дух, Гаррі наблизився до отвору й зазирнув у крихітну щілину між ящиком і стіною. Кімната була освітлена скупом, проте він побачив у ній Наджіні — вона звивалася, як річкова гадюка, у своїй надійно захищеній чарами променистій кулі, що висіла в повітрі сама собою. І ще він побачив краєчок столу й білу руку з довгими пальцями, що крутили чарівну паличку. Тут заговорив Снейп, і серце в Гаррі тьохнуло. Снейп був за кілька дюймів від того місця, де сидів, скорчившись, Гаррі.

— ...володарю, їхній опір майже зломлено...

— ...і це відбувається без твоєї допомоги, — урвав його Волдеморт своїм високим, виразним голосом, — Хоч ти й досвідчений чаклун, Северусе, та навряд чи тепер від тебе щось залежатиме. Ми майже там... майже.

— Дозвольте мені знайти хлопця. Я приведу вам Поттера. Я знайду його, володарю. Прошу вас.

Снейп пройшов повз щілину, в яку зазиравав Гаррі, і хлопець відсахнувся, не зводячи, однак, очей з Наджіні, міркуючи, чи немає якогось закляття, що подолато б захисні чари довкола неї, проте нічого такого не пригадав. А невдала спроба відразу його викриє...

Волдеморт підвівся. Гаррі бачив тепер його червоні очі, пласке зміїне лице, білизна якого легенько відсвічувала в напівтемряві.

— Маю проблему, Северусе, — тихо сказав Волдеморт.

— Яку, володарю? — стрепенувся Снейп.

Волдеморт делікатно й вишукано, наче диригент, підняв бузинову паличку.

— Северусе, чому вона мені не підкоряється?

Запала тиша й Гаррі здалося, що він чує сичання змії, яка згорталася в кільця й знову розгорталася. Чи, може, то було сипле дихання самого Волдеморта?

— В-володарю? — невизначно перепитав Снейп. — Я не розумію. Ви ж... ви ж виконували цією паличкою надзвичайні чари.

— Ні, — заперечив Волдеморт. — Звичайні мої чари. Це я надзвичайний, а от паличка... ні. Вона мені не явила обіцяних чудес. Я не відчуваю ніякої різниці між цією чарівною паличкою і тією, що для мене виготовив багато років тому Олівандер.

Волдеморт говорив спокійним, замисленим тоном, але шрам Гаррі засіпався й запульсував. Біль ставав дедалі нестерпніший, і Гаррі зрозумів, що Волдеморт поступово закипає від люті.

— Ніякої різниці, — повторив Волдеморт.

Снейп не відповідав. Гаррі не бачив його обличчя і не знав, чи Снейп відчув небезпеку і тепер намагається знайти належні слова, щоб заспокоїти свого хазяїна.

Волдеморт закрокував по кімнаті. Гаррі кілька секунд його не бачив, але й далі чув той самий стриманий голос. Біль і лють переповнювали Гаррі.

— Я довго про це міркував, Северусе... чи ти знаєш, чому я покликав тебе сюди з поля бою?

На мить Гаррі побачив Снейпа у профіль. Той не зводив очей зі змії, що звивалася в зачарованій клітці.

— Ні, володарю, але я благаю дозволити мені повернутися туди. Дозвольте мені знайти Поттера.

— Ти заговорив, як Луціус. Ніхто з вас не розуміє Поттера так, як я. Його не треба шукати. Поттер сам до мене прийде. Я знаю його слабкість, його найбільшу ваду. Він не витримає, коли навколо гинуть люди — він же розуміє, що все це відбувається заради нього. Він захоче зупинити бійню за будь-яку ціну. Він прийде сам.

— Але ж, володарю, його випадково може вбити хтось інший, а не ви...

— Я дав своїм смертежерам чіткі вказівки. Зловити Поттера. Убивати його друзів... що більше, то краще... але не вбивати його самого.

— Але я хотів поговорити про тебе, Северусе, а не про Гаррі Поттера. Я дуже ціную твої послуги. Дуже ціную.

— Володарю, ви знаєте, що моє єдине прагнення — служити вам. Але... дозвольте мені знайти хлопця. Дозвольте привести його сюди. Я зумію...

— Ні, я вже тобі сказав! — урвав його Волдеморт, і коли він знову обернувся, Гаррі побачив, як блиснули червоним його очі, а шелест плаща нагадав шарудіння змії, і по тому, як бо лісно засіпався шрам, він відчув, що Волдемортів нетерпіння наростає. — Зараз, Северусе, мене найбільше турбує те, що станеться, як я нарешті зустрінуся з хлопцем віч-на-віч!

— Володарю, які ж можуть бути питання, усе наперед ясно...

— ...є одне питання, Северусе. Є питання. Волдеморт зупинився, і Гаррі знову чітко бачив, як він стоїть, крутячи у своїх білих пальцях бузинову паличку, і дивиться на Снейпа.

— Чому обидві мої палички підводили мене, коли я скеровував їх на Гаррі Поттера?

— Я... я не можу на це відповісти, володарю.

— Не можеш?

Напад люті немовби штирем проткнув голову Гаррі. Він запхав собі кулака в рот, щоб не закричати від болю. Заплющив очі і раптом став Волдемортом, що зазирає у бліде Снейпове обличчя.

— Моя тисова паличка виконувала всі мої прохання, Северусе, крім наказу вбити Гаррі Поттера. Двічі вона цього не зробила. Олівандер під тортурами зізнався про серцевини-близнюки й порадив скористатися іншою чарівною паличкою. Я так і зробив, але Луціусова чарівна паличка розлетілася на шматочки, зіткнувшись з Поттерою.

— Я... я не маю пояснення, володарю.

Снейп не дивився на Волдеморта. Його темні очі були прикуті до змії, що звивалася в захисній кулі.

— Я шукав третю чарівну паличку, Северусе. Бузинову паличку, паличку Долі, жезл Смерті. Забрав її в попереднього власника. Забрав з могили Албуса Дамблдора.

Тепер Снейп глянув на Волдеморта, і Снейпове обличчя нагадувало посмертну маску. Було воно мармурово-біле й таке застигле, що коли він знову заговорив, не вірилося, що за цими порожніми очима є хтось живий.

— Володарю... дозвольте мені знайти хлопця...

— Цілу довгу ніч, коли до перемоги вже рукою подати, я просидів тут, — сказав Волдеморт ненабагато голосніше за шепіт, — і міркував, міркував, чому бузинова паличка відмовляється бути такою, якою мала б бути, відмовляється діяти так, як мала б діяти, за легендою, в руках законного власника... і мені здається, що я знайшов відповідь.

Снейп нічого не казав.

— Може, ти й сам знаєш? Ти ж усе-таки розумний чоловік, Северусе. Ти був мені добрим і вірним слугою, і мені прикро, що так має статися.

— Володарю...

— Бузинова паличка не може служити мені як належить, Северусе, бо я не є законним її господарем. Бузинова паличка належить тому чаклунові, що вбив її попереднього власника. Албуса Дамблдора вбив ти. Поки ти живий, Северусе, бузинова паличка не може стати моєю остаточно.

— Володарю! — запротестував Снейп, піднімаючи свою чарівну паличку.

— Інакше не може бути, — сказав Волдеморт. — Я повинен оволодіти цією паличкою, Северусе. Оволодію нею, то й Поттером нарешті оволодію.

І Волдеморт розсік повітря бузиновою паличкою. Зі Снейпом нічого не сталося, і він, мабуть, частку секунди думав, що смертний вирок йому відстрочено, але тоді Волдемортів намір став зрозумілий. Зміїна клітка прокотилася в повітрі і Снейп тільки й устиг, що крикнути, коли його голова й плечі опинилися в ній, а Волдеморт засичав парселмовою:

— Убий.

Крик був жахливий. Гаррі побачив, як Снейпове лице ще більше поблідло, як розширилися його чорні очі, коли змія вп'ялася йому в шию отруйними зубами, а він не зумів зіштовхнути з себе зачаровану клітку. Коліна йому підкосилися і він упав на підлогу.

— Прикро, — холодно зронив Волдеморт.

Він відвернувся, і обличчя його не виражало ні суму, ні каяття. Настав час покинути цю халупу й очолити битву, маючи чарівну паличку, що тепер виконає будь-яке його бажання. Він спрямував її на променисту клітку зі змією, і та злетіла вгору, вивільнивши Снейпа, що повалився боком дотолу, а з ран на шиї бухнула кров. Волдеморт вискочив з кімнати, навіть не озирнувшись, і величезна змія полинула за ним у своїй захисній кулі.

Знову повернувшись у тунель і у власну свідомість, Гаррі розплющив очі. Він до крові покусав кулаки, стримуючи крик. Крізь крихітну щілину між ящиком і стіною видно було, як здригається на підлозі нога в чорному чоботі.

— Гаррі! — прошепотіла за спиною Герміона, але він уже націлювся чарівною паличкою на ящик, що загороджував вихід. Змусив його на дюйм піднятися й безшумно відсунув убік. Якогого тихіше прослизнув у кімнату.

Не знав, навіщо це робить, навіщо підходить до помираючого. Не знав, що відчуває, бачачи біле Снейпове обличчя й пальці, якими той намагався затулити криваву рану на шиї. Гаррі скинув плащ-невидимку й поглянув на чоловіка, котрого так ненавидів. Снейп розширеними чорними очима побачив Гаррі і спробував заговорити. Гаррі нахилився до нього, а Снейп схопив його за мантию і підтяг нижче до себе.

Зі Снейпового горла долинуло жахливе хрипке булькання.

— Візьми... оце... візьми... оце...

Зі Снейпа лилася не тільки кров. З рота, вух і очей линуло щось сріблясто-голубе, не схоже ні на газ, ні на рідину, і Гаррі знав, що це було, але не знав, що з ним зробити...

Герміона кинула в його тремтячі руки колбу, вичаклувану прямо з повітря. Чарівною паличкою Гаррі почав заштовхувати туди сріблясту речовину. Коли колба була вже повна по самісінькі вінця, а зі Снейпа, здається, витекла вся кров, його рука, що вчепилася в мантию Гаррі, розм'якла.

— Глянь... на... мене... — прошепотів він.

Зелені очі зустрілися з чорними, але за секунду в глибині цих чорних колодязів щось зникло, вони стали застигли, порожні й сліпі. Рука, що тримала Гаррі, впала на підлогу, і Снейп більше не ворухнувся.

— РОЗДІЛ ТРИДЦЯТЬ ТРЕТІЙ —

Принцова оповідь

Гаррі стояв навколішки біля Снейпа, просто дивився на нього і все — аж тут високий, холодний голос пролунав так близько, що Гаррі з колбою в руках підхопився, подумавши, що в кімнату повернувся Волдеморт.

Волдемортов голос відлунював од стін і підлоги, і Гаррі зрозумів, що той промовляє до Гогвортсу та околиць, щоб мешканці Гогсміда й усі, хто ще б'ється в замку, почули його так чітко, ніби він стояв у них за спиною, дихав їм у потилицю, готовий завдати смертельного удару.

— Ви билися, — сказав високий холодний голос, — героїчно. Лорд Волдеморт високо цінує відвагу.

— Але ви зазнали тяжких утрат. Якщо ви продовжите чинити мені опір, то всі загинете, один по одному. Я не хочу, щоб так сталося. Кожна пролита краплина чаклунської крові — це велика й намарна втрата.

— Лорд Волдеморт милосердний. Я наказую своїм воїнам відступити, негайно.

— Ви маєте годину часу. Гідно поховайте полеглих. Надайте допомогу пораненим.

— А зараз, Гаррі Поттер, я звертаюся до тебе. Ти прирік своїх друзів на смерть замість того, щоб вийти на двобій зі мною. Я чекатиму тебе одну годину в Забороненому лісі. Якщо за цю годину ти не прийдеш до мене, не здашся, битва поновиться. Але тоді участь у ній візьму я. Я знайду тебе, Гаррі Поттер, і покараю кожнісінького чоловіка, жінку й дитину, що намагалися сховати тебе від мене. Одна година!

Рон з Герміоною щосили захитали головами, дивлячись на Гаррі.

— Не слухай його, — сказав Рон.

— Усе буде добре, — гаряче запевнила Герміона. — Давай... повертаймося в замок, бо якщо він пішов у ліс, нам треба обмірковувати новий план...

Вона глянула на мертвого Снейпа й поспішила до входу в тунель. Рон подався за нею. Гаррі взяв плащ-невидимку і подивився на Снейпа. Він відчував глибоке потрясіння від того, як і заради чого було вбито Снейпа...

Вони поповзли тунелем назад, ніхто нічого не казав, і Гаррі було цікаво, чи Волдемортові слова ще й досі бринять у Рона й Герміони у вухах так, як бринять у нього.

"Ти прирік своїх друзів на смерть замість того, щоб вийти на двобій зі мною. Я чекатиму тебе одну годину в Забороненому лісі... одна година..."

Неначе невеликі клунки захаращували газон біля замку. До світанку залишалося трохи більше години, однак усе повивала густа, як смола, темрява. Друзі побігли до кам'яних сходів. Дерев'яний черевик завбільшки з маленький човник лежав, покинутий, перед ними. Більше не було ані сліду Гропа ані його супротивника.

У замку панувала неприродна тиша. Не чулося ні спалахів, ні вибухів, ні криків, ні стогону. На плитах, що встеляли спорожнілий вестибюль, темніли плями крові. Скрізь валялися смарагди впереміш з уламками мармуру й дерев'яними трісками. Частину поручнів зірвало вибухом.

— Де це всі? — прошепотіла Герміона. Рон перший зайшов у Велику залу. Гаррі зупинився у

дверях.

Столи гуртожитків пощезали, а сама зала була переповнена. Ті, хто вцілів, стояли групами, обнявшись за плечі. Поранених обстежувала на помості мадам Помфрі з кількома помічниками. Фіренце був серед поранених — бік йому заливала кров, він лежав і здригався, не в змозі встати.

Загиблі лежали вряд посеред зали. Гаррі не бачив Фреда, бо його оточила родина. Джордж стояв навколішки біля голови, місіс Візлі припала до Фредових грудей і здригалася всім тілом, а містер Візлі гладив її по голові, і сльози річкою текли з його очей.

Нічого не сказавши Гаррі, Рон і Герміона пішли туди. Герміона підійшла до Джіні, витерла їй сльози з опухлого обличчя й лагідно пригорнула. Рон став коло Білла, Флер та Персі.

Персі поклав йому на плече руку. Коли Джіні й Герміона підступили ближче до решти родини, Гаррі побачив, хто ще лежить поруч з Фредом: Ремус і Тонкс, бліді, спокійні й умиротворені, немовби вони задрімали собі під темною зачаклованою стелею.

Велика зала ніби відлетіла, поменшала, стислася, й Гаррі відсахнувся від дверей. Він не міг дихати. Не міг подивитись на інші тіла, щоб дізнатися, хто ще загинув за нього. Не мав відваги підійти до Візлів, не смів глянути їм у вічі... Якби він здався з самого початку, Фред би не загинув...

Він відвернувся й побіг мармуровими сходами. Люпин, Тонкс... він волів би нічого не відчувати... волів би вирвати собі серце, нутрощі, все, що зараз воляло всередині...

Замок був порожнісінький. Навіть привиди, здається, приєдналися до загального оплакування у Великій залі. Гаррі біг не зупиняючись, стискаючи в руках кришталеву колбу з останніми Снейповими думками, і не вповільнив ходи, аж поки не опинився перед кам'яними гаргуйлями, що охороняли директорський кабінет.

— Пароль?

— Дамблдор! — крикнув, не задумуючись, Гаррі, бо саме його найбільше прагнув бачити, і, на превеликий його подив, гаргуйлі ковзнули вбік, звільняючи дорогу до Гвинтових сходів у них за спинами.

Та коли Гаррі ввірвався в округлий кабінет, то побачив, що там сталися зміни. Портрети на стінах були порожні. Жодного директора чи директорки в них не лишилося. Усі вони, здається, повтікали, перестрибуючи з картини в картину, щоб добре бачити, що відбувається в замку.

Гаррі безнадійно глянув на порожню раму Дамблдорового портрета, що висів одразу за кріслом директора, і повернувся до нього спиною. Кам'яне сито спогадів стояло в тій самій шафі, що й завжди. Гаррі поставив його на стіл і вилив Снейпові спогади в широку чашу з вирізьбленими по краях рунами. Втеча в чужу пам'ять могла принести благословенне полегшення... навіть те, що залишив йому Снейп, не могло бути гірше за його власні думки. Спогади завирували, срібно-білі й химерні — і без вагань, з якимось відчайдушним самозреченням, наче це хоч якось могло полегшити горе, Гаррі пірнув у них.

Він провалився в сонячний день, ноги торкнулися теплої землі. Випроставшись, він побачив, що опинився на майже безлюдному дитячому майданчику. На далекому обрії самотньо височів величезний димар. Дві дівчинки гойдалися на гойдалці, а за ними з-за кущів стежив худорлявий хлопець. Його чорне волосся було задовге, а одяг настільки різнокаліберний, ніби його вдягли так зумисне: коротесенькі джинси, пошарпане й завелике пальто, наче з плеча дорослого чоловіка, і дивна, схожа на жіночу блузу, сорочка.

Гаррі підійшов до хлопця ближче. Снейп мав на вигляд не більше дев'яти-десяти років, був блідий, дрібний і жиливий. Неприхована жадібність світилася на худому лиці, коли він дивився на молодшу з двох дівчаток, що розгойдувалася дедалі вище за сестру.

— Лілі, не треба так! — крикнула старша сестра.

Але дівчинка вже випустила з рук гойдалку в найвищій точці й полетіла, буквально полетіла, вгору, до неба, з радісним сміхом, і замість упасти на асфальт ширяла якийсь час у повітрі, немов циркачка на трапеції, занадто довго там пробувши і занадто плавно приземлившись.

— Мама тобі казала так не робити!

Петунія зупинила гойдалку, з хрускотом загальмувавши підошвами сандалів, зіскочила на ноги і взялася в боки.

— Лілі, мама тобі не дозволяє!

— Та все ж добре, — хихотіла Лілі. — Туню, ти поглянь. Дивися, що я вмію.

Петунія озирнулася. На майданчику нікогісінько не було, крім них самих та Снейпа, про якого дівчатка й гадки не мали. Лілі підняла квітку, що впала з куща, за яким причаївся Снейп. Петунія зацікавлено наблизилася, хоч явно цього не схвалювала. Лілі зачекала, поки Петунія підійде ближче, щоб добре все бачити, і простягла долоню. Квітка лежала на руці, розкриваючи й закриваючи пелюстки, наче химерна багатовуста устриця.

— Припини! — заверещала Петунія.

— Тобі ж це не зашкодить, — заспокоїла її Лілі, але стиснула квітку в кулаці, а тоді кинула на землю.

— Так не можна, — буркнула Петунія, однак провела поглядом квітку, поки та падала, і потім не зводила з неї очей. — Як ти це робиш? — запитала вона, і в голосі її відчувалася заздрість.

— Та це ж і так ясно! — Снейп уже не міг стримуватися й вискочив з-за кущів. Петунія заверещала й позадкувала до гойдалок, а Лілі, хоч теж злякалася, залишилася на місці. Снейп уже пошкодував, що викрив себе. Слабенький рум'янець з'явився на його блідих щоках, коли він глянув на Лілі.

— Що ясно? — перепитала Лілі.

Снейпа охопило нервово збудження. Зиркнувши на Петунію, що вешталася віддалеки, біля гойдалки, він притишив голос і сказав:

— Я знаю, хто ти така.

— Що ти маєш на увазі?

— Ти... ти відьма, — прошепотів Снейп. Її це образило.

— *Таке* нечемно говорити людям!

Вона відвернулася, задерла носа й пішла до сестри.

— Стій! — вигукнув Снейп. Він уже увесь розпашівся, і Гаррі дивувався, чому він не скине це дурнувате важке пальто, хіба що він соромився своєї жіночої блузи.

Снейп почимчикував до дівчат, уже тоді нагадуючи смішного кажана.

Обидві сестри дивилися на нього несхвально, тримаючись за стовпи гойдалок, наче це було місце, щоб застукатись під час гри в піжмурки чи лованки.

— Це правда, — сказав Снейп Лілі. — Ти справді відьма. Я вже давно за тобою спостерігаю. Але в цьому немає нічого поганого. Моя мама теж відьма, а я — чаклун.

Петунія зареготала, наче вилила на них відро холодної води.

— Чаклун! — заверещала вона, знову ставши відважною, бо страх від його несподіваної появи минув. — Я знаю, хто ти такий. Ти Снейпів малий! Вони живуть на Прядильному Кінці біля річки, — сказала вона Лілі тоном, який одразу давав зрозуміти, що ця вуличка має в неї не найкращу репутацію. — Чого ти за нами шпигував?

— Я не шпигував, — заперечив Снейп, йому було гаряче й незручно, масне волосся аж блищало під яскравим сонцем. — Принаймні, не за тобою, — додав він уїдливо, — бо ти — магелка.

Хоч Петунія і не зрозуміла значення цього слова, однак тон, яким це було сказано, її обурило.

— Лілі, ходімо звідси! — різко звеліла вона. Лілі відразу скорилася, люто блимнувши на Снейпа. Той стояв і дивився, як вони йдуть з майданчика, і Гаррі, єдиний, хто це бачив, відчув гріке Снейпове розчарування, зрозумів, що Снейп давно вже планував цю зустріч, але все вийшло геть не так, як він сподівався...

Це видиво раптом зникло, проте майже відразу прийшло інше. Він тепер був у невеличкому гайку. Бачив за деревами річку, що блищала під сонцем. Тіні від дерев творили побіля неї прохолодні зелені галявинки. Двоє дітей сиділи на землі одне навпроти одного, схрестивши ноги. Снейп уже був без пальта. Його химерна жіноча блуза не здавалась у плетиві тіней такою вже й незвичною.

— ...і міністерство може тебе покарати, якщо чаруватимеш за межами школи, прийдуть листи.

— Та я ж *уже* чарувала за її межами!

— Нам можна. Ми ще не маємо чарівних паличок. До дітей не чіпляються, бо ми ще себе не

контролюємо. Але коли виповнюється одинадцять, — значуще кивнув він головою, — і тебе віддають на навчання, тоді вже треба бути обережним.

Запала недовга мовчанка. Лілі підняла з землі гілочку й покрутила нею в повітрі, а Гаррі знав, що вона собі уявила, як з гілочки сипляться іскри. Кинула гілочку, нахилилася до хлопця й запитала:

— А школа справжня? Це не жарт? Петунія каже, що ти мені брешеш. Петунія каже, що не існує ніякого Гогвортсу. То справжня чи ні?

— Справжня для нас, — відповів Снейп. — Не для неї. І ми отримаємо листи — ти і я.

— Серйозно? — прошепотіла Лілі.

— Побачиш, — підтвердив Снейп, і навіть попри погано підстрижене волосся і чудернацький одяг він справляв неабияке враження, недбало розвалившись перед нею і демонструючи непохитну впевненість у долі, що їй судилася.

— І справді листи принесуть сови? — прошепотіла Лілі.

— Як правило, — відповів Снейп. — Але ти маглівського роду, тому має прийти посланець зі школи, щоб твоїм батькам усе пояснити.

— А хіба є якась різниця, якщо я маглівського роду?

Снейп завагався. Гострий погляд його чорних очей ковзнув із зеленкуватого затінку по її блідому обличчі, по темно-рудому волоссю.

— Ні, — відповів він. — Нема ніякої різниці.

— Добре, — зраділа Лілі. Було помітно, що це її турбувало.

— Ти так чудово володієш чарами, — сказав Снейп. — Я ж бачив. Я увесь час на тебе дивився...

Він не договорив, але вона й не слухала, лежачи на зеленій траві й дивлячись на густе віття дерев над головою. Він дивився на неї так само жадібно, як і на дитячому майданчику.

— Що там у тебе вдома? — запитала Лілі.

Між бровами у нього з'явилась маленька зморшка.

— Все добре, — буркнув він.

— Більше не сваряться?

— Та ні, сваряться, — зізнався Снейп. Вирвав цілу жменю листочків і почав їх дерти, не усвідомлюючи, що робить. — Та ще трохи, і я звідси поїду.

— Твій тато не любить чарів?

— Він узагалі нічого не любить, — буркнув Снейп.

— Северусе?

Снейпові губи скривилися в ледь помітній усмішці, коли вона назвала його на ім'я.

— Що?

— Розкажи мені ще раз про дементорів.

— Нащо тобі це треба?

— Якщо я чаруватиму поза межами школи...

— За це тебе не віддадуть дементорам! Дементори для тих людей, що справді роблять погане. Вони охороняють чаклунську тюрму, Азкабан. Тобі не загрожує Азкабан, ти дуже...

Він знову почервонів і зірвав ще жменю листя. Тут у Гаррі за спиною щось зашаруділо, і він озирнувся. То посковзнулася Петунія, що ховалася за деревом.

— Туню! — здивовано й радісно вигукнула Лілі, а Снейп схопився на ноги.

— То хто тепер шпигує? — крикнув він. — Що тобі треба?

Петунія втратила дар мови, стривожена тим, що її викрили. Гаррі бачив, що вона шукає найдошкульніших слів.

— А що це ти, до речі, нап'яв? — запитала вона, показуючи на Снейпові груди. — Мамину блузку?

Голосно тріснуло і впала гілка, що була в Петунії над головою. Лілі закричала. Гілка вдарила Петунію по плечах, та хитнулася назад і залилася слізьми.

— Туню!

Але Петунія вже втекла. Лілі напосілася на Снейпа.

— Це ти так зробив?

— Ні, — він дивився на неї з викликом і водночас злякано.

— Це ти! — вона позадкувала від нього. — Це ти зробив! Ти зробив їй боляче!

— Ні... це не я!

Проте брехня не переконала Лілі. Востаннє обпаливши його лютим поглядом, вона побігла з гаю за сестрою, а Снейп залишився, розгублений і жалюгідний...

І знов усе змінилося. Гаррі озирнувся. Це була платформа дев'ять і три чверті, Снейп стояв, згорбившись, біля кошавої похмурої жінки з землистим обличчям, дуже схожої на нього. Снейп дивився на сім'ю з чотирьох душ, що стояла поблизу. Дві дівчини про щось говорили, відійшовши трохи від батьків. Лілі, здається, про щось благала сестру.

Гаррі підступив ближче, щоб послухати.

— ...вибач мені, Туню, мені так прикро! Послухай... — вона схопила сестру за руку й не випускала, хоч Петунія й намагалася вирватись. — Може, як я вже буду там... ні, ти послухай, Туню! Може, як я вже буду там, то піду до професора Дамблдора й переконаю його змінити думку!

— Я не... хочу... туди... їхати! — крикнула Петунія, вириваючи руку з сестриних лещат. — Думаєш, я хочу пертися в якийсь дурнуватий замок, щоб навчитися, як стати... як стати?..

Її світлі очі поглянули на платформу, де нявчали на руках у господарів коти, тріпотіли крильми й ухкали одна на одну сови в клітках, де учні, дехто вже в довгих чорних мантиях, тягли валізи й скрині на яскраво-червоний потяг або радісно вітали одне одного, побачившись після літніх канікул.

— ...думаєш, я хочу бути такою... такою почварою?

Лілі на очі навернулися сльози, і Петунія нарешті висмикнула свою руку.

— Я не почвара, — сказала Лілі. — Не кажи такого страшного.

— Бо ти туди їдеш, — з насолодою додала Петунія. — У спецшколу для почвар. Ти і той Снейпів хлопець... двоє виродків, ось хто ви такі. Це й добре, що вас відсіяли від нормальних людей. Нам так безпечніше.

Лілі подивилася на батьків, які зі щирим задоволенням розглядали платформу, насолоджуючись цим видовищем. Тоді знову глянула на сестру й заговорила пошепки з люттю в голосі:

— Чомусь ти не вважала, що то школа для почвар, коли писала листа директорові і благала, щоб він тебе прийняв.

Петунія стала яскраво-червона.

— Благала? Я не благала!

— Я бачила його відповідь. Дуже чемну.

— Ти не мала права читати... — прошепотіла Петунія. — То особистий лист... як ти могла?..

Лілі видала себе, мимохіть зиркнувши туди, де стояв Снейп. Петунія охнула.

— Його знайшов цей хлопець! Ти з цим хлопцем нишпорили в моїй кімнаті!

— Ні... ми не нишпорили... — почала боронитися Лілі. — Северус побачив конверт і не повірив, що магелка може спілкуватися з Гогвортсом, от і все! Він каже, що на пошті, мабуть, працюють замасковані чаклуни, які займаються...

— Мабуть, ті чаклуни скрізь пхають свого носа! — вигукнула Петунія, збліднувши. — Почвара! — ще раз обізвала вона сестру й кинулася до батьків...

І знову картинка змінилася. Снейп квапливо йшов коридором "Гогвортського експреса", що вистукував колесами повз села й поля. Снейп уже перевдягся у шкільну мантию, скориставшись, мабуть, найпершою ж нагодою позбутися свого жахливого маглівського одягу. Нарешті він зупинився біля купе, в якому їхало кілька галасливих хлопців. У кутку біля вікна сиділа, зіщулюючись, Лілі і притискала обличчя до шибки.

Снейп відчинив двері купе й сів навпроти Лілі. Вона глянула на нього й знову відвернулася до вікна. Була заплакана.

— Не хочу з тобою говорити, — сказала вона здавленим голосом.

— Чому?

— Туня мене н-ненавидить. Бо ми побачили того листа від Дамблдора.

— Той що?

Вона зміряла його лютим поглядом.

— А те, що вона моя сестра!

— Вона звичайна... — він вчасно спохопився. Лілі, що саме непомітно витирала очі, його не почула.

— Але ж ми їдемо! — сказав він, не в змозі стримати приємне збудження в голосі. — Оце головне! Ми їдемо в Гогвортс!

Вона кивнула, витираючи очі, і, попри все, не могла не всміхнутися.

— Добре було б, якби ти потрапила в Слизерин, — Снейп зрадив, що в неї поліпшується настрій.

— Слизерин?

Якийсь хлопець, що досі сидів у купе, не виявляючи ніякого інтересу до Лілі і Снейпа, почувши це слово, повернувся до них, і Гаррі, досі зосереджений лише на двох пасажирях біля вікна, побачив батька. Худорлявий, чорнявий, як і Снейп, однак наділений тою невловимою ауру людини, оточеної любов'ю й піклуванням, чого так явно бракувало Снейпові.

— Хто б ото хотів бути в Слизерині? Я б звідти просто втік. А ти? — запитав Джеймс хлопця, що, відкинувшись, сидів навпроти. Гаррі, здригнувшись, упізнав у ньому Сіріуса. Сіріус навіть не всміхнувся.

— У Слизерині навчалися всі мої рідні, — відповів він.

— Овва! — здивувався Джеймс, — а я думав, що ти нормальний!

Сіріус вишкірився.

— Можливо, я поламаю цю традицію. А куди б ти пішов, якби мав таку можливість?

Джеймс підняв удаваного мечя.

— *"Грифіндор — живуть відважні учні там!"* Як і мій тато. Снейп зневажливо пхикнув. Джеймс напосівся на нього. — Тобі щось не подобається?

— Та ні, — заперечив Снейп, хоча його глузлива посмішка свідчила про інше. — Якщо вам важливіші м'язи, ніж розум...

— А куди ж ти підеш, якщо в тебе ні того, ні того? — докинув Сіріус.

Джеймс заревів з реготу. Лілі випросталася, почервонівши, й зміряла Джеймса та Сіріуса недобрим поглядом.

— Ходімо звідси, Северусе, пошукаємо собі інше купе.

— Ооооооо...

Джеймс і Сіріус, кривляючись, копіювали її зарозумілий тон. Джеймс спробував підставити Снейпові ногу, коли той його минав.

— Бувай, Слинявус! — крикнув їм услід хтось із хлопців, і двері купе зачинилися...

І знову відбулася зміна декорацій...

Гаррі стояв у Снейпа за спиною, дивлячись на освітлені свічками столи гуртожитків, за кожним — по два ряди захоплених облич. Професорка Макгонегел викликала:

— Еванс, Лілі!

Він бачив, як у його мами трусилися й підгиналися ноги, поки вона йшла до хиткого ослінчика. Підійшла, сіла. Професорка Макгонегел поклала їй на голову Сортувальний Капелюх. Щойно він торкнувся її темно-рудого волосся, як одразу вигукнув:

— *Грифіндор!*

Гаррі почув, як Снейп ледь чутно застогнав. Лілі зняла Капелюх, віддала професорці Макгонегел і пішла до грифіндорців, що радісно її вітали. Однак по дорозі вона озирнулася на Снейпа, і на її обличчі промайнула сумна усмішка. Гаррі побачив, як Сіріус підсунувся на лавці, звільняючи їй місце. Вона глянула на нього, згадала, що бачила його в поїзді, склала руки на грудях і рішуче повернулася до нього спиною.

Сортування йшло далі. Гаррі бачив, як до Лілі й Сіріуса за грифіндорським столом приєдналися Люпин, Петігрю і Джеймс. Врешті-решт, коли нерозподілених учнів лишалося близько десятка, професорка Макгонегел викликала Снейпа.

Гаррі підійшов з ним до ослінчика й побачив, як той надіває Капелюх.

— Слизерин! — закричав Сортувальний Капелюх.

І Северус Снейп подався в протилежний від Лілі край зали, де його привітали слизеринці й поплескав по спині Луціус Мелфой зі значком старости на грудях. Снейп сів з ним поруч...

Знову змінилася сцена...

Лілі й Снейп ішли подвір'ям замку, про щось сперечаючись. Гаррі швиденько наздогнав їх і

прислухався. Вони вже значно підросли. Від часу Сортуння минуло, напевне, кілька років.

— ...думав, що ми з тобою друзі? — звертався до неї Снейп. — Найкращі друзі?

— Ми друзі, Сев, просто мені не подобаються деякі люди, з якими ти крутишся! Ти вже вибач, але мене аж нудить від тих Ейвері і Мульцибера! *Мульцибер!* Сев, ну, що ти в ньому знайшов? Він же гидкий! Знаєш, що він недавно хотів зробити Мері Макдональд?

Лілі підійшла до колони й сперлася на неї, дивлячись у Снейпове худе землисте обличчя.

— Нічого страшного, — сказав Снейп. — Пожартував, та й годі...

— Це була темна магія, і якщо тобі здається, що це смішно...

— А що ти тоді скажеш про те, що виробляють Поттер і його дружки? — вибухнув Снейп. Він аж почервонів, неспроможний стримати образу.

— А до чого тут Поттер? — здивувалася Лілі,

— Вони ночами кудись щезають. З тим Люпином діється щось дивне. Куди він увесь час ходить?

— Він хворий, — сказала Лілі. — Кажуть, він хворіє...

— Раз на чотири тижні, коли повний місяць? — гмикнув Снейп.

— Я знаю твою теорію, — холодно відказала Лілі. — Чого ці хлопці так тебе турбують? Яка тобі різниця, що вони роблять ночами?

— Я просто хочу тобі показати, що вони не аж такі пречудові, як усі вважають.

Його напружений погляд змусив її зашарітися.

— Але ж вони не бавляться з темною магією, — вона стишила голос. — До того ж, ти дуже невдячний. Я чула, що було вночі. Ти прокрався за ними в тунель біля Войовничої Верби, а Джеймс Поттер врятував тебе від того, що там є...

Снейпове обличчя викривилося і він бризнув слиною:

— Врятував? Врятував? Думаєш, він такий герой? Він рятував свою шкуру — свою і своїх друзів! Навіть не починай... я не дозволю тобі...

— *Ти не дозволиш? Не дозволиш мені?*

Ясно-зелені очі Лілі звузилися до щілин. Снейп негайно почав виправдовуватися.

— Я не те мав на увазі... просто я не хочу бачити, як ти з нього робиш... ти йому подобаєшся, ти подобаєшся Джеймсові Поттеру! — Ці слова вилетіли всупереч його волі. — А він не... Усі думають... Великий герой квідичу... — Снейпа так переповнювали гіркота й ворожість, що він не міг зв'язати кількох слів. Ліліні брови від подиву піднімалися дедалі вище.

— Я знаю, що Джеймс Поттер — зарозумілий йолоп, — урвала вона Снейпа. — Мені про це не треба нагадувати. Але жарти Мульцибера й Ейвері просто зловісні. *Зловісні*, Сев. Я не розумію, як ти можеш з ними товаришувати.

Гаррі сумнівався, що Снейп узагалі почув, що вона сказала про Мульцибера й Ейвері. Коли вона образила Джеймса Поттера, Снейпове тіло розслабилось, а хода стала пружніша...

І знову змінилися декорації...

Гаррі побачив, як Снейп вийшов з Великої зали після іспитів на СОВи із захисту від темних мистецтв, побачив, як він покинув замок і випадково опинився неподалік того місця під березою, де сиділи Джеймс, Сіріус, Люпин і Петігрю Але Гаррі цього разу тримався поодаль, бо знав, що сталося після того, як Джеймс підняв Северуса в повітря і глузував з нього. Він знав, що тоді було зроблено й сказано, і не мав ані найменшого бажання вислухати це ще раз. Дивився, як Лілі підійшла до хлопців і почала захищати Снейпа. Здалеку почув, як принижений і розлючений Снейп обізвав її нещасним словом:

— *Бруднокровка.*

Картина змінилася...

— Вибач мені.

— Мені начхати.

— Вибач мені!

— Дарма стараєшся...

Була ніч. Лілі стояла в халаті, склавши на грудях руки, перед портретом Гладкої Пані біля входу в Грифіндорську вежу.

— Я вийшла тільки тому, що Мері казала, ніби ти намірився тут спати.

— Ага. Я так би й зробив. Я не хотів назвати тебе бруднокровою, це просто...

— Само вискочило? — Лілі говорила без найменшого співчуття. — Тепер уже пізно. Я роками тобі вибачала. Мої друзі не розуміють, чому я взагалі з тобою розмовляю. Ти зі своїми дорогоцінними друзками-смертежерами... бачиш, ти цього навіть не заперечуєш! Ти навіть не заперечуєш, що й сам хочеш стати таким! Ніяк не дочекаєшся, щоб приєднатися до Відомо-Кого?

Він роззявив було рота, та так нічого й не сказав.

— Я більше не можу прикидатися. Ти обрав свій шлях, а я — свій.

— Ні... послухай, я ж не хотів...

— ...називати мене бруднокровкою? Та ти ж, Северусе, усіх таких, як я, називаєш бруднокровцями. Навіщо робити для мене виняток?

Він намагався знайти якісь слова, але вона зміряла його зневажливим поглядом, розвернулася й полізла назад у отвір за портретом...

Коридор зник, але нова сцена виникла не одразу. Гаррі немовби летів крізь якісь мінливі форми й кольори, поки все навколо не ущільнилося знову. Він опинився на вершині пагорба, стояв самотній і змерзлий у непривітній темряві, а вітер свистів у гіллі кількох безлистих дерев. Дорослий Снейп озирався навсід, важко дихав, міцно стискав у руці чарівну паличку, чекаючи на когось або на щось... Його страх передався й Гаррі, хоч він і розумів, що йому ніщо не може зашкодити, але зазірав Снейпові за плечі, хотів збагнути, на що саме той чекає...

І тут повітря прорізав сліпучий, зазубрений струмінь білого світла. Гаррі подумав було, що це блискавка, але Снейп упав навколішки, чарівна паличка вислизнула у нього з руки.

— Не вбивай мене!

— Я й не збирався.

Звук Дамблдорського явлення потону в свисті вітру в гілках. Албус височів над Снейпом, його мантия розвівалася на вітрі, лице підсвічувало знизу чарівна паличка.

— Ну, Северусе? Яку вістку хоче мені переказати Лорд Волдеморт?

— Ні... ніякої вістки... я тут із власної волі! Здавалося, Снейп збожеволів — він заламував руки, чорне волосся мотіялося навколо голови.

— Я... я прийшов з попередженням... ні, з проханням... будь ласка... Дамблдор легенько махнув чарівною паличкою. Хоч листя й гілляччя, як і раніше, хиталося від нічого вітру, одначе те місце, де він стояв перед Снейпом, огорнула тиша.

— З яким це проханням може звертатися до мене смертежер?

— Пе... передбачення... пророцтво... Трелоні...

— Ясно, — сказав Дамблдор. — І що ж ти розповів Волдемортові?

— Усе... все, що почув! — відповів Снейп. — Ось чому... з цієї причини... він думає, що там ідеться про Лілі Еванс!

— У пророцтві не згадується ніяка жінка, — сказав Дамблдор. — Там ідеться про хлопця, що народився наприкінці липня...

— Ти знаєш, що я маю на увазі! Він думає, що там ідеться про її сина, він полюватиме на неї... і вб'є їх усіх...

— Якщо вона для тебе така важлива, — глузливо дивився Дамблдор, — то, може, Лорд Волдеморт її пощадить? Ти не попросив у нього милосердя для матері в обмін на сина?

— Я вже... я вже його просив...

— Який же ти нищий, — кинув Дамблдор, і Гаррі ще не чув такої погорди в його голосі. Снейп аж зіщулювався. — Отже, тобі байдуже, що загинуть її чоловік і син? Вони можуть померти, аби тільки ти здобув те, чого жадаєш?

Снейп мовчки дивився на Дамблдора.

— То сховай їх усіх, — прохрипів він. — Тримай їх... їх... у безпечному місці. Прошу тебе.

— І що я за це від тебе матиму, Северусе?

— Від мене... за це? — Снейп приголомшено дивився на Дамблдора, і Гаррі чекав, що він почне протестувати, однак той після довгої паузи сказав: — Усе, що завгодно.

Вершина пагорба зникла, Гаррі вже стояв у Дамблдорів кабінеті, і хтось жахливо ревів, наче поранений звір. Снейп повалився долілиць у крісло, а Дамблдор похмуро стояв над ним. За якусь мить Снейп підняв обличчя. Здавалося, що після тієї розмови на вершині пагорба для нього минуло кількатороків невимовних мук.

— Я думав... ти зумієш... її... вберегти...

— Вони з Джеймсом довірилися не тій людині, — відповів Дамблдор. — Як і ти, Северусе. Ти ж, мабуть, сподівався, що Лорд Волдеморт її пощадить? Снейп ледве дихав.

— Її син вижив, — додав Дамблдор.

Снейп смикнув головою, наче відганяв набридливу муху.

— Її син живий. Очі — точнісінько, як у неї. Ти ж, мабуть, пам'ятаєш, які очі були в Лілі Еванс?

— Ні! — заревів Снейп. — Її нема... Померла...

— Це каяття, Северусе?

— Краще б... краще б я вмер...

— А кому це потрібно? — холодно сказав Дамблдор. — Якщо ти любив Лілі Еванс, якщо ти справді її любив, то ти знаєш, як жити далі.

— Що... що ти маєш на увазі?

— Ти знаєш, як і чому вона померла. Зроби так, щоб смерть її не була марна. Допоможи мені захистити Ліліного сина.

— Йому не потрібен захист. Темного Лорда немає...

— ...Темний Лорд повернеться, а коли це станеться, Гаррі Поттеру загрожуватиме смертельна небезпека.

Запала довга мовчанка. Снейп помалу опанував себе й почав дихати рівніше. Нарешті сказав:

— Ну що ж. Ну що ж. Але ніколи... ніколи й нікому про це не кажи, Дамблдоре! Хай це залишиться між нами! Поклянися! Я цього не витримаю... тим паче Поттерів син... дай мені слово!

— Даю тобі слово, Северусе, що ніколи не розкрию твоїх найкращих намірів, — зітхнув Дамблдор, дивлячись на люте, перекошене мукою Снейпове обличчя. — Якщо ти так наполягаєш...

Кабінет зник, але майже одразу з'явився знову. Снейп крокував туди-сюди перед Дамблдором.

— ...посередність, зарозумілий, як і його батько, злісний порушник правил, постійно прагне слави, привертає до себе увагу, зухвалець...

— Северусе, ти бачиш те, що хочеш бачити, — урвав його Дамблдор, уважно переглядаючи свіжий номер "Трансфігурації сьогодні". — Інші викладачі кажуть, що хлопець скромний, приємний і доволі здібний. Мені особисто здається, що він цілком нормальна дитина. Дамблдор перегорнув сторінку і сказав, не підводячи очей:

— Стеж за Квірелом, добре?

Барвистий вир, усе потемніло, і ось уже Снейп і Дамблдор стоять недалеко один від одного у вестибюлі, а повз них проходять у свої гуртожитки учні, що затрималися на Різдвянім балу.

— Ну? — пробурмотів Дамблдор.

— У Каркарофа теж потемніла Мітка. Він у паніці, боїться відплати. Ти ж знаєш, як він допомагав міністерству після падіння Темного Лорда. — Снейп скося зиркнув на Дамблдорів профіль з гачкуватим носом. — Якщо Мітка почне пекти, Каркароф має намір тікати.

— Справді? — тихо сказав Дамблдор, зачекавши, коли повз них пробіжать, хихочучи, Флер Делякур і Роджер Девіс. — Ти теж хочеш утекти з ним?

— Ні, — заперечив Снейп, дивлячись, як віддаляються Флер і Роджер. — Я ж не такий боягуз.

— Так, — погодився Дамблдор. — Ти набагато відважніший за Ігоря Каркарофа. Знаєш, іноді мені здається, що Сортувальний Капелюх наплутав...

І він пішов, покинувши враженого Снейпа...

А тепер Гаррі знову стояв у директорському кабінеті. Була ніч і Дамблдор, похилившись набік, сидів у своєму схожому на трон кріслі за письмовим столом, як видно, напівпритомний. Права рука звисала, почорніла й обсмажена. Снейп бурмотів заклинання, спрямувавши чарівну паличку на зап'ястя цієї руки, а своєю лівою рукою тим часом перехилив Дамблдорові в горло кубок, повний густого золотистого зілля. Минуло кілька секунд, Дамблдорові очі закліпали й розплющилися.

— Навіщо, — без жодного вступу запитав Снейп, — *навіщо* ти надів цей перстень? Ти ж знав, що він заклятий. Навіщо було його торкатися?

На столі перед Дамблдором лежав перстень Ярволода Гонта. Він був розрубаний. Поряд лежав Грифіндорів меч. Дамблдор скривився.

— Я... був дурний. Спокусився на свою голову...

— Чим спокусився? Дамблдор не відповів.

— Це просто чудо, що ти взагалі лишився живий! — люто крикнув Снейп. — Цей перстень зачаклований надзвичайно могутнім закляттям. Ми можемо його хіба що на якийсь час стримати. Я тимчасово заблокував закляття лише в одній руці...

Дамблдор підняв почорнілу недіючу руку й поглянув на неї так, ніби побачив рідкісну антикварну річ.

— Северусе, ти дуже добре зробив. Як гадаєш, скільки мені ще лишилося?

Дамблдор спитав це буденним тоном, ніби цікавився прогнозом погоди. Снейп завагався, а тоді відповів:

— Не можу сказати точно. Може, з рік. Таке закляття не можливо стримати назавжди. Рано чи пізно воно пошириться далі, цей вид заклять з часом тільки набирає сили.

Дамблдор усміхнувся. Новина про те, що йому залишалося жити не більше року, здається, анітрохи його не турбувала.

— Мені так пощастило, просто неймовірно пощастило, що є ти, Северусе.

— Якби ти покликав мене хоч трохи раніше, я міг би зробити більше, зберегти тобі ще трохи часу! — сердито відказав Снейп. Він подивився на розламаний перстень і на меч. — Ти думав, що, зламавши перстень, зламаєш закляття?

— Щось таке. Поза сумнівом, це була маячня... — відповів Дамблдор. З великим зусиллям він випростався в кріслі. — Але тепер це лише спрощує справу.

Снейп глянув спантеличено. Дамблдор усміхнувся.

— Я маю на увазі план Лорда Волдеморта щодо мене. За його задумом, мене має вбити бідолаха Мелфой.

Снейп сів на стілець, на якому так часто сидів Гаррі — біля стола навпроти Дамблдора. Гаррі відчував, що він хотів ще щось додати про ушкоджену закляттям Дамблдорову руку але той підняв її вгору, ввічливо відмовляючись розмовляти на цю тему Снейп насупився і сказав:

— Темний Лорд і не сподівається, що Драко зуміє тебе вбити. Це лише кара за недавні Луціусові провали. Повільні тортури для Дракових батьків, які тільки й можуть, що спостерігати, як він урешті-решт зазнає невдачі і заплатить за це сповна.

— Словом, хлопцеві оголосили смертний вирок так само, як і мені, — сказав Дамблдор. — Так ось, мені здається, що наступним виконавцем убивства після Дракової невдачі цілком природно маєш стати ти.

Якусь мить вони мовчали.

— Гадаю, саме так Темний Лорд і задумав.

— Чи передбачає Лорд Волдеморт у найближчому майбутньому ситуацію, коли йому вже не потрібен буде шпигун у Гогвортсі?

— Так, він вірить, що школа незабаром опиниться в його руках.

— А якщо вона й справді опиниться в його руках, — сказав Дамблдор ніби сам до себе, — дай мені слово, що зробиш усе можливе для захисту учнів.

Снейп скупно кивнув головою.

— Добре. Так-от. Насамперед з'ясуй, що там задумав Драко. Переляканий підліток — загроза не лише іншим, а й йому самому. Запропонуй йому допомогу й підтримку, він погодиться, він тебе любить...

— ...значно менше після того, як його батько потрапив у неласку. Драко звинувачує в цьому мене, думає, що це я зазіхнув на Луціусове місце.

— Нічого, спробуй. Мене не так турбує власна доля, як випадкові жертви його завзяття. Бо якщо ми хочемо врятувати хлопця від гніву Лорда Волдеморта, то існує тільки один вихід.

Снейп підняв брови і в'їдливо запитав:

— Ти дозволиш йому тебе вбити?

— Авжеж, ні. Мене вб'єш *ти*. Запала довга мовчанка, яку переривало тільки якесь дивне

кляцання. Це фенікс Фоукс обгризав хрящ каракатиці.

— То, може, мені це зробити зараз? — з їдкою іронією запитав Снейп. — Чи дати тобі ще кілька хвилин — скласти епітафію?

— Ні, ще трохи зашвидко, — усміхнувся у відповідь Дамблдор. — Насмілюся стверджувати, що потрібна мить сама виникне в належний час. А враховуючи те, що сталося сьогодні, — показав він свою засохлу руку, — можна не сумніватися, що така мить настане впродовж цього року.

— Якщо ти не проти вмерти, — грубо сказав Снейп, — то чому б не дати такої можливості Драко?

— Він свою душу ще не надто занапастив, — відказав Дамблдор. — Я не хочу, щоб через мене вона в нього пропала.

— А моя душа, Дамблдоре? Моя?

— Тільки ти один знаєш, чи зашкодить твоїй душі, якщо ти допоможеш старій людині уникнути мук і принижень, — сказав Дамблдор. — Я прошу тебе, Северусе, зробити мені цю велику послугу, бо смерть і так наближається до мене так само невідворотно, як і той факт, що "Гармати з Чадлі" опиняться цього року на самому дні турнірної таблиці. Зізнаюся, що надаю перевагу швидкому й безболісному відходу замість повільної й неприємної історії, якою все це може стати, якщо вони, наприклад, залучать Грейбека... я чув, що Волдеморт його завербував? Або ж любу Белатрису, яка любить погратися з їжею, перш ніж її проковтнути.

Він говорив це невимушено, проте його блакитні очі пронизували Снейпа так, як часто пронизували Гаррі — ніби він бачив душу, про яку йшлося. Нарешті Снейп іще раз скупно кивнув.

— Дякую, Северусе... — Дамблдор був задоволений.

Кабінет зник, і ось у сутінках Снейп і Дамблдор бредуть разом по безлюдній території замку.

— Що ти з Поттером робиш вечорами, коли замикаєтесь вдвох? — запитав зненацька Снейп.

Дамблдор був стомлений.

— А що таке, Северусе? Хочеш йому призначити *додаткове* покарання? Хлопець незабаром більше часу відбудуватиме покарання, ніж робитиме щось інше.

— Він стає копією батька...

— З вигляду — можливо, але в глибині душі значно більше схожий на маму. Я віддаю розмовам з Гаррі так багато часу, бо нам є що обговорити. Я повинен поділитися з ним певною інформацією, поки ще не пізно.

— Інформацією... — повторив Снейп. — Ти довіряєш йому... і не довіряєш мені.

— Йдеться не про довіру. Мій час, як ми обидва знаємо, дуже обмежений. Мені вкрай важливо дати хлопцеві достатньо інформації, щоб він міг зробити те, що мусить.

— А чому мені не можна отримати цю інформацію?

— Я намагаюся не класти всі свої таємниці в один кошик, тим паче в кошик, що вже так давно погойдується в руці Лорда Волдеморта.

— Я це роблю за твоїм наказом!

— І робиш надзвичайно добре. Не думай, Северусе, що я недооцінюю ту небезпеку, якій ти постійно себе піддаєш. Давати Волдемортові нібито безцінну інформацію, приховуючи водночас найсуттєвіші деталі — такої роботи я не зміг би довірити нікому, крім тебе.

— Однак ти значно більше покладаєшся на хлопця, неспроможного освоїти блокологію, котрий чаклує дуже посередньо і має прямий зв'язок зі свідомістю Темного Лорда!

— Волдеморт боїться цього зв'язку, — відказав на це Дамблдор. — Нещодавно він на собі відчув, що для нього насправді означає можливість поділитися з Гаррі свідомістю. Це був біль, якого він ще не зазнавав ніколи. Він більше не наважиться опанувати свідомістю Гаррі, я в цьому переконаний. Принаймні, не таким чином.

— Я не зрозумів.

— Покалічена душа Лорда Волдеморта не витримує близького контакту з такою душею, як у Гаррі. Як не витримує контакту язик із замерзлим металом або людська плоть з вогнем...

— Душа? Але ж ми говорили про свідомість, про розум!

— У випадку з Гаррі й Лордом Волдемортом, кажучи про одне, маєш на увазі й інше.

Дамблдор озирнувся, переконуючись, що вони самі. Дійшли вже майже до Забороненого лісу, а поблизу нікого не було видно.

— Після того, як ти мене вб'єш, Северусе...

— Ти не хочеш мені нічого розповідати, і водночас сподіваєшся від мене цієї послуги! — огризнувся Снейп, і справжній гнів спалахнув на його худому лиці. — Дамблдоре, ти вважаєш, що це само собою зрозуміло! А може, я вже передумав!

— Ти дав мені слово, Северусе. До речі, про послуги, які ти пообіцяв зробити — ти ж нібито погодився пильнувати за нашим юним слизеринським другом?

Снейп ішов сердитий і бунтівний. Дамблдор зітхнув.

— Приходь до мене в кабінет, Северусе, об одинадцятій вечора, і ти не нарікатимеш, що я тобі не довіряю...

Вони знову опинилися в Дамблдоровому кабінеті. За вікнами було вже темно. Фоукс мовчав, Снейп сидів нерухомо, а Дамблдор ходив довкола нього й говорив.

— Гаррі не повинен нічого знати до останньої миті, поки це не стане необхідно, бо інакше де в нього візьметься сила зробити те, що він мусить зробити?

— А що він мусить зробити?

— Це залишиться поміж Гаррі і мною. А зараз слухай уважно, Северусе. Настане час... після моєї смерті... не сперечайся і не перебивай! Настане час, коли Лорд Волдеморт почне боятися за життя своєї змії.

— Наджіні? — здивувався Снейп.

— Саме так. Якщо настане час, коли Лорд Волдеморт перестане посилати свою змію виконувати його накази, а триматиме її задля безпеки біля себе, під магічним захистом, тоді, гадаю, можна буде Гаррі сказати.

— Що сказати?

Дамблдор важко зітхнув і заплющив очі.

— Сказати, що тієї ночі, як Лорд Волдеморт намагався його вбити, а Лілі захистила його своїм життям, наче щитом, смертельне закляття рикошетом вразило самого Лорда Волдеморта, і часточка Волдемортової душі відкололася, щоб з'єднатися з єдиною живою душею, що залишалася в зруйнованому домі. Часточка Лорда Волдеморта живе в самому Гаррі, і саме через це він наділений здатністю розмовляти зі зміями і має той зв'язок зі свідомістю Лорда Волдеморта, якого він і досі ще не збагнув. І доки ця часточка душі, про яку не знає й сам Волдеморт, залишається поєднана з Гаррі й захищена ним, Лорд Волдеморт не може померти.

Здавалось, ніби Гаррі стежить за цими двома чоловіками з кінця довжелезного тунелю, так далеко були вони від нього й так дивно відлунювали в його вухах їхні голоси.

— Отже, хлопець... хлопець має померти? — незворушно запитав Снейп.

— До того ж, від руки Волдеморта, Северусе. Це дуже суттєво.

Знову запала мовчанка. Тоді Снейп сказав:

— Я думав... усі ці роки... що ми оберігали його заради неї. Заради Лілі.

— Ми оберігали його, бо треба було його навчити, виховати, дати змогу випробувати свою силу, — пояснив Дамблдор, не розплющуючи очей. — Тим часом зв'язок між ними дедалі міцнішає, поширюється, наче вірус. Інколи мені здавалося, що він уже й сам це запідозрив. Якщо я в ньому не помиляюся, він так усе влаштує, що коли вже вирушить назустріч смерті, то це означатиме і справжній, остаточний, кінець Волдеморта.

Дамблдор розплющив очі. Снейп сидів, охоплений жахом.

— Ти оберігав його життя, щоб він міг померти в належний час?

— Не треба так дивуватися, Северусе. Скільки людей померло в тебе на очах?

— Останнім часом люди помирили тільки тоді, як я не міг їх урятувати, — відповів Снейп і встав. — Ти мене використав.

— Тобто?

— Я шпигував заради тебе, брехав заради тебе, ризикував життям заради тебе. Усе це робилося буцімто для того, щоб син Лілі Поттер був у безпеці. А тепер ти мені кажеш, що вирощував його, наче свиню на забій...

— Це навіть зворушливо, Северусе, — серйозно сказав Дамблдор. — Невже ти таки зумів

хлопця полюбити?

— Його? — вигукнув Снейп. — *Експекто патронум!*

З кінчика його чарівної палички вистрибнула срібна лань, опустилася на підлогу кабінету, оббігла навколо нього й вистрибнула у вікно. Дамблдор дивився, як вона відлетіла, а коли її срібне сяйво згасло, знову повернувся до Снейпа, і в очах у нього стояли сльози.

— Аж через стільки часу?

— Завжди, — відповів Снейп.

Видиво змінилося. Тепер Гаррі бачив, як Снейп розмовляє з портретом Дамблдора за його письмовим столом.

— Дай Волдемортові правильну дату від'їзду Гаррі від його тітки й дядька, — сказав Дамблдор. — Бо інакше виникнуть підозри, оскільки Волдеморт вважає, що ти в курсі всього. І спробуй підкинути ідею двійників-принад... думаю, це гарантуватиме Гаррі безпеку. Спробуй конфундувати Мандангуса Флечера. І ще, Северусе, якщо тебе змусять узяти участь у гонитві, дій якомога переконливіше... Не підмочи своєї репутації в очах Лорда Волдеморта, інакше Гогвортс опиниться в руках брата й сестри Керроу...

І ось Снейп уже сидить разом з Мандангусом у якійсь незнайомій таверні. Мандангусове обличчя на диво порожнє, а Снейп зосереджено супиться.

— Ти запропонуєш Орденів Фенікса скористатися приманками. Багатозільна настійка. Поттери-двійники. Тільки це може щось дати. Ти забудеш, що це я тобі запропонував. Подаси як свою ідею. Зрозумів?

— Зрозумів, — пробурмотів Мандангус з туманними очима...

У наступному видиві темної безхмарної ночі Гаррі летів на мітлі поруч зі Снейпом. Їх супроводжували інші смертежери в каптурах, а попереду летіли Люпин з Гаррі, що насправді був Джорджем... один смертежер випередив Снейпа і підняв чарівну паличку, цілячись Люпинові у спину...

— *Сектумсемпра!* — крикнув Снейп.

Але закляття, скероване на смертежерову руку з чарівною паличкою, пролетіло повз ціль і влучило в Джорджа...

А далі — Снейп стоїть навколішки у Сіріусовій кімнаті. Сльози крапають з кінчика його гачкуватого носа, а він читає старого листа Лілі. На другій сторінці було всього кілька слів:

*товаришував будь-коли з Гелертом Гріндельвальдом.
Я особисто думаю, що вона вже починає втрачати глузд!
З великою любов'ю, Лілі*

Снейп узяв аркуш, що зберігав підпис Лілі та її любов, і заховав під мантию. Тоді роздер надвоє фотографію, яку також тримав у руках, залишив собі ту половинку, з якої всміхалася Лілі, і кинув на підлогу під комод ту, де були Джеймс і Гаррі...

Ще одне видиво: Снейп знову стоїть у директорському кабінеті, а у власний портрет поспіхом забігає Фінеас Нігелус.

— Директоре! Вони розбили намет у Діновім лісі! Бруднокровка...

— Не вживай цього слова!

— ...ну, те дівчисько Грейнджер назвала це місце, коли відкривала свою сумочку, і я почув!

— Добре! Дуже добре! — вигукнув портрет Дамблдора з-за директорського крісла. — Тепер, Северусе, меч! Не забувай, що його можна отримати лише за великої потреби і справжньої нужності... і він не повинен знати, що його поклав ти! Якщо Волдеморт прочитає думки Гаррі й довідається, що ти йому допомагаєш...

— Я знаю, — коротко кинув Снейп. Він підійшов до Дамблдорів портрета і потяг його вбік. Портрет відсунувся, відкривши приховану нішу, з якої він дістав Грифіндорів меч.

— Ти й досі не хочеш мені сказати, чому так важливо дати Поттерові цього меча? — запитав Снейп, накидаючи на мантию дорожній плащ.

— Не хочу, — відповів портрет Дамблдора. — Він знатиме, що з ним робити. І ще, Северусе, будь дуже обережний, бо вони твою появу можуть сприйняти не дуже люб'язно після

того, що сталося з Джорджем Візлі...

Снейп озирнувся біля самих дверей.

— Не турбуйся, Дамблдоре, — сказав холодно. — У мене є план...

І вийшов з кабінету. Гаррі виринув із сита спогадів, а наступної миті він уже лежав на встеленій килимами підлозі того ж таки кабінету — так, ніби Снейп щойно зачинив за собою двері.

— РОЗДІЛ ТРИДЦЯТЬ ЧЕТВЕРТИЙ — І знову ліс

Нарешті правда. Лежачи долілиць на запылюженому килимі в кабінеті, де колись, як йому здавалося, він пізнавав таємниці подвигу, Гаррі збагнув, що йому не судилося вижити. Його завдання полягало в тому, щоб спокійно піти в гостинні обійми смерті. По дорозі він мав би знищити все, що пов'язувало Волдеморта з життям, щоб урешті-решт перетнути Волдемортову стежку й навіть не намагатися захиститися чарівною паличкою. Це буде остаточний кінець, і те, що не було завершено в Годриковій Долині, матиме невідворотну розв'язку: жоден з них не залишиться живий, жоден не вціліє.

Він відчував, як несамоовито калатає в грудях серце. Як дивно, що під загрозою смерті воно починало битися сильніше, героїчно підтримуючи в ньому життя. Але незабаром воно мусить зупинитися, і то дуже швидко. Його удари полічено. Скільки ще лишилося часу, щоб встати, востаннє пройтися замком, вийти на подвір'я і зайти в ліс?

Жах скував його на підлозі, у грудях гупав похоронний барабан. Чи боляче вмирати? Усі ті рази, коли йому вдавалося в останню мить уникнути смерті, він і не замислювався посправжньому, що воно таке. Його воля до життя завжди була набагато сильніша за страх смерті. А зараз йому й на думку не спадало втекти, випередити Волдеморта. Це був кінець, він це знав, і йому залишилось єдине й неминуче: померти.

Якби ж він був помер того літнього вечора, коли востаннє вийшов з будинку номер чотири на Прівіт-драйв, а шляхетна чарівна паличка з феніксовою пір'їною його врятувала! Якби ж він був помер, як Гедвіґа, так швидко, що нічого не встиг би й збагнути! Або якби він міг стати грудьми перед чисюсь чарівною паличкою, рятуючи тих, кого любить... Він заздрив тепер навіть тому, як загинули його батьки. Бо це холоднокровне наближення миті власного нищення потребуватиме зовсім іншої відваги. Відчув, як затремтіли пальці, і спробував їх опанувати, хоч ніхто його й не бачив. Усі портрети на стінах були порожні.

Поволі, дуже поволі, він сів, і відчув себе таким живим, відчув своє живе тіло, як не відчував ніколи досі. Чому він не цінував це диво: мозок, нерви і серце, що стукає в грудях? Це все назавжди зникне... або, краще сказати, *він* назавжди зникне. Дихання стало повільне й глибоке, у роті і в горлі пересохло, очі теж були сухі.

Дамблдорова зрада майже нічого не означала. Звичайно, існував інший, важливіший план. Просто Гаррі був такий наївний, що сам цього не бачив і зрозумів усе аж зараз. Він ніколи не сумнівався, що Дамблдор хотів урятувати йому життя. А тепер розумів, що тривалість його

життя була наперед визначена часом, потрібним на знищення горокраксів. Дамблдор доручив йому цю роботу, і він слухняно обрізав усі ниточки, що пов'язували з життям не лише Волдеморта, але і його самого! Як вишукано, як елегантно, не марнувати життя інших людей, а доручити небезпечне завдання хлопцеві, котрому й так невдовзі вже йти на забій, і чия смерть не обернеться бідою для інших, але завдасть непоправного удару Волдемортові.

І ще Дамблдор знав, що Гаррі не втече, що піде до кінця, навіть якщо це буде його кінець — він бо добре вивчив Гаррі. Дамблдор знав, так само, як знає Волдемент, що Гаррі не дозволить нікому гинути заради себе, коли дізнається, що може все зупинити сам. Образи Фреда, Люпина і Тонкс, що лежали мертві у Великій залі, знову виникли в його свідомості, і на якусь мить йому забило дух: Смерть така нетерпляча...

Але Дамблдор його переоцінив. Він провалив завдання. Змія й досі жива. Це той один-єдиний горокракс, що втримає Волдеморта на землі навіть після смерті Гаррі. Авжеж, знищити його буде неважко. Гаррі подумав, хто міг би це зробити... Рон і Герміона, звісно, знали б, що треба зробити. .. мабуть, саме тому Дамблдор і хотів, щоб Гаррі всім ділився з друзями... бо навіть якщо суджене йому долею здійсниться трохи раніше, вони довершать задумане...

Ці думки, наче дощ по холодному вікні, періщили й по твердій поверхні тієї незаперечної істини, що він мусить померти. *Я мушу померти.* Це мусить закінчитися.

Здавалося, Рон і Герміона десь далеко, на іншому краю світу. Він відчував, що розлучився з ними хтось-коли. Не буде ні прощань, ні пояснень, він це твердо вирішив. У цю дорогу вони не могли вирушити разом, а їхні спроби його зупинити лише змарнують дорогоцінний час. Подивився на пошарпаний золотий годинник, подарований йому на сімнадцятиліття. Минуло майже півгодини часу, виділеного Волдементом, щоб здатися.

Підвівся. Серце знавіснілим птахом билось в клітці ребер. Мабуть, воно знало, як мало йому залишилось, можливо, хотіло завчасно вичерпати увесь запас визначених йому в цьому житті ударів. Не озираючись, Гаррі зачинив за собою двері.

Замок був порожній. Почувався привидом, що блукає тут самотньо, немовби вже помер. У портретах на стінах і досі не було персонажів. Скрізь було тихо й непорушно, наче всі залишки життєвої енергії зосередились у Великій залі, заповненій мертвими і тими, хто їх оплакував.

Гаррі накинув плащ-невидимку й почав спускатися на нижні поверхи, аж поки зійшов у вестибюль. Крихітна іскорка надії, що хтось його відчує, побачить, зупинить, ще жевріла, проте плащ був, як завжди, непроникний і досконалий, тож Гаррі без перешкод дійшов до вхідних дверей.

І там ледь не зіштовхнувся з Невілом. Удвох із кимось вони заносили з двору мертвого. Гаррі глянув і відчув черговий тупий удар у живіт. Колін Криві, ще неповнолітній, мабуть, нишком прокрався в замок, як і Мелфой з Кребом та Гойлом. Мертвий, він здався ще дрібнішим, ніж живий.

— Знаєш, я донесу сам, — сказав Олівер Вуд, закинув Коліна на плече, як це роблять пожежники, і поніс його до Великої зали.

Невіл притулився до одвірка і витер рукою чоло. Він був наче старий дід. Потім повернувся й знову пішов у темряву збирати мертвих.

Гаррі кинув погляд на вхід у Велику залу. Там ходили люди, заспокоювали одне одного, тамували спрагу, припадали біля мертвих, але ніде він не бачив найдорожчих для себе людей. Не було ні Герміони, ні Рона, ні Джіні чи когось із родини Візлів, не було й Луни. Він би віддав увесь відведений йому час, щоб востаннє їх побачити, та чи вистачить йому тоді сили відірвати від них погляд? Може, так воно було й краще.

Він зійшов сходами вниз і опинився в темряві. Надходила четверта ранку, і мертва тиша панувала на шкільних угіддях, наче вони самі затамували дух, щоб побачити, чи здійснить він те, що мусить.

Гаррі підійшов до Невіла, що схилювся над чийось тілом.

— Невіле.

— О Боже, Гаррі, в мене трохи серце не стало!

Гаррі скинув плащ-невидимку. Ця ідея щойно стрілила йому в голову, породжена його бажанням не схибити.

— Куди це ти зібрався? — підозріло запитав у нього Невіл.

— Усе за планом, — відповів Гаррі. — Я мушу дещо зробити.

— Послухай... Невіле...

— Гаррі! — Невіл раптом перелякався. — Гаррі, ти ж не надумав здатися?

— Ні, — легко збрехав Гаррі. — Авжеж, ні... це геть інше. Але якийсь час мене тут не буде. Невіле, ти знаєш Волдемортovu змію? Він має таку величезну зміюку... назвав її Наджіні...

— Я чув, ага... і що з нею?

— Її треба вбити. Рон і Герміона про це знають, але про всяк випадок, якщо вони...

Жахливе усвідомлення такої можливості здушило йому горло, не даючи говорити. Але він знову себе опанував. Це було суттєво, він мусить чинити, як Дамблдор, мусить зберігати ясний розум, забезпечити дублерів, які могли б завершити справу. Дамблдор помирав, знаючи, що ще троє знають про горокракси. Тепер Невіл стане на місце Гаррі, і таємницю знатимуть знову троє.

— Про всяк випадок, якщо вони... будуть зайняті... а тобі трапиться нагода...

— Убити змію?

— Убити змію, — підтвердив Гаррі.

— Добре, Гаррі. З тобою все гаразд?

— Усе гаразд. Дякую, Невіле. Гаррі хотів було йти, але Невіл ухопив його за руку.

— Гаррі, ми всі битимемося й далі. Ти це знаєш?

— Так, я... Він знову відчув, як здушило горло, і не зміг домовитися.

Невілові це не здалося дивним. Він поплескав Гаррі по плечу, відпустив руку й пішов шукати загиблих.

Гаррі знову накинув плащ і побрів далі. Іще хтось ворухнувся неподалік, нахилившись над тілом, що лежало на землі. Підійшовши, Гаррі зрозумів, що це Джіні.

Він спинився, мов укопаний. Джіні присіла біля дівчини, яка пошепки кликала маму.

— Усе нормально, — заспокоювала її Джіні. — Усе добре. Зараз ми занесемо тебе в замок.

— Я хочу додому, — шепотіла дівчина. — Я вже не хочу воювати!

— Я розумію, — голос Джіні зірвався. — Усе буде добре.

У Гаррі мороз пішов по спині. Він хотів розірвати ніч криком, хотів, щоб Джіні знала, що він тут, поруч, хотів, щоб знала, куди він іде. Хотів, щоб його зупинили, відтягли звідси силоміць, відіслали додому...

Але ж він і був удома. Гогвортс — його перший і найкращий дім. Усі покинуті хлопці — і він, і Волдемо́рт, і Снейп — знайшли тут свій дім...

Джіні стала навколішки біля пораненої дівчини, тримаючи її за руку. Величезним зусиллям волі Гаррі примусив себе йти далі. Йому здалося, що Джіні озирнулася, коли він її проминав. Можливо, вона відчула чиюсь присутність, але він не заговорив і не обернувся.

З темряви впливла Гегрідова хижка. Вікна не світилися, Іклань не шкрябався в двері й не зустрічав гостей глухим гавкотом. Гаррі згадав усі візити до Гегріда, блиск мідного чайника на вогні, тверде, як камінь, печиво і велетенських черв'яків, і його широченне бородате обличчя, і Рона, що блював слимаками, й Герміону, що допомагала рятувати Норберта...

Пішов далі, вийшов на узлісся й зупинився.

Між деревами аж кишіло дементорами. Він відчував їхній холод і не мав певності, що зможе повз них пройти. Сили вичаклювати патронуса вже не було. Він не міг стримати тремтіння. Помирати, зрештою, не так і легко. Кожен його подих, пахощі трави, подув прохолодного вітерцю на обличчі — це все таке дорогоцінне. Інші люди мали перед собою довгі роки, час, який можна марнувати, час, який тягнувся повільно — а він хапався за кожнісіньку секунду. Думав, що вже не може ступити й кроку, і водночас розумів, що мусить це зробити. Завершилася довга гра, сніч уже в руках, пора спускатися на землю... Сніч. Негнучкими пальцями він намацав його в капшучку на шиї і вийняв.

Я відкриваюся наприкінці.

Швидко й важко дихаючи, придивився до нього. Зараз, коли він хотів, щоб час спливав якомога повільніше, а час, навпаки, пришвидшився, розуміння прийшло негайно, випередивши думки. Наприкінці — це ж зараз. Ця мить настала.

Він притулив золотистий метал до вуст і прошепотів:

— Я скоро помру.

Металева оболонка розкрилася. Він опустил тремтячу руку, підняв під плащем Дракову чарівну паличку й пробурмотів:

— *Лумос*.

Між двома половинками сніча лежав чорний камінь з нерівною тріщиною по центру. Воскресальний камінь тріснув по вертикальній лінії, що символізувала бузину паличку. Трикутник і коло, символи плаща й каменя, ще можна було розрізнити.

І знову Гаррі все збагнув, навіть не замислюючись. Не йшлося про те, щоб повернути їх сюди, бо він сам незабаром мав до них приєднатися. Не він їх витягував, а вони кликали його.

Він заплющив очі і тричі повернув камінь у руках. Він знав, що це сталося, бо почув навколо себе легенькі порухи — і припустив, що це тендітні тіла шукають точки опори на землі, на всьїяному гілочками ґрунті узлісся.

Вони не були привидами, хоч і були доволі безплотні. Радше нагадували Редла, що колись давно вирвався зі щоденника і був майже матеріалізованою пам'яттю. Реальніші за привидів, хоч і не такі, як живі тіла, вони рухалися до нього, і їхні обличчя осявали приязні посмішки.

Джеймс був на зріст точнісінько такий, як і Гаррі. У тому одязі, в якому загинув, волосся розкуйовджене, окуляри трохи перекошені, як у містера Візлі.

Сіріус був високий, гарний і набагато молодший, ніж його пам'ятав Гаррі. Він ішов легко й елегантно, тримаючи руки в кишенях і всміхаючись.

Люпин теж був молодший і не такий занедбаний, з темнішим і густішим волоссям. Видно було, що він радий опинитися в знайомих місцях, де він усе обходив юнаком.

Лілі всміхалася йому найширше. Підійшовши близько, вона відкинула своє довге волосся і її зелені очі, такі ж, як у нього, жадібно вбирали кожну рисочку його обличчя, немовби вона ніяк не могла надивитися.

— Ти такий відважний.

Він не міг говорити. Милувався мамою, не зводячи очей, і думав, що міг би дивитися на неї вічно, і все йому було б мало.

— Ти вже майже там, — сказав йому Джеймс. — Дуже близько. Ми так... пишаємося тобою.

— Це боляче?

Наївне питання зірвалося з уст Гаррі, перш ніж він спохопився.

— Помирати? Анітрохи, — відповів Сіріус. — Швидше й легше, ніж засинати.

— І він воліє, щоб це сталося швидко. Хоче покласти цьому край, — додав Люпин.

— Я не хотів, щоб ти помер, — сказав Гаррі. Ці слова злетіли самі по собі. — Ніхто з вас. Вибачте... Він звертався насамперед до Люпина, благаючи його. — ...якраз, коли в тебе народився син... Ремусе, мені так гірко...

— Мені теж гірко, — зітхнув Люпин. — Жаль, що я його вже не побачу... але він знатиме, для чого я загинув, і маю надію, що зрозуміє. Я намагався зберегти світ, у якому він житиме щасливо.

Прохолодний вітерець, що линув, здавалося, з самих нетрів лісу, розкуйовдив волосся в Гаррі над чолом. Він розумів, що вони не скажуть йому йти далі, що це має бути його власне рішення.

— Ви будете зі мною?

— До самого кінця, — відповів йому Джеймс.

— А вони вас не побачать? — запитав Гаррі.

— Ми — частина тебе самого, — пояснив Сіріус. — Невидима для інших.

Гаррі глянув на маму.

— Будь біля мене, — тихенько попросив.

І пішов далі. Холод дементорів на нього не діяв. Він пройшов повз них, захищений своїми супутниками, що були за патронусів. Вони разом проминали старі зарослі дерева з покрученим вузлуватим корінням, з переплетеними гілками. Гаррі міцніше закутався у цій п'їтмі у плащ і заглиблювався усе далі в ліс, не маючи й гадки, де може бути Волдемо́рт, але знаючи, що він його знайде. Поруч з ним майже безшелесно ішли Джеймс, Сіріус, Люпин і Лілі, їхня присутність стала його відвагою і допомагала йому ступати крок за кроком далі.

Його тіло й свідомість зараз існували ніби відокремлено, кінцівки рухалися без усвідомлених інструкцій мозку, наче він був пасажиром, а не водієм у тілі, яке незабаром мав покинути. Небіжчики, що йшли поруч із ним у лісі, здавалися йому реальнішими за живих, що лишалися в замку. Рон, Герміона, Джіні й усі інші стали для нього примарними. Він відчував це, ковзаючи, спотикаючись і наближаючись до завершення свого життя, до Волдеморта...

Щось гупнуло і почувся шепіт. Неподальк заворушилися якісь живі істоти. Гаррі зупинився, не знімаючи плаща, роззирнувся й прислухався. Його батьки, Люпин і Сіріус теж зупинилися.

— Там хтось є, — пролунав грубий шепіт на відстані руки. — У плащі-невидимці. Може, це?..

З-за найближчого дерева з'явилися дві постаті. Їхні чарівні палички світилися, і Гаррі побачив Якслі й Дологова, що вдивлялися в темряву — саме туди, де стояв Гаррі, його батьки, Сіріус і Люпин. Смертежери, очевидно, нічого не бачили.

— Я точно щось чув, — завагався Якслі. — Звір, мабуть, що скажеш?

— Той причмелений Гегрід тримав тут повно різних почвар, — відповів, озираючись, Дологов.

Якслі зиркнув на годинник.

— Час майже скінчився. Поттер мав годину. Вже не прийде.

— Він був певний, що прийде! Він не зрадіє.

— Краще вертаймося, — сказав Якслі. — Послухаємо, що далі робити.

Вони з Дологовим розвернулися й подалися вглиб лісу. Гаррі пішов за ними, знаючи, що вони його виведуть саме туди, куди треба. Скося глянув на батьків, і мама йому всміхнулася, а тато підбадьорливо кивнув головою.

Ішли всього кілька хвилин, і ось Гаррі помітив попереду світло. Якслі з Дологовим вийшли на галявину, де, як упізнав Гаррі, колись жив потворний Арагог. Рештки його величезної павутини ще збереглися, а от зграю нащадків, яких він наплотив, смертежери погнали звідси воювати на їхньому боці.

Посеред галявини палахкотіло вогнище, в його мерехтливому світлі видно було юрбу мовчазних і пильних смертежерів. Дехто й досі був у масках і каптурах, а дехто вже відкрив обличчя. Трохи поодаль сиділо двоє велетів, кидаючи позад себе здоровенні тіні. Обличчя в них були жорстокі і мовби грубо витесані з каменю. Гаррі побачив Фенріра, що тинявся по галявині, гризучи свої довжелезні кігті. Білявий здоровило Роул мацав закривавлену губу. Побачив Луціуса Мелфоя, розбитого й охопленого жахом, і Нарцису з запалими й повними страху очима.

Усі погляди були звернуті до Волдеморта, що стояв, схиливши голову й склавши білі руки на бузиновій паличці.

Могло здатися, що він комусь молився або щось подумки рахував, і Гаррі, що стояв тихенько на краю галявини, стрілила в голову абсурдна думка про дитину, що лічить до п'яти у грі в хованки. За Волдемортовою головою, наче потворний ореол, звивалася кільцями у летючій зачарованій клітці величезна змія Наджіні. Коли до кола підступили Дологов і Якслі, Волдемо́рт підняв голову.

— Його ніде не видно, володарю, — повідомив Дологов.

Волдемортове лице не змінилося. Червоні очі палали у відблисках вогню. Він покрутив довжелезними пальцями бузинову паличку.

— Володарю...

Заговорила Белатриса. Вона сиділа найближче до Волдеморта, була розпатлана, із закривавленим лицем, хоч загалом неушкоджена.

Волдемо́рт підняв руку, зупиняючи її, і вона вмовкла, захоплено й благоговійно дивлячись на нього.

— Я думав, що він прийде, — прорік Волдемо́рт своїм високим чітким голосом, не зводячи очей з язиків полум'я. — Я сподівався, що він прийде.

Усі мовчали. Вони, здається, були перелякані не менше за Гаррі, чиє серце так билося об ребра, наче вирішило втекти з цього тіла, яким він усе одно мав пожертвувати. Його руки спітніли, коли він скинув з себе плащ-невидимку і запхав його під мантію разом з чарівною

паличкою. Щоб не було спокуси вступити у двобій.

— Здається, я... помилився, — сказав Волдеморт.

— Не помилився.

Гаррі сказав це якомога голосніше, зібравши в кулак усю свою волю. Він не хотів видати свій страх. Воскресальний камінь вислизнув з онімілих пальців, і краєм ока він побачив, як зникли батьки, Сіріус і Люпин, коли він ступив наперед, на світло вогнища. У цю мить відчув, що ніхто й ніщо вже не має значення, крім Волдеморта. Залишилися тільки вони вдвох.

Ця ілюзія розвіялась так само швидко, як і з'явилася. Заревіли велети, смертежери зірвалися на ноги, залунали крики, охкання, навіть регіт. Волдеморт закликав на місці, однак його червоні очі знайшли Гаррі й дивилися, як він підходить, і ось їх уже не розділяло нічого, крім вогню. І тут хтось закричав...

— ГАРРІ! НЕ ТРЕБА!

Він озирнувся. Гегрід, скручений і прив'язаний до дерева на краю галявини, розпачливо рвався всім своїм великим тілом, аж тряслося гілля над головою.

— НІ! НЕ ТРЕБА! ГАРРІ, ТИ ШО?!

— ТИХО! — гаркнув Роул, махнув чарівною паличкою — і Гегрід затих.

Белатриса, зірвавшись на ноги, напружено поглядала то на Волдеморта, то на Гаррі, а її груди пришвидшено підіймалися й опускалися. Усі закликали, окрім вогню і змії, що звивалася кільцями в блискучій клітці за Волдемортовою головою.

Гаррі відчував на грудях свою чарівну паличку, але не робив жодної спроби її вийняти. Він знав, що змію добре захищено, і розумів, що й не встигне ще націлити чарівну паличку на Наджіні, як у нього влучить з півсотні заклять. Тож Волдеморт і Гаррі й далі дивилися один на одного, тільки Волдеморт трохи нахилив убік голову, оцінюючи хлопця, що стояв перед ним, і дивно безрадівна посмішка скривила його безгубий рот.

— Гаррі Поттер, — вкрадливо сказав він. Його голос зливався з шелестом вогню. — Хлопець, що вижив.

Ніхто зі смертежерів не ворухнувся. Вони чекали. Усі і все чекало. Гегрід пручався на дереві, Белатриса важко дихала, а Гаррі несподівано подумав про Джіні, про її палкий погляд, про смак її вуст на його губах...

Волдеморт підняв чарівну паличку. Голова його все ще була схилена набік, наче в допитливої дитини, якій цікаво знати, що буде далі. Гаррі подивився прямо в ці червоні очі, волюючи, щоб усе відбулося зараз, швидко, поки він ще стоїть на ногах, поки він ще панує над своїми почуттями і не виказує свого страху...

Він побачив, як ворухнувся рот і спалахнуло зелене світло, а тоді все зникло.

— РОЗДІЛ ТРИДЦЯТЬ П'ЯТИЙ — Кінґс-Крос

Він лежав долілиць, слухаючи тишу. Був абсолютно сам. Ніхто за ним не стежив. Нікого

не було. Він навіть не мав певності, що сам там був.

Через якийсь час, якщо взагалі можна було говорити про час, до нього дійшло, що він існує, що він щось більше, ніж безтілесна думка, бо він лежав, безумовно, лежав на якійсь поверхні. Отож він мав чуття дотику, і те, на чому лежав, теж існувало.

Майже одразу після того, як дійшов такого висновку, Гаррі усвідомив, що абсолютно роздягнутий. Був упевнений у своїй цілковитій самотності, тому це не надто його схвилювало, радше трохи заінтригувало. Стало цікаво, чи він тільки відчуває на дотик, чи може й бачити? Розплющив очі, і в такий спосіб пересвідчився, що вони в нього є.

Він лежав у яскравій імлі, зовсім не схожій на звичайний туман. Усе навколишнє не було сховане за цією імистою мрякою. Радше, ця мряка ще не сформувалася в оточення. Підлога, на якій він лежав, сприймалася білою — не теплою й не холодною, вона просто була — щось пласке й невиразне, на чому можна було бути.

Він сів. Виявилось, що тіло неушкоджене. Торкнувся лица. Окулярів він уже не носив.

Тоді дивний шум долинув до нього крізь несформовану порожнечу, яка його оточувала: м'яке й неголосне тупання чогось, що чапало, крутилося й пручалося. Це були звуки жалісливі і водночас трохи непристойні. Гаррі відчув певну незручність, немовби підслуховував щось приховане й ганебне. Уперше йому захотілося бути вдягнутим. Ледве бажання виникло в голові, як неподалік з'явилася мантия. Він її взяв і накинув на себе: вона була м'яка, чиста й тепла. Було щось надзвичайне в тому, як вона з'явилася — просто так, у ту ж мить, як він забажав...

Він зіп'явся на ноги і роззирнувся. Може, це була якась величезна кімната на вимогу? Що довше він дивився, то більше починав бачити. Високо вгорі виблискував під сонцем великий скляний купол. Можливо, це був палац. Скрізь панувала тиша й непорушність, окрім того дивного тупання і скигнення, що долинали з імлі десь неподалік...

Гаррі поволі повертався на місці, і навколишнє немовби само себе творило в нього на очах. Широкий відкритий простір, яскравий і чистий, приміщення, набагато більше за Велику залу, з прозорим куполоподібним скляним дахом. І було порожньо. Він був тут єдиний, окрім...

Він аж відскочив. Помітив те, що створювало дивні звуки. Воно скидалося на малу голу дитину, що скрутилася калачиком на підлозі. Шкіра в дитини була подразнена і в ранах, наче її здирали з неї, і ця дитина лежала, трясучись, під стільцем, де хтось її покинув, запхав, щоб не бачити, і тепер вона, нікому не потрібна, відчайдушно хапала ротом повітря.

Він її боявся. Була маленька, квола й поранена, але він не хотів до неї підходити. Проте підступив на кілька кроків, готовий щомиті відскочити. Підійшов так близько, що міг до неї доторкнутися, проте не наважувався. Почувався останнім боягузом. Мав би її заспокоїти, але вона викликала в нього відразу.

— Їй нічим не допоможеш.

Він різко обернувся. До нього йшов Албус Дамблдор, бадьорий і стрункий, у просторій темно-синій мантиї.

— Гаррі. — Він широко розставив руки — білі, цілі й неушкоджені. — Ти чудовий, ти відважний, ти хоробрий. Пройдімося.

Дамблдор повів приголомшеного Гаррі від обдертої дитини, що лежала й скиглила, до двох сидінь, яких Гаррі раніше не помітив і які стояли трохи віддалік під високою блискучою стелею. Дамблдор сів на одне, а Гаррі впав на друге, не зводячи очей з обличчя старого директора. Дамблдорове довге срібне волосся й борода, пронизливі блакитні очі під окулярами у формі двох півмісяців, гачкуватий ніс. Усе було таке, як він пам'ятав. І все ж...

— Але ж ви мертві, — сказав Гаррі.

— О, так, — буденно підтвердив Дамблдор.

— Тоді... я теж мертвий?

— Ох, — ще ширше всміхнувся Дамблдор. — Гарне питання. Якщо брати загалом, любий хлопче, то гадаю, що ні.

Вони дивилися один на одного, а старий і далі сяяв усмішкою.

— Ні? — перепитав Гаррі.

— Ні, — підтвердив Дамблдор.

— Але ж... — Гаррі машинально підняв руку до шраму-блискавки. Його, здається, не було.

— Але ж я мав загинути... я навіть не захищався! Я ж хотів, щоб він мене вбив!

— І саме це, на мою думку, — сказав Дамблдор, — і було найсуттєвішим.

Дамблдор просто променився щастям, наче світлом. Гаррі ще не бачив його таким безмежно і цілковито задоволеним.

— Поясніть, — попросив Гаррі.

— Ти ж уже й сам знаєш, — відказав Дамблдор і стулив кінчики пальців.

— Я дозволив йому мене вбити, — сказав Гаррі. — Це ж так?

— Так, — кивнув головою Дамблдор. — Далі!

— Тому та частинка його душі, що була в мені... — Дамблдор ще радісніше закивав головою й заусміхався, спонукаючи Гаррі говорити далі. — ...зникла?

— О, так! — підтвердив Дамблдор. — Так, він її знищив, Гаррі. Твоя душа тепер цілісна і належить лише тобі.

— Але тоді...

Гаррі озирнувся туди, де під стільцем тремтіла мала покалічена істота.

— Що це таке, пане професоре?

— Те, чому жоден з нас уже ніяк не допоможе, — відповів Дамблдор.

— Але ж, якщо Волдеморт наслав смертельне закляття, — знову почав Гаррі, — і ніхто цього разу не загинув, захищаючи мене... чого ж я живий?

— Думаю, ти знаєш, — відповів Дамблдор. — Подумай, що було. Згадай, що він зробив у своєму невігластві, жадобі й жорстокості.

Гаррі замислився. Обвів поглядом усе, що його оточувало. Якщо вони й справді сиділи в палаці, то це був якийсь дивний палац — з короткими рядами лавок, з огорожками то там, то тут, і, крім нього, Дамблдора й тієї хирлявої істоти під сидінням тут більше нікого не було. Тоді відповідь сама, без жодних зусиль, злетіла з його вуст.

— Він узяв мою кров, — сказав Гаррі.

— Точно! — вигукнув Дамблдор. — Він узяв твою кров, щоб відтворити собі живе тіло! Твоя кров тече в його жилах, Гаррі, Лілін захист — у вас обох! Поки він живе, ти житимеш теж!

— Я житиму... поки він живе? Але я думав... я думав, що станеться якраз навпаки! Я думав, що ми обидва померемо? Хіба це одне й те саме?

Його увагу відвернуло скиглення й тупання нещасної істоти у них за спинами, і він знову на неї глянув.

— Ви певні, що ми нічого не можемо зробити?

— Тут уже нічим не допоможеш.

— Тоді поясніть... більше, — попросив Гаррі, і Дамблдор усміхнувся.

— Ти був сьомим горокраксом, Гаррі, горокраксом, якого він не мав наміру творити. Він довів свою душу до такого нетривкого стану, що вона розкололася, коли він скоїв те невимовне зло — вбивство твоїх батьків, спробу вбивства дитини. Та з вашого дому вирвалася навіть менша частка його, ніж він думав. Він тоді втратив не лише тіло. Він залишив частинку себе, причеплену до тебе, до вцілілої жертви.

— Гаррі, його знання завжди були жалюгідні й поверхові! Те, чого Волдеморт не цінує, він навіть не намагається збагнути. Про ельфів-домовиків і дитячі казочки, про любов, вірність і невинність Волдеморт нічого не знає і нічого не розуміє. *Нічогісінько*. Він так і не досягнув тієї істини, що все це має силу більшу, ніж у нього, силу, що сягає за межі всіляких чарів.

— Він узяв твою кров, вірячи, що вона його посилить, прийняв у своє тіло крихітну часточку чарів, що їх твоя мати, помираючи, наклала на тебе, щоб захистити. Її жертвні чари живуть у його тілі, і поки вони там, живеш ти сам і живе Волдемортова остання надія.

Дамблдор усміхнувся Гаррі, а Гаррі дивився на нього з подивом.

— І ви це знали? Увесь час?

— Я здогадувався. Але мої здогади переважно справджуються, — радісно повідомив Дамблдор, і досить довгий час вони сиділи мовчки, а істота за їхніми спинами скиглила й тряслася.

— Це ще не все, — сказав Гаррі. — Я ще не все збагнув. Чому моя чарівна паличка зламала ту, що він позичив?

— Щодо цього в мене немає впевненості.

— То спробуйте здогадатися, — запропонував Гаррі, і Дамблдор засміявся.

— Зрозумій, Гаррі, ви з Лордом Волдемортом побували в таких магічних сферах, які досі були нікому не знані й ніким не розвідані. Та мені здається, що сталося щось небувале, таке, що не зміг би передбачити або пояснити Волдеморту жоден майстер чарівних паличок.

— Як ти вже знаєш, Лорд Волдемонт, коли повернув собі людське тіло, сам того не бажаючи, удвоє посилив зв'язок між вами. Часточка його душі і так була поєднана з твоєю, а бажаючи себе зміцнити, він прийняв у себе часточку самопожертви твоєї матері. Якби ж він міг збагнути, якою цілеспрямованою і страхітливою силою наділена ця самопожертва — можливо, він би тоді не посмів торкатися твоєї крові... проте якби він це розумів, то не був би Лордом Волдемортом і нікого б не вбивав.

— Забезпечивши цей подвійний зв'язок, поєднавши ваші долі так тісно, як ніколи за всю історію не були пов'язані між собою двоє чаклунів, Волдемонт вирішив напасти на тебе з чарівною паличкою, що мала спільну з твоєю паличкою серцевину. А тоді, як ми вже знаємо, сталося щось дивне. Серцевини відреагували так, що Лорд Волдемонт, який не знав, що твоя чарівна паличка — близнюк його палички, цього аж ніяк не сподівався.

— Того вечора, Гаррі, він перелякався більше за тебе. Ти змирився, навіть сприйняв можливість своєї смерті, а от Лорд Волдемонт на таке був не здатен. Твоя відвага перемогла, твоя чарівна паличка здолала його паличку. І тут щось відбулося між цими двома паличками, щось таке, що віддзеркалювало стосунки між їхніми господарями.

— Я думаю, що твоя чарівна паличка ввібрала того вечора частину сили і властивостей Волдемортової палички, тобто, можна сказати, що відтепер вона містила в собі частину самого Волдеморта. Тому твоя чарівна паличка впізнала його, коли він гнався за тобою, впізнала чоловіка, спорідненого з нею і водночас її смертельного ворога, тому вона вивергла на нього частину його власних чарів, чарів набагато могутніших, ніж могла витворити Луціусова паличка. Твоя паличка тепер містила в собі твою надзвичайну хоробрість і Волдемонтів смертоносний хист. Що проти неї могла вдіяти нещасна паличка Луціуса Мелфоя?

— Якщо моя чарівна паличка була така могутня, то як її змогла зламати Герміона? — запитав Гаррі.

— Мій любий хлопче, ці її дивовижні властивості виявлялися лише в протистоянні з Волдемортом, який так необачно експериментував з найсокровеннішими законами магії. Лише у двобої з ним ця паличка ставала неприродно могутня. А поза тим вона була така сама, як і всі інші чарівні палички... хоч і дуже непогана, поза сумнівом, — лагідно завершив думку Дамблдор.

Гаррі тривалий час, а може, лише кілька секунд, сидів у роздумах. Тут важко було з певністю судити про такі явища, як час.

— Він убив мене вашою чарівною паличкою.

— Він *не* зміг тебе вбити моєю паличкою, — виправив Дамблдор. — Думаю, ми обидва згодні, що ти не мертвий... хоча, зрозуміло, — додав він, наче побоюючись, що висловився не досить чемно, — я аж ніяк не хочу применшити твоїх, без сумніву, нестерпних страждань.

— Але зараз я почуваюся чудово, — сказав Гаррі, дивлячись на свої бездоганно чисті руки. — А де ж ми є?

— Це я хотів би тебе запитати, — сказав, оглядаючись навколо, Дамблдор. — Де ми, на твою думку, опинилися?

Поки Дамблдор про це не питав, Гаррі не мав ані найменшої гадки. Але тепер у нього раптом з'явилася готова відповідь.

— Це схоже, — поволі проказав він, — на вокзал Кінгс-Крос. Тільки тут він набагато чистіший, безлюдний і немає поїздів.

— Вокзал Кінгс-Крос! — Дамблдор нестримно захихотів. — Це ж треба! Та невже?

— А де ж ми, по-вашому? — розгубився Гаррі.

— Мій любий хлопче, я не знаю. Це ж, як то кажуть, твоя гра.

Гаррі й гадки не мав, що це означає. Дамблдор доводив його до нестями. Гаррі глянув на нього і пригадав питання, значно важливіше, ніж місце їхнього перебування.

— Смертельні реліквії, — сказав він і з радістю побачив, що ці слова стерли усмішку з

лиця Дамблдора.

— А, так, — Дамблдор здавався навіть дещо стурбованим.

— І що?

Чи не вперше за увесь час їхнього знайомства Дамблдор не був схожий на поважного старого чоловіка. Анітрохи не схожий. Мигцем він нагадав маленького хлопчика, впійманого на шкоді.

— Пробач мені, — пробурмотів він. — Пробач, що я тобі не довіряв. Що тобі не розповів. Гаррі, я просто боявся, що в тебе нічого не вийде, як не вийшло в мене. Я боявся, що ти повториш мої помилки. Пробач мені, Гаррі, благаю. Тепер я вже знаю, що ти кращий за мене.

— Що ви таке говорите? — розгубився Гаррі, спантеличений Дамблдором тоном і слізьми, що несподівано проступили в нього на очах.

— Реліквії, реліквії, — пробурмотів Дамблдор. — Мрія зневіреної людини!

— Але ж вони справжні!

— Справжні, небезпечні і знадливі для дурнів, — пояснив Дамблдор. — І я був таким дурнем. Ти ж це знаєш, так? Я вже не приховую від тебе ніяких таємниць. Ти знаєш.

— Що знаю?

Дамблдор розвернувся до Гаррі всім своїм тілом, у його яскраво-синіх очах ще іскрилися сліози.

— Володар смерті, Гаррі, володар Смерті! Хіба ж я, зрештою, був кращий за Волдеморта?

— Звичайно, кращий, — заперечив Гаррі. — Звичайно... як можна в цьому сумніватися? Ви ніколи нікого не вбивали, якщо можна було цього уникнути!

— Це правда, правда, — підтвердив Дамблдор, наче дитина, що шукає розради. — Однак я, Гаррі, теж шукав шляхів подолання смерті.

— Але ж ви шукали не те, що він, — стояв на своєму Гаррі. Після всієї злості на Дамблдора дивно було сидіти тут, під високим склепінням даху, й виправдовувати Дамблдора перед ним самим. — Реліквії, а не горокракси.

— Реліквії, — пробурмотів Дамблдор, — а не горокракси. Це точно.

Запала тиша. Істота за їхніми спинами скигвила, але Гаррі більше не озирався.

— Гріндельвальд теж їх шукав? — поцікавився він. Дамблдор на мить заплющив очі і кивнув.

— Саме це нас, насамперед, і зблизило, — тихо промовив він. — Двоє розумних самовпевнених хлопців, одержимих одним і тим самим. Він захотів побувати в Годриковій Долині, як ти вже й сам, безперечно, здогадався, заради могили Ігнотуса Певерела. Хотів дослідити місце, де помер третій брат.

— То це правда? — запитав Гаррі. — Усе це? Брати Певерели...

— ...були трьома братами з казки, — ствердно кивнув Дамблдор. — Гадаю, що так. Чи зустріли вони на безлюдній дорозі Смерть?.. На мою думку, найімовірніше, що брати Певерели просто були обдаровані й небезпечні чаклуни, яким вдалося створити такі могутні предмети. Оповідь про те, що реліквіями володіла сама Смерть, як на мене, належить до тих легенд, які виникають навколо подібних творінь.

— Плащ, як ти вже знаєш, віками передавався від батька до сина, від матері до дочки, аж поки його отримав останній живий нащадок Ігнотуса, котрий, як і сам Ігнотус, народився в селі Годрикова Долина.

Дамблдор усміхнувся до Гаррі.

— Я?

— Ти. Я знаю, ти здогадався, чому в той вечір, коли загинули твої батьки, плащ був у мене. Джеймс показав його мені буквально за кілька днів до того. Стало зрозуміло, як йому вдавалося робити в школі стільки шкоди й не попадатися. Я не міг повірити в побачене. Попросив, щоб він мені його позичив для обстеження. Я давно вже кинув мрію знайти й поєднати всі реліквії, але не міг стриматися, не міг собі відмовити в бажанні його роздивитися... Такого плаща я ще ніколи не бачив, неймовірно старий і досконалий з усіх поглядів... а тоді твій батько загинув, і я нарешті мав у своєму розпорядженні дві реліквії! Він це сказав з неймовірною гіркотою.

— Але плащ усе одно їх не врятував би, — поспішив його заспокоїти Гаррі. — Волдеморт

знав, де живуть мама й тато. Плащ не захистив би їх від закляття.

— Це правда, — зітхнув Дамблдор. — Правда.

Гаррі чекав, але Дамблдор нічого не казав, тож він вирішив йому нагадати.

— Отже, коли ви побачили плащ, то перестали шукати реліквії?

— О, так, — кволо відповів Дамблдор. Здавалося, що він силує себе дивитися Гаррі в очі. — Ти знаєш, що сталося. Знаєш. Ти не можеш зневажати мене більше, ніж я сам себе зневажаю.

— Та я й не думаю вас зневажати...

— А повинен, — не вгавав Дамблдор. Він глибоко вдихнув. — Ти знаєш таємницю хвороби моєї сестри, знаєш, що їй зробили ті магли і яка вона стала. Знаєш, як мій бідолашний батько прагнув помсти і заплатив за це сповна, померши в Азкабані. Знаєш, як моя мати присвятила своє життя Аріані.

— Гаррі, мене це дратувало.

Дамблдор сказав це холодно й відверто. Він тепер дивився в далечінь у Гаррі над головою.

— Я був обдарований, я був талановитий. Хотів уникнути цього всього. Хотів сяяти. Прагнув слави.

— Зрозумій мене правильно, — додав він, і мука так спотворила його лице, що воно знову стало старече. — Я їх любив. Я любив батьків, любив брата й сестру, але я був егоїстом, Гаррі — набагато егоїстичнішим, ніж ти можеш собі уявити, бо ти на диво безкорислива людина.

— Отож, коли померла мати, і на мене впала відповідальність за хвору сестру й свавільного брата, я повернувся в рідне село сердитий і роздратований. Я думав, що занапастив своє життя у цій пастці! А тоді, звісно, з'явився він...

Дамблдор знову подивився прямо Гаррі у вічі.

— Гріндельвальд. Гаррі, ти не можеш собі уявити, як його ідеї захопили мене, як запалили. Магли змушені нам служити. Ми, чаклуни, тріумфуємо. Удвох з Гріндельвальдом стаємо молодими славетними вождями революції.

— О, деякі вагання в мене були. Та я заспокоював сумління порожніми словами. Це все для загального блага, а завдані збитки буде устократ відшкодовано здобутими для чаклунів привілеями. Чи відчував я в глибині душі, ким він був, той Гелерт Гріндельвальд? Думаю, що відчував, але заплющував на це очі. Якби ми втілили наші плани, то здійснилися б усі мої мрії.

— І в основі усіх наших задумів і проектів лежали Смертельні реліквії! Як вони його захоплювали, як вони захоплювали нас обох! Всемогутня чарівна паличка — зброя, що приведе нас до влади! Воскресальний камінь — Гелертові тут ішлося про армію інферіїв, хоч я вдавав, що нічого не розумію! Я ж, мушу зізнатися, мріяв воскресити батьків, щоб зняти із своїх плечей тягар відповідальності.

— І плащ... чомусь про плащ ми з ним, Гаррі, майже не говорили. Ми обидва чудово могли ховатися й без плаща, справжні чари якого полягали в тому, щоб захищати й оберігати не лише власника, а й інших. Можливо, якби ми його знайшли, він би знадобився для переховування Аріани, проте нас цей плащ цікавив лише тому, що був третьою реліквією, а, за легендою, людина, що здобула б усі три речі, ставала справжнім володарем смерті, тобто, як ми це розуміли, ставала нездоланною.

— Нездоланні володарі смерті — Гріндельвальд і Дамблдор! Два місяці суцільного божевілля, жорстоких мрій і нехтування двома членами родини, що мали бути під моєю опікою.

— А тоді... ти знаєш, що сталося. Я знову зіштовхнувся з реальністю в особі мого грубого, неосвіченого і незрівнянно достойнішого брата. Я не хотів чути тих правдивих слів, що він їх мені тоді вигукував. Не хотів чути, що мені не можна вирушати на пошуки реліквій, якщо я відповідальний за хвору й неврівноважену сестру.

— Сварка переросла в бійку. Гріндельвальд утратив самовладання. Те, що я завжди в ньому відчував, хоч намагався не помічати, перетворило його на жакливу істоту. А моя сестра Аріана... після років материнської уваги й турботи... лежала на підлозі мертва.

Дамблдор охнув і заплакав по-справжньому. Гаррі простяг руку і був радий, виявивши, що може його торкнутися. Міцно стис старечу руку, і Дамблдор поступово заспокоївся.

— Гріндельвальд утік, як і передбачали всі, крім мене. Зник разом зі своїми планами захоплення влади, проектами катування маглів і мріями про Смертельні реліквії, мріями, які я

підтримував і заохочував. Він утік, а я лишився, щоб поховати сестру й нести тягар провини і страшного горя. Така була ціна моєї ганьби.

— Минали роки. Про нього ходили різні чутки. Подейкували, що він здобув чарівну паличку неймовірної потужності. Мені тим часом пропонували посаду міністра магії, і не раз, а кілька разів. Звісно, я відмовлявся. Я розумів, що мені не можна довіряти владу.

— Та ви були б кращі, набагато кращі за Фаджа чи Скрімджера! — вигукнув Гаррі.

— Думаєш? — важко зітхнув Дамблдор. — Я в цьому не впевнений. Ще замолоду я довів, що влада — моя слабкість і моя спокуса. Цікаво те, Гаррі, що при владі найкраще бути тим, хто ніколи її не прагнув. Таким, як ти, кому лідерство нав'язали, хто підняв цей тягар, бо мусив — і виявив, на свій подив, що несе його добре.

— У Гогвортсі мені було безпечніше. Гадаю, що я був непоганим учителем...

— Ви були найкращі...

— Ти дуже люб'язний, Гаррі. Та поки я виховував юних чарівників, Гріндельвальд збирав військо. Кажуть, він мене боявся, можливо, так воно й було, але я його боявся ще більше.

— Ні, не смерті, — заперечив Дамблдор у відповідь на запитальний погляд Гаррі. — Не того, що він міг заподіяти мені чарами. Я знав, що тут ми з ним були рівні, можливо, я навіть був трохи вправніший. Але я боявся правди. Розумієш, я так і не знав, хто з нас під час тієї останньої жакливої бійки наслав закляття, що вбило мою сестру. Можеш вважати мене боягузом, і це буде правильно. Гаррі, мене понад усе на світі жахала думка, що саме я приніс їй смерть. Не лише через мою зарозумілість і тупість, а й тому, що саме я міг завдати того удару, що позбавив її життя.

— Думаю, він це знав, знав, чого я боюся. Я відтягував зустріч з ним, і врешті-решт було вже просто ганебно вператися далі. Гинули люди, ніхто не міг його зупинити, і я мусив зробити усе, що міг.

— Ну, ти знаєш, що було далі. Я переміг у двобої. І здобув чарівну паличку.

Знову мовчанка. Гаррі не спитав, чи Дамблдор довідався, хто саме вбив Аріану. Він не хотів цього знати, а ще менше хотів, щоб про це сказав сам Дамблдор. Нарешті він збагнув, що саме бачив Дамблдор, коли дивився в дзеркало Яцрес, і чому Дамблдор з таким розумінням ставився до того, чим воно так вабило Гаррі.

Досить довго вони сиділи мовчки, і скиглення істоти за їхніми спинами вже майже не турбувало Гаррі. Нарешті він сказав:

— Гріндельвальд намагався зупинити Волдеморта в його пошуках чарівної палички. Він йому збрехав, сказав, що ніколи її не мав.

Дамблдор кивнув головою, дивлячись собі на коліна, а сльози й досі блищали на його гачкуватому носі.

— Кажуть, на старість він розкався, коли сидів у одиночній камері в Нурменгарді. Маю надію, що так воно й було. Хочеться думати, що він відчув увесь жах і ганебність того, що накоїв. Можливо, збрехавши Волдеморту, він намагався хоч якось спокутувати свої гріхи... перешкодити Волдемортові здобути реліквію...

— ...чи завадити проникненню у вашу гробницю? — припустив Гаррі, а Дамблдор витер рукою очі.

Після чергової короткої паузи Гаррі сказав:

— Ви пробували скористатися воскресальним каменем. Дамблдор кивнув.

— Коли я виявив через стільки років у покинутій хатині Гонтів реліквію, якої жадав понад усе... хоч замолоду з цілком інших причин... я втратив голову, Гаррі. Я геть забув, що це горюхакс, що перстень, безперечно, зачаклований. Я взяв його й надів, і на мить уявив, що зараз побачу Аріану, матір, батька, і попрошу в них пробачення за все...

— Я був такий дурний, Гаррі. За стільки років я так нічого й не навчився. Я був недостойний поєднати смертельні реліквії, я в цьому переконувався багато разів, а це був остаточний доказ.

— Чому? — запитав Гаррі. — Це ж було так природно! Ви захотіли побачити рідних. Що тут поганого?

— Гаррі, можливо, тільки одна людина з мільйона могла б поєднати реліквії. Я міг володіти тільки найслабшою з них, найменш дивовижною. Міг володіти бузиновою паличкою,

але не вихвалитися нею і не вбивати. Мені було дозволено її підкорити й нею користуватися, бо я здобув її не для вигоди й завоювань, а щоб урятувати від неї інших.

— А от плащ я взяв з пустої цікавості, тому він не міг мені служити так, як служив тобі, справжньому його власникові. Каменем я скористався б, щоб повернути тих, хто спочиває у спокої, а не щоб вчинити самопожертву, як це зробив ти. Саме ти — гідний володар реліквій.

Дамблдор поплескав Гаррі по руці, а Гаррі глянув на старого і всміхнувся, не міг не всміхнутися. Хіба можна тепер сердитись на Дамблдора?

— Навіщо ви все так ускладнили? Дамблдор усміхнувся якось несміливо.

— Гаррі, я розраховував, що тебе стримуватиме міс Грейнджер. Я боявся, що твоя гаряча голова пересидить твоє добре серце. Боявся, що довідавшись про існування таких принадних речей, ти, як і я сам, здобув би реліквії у невідповідний час і для хибної мети. Я хотів бути певний, що коли вони опиняться в твоїх руках, ти володітимеш ними без небезпеки для себе. Ти справжній володар смерті, бо справжній володар ніколи не тікатиме від Смерті. Він мириться з тим, що мусить померти, і розуміє, що на світі є багато значно гіршого за смерть.

— А Волдеморт так і не довідався про реліквії?

— Думаю, що ні, бо він не впізнав воскресальний камінь і перетворив його на горокракс. Та навіть якби він, Гаррі, про них довідався, то я сумніваюся, що його зацікавила б якась реліквія, крім першої. Він подумав би, що плащ йому не потрібен, а щодо каменя — то кого б він захотів викликати з мертвих? Він боїться мертвих. Він не знає любові.

— Але ви здогадувалися, що він шукатиме чарівну паличку?

— Я у цьому впевнився після того, як твоя чарівна паличка здолала Волдемортову на цвинтарі Малого Генгелтона. Спочатку він боявся, що ти переміг його завдяки вищій майстерності. Та коли він викрав Олівандера, то довідався про існування серцевин-близнюків. Він думав, що цим усе пояснюється. Але позичена чарівна паличка знову не впоралася з твоєю! Тому Волдеморт, замість замислитись, які саме риси в тобі надають такої могутності твоїй чарівній паличці і яким недоступним йому даром ти наділений, почав шукати ту єдину чарівну паличку, що, за переказами, долає всі інші. Він став одержимий бузиновою паличкою так само, як був одержимий тобою. Він вважав, що бузинова паличка усуне залишки його слабкості і зробить його нездоланим. Бідолашний Северус...

— Якщо ви планували свою смерть від руки Северуса, то, мабуть, очікували, що бузинова паличка опиниться в нього?

— Визнаю, такий був мій намір, — підтвердив Дамблдор, — та не все вийшло так, як я хотів.

— Так, — погодився Гаррі. — Усе вийшло трохи не так.

Істота за їхніми спинами смикнулася й застогнала, а між Гаррі і Дамблдором запала довга мовчанка. Усвідомлення того, що буде з ним далі, поступово огорнуло Гаррі, неначе сніг, що м'яко падає згори.

— Я повинен повернутися, так?

— Вирішуй сам.

— Я маю вибір?

— О, так. — Дамблдор йому всміхнувся. — Ти кажеш, що ми на Кінгс-Крос? Думаю, якщо ти вирішиш не повертатися, ти зможеш... скажімо так... сісти на поїзд.

— І куди він мене повезе?

— Далі, — відповів Дамблдор просто. Знову запала тиша.

— Волдеморт має бузинову паличку.

— Справді. Волдеморт має бузинову паличку.

— Але ви хочете, щоб я повернувся.

— Я думаю, — сказав Дамблдор, — що коли ти обереш повернення, то є шанс покінчити з ним раз і назавжди. Я не можу цього пообіцяти. Але я знаю, Гаррі, що ти значно менше боїшся ще раз потрапити сюди, ніж він.

Гаррі знову подивився на жалюгідну істотку, що тремтіла й задихалася в закутку під сидінням.

— Не жалій мертвих, Гаррі. Жалій живих, а понад усе тих, що живуть без любові. Якщо ти повернешся, менше душ буде скалічено, менше родин розірвано. Якщо ти вважаєш, що це

гідна мета, то ми, на разі, попрощаємось.

Гаррі кивнув головою і зітхнув. Покинути цей світ буде значно легше, ніж перед тим зайти в Заборонений ліс, але тут тепло, світло й затишно, а там, він знав, його чекає біль і страх нових утрат. Він підвівся, Дамблдор теж. Вони довго дивилися один одному у вічі.

— Скажіть мені останнє, — попросив Гаррі. — Це все справжнє? Чи відбувається лише в моїй голові?

Дамблдор засіяв усмішкою, і його голос прозвучав голосно й чітко у Гаррі в вухах, хоч яскрава імла знов опустилася, ховаючи його постать.

— Авжеж, Гаррі, це відбувається в твоїй голові, але чого ж воно має бути несправжнім?

— РОЗДІЛ ТРИДЦЯТЬ ШОСТИЙ — Прогалина в плані

Він знову лежав долілиць на землі. Запах лісу наповнював ніздрі. Відчував холодний твердий ґрунт під щогою, а оправа окулярів, збитих набік при падінні, боляче врізалася в скроню. Боліла кожна клітинка тіла, а місце, куди влучило смертельне закляття, посиніло, наче від удару залізним кулаком. Він не ворухнувся, лежав там, де впав, з неприродно вигнутою лівою рукою й роззявленим ротом.

Сподівався почути крики тріумфу й радості з приводу його смерті, однак чув лише швидкі кроки, шепіт і стурбоване бурмотіння.

— Володарю... володарю...

Це був Белатрисин голос, і вона мовби розмовляла з коханим. Гаррі не наважувався розплющити очі, зате дозволив усім іншим чуттям дослідити його скрутне становище. Він знав, що чарівна паличка усе ще не випала з мантиї, бо відчував, як притискає її грудьми до землі. Живіт опинився наче на якійсь подушечці, і це йому підказало, що плащ-невидимка теж з ним, схований від чужих очей.

— Володарю...

— Годі вже, — пролунав Волдемортів голос.

Знову кроки: кілька людей позадувало з того місця. Відчайдушно прагнучи побачити, що відбувається, Гаррі буквально на міліметр розплющив очі.

Волдеморт, здається, намагався встати. Смертежери один за одним розбігалися від нього, повертаючись у натовп, що оточував галявину. Сама лише Белатриса, яка стояла навколішки, залишилася біля Волдеморта.

Гаррі знову заплющив очі й обміркував побачене. Смертежери юрмилися довкола Волдеморта, що, вочевидь, упав на землю. Щось сталося, коли він влучив у Гаррі смертельним закляттям. Чи Волдеморт теж знепритомнів? Здається, так.

Вони обидва впали і на якийсь час знепритомніли, а тепер обидва поверталися до тями...

— Володарю, дозвольте мені...

— Я не потребую допомоги, — холодно урвав Волдеморт, і хоч Гаррі цього й не бачив, але міг уявити, як Белатриса опускає свою послужливо простягнуту руку. — Хлопець... він мертвий?

На галявині запала мертва тиша. Ніхто не наближався до Гаррі, але він відчував на собі зосереджені погляди, що неначе втискали його міцніше в землю, і лише потерпав, щоб не смикнувся зрадливо палець або повіка.

— Ти, — звелів Волдеморт, а тоді щось бахнуло й почувся короткий скрик болю. — Оглянь його. Скажи мені, чи він мертвий.

Гаррі не знав, кого послали для перевірки. Він тільки й міг, що лежати, слухаючи, як по-зрадницьки калатає серце, й чекати, поки його обстежать. Та водночас він помітив, хоч це й невелика була радість, що Волдеморт остерігається до нього підходити, бо підозрює, мабуть, що не все пішло за його планом...

Руки, лагідніші, ніж Гаррі очікував, торкнулися його лиця, підняли повіку, залізли під сорочку й лягли на груди, перевіряючи, чи не б'ється серце. Він чув швидке дихання жінки, її довге волосся лоскотало йому обличчя. Він знав, що вона відчувала під ребрами ритмічні удари життя.

— *Драко живий? Він у замку?*

Шепіт був ледь-ледь чутний. Її уста були за дюйм від його вуха, а голова нахилена так низько, що довге волосся затуляло його обличчя від свідків.

— Так, — видихнув він у відповідь.

Відчув, як стислася рука в нього на грудях, аж нігті вп'ялися в шкіру. Тоді вона забрала руку і випросталася.

— Він мертвий! — сповістила всім Нарциса Мелфой.

І аж тепер усі закричали, переможно загорлали й затупотіли ногами, і Гаррі побачив крізь повіки спалахи червоного й срібного світла, яким смертежери, святкуючи, стріляли вгору.

Усе ще прикидаючись мертвим, він усе зрозумів. Нарциса знала, що проникнути в Гогвортс і знайти там сина можна було тільки в лавах завойовників. Та їй уже було байдуже, чи переміг насправді Волдеморт.

— Бачите?! — верескливо крикнув Волдеморт, заглушивши галас. — Гаррі Поттер загинув від моєї руки, й жодна жива людина тепер мені не загрожує! Дивіться! *Круціо!*

Гаррі цього очікував. Знав, що його тілу не дозволять спокійно лежати в цьому лісі, знав, що його піддадуть приниженню, щоб довести Волдемортову перемогу. Його підкинуло в повітря, і треба було неабияких зусиль, щоб звисати безвольно, проте сподіваного болю він не відчув. Його знову і знову підкидали в повітря. З нього злетіли окуляри, а ще він відчув, як трохи сповзла під мантиєю чарівна паличка, та все одно вдавав, ніби його тіло обм'якле і неживе. Коли він уже востаннє упав на землю, уся галявина вибухла глузливими криками й пронизливим реготом.

— А тепер, — сказав Волдеморт, — підемо в замок і покажемо їм, що сталося з їхнім героєм. Хто волочитиме труп? Ні... Стривайте...

Усі знову зареготали, і за кілька секунд Гаррі відчув, як затряслася під ним земля.

— Понесеш його, — звелів Волдеморт. — Його буде чудово видно на твоїх руках. Ну, бери свого юного друга, Гегріде. І окуляри... начепіть на нього окуляри... треба, щоб його впізнавали.

Хтось зумисне грубо насунув Гаррі на носа окуляри, однак величезні руки підняли його напрочуд делікатно. Гаррі відчував, як тряслися Гегрідові руки від стримуваних ридань, як великі сльозини бризкали згори, коли Гегрід узяв його попід плечі й коліна, наче кладучи в колиску, проте Гаррі не посмів ні порухом, ні словом натякнути Гегрідові, що не все ще втрачено.

— Пішов, — наказав Волдеморт, і Гегрід пошкандибав, продираючись крізь густі хащі, виходячи з лісу. Гілки чіпляли Гаррі за волосся й одяг, але він лежав непорушно з трохи висолопленим язиком і заплющеними очима. Смертежери радісно репетували в темряві, Гегрід ридав, бредучи наосліп, і нікому й на думку не спало перевірити, чи не прослуховується пульс на незахищеній шії Гаррі Поттера...

Двоє велетів ступали за смертежерами. Гаррі чув, як тріщать і падають дерева на їхньому шляху. Велети зчиняли стільки шуму, що птахи зривалися в небо й пронизливо верещали, і навіть крики смертежерів тонули в цьому галасі. Переможна процесія прямувала до узлісся, і за якийсь час Гаррі навіть із заплющеними очима відчув, як розступається темрява, і зрозумів, що дерева вже ростуть рідше.

— БЕЙН!

Гаррі ледь не розплющив очі від цього несподіваного Гегрідового вигуку.

— Шо, тішитесь, що не встрягли в бійку, боягузливі ви шкапи? Радієте, що Гаррі Поттер... п-п-помер?..

Гегрід не зміг говорити далі, бо знову залився слізьми. Гаррі було цікаво, скільки кентаврів спостерігає за їхньою процесією, та він не наважувався розплющити очі. Деякі смертежери, проходячи, дражнили кентаврів. Трохи згодом Гаррі відчув, що повітря наче посвіжішало, а отже, вони вийшли на узлісся.

— Стій.

Гаррі подумав, що Гегріда, мабуть, силою змусили виконати Волдемортів наказ, бо він трохи хитнувся. І раптом війнуло холодом, почулося хрипке дихання дементорів, що чатували біля крайніх дерев. Вони тепер нічого не могли Гаррі вдіяти. Те, що він вижив, палахкотіло в ньому талісманом-оберегом, так, ніби батьків олень залишився сторожем його серця.

Хтось пройшов недалеко від Гаррі, і він зрозумів, що то сам Волдеморт, бо за хвилину той заговорив і його посиленний чарами голос загримів над землею, гатячи Гаррі по барабаних перетинках.

— Гаррі Поттер мертвий. Його вбили, коли він тікав, рятуючи свою шкуру, поки ви тут гинули заради нього. Ми принесли вам його труп на доказ, що вашого героя не стало.

— Битва закінчилася перемогою. Ви втратили половину бійців. Мої смертежери переважають вас кількістю, а "хлопцеві, що вижив" настав кінець. Воювати немає сенсу. Усіх, хто й далі чинитиме опір, чоловіків, жінок чи дітей, буде знищено разом з усіма членами їхніх родин. Виходьте негайно із замку, падайте переді мною на коліна, і я вас помилую. Ваші батьки й діти, ваші брати й сестри залишаться живі, я подарую їм прощення, і ви всі долучитеся до мене в новому світі, що ми його побудуємо разом.

У замку й навколо нього панувала тиша. Волдеморт стояв так близько, що Гаррі знову не наважився розплющити очі.

— Ходімо, — звелів Волдеморт, і Гаррі почув, як він пішов уперед. Гегріда змусили йти за ним. Гаррі ледь-ледь розплющив очі й побачив перед собою Волдеморта, що йшов з величезною змією Наджині на плечах, і змія вже була без зачарованої клітки. Однак Гаррі не мав змоги вихопити чарівну паличку, сховану під мантиєю, бо це неминуче помітили б смертежери, що тупотіли по обидва боки від них у дедалі світліших передсвітанкових сутінках...

— Гаррі, — ридав Гегрід. — Йой, Гаррі... Гаррі...

Гаррі знову міцно заплющив очі. Він знав, що вони підходять до замку, й нашорошив вуха, прислухаючись, чи не почує понад глузливі голоси смертежерів та їхній тупіт хоч якісь ознаки життя, що свідчили б про ситуацію всередині.

— Стій.

Смертежери зупинились. Гаррі почув, як вони шикуються в шеренгу навпроти відчинених вхідних дверей школи. Навіть крізь заплющені повіки пробивалося червонувате світло з вестибюля. Він чекав. Ось-ось люди, заради яких він хотів пожертвувати життям, побачать його мертвого в Гегрідових руках.

— Ні!

Цей крик був такий жахливий, що Гаррі не сподівався й не уявляв, що професорка Макгонгел може так голосити. Почув поблизу регіт іншої жінки, і зрозумів, що це Беатриса впливається горем Макгонгел. Він знову на секунду розмружив повіки й побачив, що у дверях збираються люди, вцілілі після битви, як вони йдуть назустріч своїм переможцям, щоб самим пересвідчитися, чи Гаррі справді мертвий. Побачив Волдеморта недалеко перед собою — той одним пальцем гладив Наджині по голові. Гаррі знову заплющив очі.

— Ні!

— Ні!

— Гаррі! ГАРРІ!

Голоси Рона, Герміони і Джіні були ще страшніші, ніж у Макгонгел. Гаррі нічого так не хотів, як відгукнутися, проте змусив себе лежати мовчки. Крики його друзів подіяли як збудник, і юрба вцілілих оборонців вибухла прокльонами й образами у бік смертежерів, аж доки...

— ТИХО! — крикнув Волдеморт, пролунало бахкання, спалахнуло яскраве світло, й заляття змусило всіх замовкнути. — Це кінець! Поклади його сюди, Гегріде, мені до ніг, де йому й місце!

Гаррі відчував, як його поклали на траву.

— Бачите? — сказав Волдеморт, і Гаррі почув, як той ходить туди-сюди біля нього. — Гаррі Поттер мертвий! Ви це нарешті розумієте, сліпці? Бо він завжди був нічим, нікчемою, звичайним хлопчиськом, який вважав, що інші повинні жертвувати собою заради нього!

— Він тебе переміг! — заволав Рон, і Волдемортове заляття зламалося. Захисники Гогвортсу знову закричали й загукали, але друге, потужніше, бахкання заглушило їхні голоси ще раз.

— Його вбили, коли він намагався непомітно вислизнути з території замку, — Волдеморт насолоджувався власною брехнею, — вбили, коли він намагався врятувати свою...

Волдеморт замовк на півслові. Гаррі почув шум бійки і крик, знову бахнуло, спалахнуло світло і хтось застогнав з болю. Він непомітно розплющив очі. Хтось вискочив з натовпу й напав на Волдеморта. Гаррі побачив, як той хтось, роззброєний, упав на землю, а Волдеморт відкинув чарівну паличку нападаючого й зареготав.

— І хто ж це такий? — засичав він, як змія. — Хто добровільно вирішив продемонструвати, що буде з кожним, хто не припинить опору, хоч битву вже програно?

Белатриса вдоволено розреготалася.

— Це Невіл Лонгботом, володарю! Хлопець, який завдавав стільки клопоту братові й сестрі Керроу! Син аврорів, пам'ятаєте?

— А, так, пам'ятаю, — сказав Волдеморт, дивлячись, як Невіл намагається встати, беззбройний і безборонний, у нейтральній зоні між смертежерами та вцілілими оборонцями замку.

— Але ж ти чистокровний, правда, відважний хлопець? — запитав Волдеморт у Невіла, що стояв перед ним, стиснувши кулаки.

— Ну то й що? — голосно озвався Невіл.

— Ти показуєш силу духу й відвагу, і ти походиш зі шляхетної родини. Ти можеш стати дуже добрим смертежером. Нам потрібні такі, як ти, Невіле.

— Я буду з вами, як рак свисне! — глузливо кинув Невіл. — Дамблдорова армія! — вигукнув він, і у відповідь залунали схвальні вигуки натовпу, проти якого глушительні чари Волдеморта виявились безсилі.

— Дуже добре, — сказав Волдеморт, і Гаррі відчув у його шовковому тоні більше загрози, ніж у найпотужнішому залятті. — Якщо це твій вибір, Лонгботоме, то повернемось до попереднього плану. Ти сам цього забажав, — сказав він м'яко. — На свою голову.

Дивлячись крізь вії, Гаррі побачив, як Волдеморт махнув чарівною паличкою. Наступної миті щось схоже у напівтемряві на безформного птаха вилетіло з розбитого вікна замку прямо Волдемортові в руки. Він узяв цю вкриту цвіллю річ за гострий кінчик і струснув. Це був порожній і пошарпаний Сортувальний Капелюх.

— У Гогвортській школі більше не буде сортувань, — повідомив Волдеморт. — Не буде гуртожитків. Усі матимуть єдину емблему, щит і кольори мого шляхетного предка Салазара Слизерина. Чув, Невіле Лонгботоме?

Він навів чарівну паличку на Невіла, від чого той завмер, і натягнув Капелюх Невілові на голову по самі очі. Натовп оборонців замку завирував, і смертежери всі як один підняли чарівні палички, тримаючи гогвортських бійців на відстані.

— Невіл зараз продемонструє, що станеться з кожним, кому вистачить дурості продовжувати опір, — сказав Волдеморт і від помаху його чарівної палички Сортувальний Капелюх запалав.

Крики розкололи світанок, Невіла охопило полум'ям, а він завмер на місці і був безсилий навіть ворухнутися. Гаррі вже не міг цього стерпіти, він мусив діяти...

І тут почалося.

З дальніх меж шкільної території долинув гул, немовби сотні людей перелазили через невидимі звідси мури і з бойовими криками мчали до замку. Одночасно з-за рогу замку важко вичалапав Гроп і заревів:

— ГЕПЕР!

У відповідь загарчали Волдемортові велети. Вони побігли до Гропа, наче слони, аж земля задвигтіла. Тоді почувся тупіт копит, затенькали тятивами луки, і стріли градом сипонули на смертежерів, які порозбігалися на всі боки, репетуючи з несподіванки. Гаррі висмикнув з-під мантиї плащ-невидимку, накинув його на себе і скочив на ноги. Невіл теж заворушився.

Одним швидким, плавним рухом Невіл вивільнився з накладеного закляття "тілов'яз". Палаючий Капелюх злетів з нього, і він витяг з його глибин щось срібне, з сяючими рубінами на руків'ї...

За галасом дедалі ближчої юрби, за ревом велетів, що зійшлися в смертельній сутичці, за тупотом кентаврів ніхто й не почув, як розітнуло повітря срібне лезо, але якимось дивом усі це побачили. Одним ударом з плеча Невіл відрубав величезну зміїну голову, і вона, крутячись, підлетіла високо вгору, виблискуючи в світлі, що лилося з вестибюлю. Волдемортові рот роздер лютий вереск, але ніхто його не почув, і зміїний тулуб глухо впав йому під ноги...

Ховаючись під плащем-невидимкою, Гаррі вичаклював закляття "щит" між Невілом і Волдемортом, перш ніж Темний Лорд устиг підняти чарівну паличку. І тут, перекриваючи крики, рев і громове тупання велетів, заволав Герід:

— ГАРРІ! — кричав Герід, — ГАРРІ!.. ДЕ ГАРРІ? Панував хаос. Атака кентаврів розметала смертежерів, усі тікали, щоб не потрапити велетам під ноги, й дедалі ближче шуміло підкріплення, що з'явилося хтозна-звідки. Гаррі побачив великих крилатих істот, що ширяли над головами Волдемортових велетів. Тестрали і гіпогриф Бакбик роздряпували їм очі, а Гроп тим часом натхненно й відчайдушно їх дубасив. Усі чаклуни — і оборонці Гогвортсу, і смертежери — змушені були рятуватися від них у замку. Гаррі насилав закляття на всіх підряд смертежерів, і ті падали як підкошені, не знаючи, що чи хто в них влучив, а їхні тіла топтала відступаюча юрба.

Гаррі, схованого під плащем-невидимкою, заштовхали у вестибюль. Він шукав Волдеморта й побачив його по той бік приміщення — Темний Лорд метав наліво й направо закляття, задкуючи до Великої зали й вигукуючи вказівки своїм поплічникам. Гаррі начаклював нові закляття "щит", і Шеймус Фініган та Анна Ебот, які могли стати Волдемортовими жертвами, промчали повз нього до Великої зали і вступили в бій, що точився вже там.

І ось ще більше, набагато більше, людей стали штурмувати передні сходи, і Гаррі побачив, як Чарлі Візлі біжить наввипередки з Горацієм Слизорогом, і досі вдягненим у смарагдову піжаму. Гаррі здогадався, що вони повернулися на чолі величезної армії родичів і друзів усіх гогвортських учнів, що билися в замку, а також загону власників крамничок та інших мешканців Гогсмїда. Кентаври Бейн, Ронан і Магор'ян увірвалися в залу, цокаючи копитами, а за спиною Гаррі вибухом зірвало з завіс двері кухні.

У вестибюль вдерлася сила-силенна гогвортських ельфів-домовиків. Вони горлали й розмахували ножами для м'яса і сікачами, а очолював їх Крічер з медальйоном Регулуса Блека на грудях. Його гучний, мов у жаби-бика голос, прорізав гамір бою:

— До бою! До бою! До бою за мого хазяїна, захисника ельфів-домовиків! Бийте Темного Лорда в ім'я відважного Регулуса! До бою!

Вони рубали й сікли смертежерам ноги, їхні пички переповнювала злість, і скрізь, куди не глянь, смертежери відступали, неспроможні встояти проти цілковитої кількісної переваги армії оборонців. Намагалися втекти, засипані градом заклять, зі стрілами в ранах, з порізнаними ельфами ногами, але навала супротивників їх поглинула.

Та це ще був не кінець. Повз бійців, що вели двобої, повз полонених, що відчайдушно пручалися, Гаррі забіг у Велику залу.

Волдемонт був у самісінькому центрі бою, він бив і трошив усе, що міг дістати. Гаррі важко було добре прицілитися, тому він, невидимий, спробував прорватися ближче. У Великій

залі ставало дедалі тісніше, бо всі, хто ще тримався на ногах, проривалися сюди.

Гаррі бачив, як Джордж і Лі Джордан збили на підлогу Якслі, бачив, як Дологов з криком упав від рук Флитвіка, як Гегрід жбурнув через усю залу Волдена Макнейра — той влетів у протилежну стіну і сповз, непритомний, додолу. Бачив, як Рон з Невілом повалили Фенріра Грейбека, як Еберфорс приголомшив Руквуда, як Артур і Персі притисли до підлоги Тікнесі, як Луціус і Нарциса Мелфой бігали серед юрби, навіть не вступаючи в бій, і розпачливо кликали сина.

Волдеморт з холодною ненавистю на лиці бився одразу з Макгонгел, Слизорогом і Кінгслі, що махали руками, кружляли й пригиналися навколо нього, не в змозі його знищити...

Белатриса теж ще билася, кроків за п'ятдесят від Волдеморта, і теж, як і її хазяїн, одразу з трьома суперниками: Герміоною, Джіні та Луною. Дівчата билися відчайдушно, але Белатрису здолати не могли. Гаррі аж стрепенувся, побачивши, як смертельне закляття пролетіло повз Джіні так близько, що від смерті її відділяв буквально дюйм...

Він змінив напрямок, кинувшись не до Волдеморта, а до Белатриси, та не ступив і кількох кроків, як хтось мало не збив його з ніг.

— ГЕТЬ ВІД МОЄЇ ДОНЬКИ, ЗАРАЗО!

Місіс Візлі на бігу скинула плащ, щоб вивільнити руки. Белатриса крутнулася на місці й зареготала, побачивши нову суперницю.

— З ДОРОГИ! — крикнула місіс Візлі дівчатам і, махнувши чарівною паличкою, вступила в двобій. Гаррі з жахом і захопленням дивився, як ширяє й розсікає повітря чарівна паличка Молі Візлі. Посмішка Белатриси Лестранж зів'яла, змінившись оскалом. Пучки світла вилітали з обох чарівних паличок, підлога під ногами розпеклася й потріскалась. Дві жінки билися не на життя, а на смерть.

— Не треба! — крикнула місіс Візлі, коли декілька учнів кинулося їй на поміч. — Назад! Назад! Вона моя!

Сотні людей скупчилися попід стінами, стежачи за двома боями — Волдеморта з трьома суперниками та Белатриси з Молі. Гаррі стояв невидимий, розриваючись між ними, прагнучи і нападати, й захищати одночасно, але не мав певності, що випадково не влучить у невинну жертву.

— Що буде з твоїми дітьми, коли я тебе вб'ю? — глумилася знавісніла, як і її володар, Белатриса, відстрибуючи від заклять Молі, що так і танцювали навколо неї. — Коли їхня мамуся простягне ніжки, як і Фредик?

— Ти... вже... ніколи... не... зачепиш... наших... дітей! — заволатала місіс Візлі.

Белатриса засміялася таким самим сміхом, як сміявся її кузен Сіріус перед тим, як упасти спиною крізь завісу. І Гаррі раптом відчув, що зараз станеться.

Закляття Молі шугонуло під простягнутою Белатрисиною рукою і влучило їй у груди прямо проти серця.

Зловтішна посмішка застигла на Белатрисинім обличчі, очі вирячилися. На крихітну часточку секунди вона усвідомила, що сталося, і повалилася на підлогу. Юрба заревіла, а Волдеморт заверещав.

Гаррі розвернувся, наче у сповільнених кадрах. Побачив, як відлетіли Макгонгел, Кінгслі і Слизоріг, крутячись і корчачись у повітрі, коли Волдемортів лють через загибель останньої й найвірнішої прихильниці вибухнула з силою бомби. Волдеморт націлив чарівну паличку прямо на Молі Візлі.

— *Протего!* — заревів Гаррі — і закляття "щит" розгорнулося посеред зали. Коли Волдеморт озирнувся, Гаррі нарешті скинув плащ-невидимку.

Шоківані вигуки, радісні крики і зойки:

— Гаррі! ЖИВИЙ! — миттю вщухли. Юрба залякла зі страху. Запала раптова і всеосяжна тиша, коли Волдеморт і Гаррі, пронизуючи один одного поглядами, повільно рушили по колу.

— Щоб ніхто не намагався мені допомогти! — голосно сказав Гаррі, і його слова пролунали в глибокій тиші, наче сигнал сурми. — Так має бути. Це повинен зробити я.

Волдеморт засичав.

— Поттер не це хотів сказати, — промовив він, вирячивши червоні очі. — Він так не діє. Кого ти використаєш тепер замість щита, Поттере?

— Нікого, — просто відповів Гаррі. — Горокраксів уже немає. Тільки ти і я. Разом нам жити не судилося, і один з нас має відійти назавжди...

— Один з нас? — глузливо повторив Волдеморт. Усе його тіло було напружене, червоні очі дивилися пильно, як у змії, що приготувалася до стрибка. — Думаєш, це будеш ти — хлопець, що вижив випадково, та ще й тому, що Дамблдор смикав за шнурочки?

— Випадково моя мати загинула, рятуючи мене? — запитав Гаррі. Вони й далі обидва рухалися боком, створюючи досконале коло, тримаючись на сталій відстані один від одного, і для Гаррі не існувало жодного іншого лиця, крім Волдемортового. — Я випадково вирішив битися з тобою на цвинтарі? Випадково сьогодні не захищався, та все одно вижив і повернувся, щоб знову битися?

— Випадково — загорлав Волдеморт, але не нападав. Юрба попід стінами заціпеніла від жаху, із сотень присутніх ніхто, здавалося, й не дихав, крім них двох. — Випадковості, збіг обставин і те, що ти розпускав нюні і ховався за спідниці відважніших, ніж ти, дозволяючи мені вбивати їх замість тебе!

— Сьогодні ти вже нікого не вб'єш, — сказав Гаррі. Вони все ще ходили по колу, дивлячись один одному в очі — зелені й червоні. — Ти вже ніколи й нікого не зможеш убити. Ти зрозумів? Я був готовий умерти, щоб ти припинив нищити цих людей...

— Але не вмер!

— ...я цього хотів, і це найголовніше. Я зробив те саме, що й моя мати. Вони тепер захищені від тебе. Невже ти не помітив, що жодне твоє закляття не подіяло? Ти вже не зможеш нікого катувати. Не зможеш до них торкнутися. Власні помилки тебе нічого не навчили, Редл.

— Як ти смієш?!

— Я смію, — урвав його Гаррі, — бо я знаю те, чого не знаєш ти, Редле. Я знаю багато важливих речей, тобі недоступних. Хочеш дещо почути, поки ти не зробив ще одної великої помилки?

Волдеморт не відповідав, проте й далі скрадався по колу, і Гаррі зрозумів, що той зараз мовби загипнотизований і заінтригований найменшою можливістю довідатися, що Гаррі й справді знає сокровенну таємницю...

— Це знову любов? — глузливо вишкірив зміїне обличчя Волдеморт, — улюблене Дамблдорове пояснення, *любов*, що, як він казав, перемагає смерть, хоч ніяка любов не врятувала його самого — він упав з вежі й розламався, як стара воскова фігурка? *Любов*, що не завадила мені, Поттере, розчавити, як блоху, твою бруднокровну матір... і ніхто, здається, не любить тебе цього разу аж так, щоб вибігти й за хистити тебе від мого закляття. То що ж тепер не дасть тобі здохнути, коли я завдам удару?!

— Тільки одне, — відповів Гаррі. Вони все кружляли колом, пронизуючи один одного поглядами, і трималися на відстані лише завдяки останній таємниці.

— Якщо тебе цього разу врятує не любов, а щось інше, — сказав Волдеморт, — то ти, мабуть, віриш, що володієш чарами, які мені недоступні, або зброєю, потужнішою, ніж у мене?

— І тим, і тим, — відповів Гаррі й побачив, як жах промайнув зміїним обличчям і одразу ж зник. Волдеморт зареготав, і цей регіт був страшніший за його вереск. Безрадісний і божевільний, він луною розійшовся у припорошній залі.

— Ти вважаєш, що знаєш невідомі мені чари? — глузливо запитав він. — Невідомі мені, Лордові Волдеморту що виконував чари, які Дамблдоріві й не снилися?

— Та ні, снилися, — заперечив Гаррі, — бо він знав більше за тебе, знав досить, щоб не робити того, що накоїв ти.

— Бо він був слабкий! — загорлав Волдеморт. — Занадто слабкий, щоб наважитися, заслабкий, щоб узяти те, що могло належати йому, але належатиме мені!

— Ні, він був розумніший за тебе, — відповів йому Гаррі, — кращий чаклун і краща людина.

— Я призвів до смерті Албуса Дамблдора!

— Тобі так здавалося, — заперечив Гаррі, — але ти помиляєшся.

Чи не вперше юрба в залі заворушилася, бо сотні людей попід стінами всі як один глибоко вдихнули.

— *Дамблдор мертвий!* — Волдеморт жбурнув ці слова в Гаррі, наче вони мали завдати

йому нестерпного болю. — Його труп гниє в мармуровій гробниці на території цього замку, я це бачив, Поттере, і він не повернеться!

— Так, Дамблдор мертвий, — спокійно сказав Гаррі, — але не ти його вбив. Він обрав свій шлях смерті, обрав за кілька місяців до загибелі, узгодив усе, до деталей, з людиною, яку ти вважав своїм слугою.

— Що за дитячі казки? — єхидно пирхнув Волдеморт, але не нападав, тільки вдивлявся червоними очима в очі Гаррі.

— Северус Снейп служив не тобі, — пояснив Гаррі. — Він був вірний Дамблдорові ще відтоді, як ти почав полювати на мою матір. Та ти цього так і не зрозумів, бо є таке, чого тобі не зрозуміти. Ти ніколи не бачив Снейпового патронуса, Редле? Волдеморт не відповів. Вони брели по колу, неначе вовки, готові роздerti один одного.

— Снейповим патронусом була лань, — сказав Гаррі, — як і в моєї матері, бо він любив її все своє життя, ще змалку. Ти мав би це зрозуміти, — вів далі він, побачивши, як хижо роздуваються Волдемортові ніздрі, — адже він просив тебе її пощадити. Згадав?

— Він хотів нею володіти, та й годі, — глузливо вишкірився Волдеморт, — а коли її нестало, погодився, що існують на світі й інші жінки, чистішої крові, достойніші його...

— Це він тобі так казав, — усміхнувся Гаррі, — але сам був Дамблдоровим шпигуном — з тієї миті, як ти став для неї загрозою, і відтоді він завжди діяв проти тебе! Дамблдор був уже на порозі смерті, коли Снейп допоміг йому відійти!

— Немає значення! — верескнув Волдеморт, що ловив кожне слово, і тепер розреготався, мов скажений. — Немає значення, мені служив Снейп чи Дамблдорові і які там дрібненькі перепони вони намагалися розставити на моєму шляху! Я знищив їх так само, як знищив твою матір — як ти кажеш, велику Снейпову *любов*! Хоч у всьому цьому і є певний сенс, Поттере, але тобі його не збагнути!

— Дамблдор не хотів, щоб бузинова паличка потрапила мені в руки! Він мав намір зробити справжнім володарем цієї чарівної палички Снейпа! Та я випередив тебе, хлопчику... я заволодів паличкою раніше за тебе, я раніше за тебе збагнув усю правду. Три години тому я вбив Северуса Снейпа, і тепер я справжній володар бузинової палички, палички Долі, жезла Смерті! Останній Дамблдорів задум провалився, Гаррі Поттер!

— Це так, — погодився Гаррі. — Твоя правда. Та перш ніж ти спробуєш мене вбити, я тобі раджу подумати про все, що ти накоїв... подумай, може, у чомусь і розкаєшся, Редле...

— У чому ж це?

З усього, що Гаррі досі сказав, ніщо — ні викриття, ні іронія — не вразили Волдеморта так, як це. Гаррі побачив, як звузилися до тонесеньких щілинок його зиниці, як побіліла шкіра довкола очей.

— Це твій останній шанс, — сказав Гаррі, — єдине, що в тебе лишилося... бо я бачив, що з тобою буде, якщо не розкаєшся... знайди в собі мужність... спробуй... спробуй покаятися...

— Як ти смієш?! — знову почав Волдеморт.

— Я смію, — урвав його Гаррі, — бо Дамблдорів прощальний задум не завдав мені жодної шкоди. На відміну від тебе, Редл.

Волдемортова рука затремтіла, стискаючи бузинову паличку, і Гаррі ще міцніше вчепився в чарівну паличку Драко. Він розумів, що лишалися лічені секунди.

— Ця чарівна паличка не слухається тебе так, як би тобі хотілося, бо ти вбив не того. Северус Снейп не був справжнім володарем бузинової палички. Він не перемагав Дамблдора.

— Він убив...

— Що з твоїм слухом? *Снейп не перемагав Дамблдора!* Дамблдорову загибель вони запланували удвох! Дамблдор мав намір померти нездоланим, останнім справжнім володарем цієї палички! Якщо все сталося так, як було задумано, то ця паличка втратила свою могутність одночасно з його смертю, бо ж її ніхто в нього не відвоював!

— Але тоді, Поттере, можна вважати, що Дамблдор сам віддав мені чарівну паличку! — Волдемортов голос затремтів з лиховісної радості. — Я викрав цю паличку з гробниці її останнього володаря! Я забрав її всупереч волі її останнього володаря! Її могутність належить мені!

— Ти все одно не розумієш, Редле. Володіти паличкою мало! Те, що ти її тримаєш,

користуєшся нею, не означає, що вона твоя. Невже ти не слухав Олівандера? "*Чарівна паличка обирає чаклуна*"... Бузинова паличка ще до загибелі Дамблдора визнала свого нового володаря, хоч він її навіть не торкнувся. Новий володар забрав чарівну паличку в Дамблдора всупереч його волі, втім, так і не зрозумівши, що він зробив, не здогадавшись, що тепер найнебезпечніша у світі чарівна паличка служитиме йому...

Волдемортові груди швидко піднімалися й опускалися, і Гаррі відчував, як наближається закляття, як воно накопичується в чарівній паличці, націленій йому в обличчя.

— Справжнім володарем бузинової палички був Драко Мелфой. Збентеження промайнуло Волдемортовим лицем і одразу зникло.

— Та яке це має значення? — тихо сказав він. — Навіть якщо це так, Поттере, для мене й для тебе це не має ніякої різниці. Ти вже не маєш палички з феніксовою пір'їною: наш двобій залежатиме тільки від нашої майстерності... а коли я вб'ю тебе, то візьмуся й за Драко Мелфоя.

— Ти спізнився, — сказав Гаррі. — Ти прогавив свій шанс. Я тебе випередив. Я переміг Драко ще кілька тижнів тому. Забрав у нього чарівну паличку.

Гаррі смикнув чарівною паличкою з глоду, і відчув, як усі очі в залі прикипіли до неї.

— Отож тепер усе залежить від одного, — прошепотів Гаррі. — Чи та чарівна паличка, яку ти тримаєш, знає, що її останнього володаря було роззброєно? Бо якщо знає... то справжній володар бузинової палички — я.

Червоно-золотисте сяйво раптом освітило зачаровану під небо стелю, коли над підвіконням найближчого вікна з'явився краєчок сліпучого сонця. Це сяйво одночасно впало на їхні обличчя, і Волдемортове зненацька перетворилося на палаючу пляму. Гаррі почув, як верескнув високий голос, і теж заволав, покладаючи всі надії на небеса і цілячись Драковою чарівною паличкою:

— *Авада Кедавра!*

— *Експеліармус!*

Неначе гарматний постріл пролунав у залі — і золотисте полум'я, що спалахнуло поміж ними, у самісінькому центрі витвореного ними кола, позначило місце, де зіштовхнулися два закляття. Гаррі бачив, як Волдемортів зелений струмінь зіткнувся з його закляттям, бачив, як бузинова паличка підлетіла високо вгору — темною стрілою на тлі вранішнього сонця, як вона закрутилася під зачарованою стелею, наче голова Наджині, як вона полинула до свого володаря, котрого не могла вбити і котрий нарешті остаточно нею заволодів. Тож Гаррі з бездоганною вправністю ловця впіймав чарівну паличку вільною рукою, а Волдеморт повалився на спину, розкинувши руки і закотивши вузькі яскраво-червоні очі. Том Редл упав на підлогу, завершивши свій земний шлях. Його тіло було кволе й зіщулене, білі руки — порожні, зміїне лице — бездумне й розгублене. Волдеморт був мертвий, убитий власним закляттям, що зрикошетило на нього, а Гаррі стояв з двома чарівними паличками й дивився на порожню оболонку свого ворога.

Тиша тривала одну-однісіньку тремтливу секунду, поки в повітрі ще висів шок від усього, що сталося. А тоді хаос закрутився навколо Гаррі — крики, вітання і рев свідків цієї події розкололи повітря. Яскраве світанкове сонце засліпило вікна, і всі кинулися до Гаррі, а найпершими були Рон з Герміоною, і саме їхні руки обвили його за плечі, саме їхні нерозбірливі крики трохи його не оглушили. А тоді підбігли Джіні, Невіл і Луна, а потім усі Візлі і Гегрід, і Кінгслі, і Макгонегел, і Флитвік, і Спраут... І Гаррі не міг розібрати ані слова, бо всі кричали одночасно, і він уже не знав, чиї руки його хапають, тягнуть, обіймають, бо їх були сотні — сотні рук, і всі намагалися хоч торкнутися хлопця, що вижив, і завдяки якому це все нарешті закінчилося...

Сонце поволі сходило над Гогвортсом, і Велика зала полум'яніла життям і світлом. Гаррі був мовби центром нестримного виливу цих неймовірних почуттів радості й журби, горя й тріумфу. Усі хотіли бути з ним — їхнім вождем і символом, їхнім рятівником і поводитирем, і те, що він давно не спав, що прагнув побути в товаристві лише кількох із них, мало кого хвилювало. Він мусив розмовляти з тими, хто втратив родичів чи друзів, тиснути руки, бачити їхні сльози, приймати слова вдячності, слухати новини з усіх-усюд про те, що по всій країні приходять до тям імперіуснуті, що смертежери тікають або їх захоплюють в полон, що негайно виходять на волю невинні в'язні Азкабану, і що тимчасовим міністром магії призначено Кінгслі

Шеклболта...

Труп Волдеморта винесли з зали й поклали в іншій кімнаті, далеко від тіл Фреда, Тонкс, Люпина, Коліна Кріві та п'ятдесяти інших бійців, що загинули в битві проти нього. Макгонгел повернула на свої місця столи гуртожитків, але ніхто не звертав на них уваги. Усі сиділи впереміш — викладачі й учні, привиди й батьки, кентаври й ельфи-домовики. Фіренце лежав, оклигаючи, в кутку, а Гроп зазірав у розбите вікно, і всі кидали їжу в його усміхнену ротяку. За якийсь час виснажений і спустошений Гаррі отямився на лаві поруч з Луною.

— Я б на твоєму місці хотіла тиші й спокою, — сказала вона.

— А я й хочу, — відповів він.

— Зараз я відверну їхню увагу, — пообіцяла вона. — Накинь плащ.

Не встиг він щось відповісти, як вона вже крикнула:

— Ой, дивіться, бліберний хочкудик! — і показала кудись у вікно. Усі, хто це почув, озирнулись, а Гаррі накинув плащ-невидимку і встав.

Тепер він міг спокійно пройти по залі. Побачив за два столи від себе Джіні. Вона сиділа, поклавши голову матері на плече. Ще буде час з нею поговорити — цілі години, дні, а то й роки. Побачив Невіла, коло його тарілки лежав Грифіндорів меч. Невіл їв, оточений групкою палких шанувальників. Гаррі йшов у проході між столами й помітив трьох Мелфоїв, що попритулялися одне до одного, невпевнені, чи їм тут місце, хоча ніхто й не звертав на них уваги. Скрізь Гаррі бачив возз'єднані родини і врешті-решт знайшов тих двох людей, чийого товариства потребував найбільше.

— Це я, — пробурмотів він, нахилиючись поміж ними. — Підете зі мною?

Вони відразу підвелися й усі троє — Гаррі, Рон і Герміона — вийшли з Великої зали. З мармурових сходів повиривало великі шматки мармуру, частина балюстради просто зникла, і скрізь, поки вони піднімалися вгору, їм траплялися уламки каміння і плями крові.

Десь удалині вони почули Півза, що ширяв коридорами, виспівуючи переможну пісню, яку сам і склав:

*Ми дали їм газу! Хай Гарік живе!
А Волдик-дурболдик в могилці згниє!*

— Вдало відтворює масштаб і трагічність подій, ге? — усміхнувся Рон, відчиняючи двері, щоб пропустити поперед себе Гаррі й Герміону.

Щастя ще прийде, подумав Гаррі, та поки що воно притлумлене страшенним виснаженням, а біль від втрати Фреда, Люпина й Тонкс пронизував його на кожному кроці, як незагойна рана. Насамперед він відчував велетенське полегшення і не менше бажання лягти спати. Але спочатку треба було все пояснити Ронові й Герміоні, які стільки часу провели разом з ним і заслуговували знати правду. Він детально переповів їм побачене в ситі спогадів і те, що було в Забороненому лісі. Приголомшені й захоплені почутим, друзі ще й не почали ділитися своїми враженнями, як нарешті опинилися там, куди увесь цей час ішли, навіть не домовляючись.

Гаргуйля, що вартував вхід у директорський кабінет, хтось важким ударом відкинув набік. Тепер він стояв похилений і очманілий, і Гаррі не був певний, чи той ще спроможний розрізняти паролі.

— Нам можна зайти? — спитав він гаргуйля.

— Ласкаво прошу, — простогнало одоробло.

Вони перелізли через нього, і Гвинтові сходи, повільно рухаючись, винесли їх нагору. Гаррі поштовхом відчинив двері кабінету.

Він ледве встиг зиркнути на кам'яне сито спогадів — воно стояло на столі, де він його й залишив — як раптом оглушливий шум змусив його зойкнути і подумати про заклання, повернення смертежерів і відродження Волдеморта...

Та це був шквал оплесків. З усіх стін йому стоячи аплодували гогвортські директори й директорки. Вони махали капелюхами, а дехто й перуками, потискали одне одному руки, простягаючи їх поза рами картин, танцювали у своїх намальованих кріслах. Діліс Дервент ридав, не соромлячись сліз, Декстер Фортеск'ю вимахував слуховою трубкою, а Фінеас Нігелус

вигукував високим пронизливим голосом:

— І треба зазначити, що слизеринський гуртожиток теж відіграв свою роль! Не треба забувати про наш внесок!

Але Гаррі дивився тільки на одного чоловіка, що стояв у найбільшому портреті одразу за директорським кріслом. Сльози котилися з-під окулярів у формі півмісяця на довгу срібну бороду, а гордість і вдячність, якою світилося обличчя цієї людини, наповнювали душу Гаррі невимовною втіхою, наче феніксова пісня.

Нарешті Гаррі підняв руки, і портрети шанобливо стихли, сяючи усмішками, витираючи слези і з нетерпінням чекаючи, що він їм скаже. Але він звернувся тільки до Дамблдора, ретельно добираючи слова. Хоч який він був виснажений і сонний, та мусив зробити ще одне зусилля, сподіваючись, що Дамблдор дасть йому свою останню пораду.

— Та річ, що була захована в снічі... — почав він, — я загубив її в лісі. Не знаю, де саме, але я не збираюся її знову шукати. Ви з цим згодні?

— Згоден, мій любий хлопче, — відповів Дамблдор, а от персонажі інших портретів були розгублені й заінтриговані. — Це мудре й відважне рішення, хоч іншого від тебе я й не чекав. Чи хтось інший знає, де воно впало?

— Ніхто не знає, — сказав Гаррі, і Дамблдор задоволено кивнув головою.

— Однак я хочу залишити собі Ігнотусів дарунок, — продовжив Гаррі, і Дамблдор засяяв усмішкою.

— Звичайно, Гаррі, він твій назавжди, аж поки не передаси його далі!

— І ще є оце.

Гаррі підняв бузинову паличку. Рон і Герміона глянули на неї з таким благоговінням, якого Гаррі не міг не помітити навіть у своєму задурманеному від неспання стані, і яке йому не сподобалося.

— Мені вона не потрібна, — сказав Гаррі.

— Що?! — вигукнув у голос Рон. — Ти що, псих?!

— Я знаю, що вона всемогутня, — втомлено пояснив Гаррі. — Але я краще почуваюся зі своєю. Тому...

Він понишпорив у капшучку, що висів на шиї, вийняв дві половинки гостролиста, сполучені тонесенькою ниточкою феніксової пір'їни. Герміона казала, що їх неможливо з'єднати, так серйозно вони пошкоджені. Гаррі розумів, що більше не буде на що сподіватися, якщо нічого не вийде зараз.

Він поклав поламану чарівну паличку на директорський стіл, торкнувся її кінчиком бузинової палички і сказав:

— *Репаро*.

Його чарівна паличка знову стала така, як була колись, і з її кінчика шугонули червоні іскри. Гаррі зрозумів, що йому вдалося. Він узяв гостролистову паличку з феніксовою пір'їною, і відчув раптом у своїх пальцях тепло, неначе чарівна паличка і його рука зраділи возз'єднанню.

— Я покладу бузинову паличку туди, звідки її забрано, — сказав він Дамблдорові, що дивився на нього з величезною любов'ю і захопленням. — Хай залишається там. Якщо я помру природною смертю, як Ігнотус, її силу буде втрачено, так? Її попереднього власника вже ніхто не переможе. На цьому все й закінчиться.

Дамблдор кивнув головою. Вони всміхнулися один одному.

— Ти впевнений? — запитав Рон. У його голосі відчувалася прихована нотка жалю, коли він поглянув на бузинову паличку.

— Думаю, Гаррі правий, — тихенько сказала Герміона.

— Від цієї чарівної палички більше неприємностей, ніж користі, — додав Гаррі. — А якщо чесно, — він відвернувся від портретів, думаючи зараз тільки про ліжко з чотирма стовпчиками, що чекало його в грифіндорській вежі, та про те чи не здогадається, бува, Крічер принести туди бутерброд, — то мені вже вистачить неприємностей на все моє життя.

— **РОЗДІЛ ТРИДЦЯТЬ СЬОМИЙ** —
Дев'ятнадцять років потому

Осінь того року настала якось несподівано. Ранок першого вересня був свіжий і золотий, мов яблуко, а коли невеличке сімейство жваво перебігало гуркотливу дорогу до великого, вкритого кіптявою вокзалу, вихлопні гази машин і дихання перехожих іскрилися в прохолодному повітрі, наче павутиння. Дві великі клітки торохкотіли на завантажених до самого верху візочках, що їх штовхали батьки. У клітках обурено ухкали сови, а руда заплакана дівчинка пленталася за братами, вчепившись у батькову руку.

— Ще трохи, і ти теж туди поїдеш, — сказав їй Гаррі.

— Два роки, — шморгнула носом Лілі. — *А я хочу зараз!*

Подорожні з цікавістю поглядали на сов, поки родина проштовхувалася до перегородки між дев'ятою і десятою платформами. Албусів голос долетів до Гаррі попри навколишній гамір — сини поновили суперечку, почату ще в машині.

— *Я не буду! Не буду я в Слизерині!*

— Джеймсе, та вгамуйся вже! — сказала Джіні.

— Я тільки сказав, що він *може* там опинитися, — не вгавав Джеймс, насміхаючись з меншого брата. — А що тут такого. Він *може* потрапити в Слиз...

Але тут Джеймс піймав материн погляд і замовк. П'ятеро Поттерів підійшли до перегородки. Джеймс озирнувся, зміряв меншого брата задерикуватим поглядом, забрав у матері візочка й побіг. За мить він щез.

— Ви будете мені писати? — одразу запитав у батьків Албус, скориставшись тимчасовою відсутністю брата.

— Та хоч щодня, якщо захочеш, — відповіла Джіні.

— Ну, не *щодня*, — швидко заперечив Албус. — Джеймс каже, що більшість учнів отримує листи з дому лише раз на місяць.

— Торік ми писали Джеймсові тричі на тиждень, — сказала Джіні.

— І не дуже розвішуй вуха, як він починає плести тобі щось про Гогвортс, — додав Гаррі. — Він любить посміятися, цей твій братик.

Вони всі разом почали штовхати другий візочок, набираючи розгону. Перед самою перегородкою Албус замружився, проте зіткнення не сталося. Натомість родина опинилася на платформі дев'ять і три чверті, затуманеній густою білою парою, що валувала з яскраво-червоного "Гогвортського експреса". Невиразні постаті юрмилися в цій імлі, у якій уже десь розчинився Джеймс.

— Де вони? — стурбовано запитав Албус, приглядаючись до розмитих силуетів, повз які їхня сім'я проходила по платформі.

— Знайдемо, — заспокоїла Джіні.

Однак у густій парі важко було розрізнити обличчя. Голоси, відокремлені від їхніх власників, звучали неприродно гучно. Гаррі здалося, що він чує, як Персі ораторським голосом нагадує про правила користування мітлами, і зрадів, що є поважна причина не зупинитися й не вітатися з ним...

— Ал, думаю, це вони, — сказала раптом Джіні.

З імлі виникло четверо людей, що стояли біля останнього вагона. Їхні обличчя вдалося розгледіти аж тоді, як Гаррі, Джіні, Лілі й Албус підійшли до них майже впритул.

— Привіт! — сказав Албус з величезним полегшенням. Розі, уже вдягнута в новесеньку гогвортську мантию, сйинула до нього усмішкою.

— Нормально припаркувався? — запитав у Гаррі Рон. — Мені вдалося. Герміона взагалі не вірила, що я здам на маглівські водійські права. Думала, що доведеться законфундувати екзаменатора.

— Неправда, — заперечила Герміона, — я в тебе вірила.

— Чесно кажучи, я його таки конфундував, — прошепотів Рон до Гаррі, коли вони вдвох заносили у вагон Албусову валізу й сову. — Я тільки забував дивитися в бічне дзеркальце, але ж гляньмо правді у вічі — для чого ж тоді існує всечутливе заклинання?

Тим часом на платформі Лілі і Х'юго, Розин менший брат, вели жваву дискусію про те, в який гуртожиток їх розподілять, коли вони нарешті опиняться в Гогвортсі.

— Якщо не потрапите у Грифіндор, ми вас позбавимо спадщини, — сказав Рон, — але ми руки не викручуємо.

— *Роне!*

Лілі й Х'юго засміялись, а Албус і Розі засмутилися.

— Він пожартував, — пояснили їм Герміона й Джіні, але Рон уже не звертав на це уваги. Перехопивши погляд Гаррі, він ледь помітно кивнув головою на якесь місце кроків за п'ятдесят від них. Пара на мить розвіялась і крізь неї доволі виразно можна було побачити три постаті.

— Бачите, хто там?

Там стояв у чорному, застібнутому під саму шию, пальті Драко Мелфой з дружиною та сином. Він уже трохи полисів, і це лише підкреслювало його гостре підборіддя. Син був дуже на нього схожий, так само, як Албус був схожий на Гаррі. Драко помітив, що Гаррі, Рон, Герміона й Джіні на нього дивляться, скупі їм кивнув і відвернувся.

— Бачиш того малого Скорпіуса? — ледь чутно сказав Рон. — Постарайся, Розі, перевершити його у всіх іспитах. Слава Богу, що голова в тебе мамина.

— Роне, заради всіх святих, — суворо дорікнула йому Герміона, хоч сказане їй

сподобалось. — Не настроюй їх одне проти одного, вони тільки починають разом учитися!

— Твоя правда, вибач, — погодився Рон, але, не в змозі стриматися, відразу додав: — Але краще з ним, Розі, не зв'язуйся. Дідусь Візлі ніколи тобі не пробачить, якщо ти вийдеш заміж за чистокровного.

— Гей!

Знову з'явився Джеймс. Він уже звільнився від валізи, сови й візочка, і його аж розпирало від свіжих новин.

— Там Тедді, — повідомив він, задихаючись, і показав кудись у хмару пари. — Щойно його бачив! І знаєте, що він робить? *Лижеться з Вікторією!* — Він глянув на дорослих, явно розчарований відсутністю належної реакції.

— *Наш Тедді! Тедді Люпин!* Лижеться з *нашою* Вікторією! *Нашою* кузинкою! Я спитав Тедді, що він таке виробляє...

— Ти їм завадив? — не повірила Джіні. — *Типовий* Рон, яблучко від яблуні...

— ...а він сказав, що прийшов її проводити! А тоді сказав, щоб я йшов геть. Він лижеться з нею! — ще раз повторив Джеймс, наче боявся, що його не дуже добре зрозуміли.

— Ой, гарно було б, якби вони одружилися! — захоплено прошепотіла Лілі. — Тедді *справді* став би членом нашої родини!

— Та він і так уже чотири рази на тиждень приходив до нас вечеряти, — сказав Гаррі. — Запросимо його переселитися та й усе.

— Так! — радісно підтримав Джеймс. — Я б тоді перейшов до Ала... а Тедді жив би в моїй кімнаті!

— Ні, — рішуче заперечив Гаррі, — ви з Алом поселитеся в одній кімнаті лише тоді, як я вирішу, що наш будинок можна розвалити.

Він зиркнув на старий облуплений годинник, що належав колись Фабіанові Превету.

— Майже одинадцять, пора заходити в вагон.

— Не забудь передати привіт Невілу! — нагадала Джеймсові Джіні, обіймаючи його.

— Мамо! Я ж не можу передати привіт панові професору!

— Але ж ти знаєш Невіла...

Джеймс закотив очі.

— Поза школою так, а в школі він професор Лонгботом. Не можу ж я прийти на гербалогію і сказати йому: "Привіт!..."

Скрушно похитавши головою, наче дивуючись маминому невігластву, він розрядив енергію, хвицьнувши ногою Албуса.

— До зустрічі, Ал. Стережися тестралів!

— Я думав, вони невидимі? *Ти ж сам казав, що вони невидимі!*

Але Джеймс лише засміявся, дозволив матері себе поцілувати, поспіхом обійняв батька і заскочив у вагон, що швидко заповнювався учнями. Помахав усім рукою й побіг коридором шукати друзів.

— Тестралів не треба боятися, — заспокоїв Албуса Гаррі. — Це лагідні створіння, вони зовсім не страшні. Крім того, ви не поїдете в школу на дилижансах, а попливете на човнах.

Джіні поцілувала Албуса на прощання.

— Побачимося на Різдво.

— Бувай, Ал, — сказав Гаррі, обіймаючи сина. — Не забудь, що Гегрід запросив тебе наступної п'ятниці на чай. Не заводься з Півзом. Ніяких дуелей, поки не навчишся, як це робити. І не слухай Джеймса, якщо він почне тебе під'юджувати.

— А що, як я опинюся в Слизерині?

Він це прошепотів батькові на вухо, і Гаррі зрозумів, що лише ця мить розлуки змусила Албуса викрити всю глибину і щирість його страху.

Гаррі присів навпочіпки, і Албусове обличчя було тепер трохи вище за його власне. Албус єдиний з трьох дітей Гаррі успадкував Ліліні очі.

— Албусе Северусе, — сказав Гаррі тихенько, щоб не почув ніхто, крім Джіні, а вона була достатньо тактовна, аби вдати, ніби махає рукою Розі, яка давно вже була у вагоні, — тебе назвали на честь двох директорів Гогвортсу. Один з них був слизеринцем, але я в житті не зустрічав відважнішої за нього людини.

— Але ж якщо...

— ...тоді гуртожиток Слизерина поповниться чудовим учнем. Для нас це не має значення, Ал. Та якщо це для тебе має таке велике значення, то обери Грифіндор, а не Слизерин. Сортувальний Капелюх врахує твій вибір.

— Справді?

— Так було зі мною, — відповів Гаррі.

Він ще не розповідав про це дітям і побачив тепер, як здивувався Албус. Та двері вагонів уздовж поїзда вже зачинялися, розмиті постаті батьків юрилися, востаннє цілуючи дітей і даючи їм останні поради. Албус застрибнув у вагон, і Джіні зачинила за ним двері. Учні повисовувалися з усіх сусідніх вікон. Безліч облич, на поїзді і на платформі, повернулися до Гаррі з Роном дивлячись на учнів.

— Не турбуйся, — заспокоїв його Рон. — Це вони мене побачили. Я дуже популярний.

Албус, Розі, Х'юго і Лілі засміялися. Поїзд зрушив з місця, і Гаррі пішов поряд з ним, дивлячись на худорляве обличчя сина, що аж світилося від радості й хвилювання. Гаррі всміхався і махав рукою, хоч і відчував втрату, дивлячись, як віддаляється від нього син...

Остання хмарка пари розчинилася в осінньому повітрі. Поїзд завернув за ріг. Гаррі стояв з прощально піднятою рукою.

— Усе з ним буде добре, — прошепотіла Джіні.

Гаррі глянув на неї, опустив руку й машинально торкнувся шраму-блискавки на своєму чолі.

— Я знаю.

Шрам не болів уже дев'ятнадцять років. Усе було добре.